Reuerendissimi in christo patris /dñi Hugonis rē. Cardinalis /in librū Job /postilla incipit.

a v Ir erat rē. Expositio Ca. I. Sicut dictū est/ hūc librum transtulit Hieronym⁹: ſz Greg⁹ exposuit. Liber aūt iste a p̄ncipio vſq; ad tricesimūoctauū capitulū/ est de ostensiōe infirmitatis humanę post peccm̄/ et dei magnitudine: Et hoc quātū ad verba ipsius iob. Quātū aūt ad eloquia amicoꝝ ei⁹: de ipsius simulatiōis detestatōe: Putabāt em̄ iob fuisse hypocritā: ⁊ ideo percussum a dño. A tricesimo/ octauo aūt capitulo vſq; ad finem/ totus est de ostensione potentię dei/sapientię/benignitatis. Primo aūt iob q̄si pugil aptus ad pugnā/describit: ⁊ omni virtutū genere armat⁹ ostendit. Per verba em̄ quę hic ponūt / vniuersitatē donoꝝ habere monstrat. Vir: a viro/ re virtutū: In quo fortitudo ostendit. b Hus: interp̄etat consiliatoꝝ/ Ecce donū consilij. c Nomine iob: qui interp̄etatur dolens/ Ecce donum scientię: Juxta illud Eccs .j. d. Qui addit sciētiā/addit ⁊ laborē vl' dolorē.

Incipit liber Job.

Capitulum.I.

a b c d e f g h i k Ir erat in terra hus / nomie iob. Et erat vir ille simplex ⁊ rectus / ac timēs deū: ⁊ recedēs a malo. Nati q̄ sunt ei septē filij/et tres filię. Et fuit possessio ei⁹/ septem milia ouiū: ⁊ tria milia camelorū: quingenta q̄z iuga boum: ⁊ quingentę asinę: ac familia multa nimis.

Pś.26. d Simplex: id est vnus: Juxta illud Pś. Unam petij a domino/hanc requirā: In h̄ sapientia. e Rectus: In hoc intellectus. f Timens deū/ Ecce donū timoris. g Recedens a malo/ Ecce donū pietatis. Recte igit vir gentilis in exemplū adducit: vt christianus minus idoneus erubescat: Juxta illō Esa.xxiij.a. Erubesce sidon ait mare. Et nota ordinē cōmendationis. Primo em̄ virtus iob a loco habitationis ostendit: ibi: Vir erat in terra hus / q̄ erat terra gentiliū. q.d. bonus erat inter malos: Sicut loth in sodomis: Gen̄.xix. Sicut lilium inter spinas: Cant̄.ij.a. Vñ j.xxx.d. Frater fui draconū /⁊ socius struthionū: qđ est rarū
Pś.17. ⁊ difficile: quia dicit Pś. Cum sancto sanct⁹ eris rē. ⁊ cum peruerso puerter̄ rē. Jtē. Eccl.xiij.a. Qui tangit picē /inquinabit ab ea: ⁊ qui cōmunicauerit superbię / induet superbiā. j. Cor̄.xv.d. Corrūpunt mores bonos colloq̄a prava. Job vero nō potuit corrūpi: quia naturā habuit salamādrę/ quę de igne ⁊ in igne viuit. Scdo ostendit virt⁹ iob/ab his quę sunt hominis interioris: Et p̄mo ab vnitate siue simplicitate affect⁹: ibi: Simplex. Qui em̄ simplicē affectū nō habet/nō habebit successus. Eccl.ij.c. Uę duplici corde ⁊labiis scelestis. Scdo a rectitudine intellect⁹: ibi: Et rect⁹: Qualis fuit homo ab initio. Eccs.vij.d. Solūmodo hoc inueni/ q̄ fecerit deus hominez rectum: ⁊ ipse infinitis se miscuit quęstionibus. Tertio a sollicitudine mentis: ibi: Ac timens deū. Timor em̄ sollicitū facit: Juxta illud Eccs.vij.c. Qui timet deū/nihil negligit. Uel a timore ipso laudat: quia timor thesaurus domini est/⁊ custodia oīs boni. Esa.xxxiij. a. Diuitię salutis/sapientia ⁊ scientia: timor domini/ipse thesaurus eius. Sed quia timor non est bonus nisi sit castus: ideo subditur: Et recedens a malo. Prouerb.xiij.d. Timor domini fons vitę: vt declinet a ruina mortis. Jtem eodem.xv.d. Per timorē domini/omnis homo recedet a malo. Uel sic. Vir erat/bonum faciendo: Simplex/per intētionem/quo ad deum: Rectus/per equitatē/quo ad proximū: Hęc quātum ad primam partē iusticię. Timens deum ⁊ recedens a malo: Hoc quātum ad aliam partem iusticię. Et ita/perfectę iusticię ostenditur fuisse iob: faciens bona bene/ ⁊ declinans a malo/nō male: sed timore dei. Greg⁹. Rectus est qui in aduersis nō frangitur: qui ad temporalia non inclinatur: qui ad superna totus erigitur: qui diuinę voluntati humilis subditur /non superbus aduersatur. Jtem nota q̄ hęc duo/simplicitas ⁊ rectitudo /se p̄comitantur. Vñ Prouerb. xj.a. Simplicitas iustorū diriget eos. Similiter timere deū et recedere a malo se p̄comitantur. Eccl.j.c. Timor domini expellit peccatum. Ac timēs deū. Glo. Timere deū/ est nulla quę facienda sunt p̄terire. Et recedēs a malo. Glo. Quia bona malis permixta/non sunt deo accepta. Vñ Eccs.ix.d. dicit: Qui in vno peccauerit/ multa bona perdet. Jacob.ij.b. Qui in vno offendit/factus est omniū reus. Eccl. xxxiij.d. Unus ędificans et vnus destruens: quid p̄odest/nisi labor? b Nati q̄ sunt ei rē. Quia vt dicit Greg⁹. sępe ad auariciam allicit cor parentis/fęcunditas p̄olis: Jdeo de p̄ole subditur: vt sic eius sanctitas ostendatur: quia et iustus describitur/et pater multę p̄olis fuisse perhibetur. Et in hoc ostenditur qualis rector ciuitatis extiterit: Qualis em̄ fuerit p̄ncips/talis et populus eius. Eccl.x.a. Secundū iudicem populi / sic ⁊ ministri eius: Et qualis est rector ciuitatis/tales inhabitantes in ea. Et describitur hic virtus iob ab exteriori. Primo a p̄ole bona et multa. Eccl.iij.a. Deus honorauit patrem in filijs. Prouerb.xvij.a. Corona senū filij filiorum: gloria filiorū patres eorum.

Natura: vt nabal. j. Reg̃. xxv. d. Ne ponat oro / dominus meus rex cor suum super virum istū iniquū nabal: qm̄ sm̄ nomen suum stultus est: ⁊ stultitia eius est cum eo.

Indiscreta

Ętate. j. Cor̄. xiij. d. Nolite pueri effici sensibus: ſz malicia paruuli estote.

Adulatoris/siue susurronis. Prouerb. xxvj. d. Verba susurronis q̄si simplicia: ⁊ ipsa pueniunt vſq; ad intima ventris.

Ficta

Hypocritę. Matth. vij. b. Attendite a falsis p̄ophetis rē.

Est simplicitas

Discreta: vt hic: Vir simplex ⁊ rectus. Pś. Penę colūbę deargentatę. Per colūbā simplicitas intelligit: p argentū discretio. Matth. x. b. Estote p̄udentes sicut serpentes: ⁊ simplices sicut columbę. Pś.67.

Seducentis: vt Meemię. vj. b. Non est sic: falsa verba tu loqueris: De corde em̄ tuo tu compones hęc.

Falsi amici: vt Eccl.xij.c. Et si humiliat⁹ vadat curuus/abijce animuz tuum: ⁊ custodi te ab illo. Eccl.xix.d. Est q̄ nequiter se hūiliat: ⁊ interiora eius plena sunt dolo.

Heretici. Prouerb. vij. d. Irretiuit eū multis sermonibus: ⁊ blanditijs labioꝝ p̄otraxit illum.

Sequitur: i Et fuit possessio eius. Glo. Prius diuitias corpis exposuit: post opes corporis ponit: q̄ solent mētem humanā in diuersa trahere. Vñ Matth. xiij. c. Sollicitudo seculi ⁊ fallacia diuitiarū suffocant verbū dei. Hoc autem ideo fit/ vt ostendatur quātus fuerit/qui tot ⁊ tanta sine dolore amisit: Quia vt dicit Greg⁹. nihil sine dolore amittitur/nisi qđ sine amore possidetur. Jtē in hoc eius humilitas ostenditur: quia in diuitijs multis nō fuit elatus: qđ raro inuenitur. Eccl.xxxiij. a. Somnia extollunt imprudentes. i. diuitię temporales. Eodem.xj.b. Si diues fueris / nō eris immunis a delicto. Luc̄. xviij.e. Or̄ difficile qui pecuniā habent /regnū dei intrabūt. k Ac familia. Glo. Quę posset eū facere parciorem. Nota: Jn familia complacent sibi reges: Sap̄.vj.a. Prouerb.xiij.d. Jn multitudine populi dignitas regis: ⁊ in paucitate plębis / ignominia p̄incipis. q.d. nec in multa familia elatus fuit iob. Et recte post multitudinem opum multitudinē familię posuit: quia vt dicitur Eccs.v.a. vbi sūt multę opes/et multi qui comedunt eas.

a Erat⁹ vir. Adhuc est de commendatione Iob.
b Magnus ꝛc. i. ditio⁹ diuitibus: Orientales em̃ pre/diuites sunt. q. d. prediues fuit Iob: ⁊ tñ bonus ⁊ humilis: co/gitans illud Eccl̃j. iij. c. Quãto magn⁹ es /humilia te in om/nibus: ⁊ coram deo inuenies gratiã. c Et ibant filij eius: quia ordinatio filio⁹ facit cognoscere ordi/nationẽ patris: Jux/ta illo Eccl̃j. x. a. Qua lis rector ciuitatis: ta/les inhabitantes in ea. Jdeo de ordinati/one filio⁹ subdit: vt sic pateat ordinatio pa tris. d Per do/mos: no in tabernis. Prouer. xxiij. c. Noli esse in conuiuijs po tatorũ. e Cũq; in orbem ꝛc. i. reuolu/tis per ordinẽ septem diebus: q⁹ septẽ erãt: quo⁹ quisq; die suo faciebat conuiuiũ. Sed q⁹ difficile est conuiuia sine cul/pa fieri: f Mittebat: qui illos corrigerent: Qui em̃ di/ligit pueros /assiduat flagella. Prouerb. xiij. d. Qui parcit virge /odit filium suum: qui aũt diligit /instanter erudit. Jtẽ xxiij. b. Noli subtrahere a puero disciplinã: si em̃ percusseris eũ virga /nõ morietur. g Sanctificabat. i. pro eis ora/bat: ⁊ oblationes faciebat octaua die. Eccl̃j. iij. b. Benedictio patris /confirmat domos filio⁹ũ. Seneca. Q⁹ nõ caste vixi/patri ⁊ matri imputandũ est: nõ em̃ fui sub legibus bene ca/stigate dom⁹. h Diluculo. In h matura sollicitudo Iob circa filios notat. Ũñ Prouerb. xj. d. Bene consurgit dilu/culo /qui querit bona. i Offerebat: deo nõ mundo.
k Holocausta: que tota deo cremant. l Per singu/los. Qui perseuerauerit ꝛc. Matth. xxiij. b. m Ne for/te ꝛc. Glo. Non affirmat: quia temere iudicare de alienis cordib⁹ nõ debem⁹. Matth. vij. a. Nolite iudicare /⁊ nõ iu/dicabimini. Glo. de dubijs: De manifestis iudicat /nõ de illis de quibus incertũ est quo animo fiat: de quibus nemo sine piculo iudicat. Ro. xiiij. a. Tu q̃s es q̃ iudicas alienũ seruũ: Dño suo stat / aut cadit: Stabit autẽ. q. d. Debes iudicare q⁹ stabit. Jbi innuit Glo. q⁹ dubia in meliorẽ partẽ sunt ĩter/pretanda. Ũñ Prouerb. xxiiij. b. Ne insidieris ⁊ queras ini quitatẽ in domo iusti: neq; vastes requiẽ eius. n Pecca uerint. Fere em̃ semper epulas comitat voluptas ⁊ loqua citas: vt dicit Greg⁹. Corpus em̃ dũ refectione resolui /ho/mo ad inane gaudiũ relaxat. Exo. xxxij. b. Sedit populus manducare ⁊ bibere /⁊ surrexit ludere. Glo. Cũ intus lingua humectat /vix refrenat. Jacob. iij. b. Linguam nullus ho/minũ domare potest. Jdeo diues epulo in lingua torquet: q⁹ loq̃r ĩ cruciat⁹ fuisse perhibet: Luc. xvj. f. o Bene/dixerint. i. maledixerint. p In cordibus suis. Glo. Perfectos in opere ⁊ sermone docuerat /quibus de sola co/gitatione timebat. Jtẽ /q̃ seuere opera corriget /qui tã solli/cit⁹ est corda mũdare. q Sic faciebat ꝛc. Hic cõmen/datur Iob de perseuerantia. Ũñ Cauda iubetur offerri Le/uit. iij. c. r Quadam aũt die ꝛc. Quia risus doloze miscebitur: ⁊ extrema gaudij luctus occupat: Prouerb. xiiij b. Jdeo prosperitate Iob posita /sequit eius temptatio. Jõ aũt p̃taxata ẽ ei⁹ substantia: vt pateret in q̃t ⁊ quãtis sit tem ptatus: Nec tñ ĩ vno turbat⁹: q⁹ vt ór Prouerb. xij. c. Nõ contristabit iustũ quicquid ei acciderit. Dicit igit: Quadam die: quia forte sic ostensum fuit ipsi Iob visione imaginaria aut ĩtellectuali: sicut micheę. iij. Regl. vlt. c. Vidi dñm ꝛc. aut Esa. vj. a. Et hec visio dicit quedã dies. Vl̃ die tempo/ris ad litterã potest intelligi. s Venissent. Quo vl̃ vñ: cũ dñs sit vbiq; p̃sens: Jtẽ Matth. xviij. b. Angeli eor⁹ sp vident faciẽ p̃tis mei q̃ in cęlis est. Jtẽ Daniel. vij. c. Mi/lia miliũ ministrabant ei: ⁊ decies centena milia assistebãt ei. Si igit semp vident faciẽ dei ⁊ semp assistũt: vñ ergo venit qui nunquã recedunt: Sol. Heb. j. d. Omnes sunt admi/nistratorij spũs /in ministeriũ missi /ppter eos qui hereditat/tem capiũt salutis. Unicuiq; em̃ genti p̃posuit de⁹ angelũ vl̃ angelos. Eccl̃j. xvij. b. In vnamquãq; gentẽ p̃posuit recto/res. Daniel. x. c. Princeps regni persar restitit mihi vigin/tiuno diebus: ⁊ ecce michael vnus de prin cipibus primis /venit ĩ adiutoriũ meũ. Per h ergo q⁹ missos cog/noscimus /vñ veniant scim⁹. s. de ministerio ad q̃ missi fuerãt. Et loquit scriptura more humano sicut potest: ac si ministri alicuius p̃ncipis /impleto offi/cio sibi iniuncto /redi/rẽt ad eũ /villicationis suę reddituri rationẽ.

b q̃ diluculo /offerebat holo/
k caũsta p singulos. Dicebat
l em̃: Ne forte peccauerint fi/
m lij mei: et benedixerint deo
o in cordibus suis. Sic fa/
p ciebat Iob cunctis diebus.
q r Quadã aũt die cũ venissent
s filij dei vt assisterẽt coram do/
t mino /affuit inter eos etiã sa
v than. Cũi dixit dominus:

Angelos em̃ coram dño venire /nihil aliud est /q̃ iniuncti mi/nisterij rationẽ reddere. Hoc est q⁹ de⁹ videt /qualiter iniũ/ctũ officiũ impleuerint: ipos scire /ac inde gratias agere /⁊ p̃/miũ expectare. Sz iterũ /quo mittunt angeli si assistũt: Ita querit Greg⁹. Sol. Sicut dicit Glo. spiritus angelici ⁊ cir/cũscripti sunt exterius ⁊ interius /sciendo distincti: quia ⁊ in/iuncta officia exterius exequunt: ⁊ fontẽ scientię interius cõ/templant. Per hoc q⁹ circũscripti sunt ⁊ opus suũ faciũt /fo/ras exeunt /⁊ mitti dicunt: tñ per ꝛctemplationẽ a deo nunq̃ recedũt. Ũñ Dionysius in libro de diuinis noibus: Angeli duplicẽ motũ habent. Unũ circularẽ /quo ĩ ipsũ qui sine ter mino est /ferunt assidue. Alterũ rectũ /q̃ administratorij sunt: quo ad nos veniunt ⁊ recedunt. Jgit ⁊ angeli mittunt p ope ris iniuncti executionẽ: ⁊ assistũt deo per contemplationem.
t Affuit inter eos etiã sathan: qui accusator est fratrũ: Apocal. xij. c. Sed q̃liter affuit sathan p̃sentię diuinę /q̃ tñ patet mundis cordibus: Matth. v. a. Jtẽ Esa. xxvj. b. Tollat impius /ne videat gloriã dei: Ridet ad litterã: Nõ apparuit ibi dei maiestas / nisi per subiectã creaturã: cui assi stere permissũ est diabolo: Sicut filio ĩcarnato: Matth. iij. a. Tñ alio modo: eo intuitu quo omnia spiritualia vidit: etiã sathan in ordine sublimiorũ naturę ꝓspicit. Ũñ. iij. Regl. vlt. c. dicit micheas: Vidi dñm sedentẽ super soliũ. i. ange/los /quor⁹ mentib⁹ alti⁹ p̃sidens /omnia inferius disponit: Et exercitus cęli a dextris ⁊ a sinistris. i. boni ⁊ mali angeli: q⁹ nõ tñmodo boni deo ministrant: vt dicit Glo. Sz mali /q̃ p/bant bonos: ⁊ volentes nocere grauãt. Adest ergo sathan co rã deo inter filios dei: q⁹ seruit deo sicut alij: Et q⁹ naturã similẽ eis nõ amisit: licet ab eis p superbiã exierit: Ũñ dicit inter filios dei /nõ in filijs dei: q⁹ nõ de eis fuit /sed inter eos.
v Cui dixit dñs: Forte per angelũ. Sz Glo. dicit: Nõ dñs sathan flatu vocis alloquit sicut nos: cũ sint incorporei. Sciendũ aũt q⁹ aliter loquit dñs ad angelũ: aliter angel⁹ ad deũ: aliter deus ad animã: aliter anima ad deũ: aliter de⁹ ad diabolũ: aliter diabolus ad deũ: vt dicit Glo. Deus loquit ad angelũ /cũ ei voluntatẽ suã ⁊ incognita ostendit. Organa em̃ vocis /sunt ipsa gaudia ꝓtẽplatiõis. Quasi em̃ audienti dicit /q̃ eius menti inspirat. Ũñ: cũ bonor⁹ angelor⁹ cor/dibus infunderet deus aĩaduersionẽ vltionis cõtra superbiã ędificantiũ turrim babel: dixit Gen̄. xj. b. Uenite descenda/mus ⁊ cõfundam⁹ linguã eor⁹. Jbi Glo. Ascendũt angeli in hoc /q⁹ creatorẽ aspiciũt: descendũt aũt in hoc /q⁹ creaturã sese in illicitis erigentẽ examine districtionis p̃mũt. Angeli q̃z loquunt ad deũ /dũ q̃ sup se est admirant in laudẽ. Cor eor⁹ /est clamosa in aurib⁹ dei admiratio. Greg⁹. Excitatus cum reuerentia motus cordis /magnus /est ad aures dei incir cũscripti spir itus clamor vocis: quę vox quasi per distincta verba se explicat /dũ se per innumeros modos admirationis formar. Jtẽ loquunt aię sancte ad deũ /p desideria. Apocl. vj. c. Vidi subtus altare animas interfectorum ꝓpter ver/

bū dei: ⁊ clamabāt voce magna/dicētes: Usq̄q̄ nō vindicas sanguinē nr̄m de his q̄ hītant in terra: Quę petitio nihil aliō ē q̄ extremū diē iudicij ī resurrectiōe desiderare: Et tāto magiorē vocē spūs martyrū exp̄mit/quāto se ī eo⁹ desideriū plenio⁹ fūdit. Si desideriū simonū nō eēt/ Ps̄.ū diceret: Desideriū cordis eorum audiuit auris tua. Sz obūcit Greg⁹. Quō inqt dicunt aię sāctę petere: q̄s volūtatē dei certū est ⁊ futura nō ignorare: Rūdeo: De ipso acciptūr vt ab eo petant/qđ eū facere velle vidēt: ⁊ nisi peterēt a volūtate eo⁹ discordarēt. Quibus rūdet de⁹: Recęscite adhuc tēpus modicū/donec impleat nūer⁹ fratrū vestrorum. Apoc̄.vj.c. Qđ dicere/ est intra ardorē desiderij ex p̄scia solatiū īspirare. Vox igit aiaꝝ ad deū/ē desideriū futuroꝝ: q̄ tū vidēt deū velle fore. Respōdere dei duplex ē. Vl eas retributiōis certitudie iter desideria cōfirmare: vl expectādi morā īfūdere. Itē loquit de⁹ ad diabolū q̄ttuor modis. Primo/ vias eius arguēdo: ibi: a Nūquid venis/sathan: Et q̄rit q̄si nesciat. Sz nescit: q⁊ nō approbat. Matth.xxv.a. Nescio vos. Secūdo/ electorū iusticiā contra illū ꝓponēdo: ibi: Nūqđ cōsiderasti puū meū iob: Qđ est dicere: Tales eos facere qđ⁹ sathā possit īuidere. Tertio/ tēptādi licētiā ꝓmittēdo: ibi: Ecce vniuersa/ Quarto/ malicia eo⁹ cohibēdo: ibi: Tm̄ in eū ne extēdas manū tuā. Itē diabol⁹ loquit ad deū trib⁹ modis. Primo/ vias suas insinuādo: ibi: b Circuiui trā. Dicere aūt diabolū qđ egerit/nihil aliud est/q̄ scire q⁊ actus suos deo occultare nō possit. Secūdo/ electos falsis crimīb⁹ accusādo: ibi: Nūquid frustra iob timet deū: Qđ ē dicere: Cōtra bonos cōqueri/⁊ eoꝝ ꝓfectib⁹ īuidere. Tertio /tēptādi licentiā postulādo: ibi: Extēde manū tuā. Qđ ē dicere: Ad afflictionē bonoꝝ malicię suę ęstib⁹ anhelare. Itē aliter pōt illud legi: c Nūquid considerasti ⁊c̄. Sathan terrenos vituperauerat: vbi dixit: Circuiui trā/⁊ pambulaui eā: Et gl'iabat̄ ꝺ cōculcatiōe eoꝝ: Ideo dns ecōtra cōmēdat puos suos/⁊ specialit iob: De quo exemplū ponit/dicēs: Nūquid consi.⁊c̄. Nec dicit: Nūquid circuisti vel pambulasti seruū meū iob: q⁊ illū nulla/ten⁹ poterat cōculcare. Vñ infra eodē. In omib⁹ his ñ peccauit iob labijs suis: Sed dicit: Nūquid cōsi.⁊c̄. q.d. cōsiderare potes/cui ꝑualere nō potes. Sed nōne circuiuit diabol⁹ terrenos/⁊ pambulauit: ergo ⁊ iob/cū sit trenus. Vñ infra.x.b. Memēto q̄so qđ sicut lutū feceris me ⁊c̄. Rūdeo: Job trenus fuit corpe: sed cęlestis mēte: q⁊ terrenis opib⁹ cōtemptis/solis cęlestib⁹ appetēdo adhęrebat cū ap'lo paulo: Posteriora oblitus/ ī anteriora se extēdēs: Phil.iij.c. Itē.j.Corinth.xv.f. Primus hō de tra/terren⁹: secūd⁹ hō de cęlo/cęlestis: Qualis terren⁹/tales terreni: ⁊ qualis cęlestis/tales cęlestes. d Cui respōdens sathan: Nūquid ⁊c̄. Cōmēdauerat iob: ⁊ ī eo oēs electos: Audita aūt cōmēdatiōe/ vult sathan ostēdere q⁊ nō est cōmēdabilis iob. Vñ dicit: e Nūquid frustra ⁊c̄. q.d. cur laudas iob/cū nihil a se habeat/ sz a te oīa: Eccī.xj.c. Bona ⁊ mala: vita ⁊ mors: paupertas ⁊ honestas/a deo sūt ⁊c̄. Nō fecerat iob malū qđ argueret sathan: bonū eius diminuit. Glo. Diabol⁹/quia nō inuenit mala q̄ accuset: bona ī malū vertit/quasi nō bono aio fiāt. e Nōne tu vallasti eū. i. validū feciſti. q.d. nō ex ꝓpa ꝟtute hz q⁊ stat/sed ex tua vallatiōe: Et ideo nō est laudādus q̄ ꝓtegit/sed tu q̄ ꝓtegis. f Ac domū eius. i. familiā. q.d. filios ⁊ filias/⁊ familiā multā nimis/⁊ substantiā copiosā dediſti ei: Et ideo nō frustra iob timet deū/q̄ tot bona in terra recępit: ⁊ ideo nō est mirū si innocēter viuit. Et ꝓ hoc nititr ostēdere sathā/ q⁊ timor mūdan⁹ est vel human⁹: nō filialis vel castus: Et ita iob nō est timēs deū. Itē ꝓ hoc ostendit q⁊ non est rectus nec simplex: q⁊ sic solū deū ḡreret ⁊ amaret/nō tpalia. Itē ꝓ hoc ostēdit q⁊ non est recedēs a malo. Diuitię em̄ absq̄ pctō vix haberi possūt. Eccī.xj.b. Si diues fueris/nō eris imunis a delicto. Affuit inter eos. Greg⁹. Dū cūcta sūt nuda diuino cōspectui/sathā affuit/absens p̄sentī cū amore/nō timore.

a Vñ vēnis: Qui rūdēs/ait:
b Circuiui terrā: ⁊ pambulaui eā. Dixitq⁊ dns ad eū: Nūquid considerasti seruū meū
c iob/q⁊ nō sit ei silis ī terra: hō
d simplex ⁊ rect⁹/et timēs deū/
e ac recedens a malo: Cui rū-
e dēs sathan/ait: Nūqđ fru-
f stra iob timet deū: † Nōne tu vallasti eū ac dom̄ū ei⁹: vni-
g uersāq⁊ substām ei⁹ p̄ circūi-
h tū: Opib⁹ manuū ei⁹ benedixisti: ⁊ possessio illi⁹ creuit in
i k l m fra. Sed extēde paululū manū tuā: ⁊ tange cūcta q̄ possidet: Nisi ī facie bñdixerit ti-
n o bi. Dixit ergo dns ad sathā:
p q r Ecce vniuersa quę habet/in mānu tua sūt: tm̄ in eum ne
s extēdas manū tuam. Egrēssusq⁊ est sathan a facie dni.
t Cū aūt quadā die filij ⁊ filię

g Per circumitū. q.d. non intus nec extra ꝓmittis eū turbari. h Bñdixisti/ multiplicādo. i Sz extēde. Ter⁹ mod⁹ est quo rūdet diabol⁹ dño/ ⁊ innocētiā temptandi postulat. q.d. quē inclusū in tua ꝓtectiōe tenes/ exponе tribulatiōi. q.d. diabolus: Dū ē in ꝓsperitate/videt bonus ⁊ simplex: sz nō ē: Sed recedente ꝓsperitate/maledicet tibi: Et ita nō est simplex/sed duplex/⁊ variabilis. Eccī.xij.b. Nō agnoscet in bonis amicus/⁊ ñ abscōdet ī malis inimic⁹: In bonis viri/inimici illi⁹: in tristicia ⁊ in malicia illi⁹ amicus agnit⁹ est. k Paululū. Glo. Paululū dicit diabol⁹: q⁊ tēpalia paruipendēda innuit. l Tange. i. tangi ꝑmitte: vel a manu ꝓtectiōis tuę detege. Et fatet hic diabol⁹/qđ licz sit rex sup oēs filios supbię: ⁊ potestati suę nulla potestas sup terrā valeat cōpari: vt dicit infra.xlj.d. q⁊ nihil pōt in iob/nisi ꝑmissus. Vñ Matth.viij.d. Si eijcis nos hinc/mitte nos in gregem porcoꝝ. i. ire ꝑmitte. Esa.lj.g. Incuruare/vt trāseam⁹. Qui igit ī porcos ire nō poterat/ nō est mirū si sancti viri domū cōtingere non valebat. Habet aūt diabol⁹ a se voluntatē/q̄ est mala: a deo aūt potestatē/q̄ est iusta. Vñ.j.Regl.xvj.c.dī: Spūs dñi malus exagitat te. Idē spūs/et dñi ꝺr/⁊ malus ꝺr. Dñi/ꝑ licentiā iustę potestatis: Bal⁹/ꝑ desideriū iniustę volūtatis. m Cūcta: Nō aliq̄: vt quē nō deijcerēt ꝑticularia/deijcerēt vniuersalia. Hiere.vj.f. Crudelis est/ ⁊ nō miserebit. n Bñdixerit. i. maledixerit. Vel bñdicere in facie ei⁹/ore tm̄/⁊ non corde ḡras agere: Juxt illud Hiere.xij.a. Prope es tu ori eoꝝ/⁊ longe a renib⁹ eoꝝ. Et vtroq⁊ mō est aposiopisis: q.d. Da mihi licētiā tāgēdi domū ei⁹: ⁊ nisi maledixerit tibi decętero nō credas mihi. Et ita patet q⁊ nō ē simplex/sz duplex: et q⁊ eū bñdicebat tm̄ ore/nō corde. o Dixit ḡ. Tertius mod⁹ q̄ loquit diabolo de⁹. s. tēptandi licētiā ꝑmittēdo. Et dicit Glo. Nō petitione diaboli ꝓuocat⁹ dns vincit: sz hosti cōcedit ad deceptionē suā/qđ famulo ꝓsit. Sciebat em̄ dns/q⁊ oīa cooperant̄ ī bonū his q̄ sm̄ ꝓpositū vocati sūt sancti: Roma.viij.e. Itē.j.Corinth.x.c. Fidelis est de⁹/ q̄ non patiet̄ vos tēptari sup̄ id qđ potestis: sed faciet cū tēptatiōe etiā ꝓuentū. Tēptatio em̄ cui nō cōsētit/nō ē pctm̄/sed materia exercēdę virtutis. p Ecce ⁊c̄. Dat licentiā tēptādi. q In manu. i. ī potestate. r Tm̄ in eū. Sathā cūcta petierat: Et ī hac generalitate/⁊ corp⁹ ⁊ aiaꝫ cōprehēdebat: iuxta illud Gen̄.xliij.d. Da mihi aias/cętera tolle tibi. Sed benignitas pietatis dei/substantiā ꝓdit/corp⁹ ꝓtegit/ne simt̄ hostē ad oīa relaxet/ne vndiq⁊ feriēs eū frangat. Dei em̄ misericordia ex tpe dispēsat: vt q̄ coaceruata ꝓsternerent̄/possint tolerari diuisa. Vñ Ps̄. Proba me de⁹ ⁊ tēpta me. q.d. Ps̄.25. ꝑus me inspice: ⁊ tūc sm̄ vires tēptari ꝑmitte. s Egressusq⁊/ad desideriū sui vota implenda. Glo. dicit: Quo exīt ab eo q̄ vbiq⁊ est: Hiere.xxiij.e. Cęlū ⁊ terrā ego implebo. Rūdeo ad litterā: A facie dei ab ipo diabolo in aliqua creatura imaginata vl' intellecta exīt: Vl' qñ lapsat⁹ fuit a cohibitiōe dei/tūc egredi dicit̄. Stat igit diabol⁹ ante faciē dei/ qñ malignari nō ꝑmittit̄. t Cū aūt quadā die. Impetrata sathā tēptandi licētia/ad modū illi⁹ q̄ castrū munitū obsi-

det/ab exteriori pte parat insult⁹. Multi em pl⁹ tristant ꝓpt amissionē tpaliū.i.exteriorū/ꝙ interiorū. Nec solū attēdit diabolus qđ faciat: sed qñ.s. tpe cōuiuij:qđ vir sine peccato pōt celebrari. Ro.xiij.d. Nō in comessationib⁹ ⁊c. a Eius:scz iob. b In domo frīs sui ꝓmoge. Qui eos ab excessu debuit cohibere.

c Arabāt. Hoc dicit: vt dū memorabāt fructū boni opis/causa crescat dolozis. d Asinę. In greco dr ꝙ erāt fętę: vt maius sit dānū. e Irruerūt sabei. Primū i. fozt unitū. f Oia:nō tm aliqua. g Pueros:custodes. h Cū ꝙ adhuc. Vide ozdinē tēptationis: vt si nō frāgat iniuria illata

Ar. tractas B

ꝓ hoiez/ saltē deiciat vidicta ꝓ aerl intēperiē/qsi sit a deo offēso. Advltimū nūciat plis interit⁹: vt si nō exteriozis possessiōis turbet consumptio/saltē turbet carnis ꝓpe ꝓditio. i Ignis dei. q.d.deus fecit hec. k Cūctas:nō partē. l Pueros.i. custodes. m Cōsūpsit. Secūdū infozt unitū. n Sed et adhuc. Post ꝓmū ⁊ secūdū ictū/addit diabol⁹ tertiū: vt q̄ vno vulnere pcussus nō cecidit/bis vel ter pcuss⁹/subito ꝓsternat. Et nota quātū augeat dolorē iob diabol⁹ āplificādo fructū/subito nūciādo infozt unitū: successiue diuersos nūcios mittendo/ozdiate nūciādo:i deū lamēti causā retozquēdo:nll'az cōsolationē relinquēdo. Infra.xvj.b.Collegit furozē suū i me. Et infra.c.Cecidit me vulnere sup vulnus:irruit i me q̄si gigas.

o Tres turmas.

Tres turmę { A lege: { Saducęi. Pharisęi. Herodiani. } Dozal'. { Cōcupiscētia carnis. Cōcupiscētia oculoꝝ. Superbia vitę. } ꝛ q̄ { Ieiuniū. Elemosyna. Ozatio. }

p In domo frīs:nō aliēa:nō i taberna. q Repēte:vt nō eēt locꝰ fugę. r Vehemēs:q̄ posset oēs inuoluere/⁊ domū euertere. t Liberos:nō ancillaꝝ filios. v Ego solus. Ubiq̄ vn⁹ sol⁹ remāet/q̄ dāna iob nūciet. Per hūc significat synderesis /q̄ in oī pctō remurmurat:q̄ etiā in cain nō fuit extincta. Vñ Hiere.ij.d. Fūij mēpheos ⁊ thanes ꝓstupraueŕt te vsq̄ ad verticē. Et.j. Arguet te malicia tua/et auersio tua increpabit te. x Tūc surrexit. In verbo surgendi notat firmitatis stabilitas. Vñ Glo. Qui ꝓus firmit⁹ stabat/firm⁹ stat oib⁹ amissis: Et hoc ē surgere iob. y Et scidit vestimenta sua. Qđ fuit signū doloris:qz vt dicit Greg⁹ /non est pond⁹ virtutū/insensibilitas cozdis. Deplozādū est em in morte parentū:iuxt illud Eccī.xxxviij.b. Fili mi/i mozruū pduc lachrymas:⁊ q̄si dira passus incipe plozare. z Corruēs in trā. In q̄ notat hūilitas.Eccī.xxxv.d.Oz hūiliantis se/nubes penetrabit. a Adozauit. In q̄ oñdit q̄ flagellāt⁹ iudiciū sustinuit patiēter. Doluit/ne ꝓ insēsibilitatē deū ꝓtēneret: vel de ꝓximo nō curaret: Nec nimis doluit/ne metas dolorꝭ excederet. Per pusillanimitatē/mediū tenuit: qz tōso capite int gemit⁹ adozauit. Mos em fuit veterū: vt q̄ i trāquillitate capillos nutrierat/tpe afflictiōis abraderet:⁊ ecōuerso. Adoza/

Moraliter. liter: s Quattuor anguli domus/ sunt quattuoz ꝓtutes cardinales: Filiozū mozs/ ꝓtutū turbatio: Puer qui euasit/discretio:q̄ damna nūciat: Iob/surgit/ꝓfectū: vestes scindit.i.opera dīudicat: tonso capite cadit.i. ꝓsumptuosas cogitatiōes repimit: Adozauit:id est se hūiliauit. b Nudus egressus. Ut patiēter doleat de amissis/ attēdit qualis venit in hunc mundū. Nudus em venit/⁊ nudus exibit.j. Timoth.vj.b. Nihil intulim⁹ ⁊c. Et in hoc cōsolat scipm iob/ qz accepta dimisit:nō ꝓ/pria amisit. Et ponit duas causas quare nō est dolendū de amissione tali. Prima ē:qz nihil ꝓpriū amisit: ibi:Nudus egressus. Secunda est:qz de⁹ q̄ dederat accepit: ibi:Dñs dedit ⁊c. c Sabatris meę:id est terrę/ quę ē omniū mater. Eccī.xl.a. Occupatio magna creata ē omnib⁹ homib⁹/et iugū graue sup filios adā/a die exitꝰ ꝺ vētre mris eoꝝ/vsq̄ i diē sepulturę matris oīm. Eccs.v.c.Sic egress⁹ est nud⁹ de vtero matris suę/sic reuertet/et nihil auferet.ij. Regū xiij.c.Omnes mozi/

Eccs.5.c. 47.dd.c.d. bi qui

Ps.xlix. j.c.d.

A

mur/⁊ q̄si aquę dilabimur in terrā/q̄ nō reuertunt. d Dñs dedit:nō diabolus. e Dñs abstulit:non diabol⁹:qui nihil pōt nisi pmissus. f Dño:cui⁹ sunt omnia. g Sit nomē dñi bñdictū. Sciebat iob se non dīm/sed custodē esse omniū q̄ habebat: Ideo vidēs sibi nullā factam iniuriā/ sed gratiā:gratias agit: qz diuitiaꝝ amissio nihil aliud est q̄ grauis oneris depositio.Greg⁹. Terrena substātia ęternę fę licitati compata/pondus est/nō subsidiū. In libro de cōsolatione / dicit fortuna: Mecę sūt diuitię:mecū veniūt/⁊ me abeunte recedūt/dominā famulę sequunt. Itē Boet⁹: Si generosus es/lauda parentes: Si diues/ne credas fortunę:Si formosus/expecta parū ⁊ nō eris. Si instructus/si morigeratus fueris:hoc nō a patre hęreditariū:hoc nō a casu pendulū:hoc nō a corpe caducū habes.q.d.de amissione temporaliū nō est dolendū:qz non sunt nostra:sed de amissione spiritualiū/q̄ habita faciūt beatū. h Nō peccauit. Sile/infra.xvij.a. Nō peccaui/⁊ in amaritudinib⁹ morat⁹ oculꝰ meꝰ. Cōtra. Infra.vij.d.dic iob: Peccaui/qđ facia tibi ⁊c.Sol. Qñ dic: Nō peccaui:subintellige/tātū/ vt scz tātā pēnā susti/nerē. i Labijs suis. Qz int flagella peccat duob⁹ modis:cozde.s.murmurādo:oze/maledicēdo: Ideo iob cordis ⁊ oris innocētiā ostēdit. Labia vocat intellectū ⁊ affectū.q.d. interius cogitatione vel desiderio nō peccauit:nec exterius locutione: Et hoc est: k Neq̄ stultū qđ ⁊c. Et in hoc pfectus ostēdit. Jaco.iij.a. Si qs in verbo nō offendit /hic pfectus est vir. l Cōtra deum locutus. Glo. Stulte cōtra deū loquit/q̄ inter flagella se innocentē dicit.

m Actū est aūt ⁊c. Expositio ho/ Expo. La.II. rum patet ꝓ p̄cedentia. Sciendū tamē est q̄ i narrationib⁹ /rerū qualitates quattuoꝝ modis exprimunt: vt dicit Greg⁹. Aliqñ a positione loci:sicut Exo.xix: de israele / qui ꝓba dei i mōte nō potuit audire. Per qđ intelligit ifirmitas ppli:q̄ ꝓtutis eminētiā nō attingit. Aliq̄ a positiōe corpis: vt q̄ Stephan⁹ vidit iesū stantē: Actꝝ.vij.g. Per qđ significat/q̄ volebat eū iuuare. Aliq̄ a q̄litate aeris: vt Job.x.c. cat/q̄ volebat eū iuuare. Aliq̄ a q̄litate aeris: vt Job.x.c. dño ꝓdicāte/dicit q̄ hyems erat. Per qđ significat q̄ audiotes/infidelitatis frigoze tenebant. Aliq̄ a qualitate tpis: vt Job.xij.d. Judas nocte exiuit a domo. Per qđ signifi-

eak/q non erat ad lucem gratię rediturus. Item Luc.xij.c. Stulte/hac nocte animā tuā repetent a te. Itē angeli in meridie venerūt ad abrahā:sed sodomā subuersuri/venerūt vespe.
a ¶Filij dei:id ē angeli boni/q dicunt filij/p creationē/r per imitationē. b ¶In cōspectu ei⁹:vt viderēt a deo/sed nō viderent deū: quia lux in tenebris lucet rē.
Job.j.a. c ¶Unde venis:Alit ꝯ pus: vt sit mō irrisio.q.d. aduerte a q̄ vinceris: et deceptero ꝓtra deū te erigere nō ꝓsumas.
d ¶Nūquid cōsiderasti.q.d. cōsiderare licet: ſz nō potes cōculcare. e ¶Et ad huc retinēs innocentiā:licet tot passus sit flagella.q.d.bonus erat ante/mō melior. Sap.iij.b. Tāq̄ aurū i fornace ꝓbauit illos. Quāto em̄ magis crescit exteri⁹ tribulatio:tāto purior efficit interi⁹ mētis p̄dilectio. Prouer.xvij.c. Sicut in igne probat argentū/r aurū camino:ita corda probat deus. Eccl.xxvij.a. Vasa figuli probat fornax:r homines iustos temptatio tribulatiōis. f ¶Cōmouisti me. More humāo dic̄ hoc dñs: Mō em̄ verbis sathanę ꝓuocatus/ꝫ fecē dñs: Sed nos nisi cōmoti/ferire nescim⁹. Et ē anthropospathos:sic̄ ibi: Pœnitet me feciſſe hoiez: Gen.vj.a.id est faciā sicut pœnitens facit:scz delebo hominē quē feci. g ¶Affligerē:id est affligi ꝑmitterē. h ¶Frustra.i.sine merito ei⁹: Mō tū frustra.i.sine causa:qz eius patiētia creuit inter flagella:Et ex patiētia tribulatiōis / aucta ē gratia remuneratiōis.
i ¶Pellē ꝓ pelle.i.mēbrū ꝓ mēbro:vt cutē ꝓ carne:carnem ꝓ neruis:neruos ꝓ ossibus. Nota:sathā/qz peccatū nō inuenit in quo posset accusare iob/ ideo bonū eius diminuit: q.d.patiēter sustinet iob damna exteriora:qz timet ne i ꝓprio corpore feriat:r sic timidū humāo timore innuit: Et hoc est Pellē ꝓ pelle.i.rē min⁹ charā: scz exteriora / dabit homo ꝓ pelle:id est ꝓ re magis chara.i.interiori. Nota q̄ est pellis fortunę:scz bona tēpalia. Micheę.iij.a. Audite ꝑncipes domus iacob/r duces domus israel/qui violenter tollitis pelles eoꝝ desup eis. Itē pellis pœnitētię. Gen.xxvij.c. Pelliculas hedoꝝ circūdedit rebecca manib⁹ iacob/ et colli nuda ꝓtexit. Itē pellis mortalitatis. Gen.iij.d. Fecit dñs de⁹ adę r vxori eius tunicas pelliceas. Itē pellis prauę cōsuetudinis. Iere. xiij.d. Si mutare pōt ęthiops pellē suā rē. Itē pellis ꝥrutū. Exo.xxvj.c. Pellib⁹ rubricat̄ r hiacynthinis iubet taberna/culū opiri. Itē pellis fragilitatis. Infra.xix.c. Pelli meę/cō/sūptis carnib⁹/adhęsit os meū. Itē pellis exteriozis ꝙuersationis. Thren.iij.a. Uetustā fecit pellē meā. Itē pellis ĩmortalitatis. Cant̄.j.b. Nigra sū/ſz formosa/sicut tabernaculū cedar. Hoc quoq̄ ad pelles mortalitat̄ siue pœnitētię/sic̄ pelles salomōis: Hoc quoq̄ ad pelles ĩmortalitat̄ siue glorię. Pro hac vltima pelle debet homo dare omnē aliā pellē/r cūcta q̄ hz. k ¶Pro anima sua.i.p vita sua. Suspicabat ꝺ diabolus de iob/qō sępe in alijs viderat. l ¶Aliqn: id ē si nō credis eū ideo patiēter ferre damnū exteriorū/ quia timet de vita/quā plus diligit: m ¶Mitte manū tuā.i.relaxa potestatē quā dedisti mihi: n ¶Et tange.i.tangere me ꝑmitte o ¶Os eius r carnē.i.vitā corpalē: Uel corpus qō cōstat ex carne r ossib⁹: p ¶Nūc videbis.i.videri facies: q ¶Nꝺ in faciē bñdicat tibi.i.superficialiter:r ꝓ tempalib⁹ tm̄ diligat te/r timeat. Uel In faciem bñdicat tibi.i. manifeste maledicet. r ¶Ecce in manu tua est.i.vsum potestatis tibi relaxo. Jā em̄ potestatē dederat. s ¶Uerūtn̄ aiam eius serua. Quō dicit diabolus animā seruare/qui tm̄ aias

venissent filij dei/r starēt corā dño:venisset quoq̄ sathā
b inter eos/r staret in cōspectu ei⁹: vt diceret dñs ad sathā:
c Unde venis? Qui rndens ait:Circuui terrā/ r pambulaui eam. Et dixit dñs ad sa-
d than: Nūquid ꝑsiderasti seruū meū iob/q̄ non sit ei similis in terra:vir simplex et rectus/ac timēs deū/recedēs
e a malo/et adhuc retinēs innocentiam? Tu autez com-
f mouisti me aduersus eum/

g vt affligerē illū frustra. Cui
i rndes sathā/ait: Pellē ꝓ pelle/ et cūcta q̄ habet hō/dabit
k ꝓ aīa sua. Aliqn mittē ma-
m nū tuā/ r tange ꝏs eius r car-
n nē:r tunc videbis q̄ in faciē
o bñdicat tibi. Dixit q̄ dñs ad
r sathā: Ecce in manu tua est:
s uerūtn̄ aiaz illi⁹ serua. Egres-
t sus igitur sathan a facie dñi:
v percussit iob ꝥ vlcere pessimo/a
plāta pedis vsq̄ ad vticē ei⁹.
x Qui testa saniē radebat: se-
y dens i sterqlinio. Dixit autē

quērit ad pendū:Gen.xliij.d. Da mihi animas/cętera tolle tibi. Rnsio: Seruare dicit/cū temptādo supare ꝓhibet. Dñs igit seruū suū custodiēdo deserit:et deserēdo custodit: Alia pdit: alia ꝓtegit. Caro data est in manu impij: sed aīa est in manu dei. Sap.iij.a. Justorū aię in manu dei sunt:et nō tanget illos tormē tū mortis. Uel aiam eius serua.i. ipsum nō interficias: Uel serua a pctō. r ¶Egressus.i. ad ferendū relaxatus. v ¶Ulcere pessimo.i. grauissimo/ r quātitate r q̄litate. Greg⁹. Pēsāda sunt flagella quāta sūt r q̄lia: Sępe q̄ntitate mīta / ſz q̄litate leuia. sępe quāritate pauca/ ſz q̄litate grauia: Ista aūt r q̄ntitate r q̄lita-
• te fuerūt grauia. Cru- C
delis em̄ est r nō miserebitur: Hiere.vj.f. Nota/ pcutit quis vt pœna sua cōtinuet:sicut anthiochus.ij. Machab.ix. Hiere. xxx.c. Plaga inimici percussi te. Nūq̄ vt corrigat: sic̄ maria: Mūe.xij.c. Nūq̄ ne futura mala cōmittat. Job.v.c. Ecce sanus factus es/iam noli rē. Nūq̄ ne supbiat : vt paulus.ij. Corinth.xij.b. Ne magnitudo rē. Nūq̄ vt christ⁹ gloriſicet: vt i cęco. Joh.ix.a. Neq̄ ꝺ peccauit rē. Uñ versus: Ut ꝓbet aut purget/aut puniat/aut venerēt: Aut christi pateat glia/pœna dat. Job ꝓbat/inclinat paulū/sese manifestat In cęco:purgat mariā/punit herodē: Act̄.xij.d. r ¶Testa saniē radebat. Hoc faciebat vt ex ꝓpa despectiōe hūliorē se exhiberet. Ad litterā: testa fit ex luto/r sanies lutū est corporis. Testa q̄ saniē radebat.i. lutū luto tergebat: in quo se nihil aliud q̄ lutū esse cognoscebat: qui etiā digitū apponere cōtēnebat. Naum.iij.c. Intra i lutū r calca/subigēs tene lateri. y ¶In sterqlinio/sedebat: vt q̄ eēt ſbstātia suę carnis ꝑpenderet: r ex fętore loci capet q̄ festine corpus ad fętorez rediret:qō ꝓmo fuit ſ, verma putridū:post vas stercoꝝ:tandē esca vermiū. Et vide sufferentiā iob:r ecōuerso leuitatē adę. Primo turbatus fuit amissione possessiōis:Secūdo interfectione ꝓlis: Tertio grauissima pcussiōe corpis:r tū in sterq̄ linio sedēs/victor extitit. Adā ꝙo nll'o turbatus fuit:optimis naturalibus ditatus : r tū in ꝑadiso dei positus/ victus fuit. Facilius q̄ euolat q̄s in cęlū de tugurio/q̄ꝫ de palacio. Unde Pſ. Elegi abiect⁹ eē domo dei rē. Greg⁹. Testa saniē radebat/ vt semetipsū i fragmēto ꝑsiderās/etiā ꝺ exterſiōe vulneris sumeret curā mētis. z ¶Dixit aūt illi rē. Duob⁹ modis temptat nos hostis. Nunc ꝓ verba:nūc ꝓ verbera. Uerberibus em̄ probat patiētia:verbis sapientia. Hucusq̄ igit diabolus patientiā iob ꝓbauit. Primo rebus spoliauit: Secūdo filijs orbauit: Tertio corpus ꝑ vlcere pessimo vulnerauit: Sed nec sic supauit: sed semper fortiorem intus inuenit: Jdeo ad artē antiquā redit:id ē ad vxor̄ oppробriū: ꝓ quā primū hominē deiecit. Ipsam em̄ quasi scalā qua ascenderet/applicauit:sed nō ꝓualuit. Job em̄ mulierem sibi subiectam attendit:r de lapsu primi hominis nouerat q̄ mulier recte docere nesciebat. Nihil enim iniquius lingua stultę mulier̄. Eccl̄s.vij.d. Jnueni amariorē morte mulierē: quę laqueus venatorū est/ r sagena cor eius: et vincula sunt man⁹ illi⁹:q̄ placet deo/effugiet illā. Prouerb.vij.d. Multos vulneratos deiecit:fortissimi quoq̄ interfecti sunt ab ea: vt patet i salomōe.iij. Regū.xj.a. Jn dauid.ij. Regū.xj.a. Jn samsone: Judic̄.xvj. Jdeo dicitur Micheę.vij.b. Ab ea q̄ dormit in sinu tuo/custodi claustra oris tui. Eccl̄i.xxv.c Omnis malicia/nequicia mulier̄. Et.j. Nō ē caput nequi⁹ sup caput colubri:r nō est ira sup irā mulieris: Cōmorari cū

leone ꝛ dracone/placebit magis/ ꝙ hītare cū muliere nequā. Et ĩfra: Breuis oīs malicia sup maliciā mulieris: Ascēs⁹ arenos⁹ ĩ pedib⁹ veterani: sic mulier linguata hoī qeto. a Adhuc tu pmanes ĩ simplicitate. Sĩle Tob.ij.d. Maīfeste vana facta ē spes tua ꝛc. In simplicitate .i. in stolidita/te. b Bñdic deo:

fidelis/fortis ꝓtectio: qui aūt inuenit illum/inuenit thesaurū. Amico fideli nō est compatio: ꝛ nō est digna ponderatio auri ꝛ argenti contra bonitatē fidei illi⁹: Amicus fidelis medicamētū vitę ꝛ imortalitatis. k Et cōsolarent. Sȝ ꝗ est cōsolatio/ videre amicū in afflictione: Rñdet Tullius: Inter

id ē maledic.q.d.trāsgredere: qđ est spūaliter maledicere. c Et morere .i. viues/per ꝯtrariū: qꝛ trāsgressorib⁹ vita longioꝛ cōcedit. Eccs.vij.c. Iust⁹ pit ĩ iusticia sua: ꝛ impius multo tpe viuet in sua malicia. Uel est irrisio: q̄si si pseuerauerꝭ in bñdictiōe tua/ morierꝭ. Malach.iij.d. Uanus ē qui seruit deo.j.xxj.b. Quis ē omps vt seruiam⁹ ei: .j. Mach.j.b. Eam⁹ ꝛ disponam⁹ testamētū cū gentibus ꝗ circa nos sunt: qꝛ exquo recessimus ab eis/inuenerūt nos mlta mala.

25.q.8.c. cōuenioꝛ

8.1.d.

B

a illi vxoꝛ sua: Adhuc tu pmanes in simplicitate tua: Bñedic deo/ ꝛ morere. Qui ait ad illā: Quasi vna ď stultis mulierib⁹ locuta es. Si bona suscepim⁹ de manu dñi: mala quare nō sustineamus: In ōib⁹ his nō peccauit iob labijs suis. Igit audientes tres amici iob oēm malū qđ accidisset ei/ venerūt singuli de loco suo: eliphaz themanites/ ꝛ baldath suites: et sophar naamathites. Condixerant enim/ vt pariter venientes/ visitarent eum ꝛ cōsolarent. Cūq3 eleuassent ꝓcul oculos suos: nōn cognouerunt eū: Et exclamātes plorauerūt: scissisq3 vestib⁹ sparserūt puluerē sup caput suū in celū: Et sederūt cum eo in terra sēptē diebus ꝛ septē noctibus: et nemo loquebat ei verbū: Uidebāt eñ dolorē esse vehementē.

Ca. III.

Post hec apuit iob os suum: ꝛ maledixit diei suo/ ꝛ locut⁹ ē: Pereat dies in qua nat⁹ sum: et nox

bomies amicitia tantas habet oportunitates/quantas vix queo dicere. Quę enim pōt esse vita/ ꝗ non ĩ amici mutua beniuolentia cōquiescat: l Cūq3 eleuassent ꝛc. In q notat vbi erant: sȝ in imo. Uñ Greg⁹. Qui ĩ imo ē/oculos leuat. Item vitia oculos leuāt/ dū sub specie virtutū fideles illaqueare pant: et q̄si eis ꝯsulere simulāt. m Nō cognouerūt eū: qꝛ in hoc statu amplius eū nō viderāt: Unde vident fuisse amici fortunę: De quib⁹ Ecci. xij.b. Non agnoscetur in bonis amicus. Unde Boeti⁹: Ob hoc solum diligenda est paupertas: quia videre qui tenere diligat/ facit. Unde versus: Uos inopes nostis/quis amicus/ quis ve sit hostis. Prouerb.xix.a. Diuitię addunt amicos plurimos: a paupe autē ꝛ hi quos habuit sepant. Unde Ecci.vj.b. Est amicus socius mēsę: ꝛ non pmanet in die necessitatis. n Exclamātes. Quare/cum nō cognouerūt eū: Respōdeo: Prius nō nouerūt/ sed postea nouerūt eum. o Scissisq3 vestib⁹ ꝛc. Ecce ꝙ ad cōsolandū venerāt: qꝛ passo se cōformāt. Ordo enī cōsolationis est/ vt cū volumus aliquē consolari: pmo nos studeamus eius luctui cōformare. Roma.xij.d. Flere cū flētib⁹. Quia vulneratū vidēt/vestes scindunt: qꝛ imutatū/capita puluere aspergūt. p Septē diebus. Utrū cōtinue/nescit. q Et nemo loquebat. Iob nō loquebat: ideo nec ipi/ne grauarēt eum: ꝛ vt ei conformarent/ ꝛ sic meli⁹ cōsolarent. Greg⁹. Emolliri debet animus/ vt afflicto cōgruat: congruēs hereat: herens trahat.

Diet.10.d.

A

d Quasi vna de stultis mulierib⁹. Prudēter dicit/q̄si vna: ne crimen vni⁹ videret trāsfundere ĩ oēs. Personā em/ nō sexū icrepat. e Locuta. Ecci.xxvij.b. Loquela multū iurās/horripilatione statuet capiti. Ecōtrario de bona muliere dr Ecci.xxvj.c. Mulier sēsata ꝛ tacita: nō ē imutatio eruditę aīę. f Si bona suscepim⁹. Qꝛ male mulier locuta sit/ ꝓbat iob: q̄si oīa sunt a deo/bona ꝛ mala .i. flagella. Ecci.xj.b. Bona et mala/ vita ꝛ moꝛs/pauptas ꝛ honestas / a deo sūt. Esa.xlv.a. Ego dñs/ꝛ nō ē alter deus/formās lucē/ꝛ creans tenebras/faciens pacē/ꝛ creans malū. Sunt aūt bona tpis/tpalia bona: Sunt in tpe/naturalia bona: Cū tpe/gratuita bona: Supra temp⁹/ gaudia ęterna. Mala aūt de quib⁹ agit hic/sunt flagella. Dicit ergo: Si bona suscepimus de manu dñi ꝛc. q.d. vtraq3 debem⁹. Bona suscipim⁹ ex misericordia: mala ex iusticia. Et in hoc cōsolat seipsū iob: quia .s. inter aduersa/dona dei memorat / ne oīno deijciat: sic ꝯtrio ĩ ꝓsperis hūiliat recordatio aduersitatꝭ. Uñ Ecci.xj.c. In die bonoꝝ ne inmemoꝛ sis maloꝝ: ꝛ ĩ die maloꝝ ne inmemoꝛ sis bonoꝝ. Greg⁹. In ꝓsperꝭ defacili ignorat/an ꝓspitas/an psōa diligat. Seneca: Mel musce/lupi cadauera/pꝛędā turba ista sequit/nō hominē. g In omnib⁹ his nō peccauit. Greg⁹. Duob⁹ modis labijs peccam⁹: vł cū iiusta dicim⁹: vł cū iusta tacem⁹. Uñ Esa.vj.b. Uę mihi/qꝛ tacui. Iob labijs nō peccauit: qꝛ nec cōtra deū ferientē/supba respōdit: nec cōtra mulierē male suadentē/recta tacuit: Sed sciēs qđ deberet deo/qđ ꝓximo: patientiā exhibuit deo ferienti: sapientiā cōiugi/male suadenti. h Igit audiētes. Qꝛ diabol⁹ iob a recto p vxorē mouere nō valuit/ tēptat mouere p amicos/q ex cōpassione charitatis ad cōsolandū iob/venerūt: Sed nesciētes modū ꝯsolandi/ in vituperia ꝓruperūt. Ordo enī ꝯsolatiōis ē/ vt dic Greg⁹: vt cū volum⁹ aliquē a merore suspendere/ studeam⁹ pus merēdo/ei⁹ luctui cōcordare: alit nō bñ cōsolamur. Neq3 enī ferro ferrū cōiungit/ si nō vtrūq3 exustione ignis liquet. Et hoc pmo fecerūt amici iob. Unde vestes sciderunt: caput puluere sparserūt: septē dieb⁹ ꝛ noctib⁹ sedētes cū eo ĩ terra/siluerūt: postea tamē in improperiū ꝓruperūt. i Cōdixerāt eñ. Glo. Ubi ꝛ inter se ꝛ erga pcussum/quantę fuerint charitatis/ ostendit: Sed bona eoꝝ intētio/suborta indiscretione fuscat. In his docemur visitare miseros. Ecci.vij.d. Nō desis plorātib⁹ in ꝯsolationē: nō te pigeat visitare infirmū: Ex his in dilectiōe firmaberꝭ: Sic isti fecerūt ĩ pncipio. Tulli⁹ de amicitia: Amicitia rebus oībus dȝ anteponi. Nihil enī tam aptū: nihil tam conueniēs ad res secūdas et aduersas. Ecci.vj.b. Amic⁹

Expo. Ca. III.

Post hec aperuit ꝛc. In hoc capitulo suā specialit/ ꝛ hūanā generalit miīā deplorat iob. Et qꝛ amici qui ad consolandū venerāt/ipm desperare/ꝛ fractū ꝓ amissione tempaliū credebant: in pncipio ostendit iob se non dolere hac de causa: quia nec ꝓsperitatem dilexit. Et hoc est: Post hec: id est post tot ꝛ tanta flagella/ aperuit iob os suū: sicut dicunt sancti aperire os suū: quando quasi aptis vasculis/suas cogitationes detegunt. In apertiōe aūt oris innuit sermonis ꝓfunditas: sicut Matth.v.a. Aperiens iesus os suum/docebat eos/ dicens: Beati ꝛc. Actꝭ.x.e. Aperiēs petrus os suū / dixit: In veritate compi ꝛc. s Maledixit diei suo: Non libidine vindictę/sȝ zelo iusticię. Sācti enī ĩ sblime rapiunt: ꝛ ideo lumine omniū pcipiunt/ꝙ maledictionib⁹ exterioꝛib⁹ maledicere debent. Sed nūquid ociosum fuit maledicere diei iam pteritę: Respōdeo: Non: qꝛ non libidine vindictę hoc fecit vt dictū est/ sed zelo iusticię. Sed iterum querit: quę iusticia fuit maledicere diei/non existenti: Sol. Hoc exponit multis modis. Primo sic: t Pereat dies: id est ꝓsperitas temporalis: vel tēporis tēporalis mutabilitas: v In q̄ nat⁹ sū. Oēs eñ nascimur filij irę: Eph.ij.a. Pereat .i. oīno transeat/ꝛ veniat ęternitas: vel transeat de malo in bonū. Et nota qđ dicit: natus sum/nō dicit: cōditus sum: qꝛ conditus est homo in die iusticię: natus ꝟo in die culpę. Adam eñ cōditus fuit/non natus. Cain primus natus est/non cōditus. x Et nox: id est hui⁹ temporis malicia pereat: id est oīno transeat/ vt non sit: vel de malo ad bonū transeat. Uel sic/ vt

ponak ꝓtinēs ꝑ cōtento.i.tēp⁹ ꝑ pctōze:q̄ maledicīt maledi/ctione pgne/cū punīt:sicut Hiere.xx.d. Maledicta dies in q̄ nat⁹ sum.Geñ.iij.c. Maledicta terra in ope tuo.Act̄.viij.d. Pecunia tua tecū sit in pditionē.ij.Regū.j.d Mōtes gel/boe/nec ros ⁊c. Vl' sic: Dies ⁊ nox.i.peccatū:qō dies dicīt cū delectatio suadet:

Nox:qz erroze inuol/uit intellectū/ ⁊ amari tudine affectū. Pere/at:id ē delectatio pec/cati deleat. Itē expo/nit hoc de diabolo:q̄ dies ē dū trāsfigurat se in angelū lucis.ij. Cor̄.xj.c. Nox/ꝑ/pria malicia excecat⁹. Vel dies dicīt ꝺm q̄ allicit ad peccatū:nox dū punit ꝑ peccato. Sz quō maledicit iob diabolo/ cum dicatur

in qua dictū est:cōceptus est
a b hō. Dies illa vertak in tene/
c bras: Mōn requirat eū deus
d desup:et nōn illustrek lumi/
d ne/et non sit in recordatiōe.
e Obscurent eū tenebrę/ ⁊ vm
f bra mortis: occupet eum ca/
g ligo/ et inuoluak amaritudi/
h i ne. Mōctē illam tenebrosus
k l turbo pōssideat: nōn cōpu/tek in diebus anni/nec nume

Ecc̄i.xxj.d. Cū maledicit impi⁹ diabolū/maledicit aīaz suā:/Rūdeo: Maledicere diabolū/multis modis dicīt. Uno mō maledicere diabolū/ē ei malū.i.peccatū attribuere:sicut eua
Geñ.3.c. dixit:Serpēs decepit me. Itē maledicere diabolū / ē ei ma/lū optare: Utroq̄ mō q̄ maledicit diabolo/ maledicit aīmā suā.i.peccat. Itē maledicere diabolū/est ipm tanq̄ malū ab/horrere. Itē maledicere diabolū/ē ei⁹ vitiū ñ naturā odire. Et hoc modo maledicit iob.

Pereat dies { Dęmon/dies ꝑ naturā:nox ꝑculpam. Mutabilitas tempozis. Prosperitas mūdana. Delectatio peccati.

Hanc vltimā ꝓsequamur expositionē/in qua dies ꝑ peccato accipit:qz huic magis cōgruit cōtinentia Glosæ. Pereat q̄ dies.i.peccatū/vel peccati delectatio/in q̄ nat⁹ sum:et nox in qua cōcept⁹ sū.i.erroz ⁊ amaritudo peccati ꝑeat. Qualit aūt pire possit/ostēdit. a Dies illa:id est peccati delectatio: b Vertak i tenebras.i.in luctū pgnitentię. De his tene/bris Esa.l.b. Jnduā cęlos tenebris/ ⁊ ponā saccū opimentū eoz. Post ea subdit fructū pgnitētię/dicēs: c Mō requi/rat eū.q.d. sic vertak in tenebras illa dies/vt nō requirat eū ad puniendū dñs.i. sic puniam⁹ nos ꝑ luctū pgnitētię/vt non puniamur ī futuro/igne gehēnę. d Mō sit i recordatiōe: ad delectādū: Vl' i recordatiōe/coza deo/ad puniēdū. Ezech. xviij.e. Omniū iniquitatū ei⁹ nō recordabor. Si em̄ hic re/cordamur pctōz nr̄oz in iudicio pgnitētię/dñs nō recordabit ad puniendū in extremo examine.j.Corinth.xj.g. Si nosmet ipos dīudicarem⁹ ⁊c. Mō enī surget duplex tribulatio: Nah j.c. d Non illustrek lumię.i.in iudicio nō appareat: qñ libri cōscientiarū erūt aperti: Danielk.vij.c.q.d. sic obliuioni tradak/vt tūc nō videak/qñ dñs scrutabit hierl'm in lucernis: Soph.j.c. Sed qz nullū peccatū impunitū est: qz aut deus punit/aut hō/subdit: e Obscurēt eū tenebrę.i.luctus
Ps.31. pgnitentię tegat peccatū. Ps̄.Beati quoz tecta sunt pecca/ta. Sed qz nō valet pgnitētia/nisi fiat in charitate/subdit: f Et vmbra mortis occupet eū.i.charitas. Fortis em̄ vt mors dilectio: Can̄.viij.b Vl' sic: Umbra mortis.i.obliuio: q̄ delet memoriā vt mors vitā. Vl' vmbra mortis.i.ꝓfusio pgnitētię /siue erubescētię cōfessiōis:q̄ ē cōfusio adducēs glo riā: Ecc̄i.iij.c. g Et inuoluak amaritudie/pgnitētię.i. ex omi pte voluak. Greg⁹. Si delectatio peccati ita puniēda est/q̄ districte consensus feriēdus est: h Noctē:id est pec/cati culpā. i Tenebros⁹ turbo.i.animi męroz. k Pos/sideat:id ē ita dñek/vt ī puluerē redigat ꝑ cōtritionē pgnitē/tię/sic moyses caput vituli: Exo.xxxij.c. Vel sic: Noctē il/lam:id est peccati delectationē:quę dī nox:qz excęcat et ob/nubilat aīaz/ ⁊ ad ęternas tenebras ducit. Tenebros⁹ turbo:
Ps.136. id est impetuosa pgnitētia siue fortis et aspera: Possideat: id ē cōterat. Ps̄. Beatus q̄ tenebit et allidet paruulos suos ad petrā. l Non computetur: q̄ hęc delectatio ducere

m rek in mensibus. Sit m nox illa
n solitaria: nec laude digna.
o p Maledicant ei qui maledi/
q cūt diei:qui pati sūt suscitare
r leuiathā. Obtenebrenk stel/
s t lę cāligine noctis: Expectet
v x lucem et non videat:nec or/
y tum surgentis aurorę: Quia
z nō clausit ostia ventris qui
a b portauit me: nec abstulit mā
c la ab oculis meis. Quare

possit ad dies ęternitatis ⁊ mēses. Vel sic: Nox illa:id est peccati delectatio: Nō cōputek:id est inter virtutes ⁊ opa virtutū nō inueniak in die iudicij.q.d.sic inuoluak amaritu/dine/ ⁊ ꝓterak turbine/vt ī iudicio nō videak. Ut aūt non nu/merek tūc/puniam⁹ mō/nec defendam⁹. Et b ē qō sequit: m Sit nox illa solita/ria.i.sine defensione. Defendere em̄ pecca/tū/est peccatū pecca/to sociare. Ecc̄i.v.b. De ꝓpitiato pecca/to noli esse sine metu: neq̄ adijcias pecca/tum peccato/defendē do vel excusando. Sz qz duplex ē excusatio: Una/in auctoē refle/xio/vt adā: Alia inten tionis bonę simula/tio:Sequit: n Nec laude digna: Qō est/ cuz peccatū ꝑ bonam intentionē excusak. Vel solitaria: id est non habeat sociā/noctē gehennę. o Maledicāt ei ⁊c. Dictū est q̄ noctē.i. delectationē peccati debem⁹ puni/re:Sed qz hoc nō est cuiuslibet in quocūq̄ statu: Jdeo ostē dit quales oportet esse q̄ hoc possunt. Oportet enī vt cōtem nant omnē delectationē humanā/ ⁊ ꝓsperitatē mundanā. Et b est: Maledicāt ei.i.nocti/puniēdo ꝑ pgnitētiā: p Qui maledicūt diei: id est ꝓsperitati mūdanę. Qui aūt sint isti q̄ maledicūt.i.ꝓtemnūt noctē.i.delectationē:ꝛ diē.i.ꝓ/speritatē mūdanā/subdit: q Qui pati sunt suscitare leuiathā:q̄ dormit ī peccatorib⁹. Jnfra.xl.c.Sub vmbra dormit ⁊c. Sed qz victis peccatis mortalibus/ad ꝓseruandā humilitatē semp remanet aliq̄d qō vinci non potest.s.fomes ⁊ venialia/subdit: r Obtenebrenk stellę.i. iusti splen/dentes virtutib⁹: s Caligine noctis.i.culpę vēialis. Vl' Obtenebrenk cali.no.nō ī veritate/sed sua reputatiōe. Si enī dixerim⁹ q̄ pctm̄ nō habem⁹ ⁊c.j.Joh.j.d. Jn b em̄ maxīe cōseruak hūilitas. Deut.vij.d. Dñs cōsumet natiōes has in cōspectu tuo paulatim atq̄ ꝑ ptes: nō poteris expel/lere pīter/ne forte mīltiplicenk cōtra te bestię terrę. Sz ne qs tātū se hūiliet ī his q̄ dęspet/sb̄dit: t Expectet lucē.q.d. ita sit hūilis q̄ longanimis/ vt.s.ꝑsentē mercedē nō quęrat/ sed futurā expectet.s.hęreditatē. Hęreditas enī ad quā festi/nak ī ꝓncipio/ī nouissimo būdictiōe carebit: Prouerb̄ xx.c. Esa.xxx.d. Beati omnes qui expectant eū. v Et nō vi/deat.q.d.nec in aliq̄ se cōprehēdisse putet. Phil'.iij.c. Nō q̄ iā acceperim/ aut iā pfect⁹ sim. Luc̄.xvij.c. Cū oīa bñ fe/ceritis ⁊c. Ecc̄i.xviij.a. Cū cōsūmauerit hō/tūc īcipit:et cū q̄euerit/opabit. Et b ē qō sequit: x Nec ortū surgētis aurorę.q.d.nō putet se ꝓprehēdisse etiā ūtiū boni: Nō bñ aurorę cōpak:lux ⁊ tenebrę mixtę sunt. Prouerb̄.iiij.c. Ju/storū semita q̄si lux splendens ꝓcedit/ ⁊ crescit vsq̄ ad pfectū diē. y Quia nō clausit. Quare impcatus fuerit pecca/to/docet. Prima causa est/ꝓpter malū qō intulit:qz scz cōcu piscētiā excitauit. Et b est:qz nō clausit/imo aput oculos cō cupiscētię/q̄ est est mak omniū. De quib⁹ dicīt Geñ.iij.b.Et apti sunt oculi amboz. z Ostia ventris.i.desideria car nalis cōcupiscētię. De qb⁹ Matth̄.vj.a.Cū ozaueris/intra cubiculū/ ⁊ clauso ostio ⁊c. Esa.xxvj.d. Jntra cubicula tua/ ⁊ claude ostia sup te.i. intra secreta mētis/ ⁊ coerce illicita de/sideria. a Nec abstulit:sed intulit: b Mala/pęnali/tat̄. Prop̄k hęc duo mala q̄ sequūt pctm̄/dr̄ Prouerb̄.xiij. d. Miseros facit ꝓpos pctm̄. c Quare non in vulua. Videt q̄ se aboztiuū iteriisse exoptet iob: Sz nō ē sic/vt dicē Greg⁹.qz nō ad litterā accipit hoc/ sz spūalit. Quattuoz enī modis pctm̄ cōmittit.s.suggestiōe/delectatiōe/opę/defēsiōe. Quis ictib⁹ fract⁹ fuit odā: Serpēs suasit/caro delectata est/ adā ꝓsēsit/ redsit⁹ a dño ꝑ audiētiā excusauit. Et b idē ī nob agit:qō ꝓgrit iob/dicēs: Quare nō i vulua mortu⁹ sū:

id est quare cōcepi p̄mū peccatū ad suggestionē diaboli.q.d. vtinā me moriturū in suggestione p̄uidissem: Per ḡ enī elidit suggestio. Eccl.ix.d. Cōmunionē mortis scito:qm̄ in medio laqueox ingredieris. Et qz suggestionē secuta est delectatio/ addit: a Quare egressus ex vtero.i.q̄re delectatus sū: q.d.q̄re non p̄uidi me moriturū in delectati/ one/vt sic euitarē eā: Jtē qz cōsensī secut9 ē delectationē/ addit:

Ī.10.d. Hiere.20.d.

nō i vulua mortu9 sū: Quare egressus ex vtero/nō statim perij: Cūr excepť genibus: Cūr lactať vberibus: Munc enī dormiēs silērem: et somno meo requiescerē/cū regibus et cōsulib9 terrę: qui ędificāt sibi solitudines: aut cū p̄ncipib9 qui possidēt aurum: et replent domos suas argento: aut sicut abortuū absconditū nō subsisterē: vel qui cōcepti nō viderūt lucē. Jbi impij cessauerunt a tumultu: et ibi requieuerunt fessi roboze: et quondam vincti/ pariť sine molestia. Non audierūt vocē exactoris. Pars

a
b
c
d
e
f
g
h
i
k
l
m
n
o
p
q
r
s
t
v
x
y
z
ā

• C

b Cur excęptus genib9.i.quare genibus suppositis/cōsensum adhibui: Jtez qz cōsensum sequiť executio/addit: c Cur lactatus vberib9: id est blandis excusatiōib9/q̄si lacte nutritus in peccato. Prouerb.j.b. Fili/si te lactauerīt peccatores ꝛc. Hic est ordo i pctō. Vl̄ aliter: Quattuor modis peccam9 in ope. Primo latēter. Secūdo publice. Tertio cōsuetudine. Quarto supba excusatiōe: Quę trib9 modis fit: Vl̄ spe diuię misericordię nimia: vel despatione: vel adulatiōe. Dicit ergo Iob i psona cōmunis adę: Quare nō i vulua ꝛc.i.latēter peccaui. Quare egressus sū ex vtero.i.q̄re publice non erubui peccare. Cur excepť genib9. Puer gēib9 fouebť vt crescat: Sic q̄ nō est cōfusus de apto peccato/praua cōsuetudine cōfirmať vt peccatis peccata addat. Et hoc ē: Cur excepť genib9.i.prauis vsibus educať. Cur lactať vberibus.i.falsa spe venię/vel desp̄atione/ vel adulatiōe nutrit9 sum:ne.s.resilirē a peccato. Tres p̄iores modi:opus latens/ op9 apparēs/cōsuetudo/sm ordinē suū facil9 cozrigunť:q̄rt9 difficil9. Vñ t dñs tres mortuos suscitauit. Unū in domo.i. eū q̄ adhuc latet in peccato: Matth.ix.c. Aliū extra.i.eū cui9 iniquitas publicať: Lucl.vij.b. Tertiū sepultū aggere.i.mole ꝛsuetudinis grauatū: Joh.xj.e. Quartū mortuū agnouit/ sed nō suscitauit:imo ait: Dimitte mortuos sepelire mortuos suos: Matth.viij.c. Qđ fit cū peccatores peccatorē fauori/
Ps.1. bus p̄munt/vel lacte errozis ebriū decipiunt. Et hoc est: Beatus vir q̄ nō abiit in cōsilio impioz ꝛc. d Nūc enī dormiēs. Hic ostēdit q̄re vltimo dicta desiderauerit/docēs quę bona abstulit peccatū. Primū quod abstulit/est quies mētis. Jn peccato enī tumult9 ē. Esa.lvij.d. Impij/q̄si mare feruēs qđ quiescere nō pōt/t redundāt fluct9 eius in cōculcationē ꝛc. Osee.vij.b. Oēs adulterātes q̄si cliban9 succēsus a coquēte ꝛc. Threñ.j.c. Peccatū peccauit hierl̄m/ p̄pterea instabilis facta est. Jtē hoc silentiū ē ordinatio bonis interioris supra exteriorē: Sz peccatū ꝓtrariū fecit:qz exterior suppositus est interiori. Unde Roma.vij.d. Jnfęlix ego hō:q̄s me liberabit de corpe mortis huius? Secūdum malū qđ facit/est sepatio angelox.s. ab eorū consortio/t a bonis spūalibus. Sicut enī virtus coniūgit deo t angelis:sic peccatū sepat. Eccl.xxij.c. Mittēs lapidē in volatilia deūciet ea: sic t qui cōuitiať amico/dissoluit amicitiā. Et hoc est: Nūc/si nō peccassem scz/et deo obedissē:dormiēs.i.q̄escēs: e Silerē:a strepitu mūdi/carnis/t diaboli. f Et somno meo requiescerē.i.delectarer in bonis ęternis: g Cū regib9.i.cū angelis:q̄ subdita bene regūt. Eccl.xvij.b. Jn vnāquāq̄ gentē p̄posuit rectores. h Et cōsulib9 terrę.i.angelis/qui cōsules dicūť: qz nobis voluntatē dei nūciando consulūt. Vel reges t cōsules dicit sanctos p̄dicatores: qui t se bene regūt/ t alios bene cōsulūt:cū quib9 si nō peccasset adā/requiescerem9:sine morte trāseuntes illuc/vbi sancti modo queniūt morte iterposita. i Qui ędificāt sibi solitudines.i. a corde suo terrena desideria expellūt:t seipsos a tumultu mūdi/quātū possunt/ elōgant: vt soli sint t idonei loqui cū deo. Osee.ij.c. Adducā eā in solitudinē/t loquar ad cor eius. Threñ.iij.d. Sedebit solitari9 t tacebit:qz leuauit se supra se. Hę solitudines sūt illud desertū in q̄ dimissis.xcix.ouib9/ pastor venit q̄rere vnā ouē q̄ pierat: Lucl.xv.a. Mas ędificāt: vt sibi t subdituł cōsulant. k Aut cū p̄ncipib9. Principes dicit angelos dño assistentes. De q̄b9 Danieł.vij.c. Milia miliū ꝛc. Qui qz semp assistūt/ dicunť possidere aurū sapiētię/ t argentū laudis/continue. Vñ Apocl.iij.c. Requiē nō habebāt/dicētia: Sanct9 sanctus sanct9 ꝛc. Vel auruz t argentū/ vita ęterna est/ q̄ cōsistit in dilectiōe t cognitione dei. Vel p̄ncipes sunt rectores eccl̄ię:q̄ possident aurū sapiētię/ bīn viuēdo: t argentū eloquētię/recte p̄dicādo. Apocl.iij.d. Suadeo tibi emere aurz ignitū t p̄batū/vt locuples fias. Ecc.xxvij.d. Aurū tuū t argentū tuū

l Et rèplēt domos suas.i.pscias: De quib9 Sap.vij.c. Intrās in domū meā cōquiescā cū illa: Nō enī habet amaritudinē cōuersatio illi9/ nec tędiū p̄uict9 illi9/sed lęticiā t gaudiū. m Argento.i. diuino eloquio q̄ alios erudiant. n Aut sicut abortiuū absconditū nō subsisterē.q.d.si fuissem mortu9 in vulua: id est i suggestiōe ante delectationē t cōsensuz t ꝛsuetudinē: nūc silerē cū regib9: vel certe mō non subsisterē/ sic abortiuū absconditū/qđ sit pfecte moriturū:nō essem i hac semivita: q̄ ē q̄si vapoz ad modicū parēs: Jaco.iij.d. Et hoc quo ad nr̄m.s.hui9 vitę exteri9: Nec i tenebris ignorātię: Un̄ sequit:

o Vel q̄ cōcepti nō viderūt lucē.q.d.mō non essem in tenebris. Et hoc q̄ ad nostrū interi9. Et sic duplicē inuit defectū/i q̄ sum9. Vel sic: Sicut abortiuū.i.sic electi q̄ aī legē nati sūt. Abortiuū enī dr qđ ante plenū tēpus orit: Et tēp9 aī legē q̄si quidā vter9 fuit eis. Absconditū. Hoc dic: qz pauci sunt de quib9 certū q̄d habeamus: qz eoz memoria scripto nō est cōmēdata: Et ideo dicunť nō ꝛsistere. Vel q̄ cōcepti nō viderūt lucē.i. q̄ post legē acceptā nati sunt mūdo/t auctori suo cōcepti p legē:sz vidēt lucē:qz vsq̄ ad aduētū christi quē tā firmiter crediderūt/ nō puenerūt. Luce r.d. Dico vobis/multi reges t pphę voluerūt videre q̄ vos videtis/t nō viderūt. Sed licz aduentū dñi corpalē nō viderūt:crediderūt tū/t spē in illo habuerūt. Joh.viij.g. Abraā pater vester exultauit vt videret diē meū: vidit/t gauisus est.

Et b est: p Jbi.i.in spe aduētus illi9. q Impij/pus r Cessauerūt.i.laboriosa desideria hui9 ꝛculu fugerūt/t tumultū vitioz abiecerūt. s Et ibi.i.in spe aduētus illi9: t Requieuerūt fessi roboze.i.deficiētes a fortitudine mūdi t carnis. De q̄ Esa.v.f. Uę qui potētes estis ad bibendā vinū/t viri fortes ad miscendā ebrietatē. Esa.xl.g. Qui sperant in dño/mutabūt fortitudinē:assumēt pennas sic aquilę/ currēt t nō laborabūt/ambulabūt t nō deficiēt. Mali fortes sunt roboze mūdi t nō deficiūt/sz boni deficiūt. Un̄ Greg9. Uirtute mētis crescēte/fortitudo carnis torpescit. Un̄ iacob quia angelū tenuit/mox vno pede claudicauit. Ben̄.xxxij.f. Hi dicūt: Cōcupiscit t deficit aīa mea i atria dñi. Et licz illi in spe aduēt9 dñi receuerint:tū i molestijs carnis multis fuerūt. Un̄ sequit: v Et quōdā vincti: vinculis corporalis necessitať: vt sūt/fames/sitis ꝛc. De quib9 Phil.j.d. Desiderium habēs dissolui t ē cū christo. r Pariter sine molestia: receuerūt in p̄dicta spe:tandē q̄escētes pleni9 in glia. Esa.xxv.c. Auferet de9 omnē lachrymā ab oīi facie. Idem Apocl.vij.d.et.xxj.a. y Nō exaudierūt: quōdā vincti scz/licz audierint z Uocē exactoris.i.diaboli q̄ homi in paradiso nummū decęptiōis cōtulit:t cū vsuris exigit quoridie a nobis: cui9 vox fuit suggestio. Hāc vocē audit:q̄ tēptationē sentit:exaudit q̄ ei cōsentit. a Maru9 t magnus. Repetit de ęterna pace siue q̄ete:qz diximus/pariter sine molestia:ne crederet q̄s ęq̄les oēs fore i p̄mū quātitate:qđ nō ē verū. Jn domo enī patrſ mei mānsiones multę sūt: Joh.xiij.a.

Ps.8.

Siant em̃ hic est nobis discretio opex: ita ibi discretio dignitatũ. Sed i his erit cõcors diuersitas: qz vt dic̃ Grecg⁹. tanta vis charitatꝭ oẽs ibi sociat/vt qꝰ ꝙs i se nõ accepit: hoc i alio se accepisse gaudeat. Dicit g̃/ Maru⁹/in merito: t magn⁹/ i merito: a Ibi sunt. s. in ꝑna pace. Grecg⁹. Lux ꝑna sic magnos eleuat vt

B
t Ps. 113.

puos nõ relinq̃t. Ps. Budixit pusillis cum malozib⁹: Mã pusillũ t magnũ ipe fec̃: t ꝙ̃liter ẽ illi cura ꝺ oib⁹: Sap. vj. a. b Et seruus/hic: c Liber: ibi erit. Job. viij. e. Si filꝰ vos liberauerit ꝛc̃. Roma. viij. ꝺ. Ipsa creatura liberabit a fuitute corruptionis i libertatẽ ꝛc̃. ꝺ A ꝺño suo: qz nõ timebit ibi dñs/sz diligek vt pi. Hãc libtatẽ ꝑgustauerat Iob: t vidẽs ad illã nõ posse attigere pctõres: t iustos p hãc vitã ab illa separari/ꝙrẽs subdit: e Quare mihi ꝛc̃. Nec solũ ꝑpt ꝺ cõqueri: sz vidẽs malos hic florere et ꝓsperari: bonos aũt tribulari t cõculcari: ignorãs cur ꝺ fiat: qz forsã ꝺ fit vt boni si q̃ mala feceꝛt/ꝺ recipiãt/t ab ꝑnis cruciatib⁹ liberent: t mali bona q̃ faciũt/ꝺ recipiãt /vt in posterũ ad sola supplicia trahant. Vñ Luc. xvj. g. Fili/recordare ꝛc̃. Hinc ẽ qꝺ viri iusti cũ hic bona mũdi sibi suppetere vidẽt/ ne laboꝛ suoꝛ ꝺ fructꝰ recipiãt/timent. Nemo em̃ scit vtrũ amoꝛe vel odio/supple finali/dign⁹ sit: Eccs. ix. a. Hãc incertitudinẽ attẽdẽs Iob/dic̃: Quare misero. i. homi in hui⁹ pegrinatiõis miseria cõstituto/ f Data est lux/vitꝫ. s. vel ꝓspitatis: ac si dicat: Frustra hz dauꝺ pulchꝛas tibias: Prouerb. xxvj. a. Itẽ Prouerb. xvij. c. Quid ꝓdest hꝫe diuitias stulto/cũ sapiẽtiã emere nõ possit: Primum igitur agit de peccatoꝛe: qui miser est: cuius vitam vocat lucem/cuz aliquid intelligentiꝫ accipit: sed nihil amoꝛis. Accipit em̃ vnũ talentũ talis qꝺ abscõdit i ꝛra: Matth. xxv. c. g Et vita his. Hic agit de iustis q̃ semp i amaritudie sũt ꝓtroqꝫ irriguo: De q̃ Josue. xv. ꝺ. Judicꝭ. j. c. Et tñ sunt in gaudio spei. Prouerb. xiij. b. Coꝛ qꝺ nouit amaritudinẽ ꝛc̃. h Qui expectãt. i. desiderãt. i Moꝛtẽ. Cupiũt em̃ dissolui t esse cũ christo: Phil. j. ꝺ. Oꝛ bonũ ẽ iudiciũ mortꝭ homi indigenti: Eccl. xlj. a. k Et nõ vẽit/moꝛs. s. qz necessariũ ẽ/multo magis mãere in carne ꝓpt vos: Phil. j. ꝺ. Vñ beat⁹ Martin⁹: Dñe/si adhuc sũ ꝓpꝺo tuo necessari⁹/nõ recuso laboꝛẽ: nec fatiscescẽtẽ causaboꝛ ꝙtatẽ. Cantico. iij. a. In lectulo meo p noctẽ q̃siui quẽ diligit aĩa mea: q̃siui t nõ inueni eũ. Quãto aũt t quali desiderio q̃rant iusti dñm in tribulatiõe positi/ostẽdit/dicẽs: l Quasi effodientes thesaurũ. Ad quẽ quãto magis aꝓpꝛopinquãt: tãto magꝭ anhelãt. Prouerb. ij. b. Si q̃sieris sapiẽtiã q̃si pecuniã t q̃si thesauros effoderis illã: tunc intelliges timoꝛẽ dñi/t scientiã dei inuẽies: Ita iusti q̃ finẽ vitꝫ ꝓpinqui⁹ vidẽt/et p̃mia ꝓpinquioꝛa cernũt: eo delectabili⁹ laboꝛãt. m Gaudẽtes/moꝛte veniẽte: qz eis viuere christ⁹ ẽ/t moꝛi lucrũ: Phil. j. c. n Cũ inuenerit sepulchꝛũ: Ad lr̃az. Vel sepulchꝛũ. i. quietẽ ꝓtẽplatiõis/vbi aĩa in deo abscõdit/ sic coꝛp⁹ in sepulchꝛo. Quare aũt peccatoꝛẽ dixerit miserũ/ostẽdit: qz. s. via ei⁹ ignota ẽ ei: t ẽ in tenebꝛis obuolut⁹. Et hoc ẽ: o Viro ꝛc̃. Et repetẽdũ ẽ: Quare misero data ẽ lux. Dico. i. viro cui⁹ abscõdita ẽ via: qz t si bñ viuit/ad quẽ tñ finẽ pueniat/nescit: iuxta illꝺ Eccs. ix. a. Nescit hõ vtꝫ amoꝛe ꝛc̃. Aliqñ em̃ vt dic̃ Grecg⁹. causa ẽ dãnatiõis/qꝺ putat ꝓfect⁹ virtutꝭ. Prouerb. xiij. b. Est via q̃ videt homi iusta/ nouissima autẽ ducũt ad moꝛtẽ. Et licz hoc cõe sit tã bonis q̃ malis: tñ speciali⁹ cõuenit impijs. Vñ Prouer. iij. c. Via ipioꝛ tenebꝛosa/ nesciũt vbi coꝛruãt. Vñ seqꝫ: p Et circũdedit eũ de⁹ tenebꝛis: ignorãtiꝫ. s. qz t si cẽlestia desideꝛat/qꝺ de se dispositũ sit ignoꝛat. Esa. l. b. Indua cẽlos tenebꝛis ꝛc̃. Mõ ꝓpt ꝺ tñ desperãdũ ẽ/si nesciat hõ ad quẽ finẽ deueniat/sz i ꝺño ꝓfidẽdũ

q nebꝛis: Antẽꝙ comedã suꝛ spiro: et q̃si inundãtes aq̃/sic rũgit⁹ me⁹: qz timoꝛ quẽ time bã/eũenit mihi: t qꝺ verebar accidit. Nõne ꝺissimulaui: Nõne silui: Nonne quieui: z Et vẽnit sup me indignatio.

Capitulũ IIII.

a Respondẽs autem eliphaz themãites/dixit:

ũmoderat⁹/cõgeriẽ pctõꝛ/t carnalẽ affectũ parentũ/q̃si obcẽ i via dei/penit⁹ obꝛuit t subuertit. Ps. Afflict⁹ sũ t hũiliat⁹ sũ nimis: rugiebã ꝛc̃. Quare aũt sic gemeret Iob/subdit: t Quia timoꝛ ꝺ ꝓspitate diuti⁹ ꝙcessa: v Quẽ timebã: nescies vtrũ ad bonũ vel ad malũ mihi cõcessa eẽt ꝓspitas. Prouerb. xxviij. c. Beat⁹ hõ q̃ sp est pauiꝺ⁹. x Euenit mihi t qꝺ verebar. De moꝛtꝭ dilatiõe vl ꝺ p̃seti plaga intelligit. Nescies em̃ exitũ ei⁹/timebat se deseri: ignorãs vtrũ eẽt pcussio disciplinꝫ/vel iusta aĩaduersio vindictꝫ. Vñ Ps. Quis nouit potestatẽ ire tue. i. ex q̃ cã ꝙcedit ira ptãꝭ. Ps. 89. Sed ne ꝺ meruisse crederet Iob/subdit: y Nõne ꝺissimulaui: Nõne silui: Nõne q̃eui: Tria dicit p q̃ oĩe pctm̃ remouit a se: a coꝛde/gloꝛiã: ab oꝛe/loq̃citatẽ: ab ope/inq̃etudinẽ. A coꝛde gloꝛiã/cũ dic̃: Nõne ꝺissimulaui. q. ꝺ. etsi potẽs t diues/tñ hũilis fui: iuxta illꝺ Eccl. iij. c. Quãto magꝰ es/hũilia te i oib⁹. Grecg⁹. Qualꝭ i prãte Iob fuit/ad exemplũ ꝓponit. Potestas em̃ hꝫta/ad vtilitatẽ cogitãda ẽ: t ꝑpt tumoꝛẽ dissimulãda: t potẽs/vt ꝓdesse debeat/posse se sciat: t vt extolli nõ debeat/posse se nesciat. Ab oꝛe loq̃citatẽ remouet/cũ dicit: Nõne silui. Boni em̃ sp silẽt a malo ꝺbo: iuxta Eph̃. iij. g. Oꝺis ꝺmo malꝰ nõ ꝓcedat ex oꝛe vꝛo: sz si q̃s bonus ẽ ad q̃dificationẽ fidei/vt det gratiã audiẽtib⁹. Q̃q̃z silent a bono/ne vilescat: qz nimia assiduitas parit ꝓtẽptũ. Vel ꝑpt inũdos: qz ñ sit spargẽdꝫ margaritꝫ añ poꝛcos: Matth. vij. a. Vl ꝑpt hereticos: qz nõ est dandũ sanctũ canib⁹: Ibidẽ. Vl qz nolũt vacare ꝓtẽplatiõi. Mali etiã silẽt q̃q̃z/vt videank sapiẽtes: q̃q̃z qz nesciũt loqui: q̃q̃z ranũcul⁹ ꝓiect⁹ in oꝛe eoꝛ: t fiũt canes muti nõ valẽtes latrare: Esa. lvj. ꝺ. Ab ope remouet inq̃etudinẽ/cũ dicit: Nõne quieui: ab illicitꝭ. Nemo em̃ militãs deo/iplicat se ꝙcularib⁹ negocijs. ij. Timoth. ij. a. Vñ t ietro dixit ad moysẽ: Exo. xviij. c. Stulto labore cõsumeꝛꝭ tu et ppl's iste q̃ tecũ ẽ: vltra vires ẽ negociũ. Patet q̃ q̃lis fuit coꝛde/oꝛe et ope: Vñ patet/q ꝑdictã calamitatẽ ñ meruit. Vel sic: Nõne ꝺissimulaui/me eẽ potẽtẽ. i. cũ essem potẽs/ab iniurijs me coercui. Nõne silui. i. a ẽrenis cogitatiõib⁹ mentẽ restrinxi: qꝺ maius ẽ/q̃z oꝛe nõ loq̃. Multi em̃ silẽtes/cũ toto mũdo fabulank. Nõne q̃eui: id ẽ ẽrenas actiões/amoꝛe dei p̃termisi: a q̃b⁹: vt dic̃ Grecg⁹. q̃ nõ vacat/sibi supernã visionẽ occultat. Vñ: Vacate t videte/qm̃ ego sum ꝺe⁹. Et Iohãnes in insula/nõ i ciuitate vidit apocalypsim. Talis fui: z Et tñ vẽit sup me indignatio. i. tẽpalis t coꝛpalis tribulatio: quꝫ mihi versa est i indignationem. Expo. Ca. IIII.

a Respondẽs aũt eli. ꝛc̃. Finito ꝺmoe Iob/amici ei⁹ qui causa pierat ad cõsolandũ venerãt/ad ꝓtẽtiõis ꝺba incaute ꝓsiliunt: nõ pua q̃dẽ intẽtiõe: sed qz p/cussũ credũt p iiq̃tate: Incõsiderati t icauti: qz vitã ex verb nõ ꝺba ex vita pẽsãtes: sic fatui: de q̃b⁹ Eccl. xxj. c. Coꝛ fatui q̃si vas ꝓfractũ/oẽm sapiẽtiã nõ tenebit. Itẽ eoꝺ. xix. b. A facie ꝺbi pturit fatꝰ/tanq̃ gemit⁹ partꝰ ifantꝭ: Sagitta infixa femoꝛi canis/sic ꝺbũ in coꝛde stulti/ñ attẽdẽtis flagella

domini/ qñcꝫ venire ad manifestationez dñi: qñcꝫ ad maio/
rem coronã: qñcꝫ ad initiũ pene eternę. Eliphaz igit ꝑmus
in verba ꝓrumpens/ duo cõceperat i verbis Iob/ ipsum. s. mi/
nus patientẽ esse/ cũ diei suo maledixerit: t ipm dicere se passuz
s.3.d. nõ ob merita: ibi: Mõne dissimulaui: Ideo qz plen⁹ ꝼmõib⁹/
t coartatus spũ vteri
sui: vt dõ ifra. xxxij. d.
Prio ei⁹ impatientiã
ibi redarguit: Ecce
docuisti plurios.
Al. multos Prio enumerãs mul/
ta bona eius/ vt postea
liberius accuset: et illa
patẽt. Dic g̃ eliphaz:
a Si cęperim⁹ ꝛc.
Leniter incipit/ vt du
rius feriat ad modum
psalmi. 54. scorpionis. Ps. Mol
liti sunt sermones ei⁹
sup oleum: et ipsi sunt
iacula. Prouerb. v. a.
B Fauus distillãs labia
meretricis: et nitidius
oleo guttur ei⁹: Mo/
uissima autẽ illi⁹ amara q̃si absinthiũ/ t lingua eius acuta q̃si
gladius biceps. Hiero. Qui nescit tacere/ nescit loqui. Greg⁹
Tria sũt genera hominũ ad loquẽdũ ꝓni vel cauti: Alij cor/
de prauа cõcipiunt/ nec silentij grauitate refrenant: in sensu le/
ues/ in locutione p̃cipites. De quibus Prouerb. xvij. c. Qui
dimittit aquã/ caput est iurgioꝝ. Aqua dimittit/ cũ lingua re/
frenat/ vnde discordia ꝓpinat. Alij sunt q̃ mala quidẽ corde
cõcipiũt/ sz silentij vigore restringũt: faciẽtes illꝺ Eccl. xix. b.
Audisti verbũ aduersus ꝓximũ tuũ: cõmoriat in te/ fidẽs/ qm
nõ te dirũpet. Alij sũt qui nec corde concipiũt/ nec ore mala
ꝓferũt. In ꝓmo genere eliphaz se esse testat/ dicẽs: b Sed
cõceptũ sermonẽ ꝛc. Sed ne iniqui publice mali appare/
ant/ aliqñ de iustis bona loquunt/ tamẽ tã alijs cognita. Unde
eliphaz bona Iob primo memorat/ dicens: Ecce docuisti
ꝛc. Et cõmendat Iob in q̃ttuoꝝ bonis: quẽ postea sup defectu
q̃druplici arguit/ vbi dicit: Ubi ẽ timoꝝ tu⁹ ꝛc. Cõceptũ
ser. Infra. xxxij. d. Uẽter me⁹ q̃si mustũ absq; spiraculo/ qꝺ
lagũculas dirumpit. Et ꝑ hoc eliphaz stultus ostendit: iuxta
illud Prouerb. xxix. b. Totũ spiritũ sũũ ꝓfert stultus/ sapiẽs
differt et reseruat in posterũ. c Quis tenere possit: q. d.
null⁹: ꝼm qꝺ ipe sẽtit. d Docuisti plurimos. q. d. q alios
doces/ teipsum nõ doces: Roma. ij. c. Matth. xxvij. e. Alios
saluos fecit/ seipsum nõ potest saluũ facere. e Et manus
ꝛc. Juxt illꝺ Esa. xxxv. b. Cõfortate man⁹ dissolutas/ t genua
debilia roborate. f Lassas: i bono deficiẽtes. g Vacil/
lãtes. i. titubãtes/ seu dubios/ g Cõfirmauerũt. i. i bonã
ptẽ traxerũt: vt posset dicere cũ Esa. l. b. Dñs dedit mihi lin/
guã eruditã/ vt sciam sustentare eũ qui lassus est/ ꝛbo. Verba
em̃ sapiẽtiũ q̃si stimuli/ t q̃si claui i altũ defixi: Eccꝫ vlti. d.
b Genua: vbi ꝑus apparet timoꝝ. i Cõfortasti: Ut ro/
borasti. k Nũc autem venit: qz non est in te qꝺ doces.
l Plaga. i. tribulatio. m Defecisti: ñ teipm roborasti.
n Ubi ẽ timoꝝ tu⁹: quẽ fingebas te hꝫe. Timoꝝ/ quo nihil
negligit: Eccꝫ. vij. c. Quo a via mala declinat: Prouer. xv. d.
Qui est initiũ sapiẽtię: Eccl. j. b. quo alios docuisti. o Fo/
titudo tua: ad aggrediendũ difficilia bona/ qua man⁹ lassas
roborasti. p Patiẽtia tua: Qua aduersa ęq̃nimit susti/
nent: ꝑ quã vel in qua aię possident: Luc. xxj. d. q Per/
fectio viarũ tuarũ: quę ẽ humilitas. Sola em̃ humilitas
ꝓfecta via est veniendi ad christũ. Luc. xiij. c. Qui se hũiliat
exaltabit. r Recordare obsecro. Duo cõcępat eliphaz
cõtra Iob. Primũ q erat impatiẽs: qz maledicebat diei suo.
Secũdũ/ q male dixerat se nõ ob merita sua passuz: quia dñs
innocẽtes nõ punit. Et hoc ẽ: Recordare ꝛc. Eliphaz igit
hic intẽdit ꝓbare q Iob ex merito suo passus est: Et hoc ex na
tura pene: qz pena ẽ stipendiũ peccati: Roma. vj. d. Ubi ẽ g̃
pena/ ibi peccatũ. Sed non valet argumẽtum: qz de⁹ multis
ꝺ causiis flagellat: vt dictũ ẽ sup. s Quis em̃ vnq̃. q. d.
null⁹. Sz cõtra: Esa. lvij. a. Perit iustus/ t nemo est q̃ reco/
gitet in corde suo. Mich. vij. a. Perit iustus de terra: t re/
ctus in hominib⁹ nõ est. j. Corinth. iij. c. Tanq̃ purgamẽta
hui⁹ mũdi facti sum⁹/ oĩm peripsima. Ecõtrario mali florẽt.
Hiere. xij. a. Quare
via impioꝝ ꝓsperat/
t bene est omnib⁹ qui
inique agunt: Plãta/
sti eos/ et radicẽ mise/
runt/ t ꝓficiunt/ t fru/
ctum faciũt. Sed scie/
ndũ q ꝓsperitas ma
loꝝ temporalis est/ et
finẽ habet: et afflictio
bonoꝝ simulat. t In
nocẽs/ ope. v De
rijt: sua perdẽdo. x
Recti/ corde. Cant.
j. a. Recti diligũt ꝛc.
y Quin potius.
Hic ostendit eliphaz
q ꝑgna sequit ex pec
cato: vt sic ostendat
Iob peccasse. z Qui opant iniq̃tatẽ: De qb⁹ Matth.
vij. d. Discedite a me oĩes qui opamini iniquitatẽ. a Se/
minant dolores: id est peccata: vnde oritur dolor/ quem
metunt. Unde sequit: b Et metunt eos: Juxta illud:
Lacũ aperuit ꝛc. Et alibi: In operib⁹ manuũ suarũ cõpre/
hensus est peccatoꝝ. Prouerb. xxij. b. Qui seminat iniquita
tem/ metet mala. Ideo hortat: Eccl. vij. a. Fili/ nõ semines
mala in sulcis iniusticię/ t nõ metes ea in septuplũ. Quid aũt
seminãdũ sit/ docet Osee. x. d. Seminate vobis i ꝛitate iusti/
ciã/ t metite i ore misericordię. Hũ dic: qz q̃ seminat hꝺ hęc t me/
tet: Gal. vlt. b Opant iniq̃tatẽ/ q sibi peccat: seminat dolores
qui alios corrũpit: metit eos/ q punit. c Flãte deo. Dõ
q̃ flat/ ꝓmo aerẽ ab extra int⁹ trahit: t postea ab int⁹ extra mit
tit: Sic de⁹ p suã in retributiõe malorꝝ flare dicit: qz a malis
nris q̃si exteri⁹ iudiciũ int⁹ in mẽte disponit: t ab interno cõ/
ceptũ/ extra dãnationẽ facit. Ut flare dr de⁹. i. trasci p simile:
qz nos cũ irascimur/ flatu furoris inflãmamur. Et ita flare dr̃
deus/ cum vindictas faciens/ iratus nobis videtur. Esa. xj. a.
Percutiet trã virga oris sui: t spũ labioꝝ suoꝝ interficiet im/
piũ. d Rugit⁹ leonis. Hic arguit eliphaz apte Iob: t a
ꝓpria vita cõpans eũ leoni: innuit eum oppssorẽ subditoꝝ.
Leo em̃ rugiẽs/ ꝓnceps impi⁹: Prouer. xxviij. c. Uroꝝ Iob
ꝓpat leęne: filios ei⁹/ catulis leonũ. Uñ videt ei ip̃orare illꝺ
Ezech. xix. a. Quare mat tua leęna inter leones cubauit: In
medio leũculoꝝ enutriuit catulos suos: t edurit vnũ ꝺ leun/
culis suis/ t leo fact⁹ ẽ/ et didicit capẽdã/ hoiesq; comedere.
Dicit g̃: Rugit⁹ leonis. i. seueritas t troꝝ tu⁹ o Iob. e Et
vox leęnę. i. loq̃citas t crudelitas vroris tuę. Eccl. xxv. c.
Cõmorari leõi t draconi magꝭ placebit q̃ habitare cũ muliere
nequã. f Dẽtes catuloꝝ. i. edaces filij tui: ds: qz cõuiuã/
tes mortui sũt/ vocat catulos leonis. g Cõtriti sunt. q. d.
iure dãnati sũt. Sz vt occultã habeat maliciã Iob/ ostẽdes eli/
phaz subdit: h Tigris. i. varietas tuę simulatiõis. Tigris
em̃ ex varietate pellis pulchra est/ sz rapax: cui iure hypocri/
ta cõpar: q rect⁹ exteri⁹ videri appetit/ sz int⁹ vitijs se occulte
subijcit. Per qꝺ aũt fract⁹ fuerit Iob/ oñdit/ dicẽs: i Eo q
nõ ꝛc. q. d. ꝓpter amissionẽ traliũ. Et sic inuit ipm nõ fuisse
iustũ/ q dolet de hmõi: qz iustũ nõ cõtristabit q̃cq̃d ei accide/
rit: Prouerb. xij. c. Sz. lxx. p tigri ponũt myrmicaleõ/ qꝺ la
tine dr̃ formicaꝝ leo: vel formica t leo. Est em̃ aial paruũ/ qꝺ
latet i puluere/ insidiãs formicę/ t fugiẽs aues/ t aialia maio/
ra/ q̃ timet. Per ꝺ g̃ eliphaz notat Iob fuisse ꝛ magnatez timi/
dũ: t ꝛ subditos ferocẽ: et ideo iuste ptisse. Sed posset q̃ri/ q̃/
liter ꝺ sciuerit: ideo oñdit q̃liter ei hoc cognitũ sit: Et hoc est:
k Postro ꝛc. ad me. s. trãscẽdentẽ alios p sapiaz. l Ab/
scoditũ: alijs ignotũ. Et dic ꝛbũ dei abscõditũ/ sic ipe de⁹
dicit abscõdit⁹: Esa. xlv. c. Sz modũ q̃ dictũ ẽ ei/ apit dicẽs:

a Et ąsi furtiue. i. tenuiter ꝛ latēter: b Suscępit auris mea. i. cordis intelligētia: c Venas susurrij ei⁹. i. modos quib⁹ inspiratio ad nostrā itelligētiā venit. Uenę eñ sūt modi/quib⁹ ad nos vēit de⁹. Qñq eñ vēit timore: Qñq amore: Aliqñ p̄sētia/q̄ nlla sint/ostēdit: vt ad ętna desideria erigat. Qñq et p̄ns ęterna indicat/vt post tpalia vilescāt. Aliqñ mala nra apit nobis/vt aliorū malis cōdolea/mus. Aliqñ aliena ma la nob ofidit/vt corrigamur. Cū hos modos cogłscim⁹/ venas susurrij audiuim⁹: Sz qz impfecte cogłscim⁹/ b dic. q. d. furtiue. Ut venę susurrij/sūt creaturę dei: q̄ ab ipso q̄si a fonte riuuli emanāt. Uñ Greg⁹. Cū nos studiose diuinitaꝛ noticiā ex creaturaꝝ cō/sideratiōe colligim⁹/q̄ si venas susurrij ei⁹ ad nos apim⁹. Quasi furtiue: qz nec ipas creaturaſ plene cognoscim⁹. Dō dns nō loquit/sz susurrat: in futuro nō susurrabit/ sed loquet/cū plene se manifestabit nobis. Job. xvj. f. Uenit hora cū iā nō in ꝓuerbijs loq̄r vobis/sz palā annūciabo vob de pte meo. j. Corinth̄. xiij. d. Nūc cognosco ex pte: tūc aūt cognoscā sicut ꝛ cognit⁹ sū. Itē q̄liter hāc cognitionē habuit/ ꝛ qñ/ostēdit. d In horrore visiōis nocturne. i. ī pauore ꝓtēplatiōis: q̄ qz phantasijs admixta ē/nocturna visio dr. Horror ꝙo dr: qz mens hūana quāto altꝰ ętna ꝓsiderat/tāto ō tpalib⁹ tremefacta formidat. Uñ Daniel. x. d. Nūc/ī visiōe tua nihil remānsit ī me viriū. Sed qz ꝓtēplātes nisi a carnalib⁹ abstrahanꝫ/ spūalia videre nō valēt: iuxta illud. j. Corꝛ. ij. d. Dialis hō nō pcipit ea q̄ spūs dei sūt. Sequit: e Oñ solet sopor: quies pectoris. f Hoies: nō humū sapientes/ sz rōnales. g Pauor/mētis. h Tremor/corpis. h Tenuit me: qz mens hūana/q̄ altioza cōspicit/eo ī se tremiscit. k Ossa mea. i. virtutes/vel opa fortia. l Perterrita sūt. q. d. vñ me forte credidi/inde añ iudicē exhorrui. Greg⁹. Justi quāto p ꝓtēplationē supna vidēt/tanto bona sua īdigna examine iudicis ppēdūt. Uñ manue viso angelo/dixit: Morte moriemur/qz vidimus dñm. m Et cū spūs ꝛc. i. cū dei inuisibilia agnoscerē/nō fixe/sed trāsitorie: o Pili carnis mee. i. superfluę ꝛ carnales cogitatiōes: n Inhorruerūt. i. in me īsultū fecerī: q̄ sūt muscę morientes/q̄ pdūt suauitatē vnguenti: Eccs. x. a Mę sūt aues q̄s abraā abigebat a sacrificio Beñ. xv. c. Sed ne oīno crederet hęc visio trāsisse: Sequit: p Stetit quidā. † Hic est filꝰ dei/cuiꝰ solꝰ est stare. Creatura eñ q̄ ex nihilo ē nō habet stare/sz fluere: Boetꝰ: Stabilisq̄ manēs/dat cūcta moueri. Et nota q̄ transire dicit dns ꝛ stare. Stat/in se. Jaco. j. c. Apud quē nō est trāsmutatio ꝛc. Transit/homī: qz nō pōt cognit⁹ teneri. Cant̄. vj. b. Auerte oculos tuos a me: qz ipsi me auolare fecerī. q Cui nō agnoscebā vultū. Nō eñ b videt nisi p speculū ī ęnigmate. j. Corꝛ. xiij. d. Uñ moysi dictū ē: Nō videbit me hō ꝛ viuet: Exo. xxxiij. d. r Imago. Expositio ē eiꝰ q̄ dixerat: quidā. Nō eñ videt ꝓput est/sz in speculo vt imago. s Et vocē q̄si aurę lenis audiui. i. illꝰ modicā cognitionē cōpbēdi. Greg⁹. Imago corā oculis/filꝰ pris: q̄ dic Joh. xiij. a. Nemo venit ad pr̄em nisi p me. Vox aurę tenuis/cognitio ē spūssancti. Et sic eliphaz testat se habuisse noticiā filij ꝛ spūssācti. t Nūqd hō. Hic ostēdit eliphaz q̄d ī ꝓtēplatiōe dei viderit. ſ. q̄ homīs iusticia compata diuinę/iniusticia ē. Esa. lxiij. c. Omnes iusticię nostrę quasi pannus mēstruatę. Item eodem. xl. d. Oēs gētes quasi nō sint/sic sūt corā illo. v Justificabit: q. d. non. Pś. In cōspectu tuo nō iustificabit oīs viuens. Infra. xxv. b. Nūquid iustificabit hō cōpatus deo: q. d. non. x Ecce. Dr iob sit instabilis/ꝓbat hic eliphaz p locū a minori/contra hoc q̄ ipe dixerat: Mōne quieui: ỹ ō. 5. d. Qui seruiūt. i. angeli. z Nō sūt stabiles. i. sine mutabilitate. Natura eñ sua sunt defectibiles: sed ex gra stabiles.

Judic. 13. d.

Ar. creator scz Boetⁱ de ꝓsol. 3. metro. 9.

B

a et q̄si furtiue suscępit auris
c mea vēnas susurrij eius: In
d horrore visiōis nocturne/q̄n
e sōlet sopor occupare hōies:
f Pauor tenuit me ꝛ trēmor: ꝛ
g oīa ossa mea pterrita sūt. Et
h cūm spūs me p̄ nōte transiret:
i inhorruerūt pili cārnis meę:
k Stetit quidā cui⁹ nō agno/
l scebā vultū: imāgo corā ocu
m lis meis: et vocē q̄si aurę le/
n nis audiui: Nūquid hō dei
o cōpatiōe iūstificabit/ aut fa/
p ctore suo purior erit vir? Ec/
q cē qui seruiūt ei nō sūt stabi
r les: et ī angelis suis rēppert
s pr̄auitatē. Quāto magis hi
t q̄ hitant domos luteas/q̄ tēr/
v renū habēt fūdamētū/cōsū/
x ment velut a tinea: dē mane
y vsq̄ ad vesperā succidēt: et
z q̄ nullꝰ intēlligit/ī ęternū pi/
a būt. Qui aūt reliq̄ fuerit/au/
b ferēt ex eis: Morient: ꝛ nō
c ī sapiētia.

Ca. V.

Oca q̄ si ēq̄ tibi rndeat: ꝛ ad aliquē sanctoꝝ cō/uertē. ꝛ Uix stultū interfic ira/bus dr Apoc̄. viij. d. Uę vę vę habitātib⁹ in tra. d Terrenū. i. fragile. e Cōsument velut a tinea. i. a pecca/to: q̄ ex carne nascit/sicut de veste tinea. Eccī. xlij. c. De vestimētis ꝓcedit tinea: et a muliere iniquitas viri. Temꝰ seu spaciū cōsumptiōis ostēdit. f De mane vsq̄ ad vespe rā. i. ab initio vitę vsq̄ ad finē. Eccī. xlj. b. Si nati fueritis/in maledictiōe nascemī: et si mortui fueritis/in maledictiōe erit ps via. Uel de mane ꝓspitatis vsq̄ ad vesperā aduersitatis. Eccī. xxxix. d. Impijs ꝛ peccatorib⁹ oīa in mala cōuertent. g Et qz nullꝰ. Hic ostēdit q̄d sit causa hoꝝ oīm: scz erroꝝ vł ignorātia. Esa. v. d. Propterea captiꝰ ductꝰ ē ꝓpł⁹ meꝰ: qz nō habuit scientiā. Osee. iiij. d. Ppł⁹ nō intelligēs/vapulabit. h Intelligit. i. recogitat quid sit bonū. Sed ne de omnib⁹ hitantib⁹ domos luteas intelligant p̄dicta/subdit:

A

Ar. ꝛ Uere

i Qui aūt reliqui fuerit. i. a mūdo desperti: sicut puer amalechita/ quē inuenit dauid. j. Regū. xxx. c. k Auferent ex eis: id est a dño eligent: ꝛ a malis sepabunt/ vt grana a paleis. Matth̄. xiij. g. Exibūt angeli/ꝛ sepabūt malos ō medio iustoꝝ/ꝛ mittēt eos ī caminū ignis. l Morient/ mali. ſ. ī peccato. m Nō in sapiētia: dei/sed mūdi: quę stulticia ē apud deū. Uel ipi boni q̄ reliq̄ sunt/morientur/bona morte: Non in sapientia/mūdi: quę stulticia ē apud deū. Prouerb̄. x. c. Qui indocti sūt/in coꝛdis egestate morient.

n Oca q̄ ꝛc. Oñ eliphaz crede/ Expo. Ca. V.

Uybat iob se ūnunē a delicto dixisse: ꝛ p cōsequēs omnī creaturę se p̄posuisse: q̄ vanitati subiecta est: Roma. viij. d. ido q̄si irrīdens eū subiūgit: Voca ꝛc. Et nota q̄ p̄/dicta ꝙba eliphaz/ꝑ iniqs vere dicūt/q̄ ꝑ iob falso ꝓtulit: sic ꝛ ista q̄ sequunt hic. Dicit g̃: Voca si est ꝛc. q. d. Si deū vocaueris/nō respōdebit tibi: qz illū cōtempsisti/ quātūcūq̄ afflictus fueris. Greg⁹. Sepe eñ p̄ces eius deꝰ ī prturbatiōe deserit/q̄ p̄cepta in trāquillitate cōtempsit. o Et ad aliquē. q. d. si dicas sanctos/adiutores tuos ī afflictiōe/nō inuenies/q̄s hr̄e socios ꝛ ꝓspitate noluisti. Et h ē: Ad aliquē sanctoꝝ. q. d. si īuocaueris eos/nō exaudiēt te. Quare aūt nō exaudiat/irridēdo subiūgit: p Virū stultū. Et sic vult innuere iob fuisse stultū. Stultꝰ ē q̄ in aduersis deū cit/ꝛ ī ꝓsperis eleuat. Eccī. xxvij. b. Nō sanctꝰ in sapīa manet sīc sol: nā stultꝰ sīc luna mutat. Sed qz duplex est ira. ſ. p ęlū/q̄ bona ē. De q̄ Eccs. vij. a Melior ē ira risu. Et ē ira p vitiū/q̄ mala est. De qua Prouerb̄. xxvij. a. Graue est saxū/ꝛ onerosa ē arena: sed ira stulti vtroq̄ grauior est. Dicit g̃: Virū stultū interficit iracūdia. q. d. ira p ęlū / sapiētē ad tempus prturbat: Sz ira per vitiuz/stultos oīnino trucidat. Nec solum stultū et iracūduz dicit eum/sed ꝛ inuidū. Unde subdit:

a Parvulū occidit inui. dū ei inuidet quē maiorē putat: vt diabolus/homi: Geñ.iij. Cain/abel: Geñ.iiij.b. Esau iacob: Geñ.xxvij.f. Et bene dicit: Parvulū: qz oīs qui inuidet minor est eo cui inuidet. Glo. Nisi iferior eēt/de bono alteri⁹ non doleret. Vel puulus dicit/qui terrena diligit: Magnus/ qui sola eterna quērit.

Glo. Inuidia puulus occidit: qz nullus hac peste morit/ nisi q̄ in amore temporaliū infirmat. Et nota q̄ ira intellectū excęcat: inuidia affectuz turbat. Uñ p hęc duo/ omia peccata comprehēdit eliphaz: qz omne peccatū/ aut excęcat intellectū/ aut turbat affectum. Sed qz dixerat impios succidendos/ ne crederet quis ipos nunc̄ pperari/ subdit.

Al. torquetur

a cūdia: t pūulū occidit inui/
b dia. Egō vidi stultū/firma ra
c dice/t māledixi pūlchritudi/
e ni ei⁹ stati. Longe fiēt filij ei⁹
f a salute: t cōterent in por/
g ta: t nō erit qui eruat. Cui⁹
i messem famēlicus comedet:
k l t ipsūz rapiet armat⁹: et ebi/
bent sitientes diuitias eius.
m Nihil in terra sine causa fit:
n o et de humo nō egrediet do/

b Ego vidi tc. De q̄ radicati/ one dr Hiere.xij.a. Plantasti eos/t radicē miserūt. Sed cōtra: Sap̄. iiij.a. Adulterinę plantationes non dabunt radices altas. Nō verū est finaliter/licz ad tempus germinent. Glo. Stultus firma radice figit: qz totis desideriis in terreno amore solidat. Sed hęc firmitas cito transit: t ideo sequit

c Maledixi tc. id est maledicendū iudicaui. Glo. Hoc maledicere/est stulti gloriā ex ꝓuisa damnatiōe iudicare: q̄ eo amplius damnabit/quo hic altius leuat.

d Pulchritudini: id est terrenę glorię/siue ꝓsperitati ei⁹. Unde aūt istud iudiciū oriat/subdit:

e Longe fient filij: id est opa. Uñ Sap̄. iiij.b. Fructus illoz inutiles/t acerbi ad manducandū. Inutiles in ope/sed acerbi in pęna. Vel Filij: id est imitatores qui ab eo in malicia generant. Sap̄. iiij.a. Multigena impioz multitudo nō erit vtilis. Eccl. xv.d. Nō cōcupiscit dūs multitudinē filioz infideliū t inutiliū. Longe fient a salute: in futuro: qz licz hic felices videant/ tamē postea grauius punient. Sap̄. vj.b. Potentes potenter tormēta patientur. Apoc̄l. xviij.b. Quātū glorificauit tc.

f Conterent in porta. q.d. ꝑe lōge fiēt a salute: et. i. qz cōterēt i porta. i. in iudicio/ vel in christo: qz dicit Job. x.b. Ego sum ostiū. In hac porta conterent mali. Unde Esa. xxx.c. Veniet cōtritio eius: t cōminuet/ sicut cōterit lagena figuli cōtritione qualida. Uñ Amos. v.c. Odio habuerūt corripientē in porta/t loquētem pfecte abominati sūt.

g Et nō erit qui eruat. Glo. quia illos veritas ibi nō eripit/quos hic p disciplinā nō ꝑmit. Heb. xij.b. Flagellat dūs omnē filiū quem recipit: Quis em̄ filius quē nō corripit pater? Non igit dūs eripiet: nec angelus/nec homo/nec diabolus. Unde infra. x.b. Cū sit nemo qui de manu tua possit eruere.

h Cui⁹ messem: id est stulti bona:

i Famelicus comedet: id est deū desiderans: quia substātia malor bonis seruat. Prouerb. xiij.d. Custodit iusto substātia peccatoris. Vel famelicus: id est diabolus. Osee. vij.c. Comederūt alieni labores eius/t ipse nesciuit. Luc̄. xij.c. Stulte/hac nocte animā tuā repetēt a te: q̄ aūt parasti/ cui⁹ erūt? Glo. Messis stulti/ē donū intelligētię: scientia sacrę scripturę/gratia ꝓdicationis: Quā messem habendo ieiunat/qui qō ꝓdicat/male viuendo calcat.

k Ꝯm rapiet armatus: id est diabol⁹ armis pestiferę ꝓsuasionis: vel armis peccatoz nostrorū. Quot em̄ peccata facimus/tot arma diabolo cōtra nos damus. Roma. vj.c. Nec̄ exhibeatis mēbra vestra arma iniq̄tatis peccato. Luc̄. xj.c. Cū fortis armat⁹ tc. Prouerb. vj.b. Veniet tibi q̄si viator egestas: t paupies q̄si vir armatus.

l Et ebibēt sitientes diuitias eius: id est stulti/qui sępe habet diuitias. s. ingeniū/intelligentiā/scientiā: sed nō bibit: qz se nō exercet i illis. Habet autē alius sitim qui nō habet ingeniū: t amando studēs asse/quit/quod nescit ingeniosus. De his sitientibus dicit Esaię lv.a. Omnes sitientes venite ad aquas. Cum aūt negligenti dat sensus t studioso negat/ne hęc casu videant fieri/ subdit:

m Nihil in terra tc. qz ingeniosus negligēs/ iustius de negligentia punit: t tardus diligens/iocūdius de studio coronabitur. Per q̄d autē fiet ista cōtritio impiorū/subdit:

n Et de humo tc. q.d. per elemēta punientur impij. Unde Sap̄. v.d. Pugnabit cū illo cōtra insensatos orbis terrarū: taīen de elementis.

o Non egredietur dolor. i. vt ipsa sit causa doloris/ sed peccata impiorum. Hieremię. ij. d. Arguet te malicia tua/ et auersio tua increpabit te.

B

Al. tribulatio Al. tribulatio

p Homo ad laborem nascit/et auis ad volatū. Ordinem ego deprecabor dominū: et ad deū ponam eloquiū meum: Qui facit magna t inscrutabilia/et mirabilia absq̄ nūero. Qui dat pluuiam sup̄ faciem terrę: et irrigat aq̄s vniuersa. Qui ponit humiles in sublimi: et merentes erigit sospitate.

p Homo ad laborem tc. Ꝯtra: Sap̄. iiij.a. Adulterinę plantationes non dabunt radices altas. Nō verū est finaliter/licz ad tempus germinent. Glo. Stultus firma radice figit: qz totis desideriis in terreno amore solidat. Sed hęc firmitas cito transit: t ideo sequit

q Ordinem ego deprecabor tc. Glo. Ac si dicat/illū deprecabor p quem scio hęc tribui. Si em̄ p se hęc habere crederet/deū deprecari non indigeret.

s Qui facit. q.d. ideo deprecabor dominū: qui: id est qz ille facit magna t inscrutabilia tc. Greg⁹. Omnia opa dei mira sūt: sed eoz multa sine admiratiōe trāseūt: qz vsu viluerūt. Quotidie homo nascit/nec miramur: Si mortuus suscitet/omnes mirant: cum tamē maius sit creari q̄ non erat/ q̄ repari q̄ erat. Magna dicit t inscrutabilia: qz minus esset facere magna/si scrutari possent. Itez si pauca fecisset licz magna t inscrutabilia/parū eēt: Ideo addidit:

t Mirabilia absq̄ numero. Et in hoc mōstrat dūs potēs. Eccl. xliij. d. Terribilis dūs t magnus vehemēter: t mirabilis potētia ipsi⁹. Sapiēs ostendit/cū subdit:

v Qui dat pluuiā: doctrinę. Eccl. xxiiij. d. Ego sapientia effudi flumina. Deut. xj.b. Dabit pluuiā. Amos. ix.b. Qui vocat aquas. Ps. Pluuiā voluntariā. Ps. 67.

x Sup faciē terrę: id est arida corda terrenoz: Vel ad litterā.

y Irrigat aquis: id ē donis spiritussancti.

z Vniuersa: id est coz hominis/cū omni creatura pticipiū habētis. Marci. vlti. d. Predicate euāgelū omi creaturę. Vl vniuersa: id est omne gen⁹ hominū/bonos t malos. Matth. v. g. Qui fac̄ solē suū oriri sup bonos t malos: t pluit sup iustos t iniustos. Greg⁹. Irrigat aquis vniuersa: qz spūssancti gratia cū sibi diuites subiicit/pauper nō repellit: cuz fortes humiliat ad se venire/debiles nō reculat: cū nobiles colligit/simul t ignobiles apprehēdit: cum sapientes suscipit/imperitoz stulticiā nō cōtemnit. Uniuersorū nomine/illorum dissimilitudo signat: ali⁹ elatione erigit: alius pondere timoris inclinat: alius libidine estuat: alius auaricia anhelat: alius remissiōe se deiicit: alius ira feruescit. Sed dū superbo humilitas tribuit/timido confidentia ꝓhet: Luxuriosus p castitatis studiū ab immūdicia tergit: Auarus p contemptū ab ambitiōis estu tempat: Remissus / ęcli rectitudine erigit: Iracūdus a ꝑcipitatione suę exercitationis refrenat. Uniuersa dei irrigat aquis.

a Qui ponit humiles: Ad litterā: Deposuit potentes tc. Eccl. xj.a. Sapiētia humiliari exaltabit caput illius: t in medio magnatoz cōsidere illū facit. Et infra: Multi tyrānī sederūt i throno: t insuspicabilis portauit diadema. Prouerb. xxix.d. Superbum sequit humilitas/t humilē spiritu suscipiet gloria.

Luc. i.c.

b Merentes. Beati q̄ lugēt: Matth. v.a.

c Sospitate: gr̄ę in ꝓsenti:

glorię i futuro. a Dissipat cogitatiões: Sic fecit cõsiliũ
Ps.124. achitophel.ij.Regl.xvij.c.Ps.Mõ relinqt dñs virgã pec/
catorũ sup sortẽ iustorũ: vt non extẽdãt ꝛc. Osee.ij.b. Septã
viã tuã spinis. b Qui apphẽdit sapiẽtes. Quidã em̃
act⁹ suos ꝫ dei dispositionẽ adiplere volũt: sz i ꝺ volũtatẽ dei
faciũt: vt i venditiõe
C Ioseph pz: q a fratrib⁹
vendit / ne adozetur:
Gen.xxxvij. Sz ideo
adozak / quia vendit.
Sic saul petijt cẽtũ p/
putia philistinozũ / vt
dauid extingueret .j.
Regũ.xviij.f. Sz i q
gloriã eius extinguere
curauit / virtutẽ ei⁹ cu/
mulauit. Jonas p̃di/
care ninuitis recusa/
uit: sed gestãte belua/
illuc venit q ire sponte
noluit. Christus a iu/
deis occidit / ne mũd⁹
credat i eũ; Joh.xj.f.
Sz inde fides creuit /
vñ infidelitas eã extinguere voluit.j.Corinth.j.c. Perdã sa
piẽtiã sapiẽtiũ / ꝛ prudẽtiã prudẽtiũ reprobabo. Jtẽ eodẽ.ij.
d. Cõprehẽdã sapiẽtes i astutia sua. Esa.xliij.d. Cõuertẽs sa
piẽtes retrozsũ: ꝛ sciẽtiã eoꝝ stultã faciẽs. Prouer.xxj.d. Mõ
ẽ sapiẽtia / nõ ẽ prudẽtia / nõ ẽ cõsiliũ ꝫ deũ. Esa.viij.b. Jnite
psiliũ / ꝛ dissipabit: loqmini verbũ ꝛ nõ fiet. Qualit aũt dissi/
pet dñs cõsiliũ prauoꝝ / subdit: c Per diẽ incurrẽt te/
nebras. q.d. Obscurabit itellect⁹ eoꝝ / ꝛ manifesta vitas oc
cultabit eis. Esa.lix.b. Palpauim⁹ sic cęci parietẽ: ꝛ q̃si absq;
ocłis attrectauim⁹: Jmpegim⁹ i meridie / q̃si i tenebris ꝛ cali/
ginosis. Et exponit vtrũq; mystice de iudeis: qui apta mira/
cula christi videt / et adhuc quęrebãt: Si tu es christ⁹ / dic no
bis palã: Joh.x.e. Moraliter / de iuidis: q p diẽ incurrũt te/
nebras: q; mens eoꝝ cũ ꝺ bono alieno affligit / q̃si lucis radio
obscurat. Amos.viij.c. Occidet sol i meridie / ꝛ tenebrescere
faciã terrã i die luminis. Seneca: Uellẽ iuidos i vniuersis ci/
uitatib⁹ oculos hẽe: vt singuloꝝ ꝓfectib⁹ torq̃rent. d Qua/
si nocte sic palpabũt: q; liuore excęcati / bona q̃ reprehen/
dant / inuenire satagũt: contra illud Prouerb. xxiiij.b. Ne in/
sidieris ꝛ queras impietatẽ in domo iusti: neq; vastes requiẽ
ei⁹: Sicut sodomitę circũibãt domũ loth Gen.xix.b. Quare
autẽ p̃dicta faciat dñs / subdit: vt scz liberet paupes ꝛ egenos
a ꝓtumelijs / q̃ p gladiũ designãt: ꝛ ab iniurijs / q̃ p manũ vio/
lẽtã significant. Et hoc est e Prozo ꝛc. q.d. ita fiet illis:
Sed dominus saluos faciet eos / qui scz ꝓpriam infirmitatẽ
agnoscit. g A gladio oris eoꝝ: Qui triplex est. Jniq̃
Ps.56. psuasio. Ficta adulatio. Peruersa detractio. Ps. Filij homi
nũ / dentes eoꝝ arma ꝛ sagittę: ꝛ linguę eoꝝ / gladius acutus.
h Et de mãu violẽti. i. aduersa potestate: Quę duplicit
sęuit: scz in iniurijs rerũ: et verberib⁹ corpoꝝ: vt sic nec blan/
dicijs vl cõtumelijs ad peccãdũ trahak: nec dolore supplicio/
rũ inter aduersa frangak. Modũ liberatiõis apit / cum subdit:
i Et erit egeno spes: Quia egeno i afflictiõib⁹ dabit spẽ
q̃ teneat eum firmũ / sicut ancora nauẽ. Heb.vj.d. Fortissi/
mũ solatiũ habeam⁹ q̃ cõfugim⁹ ad tenendã ꝓpositã spẽ / quã
sicut ancorã habemus aĩę tutã ac firmã. Hanc spẽ inducit ti/
Ps.113. moꝝ dñi. Eccl.xxxiij.c. Qui timet deũ nihil trepidabit / ꝛ nõ
pauebit / q̃m ipse spes ei⁹ est. Ps. Qui timẽt dñm sperauerũt
in dño ꝛc. Prouerb.xiij.d. Jn timoꝝe dñi fiducia fortitudi
Ps.106. nis. k Iniquitas. i. iniquus. l Cõtrahet. i. dauder.
m Os suũ: a cõtumelijs iustoꝝ. Ps. Uidebũt recti ꝛ lęta/
bunt / ꝛ ois iniquitas oppilabit os suũ. j. Regl. ij.b. Jn tene/
bris impij cõticescẽt ꝛc. Sz q; spes iustoꝝ ꝓficit ad flagella:
iuxta illud Roma.v.a. Tribulatio patientiã opak: patientia
ꝓbationem: ꝓbatio ꝺo spem: spes aũt nõ cõfundit. Sequit:
n Beatus homo ꝛc. Glo. Prãa virt⁹ ẽ pctã nõ agere:
secũda / acta corrigere. Sz q; sępe vetitũ facim⁹: dei miseri/
cordia agit / vt culpã pęna sequak. Uñ recte sequit: o Jn/
crepatione g̃ ꝛc. Hoc em̃ vere dilectiõis signũ ẽ. Apoc.
iij.d. Ego quos amo / arguo ꝛ castigo. Et quare non debeat
increpatio dñi reprobari / ostẽdit: p Quia ipse ꝛc. q.d.
vulnus eius medicina
est. Eccl. xxxj.a. Jn/
firmitas grauis / sobriã
facit animã. Osee.vj.
a. Reuertamur ad do
minũ: q; ipse cępit et
sanabit nos / ꝛ percutiet
ꝛ curabit nos. Esa.xix
d. Percutiet dñs ęgy
ptum plaga / ꝛ sanabit
eã. Eccs.x.a. Curatio
cessare faciet peccata
maxima. Eccl. xj.d.
Malicia vnius horę
obliuionẽ facit luxurię
maxime. q Jn sex
tribulatiõib⁹: Quę
scz dixerat eliphaz / q⁹
dñs percutit et sanat.
Hũc ostendit quib⁹ percutiat / ꝛ a quib⁹ liberat: scz a sex tribu/
latiõibus: quę sũt / fames / sitis / frigus / labor / morbus / mors:
His percutit dñs suos ꝛ liberat. Septima est pęna eterna / quę
penitus nõ tangit eos. Uñ dum mens anhelat ad deũ / ꝛ oia
secularia despicit: mox omnia vertunt ei in temptationem:
ꝛ eũ affligũt: Sed dũ trãsitorio labore eũ affligũt / a ꝑpetuo
liberak. Senario em̃ quẽ septenar⁹ sequit / p̃sentis vitę opę
designak. Jn sex g̃ tribulatiõibus liberat / ne in fine septimũ
malũ attingat: q; hic paterne erudiẽs atterit: sed in die iudi/
cij a verbere abscondit. Uel aliter: Septẽ tribulatiões / sũt se
ptẽ vitia p̃ncipalia. De q⁹ Prouer.xxvj.d. Qñcũq; submi/
serit vocẽ / ne crediderĩs ei / qñ septẽ nequicię sũt i corde illi⁹.
Per famẽ / q; gula intelligit: p bellũ / litigiũ carnis ad spiritũ:
id est luxuria. Caro em̃ concupiscit aduersus spm̃: Gal. v.c.
Per flagellũ linguę / ira / q̃ multos cõmouet: per calamitatẽ / Eccl.28.b.
tristicia siue acidia: per vastitatẽ / auaricia / q̃ oia vastat: per
famẽ secũdã / supbia / quę sitit ꝛ esurit dignitates: per bestias /
inuidia. Gen.xxxvij.g. Bestia deuorauit ioseph. Dicẽ g̃ / Jn
sex tribulatiõibus. i. in sex etatibus laborantiũ. r Li/
berabit: dñs scz te: s Et in sept̃ma: quę est resurgen/
tiũ siue quiescentiũ: t Non tanget te malũ. Or em̃ in
purgatorio aliqui puniũt / hoc habẽt a sexta ętate / in q̃ sũt /
dũ sũt in purgatorio. v Jn fame: id est temptatiõe de
gula. x De morte: id est de mortali peccato / ne succũbas
temptatiõi. y Et in bello: id est i temptatiõe luxurię.
z De manu gladij: id est carnalis delectatiõis. a A
flagello linguę: id est cõtumelię / quę extra ozik. b Mõ
timebis calamitatẽ: id est pestẽ tristicię siue acidię / q̃ est
magna animi calamitas. Eccl.xxxviij.b. Tristicia cordis fle
ctit ceruicẽ. c Jn vastitate: auaricię / quę oia vastat / etiã
interioza ventris. Eccl.x.a. Quaro nihil scelestι⁹: Hic em̃ et
animã suam venalẽ habet: q̃m in vita sua ꝓiecit intima sua.
d Et fame / supbię. e Ridebis: q̃si secur⁹. f Besti/
as: scz diabolũ / vel p̃mos mot⁹. Uel Bestias: scz inuidię.
Has plagas curat dñs p medicinã gr̃ę septiformis. Nam a
fame gulę curat p donũ intellect⁹: a bello luxurię / p donũ sa/
piẽtię: a flagello irę / p donũ cõsilij: a calamitate tristicię / per
donũ fortitudinis: a vastitate auaricię / p donũ pietatis: a fa/
me supbię / p donũ timoris: a bestia inuidię / p donũ scientię.
Et nota q; increpatio siue correctio dñi nõ solũ hęc facit: sed
ꝛ societatẽ sanctoꝝ quã peccatũ abstulerat restituit. Peccata
em̃ sepant a deo ꝛ a sanctis. Esa.lix.a. Jniq̃tates vr̃ę diuiser̃t
int̃ vos ꝛ deũ vr̃m: ꝛ pctã vr̃a abscõderũt faciẽ ei⁹ a vob: Sz
pnia ꝓiũgit. Matth. iij.c. Pœnitẽtiã agite: appropiq̃bit em̃
regnũ cęloꝝ. Et ꝺ ẽ: q Sz cũ la. Angelos vocat lapides
ꝓpt̃ stabilitatẽ. Ezech.28.d. Jn medio lapidũ ignitoꝝ ãbu/

lasti. Silr ꝓk firmitatē dicūt lapides sācti. Zach. ix. d. Lapides sancti eleuant sup terrā eos. Hi dicunt regionū: qz in ipsis sunt regiones. Sap. vj. d. Multitudo sapiētiū / sanitas ē orbis terraꝝ. Eccl. xvj. a. Ab vno sensato inhabitabit patria. a Et bestię terrę. Ecce tertiū bonū ex correctiōe dñi: scz ꝓuectꝰ in tēptatione: qz quorum terrā diripuerāt ꝓus flumia tēptationū / ill' correctꝰ a dño dat cū omi tēptatiōe ꝓuentus. j. Cor. x. c. Et b ē: Bestię terrę. i. ꝑmi motꝰ / vi depriones tēptatores. a Erūt pacificę: quia etsi tēptant / tñ vsq; ad actū ꝓaui opis nō supāt. Origen. Sed ds resistet tēptatiōi diaboli z nō succūbit / pacē habet cū eo diabolus. b Et scies q pacem habeat. Ecce quartū bonū qd ꝓuenit ex correctiōe dñi: scz minor ipulsus temptationū. Et b est: Et scies q pacē habeat tabernaculū tuū. i. mens tua / in q̄ iustꝰ habitat vt i tabernaculo. i. corꝑ: qd mēs inhabitat. ij. Corinth. v. a. Qui sumꝰ in b tabernaculo / ingemiscimꝰ grauati / eo q nolumꝰ expoliari / sz supuestiri. ij. Pet. j. c. Certꝰ quidē sū q velox ē depositio tabernaculi mei. Hoc tabernaculū hz pacē / cū a malis desideriis compescit. c Et visitās. Quintū bonū: scz cōsideratio ꝓprię miserię: q̄ pēni tentiā adducit. Hiere. xxxj. d. Postq̄ cōuertisti me / egi pēnitentiā: z postq̄ ostēdisti mihi / percussi femur meū / cōfusus sum z erubui. Exponit etiā de cōpassiōe ꝓximi. Eccl. xxxj. c. Intellige q̄ sūt ꝓximi tui ex teipso. Et q ex hac visitatiōe sedat peccatū / habes Eccl. vij. d. Nō te pigeat visitare infirmū: ex his i dilectiōe firmaberꝝ: Et i oībꝰ opibꝰ tuis memorare novissima tua. i. miserias tuas / z in ęternū nō peccabis. Michęę vj. d. Humiliatio tua in medio tui. d Scies q̄z qm̄. Ecce sextum bonū. s. multiplicatio bonaꝝ cogitationū: qd est semē ꝑmū in nobis / ex q̄ nascit ꝓgenies bonoꝝ operū: q̄ hic herbę cōpant: qz in via nō maturescēt in fructu. Prouerb. xj. d. Justi / q̄si virēs foliū germinabūt. Gen. j. a. Germinet tra herbā virentē / z lignū pomiferū / faciens fructū iuxta genꝰ suū. Sed qz iustis nō sufficit magna exterꝰ agere / nisi p ꝓtēplationē valeāt ęterna penetrare: sequit septimū bonū. s. ꝓtēplatio: Et hoc est: e Ingredieris in abundātia sepulchrū. i. vitā cōtēplatiuā: q̄ nos q̄si mūdo mortuos sepelit / dū ab eius desideriis nos abscōdit. Actiua etiā vita sepulchrū ē / q̄ a prauis nos opibꝰ q̄si mortuos tegit. Glo. Nō est ꝓfectus p̄dicatoris q̄ ꝓpter ꝓtēplationē opa negligit: vel ꝓpter opa ꝓtēplationē postponit. Hinc est q abraā ꝓiugē in sepulchro duplici sepeliuit: qz p̄dicator animā a carnis desideriis extinctā sub tegimine bonę opatiōis z cōtēplatiōis abscōdit. Vñ christꝰ p die in vrbibꝰ miracula faciebat: p nocte i mōte / i oziomb⁹ pnoctabat: In hoc docēs p̄dicatorē / vt vtriq; vigiläter insistat. Ps 41. In die mādauit dñs misericordiā suā / z nocte cāticū eius. In abūdantia: bonoꝝ operū. Nō em̄ pōt q̄s intrare ad quietē ꝓtēplatiue / q̄ se ꝓus nō exercuerit p studiū actiue. Grego. Qui cōtēplatiōis arcē habere desiderāt / ꝓus se i cāpo opis p exercitiū ꝓbēt / ꝓus actiue opa cōgregēt: z post carnis cōsensū / p ꝓtēplationē mortuū huic mūdo / fundit⁹ se occultēt. Vñ z recte subdit: f Sic inferꝝ aceruꝰ tritici: scz ab exercitio actiōis intret i horreū cōtēplatiōis. Vñ iacob ꝓus lia copulat / postea rachel dat: qz post ꝑfectū actiuę / sequit quies cōtēplatiuę. Justū ē em̄ vt ꝓus mēl exudet i ope: deinde refician i cōtēplatiōe. g In tpe suo. i. post laborē actiuę / z post flagellū disciplię. Branū em̄ nō ꝓus i horreo recōdit / q̄s flagello i area a paleis sepet. Glo. Vel Sepulchrū ē quies ęterna: quā in abūdātia ingredit / q̄ post bona opa cōgesta / i secreto veri lumis occultat / Sicut aceruꝰ tri. Triticū in segete ventis expositū cōcutit: post in area flagello triturat: tandē in horreū relictis paleis reponit: sic iusti. h Ecce hoc: Cōclusio ē narratiōis eliphaz: In q̄ ostēdit se in increpatiōe oia vera dixisse: In q̄ etiā ꝓb⁹ at se stultū esse: qz vt dic̄ Gregoriꝰ: vim suę rectitudinis amittunt verba / q̄ auditori nō cōgruūt: et medicamēta vires perdunt / si sanis mēbris apponūt. Im peritia q̄dez fuit / velle docere meliorē se.

Capitulū VI.

k Respōdens aūt iob / dixit: Utinā appēderent pctā mea q̄b⁹ irā merui / et calamitas quā patior / i stathera: Quasi arena maris / hęc grauior apperet: m vñ vbā mea dolore sūt plena: qz sagittę dñi in me sunt: quaꝝ indignatio ebibit spiritum meū: et terrores dñi militant contra me. Inuestigauimus. In hoc verbo innuit eliphaz se nō ad litterā dixi sse: sepulchrū: bestias: lapides: z buiusmodi: sed i illis spiritualem intelligentiā quęsiuisse. Glo. Ante faciem nō iacet quod inuestigat.

- Liberat a sex tribulationibus.
- Reconciliat deo et angelis.
- Ad meliora prouehit.
- Dęmones pacificos facit.
- Pacem mentis tribuit.
- A culpa absoluit.
- Pęnitentiā adducit.
- Bonas cogitationes inducit.
- Vitā cōtēplatiuā i gredi facit.

Correctio domini hęc facit

k Respōdēs aūt iob: Percussꝰ flagellis / lacessitꝰ ꝓbis: vtrobiq; iob se bñ būit. Percussꝰ grauiter: lacessitꝰ recta rūdit. Vñ argut⁹ ab eliphaz / qse mūdū a pctō estimasset: ibi: Recordare obsecro. s. iij. b. rūdēs iob se peccasse ꝓfitet z irā meruisse: Sz vt quātitas culpę estimaret ꝑ quātitatē pęnę / optat hęc librari: vt peccatū pateat et calamitas. Hoc em̄ est desideriū iustorū / vt in mēsura cōtra mēsurā iudicet b dñs / vt i futuro parcat. Aug⁹. Dñe / b vre / hic seca: tñ i futuro parcas. Ideo dī Prouerb. xij. a. Cogitatiōes iustoꝝ / iudicia. Et hoc ē qd dī: l Utinā zc. q̄si arena zc. q. d. maior ē pęna quā patior q̄z culpa. Et sic elidit iob suspitionē eliphaz quā sup ꝓcepat ex quātitate pęnę. Vñ dixerat: Recordare zc. Sz quō pęna maior est pctō / cū oīs pęna stipēdiū sit pcti / z dñs semp puniat citra cōdignū: Distingue mītas cās pęnę: Et est rñsio. Cōpat aūt calamitas arenę: qz ad ipaz elidūt fluctꝰ tēptationū / sic ad arenā fluctus maris. Hiere. v. e. Posui arenā terminū mari. Qualit aūt pctm̄ elidat ad pęnā / dī Eccs. x. a. Curatio cessare faciet pctā maxia. Eccl. xj. d. Malicia vnius horę obliuionē facit luxurię maxię. Itē argut⁹ fuit iob de ipatiētia. s. iij. a. ibi: Ecce docuisti plimos. Ad illud etiā rūdet / dicēs: m Uñ z vba mea zc. Nec ē / vñ / illatiuū / sz causale. q. d. qō sic locut⁹ sum supra: Pereat dies zc. non ex impatia fuit / sz ex sensu ꝓprię miserię / q̄ ē vna sagitta dñi. Dicit g: Uñ. i. etiā / verba mea: illa. s. peat dies zc. Uel vñ / ē illatiuū. q. d. irā merui: Unde z verba mea zc. Necz mirū si doleo: n Quia sagittę dñi i me sūt. i. pcussiōes verberū z ꝓbor. o Quaꝝ indignatio. q. d. hmōi pcussiōes nō solū cruciāt / sed purgāt. Uñ de illis sagittis fuit illa / de q̄ dī. iij. Regl. xiij. c. Sagitta salutis dñi ↄ syriā. Syria interptat sublimis. Sagitta igit salutis dñi ↄ syriā / ē plaga afflictiōis ↄ tumorē elatiōis. p Ebibit. i. ꝓsūit. q Spūs. i. elationē. r Et terores. Alia cā ē q̄re ꝓba iob doloze sūt plena: qz cū tant⁹ sit calix ꝑsentis miserię: quāt⁹ q̄ erit ęternę? Ex hoc nascit troz: qz sic rugit⁹ leonis / sic troz regis. Prouerb. xx. a. Itē. xvj. b. Indignatio regis / mūcij mortis. Dicit ergo terrores. q. d. nō solum gemo quę patior / sed timeo quę minaris. Et ostēdit iob se timere. Unde respōdet ei qō dixerat eliphaz. s. iij. b. Ubi ē timor tuus. Sz quia oīs impatiētia ꝓuenit ex defectu boni: iam se ostendit iob abundare in bonis tam actiuę q̄z cōtemplatiuę: compans actiuaꝝ

onagro ꝑpter onera actiuę: ꝛ cõtemplatiuã bouí ꝑpter matu/
ritatẽ. Et hoc est: a Nũquid rugiet onager. i. actiuus.
b Cũ habuerit herbã. i. bona virẽtia. q. d. dũ actiu⁹ abũ/
dat bonis/nõ rugiet ꝓ impatiẽtiã: Sine quibus rugit. Hiere.
xliij. a. Cerua ĩ agro pepit ꝛ reliquit/qz nõ erat herba: ꝛ ona/
gri steterũt in rupib⁹/
ꝛ traxerunt ventũ q̃si
draconcs: defecerunt
oculi eoꝝ/ qz non erat
herba. c Aut mu
giet bos. i. ꝓtempla
tiu⁹ qui stat ad ꝓsepe
plenũ: qz iã ꝓlibat bo/
na cęli. q. d. nõ. Simi
liter nec ego: qz in tri/
B bulationib⁹ refectionẽ
iob. 6. a. inueni. d Aut po
terit comedi. Hic
respõdet iob ei qõ di/
xerat eliphaz sup. v. d
Qõ auditũ mẽte ꝓtra
cta: vbi iactabat se eli/
phaz verba recta di/
xisse: sed tñ indiscrete
dixit ea: nec sũt digna
mẽte ꝓtractari: qz sũt
sine sale discretiõis. Et hoc ꝓbat ꝓ simile/innuẽs quãdã diui/
sionẽ: quia verba hominũ q̃ꝫ sũt recta: ꝫ insulsa id est sine
discretiõe: vt verba eliphaz: ꝛ talia non possunt comedi. Et q̃
ad hoc dicit: Aut poterit comedi insulsũ. q. d. nõ. Licz
eñ recta sint: nisi sale cõdiant/nõ reficiũt. Ideo dicit domin⁹
Mar. ix. g. Omis victima sale salietur. Col. iiij. a. Sermo vester
semp in gra sit sale cõditus/vt sciatis quõ oporteat vos vni/
cuiq̃ rñdere. Q̃ꝫ sunt nõ recta: ꝛ tũc gustata afferunt mor/
tẽ. Et quo ad hoc dicit: e Aut põt aliqs gustare. q. d.
nõ. Hęc eñ sunt oua impioꝝ: de quib⁹ Esa. lix. a. Qui come/
derit de ouis eorũ/morietur. f Animę eñ esurienti ꝛc.
Littera hęc legit ꝓpostere. Dicto eñ q̃ ex cõsolatiõe homis
nõ fit hęc refectio quã inuenit iob: docet a quo sit. s. ex dulce/
dine flagelloꝝ dñi/q̃ via sũt ad cęlũ: sic ꝺz Actl. xiij. d. Per
multas tribulatiões ꝛc. Matth. vij. b. Arta est via q̃ ducit ad
vitã. Et hoc est: g Quę ꝓius nolebat: volũtate sen/
sualitatis vel naturali: qz licz apperãt ex rõne disciplinã ĩ ꝓsen
ti: tamẽ naturaliter vel sensualiter formidãt. Vñ. ij. Corinth. v. a.
Volum⁹ expoliari/sed supuestiri. b Hãc q̃ angustia. i.
desiderio patrię/ vel ꝓfectus in bono. i Cibi mei sunt.
Justi eñ gloriant in tribulatiõib⁹/sciẽtes qm̃ tribulatio pati/
entiã opat ꝛc. Roma. v. a. Ideo dic apls. ij. Cor. xi. g. Si
gloriari oportet in his q̃ infirmitatis meę sunt/gloriabor. Oz
aũt ex ꝺsiderio tali hęc amara dulcescãt/ ꝓbat. Aię eñ esu
rienti ꝛc. Prouerb. xxvij. a. Aia saturata calcabit fauũ: aia
esuriẽs etiã amarũ ꝓ dulci sumet. Tñ hęc clausula nõ est in
antiqs codicib⁹: nec Greg⁹ exponit eam. Aliter ab illo loco:
k Quis det. Quasi cum hęc dulcia sint: quis det
vt veniat petitio mea/facta supra eodẽ: ibi: Utinam ap/
penderent ꝛc. Vel petitio mea. i. corpis cruciat⁹/ ꝓ q̃s san
cti desiderãt venire ad vitã ęternã. Unde sequit: l Et qõ
expecto. s. vitã ętnã: Tribuat mihi de⁹. m Et q̃ cępit
scz me cõterere: n Cõterat. i. vsq̃ ĩ finẽ flagella ꝓtinuet: q̃si
iob diceret dño: Moli a puero subtrahere disciplinã: Si enim
tu pcusseris eũ virga/nõ morietur: tu virga pcutis eũ/ ꝛ ꝺ infer/
no animã ei⁹ liberabis: Prouerb. xxiij. b. o Soluat ma/
nũ. i. pl⁹ affligat me. Quasi eñ ligatã hz manũ dñs cũ pec/
cantẽ nõ corripit: qõ est signum reprobatiõis. Eccli. xvj. e.
Auferet cęlus me⁹ a te/ ꝛ quiescã nec trascar amplius. p Et
succidat me: de radice peccati ꝛ miserię. Greg⁹. Cũ dolor
vel tẽptatio nos pcutit/elatio mẽtis succisa cadit. q Et hęc
mihi sit cõsolatio. q. d. increpatiõe dñi nõ reprobo/ꝫ de
Ps. 22. illa gaudeo. Jaco. j. a. Omne gaudiũ ꝛc. Actl. v. g. Ibãt apli
gaudẽtes ꝛc. Ps. Virga tua ꝛ baculus ꝛc. Jrẽ scio q̃ dñs hic

a litant cõtra me. Nũquid ru/
b giet onager cũ hãbuerit her/
c bam: aũt mugiet bos cũ ante
d ꝓsepe plenũ steterit: Aũt po
terit comedi insulsum: qõ nõ
e est sale conditũ: Aũt potest
aliqs gustare: qõ gustatũ af/
f fert morti: Animę eñ esurí/
enti etiã amara dulcia esse vi
g denť. Quę ꝓius nolebat tan/
b gere aia mea: nũnc ꝓ angu/
i k stia cibi mei sunt. Quis det
l vt veniat petitio mea: et qõ
m expecto tribuat mihi de⁹: et
n o q̃ cępit/ ipse me ꝓterat: sol/
p uat manũ suã: ꝛ succidat me:
q et hęc mihi sit consolatio/vt
affligens me dolore nõ par/
r cat: nec cõtradicã sermonib⁹
s t sancti: Quę est eñ fortitudo
v mea vt sustineã: aũt qs finis
x me⁹ vt patiẽter agã: Nec for
titudo lapidũ fortitudo mea:
y a nec caro mea ænea est. Eccę
nõ est auxiliũ mihi in me: et
b necessarij quoq̃ mei recesse/
c rũt a me. Qui tollit ab ami/
d e co suo misericordiã: timorẽ
f g h dñi derelinquit. Frãtres mei
i ꝓterierunt me: sicut torrens

quibusdã parcit/vt in ęternũ feriat: sed me hic nõ parcẽs fe/
riat/qõ mihi est cõsolatio. Oz autẽ nõ tumenti mente vel re/
belli hoc dixerit iob/ostẽdit: r Nec cõtradicã sermo/
nibus: id est flagellis ꝛ discussiõib⁹ nõ murmurabo. Esa. l.
b. Ego autẽ non cõtradico: retrorsum nõ abij: corp⁹ meũ de/
di pcutiẽtib⁹. s Sãcti: id ẽ dei. t Quę
est enim fortitudo
mea: Dixerat iob se
consolari in flagellis
dñi: sed ne quis posse
hoc crederet ex seipso
subdit: Quę est eñ
fortitudo mea: q.
d. nulla. Esa. j. g. Erit
fortitudo vestra vt fa/
uilla stupę: et op⁹ ꝛc. C
v Aut quis finis
meus: pro quo ꝺi/
cta gaudeo sustinere:
q. d. mala mũdi ꝓ mũ
do sustinere nequeo:
qz fortis nõ sum in et⁹
desiderio. q. d. ab eo
nõ a me habeo fortitu
dinẽ/qui est finis labo
ris: neq̃ a mũdo/ pro cui⁹ amore nihil ferre valeo. x Nec
fortitudo ꝛc. Glo. Alia ẽ fortitudo bonoꝝ: alia malorum.
Fortitudo bonoꝝ ẽ carnis ac sęcli blãdimẽta vincere: mala ꝺ
ꝓ ętemis æquanimiter tolerare. Malorũ fortitudo/ẽ ꝓsentia
semp amare: cõtra flagella dñi insensibiliter indurari: ab ap̃e
titu tẽporaliũ nec ꝓ aduersis ꝺescere: in se spem ponere. De
ꝓma dz. j. Pet. vlt. c. Cui resistite fortes in fide. Ps. Viriliter Ps. 30.
agite ꝛ cõfortet cor vestrũ. De secũda: Esa. v. f. Vę qui po
tẽtes estis ad bibendũ vinũ/et viri fortes ad miscendã ebrie/
tatem. De vtraq̃ simul dicit Esa. xl. g. Qui confidũt in dño
mutabũt fortitudinem: Quia alia est quę deponit. s. mũdi:
alia quę inchoat. s. cęli. Dicit ergo/ Nec fortitudo lapi/
dum: id est reproboꝝ: y Fortitudo mea: qua aduer/
sa mũdi sustineo. Hac fortitudie. s. reproborũ/fortes sũt q̃ ꝓ/
cussi nõ sentiũt: De quib⁹ Hiere. v. a. Percussisti eos ꝛ non
doluerũt: attriuisti eos/ ꝛ renuerũt recipere disciplinã: indura
uerunt facies suas supra petrã/ ꝛ noluerũt reuerti. z Hec
caro mea ænea est: Mullis pcussiõib⁹ emollit: ꝫ cũ pcutit
tinnitũ cõfusum reddit. Sic nõnulli pcussi a dño/tinnitũ cõ/
fessionis/sed cõfuse ad tempus reddunt: Sed cessante pcussi/
one: qz emolliti nõ fuerãt/sicut ꝓius/silent. De his dicit Esa.
xxvj. c. Dñe in angustia requisierũt te: in tribulatiõe murmu
ris doctrina tua eis. a Ecce non est auxiliũ. Ostenso
q̃ nõ est fortis iob ꝓ insaniã: ad maiorẽ fortitudinis meritũ
ostẽdit se a se esse infirmũ/ ꝛ ab amicis derelictũ. Et hoc est:
Ecce nõ est auxiliũ in me: quasi ex me/sed a deo. Phil.
ij. b. Deus operat in vobis velle ꝛ proficere. Unde Roma.
viij. c. Scio q̃ nõ habitat in me bonũ. b Necessarij q̃ꝫ.
Vere amici fortunę/q̃ cũ ꝓspitate veniũt: ꝛ ea recedẽte/rece/
dunt. Unde Greg⁹ In ꝓsperis incertũ ẽ an ꝓspitas diligat
an ꝑsona: Sed amissio felicitatis interrogat vim dilectiõis:
vbi q̃ primũ despicit/cõuincit q̃ primũ non amauit. Eccli.
xij. b. Nõ agnoscet i bonis amic⁹: nec abscõdet in malis ini/
micus. Ideo signãter dicit Seneca. Ob hoc solũ amãda est
pauptas/q̃ videre facit q̃s tenere dilexit. Eccli. vj. b. Est ami
cus soci⁹ mẽsę/ ꝛ nõ pmanet i die necessitatis. c Qui tollit
ab amico. Ostẽdit iob/q̃ licz despect⁹ sit exteri⁹: tñ interi⁹
fortis fuit: Nã post opprobria/ad sentẽtias ꝓrumpit/dicẽs:
Qui tollit ab amico. i. a ꝓximo. d Misericordiã:
nõ miset illi⁹. e Timorẽ dñi derelinq̃t: qz mãdatũ de
ꝓximo nõ custodit: ꝛ ita timorẽ euacuat. Eccli. ij. d. Qui ti/
met dñm/custodiũt mãdata illi⁹. f Fres mei. i. amici mei.
g Preterierũt me: sic sacerdos ꝛ leuita sauciatũ: Luc. x. f.
b. Sicut torrẽs: Qui abũdãte pluuia fluit: deficiẽte defi/

cit: Sic ꝙ amicꝰ ē mēlę siue fortunę. Uel in ꝟ velox eoꝝ recessus innuit: iuxta illud Prouerb. xix. a. Diuitię addūt amicos plurimos: a paupe aūt hi ąs habuit sepanꝫ. a Qui rapti ⁊c. In quo notaꝫ ꝙ tales amici cito descēdūt ad ima vitioꝝ. Glo. Ascēsus est cum labore/descēsus cū voluptate. Deinde subdit pęnas illoꝝ qui refugit pęnas in ꝑsenti. Et hoc ē: b Qui timēt pruinā. i. qui nō vult affligi tpaliꝫ affligeꝫ ętnaliꝫ. Esa. xxiiij. c. Qui fugerit a facie formidinis / cadet in foueā. Pruina cōpaꝫ pęnę pūti: qz cito trāsit/et qz ab imis nascit: Mix/pęnę futurę: ꝙ desup descendit. Infra. xx. d. Fugiet arma ferrea. i. pęnā ꝑsentis tpis: et irruet in arcū ęneū. i. in sententiam ęterni iudicis. c Tpe ꝙ fuerit dissipati: a vita sepati. d Peribūt/ exteriꝰ: qz iā interiꝰ pierunt. Uel dissipati. i. tribulati ⁊ a delitijs sepati: Peribūt: qz i miserijs nō subsistēt. Greg. Quos dispositio huiꝰ vitę sollicitat/amissio dissipat. e Incaluerit: in inferno: vel hic. i. p cognitionē pęnę seruere cępint. f Soluent de loco suo. i. de carnis delectatiōe i ꝙ quiescebāt pus/sepabunt sine spe. g Inuolutę ⁊c. Ostēdit quare pibūt/licz sepati a carnis delectatiōe: qz inuolutę sūt. i. implicatę sūt vię eoꝝ. Dū em̄ ab vno peccato pdē erigūt/ in aliud peccatū ruūt seu inuoluūt. Ūñ infra. xviij. b. Immisit i rete pedes suos/⁊ i maculis eiꝰ ambulat: tenebit plāta eiꝰ laqo: Sic em̄ ope vicaria retinēt vitia fugitiuū suū. Perplexi eni sūt nerui testiculoꝝ eiꝰ. j. xl. b. Itē Prouerb. v. d. Iniq̄tates sue capiūt impiū/⁊ funiculis pctoꝝ suoꝝ ꝓstringit. h Ambulabūt i vacuū ⁊ pibūt. q. d. si laborabūt/inutiliꝫ. Eccs. v. d. Nihil auferet secū d laboꝛe suo: Infabilis ꝓsus ifirmitas: quō vēit/sic reuertet. Ut ꝙ ab imitatiōe illoꝝ ꝑ finē ⁊reat/subdit: i Cōsiderate semitas ⁊c. Duo genera malorꝝ ducit in medium. Per Themā: q̄ interptaꝫ auster/q̄ ē vētus mollis: intelliguntur remissi in seruitio dei. Per Saba: q̄ interptaꝫ rętę: effluętes in ꝙcularibꝰ negocijs: q̄ quāto plus mūdū amplectunꝫ: tāto plꝰ mūdi laqueis irretiunꝫ: Ut piscis captꝰ in reti/⁊ lepus in casse: quāto plꝰ se excutit/tāto plꝰ irretit. k Expectate. q. d. et si mō floreāt: tñ cito cadūt: qz parū est qcq̄d finit/dic Glo. Jaco. iij. d. Quę est vita vra: vapor est ad modicū parēs. Sap. ij. a. Exiguū ⁊ cū tędio ē tēpꝰ vitę nr̄ę. l Cōfusi. Ostēsa pęna maloꝝ q̄ declināt ꝟ correctionē dūi/⁊ breuitate vitę eoꝝ: inuehit i amicos suos/dicēs: Cōfusi sunt. i. cōfundent. Prouerb. xiij. a. Impiꝰ cōfūdit ⁊ cōfundet. m Quia spaui. q. d. illis erit cōfusio vt spero. Uel sic: Uere cōfundent cū videbūt me liberatū: qz sperauī. Sed vbi erit illis cōfusio/ostēdit. n Tenerūt ąz vsq̄ ad me. i. in die iudicij, venient mali vsq̄ ad iustos: qz eoꝝ gloriā videbūt/vt grauꝰ doleāt/videntes ąd amiserūt. Oēs em̄ manifestari oportet añ tribunal christi. ij. Corinth. v. b. o Et tūc pudore coopti. i. coopient: qz tūc illuminabūt abscōdita cordis. j. Corinth. iiij. a. Esa. iij. b. Agnitio vultꝰ eoꝝ rñdebit eis. Uel specialꝰ ipi amici iob cōfusi sūt: qz ipm ad despērationē flectere nequerūt: qz spauit in dño. Et videntes eiꝰ constantiā/erubuerūt. p Huc venisti: Metaplasmꝰ ē/mutatio ꝓsonę. Loquit iob ad amicos suos/oñdēs ipos fuisse ꝑmū sine timore: Sz tūc ꝑmo timusse cū viderēt iob pcussū: In q̄ innuit eos impios/q̄ ad plagā alterꝰ timentes/fugiūt nemie p sequēte: Prouerb. xxviij. a. q Modo. q. d. nō ante. r Timet/Fuilit: nō ex amore. s Nunąd. Supra dixerat iob ꝙ amici eiꝰ recesserāt ab eo: Hic oñdit ꝙ sine causa: qz i nullo fuerat eis onerosus. Et ꝟ est: Nūąd ⁊c. Et innuit triplex munꝰ. ſ. cordis/oris/⁊ manꝰ. A quibꝰ se libez dicit: iuxta illd Esa. xxxiij. c. Beatꝰ ꝙ excutit manꝰ ab oī munere. Et sic abiit a se auariciā/vanā gl̄riaz/ hypocrisim. Alit Greg. Sacꝰ iob ꝫ mundi diuites/ paup: ꝫ potētes/oppꝫsus: ꝫ sapiētes/stultꝰ: tria respondet: qz nec paup eoꝝ subam ꝯsuuit: nec oppſſꝰ/ adiutoriū cōtra robustos: nec stultꝰ/sapiam carnis. Dic ꝙ nūąd ⁊c. q. d. nō. t Dura/vobis. v Afferte/aliqd. Sile dixit moyses Mūe. xvj. c. Tu scis ꝙ nec asellū receperi ab eis vnq̄: nec afflixerim quēpiā ex eis. Itē samuel. j. Regū xij. a. Loqmini de me coram dño/⁊ coram christo eiꝰ/ vtrū bouē cuꝰ q̄ tuleri aut asinū: si quēq̄ calūniatꝰ sum: si oppressi aliquem: si de manu cuiusq̄ munus accepi: ⁊ ptēnā illud hodie/⁊ restituā vobis. Itē abraā/Gen. xiij. d. Leuo manū meā ad dūm deū excelsū/ qui a filo ſbtegmis vsq̄ ad corrigiā caligę ñ accipiā ex oīb ꝙ tua sꝛt: ne dicas: ego ditaui abraā. p De substātia vra. Ecce munꝰ a manu. y Hostis/visibilis ⁊ invisibilis. ȝ Robustoꝝ. i. malignoꝝ spirituū. a Docete me. q. d. nō potestis. b Tacebo. Uolo em̄ stultꝰ fieri, ꝓt deū vt sim sapiēs. j. Corꝛ. iij. d. c Quare detraxistis ⁊c. Supra. v. arguerat eliphaz iob p totū. Sed qz mūdꝰ dz esse ꝙ aliena corrigit: vt dic Glo. Et Eccli. xxxiij. a. Ab imūdo quis mūdabit? Job. viij. a. Qui sine pcō est vīm ⁊c. Et Matth. vij. a. In oculo fratrꝛ tui fel. ⁊c. Ro. ij. c. Qui dicis nō furādū/furaꝛ. Et ipe eliphaz imūdꝰ erat/ideo subdit iob: Quare detraxistꝛ/falso me arguēdo ⁊ iniuste: qz nō eratꝛ digni. d Qui possit. i. debeat. e Cōcinnatꝛ. i. cōponitis. Prouerb. xij. c. Qui testꝛ ē repētinꝰ: cōcinnat linguā mēdacij. Glo. Duo genera locutiōis noxia sūt. Unū qd̄ puersa laudat: aliud qd̄ recta vituperat: Ibi fauor adulatorꝛ: ibi ira detractorꝛ. Et de ꝟ arguit iob amicos/icipiēs ab ociosis ꝟbis: qz ab illis ad noxia venit. Ūñ dic: f Et i ventū ꝟba pferteꝛ. i. in vanū. Glo. In ventū ꝟba pferre/ē ociosa dicere: a quibꝰ ad noxia lingua effrenat. Prouerb. xvij. c. Qui dimittit aquā/caput ē iurgioꝝ. i. q̄ liguā nō refrenat/cōcordiā dissipat. Ūñ Prouer. xxvj. b. Qui ponit stulto silētiū/iras mitigat. Jō dī Eccli. xxviij. d. Oꝛi tuo facito ostia/⁊ seras auribꝰ tuis. g Sup pupillū irruit/ꝟbis ꝓtūeliosis: In q̄ facie bāt ꝫ illō Esa. j. e. Subuenite oppſſo/iudicate pupillo. Religio em̄ mūda ⁊ imaculata apd deū ⁊ ꝑez hęc ē: visitare pupillos ⁊ viduas: Jaco. j. d. Pupillū se dic iob: qz ꝓpitiēcia mr̄/⁊ mūdꝰ pr̄/mortui sūt ei: vt ꝟe possit dicere: Mihi mūdꝰ crucifixꝰ ē/⁊ ego mūdo. Gal. vj. d. h Mitimi: ꝫ nō potestꝛ. i Terūtū qd̄ cępistꝛ/molestias. i. q̄s nō timeo. k Explete. i. explebitꝛ. Prędictio em̄ ēmō ꝑceptū: sic illō Mar. xxiij. d. Implete mēsurā ꝑm vioꝝ. i. iplebitis. Joh. xiij. c. Qd̄ facis/fac citiꝰ. l Hic aūt magis pmissio ē. m Prębete aurē. i. attēdite. n Et videte an. q. d. nō ex auctate/ꝫ ex rōne dicta mea pēsate. Sz qz rñsio sępe ē occasio ꝓtentiōis: hortaꝫ eos ad pacificā rñsionē/dicēs: n Rñdete ⁊c. absq̄ ꝓtētiōe. j. Corinth. xj. c. Siq̄s ꝓtētiosus eē videꝫ/nos tālē ꝓsuetudinē ñ habem̄/nec eccl̄ia dei. ij. Timoth. ij. c. Uolī ꝓbis ꝓtēdere. o Loqntes. i. loq volētes/iudicate in corde ꝟbis ꝓtēdere. p Id qd̄ iustū ē. i. an iustū sit qd̄ vultꝛ pus q̄ pferatis. q Id qd̄ audistis: vt ira pus sit ꝛmo sub lūa q̄ sub lūa dicere/vel qd̄ audistis: vt ira pus sit ꝛmo sub lūa q̄ sub lūa

gua. Greg⁹. Inter cor ⁊ linguã/equus arbit sedeat: subtiliter pẽsans si recta cor offerat: q̃ vtilit lingua suscipiẽs/ad audito/rũ iudiciũ ꝓducat. Hoc ẽ qđ dr Eccl.xxj.d. Verba sapiẽtũ stathera põderabũt: In ore fatuor cor eor/⁊ i corde sapiẽtũ os eor. a ¶Et nõ inuenietis i lingua mea.i.apta locutioe. b ¶Iniqtatẽ: qđ paucor est: qr pse/ctus est q̃ in verbo nõ offendit: Jaco.iij.a. c ¶Nec i faucibus meis.i. occulta tra/catione.q.d.nec apte ꝓferã iniq̃: nec occulte meditabor stulta. Vl iniqtas linguę/est iniq̃ locutio: stulticia faucium/ stulta defensio. ¶Expo. Ca.VII

a est/iudicate:et non inuenietꝛ
b i lingua mea iniqũitatẽ: nec
in faucibꝰ meis stulticia per/
sonabit. ¶Capi. VII.

d Militia est vita homis
e sup terrã:et sicut dies
f mercennarij/dies eꝰ.
g Sicut seruus desiderat vm/
b bram: et sicut mercẽnarius
ꝓstolatur finẽ operis sui: sic

i ⁊ ego habui mẽses vacuos/
k ⁊ nõctes laboriosas enume/
l raui mihi. Si dormiero/dico
quãdo consurgam:⁊ rursum
m expectabo vesperã/et repleb
or doloribus vsq̃ ad tene/
n bras. Indũta est caro mea
o putredine/ et sordibus pul/
p q ueris:cutis mea aruit:et con
r s tracta est. Dies mei velocꝰ

A
De pe.dis.2.c. si cñ.ante fi. j.14.b. Et seruus

Militia ẽ ⁊c. Ostendit iob ꝗre monuerit amicos suos iplere qđ cępant.q.d. cõpetit vt cẽpteris: qr vita homis sup terrã.i. vita huꝰ tpis militia est:⁊ homies iusti milites sũt ꝝ carnẽ/mũdũ/diabolũ dimicãtes. Eph.vj.b. Nõ est nobis colluctatio aduersus carnẽ ⁊ sanguinẽ/supple tm̃: sed aduersus ꝓncipes ⁊ potestates: adueꝛsꝰ mundi rectores tenebrar har.ij. Timoth.ij.a. Labora sic miles christi iesu. Infra.x.d. Pęnę militant ꝝ me. Alia lra habet: Tẽptatio est vita homis sup trã. Nec dr tẽptari vita/ sz ipa temptatio: qr caro corrupta ex se ꝝ se/molestias gignit. Ro.vij.d. Video aliã legẽ in mẽbris meis repugnãtẽ legi mẽtis meę.ij. Corith.x.b. In carne ambulãtes/nõ ꝼm carnẽ militamus. Et i bonis virꝭ ⁊ pfectꝭ ẽ pugna ista: Semp em̃ caro ex infirmitate generat qđ virtꝰ ꝼmit. Tẽptat aũt hõ exterꝰ a carne ⁊ a mũdo/interꝰ a diabolo. Aliq̃n etiã in bonis opibꝰ mala suboriri sẽtit: Verbi gra: i ocio ꝓtẽplatiõis/desidiã: i abstinẽtia/vanã gliaz. Aliq̃n ab acto vitio: Verbi gra: Luxuria adhuc eius syntomata tolerat: ⁊ qr recidiuare metuit/ gastrimargiã restringit: pallescit vultꝰ/ laudat hõ/surgit vana gliа/ ⁊ pallorẽ volẽs fugere/timet ꝑ gulã in luxuriã relabi: Et ita sp in pugna ẽ hõ dũ viuit: Jdeo recte dr: Militia ẽ vita homis.

e ¶Et sic dies mercẽnarij ⁊c. Bñ dic: Mercẽnarꝰ em̃ dies suos cito desiderat trãsire vt ad ꝓmiũ pueniat: sic ois iustꝰ.
Ps.41. Ps. Sitiuit aia mea ⁊c. Phil.j.d. Desideriũ hns dissolui/⁊ esse cũ christo. Jtẽ mercẽnarꝰ in alienis laboribꝰ sudat/sz ꝓ/ꝓriũ ꝓmiũ sibi parat: Sic iustꝰ qlibet i mũdanis malis sudet/ vt cęlestia bona capiat. f ¶Dies eꝰ. Dies dic: nõ noctes: qr ois vita iustor dies ẽ ꝓpter lucẽ boni exẽpli. Matth.v.b. Vos estis lux mũdi. g ¶Sicut seruꝰ desiderat vmbrã: qui opaꝫ in disciplina/⁊ quiescere ꝝrit: vt dicit Eccl.xxxiij.d. Sic iustꝰ q̃ seruꝰ dr q̃diu sub iugo corruptiõis ẽ: post ꝑstũ tẽptationũ/requiẽ ęternã desiderat/dicens: Cupio dissolui ⁊c.
Ps.119. Phil.j.d. Ps. Heu mihi qr incolatꝰ ⁊c. b ¶Et sic mercẽnarius: qui sollicite curat ne vacuus ab opere dies vadat/ ⁊ ꝓmiũ minuat/⁊ grauitate opis deficeret: nisi spe ꝓmij leuaret: Sic iustus attente pensat/ ne dies aliquis vacuus a labore transeat. Et licz graue sit qđ sustinet: tamẽ libenter sustinet spe ꝓmij qđ expectat. Maz cõsideratio ꝓmij/minuit vim fla/
Gen.29.c. gelli. Jdeo dicit de iacob/qui seruiuit septẽ annis pro rachel: q̃ videbant ei dies pauci/ꝓ amoris magnitudine. Jdeo consuluit Eccl.vij.b. Nõ oderis laboriosa opa. Jtẽ Eccs.ix.c. Quodcũq̃ potest manus tua facere/instãter opare. Quę aũt sit merces/habet Gen.xv.a. Ego sum ꝓtector tuus/et merces tua magna nimis. i ¶Habui mẽses vacuos: a temporali lucro/qđ non quęro ex laboꝛe meo. Vel vacuos: adhuc remuneratiõe ęterna. k ¶Et noctes laboriosas enumeraui mihi: id est aduersitates sustinui/ ex quibus cumulũ virtutũ coaceruo: Crescit em̃ virtus lacessita. Vel in pꝛsona pęnitentis dicit se habere mẽses vacuos: qr quicquid facit/nihil reputat respectu peccatoꝝ quę fecit/⁊ respectu ꝓmij
Ps.76. qđ expectat: ⁊ cõsummationẽ laboris/initiũ reputat. Ps. Et

dixi nũc cępi. Eccl.xvij.a. Cum cõsummauerit homo/tunc incipit. Vel in pꝛsona ecclesię/quę mẽses vacuos habet/quo ad infirma membꝛa/quę laborant sine fructu. Et laboriosas noctes numerat/q̃ ad iustos/q̃ tribulatiões sustinẽt. Menses aũt dic/nõ dies: vt notet laboris ĩmensitas. Noctes ꝯo dic: vt sic appareat laborãtis assiduitas/q̃ etiã nocte non cessat: iuxta illud Eccs.xj.c. Mane semina semen tuũ/ ⁊ vespę nõ cesset manꝰ tua. l ¶Si dormiero ⁊c. Scõm historiã: animꝰ dolẽtis expzimit: q̃ cogẽte męsticia/p diuersa desideria variat. Jn nocte diem/in die vesperam desiderat: qr dolor nõ sinit placere qđ adest: et quasi ꝓsolante desiderio/semp expectat aliud. Sz neq̃ sic dolor finit: Unde sequit: m ¶Et replebor doloribus vsq̃ ad tenebras: noctis.ſ.⁊ mortis.

B j.9.c.

Somnus naturę. Matth.xxvj.d. Dormite iam et requiescite.
Somnus culpę. j. Thessal.v.a. Nõ dormiamꝰ sicut ⁊ cęteri: sed vigilemꝰ ⁊ sobrij simus. Qui em̃ dormiũt/nocte dormiũt.
Somnus gratię. Ps. Si dormiatis inꝛ medios cleros: id est duo testamẽta. Ps.67.
Mota: est Somnus glorię. Ps. Jn pace in idipsum dormiã ⁊ requiescam. Ps.4.
Somnus carnalis delectatiõis. Eph.v.d. Surge qui dormis.
Somnus mortis. Joh.xj.b. Lazarus amicus noster dormit.
Somnus cõtemplations. Cant.v.a. Ego dormio: ⁊ cor meũ vigilat.

Causa doloris est qđ sequit: n ¶Jnduta est caro mea putredine. Ad litterã: nihil vilius carne humana quę putrescit: Et etiã iusti viri eam macerãt vsq̃ ad vlcera. o ¶Et sordibus puluerís: id est sudore/cilicio/cinere. p ¶Cutis mea aruit: ab austeritate abstinentię. q ¶Et cõtracta: ossibus maritata. Cutis em̃ dum non trahit humorẽ de interiori/arescit ⁊ contrahitur. Vel quia iusti viri de talibus plus gaudent q̃ doleant: melius accipitur de putredine interiori: quę est repugnãtia carnis cõtra legẽ mentis: Roma. vij.d. Vl corruptio corporis/quod aggrauat animã: Sap. ix.c. Sordes puluerís sunt exterior immũdicia/vel peccata venialia: quę adhęrebant pedibus: id est affectibꝰ apostolorum: Luc.x.b. Cutis: id ẽ corporis fortitudo. Infra.xxx.d. Cutis mea denigrata est sup me/ ⁊ ossa mea aruerunt ꝑ caumate: id est ardore concupiscentię/et carnis delectatione.

r ¶Dies mei velocius. Secũda causa doloris est: scz velox transitus dierũ/et incompletio dierũ. Videt enim eis q parum aut nihil de die bene expendant. Viri em̃ iusti imperfectos reputant dies suos. Gen.xlvij.b. Dies pegrinationis vitę meę/centũ trigita annor sũt/parui ⁊ mali: ⁊ nõ pueneꝛt vsq̃ ad dies patrũ meorũ/qbꝰ pegrinati sũt. Comparat aũt vita telę: qr sic tela filis: sic vita mortalis diebꝰ singulis ꝓficit. Et q̃ magz crescit: ad incisionẽ tendit. Et sic tela inꝛ ligna tendit vt texat: et q̃nto texta inferiꝰ ĩuoluit/tãto texẽda superius deplicat: Sic tempora nostra dum trãsacta inuoluimꝰ/ ventura deplicamus. s ¶Velocior transierũt: qr tela ꝓficiendo decrescit. Esaię.xxxviij.c. Pręcisa est velut a texente vita mea: dum adhuc ordirer succidit me. Seneca: Quicquid ętatis retro ẽ: mors tenet. Greg⁹. Quid ẽ viuere/nisi de vita transire. Aug⁹. Homo simul nascit ⁊ morit. Jaco.iij.d Quę est vita nostra? Vapor est ad modicũ parẽs. Sap.ij.a Transiet vita nostra tanq̃ vestigiũ nubis.

a Cōsumpti sunt absq; vlla spe/lucri tēporalis:qz oīa vt stercora reputauit Iob: vt christū lucrifaceret: Phil'.iij.b. Uel absq; vlla spe:eterne remuneratiōis/sm suā reputatiōnē:quia nō sunt cōdigne passiones ꝛc. Roma.viij.d. Luc'. xvij.c. Cum feceritis omnia q̄ p̄cepta sunt vobis/dicite/serui inutiles sum⁹. b Memēto: id est memorē me facito/vt sic timeā. c Quia vent⁹ est vita mea: id est cito trāsiens ꝛ impmanēs et incerta. Uel Memento:quia ꝛc. id est benigne⁹ transeuntē respice. Glo. Humane brevitatis cōsideratio/deo est grata oblatio. Sz tolerabile esset q̄ vita brevis est ꝛ incerta:si post mortem/ Ar.†baud †aut reuerti liceret/aut saltem in pena mereri veniā. Sz neutrū licebit:ideo subdit: d Et non reuertet:ad statū merendi: qz vbi ceciderit arbor/siue ad austrum/siue ad aquilonem: ibi erit: Eccs.xj.b. Ideo opari debem⁹ hic dum licet:iuxta cōsiliū salomonis: Eccs.ix.c. Quodcūq; facere potest man⁹ tua/ instanter opare ꝛc. Iob. xij.e. Ambulate dum lucē habetis/ vt nō tenebre vos cōprehendant. e Ut videat bona:id est vt recta faciā. f Nec aspiciet me visus hominis: id ē misceria redēptor⁹/que pctōr duriciē emollit ꝛ resoluit in lachrymas: vt in petro: Luc'.xxij.g. Sed licz dñs reprobos nō sit visurus in iudicio ad miserandū/videbit tamē ad feriendum. g Oculi tui: veniētis ad iudiciū. h In me/erūt scz:qz omnia videbunt. Eccī.xxiij.c. Oculi dñi multo lucidiores sole/circūspiciētes omnes vias hominū. i Et nō subsistam:id est nō sufficiam ad tormēta. Unde Esaie.xxxiij.c. Quis ex vobis habitabit cū ardoribꝰ sempiternis:- Cōuenit etiā hoc iusto cuilibet/qui timet oīe qd facit/etiā bonū.j.ix. d. Uerebar omnia opa mea. Et quid mirū:Astra eīn non sunt mūda in cōspectu ei⁹: Infra.xxv.b.id est illi q̄ lucent sanctitate/compati ad ipsum/immūdi sūt. Esaie.lxiij.c. Facti sumus vt immūdi omnes nos:et q̄si pann⁹ mēstruate vniuerse iusticie nostre. Qz autē nō sit reuersio ab inferis/subdit: k Sic cōsumit. Uel continuat p̄mo dicto/sic: Nō subsistā:in ꝓspectu eius:scz sicut nubes non cōsistit ante radios solis. Et hoc est: Sicut cōsumit nubes ꝛ pertrāsit.i.euanescit. m Ad inferos:ad litteram:vel ad desperationē ptransibit. n Nō ascendet:ad misericordiā/vel ad hanc vitam. Ps. Ps.102. Spūs ptransibit in illo/ꝛ non subsistet. Ex hac duplici auctoritate dicunt hereticiq; nō erit resurrectio. Sed errant: qz sic intelligit: o Nec reuertet/ad vitam mortalē vel temporalē/vel ad locū merendi:sed ad corpus suū ois anima reuertet. Ps. Exibit spirit⁹ ꝛ reuertet in locū suum. p In domū suam.i. ad quietē cordis/ in qua quiescit. Esaie.xlvj.c. War.5.b. Redite ꝓuaricatores ad cor. Luc'.viij.f. Redi in domū tuā. Uel/in domū: id est ad res quib⁹ p amorē adhesit: quia cū Ps.48. interierit impi⁹/nō sumet omnia ꝛc. q Nec cognoscet. Ad litterā/verū est hoc. Uel meli⁹: Locus homis de⁹ est:in q̄ viuim⁹/mouemur/et sumus. Act'.xvij.f. Deus enim creauit hominē vt in eo quiesceret/ꝛ non citra:sicut dicit. Aug⁹. Sed hō peccādo locū suū deseruit:sed de⁹ fugitiuū suū p incarnationē recipiuit:ꝛ q̄tidie mltis modis requirit:Sz hō dñm suū requirentē nō recognoscit:in fine nec ipse boiem hmōi recognoscet. Matth'.xxv.a. Amē dico vob/nescio vos. Jtē.vij. .c. Tūc cōfitebor illis:qz nūq̄ noui vos. Hoc timēs Iob ꝛ q̄/libet iust⁹:sollicit⁹ dolet ꝛ cōfitet pcta sua. Et hē q̄ sequitur: r Quapter et ego nō parcā ori meo:q̄n.s.cōfitear dū licet:qz q̄ abscondit scelera sua/ n dirigēt: Prouerb.xxviij. c. Eccī.xvij.d. Ant mortē cōfitere: A mortuo eīn q̄si nihil pit

cōfessio: Cōfiteberis viuēs/viu⁹ ꝛ san⁹ cōfitebet'. s Lodā i tribulatiōe spūs. Glo. Os apit tribulatio spūs/qd fit in more p̄uisi iudicij. Esa.xxvj.d. In facie tua dñe: vel timore tuo:alia lra:p̄cepim⁹/ꝛ q̄si parturiuim⁹/ꝛ pepim⁹ spm̄ saluti. t Confabulabor cū amaritudine aie mee .i. inuestigabo cōscientiā ad cō punctionē/recogitās oīes annos meos in amaritudine aie mee: Esa.xxxviij.c. Greg⁹. Hec amaritudo mentis facit spm̄ p̄tra se loqui ꝛ rixari:ꝛ sibi obij cit q̄ bona a deo accepit:ꝛ q̄ mala reddidit. Sed iterū: qz dū hic viuit/ caro cōcupiscit aduersus spm̄. Gal.v. c. Sentiens Iob hanc rebellionem/subdit: v Nū quid mare: id est iniquus/habēs cor amarū/q̄ iusto dei iudicio carcere claudit: quia a malo qd appetit refrenat. x Aut cetus.i.diabol⁹:q̄ devorat pisces hui⁹ maris: Qui sit⁹ claudit carcere:quia tēptare bonos quātū vellet/phibet. y Quia circūdedisti me carcere:carnis vel pēnalitat'. Uel p mare feruēs ꝛ fluctuās/intelligit superbia:iux illō Esa. lvij.d. Impij q̄si mare feruēs qd̄ escere nō pōt: et redūdat fluct⁹ eius in cōculcationē. Per cetū/q̄ alios pisces devorat/ intelligit auaricia/q̄ oīa absorbet:iuxta illud Prouerb.xxix. a. Rex iustus erigit terrā:vir auarus destruet eā. Eccs.j.b. Oīa flumia intrant mare: ꝛ mare nō redundat: Et ita p hec duo amplectit oīne peccatū: qz superbia initiū est oīs peccati. Eccī.x.b.ꝛ auaricia radix ē omniū malor.j.Timoth'.vj.b. Utriq; metas ponit dñs:qz superbis resistit. Jaco.iij.b. Eccī x.b. Auaro nihil est sceleste⁹. Dicit igit: Nū quid ꝛc.q.d. recte superbi et auari carcere clauduntur:sed ego q̄ nec honores nec diuitias hui⁹ mūdi q̄ro:sed iā mente in celo habito: cur carcere carnis aut pēnalitatis p̄mor:Ūñ ꝓpheta:Educ de carcere animaz meā. z Si dixero ꝛc. Posset aliquis dicere/ Iob frustra conquerit:qz pōt quiescere in secreto cordis p cōtemplationē. Et ipe rñdet/q̄ nec ibi quies. Et b est: Si dixero/apud me: a Cōsolabit me lectul⁹ me⁹.i. secretū cordis: vel q̄es cōtēplatiōis:de q̄ Cant'.iij.a. In lectulo meo p noctem q̄siui quē diligit aia mea. b Loquēs mecū in stratu meo:recolens dei beneficia/et mea mala. Ūñ Ps. Lauabo p singulas noctes lectū meū ꝛc. c Per somnia.i.p imaginatiōes. d Per visiones:nocturnas. e Horrore.i.terrore. f Concuties. Daniel'.x.b. Vidi visionē/ꝛ nō remānsit i me fortitudo. Greg⁹. Sancti felli esse ri⁹/dū i mētis cubili q̄escere appetūt/p somnia turbant. Pensant eīn q̄s districtus iudex ventur⁹ sit:q̄ verecūdia sit coram omnib⁹ angelis ꝛ sanctis confundi:que deinde pena sequat: et ita q̄si somnio ꝛ visione occulte meditatiōis trem̄. Uel ad litteram: diabol⁹ q̄s vigilātes nō supat/dormiētes impugnat: qd̄ deus benigne permittit: ne saltē somn⁹ a passiōis p̄mio vacet. Verba sūt Greg'. Et q̄s videt diabol⁹ amare tpalia/bis etiā dormiētib⁹ pspa somniādo igerit. Quos timidos novit/ his aduersa igerit: vt mētē idiscretā/aut spe vana sleuet/aut timore nimio deprimat. Fiūt aūt. vj. modis somnia/vt dicit Greg⁹. Aliq̄n ventris plenitudine. Aliq̄n ventris inanitate. Hec duo experimēto scim⁹. Aliq̄n illusiōe tm̄. Aliq̄n illusiōe simil ꝛ cogitatiōe. Aliq̄n reuelatiōe tm̄. Aliq̄n reuelatiōe simil ꝛ cogitatiōe. Hos.iiij.modos in sacra scptura invenim⁹. Per illusionē ab hoste fiūt somnia. Ūñ Eccī.xxxiij.a. Diuinatio erroris/ꝛ auguria/ꝛ mēdacia/ꝛ somnia malefacientiū/vanitas est. Et pax ante: Et somnia extollūt ip̄udētes. Cogitatiōe ꝛ illusiōe sil'. Ūñ Eccs.v.a. Multas curas sequūt sōnia. Reuelatiōe tm̄:sicut Ioseph p̄ferendū se vidit fratrib⁹:Gen.

Ser modis fiūt somnia

Ps.141.

xxxvij.b. Et sicut angelus monuit ioseph p somniū/ vt cū puero z matre eius fugeret in egyptū. Matth.ij.c. Et parū aī de tribus magis. Et respōso accepto in somnis/ ne redirēt ad herodē ꝛc. Reuelatiōe et cogitatiōe: vt Daniel.iiij.a. Somniū vidi quod pterruit me/z cogitatiōes in stratu meo/ z visiones capitis mei conturbauerūt me. Item .ij.a. Vidit nabuchodonosor somniū et pterrit⁹ ē spūs ei⁹. Ob exponēs Daniel/a radice cogitatiōis incepit/dicēs: Tu rex cogitare cepisti ꝛc. Eodem.v. Igit sancti p vigilias tēptationib⁹/ p somnia illusionibus fatigant. a Ob/rē: dicit iob: b Suspendiū elegit aīa mea. Suspendiū vocat iob quietē cōtemplatiōis/p quā suspendit anim⁹ ab his q̄ mūdi sunt z carnis. c Et mortem ossa mea. Glo. Anima est intentio mētis: ossa fortitudo carnis. Ob suspendit/ab imo ad alta leuat. Aia igit suspendit ad eterna/vt ossa moriant: qz amore vite eterne omnē fortitudinē carnis in se necat: ita vt despet: id est p̄sentis vite bona penit⁹ deserat/ne in eis aliquo mō spē ponat. Et hoc ē qđ sequit: d Despaui: a tpalib⁹. e Nequaq̄ vltra ꝛc. id est nullā deceterο in tpalib⁹ consolationē habebo. Duplex igit est despatio: bona.s.z mala. Bona/q̄ despat de mūdi amicitia. Mala/qua despat de dei misericordia. Prima sepat a mūdo: Et de hac dr hic: Despaui: neq̄q̄ vltra viuā. Scda sepat a deo: Et de hac dicit Hiere.ij.e. Dixisti despaui: nequaq̄ faciam.

Catena contexta ex vndenario transgressionis
- Suggestio.
- Delectatio.
- Consensus.
- Opus.
- Consuetudo.
- Peccati occultatio.
- Attenuatio/seu excusatio.
- Defensio.
- Gloriatio.
- Pernicies mali exempli.
- Desperatio.

Itē duplex ē spes/duplici despatiōi cōtraria. Una bona/qua spat in deo. De q̄ dicit Esa.xl.g. Qui spant in dño/mutabūt fortitudinē. Alia mala/qua spat i mūdo: De q̄ Hiere.xvij.a. Maledict⁹ hō q̄ cōfidit in homīe: z ponit carnē brachiū suū. Ps.117. Utrāq̄ cōplectit sīl Ps. Bonū est spare in dño q̄ spare in pncipib⁹. Qua aūt despatiōe despauerit iob/ostendit cū subdit: f Parce. Si em̄ desp̄asset mala despatiōe: sequent nō dicēret: Parce mihi: vt.s. non pmittas me temptari vltra vires meas. Et qđ pacere debeat/ostendit cōfessiōe ꝓprie fragilitatis. Ad hoc seq̄t: g Nihil em̄ sūt dies mei. Ad lr̄az: cōpatione eternitatis/verū est hoc. Ja.xliij.a. Breues dies homis sunt. Gen.xlvij.b. Dies pegrinatiōis vite meę.c.xxx.āi/pui z mali. Zach.iiij.c. Quis despexit dies paruos: Ps. Ille annitāq̄ dies hesterna q̄ pterijt: q̄ nihil est. Ul' / Dies hois/ pspitas est tpalis: q̄ nihil est. Hiere.xvij.c. Dic̄ hois nō desidera/ui. Et vere nihil sūt dies: qz h Quid est hō. i. q̄ vile qđ est hō. s. caro. Gen.vj.a. Non pmanebit spūs me⁹ in hoīe: qz caro est. Uel Quid ē hō. i. q̄ magnū qđ est hō: i Quia magnificas eū: sup omnē creaturā: largitate rōnis/et infusione gr̄e/z ꝓmissiōe glie. Uñ/magnū fecit de⁹ hoiem i natura/maiorē i gr̄a/maximū in glia: Et q̄ nō fuerit minim⁹ reputatiōe sui/nō fiet maxim⁹ cora dei maiestate. Matth.xviij.a. Amē dico vobis/misi cōuersi fueritis z efficiamini sic̄ paruuli/ nō intrabitis in regnū celoꝝ. Itē eodē.v.c. Qui fecerit z docuerit mādata hec minima: magn⁹ vocabit in regno celoꝝ.s. Regl.xv.d. Nōne cū paruul⁹ esses in oculis tuis/caput i tribubus isr̄l fact⁹ es: k Aut qđ: supple ē hoc: qz l Appones erga eū cor tuū: reuocādo ad celū: cōtra quē ꝓpus posueras eū cīendo eū ō padiso. Uñ: Quid ē hō q̄ memor es ei⁹ aut fili⁹ hois ꝛc. Et vere apponis cor tuū erga eū reuocādū: quia m Visitas eū. i. sbleuas. n Diluculo. i. claritate ꝓtutū siue luce gr̄e. Diluculū ē/cū tpa noctis mutāt i lucē: crepusculū ecōuerso. Uñ diluculū accipit in bono.s. ꝓ ortu gr̄e: crepusculū in malo.s. ꝓ occasu virtutū. o Et subito ꝓbas illū: id ē hūilias ꝓmittēdo tēptari/ qđ fit miseri/cordit. Si em̄ p⁹ munera virtutū hō tēptatione careret: illas se a se hīe putaret: z elat⁹ caderet sicut lucifer. Ut igit dei maiestas z hois infirmitas videat: post dona virtutū hō tēptat: Sic salomon post datā sapiētiā: a meretricibus tēptat. iij. Regl. iij.b. Sic helias visitat⁹ diluculo/ verbo cēlū aperit: ignē de cēlo descēdere fecit: duos dnq̄genarios interfecit. iiij. Regū j.b. Sed subito ꝓbat⁹/ p desertū fugiēs/mulierculā expauit. Sic paul⁹ post reuelationē secretoꝝ dei/stimulū carnis sēnit: ij. Corl.xij.b. p Usq̄quo non parcis mihi. i. q̄diu nō parces mihi a tēptatiōib⁹? Nec petit eas amoueri nisi sb pendulo pię cōditiōis: si videris.s. expedire. q Nec dimittis me vt glutiā saliuā meā. Ad litterā: hō attenuatus z i extremis laborās/nō pōt glutire saliuā suā: Sz iob nō ita attenuat⁹ erat. Uñ mystice exponit: Et est idē hic mysteriū/ moralitas/z historia. Dicit g̃: Nec dimittis me. q.d. in b parceres mihi/si dimitteres me glutire saliuā meā. Per saliuā q̄ de capite fluit/sapiētia ꝓtēplatiōis intelligit: q̄ licz sit in gustu/nō tn̄ in satietate: qz ex pte cognit⁹/ et ex pte ꝓphet⁹ .j. Corl.xiij.c. Hoc sputo aptę sūt aures surdi: z solutū vinculū linguę muti. Marci.vij.d. r Peccaui. q.d. debes pcere: qz cōfiteor me peccasse. s Quid faciā tibi: vt abluar a culpis. q.d. qđ i recōpēsatiōe ꝓ pctis tibi offerā ñ iuēio: qz oīs virt⁹ hois ad vnū pctm̄ purgādū infirma ē. Ps. Quid retribuā dño ꝛc. Wichee.vj.b. Quid dignū offerā dño: curuabo genu deo excelso. Nūqd offerā ei holocaustomata z vitulos āniculos: Nūqd placari pōt dns i milib⁹ arietū ꝛc. Ul' Quid faciā tibi: q̄ bonoꝝ nroꝝ nō eges: q.d. oīa bona nō tibi/sed nob ꝓpt. Uñ. j. xxxv.b. Quid facies ꝑ illū: Porro si iuste egeris/qđ donab ei/aut qđ de mānu tua accipiet: t O custos hoim. Signāter b dic̄: Ipe em̄ est q̄ amat aīas. Sap.xj.d. Parc⁹ oīb⁹: qm̄ tua sūt dne/q̄ amas aīas. De b dic̄ Ps. Misi dns custodierit ciuitatē ꝛc. Esa.xxj.c. Custos qđ de nocte pcti libas: custos qđ de nocte/aduersitatis restat: Ñndit custos: Uenit mane/pspitat⁹: z nox/aduersitatis. Si q̄ritis/inspspitate: q̄rite/i aduersitate. v Quare posuisti me ꝑ iū tibi. i. poni pmisisti. Uñ em̄ ꝓm⁹ hō serpenti credidit: tūc se deo/z deū sibi ꝑiū posuit. Hec ē em̄ ꝑietas pcti: qz q̄s ꝓt⁹ vnit/pctm̄ divisū git. Esa.lix.a. Iniq̄tates nr̄ę diuiserūt inter nos z deū nr̄m. Et qz hec ꝑietas culpę ē homī pond⁹ pęne: Jō sequit: r Et fact⁹ sū: a meipo. y Ad himetipi grauis: vt tā meipm portare nō possim: qz corp⁹ qđ corrūpit aggūat aīaz: Sap.ix.c. Et Gal'.v.c. Caro concupiscit aduersus spm̄. Ro.vij.d. Uideo aliā legē i mēbris meis ꝛc. Hoc ē qđ dr Eccl.xl.a. Occupatio magna creata ē oīb⁹ hoīb⁹: z iugū grue sup filios adā. Hoc aūt dic̄ iob ingemiscēdo/ñ iusticiā arguēdo: sz misc̄iā q̄rēdo. Uñ sbdit: z Cur nō toll' pctm̄ meū: tu.s. q̄ dixisti: Ego sū/ego sū: q̄ deleo iniq̄tates tuas ꝓpter me: Esa.xliij.d. Uñ i b exprmit desideriū mediatoris: q̄ tollit pctā mūdi. Joh. j.d. Et tūc plene tollet pctm̄: qñ b corrupti bile induet incorruptōez. j. Corl.xv.g. Et ita ōsiderat iob/ vl' redēptorē vl' resurrectionē. a Et q̄re nō aufers iniq̄. Idē est pctm̄ z iniq̄tas. j. Joh. v.d. Omis iniq̄tas pctm̄ ē. Ul' peccatū/q̄ ad carnales ꝓcupias. Iniq̄tatē/q̄ ad spūales neq̄cias.

Ps.8.

Al.tparces

B Al.tdic

Ps.126.

Ecc.3.b.

3.Regl.11.a.

3.Regl.19.a.

Ps.115.

Ps.15.

Uel peccatū/originale: iniqtatē/actuale: Uel pctm̄/p culpa: iniqtatē/p pēna accipit. Quę aūt sit illa pēna quā p origina/li meruit: a q̄ liberari cupit/ostēdit. a Ecce nūc in pul/uere dormiā. i. in carne: de q̄ dictū est: Puluis es/t in pul uerē reuerter. Beñ. iij. d. cito moriar. q. d. moꝛs carnis ꝓpria est. b Et si mane: resurrectiōis. c Me q̄sieris. i. districte iu/dicās/vitā meā inq̄sie ris. d Non subsi/stā: ante faciē tuā: nec sufficiā rñdere vnū p mille. Uñ. j. ix. b. Si repēte interroget: q̄s rñdebit ei: Uñ Esaię xxx. f. Ardens furoꝛ eius t grauis ad poꝛ/tandū: labia eiꝰ reple/ta sunt indignatiōe: et lingua eius q̄si ignis deuoꝛans ꝛc.

a Ecce nūc i puluere dormiā: b et si mane mē q̄sieris/non c subsistam. Ca. VIII.

e Respōdens autē bal/ r dath suites/dixit: Us/ f q̄quo loq̄ris talia/ et spūs multiplex sermōis oꝛis g tui: Nūq̄d deꝰ supplantat b iudiciū: et oīpotens subuer/ i tit q̄d iustū est: Etiā si filij tui k peccauerūt ei: et dimisit eos l i manu iniq̄tatis suę: tu tñ si m diluculo ꝓsurrexeris ad deū: n t oīpotentē fueris depcatꝰ: si o mūdꝰ t rect⁹ incesseris: stā/ p tim euigilabit ad te: t pacatū q reddet habitaculum iusticię s tuę: in tantū vt pꝛiora tua fu/erint parua: t nouissima tua t multiplicent nimis. Interro ga eū generationē pristinā: v t diligēter inuestiga patrum x memoꝛiā: Hesterni quippe y sumꝰ: et ignoramꝰ: q̄m sicut vmbra dies nostri sunt sup z terrā: ipi docebūt te: Loquet a tibi: et de coꝛde suo ꝓferent b eloquia. Nūq̄d virere pōt scirpus absq̄ humoꝛe: aut †crescet carectū sine aquā: c Cū adhuc sit in floꝛe/nec cār d pat manu: ante omnes her/ e bas arescit: sic vię omniū qui f obliuiscūt deū: t spes hypo/ g pacatū reddet habitaculū iusticię tuę. i. pacatā pscias iuꝛ iusticiā tuā dabit tibi. Et q̄nto iustoꝛ ers: tāto pacatioꝛ mē te. Tob. iij. d. Post tēpestatē trā q̄llū facis: t post lachryma/ tionē t fletū/exultationē infūdis. Esa. lviij. c. Si abstuleris ca/ tenā ō medio tui/t desieris digitū extēdere: t loq̄ qō nō pdest: Cū effuderis esuriēti aiaz tuā/t aiaz afflictā repleueris: oriet i te/nebꝛis lux tua ꝛc. Et. j. xj. c. Si iniq̄tatē q̄ est i manu tua abstuleris/ et nō māserit i tabna/culo tuo iustitia: tūc leuare potis faciē tuā sine macula/ t eris sta bil/t nō timebis: Di serię q̄s obliuiscꝛis/ t q̄si aq̄ꝛ q̄ ꝓteriēt nō recoꝛdaberis: t q̄si ful/goꝛ meridianꝰ ꝓsurget tibi ad vespā: et cū te ꝓsūptū putaueris/oꝛi eris vt lucifer. s In tantū vt pꝛora ꝛc. Ita ad lr̄az/ factū est iob: vt pz i fine libꝛi: ñ ad remūeratiōnē/ ꝙ ad ꝓsolationē eiꝰ/t alioꝛ infirmoꝛ cōfortatiōs: vt sciāt/q̄ mlte tribulatiōes iustoꝛ ꝛc. Et q̄ defacili ñ credit ei/cuiꝰ vita despicit: subdit baldath testimoniū patrū. t Interroga ꝛc. Eccl. viij. b. Nō te ꝓtereat narratio senioꝛ: ipi em̄ didicerūt a pꝛibꝰ suis: q̄m ab ipis disces itellectū. Deut. xxxij. a. Interroga pꝛes tuū/t an. ꝛc. v Inuestiga. Prouer. xiij. d. Multi cibi i noualib⁹ pēm. x Hesterni ꝛc. q̄si d. interroga: q̄ꝛ nos non sumꝰ antiq̄ in q̄bꝰ ē sapia/q̄bꝰ credēdū est. y Et ignoramꝰ: q̄m sic vm. ꝛc. Ps. Dies mei sic vmbra declinauerūt. Sap. v. b. Trāsierūt oīa hęc velut vm bra. z Ipi docebūt te. Hoc rñdet ei q̄ dictū ē: Inꝛ roga ꝛc. a De coꝛde suo: nō de alieno: nec de sūmita/ te labioꝝ/sicut stulti: t sic tu/cuiꝰ simulatiōis spūs multiplex. Eccl. xxj. d. In oꝛe fatuoꝝ coꝛ eoꝝ: i coꝛde sapiētū os illoꝝ. b Nūq̄d virere pōt ꝛc. Hic apte arguit baldath iob de hypocrisi: t compat euꝝ scirpo: qui scirpus id est hypocrita/ per scirpū significatus/coloꝛe sanctitatis virescit sine fructu opis/siꝰ sepulchꝛo dealbato exꝛ: sꝛ interiꝰ pleno ossibꝰ moꝛ/tuoꝝ/t oī spurcitia: Matth. xxiij. c. Item cōpat eū carecto/ q̄ acutꝫ angulis surgēs/dū manu carpit: manū carpētis se/cat: Sic hypocrita si manu coꝛrectiōis carpit/ ꝙ lęsa opione exaspat. Uitā carpētis secat: vt se inocentē: nō suis actibꝰ: sꝛ alienis crimibꝰ oñdat. Jō ne peioꝛ ex coꝛrectiōe fieret/dicit Prouerb. ix. b. Noli arguere derisoꝛē/ne oderit te. Dicit ḡ: Nūq̄d virere pōt scirpꝰ ꝛc. i. hypocrita sine gr̄a: q. d. ñ. Percipit enī hypocrita: vt dicē Greg⁹. gr̄am ad opa facīēda: Uñ signa facit: dęmones ejcit et ꝓphat. Matth. vij. c. dicūt: Nōne i noīe tuo ꝓphauimꝰ/t dęmōia ejecimꝰ ꝛc. Et ita hypocrita q̄ ex bona opatiōe laudē gr̄it/i aq̄ viridis/sꝛ ianis crescit. c Cū adhuc sit i floꝛe: bonę opatiōis vel laudis ꝓpę. Greg⁹. Scirpꝰ i floꝛe/hypocrita i laude. d Carpat: scꝛ carectū. e Hau. s. coꝛrectiōis. f Uñ oēs herbas. i. uñ bonos: q̄ etiā sꝛ carnē dicūt herbę: qꝛ oīs caro fęnū: Esa. xl. b. Jtē Esa. xviij. c. Uñ messē roꝛ efflꝛuit/t imatura pse/ctio germinauit. g Arescit: a fructu boni opis: qꝛ hypocri/ taꝝ opa/etiā i carnis vita deficiūt: qꝛ moꝛ bona deserꝛ: vt al secuti sūt id ꝓpt̄ q̄ simlate viuūt. h Sic vię. i. opa vl vita. Adaptatio silitu euellak exaruit. i Oim q̄ obliuiscunt deū. i. hypocritaꝝ q̄ potiꝰ simū dicunt obliuisci deū: qꝛ aliā mercedē exꝛ ipm ḡrūt. Uñ dē eis dicit Matth. vj. a. Amē dico vobis/receperūt merce dē suā. k Spes hypocritę pibit. i. fauoꝛ t glia: t hmōi

Pū. 50.

Psal. 32. a.

Al. tardare

C

Pū. 55.

Pū. 101.

Pū. 118.

B Reuer. xviij. a. Nō recipit stulti ꝙba pru/dētię/nisi ea dixeris q̄ verſank in coꝛde eius.

Respōdens autem bal/ dath. Legit

Grauia em̄ sunt iniquo verba ędificatiōis: qꝛ coꝛrigi nō vult. Uñ Eccl. xxj. c. Lōpedes in pedib⁹/stulto doctrina. Jō bal/dath suites/q̄ coꝛrigi nō volebat/bñ dicta a iob criminat: mul tiplicationē sermonis/t inopiā intelligētię intoꝛquēs in eum. Quattuoꝛ em̄ sūt genera loquēdi: vt dic̄ Greg⁹. Alij q̄dē sūt ampli sensu t oꝛe: q̄ laudādi sunt. Alij vtroq̄ stricti: q̄ miserā/di sūt. Alij sensu ampli/sed nō possūt eloqui: q̄ sunt adiuuādi. Alij sēsu inopes/sꝛ lingua coꝛrētes: q̄ sūt despiciēdi. Talē ar/guit baldath fuisse iob. Uñ dicit: f Usq̄quo loq̄ris ta/lia: t spūs multiplex sermonis oꝛis tui: q. d. eloquens es/sꝛ stulti. Prouerb. xiij. c. Ubi sūt ꝙba pluria: ibi fr̄a q̄nter egestas. g Nūq̄d deꝰ ꝛc. q. d. Nūq̄d deꝰ iniuste iudicat: q. d. nō. Prouerb. xvj. b. Diuinatio in labijs regis: non erra/bit i iudicio os eiꝰ: Pondꝰ em̄ t stathera iudicia dñi sūt. Et in hoc vult baldath rep̄hendere iob: qꝛ dixerat se sine peccato pu nitū. h Et oīpotēs subuertit q̄d iustū est: q. d. nō. Et ita relinquit q̄ iuste iudicat/q̄ ad ꝓmū: t iustū/q̄ ad secūdū. Hęc em̄ duo i iudicio exigunt. Deut. xvj. d. Juste q̄d iustū ē exequeris. Sap. xij. c. Cū sis iustꝰ/iuste oīa disponis. Relin/quēs ḡ ꝙ cōstāti iob punitū ex iusticia: arguit eū q̄ ad flagel/la dñi non fuit hūiliatꝰ. Et b est: i Etiā si filij tui pecca uerūt ei: cui soli peccak. Ps. Tibi soli peccaui ꝛc. k Et di misit ꝛc. i. in interitu moꝛtis dereliq̄t ꝓpt̄ iniq̄tatē suā. Esa. l. a. Jn iniq̄tatibꝰ vr̄is vēditi estis. l Tu tñ si diluculo. i. festināter. Prouerb. viij. b. Qui mane vigilauerit ad me: iue/niēt me. Threñ. q. f. Cōsurge/lauda in nocte: in ꝓncipio vigi liaꝛ effunde sic̄ aquā coꝛ tuū añ cōspectū dñi. Uel diluculo gr̄ę: siue luce fidei. Sap. vj. c. Qui de luce vigilauerit ad illā/ nō laboꝛabit. Et b innuit ꝙ hoc q̄d sequit: m Cōsurrexe/ris: Ubi moꝛ liberi arbitrij t gr̄ę sil'inuit. Uel Cōsurrexe ris: fide t ope/mēte et coꝛpe. Esa. lij. a. Cōsurge/cōsurge: in/duere foꝛtitudie tua sion. n Et oīpotētē fuerī depcatꝰ. Nota oꝛdinē. Primo cōsurgēdū est/postea oꝛandū: qꝛ coꝛde credit ad iusticiā: oꝛe aūt cōfessio fit ad salutē. Ro. x. b. Eccl. xviij. c. Añ oꝛonē ꝓpara aiaz tuā. o Si mūdꝰ: cogitatiōe. p Rectꝰ: opatiōe. Mūdicia em̄ coꝛdis seq̄t rectitudo opis. Prouerb. xxj. b. Qui mūdꝰ ē: rectū est opꝰ eiꝰ. q Stati eui gilabit ad te. q. d. nō doꝛmit tibi dñs: qꝛ nec mūdꝰ/nec re/ctus es. Notādū ē aūt q̄ dicit: statim. Nō em̄ petit inducias dñs. Esa. lviij. c. Tūc invocabis/t dñs exaudiet: clamabis/t dicet: Ecce adsū. Jtē. lxv. d. Añ q̄ clamēt/ego exaudiā. r Et

p quibus faciebat bona. j. xx. a. Gaudiū hypocritę adinstar pūcti. Sap. v. c. Spes impij q̄si lanugo q̄ a vēto tollit. Esa. lix. a. Telas araneaꝝ texuerūt. Telę eoꝝ nō erūt i vestimētū: neq; opient opib⁹ suis: Opa eorū / opa inutilia. a Non ei placebit: in die retributionis. b Cecordia sua: q̄. s. bona laboriosa agebat, p fauore hūano. Greg⁹ Nulla maior vecor/dia / q̄ ꝑceptis dei fortiter insistere, p ꝑena retributione. c Sic tela araneaꝝ: quę studiose texit: ſz flatu vēti dissipat: Sic q̄/dā hypocrita exudat: fauoris aura exufflat. Grego⁹. Hypocrita dum laudat / dissipat. d Innitet sup domū suā. i. inclinabit se ad id q̄ cupit. Gregoꝛ⁹. Dom⁹ imētis q̄/libet res ē: quā p dilectionē inhabitat anim⁹. Dom⁹ igit hypocritę est fauor hūan⁹ / vl fiducia sanctitatis cui mō innitit: qꝛ stat corā hoib⁹. Sed i iudicio corā deo e Mō stabit. Prouerb. xiij. b. Dom⁹ impioꝝ delebit. f Fulciet eā: enumeratiōe bonoꝝ operū quę inutilit fec. Matth. vij. c. Dñe / nōne i noīe tuo ꝓphauim⁹ ꝛc. Greg⁹. Nō p se stare neq̄t / fulcit vt stet: Sic hypocrita cū vitam suā in iudicio cadere cōspicit / emuneratione operū fulcit. Sed dom⁹ laudis sic fulcita nō surgit: qꝛ i oib⁹ quę egit / aīm nūq̄ a ꝛta leuauit. Et b ē q̄d sequit: g Et nō cōsurget: qꝛ dicet eis: Nūq̄ noui vos: Matth. vij. c. Et Luc. xiij. f. Discedite a me oēs operarij iniq̄tat. h Humect⁹. Quia posset aliq̄s ḡrere / q̄ videt tm̄ ea q̄ parēt: ḡre nō cōsurget: Et rndet: Humect⁹ / hūore sanctitatis / siue ḡra sanctitat infusus: i Videt / homib⁹: Sed corā sole iusticię i die iudicij arid⁹ apparebit. Malach. iiij. a. Orietꝫ vobis timētib⁹ nomē meū sol iusticię. k Uenat: ad iudiciū. l In ortu suo germē eius. Proprietatē scirpi assignat: q̄ apte cōuenit hypocrit. Nascit enī scirp⁹ cū flore suo: ꝛ secū germē sui semis ꝓducit: Sic hypocrita in ipa inchoatiōe opis / ꝑmiū laudis recipit: et ideo aliud nō hēbit. Hiere. xlviij. b. Date florē moab: qꝛ flores egredient. Germē / remūeratio ꝑsens. m Sup aceruū petrarum. Adhuc non stabit scirpus licet humectus videatur: quia / Super aceruum petrarum ꝛc. Radices scirpi / sunt cogitationes hypocritę / quę non videntur. Aceruus petrarum / cōgregatio hoīm a gratia aridorum et durorum. Est ḡ: sup aceruū petraꝝ. i. in cōspectu hoīm. n Radices ei⁹ dēsabunt. i. cogitatiōes hypocritę multiplicabūt. o Et int lapides. i. int hoies cōmorabit: qꝛ p oīa q̄ agit laudes hoīm q̄rit. Lapides: qꝛ nō addit / viui / sūt hoīes boni ꝛ mali. Hypocrita ꝯo est lapis angularꝫ i ędificio diaboli: qꝛ cū bonis hz speciē sanctitatis: cū malis intentionē iniq̄tatis. p Si absorbuerit. s. de⁹. i. abstulerit p mortē. q De loco suo. i. de mūdo / q̄ est locus maloꝝ. Boni ꝯo sunt in mūdo: sed nō sunt de mūdo. r Negabit eū: vt fatuas virgines: Matth. xxv. a. Quare aūt nō nouerit / subiūgit: qꝛ. s. lętant ꝺ corruptiōe alioꝝ. Et b ē q̄d sequit: Hec ē enī lętitia vię ei⁹. s Dicet: interi⁹ arbiter: t Mouit: p approbationē eius. i. hypocritę. v Et rursum de terra: id ē de dilectiōe terrenoꝝ. x Alij germinent. q. d. nō satis est eis nisi ꝛ alios sil̄es sibi fecerint. Osee. ix. c. Gloria eoꝝ a partu. i. ab vtero ꝛ a cōceptu. Prouerb. iiij. c. Non dormiūt nisi malefecerint: ꝛ non rapit somnus ab eis nisi supplantauerint. y Deus nō ꝓijcit. d. q. hęc est lętitia hypocritaꝝ: vt alios corrūpant: Sed deus non ꝓijcit simplicem: qui est sine plica duplicitat: Cui⁹ simplicitas modo vocat fatuitas.

a critę pibit. Mon ei placebit
b vecordia sua: ꝛ sicut tela ara/
c neārū fiducia eius. Innitet
d sup domū suaz: ꝛ non stabit:
e fulciet eam et non cōsurget.
f Humectus videt anteq̄ ve/
g niat sol: et in ortu suo germē
h eius egredit. Sup aceruū
i petrarū rādices eius densa/
k bunt: et inter lapides cōmo/
l rabit. Si absorbuerit eū de
m loco suo: negabit eū / ꝛ dicet:
n Non noui te. Hec est enim
o lętitia vię eius: vt rursum de
p terra alij germinent. Deus
q non proijciet simplicem / nec
r porriget manum malignis:
s donec impleat risu os tuuz:
t et labia tua iubilo. Qui ode/
u runt te / induent confusione:
x et tabernaculū impiorū non
y subsistet: Capi. IX.

Infra. xij. a. Deridet iusti simplicitas: lampas cōtępta apud cogitatiōes diuitū. z Nec porriget manū malignis: id ē hypocritis. Manū dico dexterā / licz aliquādo sinistrā: qꝛ ipse solē suū facit oriri super bonos ꝛ bonos. Matth. v. g. Hoc idem dicit Prouerb. iij. d. Ipse deludet delusores: et mansuetis dabit gratiam. a Donec impleat risu: id est gaudio: cuius signuz est risus. b Os tuum: id est mens tua. Nec etiā pōt. q. d. nū / quā ꝓijciet simplicē. Silr ponit / donec / in Ps̄. Donec ponā inimicos ꝛc. Et Matth. j. d. Donec pepit filiū suū ꝓmogenitū. c Et labia tua iubilo: q̄ est exultatio mētis habita de ęternis: q̄ nec oīno taceri / nec oīno exprimi potest. Et est argumētū q̄ laus etiā vocalis erit in patria: sicut dr̄ sup illud Ps̄. Exultatiōes dei i gutture eoꝝ. Hec oīa dixit baldath ad iob adulatorie. Un̄ sequit: d Qui oderūt te ꝛc. ꝓfusiōe: mala. Est enī duplex cōfusio: adducēs pctm̄: ꝛ adducēs glām. Eccl. iij. c. q. d. ea q̄ dixi / nō ꝓtuli ex odio. Opto enī vt q̄ oderūt te ꝛc. e Et tabernaculū impioꝝ. i. ętne felicitatꝫ ędificiū. De q̄ isa. xv. d. Ignis deuorabit tabnacla eoꝝ q̄ libēt mūera accipiūt / siue cordis / siue oris / siue manꝰ. f Nō subsistet: qꝛ cū intrierit impi⁹ nō sumet oīa ꝛc. Expo. La. IX

† Ps̄. 109. A

At. † cōparat⁹

At. † restitit

Ps̄. 149.

Ps̄. 15.

Ps̄. 138.

Ps̄. 138.

S Tresp̄dēs iob. Peruersi / q̄b⁹ loquēs ꝑsona displicet: oīa q̄ audiūt / prava siue recta / impugnāt: vt eliphaz ꝛ baldath / q̄ tā ꝛ iob locuti sūt: Sz iob cui nō persona loquentis / sed culpa displicet / videns baldath recta dixisse licet non recte: ꝛ vera ꝛ hypocritas ꝓtulisse / approbat audita. Et hoc est: Et respōdens iob: ad verba baldath: h Ait: Uere scio q̄ ita sit: vt dixisti: i Et q̄ nō iustificet hō cōpositꝰ. i. cōpatus deo. Et rndet ei q̄d dixerat eliphaz. s. iij. d. Mūq̄d cōpatiōe dei iustificabit hō: Deo se cōpat / q̄ se mūdū existimat. Ipe enī sol⁹ mūdus est: q̄ attingit vbiq; ꝓpter suā mūdiciā: ꝛ nihil inquinatū in illum incurrit: Sap. vij. d. Greg⁹. Homo supposit⁹ deo / iusticiā accipit / cōpositus pdit: qꝛ qui se ei compat / q̄d dei est / sibi arrogat: ꝛ bono q̄d acceperat / se ꝑuat. Et q̄ homo cōpatus deo nō sit iustus / ostēdit: k Si voluerit: homo. s. l Cōtendere: id est rationē ponere. m Cum eo. i. cū deo. n Nō poterit ei respōdere vnū ꝑ mille. Ad litterā: ꝑ mille beneficiꝰ vnū: qꝛ ipse bonoꝝ nostroꝝ non eget. Ideo dicit dom⁹ p Esa. xliij. d. Judicemur simul: narra si quid habes vt iustificeris. q. d. nihil habes. Unde Esa. lxiij. b. Facti sumus vt immūdi omnes nos ꝛc. Qꝛ aūt non possit vel debeat homo cōtendere cū deo / vel se ei cōpare / ostēdit. o Sapiens corde est: non oze tm̄. Ipse enī scrutat renes ꝛ corda: Hiere. xvij. b. Et hō stultus. Hiere. x. c. Stultus factus est oīs homo a scientia sua. Ideo dicit Ps̄. Mirabilis facta est sciētia tua ex me. p Et fortis roboze: Et ideo vinci nō potest. Infra. xij. c. Apud ipsum ē sapientia et fortitudo. Greg⁹. Nō potest falli / qꝛ sapiēs: nec vinci / qꝛ fortis. Ideo dicit Ps̄. Quo ibo a spiritu tuo. i. a spū tuę fortitudinis: ꝛ q̄ a facie tua. i. a sapiētia tua fugiā. Ubiq; enī est deus ꝑsens p sapiētiā: vbiq; fortis p potētiā. q Quis restitit ei. i. resistere voluit: et pace habuit: q. d. null⁹. Angel⁹ enī subiici noluit: et in ꝓfundū laci corruit: ꝛ inq̄et⁹ fact⁹ pacē amisit. Adā iobediēs fuit: ꝛ carnis inq̄etudinē incurrit. Gal. v. c. Caro concupiscit aduersꝰ spiritū ꝛc. Roma. vij. d. Uideo aliam legem ꝛc. Et ideo dicit Esa. xlv. b. Uę q̄ ꝺicit factori suo.

a Transtulit mõtes. Hic nihil ad litterã: sed mystice tñ exponit de potẽtibus seculi: qs trãstulit dñs de glia mũdi ad
Ps.45. pnã inferni. Ps. Trãsferẽtur mõtes in cor maris. Uel ad cõ
Ps.103. punctionẽ pnitẽtię. Ps. Qui tangit mõtes & fumigãt. Uel de angelis: qs peccãtes trãstulit dñs de cælo in infernũ. ij. Petri. ij. a. De angel' peccãtibus nõ pepcit &c. Greg'. exponit ỏ illis qui pmo receperũt radios fidei: ỏ qb' Ps.
Ps.71. Suscipiãt mõtes pacẽ &c: Quos trãstulit de iudeis ad gentes. Actuũ. xiij. g. Uobis oportebat primũ &c.
b Et hoc nescierũt: iudei excęcati/vel potẽtes seculi. Uñ Ps.
Ps.81. Nescierũt neq; intellexerunt &c.
a cẽ habuit: Qui trãstulit mõ
b tes: & nescierũt hi qs sbuertit i
o furore suo. Qui pmouet &rã
e de loco suo: & cõlũne ei' pcu
f g tient. Qui ꝓcipit soli: & nõn
h ozit: et stellas claudit qsi sub
k signaculo. Qui extendit cę
l los sol': & grãdit sup fluctus
m n maris. Qui facit arcturũ: et
p oriona & hyadas: et interiora
q austri. Qui facit magna: et
r s inscrutabilia / et mirabilia:
t quorum non est numer'. Si
v x venerit ad me: nõn videbo
y z eum: si abierit nõn intelligã.
a b Si repente interroget: quis
c respõdebit ei: Uel qs dicere
o põt: cur ita facis: De' cuius

B
Al. incõprehẽsibilia
Al. rem
De pecul. g. 4. quinis

oriona: qui hyemali tpe oriunt: & in ortu suo tẽpestates excitant: mare & terram pturbant. Hi sũt martyres: q in hyeme psecutiõis apparuerũt: quib' natis &ra & mare turbata sũt: qz gentes & iudęos i necẽ suã excitauerũt pdicãdo. o Et hyadas: q in fonte tauri in vere nascunt / cũ sol feruẽtior alcẽdit & dies extẽdit. Hi sũt ecclesię doctores: qui post martyres venerũt / repressa aliquãtulum hyeme infidelitatis & psecutionis: cum sol veritat' clarius illuxit. Hyades dicunt ab hyo grece: quod ẽ pluo latine: quia doctores doctrinis nos compluũt & fecundãt.
p Et interiora austri: id est secretos ordines angelorũ / quos implet auster: id est feruor spiritussancti. Cant'. iij. d. Surge aquilo & veni auster. Hęc quattuor commemorat breuiter sponsus / Cant'. iij. a. Qz pulchra es amica mea / Ecce arcturus: q pulchra es / Ecce oriona: oculi tui columbarũ / Ecce hyadas: absq eo qỏ intrinsec' latet / Ecce interiora austri. Quia ỹo opera dei explicari non possunt ab homine: ideo iob quasi deficiendo / melius comprehendit ea / dicens: q Qui facit magna / virtute. r Et inscrutabilia / ratiõe. s Et mirabilia / multiplicitate: Uñ subdit: t Quorũ non est numerus: Sic sapientia et fortitudine dei / ostẽdit iob. Sed qz non solum quę extra nos facit dñs / explicare non possumus: sed etiã qỏ erga nos agit ignoramus: Ideo subdit: v Si venerit ad me / deus scz / dando pspera. x Non videbo eum: id est / si sit ad bonũ vel ad malũ meũ / nescio. y Si abierit: tribulatiõibus / & tẽptatiõib' exponẽdo. z Non intelligã: ignoras exitũ rei. Quãdoq em putat gratia qỏ est ira: et econuerso: vt dic Greg'. Abscessum igit dei vel accessum ad hominẽ / nescit homo: et tamen sic cęcus veniet ad iudiciũ de actibus suis redditurus rationẽ. Unde subdit: a Si repente interroget: ad iudiciũ vocando: b Quis respõdebit ei: Uel / respõdet: arguẽdo eũ de crudelitate: vel se dignũ venia ostendẽdo. q. d. nemo. Uel de' interrogat: cũ duris pulsat: vt qd sit hõ cognoscat. Sap. ij. d. Cõtumelia & tormẽto interrogemus eum. Sed homo respondere nõ sufficit: qz cum sit puluis: contra iudicia diuina nihil dicit. Unde sequit: c Uel quis dicere potest &c. Sap. xj. b. Quis dicet tibi quid fecisti: aut quis stabit contra iudiciũ tuũ: Esaię. xlv. b. Uę qui contradicit factori suo: testa de samỹs terrę. Numquid dicet lutũ figulo suo / quid facis: Greg'. Facta dei venerari debemus / quia iniusta esse nõ possunt: non discutere / quia rationẽ consilij eius quęrere / est cõtra illum superbire. Prouerb. xxv. d. Perscrutator maiestat' / opprimet a gl'a. Ita nemo põt dicere: Cur ita facis: Quia d De' est cui' irę nemo resistere potest. Sed nũquid moyses restitit irę dei / dicẽs: Exo. xxxij. c. Cur dñe irascit furor tuus ỹ populũ tuũ: q escat ira tua: & esto placabilis super nequicia populi tui. Placatusq est domin' ne faceret malũ qỏ locutus fuerat aduersus populũ suum. Exod. xxxij. d. Item phinees: nõne restitit irę eius: Numeri. xxv. c. vbi ipse domin' dicit: Phinees filius eleaçari filij aaron sacerdotis: auertit iram meam a filijs israel. Ad hoc dicit Greg'. q in his quę apud deum diffinita sunt / nemo restitit: cum ipse vt rogek nõ aspirat. Unde Ezech. xiij. f. Si fuerint hi tres viri corã me: noe / daniel / & iob: nec filios / nec filias liberabunt. Item Iere. xiij. b. Noli orare p populo isto in bonũ: cum teiunauerint / nõ exaudiã preces eorũ. In alijs ỹo potest resisti irę dei: qũ scz ipse sanctis inspirat / vt se pcibus opponant & teneãt eum. Exo. 32. d.
Unde moysi dixit: Dimitte me vt iracatur furor meus. q. d. cognosce q impetrare poteris quicquid p populo exorabis. Sed heu modo nullus est moyses. Unde Esa. lxiij. c. Non

Ps.18. k Qui extẽdit cęlos. i. apl'os a iudęis fugatos / vbiq; fa/cit honorari. Ps. In omnẽ terrã exiuit son' eor. Uel extendit cęlos. i. pdicatores: sic ferrũ extendit in tunsibus mallеorũ. Esa. xliij. d. Ego dñs faciẽs oia hęc / extẽdens cęlos solus. Itẽ. xlv. b. Man' meę extenderũt cęlos. l Et gradit sup fluctus maris. Ad litterã / Marci. iij. d. Quis putas ẽ hic: qz venti & mare obediũt ei: Matth. xiij. c. Quarta vigilia noctis venit ad eos iesus / ambulãs sup mare. Ut spũalit gradit sup fluctus maris i suis mẽbris: p qs calcat fluctuantẽ gloriã hui' mũdi. Uñ Iere. v. e. Posui arenã terminũ mari. i. ad frangendũ gloriã mũdi / paupes & abiectos elegi. j. Corinth. j. d. Infirma mũdi elegit de' vt cõfundat fortia. Sz dũ mare scuit / ecclesia pficit. Uñ Gen. vij. c. Multiplicate sunt ag̃ / & eleuauerũt arcã in sublime a terra. Et hoc est: m Qui facit arcturũ. i. ecclesiã. Arctur' em̃ septẽ stellis lucet i axe cęli locat': semp vergit et nũq; mergit: Sic ecclia vniuersalis in axe veritatis. i. in christo locata / septem ecclesijs designat: Apoc'. j. a. Et septẽ donis q̃si septẽ cãdelabris illustrat: q̃ sp tribulat: sz vsq; ad finẽ sęcli nõ defic̃. Matth. xxviij. d. Ecce vobiscũ sũ vsq; ad cõsũmationẽ sęcli. Arctur' / mõ tres stellas ad sũma eleuat / & ad ima q̃ttuor inclinat: mõ ecõtrario q̃ttuor supi' erigit / & tres infer' pmit: Sic sancta ecclesia mõ infidelib' fidẽ trinitatis pdicat: mõ fidelib' q̃ttuor virtutes nũciat: et ita rotatu sue pdicatiõis / stat' sui speciẽ imutat. Itẽ qñ ecclesia gloriãtib' de suis opib' fiducią euacuat / & trinitatis noticiã exaltat: tres stellas arctur' eleuat & q̃ttuor inclinat. Et dũ q̃sdã bona opera nõ habentes de sola fide psumere pbibet / & opari enixi' monet: q̃ttuor stellas erigit / & tres deponit. n Et

Ps.96. & quasi in cõmotiõe clamoris eius fiet
eccles. Sap. v. d. Pugnabit cum
sensatos. Multiplicabit
sz. Contra. s. v. b. Nihil fit in te
Nihil fit in terra sine causa occul
sine causa nobis / i. manifesta. Uel
actualis peccati: non tamẽ sine ca
liter / i. de iob legit: q nõ est pecc
sed vt merito augeret. Quomõ au
ostendat. k Non cõcidit re
Hoc quãto ad hoiez interiorẽ. I
dunib': Hoc q̃ntũ ad exteriorẽ. S
gladius: & domi mors similis est.
oportet timere: qz euadere poteris
do quęrit &c. Et affligat multa
potẽtia dei: quã impossibile est eff
tudo quęrit &c. Iere. xxxij.
terrę / dñs exercituũ nomen mihi.
dicit: qz idẽ erat tẽplis & iudeis / d
mat. Ego sum iudex & testis / d
quitas &c. nemo audet p
quia me unus mek' cognosco: quo
malicias sum: sed nõ in hoc iustifi
tema cũ ẽ: placita redarguãs. S
gua guarbata cõsciẽtia. Et b est:
dnos meũ cõdemnabit
semp loquit murmurãdo cõ

est qui inuocet te/ qui consurgat et teneat te. Or autem nemo eius ire resistere possit/ostendit. a Sub quo cc. Nihil hic ad litterā: Sed qui portant orbem/angeli sūt: quoꝝ ministerio mūdus regit. Uel principes/qui curas seculi tolerant: Hi curuatur sub eo: quia illos humiliat. Esaie.xlv.a. Blozios terre humiliabo. Ecci.xxiiij.a. Omniū excellentiū et sublimiū corda virtute calcaui. Item angeli curui sūt sub deo: quia licz eum magnifice videant/nō tamē plecte comprehendūt. Quā sublimitatem iob cōsiderans apud semetipsum ait/ lescēs/ait: b Quātus ergo sum ego vt cc.q.d. si angelus qui carne nō pmitur: hūc psiderare nō sufficit: q̄ mente de eius iudicijs disputo/ qui carne corruptibili pmor-

a ire resistere nemo pōt: et sub quo curuant qui portant orbem. Quātus ergo sum ego
b vt rndeā ei: et loquar verbis
c meis cū eo? Quī etiā si habuero q̄ppiā iustū/ nō rndebo:
d ſ mēū iudicē deprcabor. Et
e cūm inuocātem exaudierit
f me: nō crēdo q̄ audierit vocem meā. In turbine enī cō-
g teret me/ et multiplicabit vulnera mea/ etiam sine causa.
h Nō cōcedit requiescere spīm
i meū: et implet me amaritudinibus. Si fortitudo queritur:
k robustissimus est. Si equitas
l iudicij: nemo audet p me te-
m stimoniū dicere. Si iustificare me voluero: os meū cōdemnabit me. Si innocentē ostendero: prauū me cōprobabit.
n Etiā si simplex fuero: hoc ip-
o sum ignorabit aia mea/ et tedebit me vite mee. Unū est
p qđ locutus sum: et innocentē
q et impiū ipe consumet. Si flagellat/ occidat semel: et nō de
r pēnis innocētū rideat. Terra

c Uerbis meis: id est operibus. Gregorius. Uerba nostra ad deū/sunt opera. Esaie.xxxix.b. Non fuit verbū: id est res/qđ non ostenderim eis. Sed nec his verbis potest homo loqui cū deo: quia merita nostra si desit pietas eius/nulla sunt: Ideo subdit: d Qui etiā si habuero quippiā iustū: non respondebo/ei: cōfidens in meritis meis. Uniuersę em iusticię nostrę quasi pannus menstruatę: Esaie.lxiiij.b. e Sed meum iudicem deprcabor: Plus cōfidens in eius misericordia/ q̄ in meis meritis. Danielis.ix.e. Propter temetipsum inclina deus meus aurē tuā et audi: Mecę em in iustificatiōib⁹ nostris p/ sternimus pces ante faciem tuā: sed in miseratiōibus tuis multis. Sed quia oratio nostra multis cogitatiōibus pturbatur. Unde Eccs.x.a. Musce morientes pdunt cc. Etiā cum auditur/repelli timet: Ideo subdit: f Cum inuocantem. Prouerb.xxviij.c. Beatus hō qui semp est pauidus: qui vo mentis est durę/corruet in malū. g Non credo: id est timeo. Causam autem quare timeat/subdit: h In turbine enim: id est in seueritate iudicij: qđ turbo dicitur: qz subitum
Ps.96. et quasi in cōmotiōe elemētorū fiet. Ps. Ignis ante ipsū prcedet. Sap.v.d. Pugnabit cum illo orbis terrarū contra insensatos. i Multiplicabit vulnera mea sine causa. Contra.s.v.b. Nihil fit in terra sine causa. Respondeo: Nihil fit in terra sine causa occulta vel manifesta: Hic dicit sine causa/nobis.s.manifesta. Uel sine causa: id est sine merito actualis peccati: non tamē sine causa: qz p originali. Uel ad litterā/ de iob legit: q̄ nō est pcussus vt in eo vitiū tergeret: sed vt meritū augeret. Quomō autē multiplicent ei vulnera/ ostendit. k Non cōcedit requiescere spiritū meū: Hoc quātū ad hoies interiorē. l Et implet me amaritudinib⁹: Hoc q̄ntū ad exteriorē. Thren.j.g. Foris interficit gladius: et domi mors similis est. Sed ne quis diceret: Non oportet timere: qz euadere poteris/subdit: m Si fortitudo queritur cc. Et assignat multas causas timoris. Prima ē potētia dīi: quā impossibile est effugere. Et hoc est: Si fortitudo queritur cc. Hiere.xxxij.d. Fortissime et magne potentię/ dīs exercituū nomen tibi. Secūda est equa districtio iudicij: qz idē erit testis et iudex/dīs/qui omnia nouit. Hiere. xxix.f. Ego sum iudex et testis/ dicit dīs. Et hoc est n Si equitas cc. nemo audet p me cc. Ego em nō possum qui me intus melius cognosco: quomō ergo alius? qz nihil mihi consciis sum: sed nō in hoc iustificatus sum. j. Corinth.iiij.a. Tertia cā ē p scientia redarguēs. Sap.xvij.c. Semp em p̄turbata cōsciētia. Et h est: o Si iustificare me voluero: os meū cōdemnabit me. i. cōscientia mea: q̄ dicit os: qz semp loquit murmurādo cōtra malū. Quarta causa est

Quattuor cause timoris

m mibus. Si fortitudo queritur:
n robustissimus est. Si equitas
o iudicij: nemo audet p me te-
p stimoniū dicere. Si iustificare me voluero: os meū cōdemnabit me. Si innocentē ostendero: prauū me cōprobabit.
q Etiā si simplex fuero: hoc ip-
r sum ignorabit aia mea/ et te-
s debit me vite mee. Unū est
t qđ locutus sum: et innocentē
v et impiū ipe consumet. Si fla-
x gellat/ occidat semel: et nō de
a pēnis innocētū rideat. Terra

ignorantia status. Eccs.ix.a. Nescit homo an amore cc. Et hoc est: p Si simplex fuero: Sine plica erroris et prauę dilectiōis. Prouerb.xx.b. Quis potest dicere: mūdū est cor meū/ et purus sum a peccato? q Hoc ipsum ignorabit anima mea. Hic opponit Gregorius. Qui scit bona q̄ agit quoq̄ mō supbit: Et ita malū est scire. Item nō si nescit i se bona: quō custodit? q.d. nō custodit: Et ita malū ē nescire. Quid g̃ fiet? Ad hoc rndet ipse. Cōtra vtraq̄ opus ē et recta estimare vt custodiāt: et minia ne erigamur. Sz quia iusti pfecte se examinare nō possūt: exiliū huius vite egre ferunt. Unde subdit: r Et tedebit me cc. Gregorius. Tedet iustū viuere: qz opando non cessat gr̃ere vitā. Unde Paulus.ij. Corinth.j.b. Sup modū grauati sumus/ita vt tederet nos viuere. Sed cōsolatio huius tedij/ē iusta potentia dei: qua iniustos punit siue iniquos: et iustos trāscendit remunerādo: quos etiā morte tempali cōsumet. Et hoc est qđ sequit: s Unū est qđ locutus sum: id ē meditatus. t Et innocentē cōsumet/ipse dīs morte tēporali: vel etiā alijs/si districte voluerit iudicare: q̄ i angelis suis reppit prauitatē: i eius cōspectu stellę nō sūt mūde. Infra xxv.b. v Et impiū cōsumet/merito pctoꝝ suoꝝ duplici morte. Eccs.ij.c. Dolitur doctus similiter vt indoctus: et ideo teduit me vitę meę. Item Eccs.ix.a. Hoc est pessimū inter omnia q̄ sub sole fiūt: qz eadem cunctis eueniūt: Uñ et corda filioꝝ hominū implent malicia et cōtemptu in vita sua. x Si flagellat cc. Quia dixerat iob q̄ dīs innocentē et impiū cōsumet: ne crederet aliquis q̄ equaliter: innuit pēnā iustorū terminabilē. Et hoc est qđ dicit: Si flagellat/hic iustos sz flagellis quotidianis. y Occidat semel: id est finem flagellis eoꝝ imponat: simpla morte corpis interueniēte. Et ita innuit pēnam iustoꝝ terminabilē. z Et nō de pēnis innocentū rideat: supple sicut ridebit de pēnis impiorum: De quibus ridere dicit: qz nō vult misereri. Ridere em dei: vt dicit Gregorius/est nolle misereri. Prouerb.j.c. Ego quoq̄ in interitu vestro ridebo/et subsānabo cū vobis qđ timebatis euenerit. Et ita pēnā impioꝝ innuit interminabilē. Hoc est qđ dicit Hiere.xlvj.g. Consumam ego cūctas gentes/te aūt nō cōsumā: sz castigabo te in iudicio: nec q̄si innocenti parcā tibi. Sed ne putet a vita mors egredi: docet per quos flagellat: scilicet per angelos malos. Et hoc est quod sequit. a Terra: id est caro quę de terra plasmata est.

C

De pe.dis.2.c. si em. aū me.

De purga. ca.c.fi.

Al.cōsumit

Tradita ē.i.exposita Gregorius. x Si flagellat/ occidat semel. Uidēs em iob se et totū genus hūanū non posse liberari a culpa et a pēna/misi p mortē mediatoris: desiderās mortē et aduentū eius: et dolens de dilatione: qz spes q̄ differt/affligit animā: Prouerb. xiij.b. Ait: Si flagellat. i. si flagellare vult iuxta merita hominū: qz nō posset hoies tot flagella sustinere: y Occidat semel. i. veniat q̄ semel occidat. s. christus q̄ sua simpla morte/nostrā duplā destruat. Roma.vj.b. Christus resurgens ex mortuis/iam non moritur: mors illi vltra non dominabit. z Et non de pēnis innocentum rideat: id est vota nostra amplius nōn differat: sed eum exhibeat: cuius desiderio affligimur: Quę afflictio risus dei dicit: Quo em ardentius quęrit deus: eo magis lętat in nobis. Et quia morte redemptoris pterierat: ordinē passionis adiungit. a Terra: id est/caro christi/quę de terra: id est ō virgine nata est. Ps. Ueritas de terra orta est: id est christus de virgine maria.

Moraliter

Ps.84.

 *Tradita ē.i.tradet

a Tradita est.i. exposita. b In man⁹ impij.i.diaboli: vt possit eā affligere:quātū tamē ꝑmittit. Esaię.x.a. Uę assur virga furoris mei. Sed iterū ne crederet flagellando mereri: cum minister dñi sit/subdit: c Cultū iudicū eius operit. Et⁹:id ē dñi: opit.s.diabolus:vt nō aduertāt se datos ad

Al.†data

a †trādita est in mānus impij: b vultum iudicum eius ope/ c rit. Qz si illē nōn est: quis d ergo est? Dies mei velocio/ e res fuerunt cursoꝛe: fugerūt f & nōn viderunt bonū. Pertrā/ g sierūt quasi naues poma h portantes: sicut aquila vo/ i lans ad escam. Cum dixero: k nequaq̄ ita loquar:cōmuto

p faciem meam: et doloꝛe toꝛ/ q queoꝛ. Uerebar oīa opera r mea/ sciēns q non parceres s delinquenti. Si autem et sic t impius sum: quare frustra v laboraui? Si lotus fuero x quasi aquis niuis: et fulse/ y rint velut mundissimę ma/ z nus męę:tamē sordibus in/ a tinges me:et abominabūt me

suis vel aliēnis/vel ꝑ incolatu hui⁹ vitę cō/ pungit. Sic ara filia caleph plorauit ꝓ vtroq̄ irriguo: Josue xv.d. et Judic.j.c. y Si fulserint ve/ lut mūdissimę ma/ nus męę:id est opa. Uelut/dicit/q̄si non vere mūdę: quia opa nr̄a non sunt pure bo/ na: vt dicit Gregoꝛ. Esa. lxiij.c. Uniuer/ se iustitię nostrę ꝛc.

B 3.7.b.

z Tñ sordib⁹ intinges me.i. sordidū peccatī ostendes. Memo enī mūdus a sordib⁹/etiā infans cui⁹ est dies vna sup terrā. Iere.ij.e. Si laueueris te nitro/ꝛ multiplicaueris ti/ bi herbam boꝛith:maculata es iniquitate tua coꝛam me/di/ cit dominus. Greg⁹. Quanto deo plus appꝛopinquamus: tanto sordes nostras ex eius mūdicia veꝛius cognoscimus.

a Abominabunt me:id est abominabilē reddent. Si/ mile Actī.j.c.dicit de iuda: Possedit agrū de mercede ini/ quitatis:id est possideri fecit.

Moraliter *

a Tradita ē.i.tradet. Pꝛęteritū ꝓ futuro/ꝛꝓbica certitu/ die. b In manus impij. Impi⁹ diabol⁹. Dan⁹ ei⁹ sūt occisoꝛes chꝛisti: in cuius moꝛtē qz diabol⁹ ꝓ se nihil potuit: carnem ꝓ satellites suos occidit. Hui⁹ terrę:id est carnis chꝛi sti:iudices fuerūt sacerdotes ꝛ pilatus:quoꝛum vultū:id est coꝛda velauit/ne deum agnoscerēt. Et hoc est: c Cultū iudicum eius operit. Adhuc habent velamen iudęi.q. Coꝛinth.iij.c. Usq̄ in hodiernū diez/cum legit moyses/ve/ lamen positū est sup coꝛ eoꝛum. d Qz si ille:id est popu/ lus iudaicus: e Nō est/impi⁹ qui pietatem ꝓfecturus est: f Quis ḡ est:q.d.null⁹ alius. Et nota q eodē noīe ꝛ dia bolus ꝛ membꝛa ei⁹ expꝛimunt. Mā vna est ꝓsona diabolus cū coꝛpe suo. Tñ cū ō diabolo dictū eēt: In man⁹ impij:statim adiunctum est: Qz si non ille ꝛc. Et quia iob optabat videre chꝛistū/sicut multi alij: vt dicit Matth.xiij.c. Multi reges Luc.10.d. ꝛ ꝓphę voluerūt videre q̄ vos videtis/ꝛ nō viderūt: ibo cō/ q̄rēdo subdit: g Dies mei velociores fuerī cursoꝛe.i. vita mea bꝛevis fuit ꝛ cito trānsijt: Sic dicebat iob:qz de mū/ do exiuit añq̄ chꝛist⁹ veniret. Cursoꝛib⁹ aūt cōpant sancti:qz cursoꝛ ē vētura nūciare: Sic antiq̄ sancti chꝛistū vēturū nū/ ciauerūt. Sed qz añ aduētū ei⁹ moꝛtui sunt:nec illū ꝓsentē vi derūt:iō velociores cursoꝛe dicunt. h Fugerī et nō vi/ derī bonū.i.chꝛistū/q substantialiter ē bon⁹. Matth.xix.c. Ne mo bon⁹ nisi sol⁹ deus. Idē Marci.x.c. Idē Lucī.xviij.d. k Pertrānsierūt q̄si naues poma poꝛ. Mercatoꝛes q̄ poma fuerūt in nauib⁹:odoꝛē sentiūt/ꝛ cibū alijs ferūt:Sic antiq̄ pꝛes redēptoꝛis mysteriū ꝓphetātes/odoꝛe spei potiri sūt:sz nob fructū detulerī. Un dns discipls dixit: Alij labo/ rauerūt:ꝛ vos ī laboꝛes eoꝛ itroistis. Joh.iiij.e. Al' nauib⁹ poma poꝛtātib⁹/dies eoꝛ cōpāt:qz ī naui pomis paleę pmi/ scent:vt illęsa vsq̄ ad terras ferant:Sic ī dictis antiquoꝛū palea figuraꝛ spūalē intelligētiā palliauit. l Sic q̄la: q̄ solis radios ꝓtēplat: sed itez oculos inclinat ad trā/cū ca/ bo indiget:Sic sancti pꝛes deū cōtēplati sūt:quē ꝓuidentes incarnādū:q̄si a solis radijs oculos deflexerūt: q̄si de sūmis ad ima descēderūt/qñ chꝛistū ꝛ deū ꝛ boiez crediderī.Sz qz ꝓphs iudaicus nō ꝑmansit in fide/chꝛistū puꝛ boiem credēs: ideo in ꝓsona illius populi dicit iob: m Cū dixero: ne/ quaq̄ ita loquar:sicut olim:confitens chꝛistū verū deū ꝛ verū boiez: o Cōmuto faciē meā:scz interio:ē i sordi/ dā in sordib⁹ pfidię:q̄ pꝛius erat clara/ꝛ splēdida lumie fidei: Et ideo p Doloꝛe/ęterno: q Toꝛq̄oꝛ.i.coꝛrigi mereoꝛ.

Trib⁹ modis fit fraus

Moraliter

Tribꝰ modis fit fraus cum pro bene actis/vel ta cita hominū gratia/vel fauoris aura/vel commodū aliquod temporale desiderat. Et qui hoc facit/maledictus est. Iere. xlviij.b. Maledictus qui opus dei facit fraudulēter: vel negli genter/alia littera Hinc dicit Esaias.xxxiij.c.Beat⁹ qui ex/ cutit man⁹ suas ab oī munere:coꝛdis.s.oꝛis ꝛ man⁹. Primū mun⁹ q̄rit hypocrisis:Secūdū/inanis gl'ia:Tertiū/auaricia. Nec mirandū si verebar: s Sciēns q nō parceres ꝛc. Licz enī dns ad pęnitentiā vocet peccatoꝛes: tamē nūq̄ sine vltione ꝑterit:qz aut homo punit/ aut deꝰ. t Et sic impi⁹ sum: vt nō parcas mihi. v Quare frustra laboraui: Hoc dicit iob:non ex desꝑatione/sed ex incertitudine. Unde Greg⁹. Sb occulta iustitia trepidat:nō q laboꝛasse pęniteat: sed inter labores de ꝑmio incertū se esse dolet. Si enī pietate remota discutimur:opus nostrū pęna dignū ē qd remuneraꝛi ꝑstolamur. Et vere timeo/ne frustra laboꝛauerim:qz r Si lotus fuero quasi aquis niuis: id est lachꝛymis humi/

a Uestimẽta mea.i.opera/q̃ etsi aliquid imꝑfectiõis habeant: tñ custodiẽda sunt ne nuditas nostra appareat. Apocl. xvj.c. Beat⁹ q̃ vigilat ⁊ custodit vestimẽta sua ne nud⁹ ãbulet ⁊ videãt turpitudinẽ eius. Uel vestimẽta/sunt corꝑis mẽbra: q̃ sꝑe se ꝺ animã erigũt. De q̃b⁹ Eccs.ix.b. Oi tꝛe vestimẽtua sint cãdida. Esaię ix.b. Uestimẽtũ mixtũ sanguĩe.i.carnalib⁹ desideriꝭ: erit i cõbustionẽ ⁊ cibus ignis.

b Necꝫ eñ viro q̃ sibis mei.i.puro homini: respõdebo/in iudicio. c Nec qui mecũ ⁊c. q. d. ideo non tũneo: quia non puro homi qui posset exequo mecũ audiri: opoꝛtebit me rñdere i iudicio: imo ipi deo/in cui⁹ compatiõe oĩa nihil sunt. Esaię.xl.d. Oẽs gentes quasi nõ sint/sic sunt coꝛã eo: ⁊ q̃si nihilũ et inane reputatę sũt. Ipe videt ⁊ audit q̃ nos agim⁹: nos aũt nõ audim⁹ eũ: q̃ qõ ei displicet/nos nõ ĩtelligim⁹. Et ꝺ ẽqõ dic̃: Nec à mecũ i iudicio exeq̃ pos.au. Et ꝺ ꝓbat: q̃ vbi nõ ẽ mediatoꝛ: ibi nõ ẽ exeq̃ audit⁹. Tꝑe iob nõ erat mediatoꝛ: q̃ nullus erat q̃ hꝫet vtrãq̃ naturã. Et ꝺ ẽ: d Nõ est/adhuc .s. e Qui vtrũq̃.s. deũ/et me: f Valeat arguere. We/de pcõ: deũ/de pcussione: q̃ nemo erat sine pcõ. Arguere eñ hoiez/ẽ eũ instruere ne delinq̃t: Arguere deũ/est eũ tenere ne feriat: Sed rar⁹ ẽ hodie q̃ ꝺ possit. Esa.lxiij.c. Nõ est q̃ inuocet nomẽ tuũ/q̃ cõsurgat ⁊ teneat te. Itẽ Esaię.j.e. Quiescite agere puerse: discite bñfacere: ⁊ venite ⁊ arguite me dicit dñs. Hic aũt arguere/nihil aliud est q̃ cõponere. Unde subdit: g Et ponere manũ suã in ambob⁹. Uel hęc ẽ expositio ꝓcedẽtis. Et q̃ ita est: h Auferat deus.s.a me virgã suã: q̃ pcutit me. i Et pauoꝛ ei⁹ nõ me terreat. Infra.xiij.c. Manũ tuã.i.timoꝛẽ potẽtię tuę/ longe fac a me: ⁊ formido tua nõ me terreat. k Loquar: tũc.s.amoto timoꝛe. m Necꝫ eñ possum metuẽs rñdere. Ad litteram: seruus ex timoꝛe non audet rñdere domino suo sęue. Nobile est coꝛ humanũ: facil⁹ ducitur q̃ trahatur.

Moraliter b Auferat a me virgã suã. Greg⁹. Per virgã/austerita tẽ legĩ accipit: q̃ sine misericoꝛdia punit: quã chꝛist⁹ abstulit ꝓ mãsuetudinẽ/ viaꝫ vitę mõstrauit. Matth.xj.d. Discite a me q̃ mitis sũ ⁊c. Noluit chꝛist⁹ vt dñs timeri: sed vt pat amari. Dic̃ q̃ iob: Auferat a me virgã suã. i. onus legis impoꝛtabile: ⁊ veniat iugũ euãgelĩ suaue ⁊ on⁹ leue. k Loquar: tꝑe gfę. l Nõ timebo: vt seru⁹: sꝫ amabo vt filĩ⁹. m Necꝫ eñ possũ metuẽs rñdere. i. digna ei⁹ bñficijs recopẽsare ex timoꝛe legis. Dñs eñ nõ timoꝛẽ/sꝫ amoꝛẽ petit. Amoꝛ eñ viuificat/ ñ timoꝛ. Qõ figuratũ ẽ.iij.Regĺ.iij.e. vbi legit ꝙ bacul⁹ heliseĩ missus ꝓ gieẽi/puerũ nõ suscitauit: sꝫ ipe helisę⁹ postea veniẽs ⁊ puero se ãdaptãs/ ipm viuificauit. Baculus missus ꝓ gieẽi/ lex data ꝓ moysen: ipse helisę⁹ adaptãs se puero/chꝛist⁹ fact⁹ hõ. Hic puerũ. i. gen⁹ hũanũ moꝛtuũ i peccatis/suscitauit: aspirãs septies/infundẽs grãtiã septifoꝛmẽ.

n Edet animã meã. Repletus Expo. Ca.X. iob diuini amoꝛis spũ/vitę huⁱ⁹ q̃ ꝑus dulcis erat/tę/diũ fatet hĩc/dicẽs: Tędet animã meã. i. hominẽ interiozem. o Vitę meę: exterioꝛis. s. q̃ retardat aĩa a fine desideriꝭ sui/quo desiderat dissolui ⁊ esse cũ cũ chꝛisto. Phil. j.d. Est aũtẽ triplex tędiũ: bonũ/malũ/mediũ. Bonũ oꝛit ex amoꝛe rei bonę q̃ differt: Malũ/ex acidia: Mediũ/ex miseria q̃ affligit. De ꝓmo dicit hic: Tędet aĩaꝫ meã ⁊c. De scꝺo Sap.ij.a. Exiguũ est ⁊ cũ tędio tẽpus vitę nr̃ę. De tertio. ij. Corinth.j.b. Grauati sum⁹ sup̃ virtutẽ: ita vt tęderet nos viuere. p Dimittã aduersũ me: peccatoꝛẽ/non aduersus

aliũ. q Eloquiũ meũ: quo ꝓus vtebar in excusatiõe et defensione peccati. q. d. q̃ ꝓius me excusabã: mõ me accusabo. Sꝫ q̃ aliq̃ apte cõfitẽs interi⁹ nõ gemit/subdit: r Loquar in amaritudine aię meę. i. cõfiteboꝛ oꝛe peccata mea/cũ coꝛdis amaritudine: vt amaritudo puniat qõ lingua accusat. Ex tali vo pę nitentia nascit̃ securitas: Unde sequitur:

s Dicam deo: noli me cõdemnare. q. d. quia me punio: nõ debes me punire: Non eñ cõsurget duplex tribulatio. Matũ j.c. t Indica mihi cur me ita iudices. i. flagellęs: vt sc̃z cognita causa flagelli/ defleã qõ i me punit̃. Uel cur: id est ad q̃d. Finalit̃ eñ dñs duobus mõis h̃ flagellat: aut ad coꝛrectionem: Deut.32.f. Pꝛouer.iij.b. Quem diligit dñs coꝛripit: ⁊ q̃si pater i filio cõplacet sibi. Aut ad cõtritionẽ/ ⁊ pęnę cõtinuatiõz: vt herodẽ. Actꝫ.xij.d. Et antiochũ.ij. Machab.ix. Huⁱ⁹ iudicij incertitudine turbat⁹ iob clamat: Indica mihi ⁊c. v Numquid bonũ tibi videt ⁊c. Hęc interrogatio negationẽ exigit. q. d. scio q̃ tu qui summe bon⁹ es: non estimas bonũ/ vt pauperẽ ꝓ calũniã p̃mas. Uñ scio q̃ nõ est iniustũ qõ patioꝛ: ideo plus doleo/q̃ causam ignoꝛo. x Et opprimas me: opus manũ tuaꝝ: Uel/me pauperẽ: alia littera Nõ dicit/me innocentẽ: q̃ de iusticia sua nõ ꝓsumit: Sed/me pauperẽ: quia infirmitatẽ pꝛopꝛiã recognoscit. Threñ.iij.a. Ego vir videns pauꝑtatẽ meã: i virga indignatiõis meę. Opus manũ tuaꝝ/dicit: q̃ deus nõ odit qõ fecit. Sap̃.xj.d. Nihil odisti eoꝝ quę fecisti: nec eñ odiẽs aliq̃d cõstituisti. q. d. impie oppꝛimere nõ potes/quẽ te fecisse gratuito recoꝛdaris. y Et consiliũ impioꝝ adiues: id ẽ dęmonũ: qui cũ ad vitã reduci nequeũt/socios ad moꝛtẽ quęrũt. Sap̃.ij.d. Inuidia diaboli moꝛs introiuit in oꝛbẽ terrarũ: imitant̃ aũt illũ qui sunt ex pte illius. Unde cõsilium eoꝝ fuit: vt iob flagellaret̃: vt qui rect⁹ steterat in pꝛsperis/frangeret̃ aduersis. Sed fidelis deus q̃ nõ ꝓmittit tẽptari supꝛa vires. j. Corinth.x.c. z Numquid oculi carnei tibi sũt: q̃ nõ vident nisi p̃ntia ⁊ exterioꝛa. q. d. nõ. Nõ eñ iuxta intuitũ hoĩs iudicat de⁹. j. Regĺ.xvj.b. Nõ iuxta hoĩs intuitũ ego iudico: Nõ eñ videt ea q̃ parẽt: deus autẽ intuet coꝛ. Et ita innuit iob/ ꝙ deus in iudicio nec circũueniꝛe/nec circũueniri põt/qui oĩa videt. Heb.iij.d. Nõ est aliq̃ creatura inuisibilis in cõspectu ei⁹: Oĩa eñ sunt nuda ⁊ apta oculis ei⁹. a Aut sicut videt homo ⁊ tu videbis: q. d. nõ: Quia visus hoĩs vix existẽtia videt/futura nunq̃: De⁹ q̃que videt futura ⁊ p̃ntia. Eccl̃i.xxiij.c. Oculi dñi multo pl⁹ lucidiozes sup solem/circũspiciẽtes oẽs vias hominũ/ ⁊ pꝛofundum abyssi: ⁊ hominũ coꝛda intuentes in absconditas partes. Domino eñ deo anteq̃ crearent̃ omnia sũt agnita: sic ⁊ post ꝑfectum respicit omnia. b Numquid sicut dies hominis/dies tui: id est ętternitas tua. q. d. non. Dies eñ hominis tempoꝛe inciꝑiũt/ ⁊ tempoꝛe finiunt̃: Ętternitas aũtẽ sine ꝓncipio/ ⁊ sine fine est. c Et anni tui. Idẽ anni/qõ dies. d Sicut humana sunt tempoꝛa: quę cõtinue fluunt et deficiunt. q. d. non. Michee.v.a. Egressus eius ab initio a diebus ętternitatis. e Ut quęras: in tẽpoꝛe. f Iniquitatẽ meam: quę est ex me. g Et peccatum meũ scruteris: an sc̃z fecerim. q. d. cur me in tempoꝛe per flagella examinas/ quem ꝓ potẽtiã tuam ante tempoꝛa nõ ignoꝛas: Cuⁱ⁹ potentię pondus exꝑimit/cum subdit: h Cum sit nemo qui ⁊c. Sap̃.xvj.c. Tuaꝝ manũ

domine effugere impossibile est. Deut.xxxij.f. Nō est qui de manu mea possit eruere. Et cū ita sit: quid restat tibi nisi pacem rogare? cui nemo potest obuiare: Ut aūt magis inclinet ad parcendū/opus eī se memorat/dicēs: a Manū tuę dñe fecerūt me: ſm animā. b Et plasmauerūt me: ſm corpus. Esa.xlv.b. Ego feci terrā/ꝛ creaui hominē sup eam: manus meę extenderūt cęlos. Primū/ad plasmationem corporis: Secūdum/ad creatiōem animę ptinet. Hinc tā Iob q̄ esaias ꝓdemnat hęresim manichei: q̄ dic̄ corp⁹ hois factū a diabolo: sed animā a deo. Ad idem facit q̄ dicit dominus: Luc̄. xj.f. Stulti/nōne qui fecit q̄ deforis est: et id quod deintus est fecit: ij. Corinth.vj.c. Quę em̄ ꝑticipatio iusticię cum iniquitate: aut q̄ societas luci ad tenebras? Quę autē cōuētio christi ad beliał: Or aūt dicit deus habere manus: anthropospathos est. c In circūitu: ſm corp⁹. d Et sic repēte ꝓcipitas me. q.d. quē tāta dignitate ꝓponis alijs creaturis vt ꝓpriis māib⁹ fecisse dicaris: cur tanta vilitate despicis? e Memēto q̄so q̄ sic lutū fecisti me. q.d. moueat te ad pietatē fragilitas humanę conditiōis: q̄ sicut lutū ex aqua ꝛ puluere fit: ita homo ex spiritu ꝛ carne. Grego⁹. Ideo homo post culpā veniaz meruit: quia p carnē infirmitatis debilitatem accepit: Angel⁹ vero irremediabiliter peccauit: quia eo robustius stare potuit/quo carnis pondere ꝑssus non fuit. Corpus em̄ quod corrumpit aggrauat animā. Sap.ix.c. Quia ꝓ⁹ Iob qualitatē hominis conditi ꝓtulit/subdit ordinē ꝓpagationis. f Nōne sicut lac ꝛc̄. Factus est sicut lutū ꝓpagatus in matrice: sicut lac mulgeť in vase: vt caseus coagulatus ex sanguinib⁹: carne ꝛ pelle indutus: ossibus ꝛ neruis cōsolidatus. Sed hoc q̄ parum est/addit: g Vitā ꝛ misericordiaz tribuisti mihi. Vitā scz naturę: misericordiā. s. vitā gratię vel pęnitentię. Hęc oīa plane ꝛ aperte dicit Ecc⁹. xvij.a. De⁹ inq̄t creauit de terra hominē/et ſm imaginē suā fecit illū: et itez cōuertit illū in ipsā: et ſm ꝛc̄. Sed q̄ parū ē dedisse dona nisi custodiat q̄ dedit/subdit: h Et visitatio tua: quę fit per gratiā/vel per flagella: q̄ sūt custodia ⁊tutū. ij. Corꝛ.xij.c. Virt⁹ in infirmitate ꝑficit. Grego⁹: Ideo cor salomonis sapientia funditus deseruit: quia nullius ipsum tribulatiōis angustia vel disciplina custodiuit.

Moraliter. Moraliter Grego⁹ hęc eadem de interiori homie exponit. Homo interior lutū fit: cum terrenę menti gratia spiritus infundit/quę irrigat ipsum/vt ad deū eleuet. In puluerē redicit: cum ad tempus spirit⁹ mentē deserit: vt vento temptationis agitatus/ homo seipsum recognoscat. Sicut lac mulgeť: cum mens a vetustate subtracta/in quadā inchoatiōe formať. Sicut caseus coagulať: cū pinguescēs cogitatiōibus restringit/ne iam fluat desideriis. Pelle et carne induit: cum carnalium motuū obsidione vallať. Ossibus ꝛ neruis compingit: cū charitatis cęterarūq̄ virtutū roboze interius homo stabilit. Vita dať: cum malis mentib⁹ benignitas aspirať. Misericordia vero tribuit: cum de malis actis doloz compunctionis infundit. Visitať spirt⁹: cum p flagella correctus/in humilitate custodit. Sequit: i Licet hęc celes in corde ꝛc̄. i. in secreto cōsilij tui. q.d. licz occulta sint iudicia tua: k Tamē scio quia ꝛc̄. q̄ non est alius deus q̄ tu: cui cura est de omnibus. Sap.xij.b. Sed q̄ ꝑpetratę nequicię memoria sępe tangit iustus: et illicita cogitatione nolens pulsatur: Sequit:

l Si peccaui ꝛ ad horam ꝛc̄. Ad horā parcit deus: cū mox culpam cōcessis fletibus diluit. Sz nō patit esse mūdus ab iniquitate: q̄ ꝛ nolentes memoriā peccaroꝝ ꝓteritoꝝ cū delectatiōe toleramus. Roma.vij.d. Si aūt q̄d nolo illud facio: non ego operoꝛ illud: sed quod inhabitat in me peccatū. Unde Pſ. Putruerunt cicatrices meę. s. amaris vulneribus peccatoꝝ. Item fętoꝛē eoꝝ sentio in recordatiōe eoꝝ. Deut. xxiij.b. Si fuerit inter vos homo q̄ nocturno pollutus sit somnio: id est occulta temptatione aliquid turpe cōcęperit/q̄d nōduz opere compleuerit: egrediet extra castra: id ē se indignū comparatiōe continentiū reputabit: et nō reuertet ꝑ⁹ ꝙ ad vesperā lauet aqua: id est donec suū conspiciens defectū/fleribus pęnitētię se lauerit: et post solis occasum regrediet in castra: id ē frigescēte flamma cogitationis/ societatis bonoꝝ fiduciam sumet. m Si impius fuero/vę mihi est: id est ęterna damnatio. Esa.iij. b. Vę impio in malū: Retributio em̄ manuū eius fiet ei. n Si iustus fuero: nō leuabo caput: sicut nec publican⁹: Luc̄.xviij.c. in superbiā scz/ꝓpter continuū certamen: quia fremit mūdus: ꝙmit corpus: sequit diabolus. o Saturatus afflictiōe: spiritus: p Et miseria/corpis. Hoc aūt totū fit ꝓpter superbiā: a qua inuitū sumpsit omnis ꝓditio: Tob.iij.c. Unde sequit: q Quasi leenā capies me. Leena duplici fouea capit: vt dic̄ Grego⁹: Sic homo ꝓpter peccatū duplici fouea captus fuit: Exteriori scz miseria: et interiori cęcitate. Eccl.xxj.a. Quasi rhomphęa bis acuta oīs iniquitas. Sed q̄ dñs etiaz iustos ꝑmittit cadere: vt fortiores ꝛ hūliores resurgāt: Ꝯ sequit: r Reuersusq̄: post culpam ꝑ gratiam. s Mirabiliter: non miserabiliter/cōpungēs ad pęnitentiā ꝛ fletū. Miserabiliter cruciat: q̄ cām sui cruciat⁹ nō attēdit. Ille ꝯo mirabiliter cruciat/q̄ ꝑditionē suā plāgit quā cognoscit. Greg⁹. Mirabiliter/nō pęnaliter dicit se cruciari: q̄ dū mens ad alta rapit/pęnitentiā suę cōpūnctiōis gaudēs mirat. t Instauras ꝛc̄. q.d. si ad horā sū pigęr: Instauras testes tuos .i. mirias et afflictiones: q̄ testant ꝙ nos/si eis nō emēdamur/ q̄ sum⁹ filij irę. Heb.xij.c. Si extra disciplinā est: cui⁹ ꝑticipes facti sūt oēs? Ergo adulteri ꝛ nō filij estis. Vel testes dei sūt sācti/q̄ ꝑ opa testant q̄ ꝑmia sint secutura. Hi sūt ꝙ nos: dū vita eoꝝ arguit prauitatē nr̄aꝝ. Jaco.v.b. Exēplū accipite frēs exit⁹ mali ꝛ lōganimitat⁹: laboris et patiētię/ꝓphas q̄ locuti sūt. u Et multiplicas irā tuā. i. multiplicē ostendis recordatiōe illoꝝ: qz si illos bonos ita flagellauit dñs: q̄d erit ipīs? Luc̄.xxiij.e. Si in viridi hęc faciūt? in arido q̄d fiet? Itē. j. Pet.iij.d. Si primū a nobis. i. a scīs incipit iudiciū: q̄s finis eoꝝ qui non credūt dei euāgelio? Vel multiplicas iram tuā. i. flagella quę videnť ex ira esse: tamē sunt ex misericordia. Et sic pręuisa multiplici ira dei/bō redit ad se/ꝛ ꝑpua punit: Et hoc est: Et pęnę militāt in me. Dū tot afflict⁹ miserijs dicit: x Quare de vulua eduxisti me. Idē est q̄d ꝙ. iij.b. Quare nō i vulua mortu⁹ sū. y Fuissem q̄si ꝛc̄. Idē est q̄d ibi dictū ē: Sic̄ abortiuū absconditū nō ꝙsiste rē: vl̄ q̄ ꝓcepti nō viderť lucē. Que oīa ibi exposita sūt. z Nū quid nō paucitas ꝛc̄. De hoc. ꝙ. ix.d. Dies mei velociores fuerť cursoze. q.d. Iob: nō capiet me ꝑfectis vitę delectatio: quia cito transit/ꝛ etiā tedio plena est. Sap.ij.a. Exiguū est

ꝛ cū tēdio tempus vitę nostrę. a Dimittte ergo me ꝛc. id est locū pœnitentię cōcede. Uel/dimitte.i.remitte flagella tuę pcussionis. Uel/dimitte.i.relaxa me ad videndū/ꝛ deflē dū peccata mea: qz īmanitas doloris aliqñ animā grauat/ ne hoc possit: vel si nouit ꝛ dānat/mala cōsuetudine impedit⁹ nō po test flere/ nisi deus dimittat/ et solutū ex/citet in lachrymas:qđ maxie facit ꝓuisio in/ferni. Unde subdit: b Anteꝙ vadā ꝛc. Si nō plāxero. c Et nō reuertar.i. nō re uersur⁹ ad vitā mortalem. Prouerb. ij. d. Oēs q̄ ingredient ad eā/nō reuertent. Sap. ij.a. Nō ē q̄ agnit⁹ sit reuersus ab inferis. d Ad terrā tenebrosā.i. ad infernū: vbi oēs lectulū suum sternebāt: Boni in sinū abrahę: mali in pfundū. Dicit aūt infern⁹/terra:qz stabilis: et captiui ibi stabilit tenent. Tenebrosa dicit: qz sine luce diuinę contēplatiōis est. Matth.xxij.b. Mittite eū i tenebras exteriores. Hoc dicebat Iob/nō q̄ itur⁹ esset in infernū: sed loquit eo tropo/q̄ debitori dicit: Solue debitū ꝑus q̄z ꝓ debito cōstringaris.i.solue vt nō stringar ſ:qz si nō solueris/strīgeris: Sic vir sanct⁹ nō erat iturus ad terrā tenebrosam:ſz ad eā vadit q̄ nō plangit. e Et optā mortis caligine.i. ꝑpetua diuinę lucꝭ ꝓuiatiōe: vel tenebris spūalib⁹/q̄b⁹ de⁹ nō videt. f Terrā miserię:quātū ad dolorē. g Tenebrarū:quātū ad cęcitatē:qz fœtis dolor cruciat:int⁹ cęcitas mētꝭ obscurat. h Ubi vmbra mortꝭ :qz sic⁹ mors naturalis sepat aiam a corpe:ita mors spūalis sepat animā a deo: Cuius vmbra est obscuritas visionis diuinę/ q̄ ꝙz damnat⁹ ab interno ꝛ eterno lumie tenebrat: qz ignis gehēnę īpios cremat/a visione dei excęcat :ꝛ ad maiorē pœnā ad videndū q̄s male amauit i sęculo/illuminat. i Null⁹ ordo: Nō q̄ de⁹ nō ordiet tormēta ſm merita singulor :qz etsi vna gehēna/ tñ nō oēs vno mō sētiēt tormēta: sic nec mō oēs boies calorē solis. Est igit ordo. Uñ Greg⁹. De⁹ tormēta inordinata non dimittit: imo iuſ modū crimīs/seq̄t pœna retributiōis. Uñ ꝛ çiçania in fasciculis iubent colligi ꝛ ligari/ igne ꝑpetuo cōburēda: vt q̄s sīs culpa inq̄nat/par pœna cōstringat. Sic em in domo dei mansiones multę sunt: Joh.xiiij.a. ſm diuersitatē virtutū: sic diuersitas supplicior ꝓ diuersitate criminū. Uñ sup illud Matth.xij.d. Colligite ꝑmū çiçania/ꝛ alligate in fasciculos: dicit Glo.q̄ luxuriosi in vnū fasciculū ligabūtur: auari in aliū: superbi in aliū:ꝛ sic de alijs. Itē Esa.xxiij.d. Cōgregabunt i congregatiōe vni⁹ fasc ſ in lacū. Et ita patet q̄ ibi erit ordo supplicior. Sz ideo dr null⁹ ordo ibi esse: qz dānati vmbra cęcitat ſ int⁹/ꝛ flāma calor ſ exteri⁹ cruciabunt: vt ipsi q̄si inordinata pœna ꝓfusionis crucient. Uel ideo: qz in supplicijs ꝑpa rerū q̄litas nō seruat: qz ibi pœna habet/ꝛ insup timet:ꝛ ignis ibi cremat/ſz nō lucet nisi ad pœnā. Uel qz trāsibūt ab aquis niuiū/ad calorē nimiū: vt dr j.xxiij.c. Ubi nota: vbi res mutāt locum ꝛ sitū/nō est ordo. k horror: id est timor. Sed quō est ibi timor: cū timor sit de futuro malo/ꝛ ibi oīa mala simul sint: Ad hoc dicit Greg⁹. In tormentis hui⁹ vitę/timor dolorē habet/nō dolor timorē: quia mentē metus nō cruciat/cū pati cęperit qđ meruerat: Sz in supplicijs positi/qđ timēt tolerāt:ꝛ qđ tolerāt/sine fine formidant. Solent aūt distingui nouē pœnę inferni: quę in his versibus cōtinent: Indice scriptura/caligo/vincla/flagella/Frigus/flamma/timor/vermis/ꝓfusio/fętor: Sūt baratri pœnę/ quas debet q̄sq̄ cauere. Expos. Ca. XI.

Respondens autē sophar ꝛc. Uicissim sibi succedunt in increpatione tres amici iob. Primo eliphaz:

dierum meorū finiet breui:
a Dimittē ergo me vt plangā
b paululū dolorē meū: ānteꝙ
c vadam ēt nō reuertar ād ter/
e ram tenebrosam/et ōpertam
f mortis caligine:terram miseę
g rię et tēnebrarū: vbi vmbra
i mortis/ꝛ nūll⁹ ordo/sed sem/
k piternus hōror inhabitās.
l Espōdens Ca. XI.
m Rautē sophar naamathites/dixit: Nūquid

q̄ multa loquit/nō et audiet:
n aūt vir verbos⁹ iūstificabit:
o q Tibi sōli tacebūt homies: ēt
r cum cęteros irriseris/a nullo
r cōfutabit ſ: Dixisti ēm: Pu
s rus est sermo me⁹: et mūdus
sum in conspectu tuo. Atꝙ
t vtinā deus loq̄ret tecū: et
v x aperīret labia sua tibi/vt ōstēde
y ret tibi secreta sapientię:ēt q̄
z multiplex sit lex ei⁹:et intelligeres q̄ mīto minora exigarꝭ

secūdo baldath:tertio sophar:sicut ꝥra fortē athletā/ impares:qz mos pior ē/recte dictis cōsentire:ſz malor e diuerso respōdere:iuxta illud Eccī.xxj.c. Uerbū sapiens quodcūq̄ audierit sci⁹/laudabit ꝛ ad se adjiciet:audiet luxuriosus ꝛ displicebit ei/ꝛ ꝑjiciet illud post tergū suū. Ideo sophar a cōtumelijs incipit/arguēs iob/maxie sup duob⁹. Primo sup multiloquio:ibi: Nunquid qui multa loquit ꝛc. Secūdo sup minori sapiētia:ibi: Uir van⁹ ꝛc. Quę duo sępe comitant. Eccī. xxj. c. Insensati ineptarrabilia sunt verba. Respōdēs aūt sophar dixit: m Nūquid q̄ multa loquit nō ꝛ audiet: id est qui mīta vult loqui/ꝛ non vult audire alios. n Aut vir verbosus: qui ꝑter loquētis necessitatē/ aut vtilitatē audientis loquit. o Justificabit.q.d.non: qz in multiloquio nō deerit peccatū. Prouerb.x.c. Esaię.xxxij.d. Cultⁿ iustię silentiū. Ideo dicit Jaco.j.c. Sit oīs hō velox ad audiēdū/tardus aūt ad loquēdū: qz est tēpus tacēdi/ꝛ est tēpus loqui: Eccīs.iij.a. Nō dicit: nullus ad loquēdū/ Jacob⁹/sed tardus. p Tibi soli tacebūt homies.q.d.nūquid tu maior es alijs: vt illi tibi taceant/ ꝛ tu loquaris? Glo. Pœna est iniquo tacere:nec patient audit q̄ corrigi negligit. q Et cū cęteros irriseris/a nullo ꝓfutabit ſ.q.d. iustū est vt q̄ alios ꝓfutas/cōfuteris ꝛ tu. Esa.xxxiij.a. Uę q̄ ꝑdaris/nōne ꝛ ipse ꝑdaberis? Et q̄ cōtemnis/nōne ꝛ ipse cōtēneris? Greg⁹ Impetus grauit veritatē tolerat: qz oīe qđ rectū dī/suā putat irrisionē:ꝛ cū aliq̄d contra puersos generalit dī/se impeti specialit suspicat. Cōscius ipe sibi/de se putat oīa dici. Hieronym⁹. Cū sine noīe cōtra vitia scribit/q̄ inde irascit/accusator ē sui. r Dixisti ēm: Pur⁹ est sermo me⁹. Dēnit sophar:qz hoc nō dixerat Iob:sed solacium facinorosorū est/si vel falso inq̄ret vita corripiētis. Potuit sophar ista cōiecere ex illo quod dixit Iob ꝯ.vj.d. Nō inuenietis in lingua mea iniq̄tatē:nec in faucib⁹ meis stultitia ꝑsonabit. s Mundus sum in cōspectu tuo: qđ nemo vere dicere pōt:cū astra non sint mūda in cōspectu eius.j.xxv.b. Et in angelis suis reperit prauitatē.ꝯ.iij.d. t Atꝙ vtinā.q.d.tu tibi loquēdo blandir ſ falsa:ſz si de⁹ loq̄ret tibi/ꝑbaret te iniquū. Loquit aūt nobis de⁹ ꝑ būficia/ꝑ flagella/ꝑ exempla/ꝑ sacrā scripturā/ꝑ angelos/ꝑ doctores/ ꝑ creaturas/ꝑ inspiratiōnē/ ꝑ visionē. v Apiret labia sua tibi: sic mihi.i.sua iudicia apte tibi manifestaret:q̄ si cognosceres/nō ꝓcaciter cōtra eū ageres.q.d.in hoc impitię tuę potius cōpatior q̄z pœnę. Labia dei/duo testamenta vel iudicia/ꝛ q̄ in eis sūt. Esa.xxx.f. Labia eius impleta sunt indignatiōe/ ꝛ lingua eius q̄si ignis deuorās. x Et ostēderet tibi secreta sapiētię. Cur.s. bona q̄ cęperat non cōsummat? Cur q̄s creauit/deserit? Cur istū reprobat/ꝛ illū eligit? Cur hūc flagellat/ꝛ illi parcit? Et hmōi:q̄ dauid dicit sibi manifesta: Incerta inquit et occulta sapiētię tuę manifestasti mihi. Ps.50. y Et q̄ multiplex sit lex eius. Lex dei charitas est:ꝑ quā in mēte homis legit/qualiter pręcepta vitę aganꝭ. De qua Roma.xiij.c. Plenitudo legis est dilectio. Hęc lex multiplex dicitur/ꝛ vna. Una quidem in radice:multiplex in operatione:quia ad omnia virtutum facta dilatat:ꝛ ab oīi malo retrahit: Quā qui diligenter attēdit:quātum quotidie peccet deo/agnoscit. Et si peccata agnoscit/patienter tolerat flagella domini quem diligit. Et hoc est qđ sequit: z Et intelligeres q̄ multo minora exigaris ab eo q̄ meretur iniquitas tua.q.d. non totam culpam exequitur flagellando. Post cōtumeliam

adiũgit sophar irrisionẽ/dicẽs: a Forsitan vestigia dei cõprehẽdes. Uestigia dei/possũt dici facta eius: Ut dona benignitatis/ p quę eũ imitando seqmur: Uel benignitas visitatiõis quã nob ostẽdit: vt nõdũ visũ seqmur/donec ad ipm cõtẽplandũ pueniam⁹. Hęc aũt nequeũt cõprehendi: qz vñ/

B ab eo q̃ meretur iniquitas
a tua. Forsitan vestigia dei
b comprehẽdes: et vsq̃ ad p/
fectum/ omnipotẽtẽ repies.
c Excelsior cęlo est: et quid fa/
d cies? Profundior inferno: t
e vnde cognosces? Longior
f terra mẽsura ei⁹: t latior mari.
g h i Si subuerterit oia/ vel i vnũ
k coartauerit: quis cõtradicet
l ei? vel quis dicere ei potest:
cur ita facis? Ipse em nouit
hominũ vanitatẽ: et videns

ybi/ quib⁹ vę modis dona spiritussancti ve/niãt/aut q̃ vadant ne/scim⁹. Unde Job.iij.a. Spũs vbi vult spirat ꝛc. b Et vsq̃ ad pfectũ oipotentẽ repies: q.d. non. In futuro tñ reperiet oipotẽs p speciẽ/ q̃ mõ querit p fidẽ: quando cognoscam/ sicut t cognitus sũ. j. Corinth. xiij.d. Sz non ad pfectum: quia eius essentia a nullo plene videbit nisi a christo. Unde Isidor⁹. Trinitas sibi soli nota ẽ/ t homini assumpto. c Excelsior cęlo est. Ad litterã: quia incircũscriptione suę spũalitatis cũcta transcẽdit. Dominus enim spiritus est: Joh.iiij.d. Sap.j.b. Spiritus dñi repleuit ꝛc. 2.Cor.3.d.
d Profundior inferno: qz trãscendendo subuehit oia. Heb. j. a. Portans oia verbo virtutis suę. e Longior terra: qz modũ creaturę ois/ęternitate excedit. Eccl.xxiiij.a Ego ex ore altissimi pdij: pmogenita ante omnẽ creaturam. f Mẽsura. i. imensitas eius. g Latior mari: qz sub potẽtię suę pñtia/oia tpalia coangustat. Attigit em a fine vsq̃ ad finẽ: Sap. viij.a. Hęc oia dic: Eccl.xxiiij.a. Gyrũ cęli circũiui sola/ t pfundũ abyssi penetraui/in fluctib⁹ maris ambulaui/ t in omi terra steti. Silr Ps. Si ascẽdero in cęlũ/tu illices ꝛc. Aug⁹. Deus est sup oia/nõ elat⁹: intra oia/nõ inclusus: infra omia/nõ depssus: extra oia/nõ exclusus. Uel cęli dicunt angeli: q̃ ei⁹ altitudinẽ nõ penetrãt. Infern⁹/ dęmones: quoz asturias subtili⁹ q̃ putent iudicat. Terra/iusti homies: quorũ lõganimitatẽ/benignitate suę patiẽtię supat. Mare/peccatores: quoz facta ęternalit dãnat. Uel totũ de homie intelligit. Homo em cęlũ est/ cęlestiũ cõtẽplatiõe: Infern⁹/tẽptationũ caligie: Terra/dũ fructificat: Mare/dũ fluctuat. Sz cõtẽplatio homis in deo deficit. Esa.xxxviij.c. Attenuati sunt oculi mei suspiciẽtes i excelso: Et ita de⁹ excelsior cęlo. Si in tẽptatiõib⁹ se discutit hõ/ subtilioza dei iudicia timet quę ignorat. Ps.89. Unde: Quis nouit potestatẽ irę tuę ꝛc. Roma.xj.d. O altitudo ꝛc. Et ita pfũdior inferno. Itẽ longior terra. i. hoie fructificãte: qz quãtacũq̃ sint opa/retributio supabit: t ita longior. Itẽ latior mari. i. homie fluctuãte: q̃ q̃uis habeat aliquã de futuris noticiam: districtionẽ tñ iudicij nõ apprehẽdit: t ideo instabilis fluctuat. Ut fm apl'm Eph.iij.d. Latitudo/dei dilectio: qua etiam plequẽtes colligit. Longitudo/benignitas: qua longanimiter tolerãdo ad regnũ pducit. Sublimitas vera: qua intelligẽtiã glorificatoz trãscendit. Profũdũ/iusticia: qua dãnatis infer⁹ iudiciũ incõprehensibilit exerit. Breuiter ergo latitudinẽ habet/nos amãdo: longitudinẽ/tolerãdo: sublimitatẽ/intelligentiã t vota nostra supando: pfunditatẽ/motus cogitationũ illicitos iudicãdo. Sublimitas et pfunditas dei q̃ inuestigabiles sint/ nemo scit: vt dicit Greg⁹. nisi qui cõtemplando ad summa prouehit: vel occultis motibus resistens/tẽptatiõib⁹ turbat. h Subuerterit omnia: in nihilũ redigendo. i Uel in vnũ coartauerit: scz in antiquũ chaos. k Quis contradicet ei? Sap.xij.b. Quis dicet tibi/quid fecisti/aut quis stabit cõtra iudiciũ tuũ/aut q̃s tibi imputabit si perierint natiões quas tu fecisti? Glo. Deus subuertit cęlũ/ dum dispensatoꝛie cõtemplationẽ homis destruit. Infernũ/dũ paudũ i tẽptatiõib⁹/i deteriora cadere pmittit. Terrã/dum fructũ boni opis p aduersa itercidit. Ma/

re/dum nostrã titillationẽ terroꝛe iudicij confundit. Celum et infernus simul coartank: cũ eandẽ mentẽ et cõtemplatio sub/leuat/ t temptatio obscurat. Terra t mare simul coartank: cũ eandẽ mentẽ t certa fides de ęternis roboꝛat/t ex aliqua mutabilitate aura dubietatis versat: Ut in eo qui dixit Marci ix.d. Credo dñe/ecce terra: adiuua incredulitatẽ meã: id est modicitatẽ fidei/ ecce mare. Cur autẽ subuertat et coartet/subdit:

m Uir vanus in supbiã erigit:
n t tãc̃ pullũ onagri se libeꝛ
o natũ putat. Tũ autẽ firmasti
p q cor tuuz: t expandisti ad eũ
r man⁹ tuas. Si iniq̃tatẽ q̃ est
s in manu tua abstuleris a te:
t t nõn mãserit i tabernaculo
v tuo iniusticia: tũc leuare poꝛ
x y z a b teris faciẽ tuã absq̃ macula:
c t ęris stabilis: t nõn timebis.
d Miserię q̃z obliuiscer̃: et q̃/
si aq̃ę q̃ pteriert ñ recoꝛdabe

Ipse enim nouit. q.d. ppter defectum sciẽtię dei/quem facit vanitas et iniquitas. Sap.xiij.a. Uani sũt omnes homies/ in q̃/bus nõ est sciẽtia dei. Greg⁹. Omnis iniq̃tas vanitas: t nõ ecõuerso: Unde pmittit vanitas. Hanc agim⁹ quotiẽs trãsitoria cogitamus: quę si nos lingant/incipit iniq̃tas. Esa.v.e. Uę qui trahitis iniq̃tatẽ in funiculis vanitatis. Uel vanitas leuioꝛ/ iniq̃tas grauioꝛ: reat⁹ dicit. Ex leuioꝛib⁹ vsu cũcta leuiante/hõ ad grauioꝛa trahit. Eccl.xix.a. Qui modica spernit/paulatim decidet.

Uanitas
- Mutabilitatis in omni creatura.
- Mortalitatis in omni viuente.
- Curiositatis in homine. (tas.

Eccs.j.a. de oi: Uanitas vanitatũ/t oia vanitas. Et nota q̃ vãitas nosci dr/t iniq̃tas psiderari q̃si studiosit: qz de⁹ nec mioꝛa inulta dekit: t ad maioꝛa feriẽda itẽt⁹ se accingit. Sz qz vanitas cũ iniq̃tate ptrahit ad timoꝛẽ/subdit: m Uir van⁹. Oblit⁹ em sui p vanitatẽ/pdit bũlitatẽ. Si em se cognosceret hõ/nũq̃ supbiret. Eccl.x.b. Quid supbis tra et cinis? Supbiã vo seqt effrẽata libertas peccãdi: Unde seqt: n Et tanc̃ pullũ onagri ꝛc. Qui relict⁹ moril⁹ nature/ nullo⁹ lozis disciplinę tenet. Eccl.xxx.b. Equ⁹ indomit⁹ euadet dur⁹: t fili⁹ remissus euadet pceps. Innuẽs q̃ sophar iob esse talẽ/subdit: o Tu aũt firmasti. i. induraste: p Coꝛ tuũ. q.d. indurat⁹ es ad flagella: nec mollesc̃ timoꝛe dei: sic pharao: Exo.vij.et.viij.p totũ. q Et expandisti ad eũ man⁹ tuas. i. bona tua attribuisti tibi. Glo. Ad deũ man⁹ expandit: q̃ bona q̃ facit sibi supbiens attribuit. r Si iniq̃tatẽ. Iacten⁹ sophar coꝛripuit iob: nũc velut docẽdo subiũgit: Si iniq̃tatẽ ꝛc. Iniq̃tas i mãu/culpa i opeiusticia i tabnaculo/iniq̃tas i mẽte. s Abstuleꝛ: vt sit op⁹ purũ. t Et nõ manserit ꝛc. vt sit cogitatio mũda. v Tũc leuare poteꝛ: oꝛãdo. x Faciẽ tuã. i. mẽtẽ: y Absq̃ macula: nõ velleꝛ/ sz coꝛpis: q̃ facit ab oionis fructu dikidere. Threñ.iij.e. Leuem⁹ coꝛda nr̃a cũ manib⁹ ad dñm in cęlũ. Uel facie: ad litterã: Man⁹ em q̃nq̃ pstrati plãgẽdo pctã: b est osculũ ad pedes. Q̃nq̃ flexis genib⁹ t erecto coꝛpe spẽ cõcipiẽdo: t b est osculũ ad man⁹. Q̃nq̃ stãdo/q̃si tã nil nob cõscij sum⁹: t b est osculũ ad os. z Et eris stabil'. i. qetus. Impij em instabiles sũt. Esa.lvij.d. Impij q̃si mare feruẽs q̃ quiescere nõ põt. Threñ.j.c. Pctm peccauit hierlm/ ꝓea instabilis facta ẽ. a Nõ timebis: seruilit. b Obliuiscer̃: Rsentis. c Obliuiscer̃. i. et⁹ effectũ nõ senties/ vltis ętnis: qz i cęlestib⁹ mẽtẽ figẽs/ p nihilo reputabis: cõsideras q̃si st cõdigne passiões h⁹ tpis ꝛc. Ro.viij.d. Esa.lxv.c. Ecce ego creo cęlos nouos t trã nouã/t nõ erũt i memoria ꝓoꝛa. Itẽ Esaię.liij.b. Noli timere/qz nõ cõfunderis/neq̃ erubescẽs: Mõ em te pudebit: qz cõfusionis adolescẽtię tuę obliuiscer̃: quit. d Et quasi aquarũ quę pteriert nõ recoꝛdaberis. Recte miserias hui⁹ vitę aquis ptereũnt⁹ cõparat: qz mentes electoꝛ calamitas trãsitoria nõ s̃buert: sz abluit.

a Et quasi meridianꝰ fulgor consurget tibi ad vesperā: mortis corpalis vel tēptatiōis.q.d.non solū in mane generalis resurrectiōis/sz etiā ad vesperā mortꝫ vel tēptationis feruor charitatis accrescet.Esa.lviij.c.Si effuderis aiam tuā esurienti/ z aiaz afflictā repleueris:orieť ī tenebris lux tua: et tenebre tue erūt sicut meridies. b Et cū te cōsumptū putaueris:nō quidē eris. c Orieris vt lucifer. Eccī.j.b. Timenti dñm bene erit in extremis:z in die cōsummatiōis suę bñdicet: Ecclī.26.b. q.d.ad omnē tribulationē resurges fortior. Dat em̄ dñs cū tēptatiōe pueritū.j. Corinth.x.c. Et bñ lucifero cōpant sācti. Lucifer em̄ in tenebris lucet:vicinꝰ tñ diei:Sic vita iustorū quasi lux splendēs pcedit z crescit vsqz ad pfectū diē: Prouerb.iiij.c.Apocalyp.ij.g. Qui vicerit z custodierit vsqz in finē opa mea:dabo illi stellā matutinā. d Et habebis fiduciā pposita tibi spe:qz spes nō cōfundit:Roma.v.a.Spes facit vt medijs naufragus extet aqs. e Et defossus.i.sepultꝰ:ad litterā: f Securꝰ/de corona.ij.Timoth.iiij.b. De reliq̄ reposita ē mihi corona iustitię ꝛc.Sup.v.d. In abūdātia īgredieris sepulchrū. Vel/Securꝰ: sine cura tpaliū:z absqz timore hostiū. Prouerb.xxviij.a. Justꝰ q̄si leo cōfidens absqz troze erit. g Requiescet:in deo/q̄ est locus aię sepatus a mūdo. Job.xxj.g. In me pacē hūtes:in mūdo aūt pressurā habebitis.

a ris:et q̄si meridianus fulgor
b surget tibi ad vespā. Et cūz
c te cōsumptū putaueris/orie-
d ris vt lucifer:z habebis fidu
e ciā pposita tibi spe:et defos-
f g sus securꝰ dormies. Requi-
b escet:et nō erit q̄ te exterreat:
i Et deprecabunt faciē tuā plu-
k rimi. Oculi aūt impioꝝ defi
l cient: et effugiū pibit ab eis:
m n et spes illorum abominatio
animę. Capi. XII.

o Respondens autē iob/
p dixit: Ergo vos estis
q r soli homies: et vobis-

b Et nō erit qui te exterreat. Prouerb.xij.c. Nō cōtristabit iustū qcqd ei acciderit. Glo. Qui ī eternitatē desiderio figit/dū nihil ē ī mūdo qđ appetat:nihil ē qđ de mūdo ptimescat. i Et deprecabunt ꝛc.q.d.pꝰ mortē eris exēplū alijs/ z benedicēt te. Esa.lx.c. Adorabūt vestigia pedū tuoꝝ oēs q detrahebāt tibi. Hic apte ostēdit sophar stulticiā suā. Nō em̄ ideo sācti inocēter viuūt vt ab alijs adorent:sz qđ puersi appetunt/hoc alijs p magno pollicent. k Oculi aūt impioꝝ deficiēt.i.cogitatiōes eoꝝ/z desideria cū vita termīabūtur. Ps.145. Ps. In illa die pibūt oēs cogitatiōes eoꝝ. l Et effugiū pibit ab eis: qz eorū malicia cognita erit in die iudicij: nec poterūt inuenire q̄ fugiāt. Vermis em̄ pscię intꝰ rodet miserā animā:ignis exterꝰ cōcremabit corpꝰ. Amos.ij.d. Peribit fuga a veloce: z fortis nō obtinebit virtutē suā. Jrē eodē.ix.a. Non erit fuga eis:fugient/z qui fugerit non saluabitur ex eis. m Spes illoꝝ.i.ipa ꝛrena in quibꝰ caro q̄escit/sz spūs deficit: n Abominatio aię ē:qz inde ppetuo cruciabit:z deo z sanctis abominabilis erit. Glo. Inde ī ppetuū spūs interit/vñ ad tempꝰ caro suauiter viuit. Expo. Ca. XII.

o Respōdens aūt iob. Sicut diuites diuitibus tribuūt/vt abūdantes videant:ita puersi cū vera sapiūt ea sapientibus loquūt:nō vt mineruā doceāt.i.sapientiā:q̄ minerua dicebat esse dea sapientię:sed vt quāta doctrina polleāt/innotescāt: Qui iō meliores docere nō metuūt:qz oēs inferiores se putāt. Ulī z sophar etsi vera/tū indiscrete dixit:qz meliori liquore vasculo pleno supfudit. Cui rndit iob iuxta consiliū salomōis: Prouerb.xxvj.a. Rnde stulto iuxta stulticiā suā/ne sibi sapiēs esse videat. p Ergo.q.d.exquo vos ita iactatis sapientiā vestrā: Ergo vos estis:id est esse putatꝫ: q Soli homies. Glo. Qui se omnes pīre rōne estimat:se solū hoiem esse exultat. Sile.ij. Regū.xix.d. de helia:qui cū diceret solū se relictū de pphetis dñi:dictū est ei: Adhuc reliqui mihi.vij. milia q̄ non curuauerūt genua añ baal. r Et vobiscū morietur sapientia.q.d.solū in vobis est sapientia/ vt putatis : vt vobis morientibus/ sapientia moriat. Prouerb.

xxvj.c. Sapiētior sibi videt pīger.vij. viris loquentibus sentē tias. s Et mihi ꝛc. Hoc dixit iob/nō ad iactantiā/sed ad reprimendū eorū supbiā. Glo. Se esse inferiorē negat/vt eorū supbiā corrigat: Superiorē se esse tacet/ne hūilitatē trāseat. t Cor.i.intelligētia cordis. Eccī. xvij.a. Dedit illis cor excogitādi/z disciplia intellectꝰ repleuit illos. v Quis em̄.q.d.cū oibꝰ nota sint q̄ dicit: q̄re desciā tumescitꝫ? x Qui deridet ab amico suo. Qđ grauiꝰ ē/ se derisū ostendit: post correctōez cōuertens se ad eruditionē. Prouer.14.a. y Sicut ego.i.sine culpa propria. Glo. Illū hūana derisio facit deo primū/quē ab hūanis prauitatibꝰ innocētia vite seruat alienū. z Jnuocabit deum ꝛc. Glo. Qui p culpa irridet/nō est exaudiēdꝰ: Sic facerdotes baal quos irrisit

s et cum morieť sapientia? Et mi
t hi ēst cor sicut z vobis: nec infe
v rior vestri sum. Quis em̄ hec
x que nostis ignorat? Qui de-
y ridet ab amico suo sicut ego:
z inuocabit deum: z exaudiet
a b eum. Deridet enim iusti sim-
c plicitas: lampas cōtempta
apud cogitatiōes diuitū: pa
d rata ad tempꝰ statutū. Abū-
e f dant tabernacula prędonū:
s et audacter prouocant deum:
b cum ipse dederit oia in manus
i eorum. Mirūm interroga iumenta: et docebunt

belias:clamauerūt ad deos suos/nec exauditi sunt.iij. Regū xviij.e. Qui ꝓ sine culpa irridet/exaudit:sic heliseꝰ cū a puerꝫ irriderent ī ascēsu bethel.iiij. Regū.ij.d. Eccī.xxxv.c. Deprecationem lęsi exaudiet dñs. a Deridet:a duplicibus. b Justi simplicitas:q̄ ē sine culpa errorꝫ/z pure delectatiōis:z tñ fatuitas reputat.j.Corꝫ.iij.c. Tanqz purgamēta huius mūdi facti sumus oīm pipsima. Simplicitas dico q̄ ē: c Lāpas cōtempta. Justi simplicitas lāpas dr z ptempta. Lāpas/qz interni lucet. Contempta:qz apud mētes carnaliū abiecta estimat. Talis lāpas fuit christꝰ. Esa.lxij.a. Propt sion nō tacebo/ z ppt hierlm nō desistā: donec egrediat vt splēdor iustꝰ eiꝰ/z saluator eiꝰ vt lāpas accendat. Hęc lāpas luxit in ꝺdicatiōe:sed contempta fuit ab herode: Lucꝫ.xxiij.b. Et michol despexit dauid in corde suo.ij. Regꝫ.vj.c. Tales lāpades sunt martyres/lucentes in medio lagenaꝝ: Judicꝫ.vij.e. d Ad tempꝰ.i.vsqz ad tpus statutū.i.vsqz ad diē iudicij:q̄ quātū iustꝰ qsqz fulgeat q̄ mō despicit/appebit. Eccī.j.c. Usqz ad tpus sustinebit patiēs:z postea redditio iocūditatiꝫ. e Abūdāt tabernacula.q.d. nō sūt curāda qbꝰ z reprobi abūdāt. Et sic ostendit iob nihil ee diuitias bonꝰ mūdi:qbꝰ abūdare pbos asserit. Hiere.xij.a. Bñ ē oibꝰ q̄ quarunt z inq̄ agūt. f Prędonū. Prędones vocat oēs male acqrentes/vel male retinentes. Nihil em̄ differt/vt dic Greg⁹.vtrū tua non des/an aliena rapias. De quibꝰ dr Osee.ij.b. Liberabo linū meū z lanā meā. g Et audacter prouocāt deū:male acqrendo/vel bñ acqsita male retinendo/vel ex diuitijs superbiendo. Hiere.v.g. Magnificati sūt z ditati/īcrassati sūt z ipinguati:z pterierūt ꝼmones meos pessime. Osee.ij.b. Ego dedi eis frumentū z vinū z oleum:z argentū multiplicaui eis et aurum: q̄ fecerūt baal. h Cū ipse dederit oia. Hic objcit Glo. Mā quō ꝺdones appellat/cū mox addat: Cū ipse dederit oia: Et rndet/q̄ aliud ē qđ deꝰ misericordit tribuit:aliud qđ iratꝰ bñ pmittit. Uñ sensꝰ ē: Cū ipe ꝺderit oia.i.possideri pmiserit. i Mirū ꝛc. Dixerat iob: Quis em̄ hec q̄ nostis ignorat:q.d.nullꝰ. Et bene pbat p locū a minori:qz iumenta z elementa bene sciūt:multo fortiꝰ hō spūalis. Et bene est: Mirū ꝛc Ad literaz:ois creatura docet deū suū esse pncipiū z conservatorē oīm. Sap.xiij.b. A magnitudie speci z creaturę/cogscibilit poterit creator oīm videri. Ro.j.c. Jnuisibilia dei p ea q̄ facta sūt a creatura mūdi intellecta cōspiciūt. Vel spūaliter: p iumēta/hoies sensu pigriores intelligūt:quibꝰ dr Prouer. vj.a. Vade ad formicā o piger ꝛc. Per volatilia/sblimia sapientes: de qbꝰ Hiere.viij.c. Milus ī ęlo cognit tpus suū:turtur z hirūdo z ciconia custodierūt tpus aduentꝰ sui:populus autē meus nō cognouit judiciū dñi. Per terrā/ꝛrena sapientes: de q̄

Esa.lxvj.a. Cęlū sedes mea est/et terra scabellū pedū meox:
Ps.104. qz hos cōculcat dns. Per pisces/curiosi:de qb⁹ Ps. Cōuertit aquas eox in sanguinē:z occidit pisces eox. Quid aūt hęc
inq̄sita doceāt/subdit: a Quis ignorat ꝛc.q.d. si inq̄ras creatorē/deuz fatenk. Ūñ in Ps. vox eīt omniū creatu-
Ps.99. rarū: Ipse fec nos/et non ipsi nos. b In cui⁹ manu.i. potestate/ de q̄ oīa cōcorditer sentiūt:licz sb ea nō oīa pcordik viuāt.
Hoc aūt loco aīa oīs viuentis/ipa vita corporalis accipik:spūs vniuersę carnis hois/
J.34.a. effect⁹ intelligētię spiritualis. Uel p animā
J.32.b. oīs viuētis/vita iumē torū designak: sm q
C dr Beñ.j.c. Creauit de⁹ cete grādia:z oēm aīaz viuentē atq̄ mobilē. Per spm vniuersę carnis homis/aīa rōnak significak:
q̄ ytraq̄ ī māu dei sk. Esa.lvij.d. Spūs a facie mea egredik/z flatus hois ego facio. Sz licz aīas faciat z cōseruet:nō tñ omnib⁹ eadē cōfert:Sed alij dak sermo sciētię:alij fides:alij gra sanitatū.j.Corinth.xij.b. Et bē: c Nōne auris ꝛc.q.d. sicut vn⁹ est sensus cerebri: sed diuersa officia eius in diuersis mēbris:Sic vn⁹ est dns/q̄ opak oīa in oīb⁹.j.Corinth.xij.b. Aug⁹. Ita vn⁹ spūssanct⁹ fac oīa in mēbris christi corporis:sic vna aīa ī oc̄o videt/audit ī aure: z ī cęteris mēbris alia facit.
Mystice. Mystice Auris ecclesię/ sunt q̄ hūiliter audiūt:z faciunt verbum dei. Fauces:sunt sacrę scripturę expositores:qui comedūt z trahunt alios in corp⁹ ecclesię. Uel qz iob supra eodem dixerat: Quis em hęc q̄ nostis ignorat: ostēdit hic q ipse meli⁹ scit q̄s ipsi:qz ipsi aure tm exteriore audiūt/z ipe gustat:ipsi sciūt/sz ipse sapit. Et hoc est: Nōne auris ꝛc. id ē ratio in aure. Et fauces.i.ratio in ore.q.d. vos vt auris auditis/sz ego id vt fauces sapio. Uos estis auris/ego gust⁹.i. ego tanto meli⁹ scio:quāto intim⁹ gustus pcipit q̄s auditus.
e In antiq̄s ꝛc. Alia rō est q̄ ostendit q meli⁹ intelligit q̄s ipsi:qz ipsi sunt iuuenes/z ipse antiqu⁹. In antiq̄s aūt est sapiētia:z ī multo tpe p:udētia. Per sapiētiā ea q̄ sunt cōtemplatiuę:p prudentiā ea quę sūt actiuę: intellige:Et hęc per exercitiū multi tpis habenk. Eccl.xxxij.b. Uir in multis exptus/cogitabit multa: et qui multa didicit/narrabit intellectū:q̄ aūt nō est exptus/pauca cognoscet. Sed licz in antiq̄s sit sapiētia/nō tñ ab eis sz a deo: Ūñ sbdit: f Apud deū est sapiētia: q̄ oīa fec ī nūero/ pōdere z mēsura. Sap.xj.d.
g Fortitudo.i.potētia/qua oīa ex nihilo fecit. h Ipse habet cōsiliū:quo disponit oīa:quo differt vindictā malorū/vt in fine iusta appareat. i Et intelligētiā:q̄ cui q̄d cōpetat/nouit:Quę em facim⁹ aut cogitam⁹/itelligit et iudicat.
k Si destruxerit. Hic ostendit q fortitudinem hz/cui nemo resistere pōt. Destruit aūt dns cor hūanū/gratiā subtrahendo:quā tñ ppie homo a se expellit. l Nemo est qui
Ps.77. ędificet:p se. Nō em spirit⁹ ē p se vadēs et nō rediēs. Eccs. vij.b. Nemo potest corrigere quē ille despexit. m Si induserit:carcere tribulatiōis. n Null⁹ est q̄ ap.id ē q̄ liberet. Uel incluserit:carcere petī.i.icludi pmiserit. Uel incluserit:gratiā nō cōferēdo. Greg⁹. Includere dei/ē clausis non aperire. Nullus est qui aperiat:per se pręter deum. Esa.xxij.g. Dabo clauē dom⁹ dauid sup humerū ei⁹ z aperiet/z nō erit qui claudat:claudet z nō erit qui aperiat. Qualiter aūt aperiat dom⁹ dicit Esaię.xliij.d. Ego sum ipse q̄ deleo iniq̄tates tuas ppter me. Cōtrariū videt Apoc.iij.d. Ego sto ad ostium ꝛc. Sed soluit:qz ibi aperire dicit coaperire:qō est gratię nō obuiare. o Si cōtinuerit aquas: pluuię: Ad litterā: p Omnia siccabunt:sicut legit.iij. Reg.xvij.a. Uel aquas/ doctrinę. Prouerb.v.c. Deriuē-

tur fontes tui foras ꝛc. Uel/aquas/ gratię: de qui⁹ Job. liij.b. Aquā quā ego dabo/fiet in eo fons aquę saliēns in vitā ętrnā. Omnia siccabunk:qz subtracta gratia vel doctrina/corda audientiū arefiunt ab humore spūssancti. Hier. remię.xliij.a. Nō venit pluuia/cōfusi sunt agricolę z afflicti.
q Si emiserit eas subuertent terrā. Ad litterā: Si aperuerit cataractas cęli/diluuiū inundabit:sicut tępe noe: Gen.vij.b. Esa.24.f. Apoc.j.d. Mystice.
Uel Mystice Si emiserit/ aqs gr̄ę vel spūalis doctrinę/subuertent terrenitatem. Heb.vj.b. Terra sępe venientē sup se bibens imbrē/z germinans herbam optimā illis a quib⁹ colit/accipit bñdictionē a deo. De hac subuersiōe dicit Prouerb.xij.a. Uerte impios z nō erunt. r Apud ipsum est fortitudo z sapiētia. Hęc eadē diterat supra eodem: Sed resumit vt exemplariter doceat de sapiētia. Et ideo cum pus sapiētia pcedat fortitudinē:nūc econtrario sapientia vltimo ponit. In quo etiā mystice notak/q̄ in primo aduētu christi/sapiētia ei⁹ manifesta fuit/sz fortitudo occulta. Abacuck.iij.a. Ibi abscondita est fortitudo eius. Esa.xlv.c. Uere tu es deus abscōditus. In secūdo aduentu erit fortitudo manifesta:qua primo malos reprobabit: z post electis patris sapientiā demōstrabit. s Ipse nouit. Probat q sapientia sit apud ipm: Et primo ostendit de vniuersali cognitione eius/quasi p locū a minori: qz ipse nouit mala q̄ nō sunt ab eo:multo fortius bona/quox ipse est auctor. t Decipiēte aūt vocat diabolū:quia ipse seducit oēs. Apoc. xij.b. Proiectus est draco ille magnus/serpens antiqu⁹ qui vocat diabol⁹ z sathanas/qui seducit vniuersum orbē. Cui⁹ versutias nouit dom⁹/z etiā sancti.ij.Corinth.ij.c. Ut nō circūueniamur a sathana: Nō em ignoram⁹ cogitatiōes eius. Sz tamē nemo plene nisi dns: Unde infra.xlj.a. Quis revelabit faciē indumenti eius/z in mediū oris eius quis intrabit:portas vultus eius ds aperiet:q.d. solus ego. Facies indumēti ei⁹/ē occulta temptatio diaboli sub alicui⁹ boni specie pallita. Ipse em trāsfigurat se ī angelū lucis. ij.Corinth.xj.c. Sz dom⁹ sępe detegit/vel revelat hoc indumētū. Uel certe indumentū eius sunt simulatores fraudulēti: de quibus Prouerb.xj.b. Simulator ore decipit amicū suū: iusti aūt liberabunt sciētia. Itē os diaboli/suggestio ei⁹: ī mediū cui⁹ ingredik dominus/quādo qualis sit finis/ostendit. Uel os diaboli sunt detractores. Apoc.xx.d. Potestas equox in ore eorū. Portę diaboli/sunt peccata/p quę ingredik ad nos/et nos in infernū: de quib⁹ Matth.xvj.c. Portę inferi nō pualebunt aduersus eā. Esaię.xlv.a. Portas ęreas conterā. Has portas aperit dom⁹: quādo quāta sit vilitas peccati cognoscere facit. v Et eum qui decipik.q.d. nouit homis prauitatē occultā ob quā decipik. Prauū enim est cor hominis ꝛc. Hieremię.xvij.b. De vtroq̄ dicit Prouerb.xvj.a. Omnes vię hominū patēt oculis ei⁹. x Et adducit cōsiliarios: id est mūdi sapientes: de quibus Esaię.xix.b. Stulti principes thaneos: sapientes consiliarij pharaonis dederūt consiliū insipiens. Hos adducit dominus in stultum finem: quādo manifeste dissipat consilia eorum. Sup.v.c. Qui apprehendit sapientes in astutia sua/z consilia prauorum dissipat. De his dicit Esaię.xxix.e. Uę qui profundi estis corde/ vt a domino abscondatis consilium. Glo. Consiliarios dicit p̄dicatores: qui auditoribus vitę consiliū prębent: qui propter temporalia p̄dicant/in stultū finez perducunt: quia illuc per laborem tendunt: vnde per rectitudinem mentis fugere debuerunt.

a Et iudices in stupozē: qđ fit quādo qui p̄sunt/ q̄lit̄ alios cozrigāt ignozant. b Baltheū regū. Sepe accidit multos de ptinētia supbire: quos dñs pmittit postea dissolui in luxuria: vt quos intus supbia inānat/ detestabiles sint ī publico oñdat. Et h̄ est: Baltheū. i. cingulū ptinētię. Regū. i. mēbra t motus suos bñ regentiū. c Dissoluit. i. dissolui in luxuria pmittit. d Et p̄cingit: p̄cingi pmittit. e Funes: pcti t delectationis. De q̄bus fumiꝰ dicit Pš. Funes pcōzum circumpleti sunt me. Pzouer. v. d. Iniq̄tates sue capiūt impium: t fumiꝰ pcōzum suoz vnusq̄sq; ꝑstringitur. De fumiꝰ delectationis oz Pzouer. vij. c. Intexui fumiꝰ lectulū meū/ dicit stulta mulier. Vel ad litterā: Baltheū regū dissoluit/ t pzecingit fune renes eoz: qñ diuites baltheos deauratos deponūt: t assumūt funes q̄biꝰ cingunt: sicut fratres mīozes t cartusienses. Esa. iij. d. Erit p suaui odoze fetoz/ t p zona funiculꝰ. f Ducit sacerdotes/ circa subditos negligētes: g Inglozios. i. sine gl̄ia: qz vt dic̄ Glo. añ iudicē gloziā nō iueniēt: quā mō in subditoz mozibꝰ studio p̄dicatiōis non exq̄rūt: īmo tūc erit eis ꝑfusio. Eccl̄j. xxij. a. Confusio p̄is est de filio indisciplinato: Ecōuerso/ mag̃ gloria erit p̄latis de bonis subdit̄. Pzouerb. xiiij. d. In multitudie populi dignitas regis. j. Thessal. ij. d. Vos estis gloria nr̄a t gaudiū nr̄m. Glo. Perfecto discipuloz/ gaudiū t cozona mgr̄oz. Pzouerb. x. a. Filiꝰ sapiens lętificat patrē. h Et optimates. i. in dignitatibus gloziātes. i Supplātat. i. supplātari pmittit deserendo. De h̄ oz Hiere. v. b. Ibo ad optimates t loquar eis: ipi enī cognouerūt viam dñi t iudiciū dei: et ecce ipsi magis ꝑfregerunt iugū: ruperūt vincula: et idcirco pcussit eos leo de silua: qđ est supplātari. k Cōmutās labiū veraciū: id ē cōmutari pmittēs: Qđ fit/ q̄n docēt vel p̄dicant in munere. Dich. iij. d. Principes eiꝰ in munerib⁹ iudicabāt: t sacerdotes eius in mercede docebāt: t ꝓphetę eiꝰ in pecunia diuinabāt. Vel certe labiū cōmutare/ est in p̄dicatione vel doctrina nō dei sed ꝓpriaz laudē quęrere: qđ est adulterari verbū dei. 2. Corꝰ. 2. d. ct. 10. a. De his dicit Pzouerb. xvij. c. Qui vertit linguā/ incidet in malū. l Et doctrinā senū auferēs: pmissiue. i. inutilē et sine fructu faciens. Esa. iij. a. Auferet dñs a hierusalē et a iuda validū t fortē: omne robur panis t oē robur aquę: Qđ fit q̄n ꝓphet̄ p̄ctm̄ p̄lati. Eccl̄j. xv. b. Hoies stulti nō videbūt sapiam: longe enī abest a supbia. Q̄n ꝓphet̄ culpam populi. Hiere. xxxiij. a. Abscōdam faciē meā a ciuitate ꝓphet̄ omnem maliciā eoz. Gzegꝰ. Doctrina senū tollit: qz amantes talia pozum suoz opa non sequunt̄. Idem. Cū sacerdos non agit bona q̄ loquit̄: sermo ei subtrahit̄ ne loq̄ audeat qđ nō operatur: t iusto dei iudicio fit/ vt nō habeat linguā q̄ recusat bonam vitā. Baruch. iij. b. Qui argentū fabricāt t solliciti sūt: nec est inuentio operū illoz. m Effundit despectionē sup ꝓncipes. i. sup eos q̄ vitijs dñant/ cū inde supbiunt. Vel/ sup p̄ncipes: ad litterā: q̄ alijs p̄sūt t inde gloriant. Tales enim despicit dñs t despectos facit. Malach. ij. b. de sacerdotibꝰ oz: Irritū feciſt̄ pactū leui: dic̄ dñs exercituū: ꝓpt̄ qđ t ego dedi vos ꝓtemptibiles t hūiles oīb⁹ populis. Pš. 106. Effusa ē ꝓtentio sup p̄ncipes t̄c. Threñ. ij. c. Sederūt ī terra/ ꝓticuerūt senes filię sion: ꝑsperserunt cinere capita sua. n Et eos q̄ oppressi fuerāt vitijs: o Releuās/ per pęnitentiā. Vel ad litterā. Deiect̄ malis p̄ncipib⁹: loco eoz ponunt̄ illi quos p̄us oppzimebāt. Eccl̄j. x. b. Sedes ducū superbozū destruxit dñs: t sedere fecit mites pro eis. Itē eodem. xj. a. Multi potētes oppressi sunt valide: t gloriosi traditi sunt ī manꝰ alteroz. p Qui revelat ꝓfunda de tenebris. Duobꝰ modis cognoscit dñs mala. In se/ simplici noticia: et in nobis/ cū agnosci ea facit: Sicut Geñ. xxij. c. Nūc cognoui q̄ time as dñm. i. cognoscere te feci. De ꝑmo modo dictū est: nūc de secundo dicit: vt plena ostēdat dñi sapiētia: Et h̄ est: Qui revelat t̄c. h̄ refert ad occulta tēptationū: Qđ ꝑo seq̄t: q Et ꝑducit in lucē vmbrā mortis: ad ipsū peccatū/ qđ vmbra mort̄ dicit: qz morti ęternę vicinū. Esa. ix. a. Habitantibus in regione vmbrę mort̄/ lux orta est eis: qđ est in lucem ꝑduci. Gzegꝰ. Umbra mort̄/ pctm̄ dicit: qđ p legē in lucē ꝑducit/ cū qđ t q̄stū sit p legez scit. Roma. vij. b. Pctm̄ non cognoui nisi p legē. Vel ꝓfunda de tenebris revelat dñs/ cuz de occultis verbis ꝓphetarū intelligentiā aptā elicit. Et vmbrā mortis in lucez ꝑducit/ cum duriciā legis in lucē euangelij ꝑvertit. Umbra mortis oz lex: qz mortez corpi inferebat/ quę est vmbra mortis animę. r Qui multiplicat gētes: p fęcūditatē sobolis/ ad litterā: s Et ꝑdit eas in morte: qz quotidie nascunt t moziunt. t In integrū restituit/ ꝑvertendo vel resuscitādo. j. Regi. ij. a. Dñs mortificat t viuificat: deducit ad inferos t reducit. v Qui imutat coz principū populi terrę: de malo in bonū. Hester. xv. c. Cōuertit deus spīm regis in māsuetudinē. Pzouer. xxj. a. Sicut diuisiones aquarū: ita coz regis in manu dñi: q̄cunq; voluerit/ inclinabit illud: vel in bonū faciēdo/ vel in malū pmittēdo. x Et decipit eos. i. decipi permittit. Sicut achab. iij. Regi. vlt. d. Quis decipiet mihi achab? Et ait spūs: Ego decipiā: Ī q̄: Et ait: Ero spūs mēdax ī ore oīm ꝓphetarū. y Per inuiū/ error̄/ non p viam ꝑtus. Pš. Errare fecit eos in inuio et nō in via. z Palpabūt q̄si in tenebris t̄c. Hoc facit q̄ qđ tangit nō videt: vt iudei q̄ inter tot miracula reprehēdebāt: qđ signū facis vt credam⁹ tibi? Joh. vj. d. Esa. lix. b. Palpauimus quasi cęci parietē: t quasi absq; oculis attrectauim⁹. a Et errare eos faciet t̄c. Expositio ē p̄cedēt̄. Esa. xix c. Dñs miscuit ī medio spīm ꝑtiginis: t errare fecerūt ęgyptū ī oī ope suo: sicut errat ebri⁹/ vino babylonis. i. amore seculi.

Pš. 106.

b Cce oia hęc. Adhuc sūt ꝑba Job rūdēt̄ ad ea q̄ sibi dixerāt insultādo tres amici eiꝰ. Et diuidit h̄ capl̄m ī tres ptes. In ꝑma pte ostēdit q nec mēdaciū nec dolus pōt occultari deo/ cuz nō possit decipi. In scōa oñdit/ q tribulatio dñi/ est ꝓsolatio. In tertia oñdit/ q potētia hoīs est q̄si foliū a vento excussū. Dicit igit Ecce oia hęc/ q̄ dicit̄: c Vidit oculꝰ meꝰ/ interioz q̄si p̄sentia. d Et audiuit aur̄ mea/ interioz. Est aūt idē oculus t aur̄ interioz. s. ratio vel intellectꝰ. Sed qz sępe accidit ī hoīe exteriore/ q̄ oculꝰ videt t aur̄ audit: t tñ coz nō intelligit: et ita inutilia sunt q̄ legunt̄: ideo addit: e Et intellexi singula/ vt ꝓpha. Glo. Cum aliq̄d oñdit/ vel audit: si intellectꝰ nō tribuit/ ꝓphetia mime ē. Unī Dañ. x. a. Intelligētia opꝰ ē in visiōe. Unī nec pharao q̄ vidit boues t spicas/ ꝓpheta fuit: Geñ. xlj. a. Nec balthasar q̄ vidit manū scribētē in pariete: Dañ. v. a. Nec etiā caiphas fuit ꝓpha/ q̄ qđ dixit non intellexit: Joh. xj. f. f Scōm sciam viam t̄c. Gzegꝰ. Quoz vitā sctē viuēdo lōge trāscēderat/ fm coz sciētiā se oīa nosse ꝑfirmat: q̄ sciēdo cęlestia/ coz terrenas cogitatiōes p ꝓphetię spīm trāsibat. g Nec inferioz vobis

sum/vita. a Sed tñ ad dñm oipotentẽ loquar/in oratione.q.d.licet vos transcendã vita ⁊ scientia: tñ iudicem meũ deprecabor:sicut dictum est.ẽ.ix.Greg⁹. Cum oipotẽte loq̃mur:dũ eius miscẽiam depcamur: Cũ eo disputam⁹: cum nos illius iusticię ꝓfitẽtes/facta nostra subtili indagatione discutim⁹: Sic disputauerat cũ deo.

Al.⁊ vestri Esa.lxiiij.b. Facti sumus vt ĩmũdi omẽs nos:quasi pann⁹ mẽstruatę vniuersę iusticię nr̃ę. Uel certe cuz deo disputat: qui pr̃sens sęculũ pfecte relinquẽs/cum illo postmoduz ꝓfos iudicabit. Uñ Matth. xix. d. Amẽ dico vobis q̃ vos q̃ secuti estis me ⁊c. Uel etiã cum deo disputat:q̃ qualit deo rñdeat in iudicio/modo p̃meditat⁊ parat:

B

Al.⁊correptiõel

⁊ Ps.111. Iuxta illud Ps. Jocundus hõ qui miseretur ⁊ cõmodat: disponit sermões suos ĩ iudicio ⁊c. b Ondens/rõnib⁹. c Fabricatozes.i.laboziosos fictozes mẽdacij. Jn fabrica enĩ labor ẽ. Ps. Sub lingua ei⁹ labor ⁊ dolor. Et alibi. Labor labiox ipsox opiet eos.Greg⁹. Patet amicos Iob ex pſona hęreticox loq̃: q̃ fabri mẽdacij recte dicunt. Sicut enĩ ędificiũ lapidib⁹:ita mẽdaciũ sermonib⁹ fabricat: veritas ẽo non ex fabrica/ꝫ ex natura ꝓsurgit. d Atq; vtinã. Uidẽs Iob tres amicos suos velle apparere sapiẽtes:admonet ad tacendũ. Stult⁹ enim si tacuerit:sapiẽs reputabit: Prouerb.xvij.d. Si tñ signis alĩs ñ pbat. Hic sũptũ ẽ: Si tacuisses/pbs fuisses. Cui cõ-

Boetius de cõsol.li.2.pſa.7. sonat Boeti⁹ ĩ lib. de ꝓsol. vbi narrat q̃ q̃daz alĩũ pbm experiebat:⁊ multa ꝓuitia illi dicebat: et ille omia sustinebat: Tandẽ dixit: Ego sum pbs. Et ille: Jntellerissem inq̃t si tacuisses. e Audite q̃. Post silentiũ/correctiões adiũgit: vt tumoze depulso/possent intelligere veritatez. Uñ Greg⁹. Nisi p⁹ p correctionẽ tumoz stulti depmat:neq; p intelligẽtiã iusti iudiciũ cogscat. Unde recte subdit: f Et iudiciũ labiox meox attẽdite. Et arguit eos Iob: Primo super mẽdacio. Uñ dic: g Nũqd deus indiget vlo mẽdacio: q.d. vos admiscet falsa ver: q̃si veritas sibi ñ sufficeret/nisi falsitate iuuarek. Greg⁹. Veritas nõ indiget falsitate fulciri. g Et ꝓ illo loq̃mi dolos. Dolos/dicit falsitates sub schemate pmõis latẽtes:et signant:q̃ qui mentit/test ẽ fraudulent⁹: Prouer.xij.c. Ecc̃. xxxiij.b. Sine mẽdacio ꝓsummabit verbũ leg:⁊ sapia in ore fidelis cõplanabit. Scdo arguit eos ꝺ p̃sumptiõe. Uñ subdit: h Nunqd facie ei⁹: id ẽ dei accipit/vsurpãdo vob q̃ soli⁹ dei est.s.auctozitas iudicãdi:Greg⁹. Justi cũ redarguũt/sp ifirmitat suę ꝓsciį iteri⁹ compatiun:q̃ illius soli⁹ est pcã hoĩm sine cõpassiõe discutere:qui ex naturę suę oipotẽtia ignozat peccare. Cui⁹ facie accipiebãt amici Iob:q̃ ita eũ repbendebãt/ac si in se nil repbensibile hẓent. Uel facie dei accipe/ẽ in pſpis deũ laudare:⁊ in aduersis ꝓtra eũ murmurare. Ps. Cõfitebit tibi cum

Ps.48. bũfeceris ei. i Et ꝓ deo ⁊c. obliti vi/in altero infirma repbendit:⁊ ꝓ cõpassiõe nõ infirmami. Non sic aplus. ij. Cor.xj.g. Quis infirmat/⁊ ego nõ infirmoz ⁊c. Gal.vj.a. Frẽs:si ꝓoccupat⁹ fuerit hõ in aliq̃ delicto: vos q̃ spiritales estis instruite hmõi in spũ lenitat:ꝓsiderãs teipm ne ⁊ tu tẽpter. k Aut placebit ei quẽ celare nihil pt:q.d.qõ facit/nõ placet deo:q̃ videt q̃li corde loq̃mi/quẽ latere nihil põt. Oia enĩ nuda sũt ⁊ apta oculis eius: Heb.iij.d. Eccl.xxiij.d. Dño enĩ deo anteqũ crearẽt oia sũt agnita. l Aut decipiet vt hõ vias fraudulẽtijs.i.simulatiõib⁹.q.d.ñ.

Ipse enĩ deus ⁊ non hõ: Osee.xj.c. Bal.vj.b. Nolite errare deus nõ irridet. m Ipse vos arguet.q.d.nõ decipiet sed arguet vos.i.malicia via arguet vos. Hiere.ij.d. Arguet te malicia tua:⁊ auersio tua increpabit te. n Qñ i abscondito faciẽ ei⁹ accipitis.i. veritatẽ intus in corde cognoscitis: ⁊ exterius ore ⁊ ope ipugnis:qõ graue pctm est. Luc. xij.f. Seru⁹ sciens voluntatẽ dñi sui ⁊ nõ se ꝓparauit/⁊ ñ fec ẽm voluntatẽ ei⁹/vapulabit multis. Jrẽ.ij. Pet.ij. d. Beli⁹ enĩ erat illis nõ cogscere viã iusticię: q̃ p⁹ agnitam retrozsum cõuerti. Ibi Glo. Qui plangit et plãgẽda cognoscit et nõ deserit: ꝺulori culpę se subijcit. Uel vt dicit Greg⁹: Faciem dei in abscõdito accipit: qui intimu iusticię dei ꝓ pcris gemit: ⁊ p⁹ ad iniqtatez redit.

placebit ei quem celare nihil
l põt: Aut decipietur vt ho-
m mo vĩs fraudulentijs: Jpẽ
n vos arguet:q̃oniam in ab-
scondito faciem eius accipi-
o tis. Stãtim vt se cõmouerit:
p tũrbabit vos: ⁊ terroz eius
q irruet super vos. Memoria
vestra comparabit cineri: et
r rẽdigent in lutum ceruices
s vestrę. Tãcete paulisper: vt
loquar quodcũq; mihi mẽs
t suggesserit. Quare lacero
carnes meas dentib⁹ meis:
v et ãnimã meam ponto ĩ ma-

Ps.105. mẽ ei⁹: cito defecerũt:oblĩti sũt operũ ei⁹. Glo. Sũma celeritate ad crudelitatẽ a dei laude mutati sũt. Qualit aũt arguet eos dñs/⁊ q̃n/oñdit: o Stati vt se cõmouerit.anthropospathos ẽ.i. adinstar cõmoti fecerit.i.cũ victiã in vos exercuerit. p Turbabit vos/turbine gehẽnali. Qui enĩ b nolũt turbari p pęnitentiã:turbabunt in futuro p vindictaz. Sap.v.a. Uidẽtes turbabunt timoze horribili:gemẽtes prę ãgustia spũs ⁊c. Wicheę.vij.d. Lingẽt puluerẽ sicẽ serpẽtes: velut reptilia terrę pturbabunt de ędib⁹ suis:irruẽt subito et cũ impetu. Prouer.j.c. Subsannabo cũ vob q̃d timebatis aduenerit:cũ irruerit repẽtina calamitas. Esa.xxxiij.b. Conterriti sũt ĩ sion pctozes:timoz possedit hypocritas. q Cinis mozia via cõpabit cineri. Greg⁹. Quia ibi ponit: vbi aura rapit.i.ĩ terrenis. Ps. Vocauerũt noia sua ĩ terris suis. Ps.48.

Hiere.xvij.b. Oñe/recedẽtes a te ĩ terra scribent. Esa.xvij. e. Excidisti tibi sepulchr/in excelso memoriale. Glo. Ut etiã sepult⁹ supbias. Sz ñ sic impij/ñ sic:ꝺ tanq̃ puluis quẽ ꝓij/ Ps.1. cit vent⁹ a facie terrę. Malach.iiij.a. Calcabit impios cum fuerint cinis sub plãta pedũ vestox. Jn q̃ notat ppetua seruitus:in q̃ erũt reprobi. Jdeo dic Eccl⁹.x.b. Quid superbis terra ⁊ cinis: r Et rediget in lutũ ceruices vę.i.superbia ⁊ pompa/q̃ mõ in tot extollit: nesciẽs q̃d seq̃t. Esa.iij.c. Decaluabit dñs vticẽ filiarũ sion. Jtem.xij.g. Vocabit nomẽ meũ: ⁊ adducet mgr⁹ q̃si lutũ: ⁊ velut plastes pculcãs humũ. Jnfra. xx.a. Si ascẽderit vsq; ad cęlos superbia ei⁹: et caput ei⁹ nubes tetigerit:q̃si sterqliniũ in fine pdet. Prouer. x.b. Memoria iusti cũ laudib⁹:nomẽ impioz putrescet. Jõ dicẽt reprobi/q̃ h supbierũt: Quid ꝓfuit nob superbia: aut diuitiarũ iactãtia q̃d ꝓtulit nob: Sap.v.b. s Tacete paulisper. Carnalit locutos iudicat eos:ideo silẽtiũ imponit eis: q.d.ego nõ carnalit ꝺ spũalit loq̃r: q̃ a spũ audio q̃ dico. Matth.xij.c. Ex abũdãtia cordis os loq̃t. t Quare lacero. Repẽderat Iob amicos suos de incõpassiõe:iõ ne sine cõpassiõe eos arguisse credat:dic: Quare lacero carnes meas dentib⁹ meis: Ad ĩraz:necessaria subtrahendo carni:⁊ eã affligẽdo.).Cor.ix.d. Castigo corp⁹ meũ ⁊c. Uel dentes/sũt spũales.s.sensus:q̃b⁹ comedit⁊ deuozat ois carnalitas ĩ vir pfect. De q̃b⁹ dr Thren.iij.b. Cõfręgit ad numerũ dẽtes meos. Q̃ fit/cũ singulis sensib⁹ ex vitijs ẽgr̃i cęcitas generat. Est ġ sensus Greg. Quare lacero ⁊c. i. meis speciem internis sensib⁹ in me carnalia facta discutio: si meis spectatozib⁹.i. vob nõ ꝓficio: v Aiaz meã ponto ĩ manibus meis. Greg⁹. Aiaz ĩ manib⁹ portare/est intentionẽ cor-

ðis ope demõstrare: qõ fit ꝓ ędificatiõe ꝓximi. Matth. v. b Sic luceãt opa vĩa coꝝã hoibus: vt glorificẽt ꝑrem vĩm q̃ in cęlis ẽ. Est igit̃ sensus: Cur me districte coꝝã hoib⁹ diudico: vel q̃d appetaꝫ in ope oñdo: si ꝓximis nec mala iudicãdo nec bona ostendẽdo ꝓficio:

a Etiã si occiderit me: in ipso sperabo. q. d. licz eis nõ ꝓsim: tñ exemplũ patiẽtię ꝓbeo. Et hoc cẽ: Si occiderit ꝛc. Greg⁹. Ille patiens est: q̃ flagellis attenit: t a spei rectitudine nõ curuat. Roma. v. a. Tribulatio patiẽtiam opatur: patiẽtia spem: spes autem nõ ꝓfundit. b Verũtamẽ. q. d. spabo i eo nõ tñ ꝓfidẽs ꝺ meritꝫ operũ: Sed c Vias meas. i. opa q̃b⁹ ad deum tendo: e

a nib⁹ meis: Etiãꝫ si occiderit
b me: in ipso spabo. Verũntñ
c viãs meas i ꝓspectu ei⁹ ărgu
d am: ẽt ipse erit saluator me⁹.
e Mõ eni veniet in ꝓspectu ei⁹
f ỏis hypocrita. Audite ꝑmo
g nẽ meũ: t ęnigmãta pcipite
h aurib⁹ vr̃is. Si fuero iudica
i tus sciỏ q̃ iust⁹ inuẽiar. Quis
k est q̃ iudicet mecũ: Veniat.
l Quare tacẽs ꝓsumor: Buo
m tiñ ne faciaſ mihi: ẽt tũc ã fa
n cie tua ñ abscõdar. Manũ
o tuã lõge fac a me t formido
p tua ñ me terreat. Voca me:
q et rñdẽbo tibi: aut certe lo
r quar: t tu rñde mihi. Quãtas
s habeo iniq̃tateſ t pctã: scele
t ra mea t delicta ostẽde mi
u hi: Cur faciẽ tuam ãbscon
x dis/t ărbitrarꝫ me ĩimicũ tu
y um: Cõtrã folium q̃ vẽto
z rapit oñdis potẽtiã tuã: t sti
& pulã siccã pseq̃ris. Scribis

Arguã. Prouerb. xvij. c. Just⁹ ꝓ⁹ accusator ẽ suí. f Et ipse erit saluator me⁹: Ecce finis argutionis sue. q. d. si me diudico: non vltiꝰ iudicabor a dño. j. Cor. xj. g. d In ꝓspectu ei⁹: id ẽ coꝝã ꝓfessore: q̃ est vicari⁹ eius: vel in secreto ꝓsciẽtię vbi ipse solus videt. g Ois hypocrita. Greg⁹. Uno modo in ꝓspectu dei venim⁹: cum h̃ pctã nr̃a subtilit̃ ꝑpendimus/et nos flendo diudicam⁹. Uñ helias: Uiuit dñs in cui⁹ ꝓspectu sto. iij. Reg. xvij. a. Hoc mõ nõ venit hypocrita in ꝓspectu dei. Alio mõ/qñ i extremo añ iudicẽ assistem⁹: Hoc modo etiã assistet hypocrita receptur⁹ ꝓut gessit. ij. Cor. v. b. Oẽs nos oportet manifestari añ tribunal christi: vt recipiat vnusq̃sq̃ ꝓpria coꝝpis ꝓut gessit siue bonũ siue malũ. Tertio mõ venit i ꝓspectu dei. s. ad fruẽdũ eo: Et h̃ mõ nõ veniet q̃sq̃ malus. Esa. xxvj. b. Sm. lxx. Tollat impi⁹ ne videat gloriã dei. Sz ne iob crederet in hac sñia iuolui: qz suspicabat ipsum esse hypocritã: ideo subdit: h Audite ꝑmonẽ meũ/aure interiori. i Et ęnigmata. i. sermões sub figura occultatos: De q̃b⁹ Prouer. j. a. Intelligẽs aĩaduertet parabolã t interꝑtationẽ: verba sapientũ t ęnigmata eorũ. Per h̃ aũt innuit se hĩe figuratiuas locutiõeſ: vnde nõ vbiq̃ querẽdus ẽ sensus lr̃alis. k Si fuero iudicat⁹/in vltio iudicio/ante q̃ mõ flagello: l Scio q̃ iust⁹ inueniar. Contra. s. eo. ix. c. Si simplex fuero: h̃ ipsũ ignorabit aĩa mea. Itẽ statim supra dixerat: Uias meas in ꝓspectu eius arguã. Itẽ Eccs. ix. a. Nemo scit an amore vel odio dign⁹ sit. Sol. Hic loquit̃ iob sm testimoniũ ꝓsciẽtię sue. i. de ꝓiectura: non ỏ certitudie. Roma. viij. c. Ipse spũs reddit testimoniũ spũi nr̃o q̃ sum⁹ filij dei. Qđ aũt obijcit̃: intelligitur de certitudine sciẽtię/qua nemo scit finẽ suũ. Aliter soluit Greg⁹. dicens q̃ iob sibi iniq̃tatẽ tribuit/t deo purgationẽ: t pctõrẽ se cogñscit ex se/t iustũ se factũ nõ ignorat ex munere. i. ex gr̃a. m Quis est q̃ iudicet mecũ: Hoc dic̃ ꝓfidẽs sup testimonio ꝓsciẽtię sue. q. d. Quis ex vob arguet me de pctõ: Sicut ỏr Joh. viij f. n Veniat iudicio: t accuset me/si pt. Greg⁹: Quia in exteriorib⁹ actib⁹ vñ reprehendat nõ habet: libere accusatorẽ ğrit. Quia ꝓ iustor coꝝda etiã de stulta cogitatiõe se reprehẽdũt/subdit: o Quare tacẽs ꝓsumor/ impijs cogitatioib⁹: ac si dicat: Et si sic vixi: vt accusatorẽ ꝓscientiã non timerẽ: Qr to enĩ q̃s magñ feruet in oꝛone: tanto grauẽ impugnat a cogitationũ importunitate. Eccs. x. a. Muscę morientes perdũt suauitatẽ vnguẽti. Et Gen. xv. c. Descẽdebãt volucres sup sacrificia: sed abraã abigebat eas. p Duo tñ ne facias mihi: id ẽ amoueas a me: Quę postea determinat. s. pcussiõis duriciã: t pondus formidinis. q Et tũc: id est si hęc duo remouerꝫ: r A facie tua nõ abscondar. i. aĩaduersiõe in die iudicij. Uñ de hac facie dicit Ps. Auerte faciẽ tuã a pctis meis. Thren. iij. c. Faciem dñi diui-

Ps. 50.

sit eos: non addet vt respiciat eos. s Manũ tuã. Ecce pmũ q̃ petit amoueri. i. duriciã tuę pcussiõis amoue a me. t Et formido ꝛc. Ecce secũdũ/pondus formidis tolle: t sic spm̃ securitatꝫ infunde. Greg⁹. In ꝓspectu dei iustus esse non valet: q̃ nõ ꝓ dilectionẽ/ s per formidinẽ seruit. Timorẽ igit̃ seruilẽ petit amoueri iob/t charitatez infundi. v Voca me. q. d. magnitudine tua non ꝓmas me: imo ꝑ gr̃az securitatẽ ifũde. Quę si feceris: Voca me: x Et respõdebo tibi/de gr̃a securus. Nota: Uocat nos de⁹ p flagella. Prouerb. j. c. Uocaui et renuistis. Per bñficia. Esa. l. a. Uocaui t ñ erat q̃ audiret. Per ꝑdestinationem. Roma. iij. c. Uocat ea q̃ non sunt tanq̃ ea q̃ sũt. Per ispirationẽ. Roma. viij. f. Quos ꝑdestinauit/hos t vocauit. Per ꝑdicationẽ. Matth. xxij. b. Multi sũt vocati/pauci ỏ electi. Nõ ỏ rñdet deo patiendo/gr̃as agẽdo/credẽdo/ coopando/obediendo: Et hoc est. Et ego rñdebo tibi/ꝑdict̃ modis. y Aut certe loq̃r/p bonũ desideriũ/q̃ ẽ os aĩę siue ỏbũ aĩę. z Et tu rñde mihi: desiderio meo satisfaciẽdo. Greg⁹. Uocare dei: ẽ nos amãdo t eligẽdo respicere. Mrm rñdere/ est amori eius obedire. Mrm loq̃ ad deũ/est faciẽ ei⁹ p desideriũ postulare. Rñdere dei/ẽ nob se amãti⁹ apparere: Sz qz deũ desiderãs/subtili⁹ statũ ꝓprij discutit. a Quãtas habeo iniq̃tates ꝛc. Mõ enĩ apparet dñs nisi mũdat̃ mẽtib⁹: Jõ iob noticiã pctõr petit: vt ea lachrymis lauet: et sic videre deus lotus valeat. Quattuor ponit: p q̃ oẽ gen⁹ pcti comprhẽdit. Iniq̃tas in deũ: pctm̃ in seipsũ: scel⁹ in ꝓximũ: Hęc tria i faciẽdo nõ faciẽdũ: delictũ in omittẽdo faciẽdũ. Greg⁹. Dator ẽ iniq̃tas q̃s pctm̃. Uñ Glo. Ois hõ pctõrẽ se ꝓfitet: sed se iniquũ dici pudet. Et scelus maĩ⁹ ẽ q̃s delictũ: quia scelus fit i ope: delictũ latet i cogitatiõe. Uñ: Delicta q̃s intelligit: Ps. 18. Memor igit̃ status a q̃ cecidit hõ ꝑ pctm̃/dic̃: b Cur faciẽ tuã. i. filiũ: vel faciẽ gr̃ę: c Abscõdis. i. abscondere videꝫ. Esa. lxiij. c. Abscõdisti faciẽ tuã a nob t allisisti nos i manu iniq̃tatꝫ nr̃ę. d Et arbitrarꝫ me inimicũ tuũ/nõ volẽdo respicere: qz si vt amicũ respiceres me: tuę visiõis lumine non ꝓuares. e Cõtrã foliũ. i. hoiem q̃ t arboꝛ t foliũ t stipula dicit̃. Arboꝛ q̃dem fuit hõ in ꝓditione: folium in temptatiõe: stipula in delectiõe. Jdeo dic̃ apl's Eph. iij. c. Nõ simꝰ paruuli fluctuãtes/t circũferam̃ oĩ vento doctrinę. Esa. lxiij. c. Cecidim⁹ nos q̃si foliũ vniuersi: t iniq̃tates nr̃ę q̃si vent⁹ abstulerũt nos. Eccj. v. c. Nõ ventileste i oẽz ventum: t nõ eas in oẽm viam. Foliũ ergo ỏr hõ/ qz cecidit: stipula/qz fragil' fuit: sicca/quia viriditatẽ gr̃ę pdidit. Malach. vlt. a. Erũt omes superbi t oes facientes impietatẽ sic stipula. Est q̃ sensus: Cur tanta rectitudie impetis eũ: quez sic infirmũ esse agnoscꝫ: f Scribis enĩ ꝛc. i. ineuitabilit̃ punis. Greg⁹. Qđ loq̃mur trãsit: qđ scribim⁹ manet. Joh. xix. d. Qđ scripsi/scripsi. Jõ de⁹ non loq̃ amaritudies/s̃ scribere ỏr: qz diu sup nos ei⁹ flagella pdurant. Semel enĩ scripsit sñiam de mortalitate hoĩs: qñ dixit: Quacũq̃ die comederis: morte morieris: Gen. ij. c. quę vsq̃ ad vltimũ mutari non valet. Duplici aũt rõne ỏr pęna scribi. Prima est: quia culpa erat scripta. Hiere. xvij. a. Pctm̃ iuda scriptum est stilo ferreo in vngue adamãtino. Esa. lxv. a. Ecce scriptũ est coram me/nõ tacebo: sed reddam in sinu eorũ iniquitates. Secũda est: quia scriptura sicut pęna erudit. Hiere. vj. b. Erudire hierusalez: ne forte recedat aĩa mea a te: ne forte ponã te desertã: terrã inhabitabilẽ. Scõm. lxx. Per mlta flagella erudierꝫ hierusalẽ.

a Et cōsumere me vis/vt videā: b peccati adole/
scētię meę: qz i iuuētute se peccasse nō inuenit/ adolescētię fa
cta timet. Greg⁹. Sūt ętates i mēte sic ꝛ i corpe. Prima/in/
fantia:cū inocēs ē ꝛ nescit fari qđ est. Inde puericia/in q̄ loq̄/
tur quę vult:sed adhuc innocēs. Deinde adolescētia/q̄ prima
ē in opatiōe meritoria
vel demeritoria. In/
de iuuent⁹/apta forti/
tudini. Hic seneca⁹/cō
ī.33.b. grua maturitati. Pa/
tet igit grauia ē pec/
cata iuuenū ꝛ senum/
si illud sic iustus me/
tuit qđ ī infirma ętate
deliąt. Hiere.xxxj.d
Sustinui oppzobziuz
Ps.24. adolescētię meę. Ps.
Delicta iuuētutis meę
A ꝛc. Prouerb. xxij.a.
Adolescēs iuxta viaz
suam:etiā cum senue/
De conse.dis.5. c.nc tales rit non recedet ab ea.
Ideo dz Thren. iij.
c. Bonū est viro cuz
portauerit iugū dñi ab adolescentia sua. c Dosuisti in
neruo pedez meū. Neruus/genus vinculi carceralis: qđ
gallice dicit ceph. De q̄ Hiere.xx.a. Percussit phassur hie/
remiā pphetā:ꝛ misit eum in neruū: Per quem figtur fomes
peccati:quo stringit homo q̄si vinculo. Unde Roma.vij.d.
Infelix ego homo ꝛc. Gratia dei per iesum christū dñz no/
Ps.115. strū. Unde Ps. Dirupisti dñe vincula mea. Uel/per neruū
intelligit pnalitas: qua ligat homo p pctō: Per pedē figit
affectio: Per semitas actionū cogitatiōes: nā p viam actio/
nes designant: Per vestigia pedum/intētiōes operū/ vel ip
sa prava opera designant: quę agimus in flexo pede/sequen/
tibus distorta/vestigia relinq̄mus. Pedē igitur in neruū po/
suit hoī deus:q̄si malas affectiōes eius districta sentētia liga
uit. Semitas obstruat:qz cogitatiōes opez subtilit dijudicat.
Uestigia pedū pspexit:qz intētiones vel opa districte exami/
nat. Eccs.vltj.d.Cūcta q̄ fiūt/de⁹ adducet in iudiciū. Sap.
iiij.d. Cōmouebit illos a fundamētis.i.a cogitatiōib⁹:ꝛ vsq̄
ad supmū operū desolabunt. Matth.xij.c. De oī ẏbo ocio/
so qđ locuti fuerint hoies/reddēt rōnem deo in die iudicij.
d Qui q̄si putredo consumēdus sum.i. corruptiōe
carnis pterendus ꝛ in putredinē redigendus. e Et qua/
si vestimentū qđ comedit a tinea: quia de carne exit
temptatio quę eaz corrodit:sicut de veste tinea. Eccj.xlij.c.
De vestimētis pcedit tinea:ꝛ a muliere iniqtas viri. Item
Eccj.xlj.b.Luctus hominū in corpe ipsoz.Osee.v.d.Ego
quasi tinea ephraim. Expositio Capi.XIIII

f Homo natus. In hoc capitulo tria dicuntur. Pri
mo q̄ homo quasi flos egrediēs/fugit velut vmbra.
Secūdo dicit/q̄ mortuus non viuet neq̄ resurget ni/
si prius cęlum atterat. Tertio ostendit q̄ gressus hois nume
rati sunt ꝛ psignati a dño. Unde breuit exponitur hic pena
homis:quia ad vitam angustiat:ꝛ ad miserias dilatat. Hic
mulieris noie/infirmitas designatur. Et est sensus:Quid ha
bet ī se fortitudis/q̄ natus est ex infirmitate:qui angustiat ad
vitam/dilatat ad miserias: g Breui viuens tempo/
re. Eccj.xviij.a.Numerus dierū vitę hominis vt multum
centū anni/quasi guttę aquę maris deputati sunt. h Re/
pletur:quia omia hic sūt miseria. i a multis miserijs/
exteriorib⁹ ꝛ interiorib⁹:quia a planta pedis vsq̄ ad verticē
non est in eo sanitas:Esa.j.b.Greg⁹.Omia hic miseria sūt.
k Qui quasi flos egredit:nascendo:quia floret in car/
ne.Esa.xl. b. Omnis caro fenum:ꝛ omnis gloria eius quasi
flos feni.Eccj.xliij.c. Ois caro sicut fenū veterascet. Jacob.
j.b. Dives sicut flos feni transibit. k Et cōterit/viuēdo:
quia paulatim redigit in puluer em. l Fugit velut vm
bra/moriendo. Hiere.vj.a.Ue vobis:quia declinauit dies

qz longiores factę sunt vmbrę vesperi.j.Parał.xxix.d. Ales
nostri quasi vmbra super terram: ꝛ nulla ē moza dñe de⁹ nr.
Ideo bene dicit/ Fugit: p moētā: Velut vmbra/ sine
caloze. Seneca. Dum differtur vita nostra/discurrit. Et no/
ta/q̄ nō solū fugienti/sed vmbrę comparat vita hois/ scilicet
ꝓpter vanitatem ꝛ ca/
lozis spiritualis defe/
ctionē. m Et nūq̄
in eodem statu p/
manet: quia homo
de corruptione nat⁹/
in cotruptionē muta/
tur/de natura in natu
ram per ętates tem/
poris: primo infans:
secundo puer: deinde 11.q.3.c.3d
adolescens:postea iu/
uenis: deinde senex:
tandē decrepit⁹. Mu
tatur etiā ō miseria in B Al.ꝓpter
miseriam: de pena in
pnam:de peccato in
peccatum:de peccato
in virtutem per pēni/
tentiā:de stute in stutē per gratiā:de miseria in gloriā:qñ ꝫ
mortale induet imortalitatem.j.Corł.xv.g. Hęc ē mutatio Ps.76.
dextrę excelsi. n Et dignū ducis/ cum talis sit hō ꝛ tu
talis ꝛ tantus. o Sup huiusmodi/tam vile/tam fra/
gile/tam miser. p Aperire oculos tuos.Greg⁹.Dīi
apire oculos/est iudicia exercere:ꝛ quē feriat videre.q.d.non
sum dignus:vt sup me aperias oculos tuos: Hic ens aperit
oculos sup illū quē corripit:cui nō parcit/vt ī ęternū parcat.
Oculos claudit sup illū cui parcit/vt in ęternū nō parcat:quē
dimittit sm desideria cordis ei⁹/q̄si non videret eū. q Et
adducere eū tecū in iudiciū:vt a te de pari iudicet: vt
scilicet tantā a me puritatē exigas/q̄nta est tua:in cui⁹ pspectu .j.25.b.
astra non sunt mūda. Ps. Non intres ī iudiciū cū seruo tuo Ps.142.
dñe. r Quis pōt facere mūdū. Infirmitatē suā alle/
gat iob.q.d.non debes iudicare sed mūdare:aliē nō ero mū/
dus: Quia s Quis pt facere mūdū de imūdo cō/
ceptū semie: Ps. Ecce enī ī iniqtatibus pceptus sum ꝛc. Ps.50.
t Nōne tu q̄ solus es/mūdus.s.qz in ipo nihil coinqna
tū incurrit:Sap.vij.d. Prouer.xx.b.Quis pōt dicere:mū/
dus sū a pctō:Eccj.xxxiiij.a. Ab imūdo q̄s mūdabit:q.d:
null⁹. Et ita tu sol⁹ potes mūdare:qz tu solus mūdus es: qz
attingis vbiq̄ ꝓpt tuam mūdiciā: Sap.vij.d.sine q̄ nihil est
mūdū. Uel sic:Tu sol⁹ es vere:quia nihil habes de nihilo.
v Breues dies hois sūt: Ad lām Eccj.xviij.a. Nu/
mer⁹ dierū hois vt multū centū anni. x Numer⁹ mēsi/
um ei⁹ apud te ē/not⁹ ꝛ diffinit⁹: Ab ętno enī pscit de⁹
dies/mēses/ānos vniuscuiusq̄. Uel/numer⁹ mēsiū hominis
apud deū eē dz: qz labentia quęq̄ apud deuz stant:cui nihil
pterit/nihil aduenit. Ut qz oia fec ī nūero:pōdere ꝛ mēsura/
Sap.xj.d. y Cōstituisti termios ei⁹: id est vitę ei⁹.
z Qui pteriri nō poterūt:qz dei diffinitio seu ꝓuiden/
tia falli nō pōt.Sz obijcit de ānis ęcechię q̄b⁹ additi sūt.xv:
anni:vt legit Esa.xxxviij.b. Nā si termin⁹ vitę eius nō erat
ꝓstitut⁹ vt tūc morerek qñ dixit Esaias: Dozier⁹ ꝛ nō viuet:
mentit⁹ est ꝓpha: Si autē ꝓstitut⁹ erat termin⁹:ergo termin⁹
quē ꝓstituit dñs pōt pteriri. Itē deus ꝓstituit terminū vitę
hui⁹ centū ānos: Sit ita:ꝓstat q̄ iste potest sibi inijcere ma/
nus ante illū terminū/et mori:ergo terminus a dño ꝓstitutus
potest pteriri. Ad idē facit qđ dz.j.xv.d.Anteq̄ dies ei⁹ im/
pleant/pibit.Sol.est: q̄ ꝓiunctim accipiēdo/termin⁹ ꝓstitu/
tus a deo pteriri non potest/nec augeri nec minui: diuisim
ẏo potest: qđ alias melius solutū est. a Recede pau/
lulum ab eo:id est flagella psent⁊ vitę subtrahe:ꝛ bona ęt/
nę ętis oīde. b Ut q̄escat/in eis vel in te p ꝓplatio/
nē ꝛ spem. c Donec optata/quies.s.vł beatitudo:Si/
cut ibi:Unam petij a dño: hanc requiram/vt inhabitem ꝛc. Ps.26

a Veniat/vel optata.s.dies:qñ erit quies: nõ solũ pecto/ris/sed ꝫternitatꝭ: qñ quiescet:nõ per spem/sed p spẽm:non p ꝓtemplationẽ tm̃/sed per fruitionẽ. b Et sicut mercen/narij. Ostẽdit quõ optata est dies illi⁹ quietis:Sicut scilz mercẽnarij/expectãtis p̃miũ:ꝫ optantꝭ finem diei: Ita c Dies ei⁹. s. vij. a. Mercẽnari⁹ p̃stolaꝝ finem opis sui. Pro/uer. xvij. b. Gemma ꝑtissima expectatio p̃ stolatꝭ. d Lignũ habet spem. Ad p bãdũ q̃ inouatio ista ñ sit p boiez/ ⁊ a deo: vtiꝫ auctoꝛ exẽplo na turali: sicut aplus. j. Corꝭ.xv.e. vbi dicit/ Insipiẽs qõ tu semi/nas ꝛc̃. Et cõpat lig̃ p/ciso hominẽ moꝛtuũ. Vñ dic̃: Lignũ ꝛc̃. q.d.sic lignũ p̃ciſũ ite rũ pullulat ꝫ viresciꝭ: et trũcus emoꝛtu⁹ p̃ siccitate/ad odoꝛẽ aq̃ iterũ germiat: Sic hõ moꝛtu⁹ p dei gr̃am reuiuiſcit. Et inuit ipsa lr̃a: per quem erit hẽc reparatio: qꝛ p spm̃ insufflantẽ sup interfectos : Sic dicit Eẽch.xxxvij.c. A q̃ttuoꝛ ventis veni spũs: ꝫ insuffla sup interfectos istos:ꝫ reuiuiſcãt. Lignũ/ad lr̃am e habet spem.i. spes habeꝭ ꝺ ipo:hec.s. f Si p̃ciſũ fuerit rursũ viresciꝭ ꝛc̃: m Ad odoꝛẽ aq̃.i.ad sensũ aq̃:si/ue ad tactũ. n Comã/frondiũ ꝫ ramoꝝ. Sz qꝛ i lig̃ p̃ciſo vel moꝛtuo adhũc aliq̃d ẽ actiuũ:sine q̃ nõ rursus viresciꝭ:ne similit crederẽt esse in puluerib⁹ boim moꝛtuoꝝ:Subdit: o Nõ vo cũ moꝛtu⁹ fuerit ꝫ nudat⁹/vita p̃ñti. q Atꝫ cõsũpt⁹.i. i puluerẽ redact⁹. r Ubi q̃so ẽ:q.d.nusq̃ apparet. s Quõ.i.sicut: t Fluuius.i.alue⁹ p quẽ flu it aq̃. t Vacue fact⁹.i.euacuat⁹ aq̃. v Sic hõ cum dormierit nõ resurget ex se.s. ij. Regꝭ. xij.f. Ego vadã magꝭ ad eũ:ille aũt nõ reuertẽt ad me. Itẽ.xiij.d. Oẽs mo/rimur/ꝫ q̃si aq̃ dilabim̃ in terraz q̃ nõ reuertũt. x Donec atterat cẽlũ/aereũ.s.i. purificẽt q̃tũ.s. pctã hoim̃ ascẽde/rũt. Matth. xxiij.c. Cẽlũ ꝫ ẽra transibũt.ij. Pet.iij.c. Cẽli magꝭ impetu trãsiẽt:elemẽta ꝺo caloꝛe soluẽt. Hiere.xxxj.g Cũ defecerint leges cẽli coꝝ me: tũc ꝫ semen israel deficiet. Et nota q̃ nõ negat oim̃o oẽs moꝛtuos resurgere:sed ad tps/ donec.s.atterat cẽlũ. y De somno.s.moꝛtꝭ. Job. xj.b. Laçar⁹ amic⁹ nr̃ dormit. Eph.v.d. Surge q̃ dormis ꝫ exur ge a moꝛtuis. Dañ.xij.a. Multi de bis q̃ dormiunt in terrę puluere/euigilabũt:alĩ in vitam ẽternam: alĩ in oꝓbriũ.

Mystice Mystice exponit de christo. d Lignũ.i.christ⁹. De q̃ Pꝛouer.iij.c. Lignũ vitę ẽ bis q̃ appẽdũt eã. Luc̃.xxiij e. Si in viridi ligno hec faciũt: in arido q̃d fiet? f Si p̃ci sum. Hoc lignũ p̃ciſum fuit in passiõe. g Rursum vi/resciꝭ/in resurrectiõe. b Et rami ei⁹ pullulãt.i. fideles ei⁹ multiplicant. k Radix.i. ꝓdicatio/ ex q̃ oꝛiũt fideles: i Senuerit.i. viluerit. k In terra.i.in coꝛdib⁹ iudęoꝝ terrenoꝝ. l Et in puluere emoꝛtu⁹ fuerit trũcus illius.i.a psecutoꝛib⁹ interempt⁹ christ⁹: m Ad odoꝛez aq̃ germiabit:quia p ꝛ̈tutẽ diuinitatꝭ caro extincta ad vi/tam redũt. n Et faciet comã/q̃si cũ pr̃imũ plãtatũ est:quia aplũ q̃ in eius moꝛte aruerãt eũ deserẽdo:viruerunt iterũ redeũdo p⁹ resurrectionẽ. o Nõ vo.i.pctoꝛ. p Cũ moꝛtu⁹ fuerit: moꝛte culpę: p Et nudat⁹/oꝛnatu iusti/cię: q Atꝫ cõsũpt⁹/acerbitate pęnę: r Ubi q̃so ẽ: quia nec in patria:nec in exilio:imo est in regno dissimilitudi nis:miser hõ:filius pdig⁹. s Quõ ꝛc̃. Dare mẽs hoiſ ẽ: fluct⁹ marꝭ/cogitatiões mẽtꝭ: cum hõ moꝛit/aq̃ de mari re/ Ps.145. cedũt. Et ꝫ ẽ: Quõ ꝛc̃. Ps̃. In illa die pibũt oẽs cogita/tiões eoꝝ. t Et fluu⁹ vacue fact⁹ arescat: quia aia subducta/vacuũ remanet coꝛp⁹ :qꝛ vacuus alue⁹. Mari aũt cõpak mẽs homis:qꝛ mõ aduersitatꝭ amaritudie afficit:mõ dulcedie ꝓsperitatꝭ replet:mõ tumet p supbiã:mõ feruet per irã:stridet p iuidiã:nubila ẽ p tristiciã: oĩa recipit p auariciã: oĩa deuoꝛat p castrimargiã:spumat p luxuriã:aliq̃n tranq̃llũ fit p gr̃az. Sequit. x Donec atterat cẽlũ: qꝛ nisi finis hui⁹ mũdi aduenerit/ gen⁹ hũanũ a somno ñ euigilabit. Moraliter Al.† consurget Moraliter d Lignũ habet spem: si p̃ci sũ fuerit/ rursũ vi/resciꝭ.i. vir iust⁹/ cũ i moꝛte vel q̃libet pas/sione afficit/certã ha/bet expectationẽ q̃ in ętna brĩtudie itex re/uiuiſcit. b Et ra/mi ei⁹ pullulãt: qꝛ exẽplo illi⁹ alij fideles viriditatẽ vitę spũalis accipiũt. i Si se/nuerit in terra ra/dix ei⁹.i. p̃dicatio ei⁹ in coꝛdib⁹ terrenoꝝ viluerit. l Et in puluere emoꝛtu⁹ fuerit trũc⁹ illi⁹. i. a malis coꝛp⁹ ei⁹ afflictũ vel extinctus : m Ad odoꝛẽ aq̃ germiabit.i. p afflatũ spũſcti in coꝛdi bus electoꝝ exẽplo sui opis germẽ ꝛ̈tutũ radicabit. n Et faciet comã.i. exẽplo suo multoꝝ coꝛda i viriditate fidei su scitabit. n Quasi cũ pr̃imũ plãtatũ ẽ. Quia sic viuẽs doctrina ꝫ exẽplo multos suscitauit:ita moꝛtuus miraculis ꝫ sui memoꝛia ac oꝛonib⁹ /multos ꝓuertit. Vel radix iusti ẽ hu/mana natura:q̃ i ẽra seneſcit/cũ i puluerẽ redit. Trũcus era/dicabit:cũ coꝛp⁹ a sua spẽ dissipak. Ad odoꝛẽ aq̃ germiat:cũ p gr̃az spũſcti resurgit. Comã facit q̃si cũ pr̃imũ plãtatũ ẽ: qꝛ ad illã spẽz redit/ad quã pcipiẽdã in paꝺiſo si ñ peccasset crea tus fuit. Seq̃t. z Quis mihi ꝛc̃. Sciẽs aũt Iob añ ad/uẽtũ christi oẽs ad iferos descẽsuros:saltẽ illic ꝓtectionẽ po/stulat: vt ñ i locꝭ pęnalib⁹/ ⁊ i supioꝛib⁹ sit: q̃ etsi sint pęnalia q̃ ad dãnũ/nõ tñ q̃ ad sensũ . Et vocat infernũ limbũ inferni: vbi i sinu abꝛaę erãt electi i brã expectatiõe. Quis/ꝺo nota ẽ singl̃aritatꝭ. a Hoc magnũ:ꝺ singl̃are donũ: b Tri/buat/ ex gr̃a/ñ ex meritꝭ reddat. c Ut i inferno.i. i sinu abꝛaę: vbi oẽs electi strauerãt lectũ suũ. De quo Zach.ix.c. Eduxisti i sanguie testamẽti victos tuos ꝺ lacu i q̃ non erat aq̃. d Protegas me/a tormẽtꝭ inferni inferioꝛis/ vbi sũt repꝛobi. Ps̃. Eruisti aiam meam ex iferno iferioꝛi. e Et Ps̃.85. absc̃das me/a supplicijs repꝛoboꝝ. Ps̃. Absc̃dit me in Ps̃.26. tabnaculo suo in die maloꝝ ꝛc̃. f Donec ptrãseat.i. pfecte trãseat: g Furoꝛ tu⁹.i. vindicta tua: q̃ punis post moꝛtẽ pctã. De q̃ Esa.xxx.f. Ardẽs furoꝛ eius ꝫ gruis ad poꝛtandũ. Ps̃.6.et.37. Hoc idẽ oꝛabat dauid:ibi: Dne ne in furoꝛe tuo arguas me. Nec ẽ ꝺ̃ illud Sap̃.xij.c. Tu dñator ꝛ̈tutꝭ cũ trãquillitate iudicas oĩa: Quia deꝰ i se trãquilꝰ ẽ: ⁊ ill̃ q̃ pgnã sentiũt vi/deꝭ furiosus: f̃m q̃rũ opinionẽ vindicta dei furoꝝ ꝺoꝛ. Hic fu/roꝝ ptrãsiit iustos q̃ erãt i limbo/qñ eos eduxit:et malos i ꝓ/fundo inferni reliq̃t: f̃m q̃ dr̃ Osee . xiij.d. Ero moꝛs tua o moꝛs: moꝛsus tu⁹ ero inferne. h Cõstituas mihi tps/ eductionis. De quo Bar̃.iij.a. Ubi venit plenitudo tpis ꝛc̃. i In q̃ recoꝛdeꝛꝭ mei.i. effectũ tuę recoꝛdationis in me oñdas. In his aduentũ ad inferos petit Iob. Hoc tps p̃fini/tũ fuit i Dañ.ix.g. Post.lxij. hebdomadas occidet christ⁹:ꝫ nõ erit ei⁹ ꝓꝛs q̃ eũ negatur⁹ ẽ. s. iudaic⁹ ꝓꝛs q̃ in passiõe dñi recessit a fide. k Putasne: Nõ ẽ q̃stio dubitatiõis/ ⁊ hu/militatꝭ/q̃ ꝺescẽdit infirmis. Vñ Greg⁹. Solent iusti ꝺ qꝺ cer tũ sentiũt q̃si ex dubio ꝓferre: vt infirmoꝝ ꝛ̈ba i se trãsferãt. Sic Johãnes Matth.xj.a. Tu es q̃ vẽturus es:an aliũ ex/pectamus? l Cũctꝭ diebus . Hic ꝓbat p̃dictã queſtio/nẽ nõ fuisse dubitatiõis : oñdẽs se certum de resurrectiõe. m Milito: Quia militia ẽ vita hois sup terrã. ẽ. vij.a. Hec eni vita sp tẽdit ad finẽ. n Expecto/ certa spe. o Donec

veniat ímutatio mea. í. ín melius mutatio. ſ. Cor. xv. g. Oēs q̄dē resurgem⁹: ꝫ nō oēs ūmutabim̄. a Vocabis me: í iussu ꝛ voce archāgeli: ꝛ í tuba dei. j. Thessal. iiij. d. dicendo: O vos mortui ꝛc. b Et ego rñdebo tibi/incorruptibil' resurgēdo. Greg⁹. Tūc vocāti deo facit rñdebiū⁹: qñ ad iussū dei incorruptibiles resurgem⁹: mō ꝯo dñ corruptio durat/ ꝛ eo corruptibili ñ rñdem⁹: qz nō silēs/ ꝫ longe sum⁹ dissimiles.

Alt parces
Al. tparcis

c Operi manuū tuarum porriges dexterā. q. d. creatura corruptibilis ad incorruptionez puenire poterit: quia māu tuę ptāt̄ erigēt. Vel dextera/ dicit filius: q̄ incarnatus ad erigendū hominez missus fuit. Cant̄. ij. b. Leua eius sub capite meo: ꝛ dextera illius amplexabit me. d Tu quidē gres. me. dinu. q. d. et in ꝫ míra míscōia tua: qz mala pensas/ ꝛ tñ misericordiē relaxas. Greg⁹. Gressus enumerat ꝛ peccatis parcit: quia subtilit acta nr̄a cōsiderat: et tñ pēnitentibus misericordiē relaxat. Sap. xj. d. Miserer̄ oīm: quia oīa potes: ꝛ dissimulas pcta hominū ꝓpter pēnitentiā. e Signasti. q. d. parce dimittēdo: qz signasti ꝛc. Vel sic: Tu dinumeraſti ꝛc. Mō solū dinumeraſti gressus operū: ꝫ etiā signasti delicta cogitationū. f Quasi in sacculo. í. in secreto iudicio tuo/ vel in corde meo: vt aliqñ ꝓdeant in publicum/ nisi hic per pēnitentiā deleant. g Sz licz sigueris: tñ curasti iniq̄tatē meā/ per flagellor̄ mediciná. Eccēs. x. a. Curatio cessare faciet pcta maxima. Greg⁹. Pcta nr̄a deus dinumerat: dū nos ad singula quę fecimus deflenda ꝓuertit. Parcit: qz q̄ nos puniuim⁹/ ñ puniet. Signat ꝛ curat: qz nec inulta deserit: nec in iudicio punit. Cor ꝯo hois q̄si sacculus dei est: in q̄ mala signant/ dū studiose ꝓspiciunt: quę si homo cognoscit/ deus ignoscit. Deut. xxxij. e. Mōne hęc ꝓdita sūt apud me/ ꝛ signata ī thesaurīs meis? b Mons cadēs. Hęc patēt ad litterā. Ūñ poeta. Gutta cauat lapidē/ non vi sed sępe cadēdo. Dura tñ molli saxa cauātur aqua.

Ouidi⁹ de arte

Mystice

Dy/ stice aūt/ duo sunt genera temptationū q̄ tangunt hic. Unū qđ repente agit: Aliud qđ paulatim in mētem venit: ꝛ leuib⁹ suggestionib⁹ animū inficit. Ūñ in sūma sensus est: Sic hęc insensibilia modo subito ruūt: modo paulatim aquarū infusa mollitie ꝓsumunt: ita rōnabilis in alto ꝓstitutus/ vt mons durus: vt lapis inflexibilis/ sicut saxū/ modo subita temptatione deijcit: vt dauid ad respectū bersabee. ij. Regl̄. xj. a. mō longa ꝛ longa suggestiōe ꝓsumit: vt salomon: qui p⁹ in alto cō/ stitutus vt mons/ templū deo ꝓstruxerat: mulierū assiduitate delectus/ idolis phana fabricauit. iij. Regl̄. xj. Et hoc est:

h Mons: id est vir in alto virtutū ꝓstitut⁹: i Cadēs a gra: i Defluit/ in ꝓsensus. k Et saxum: id est vir q̄ inflexibilis videbat: k Transfertur ad opis ꝓpetratio/ nem: l De loco/ innocētię. n Et aquę: id est assidue temptatiōes: n Excauāt/ q̄si molliēdo. in Lapides. i. viros duros ꝛ fortes. Vel per lapides/ ꝓstantia mentis: per aquam blādimēta sęculi intelligunt: quę cauant ꝓstantiā mētis ꝛ vacuam relinquūt. o Et alluuione: id est frequēti temptatiōe. Alluuio/ est latens incrementū. p Terra cō sumitur: id est sapiens: o Paulatim. Eccl̄. xix. a. Qui spernit modica/ paulatim decidet. q Et homines. Adaptat similitudinē. r Similiter. q. d. sicut mons cadit subito: ꝛ lapis paulatim ꝓsumit: sic homines in temptatiōib⁹: q̄dam subito: q̄dam paulatim deijciunt. s Roborasti. q. d. q̄uis ꝓdas: tñ roborasti ꝛ Paululū/ boiem: vt. ſ. hic

a veniat ímutatio mea. Uōca
b bis me: ꝛ ego respondebo ti/
c bi. Operi manuū tuarū por
d riges dexterā. Tū q̄dē gres/
sus meos dinumeraſti: ꝫ pce
e pctis meis. Signásti quasi
f in sacculo delicta mea: ꝫ cū/
g rasti iniq̄tatē meam. Mons
h i k l m n o p q r s t cādēs dēfluit: ꝛ saxū trānsfer
tur de lōco suo. Lapides ex/
cauāt aquę: ꝛ ālluuiōe pāu/
latim terra ꝓsumit: Et hōiem
q̄ similitēr pdes. Roborasti
v eū pāululū: vt ī ppetuū trāsi

ret. Immutabis fāciē eius: ꝛ
a emittes eum. Siue nobiles
fuerint filij ei⁹ siue ignobiles/
b nō intelliget. Attñ cāro eius
c g dūz ī vnit/ dōlebit: ꝛ ād⁹ illius sup semetipso lugebit.

e Respōn/ Ca. xv.
f dēs aūt eliphaz the/
manites/ dixit: Mūn
g q̄d sapiēs rñdebit q̄si ī ventū
h loquēs: ꝛ iplēbit ardore stō/
k machū suū: Arguis vbis ēū
l qui nō est ęq̄lis tui: ꝛ lōq̄ris
m qō tibi ñ expedit. Oītuz ī te

viuēdi vires habeat: in quo roboze breui colligit hō ꝓperus/ tatem/ vel in gaudio/ vel in pęnis. Et hoc est. v Ut in ꝓpetuū trāsiret/ in vitaz. ſ. vel in mortē. Paululū dicit: qz breuis est oīs vita hois. Jacob. iiij. d. Quę ē vita nr̄a: Vapor ad modicum parens. x Immutabis ꝛc. q. d. roborasti hominez paululū: Et ideo imutabis ī morte: y Faciem ei⁹. Greg⁹. Facies hois ímutat/ cuz spēs eius morte auferitur. z Et emittes eū. Quia ab his bonis transitoriis/ ad ętna bona trāsferes. a Siue nobiles fuerit filij ei⁹/ siue ignobiles: nō intelliget/ hō. ſ. post emissionez: qua ꝫ roboratus: tñ ꝛc. imutat⁹. ſ. translat⁹. Greg⁹. Sicut viuētes/ mortuoz aię quo loco habeant ignorant: ita mortui q̄ carnalit̄ vixerūt: vitā in carne positoz q̄liter post dispona nesciūt. Sicut dives epulo/ Luc̄. xvj. g. nesciebat de fratribus suis: vñ rogabat abrāā vt mitteret ynum ex mortuis ad eos. Esa. lxiij. d. Abrāā nesciuit nos ꝛ israel ignauit nos. Ibi Aug⁹. Nesciūt mortui etiā sancti qđ agūt viui eoz filij. Cōtra riū tñ videt dicere Greg⁹. Justoz aię q̄ claritate dei vident nihil ē fozis qō ignozēt. Sol. est ad ꝫ/ q̄ sancti oīa ad salutem ꝓtinētia vidēt ex reuelatiōe: multa ꝯo nō vident ex se. Vel ñ/ lios vocat opa: nobiles si recta sunt: ignobiles/ si puersa. Sive igit nobiles sint filij eius/ siue ignobiles: hō nō intelligit: qz subtili examie discussa eius opa/ vtrū approbent/ an reprobent/ ignorat. Eccēs. ix. c. Nescit hō ꝛc. Jō dixit iob. ē. ix. d. Uerebar oīa opa mea sciēs q̄ nō pceres delinq̄nti. b Attñ caro eius. i. hō exterior: c Dū viuit/ in hoc mūdo: d Dolebit. i. tribulationē patiet. j. Cor. vij. c. Tribulationē carnis habebūt hmōi. Hiere. xiij. g. Dolor meꝰ sup dolorē/ in me coz meū mręs. d Et alia ꝛc. Homo interior ꝓpalit viuēs. De q̄ luctu dz Luc̄. xviij. d. Filię hierusalē nolite flere sup me: ꝫ sup vosipsas flete. Dolere autez debet hō carnalis de pctis q̄ fecit: de bonis q̄ omisit: de miserijs q̄s incurrit. Hō ꝓpalis nihilomin⁹ lugere debet ꝓ dilatiōe patrię: ꝓ incolatu ꝓsentis miserię: ꝓ alioz afflictione.

e Respōdēs aūt eliphaz. Finit̄ Expo. Ca. xv
f ꝯbis iob: rñdet eliphaz/ q̄. ē. iij. superbe sat̄ riderat
repḥēdēdo ipm iob. Hoc ār sup duob⁹ maxie arguit
eundē iob. Primo/ qz in p̄dict̄ videt dñz arguisse. Scdo/ qz
se mūdū esse iactauit: ad vltimū ꝯcludens penā simulatoris:
q̄lē putabat esse iob. Dicit g. f Nunq̄d sapiēs rñdebit q̄si ī ventū loquēs. i. inutilit̄ ꝛ supbe. q. d. qz ꝯba sapientū statbera ponderabūt: Eccl̄. xxj. d. Vel ī ventū loq̄ris mendacij? loq̄. Prouer. x. a. Qui nitit mēdacijs/ hꝰ pascit ventos: idē aūt ipse sequit aues volātes. Hiere. v. c. Prophetę fuerūt in ventū locuti: ꝛ rīsuz nō fuit in eis. g Et implebit ardore/ irę ꝛ furoris. h Stomachū suū. i. mentez vel coz suū: vt ꝫ deū loquat sicut tu. q. d. nō. Hoc eni faciūt stulti q̄s interficit iracūdia. ē. v. a. Esa. xxviij. b. Concipient̄ ardorē/ ꝛ parient̄ stipulā. i Arguis ꝛc. q. d. vere in vētū et in ardore loq̄r̄: qz arguis ꝯbis vētosis/ nō fac̄ famosis. k Eum q̄ nō est ęq̄lis tui. i. deum: vel me ꝛ alios. q. d. arguis meliozes te/ qō stultū est. Senioz eni nō est increpandus ꝫ obsecrand⁹: vt ꝓz. j. Timoth. v. a. l Et loq̄r̄ qō tibi nō expedit: imo qō officit. ē. xiij. a. Ad oipotentē loquar: ꝛ disputare cū deo cupio. m Oītū ī te ē euacuasti timorē. i. in ꝯbis tuis: qz sine timore nō pōt hō iustificari vt dz Eccl̄. j. c. Per euacuationē timoris/ totū ędificiū ꝓsu/

tum euacuatū innuit. Dis enī sapīa/timor dñi:t in illa time/re deū: Eccl̄j. xix. c. a Et tulisti. i. abstulisti. b Pre/ces corā deo: Uel/dño.q.d.de tua iusticia p̄sumēs/gratā dei depcari ptemnis. Uel sic/ Et tulisti p̄ces corāz deo: id est inutiles reddidisti ꝓpter malā vitam: q: non ē speciosa laus in ore pctōris: Eccl̄j.xv. c. Et Job. ix.f. dic̄ cęcus illūia/tus: Scim⁹ q: pctōres de⁹ nō audit. c Docuit enī iniq̄tas os tuū.q.d.ñ ex simplicitate/s ex malicia locut⁹ es. Matth.xij c. Ex abūdātia cordis os loquit. Prouerb. xviij.d. De fructu oꝛ viri replebit⁹ vent⁹ ei⁹. Et ita patz q̄ vita p/uersa linguę peruersę mgra ē. d Et imitarī linguaz blasphemātiū.q.d. blasphemas. Uñ e Cōdēnabit te os tuū: id ē culpa eloquij tui est tibi cā flagelli/t nō ego. f Et labia tua rñ debūt tibi.i. pęna inflicta p pec catī labioꝝ rñdebit malicię cordis tui. Prouer.xviij.b. Os stulti ꝓtritio ei⁹:t labia ipsi⁹ ruina aīę ei⁹. g Nunq̄d primus hō tu nat⁹ es: qui sine pctō solus creat⁹ est.q.d.nūq̄d tu sol⁹ es sine crimīe: h Et ante colles formatus: id ē añ sęcla genit⁹/vt possis vere loq̄ ō ętno. Uel/Añ colles.i.maiores te q̄ deū furētē tenebāt: vt moyses. Esa.lxiiij.c Non est qui inuocet nomen tuum: qui ꝓsurgat t teneat te.

i Nunq̄d ꝓsi.tc̄. vt de sapīa ei⁹ disputes: Et ꝑ dicit eliphaz/ q̄ cū sit tpal̄: disputat ō ętno:t ignās de dei sapīa. Et videt facere eliphaz/qō oꝛ Eccl̄s.v.a. De⁹ ī cęlo:t tu super terrā: idcirco sint pauci ꝛmones tui: de illo. s. Sap.ix.c. Quis hominū poterit scire ꝓsiliū dei: aut q̄s poterit cogitare quid velit de⁹: q.d.null⁹. Esa.xl.c, Quis adiuuit spm̄ dñi/ aut q̄s ꝓsiliari⁹ ei⁹ fuit: k Et inferioꝛ te erit ei⁹ sapia: vt eam q̄si tibi subiectā plene cognoscas.q.d. l Quid nosti: alio te docēte: m Qō ignorem⁹.q. d. nihil. Et ꝑ dixit eliphaz ꝛ illud qō dixerat iob.ē.xij.a. Et mihi est coꝛ sicut t vobis.

n Quid itelligis p te qō nesciam⁹: Greg⁹. Hęc verba patent oīndūt ex q̄ mētī elatiōe ꝓdeāt. o Et senes t antiq̄.q.d.sapientes t prudentes sum⁹. Sup̄.xij.b. In antiq̄s est sapia:t ī multo tpe prudentia. Et ita vꝛbis iob vtit eliphaz ꝛ iob. p Nunq̄d grāde ē.i.difficile: q Ut ꝓsolet te de⁹:q.d.non:imo facile. Eccl̄j.xj.c. Facile ē in oculꝰ dñi subito honestare paupez. Uel/Nunq̄d grāde ē.i.magnū: Ut ꝓsolet te de⁹ p flagella.s.q.d.si ad augmētū corone hęc flagella sustineres:magī deberet hec flagellatio esse q̄ tribulatio. Et esset q̄dē: r Sz vꝛba tua tc̄. q̄b⁹ inueberis ꝛ deum t ꝛ nos. Hiere.iiij.c. Uię tuę t cogitatiōes tuę fecerūt tibi hęc. s Quid te eleuat cor tuū/i supbiā: t Et q̄si magī/cogitās: attonitos habes oculos/elatus ī mirabilib⁹ sup te:sic̄ pharisę⁹ q̄ se iustificauit: Lucī.xviij.b. Sic falso crimīabat eliphaz btm̄ iob: talē illū ęstimās q̄l ipe erat. Uñ Greg⁹. Sępe iustoꝝ mēs ad altiora ꝓtēplāda suspendit: vt exteri⁹ facies eoꝝ obstupuisse videat. Sic btūs martin⁹ insan⁹ dicebat:qz semp cęlū aspiciebat: Uñ t moriēs dicebat: Sinite me cęlū poti⁹ videre q̄ trā. Esa.xxxviij.c. Attenuati sūt oculi mei suspiciētes ī excelso. Sz hāc ꝓtēplatiōis vim reꝛobi p hypocrisim fieri putāt: Qō enī in se est/ī alios suspicant. Prouer.xvj.d. Qui attonitī oculis p̄ua cogitat: mordens labia sua pficit malū. v Quid tu. cō. de. spi. tu. vt pfe. huiusce. sermōes: q̄s dixit.ē.xij.a. Ad oipotētē loq̄r t disputare cū deo cupio tc̄. quibus videt se laudās ex/

r de⁹? Sed vba tua p̄aua ꝑ
s phibēt. Quid te eleuat coꝛ
t tuū:t q̄si magna cogitās/at/
v tonitos habes oculos? Quid
tumet ꝛ deū spūs tu⁹/vt pfe
ras de ore tuo huiuscemodi
x sermōes? Quid ē hō vt imma/
y culat⁹ sit: et vt iust⁹ appare/
z at nat⁹ ō mulier? Ecce inter
sctōs eius nemo imutabilis:
aa et cęli nō sunt mūdi ī con/
bb spectu eius: q̄tō magī abo/
cc minabilis et inutilis homo:
dd qui bibit quasi aquam iniq̄/
ee tatē. Ostēdā tibi/audi me:

tollere. Sz non fuit ꝑ extollētia/ꝑ humilis vitaī ꝓfessio. Uñ Greg⁹. Plerūq̄ iusti aliq̄bus necessitatibus afflicti/sua opa cogunt fateri:qō btūs iob fecerat:qō putat elatio : Sz ī dei auribꝰ supba nō sunt: q̄ humili corde pferūt. Sic enī culpa ē hoiez ꝑ arrogare sibi qō nō est:sic aliq̄ñ non est culpa dicere hūilit qō ē. Uñ sępe fit/vt iusti t iiusti vba habeāt eadem/ coꝛ rñ dissimile: Et ex q̄bus vbis dñs ab istī offendit:eisdē ab illis placatur: vt phariseꝰ qui se iustificauit ī ope/Lu. xviij.b. deū offendit: Ecechias vo hūilit se iustū asserēs/ī cogitatione deum placauit. j.25.a. Esa. xxxviij.a. Demēto inq̄t quō ābulauerim coā te corde p/fecto. De pe. dis. 2.c.fi. Et paulus . ij. Corī.xj.b. Existimo inq̄t me nihil minꝰ fecisse a magnis aplis. Et iob.ē.xij.a. Et mihi ē coꝛ sic̄ t vob: nec iferioꝛ vob sum. x

Quid ē hō vt imaculat⁹ sit:q.d.quō hō ifirm⁹ t fren⁹ q̄ ad ifirmitatē spōte cecidit/pt eē sine macla:q.d.ñ pōt esse. Eccs.vij.c. Nō est hō iust⁹ in terra q̄ faciat bonū t ñ peccet. Exo.xxxiij.a. Dñator dñe de⁹/ nullus apud te inocēs p se ē. j. Job.j.d. Si dixerim⁹ q̄m pctm̄ nō habem⁹ /ipsi nos seducim⁹ t vitas ī nob nō ē. Tu igit iob nō debes timere. Greg⁹. Inē imīgs reꝑhēsiōes vera admiscet eliphaz: et bona dic̄ nō bñ. y Et vt iust⁹ appareat nat⁹ ō miuliere.i. ō coꝛruptiōe. Uel/ad lrā/ō muliere.q.d.quō apparere pōt iust⁹ q̄ ō illa nat⁹ ē:q̄ iniusticię ꝓpinatrix extitit? z Ecce inter sctōs ei⁹ nemo imutabil⁹: per naturā: Etiā Iohānes q̄ inter natos mulierū nō surrexit maioꝛ: Matth.xj.b. Sz inhęrēdo imutabili vitati fit hō t āgel⁹ imutabil⁹ p gram/q̄ est mutabilis p naturā. Jō dic̄ dauid: Mihi adhęrere deo/bonū ē: quia q̄ adhęret deo/vnus spūs ē.j. Corī.vj.d. Esa.xl.g. Qui speꝛāt ī dño:mutabūt foꝛtitudinē. Ps.72. a Et cęli.i.scī alti p ꝓtēplationē/mūdi p̄uersationē/ꝓcaui p hūilitatē/stellati p vꝛtutū t operū varietatē: bb Nō sūt mūdi ī cōspectu ei⁹/ per seipsos vel in compatiōe ei⁹. Infra.xxv.b. Stellę nō sūt mūdę ī ꝓspectu ei⁹. Sup̄.iiij.d. Ecce q̄ seruiūt ei ñ sūt stabiles:et in āgelis suis reppit p̄uitatē: q̄tō magis hi qui habitāt domos luteas. Esa.lxiij.b. Facti sum⁹ vt imūdi:quasi pān⁹ mēstruate vniuersę iusticię nr̄ę. cc Qꝛto magī abominabil⁹/i mal. dd Et iutil⁹ hō/i bonis ꝓpt mala comitātia/q̄ diffamāt bona ne placeāt. Ul̄/aboiabil⁹ ꝓpt imūdiciā maculę. Inutil⁹ ꝓpt iiusticiā ipfectę vitę. Ul̄/aboiabil⁹/ ꝓpt malas cogitatiōes . Prouer.xv.c. Abomīatio dñi cogitatiōes malę. Inutil⁹/q̄ ad opa exteriora . Sap.iij.c. Uacua ē spes illoꝝ.i.impioꝝ:t laboꝛes sine fructu t inutilia opa eoꝝ. ee Qui bibit q̄si aquā iniq̄tatē.i. cito t sine moꝛa facit pctā. Greg⁹. Qui sine tioꝛe illicita fac̄:q̄si iiusticię poculū sine obstaculo glutit: Prouer.iiij.c. Comedūt panē ipietat⁹:t vinū iniq̄tat⁹ bibūt. Infra.xxxiij.a. Quis ē vir vt ē iob q̄ bibit subsānationē vt aquā? Ul̄/hęc dic̄: qz hō facil⁹ est ad malū execution̄ t astut⁹. Hiere.iiij.f. Sapiētes sūt vt faciāt mala: bñ facere aūt nescierūt. Uel qz delectat⁹ in mali ꝓpetratione. Prouer.ij.c. Lętāt cū male fecerit:t exultāt ī reb⁹ pessimis. Itē.xv.c. Stultitia ē gaudiū stulto. ff Ostēdā tibi/qō nesc̄ gg Audi me/q̄si doctoꝛē: Et ī ꝑ arrogātiā suā mōstrat eliphaz:q̄si doctoꝛē se docere vult. Greg⁹. Propriū arrogātis ē vt cū rectū vel parū senserit/ inde eleuet/t q̄si doctoꝛ reuerētiā a melioꝛib⁹ exigat. Sz qz audita cū minoꝛi auctate docēt q̄ visa: vt maioꝛē auctoꝛitatē sibi arroget eliphaz: Subdit:

a Qd vidi narrabo tibi. Job.iij.b. Nos qd scim⁹ loq/
mur: ꝛ qd vidim⁹ testam. Et gre narret subdit: Quia b Sa
pientes/sicut ꝛ ego: c Cõfitent veritatẽ. Eccl.xxxix.a.
Sapientiã antiquoꝝ omniũ exqret sapiẽs/ꝛ in pphetis vaca/
bit: narrationẽ viroꝝ noiatoꝝ pseruabit. d Et non ab/
scondũt pces su/
os. i. non celant snias
patrũ suoꝝ: sed potꝰ
narrant posteris: vt co
gnoscat generatio al/
tera. Tñ ptrariũ vide
tur Prouer.x.b. Sẽ/
tentiã absconditt sapi
entes. Hoc faciũt p
loco ꝛ tpe/ad vitandã
elationẽ. Eccl.xx.a.
Homo sapiẽs tacebit
vsq ad tps. Vel pp
indignitatẽ audiẽtiũ.
Matth.vij.a. Noli/
te sctũ dare canibus:
neq mittatis ante poꝛ
cos margaritas. e

a Qd vidi nãrrabo tibi: Sã/
b pientes pfitẽnt: ꝛ nõ ãbscon
c dũt pces suos. Qũꝰ solis
d data est terra: ꝛ nõn trãsibit
e alienꝰ p eos. Cũctis diebus
f suis impiꝰ supbit: ꝛ nũmerꝰ
g ãnoꝝ incertꝰ ẽ tyrãnidis eiꝰ.
h Sonit⁹ terroꝛis semp in au/
i ribus illius: ꝛ cũm pax sit: il/
k le sp insidias suspicat. Nõn
l credit q rẽuerti possit de te/
m nebꝛis † ad lucẽ: circũmspe/
n ctans vndiq gladiũ. Cũm
o se mouerit ad querendũ pa/
p nem: nouit q paratus sit in
q mãnu eius tenebꝛarũ dies.
r Terrebit eũ tribulatio: ꝛ ãn/
s gustia vallabit eum/sicut re/
t gem qui pꝛeparat ad pꝛeli/
v um. Tẽtendit enĩ aduersus
x deũ mãnũ suã: ꝛ ptra oipo/
y tentẽ roboꝛatus est. Cũcur/
z rit aduersus eum erecto col/
a lo: ꝛ pingũi ceruice armatꝰ ẽ.

Al. non habet † ad lucem

Quibꝰ solis data ẽ terra: Ad Ifram: q oĩa fũt iustoꝝ: ip
si aũt christi: christꝰ ãt dei. j. Cor. iij. d. Tñ b sibi appꝛopare
pfũptiõis ẽ. Pꝛopt q. s. xij. a. dixit Iob: Ergo vos soli doiet
estis: ꝛ vobiscũ moꝛiet sapiẽtia. Esa. v. c. Mundd habitatis
vos soli ĩ medio terrę: Cõtra b videt illud. s. ix. c. Terra da/
ta est in manꝰ impij. i. ecclesia. Non ergo solis sapientibꝰ siue
solis iustis. Itẽ Roma. xiij. a. Mõ est ptãs nisi a deo. Glo.
alicui hoĩ bono vel malo. Itẽ. j. xxxiij. d. Qui regre facit hy
pocritã pter pctã populi. Itẽ Hiere. vlt. d. De paupibꝰ ter
rę reliquit nabucardan pnceps militię vinitoꝛes ꝛ agricolas:
Ibi Glo. Stulti ꝛ hebetibꝰ cõmẽdat agriculturã: vt nõ vi/
nũ grę spũalis ꝛ frumentũ sanę doctrinę in vineis ꝛ agris p/
phetarũ fructificẽt: sed spinę ꝛ tribuli vitioꝝ. Esa. iij. a. Da/
bo pueros pncipes eoꝝ. Sol. Solis iustis dicit dns dedisse
prãtem: qbus placatꝰ dedit: alijs non: quia iratꝰ dedit. Osee.
viij. a. Ipsi regnauerũt ꝛ nõ ex me: pncipes extiterũt ꝛ non
cognoui. Item solis iustis data est terra ad regendũ ꝛ docẽ/
dum. i. ecclesia: Impijs aũt pmittit ꝛ exponit ad impugnan
dũ ꝛ vexandũ ad exercitiũ bonoꝝ. f Et nõ trãsibit alie
nus. i. diabolus. Prouer. xiij. b. Coꝛ qõ nouit amaritudinẽ
aię suę: in gaudio eiꝰ nõ miscebit extraneus. Itẽ. v. b. Ne des
alienis honoꝛẽ tuũ: ꝛ ãnos tuos crudeli. Joheł. vlt. d. Erit
hierusalẽ sancta: ꝛ alieni nõ trãsibũt p eã amplius. g Inter
eos: qsi subiectos. q. d. nõ errabãt in doctrina. h Cun/
ctis dieb⁹ suis impiꝰ supbit. Vñ Ps. Supbia eoꝛum
qui te oderũt ascendit sp. Greg⁹. Solẽt etiã electi in qbusdaꝫ
actib⁹ supbire: sed anteq vitam finiãt/ab elatione coꝛda cõ/
mutant: impius vo sic vitã terminat/vt ab elatiõe nunq rece
dat. Et in h reprehendit eliphaz beatuꝫ Iob de supbia: qsi di/
cat: non es mũdus/sed supbus. i Et numerꝰ ãnoꝝ. Hic
de crudelitate arguit eũ. q. d. qre qsi de certo extollit: cuiꝰ vi/
ta sub incertitudine tenet: Eccls. ix. c. Nescit hõ finẽ suũ: sed
sicut pisces capiunt hamo: ꝛ aues laqueo comphẽdunt: sic
capiunt hoies in tempe malo: cum eis extẽplo supuenerit.
k Tyrãnidis. i. crudelitatis. Greg⁹. Tyrãnus pprie dr q in
re cõi/nõ iure pncipat. Dis tñ supbꝰ iuꝛ modũ pprium tyrãni
dẽ exercet. Nã qdẽ alius ĩ re publica: alius in patria: alius in ciui/
tate: alius in domo ppria: alius per latentẽ neqtiã h exercet
apud se in cogitatiõe ꝛ si possit ope. Vñ Prouer. xj. c. Ma/
nus ĩ manu nõ erit innocẽs malus. Eccl. iij. d. Noli eẽ sic leo
in domo tua euertẽs domesticos tuos. Eccl. xx. c. Est q ve/
tatur peccare ab inopia: ꝛ in requie sua stimulabit. l Do
nitus terroꝛis. q. d. impius semper timet/etiam vbi nõ est
timoꝛ. Prouer. x. d. Pauoꝛ his qui opantur malum. Pꝛo/
uerb. xxviij. a. Fugit impius nemine psequẽte. Leuit. xxvj.
f. In regionib⁹ hostium terrebit eos sonitus folij volantis.
Quid aũt faciat hunc timoꝛẽ/dicit Seneca: Timidũ non fa/
cit animũ nisi repꝛehẽsibilis vitę ꝛscientia. m Cum par
sit/ille semper insidias suspicatur: timens ne ab alijs
patiatur qd alijs fecit. Nam vt dicit auctas: Necesse ẽ vt q
ab oĩb⁹ vult timeri oẽs timeat. Et. j. xviij. a. sup illud: Rndes
baldath: dic Glo. Nũanę mẽtis pprium est: hoc sibi fieri suspica
ri/qd alijs fecit. Sap.
xvij. c. dicit de docto
ribus magicę artis: Fre/
quenter occupãt pes
sima redarguente cõ/
scientia. Sic passus ẽ
adonibezech. Judic.
j. b. q dixit: Sicut feci
sic reddidit mihi dns.
Greg⁹. Qui dolose
agit erga se/simplicit
agi nõ estimabit: qui
no innocentiã alijs ex
hibet/non est qd tor/
midet ab eis. Vñ Ro
ma. xiij. b. Vis nõ ti/
mere potestatẽ/bene/
fac: ꝛ habeb laudẽ de
illa. n Nõ credit: cũ tot vndiq vrgeãt: n Qr reuerti
possit de tenebꝛis ad lucem: id est de peccatis ad iusti/
ciam. Sap. ij. a. Non est agnitus qui reuersus sit ab inferis:
Vox est maloꝝ: qui dum feriri se vndiq credunt: insidijs/de/
sperata salute semper ad nequitiã crescunt. Prouerb. xviij. a
Impius cum in pfundum peccatoꝝ venerit/contemnit. Si/
cut cain qui dixit: Maior est iniqtas mea/q vt veniam me/
rear: Gen. iij. b. o Circumspectans vndiq gladi/
um: id est pnam. Hoc ẽ qd de quodam tyrãno dionysio no
mine/legitur: cum diceret ei quidam: O q felix es dionysi:
inuitauit illum ad prandiũ: ꝛ fecit parari cathedrã ꝛ foueam
magnã sub cathedra fecit plenam carbonib⁹ viuis: ꝛ sup ca/
put illius gladium acutissimũ posuit filo tenuissimo depen/
dentem: ꝛ fecit afferri fercula. At illi non comedẽti/dixit dio/
nysius: Quare nõ comedis? Qui rndit: Quomõ comedere
qui hinc ruinam in ignem timeo: ꝛ supra gladiũ. Et dixit dio
nysius: Quę est ergo felicitas mea: q hęc timeo? p Cum
se mouerit ꝛc. Ostendit quõ vndiq sit gladius malis: qui
etiam cum timoꝛe querunt necessaria pꝛesentis vitę. Et hoc
est: Cum se mouerit. Thren. j. d. Omis populus eius ge
mens ꝛ querens panem: id est cum gemitu querens panem:
dederunt pꝛeciosa quęq pro cibo / ad refocillandã animam.
q Nouit ꝛc. Hęc noticia pna est: Intus enim habet re/
stem suę damnatiõis. Unde Juuenal. Exemplo qcũq ma
lo cõmittit: ipsi displicet auctori: pma ẽ hęc vltio: q se Ju/
dice nemo nocens absoluitur. r In manu: id est in actu.
s Tenebꝛarum dieg: id est tempus vltionis. t Tri/
bulatio/exterioꝛ. v Angustia/interioꝛ: id est pestis cõ/
scientię. Sap. xvij. c. Cum sit enim timida nequitia: data est
in omniũ condemnationẽ: Semper enim psumit sęua: ptur/
bata conscientia. x Sicut regem: qui vndiq timet: sic
impio omnia sunt timoꝛi. Esa. xxxiij. b. Possedit timoꝛ hy/
pocritas. y Tetendit/impius scilicet: et ideo hęc omnia
patitur: Et est superboꝝ recta descriptio: qui omnib⁹ mẽbris
suis contra deum pugnant. z Manũ: id est opa. Greg⁹.
Contra deum manũ tendere/est in opatione pꝛaua despectis
dei iudicijs pseuerare. Et z oipotentẽ roboꝛat: q pspari ĩ ma
la sua actiõe pmittit. a Lucurrit/nõ hns obstaculũ ĩ ma
lo ope. i. audaci aio ꝛ superbo. b Erecto collo. Greg⁹.
Erecto collo aduersus deũ currit: q ea q creatoꝛi displicẽt cũ
audacia ppetrat: Cõtra illud Eccl. vj. a. Nõ te extollas ĩ co/
gitatiõe aię. Esa. iij. c. Pꝛo eo q eleuatę sũt filię sion: ꝛ ambu
lauerũt extẽto collo: ꝛ nutib⁹ oculoꝝ ibãt/ꝛ plaudebãt mani/
bus: ꝛ ãbulabãt pedib⁹ suis ꝛ cõpositio gdu incedebãt: decal/
uabit dns verticem filiarũ sion: ꝛ dns crinẽ earum nudabit.
c Pingui ceruice: id est abũdãtia tpalium elatus contra
dominũ erigitur. Greg⁹. Pinguis ceruix/ est opulẽta supbia.

Juuenalis 13. satyra

affluentib⁹ reb⁹ /q̄si mult⁹ carnib⁹ fultꝰ. Idē: Quid ē paup/tas/nisi q̄dā macies: Quid rerū abūdantia/nisi q̄dā pingue do vite p̄sentis: Eccl̄j.xliij.c. Sicut lozica induit se aquis.

Ps.72. a Operuit ꝛc̄. Greg⁹. Faciē crassitudo opit: cū desidera/ta rerū abūdantia oculos mētis p̄mit. Ps. Opti sūt iniq̄ta/te ꝛ impietate sua: p/dit quasi ex adipe ini/q̄tas eoꝝ. Tob.ij.b. exceca ꝛ de stercoꝛib⁹ hirūdinū. b De lateribus. Greg⁹. Latera diuitū/ sūt so/cij q̄ eis adhērēt. c Aruina/est supbia. Aruina q̄ de laterib⁹ ei⁹ depēdet: quia quis/q̄s iniq̄ potēti adhę/ret: de ei⁹ potētia ve/lut ex pinguedine tu/met. Eccl̄j.xliij.a. Qui cōmunicauerit super/bo/ induet superbiam. Ad litteraꝝ patet de superbo: cuius supbia ciuitates deserū/tur a deo ꝛ bonis habitatoꝛibus. Eccl̄j.x.b. Sedes superbo/rū ducū destruxit deus. Mystice/Ciuitates desola/te/sūt cunei latronū vel p̄auoꝝ socioꝝ obsequētiū tyrānidi. Domus desertę/sūt p̄auę societates: vel p̄auę p̄scię q̄s iniqu⁹ inhabitat. Hę ciuitates ꝛ dom⁹ desertę ꝛ desolatę di/cunt: qz a deo ꝛ bonis oīb⁹ derelinquūt/ꝛ in cumulos lapidū redigunt: qz bona q̄ faciūt iutilia sūt/sicut aceru⁹ lapidū: ꝛ qz sūt dęmonū receptacla: sicut dom⁹ desertę ꝛ ruinosę latronū. Esa.xiij.d. Nō ponet ibi tētoꝛia arabs. i. humil: nec pastoꝛes requiescēt: id est p̄dicatoꝛes: sed requiescent ibi bestię: ꝛ replebūt domus eoꝝ draconib⁹: ꝛ habitabūt ibi struthiones: ꝛ pilosi saltabūt ibi: et rūdebūt sibi bululę i ędib⁹ suis: ꝛ sirenę in de/lubris voluptatꝫ suę. Tales sūt socij p̄aui p̄lati: bestię per rapacitatē: draconꝫ p detractionē: struthiōes p simulatio/nē: pilosi p cupiditatē. e Nō habitabit: supb⁹ bonis tpalib⁹: aut gr̄ę vel glorię. Cōtra.ē.xij.b. Abūdāt tabnacla p̄donū. Hoc soluit q̄ sequit. f Nec p̄seuerabit. Vñ Eccl̄j.xl.b. Substātię iniustoꝝ sicut fluuⁱ siccabunt. Prouerb. xiij.b. Suba festinata minuet. Itē.xx.c. Hereditas ad quā festinat i p̄ncipio/bñdictiōe carebit. g Nec mittet i terrā radi/cē suā. Ut arboꝛ nō hns i terra fixā radicē/cito ꝛ leui impul su cadit: Sic oīs supb⁹ sine radice charitatꝫ/cito dei snīa erui Ps.36. tur. Ps. Vidi impiū eleuatū sicut cedros libani: trāsiui ꝛ ec/ce nō erat. Sap̄.iiij.a. Adulterinę plātatiōes nō dabūt radi ces altas. Eccl̄j.xxiij.d. Nō tradet filij adulterę radices: ꝛ ra mi ei⁹ nō dabūt fructū. Cōtra.ē.v.a. Vidi stultū firma radi ce. Sol̄. Firma fm opinionē hominū/qui iudicāt fm faciez: Mystice sed infirma fm veritatem. Mystice/Supbus nō mittit radicē in terra viuentiū p q̄ non laborat: vt in sacra scriptu/ra/fm quā nō vult opari. h Nō recedet de tenebris: pctōꝝ. Greg⁹. Qui lucē iusticię nō quęrit/de tenebris nō re/cedit. Joh.iij.c. Oīs q̄ male agit/odit lucē: ꝛ nō venit ad lu cem vt nō arguant opa ei⁹: q̄ aūt facit veritatē/venit ad lucē vt opera eius manifestent: qz in deo sunt facta. i Ra/mos ei⁹ arefaciet flāma. i. opera moꝛtificabit superbia. Aug⁹. Sola supbia bonis opib⁹ insidiat vt pereant. Sap̄.iiij. b. Confringent enī rami incōsūmati: ꝛ fruct⁹ illoꝝ inutiles ꝛ acerbi ad māducādū: ꝛ ad nihilū apti. k Et auferet spū oris sui. i. pctō supbę locutionis: qz eo dānatiōis snīam ac/cipiet: q̄ oris sui spīn timoꝛe dei nō restrinxit. Vñ spūs sonat hic in elatione. Esa.ij.d. Quiescite ab hoīe cuius spiritus in naribus eius. l Non credat frustra erroꝛe decep/tus q̄ aliquo p̄recio redimēdus sit: id est manens in peccato. Elemosyna q̄dem p̄ciū est post culpam: quo redi/mit anima peccatꝫ obligata/ si recedat a peccato. Dan̄.iiij. c. Peccata tua elemosynis redime: ꝛ iniq̄tates tuas miseri/coꝛdijs pauperū. Lucꝫ.xj.f. Date elemosynā: ꝛ ecce omnia mūda sunt vobis. Prouer.xiij.b. Redemptio animę viri p/pꝛie diuitię. Sz nō valet elemosyna ei qui manet in peccato: vel qui ō alieno facit eā: sicut fur vel raptoꝛ vel vsurariⁿ: imo potiⁿ nocet ei. Eccl̄j.xxxiij.c. Im molātꝫ ex iniquo/oblatio ē maculata. Et.j.d. Qui offert sacrificiū ex substantia paupe/rū/q̄si q̄ victimat filiū in ꝛspectu patris sui. Prouer.vj.d. Zelus et furoꝛ viri nō parcet in die vindictę: nec ac/q̄escet cuiusq̄ p̄cib⁹: nec suscipiet p redēp/tione dona plurima. m Antecęꝛ dies ei⁹ impleant/pibit. i. ante terminū quē sibi p̄mittit supb⁹/moꝛit: vel quem haberet nisi p̄ter malicięꝫ abbre/uiareꝫ vita ei⁹. Greg⁹. Meqtia supbi vitam ei⁹ inꝛcidit. Prouer.x.d. Anni impioꝝ breuiabūt. Ps. Viri sanguinū ꝛ dolosi nō dimidiabūt dies suos. Greg⁹. Dies p/sciri nec augeri p̄nt nec minui: nisi ita p̄scianⁱ: vt cū optimis optib⁹ longioꝛes sint/vel cū pessimis breuioꝛes. n Et ma nus ei⁹ arescēt. i. opa inutilia erūt. Sap̄.iiij.a. Multige/na impioꝝ multitudo nō erit vtilis. Vel/man⁹ eius arescēt. i. a bono deficiēt: qz nō p̄seuerabit. Qualiꝫ autē arescāt docet. o Lędet ꝛc̄. q.d. op⁹ supbi: aut qz de mala intētiōe p̄cedit scz causa vanę laudis/inutile ē: qō p oliuā sigt/ quę p nebulaꝫ imoderataꝫ floꝛe offenso p̄uatur fructu: aut quia fine debito q̄ inceptū fuit/cassat: qō p botrū sigt: q̄ p̄duct⁹ ad frigus ve/niēs/desiccat. Vl̄ ecōuerso: p̄mū p botr⁹: secūdū p oliuā acci/pit. Dic̄ g̃. p Botr⁹ eius. i. op⁹ eius. s. supbi: lędet q̄si i p̄mo floꝛe: qz etsi bonū sit qō agit: qz ñ bona intētiōe fit/de/p̄uat. q Et q̄si oliua p̄scięs floꝛē s. supple lędit a nebula: sic qui bonū op⁹ bñ inceptū nō bono fine p̄sūmat. Moraliter Moraliter/exponit de nouis p̄latis ꝛ adhuc infirmis. Greg⁹. Infirm⁹ vel regere vel exterioꝛa agere nō debet: qz i terrenis actib⁹ vel frigescit: vel cū placere videt q̄ agit/ q̄si in sancto studio feruet/vñ estu perit. Qō sigt. iiij. Regl̄. iiij.c. in puero q̄ missus ad messoꝛes estu peręt. Deut.xv.d. Non opaberⁱ in p̄genito bouis. Leuitꝫ.xix.e. Poma q̄ germināt imūda erūt: nec edatꝫ ex eis. r Cōgregatio ꝛc̄. Vere deleꝫ op⁹ supbi duob⁹ supdictꝫ modis. i. aut qz ex mala intē/tiōe fit: aut qz fine debito q̄ inceptū fuit/cassat: qz/Cōgrega/tio. i. p̄geries operū: De q̄ Matth̄. vj.c. Si oculus tu⁹ fuⁱ/plex fuerit: totū coꝛp⁹ tuū luciduⁿ erit: Si aūt nequā/totū coꝛ pus tuū tenebꝛosū erit. s Hypocritę: qz intⁿ supbiā hꝫ: licet exteriⁿ humilitatē oñdat. t Sterilis. i. sine fructu ęt/nę retributiōis. Matth̄. vj.a. Receperūt mercedem suam. v Et ignis/auaricię in p̄senti ꝛ gehēnę in futuro: x De uoꝛabit tabernacula. i. cogitatiōes in q̄bus q̄si in tabna culis mēs habitat: vel coꝛp⁹ qō est tabnaculū aię. y Qui munera libenter accipit: Coꝛdis/oꝛis/et manus. Ja/cob.v.a. Aurū ꝛ argētū vr̄m eruginauit: ꝛ erugo eoꝝ in testi moniū vob erit: ꝛ māducabit carnes vr̄as sicut ignis: Et ita transibūt de igne in ignē. Ecech̄.xv.b. De igne egredient in ignem: ꝛ ignis ꝛsumet eos. Et q̄re h: Quia exenia ꝛ dona ex/cęcāt oculos iudicū: ꝛ q̄si mut⁹ in oꝛe auertit coꝛrectiōes eo/rū: Eccl̄j.xx.d. Itē Deut.xvj.d. Non accipies p̄sonā ꝛ mu/nera: qz munera excęcāt oculos sapiētū et mutant verba iu/stoꝝ. Item Exo.xxiij.a. Non accipias munera quę excęcāt etiam p̄udētes: ꝛ subuertūt verba iustoꝝ. Ps. In quoꝝ Ps.25. manib⁹ iniq̄tates sunt: ꝛ dextera eoꝝ repleta est muneribus. Esa.j.k. Principes tui infideles/oēs socij furum: Omnes di ligunt munera: sequūt retributiones. Ideo dicit Esa.xxxiij. c. Quis habitabit ex vobis cum ardoꝛib⁹ sempiternis: Qui ambulat in iusticijs/ꝛ loquitur veritatem: et p̄oijcit auaricia/am ex calumnia/ꝛ excutit manus suas ab omni munere:

a Cõcepit/hypocrita. b Dolorẽ/alijs iuidẽdo:qz dũ cupit munera/iuidet alijs. Prouer.xxviij.c. Qui festinat ditari/nõ erit innocens. c Et pepit iniq̃tatẽ:alijs derogando/opere vel sermone. Esa.xxxiij.b. Concipietis ardorem et parietis stipulam:quę est materia incendij. Item Esa.lix.a. Ps.7. Esa.59.c. Conceperunt laborẽ/et pepererunt iniquitatez. Uel/Cõcepit dolorẽ/male cogitãdo: Et pepit iniq̃/tatẽ/cogitatũ male ĩ/plẽdo. d Et vter eius p̃gnat dolos.i. mẽs iniq̃ cogitatiões. Hiere.iij.e. Uentrẽ meũ/ventrẽ meũ doleo. Hęc dic̃ eliphaz: qz his oĩb9 vitijs iob infectus putauit: et iõ pcussum a deo.

a Cõcepit dõlorem: et pẽpit
b c iniq̃tatẽ: et vter9 ei9 p̃parat
d dolos. Ca.XVI

Exposi.Ca.XVI

e Espõdens
f Exit: Audiui frequen
g ter talia. Cõsolãtores onero/
b si oẽs vos estis. Nũnq̃d habe
i bũt finẽ v̊ba vẽtosa: aut ali/
q̃d tibi molestũ est si loq̃ris?
k Poterã et ego similia vri lo/
l q̃. Atq; vtinaz ẽsset aia vra
m p aia mea: Cõsolarer et ego
n vos sermõib9: et mouerẽ ca/
o put meũ sup vos. Roborarem vos ore meo/p̃udẽt p̃solãdo. Esa.l.b. Dns dedit mihi linguaz eruditã: vt sciã sustẽtare eũ q̃ lapsus ẽ v̊bo. q Et mouerem labia:quasi parcens vobis:id est suauius loquerer vobis / q̃ vos mihi/blande consolando: non duriter increpando:parcẽdo vobis sed vitia feriẽdo. Vera enĩ iusticia
p personę parcit/sed vitia ferit:sicut dicit Greg9. Sz quid agã ex quo vos nihil domat / nec v̊ba nec patiẽtia? r Si locutus fuero/vos corrigendo blandis sermonib9. s Nõ quiescit dolor meus:quia non acq̃escit/nec emendami/ni. t Si tacuero/a correctiõe cessando: v Nõ recedet a me/dolor.s.qz nec sic corrigimi. Peruersi enĩ difficile corriguñt: Eccs.j.d. Uir sapiẽs si cũ stulto p̃tẽderit/siue ira scaĩ siue rideat/nõ inueniet requiẽ: Prouer.xix.b. x Nũc gũt tẽ. Quia video puersos ñ corrigi § potiꝰ p̃spari et crescere: y Oppressit me dolor meus/super incorrigibilitate malox. Sic Roma.ix.a. Tristicia mihi mag̃ est et continuus dolor cordi meo: Optabã enĩ anathema fieri p fratribus meis:id est/licet cupiam dissolui et esse cum christo:tñ ad tempus volui esse sepatus ab ipso pro fratrib9 meis. Uel sic exponitur: Optabam si optabile esset excõmunicari p fratribus meis. z Et in nihilũ reda. tẽ. ex nimio dolore. a Ruge meę. i. vos q̃ estis rugosi p duplicitatẽ: et meos amicos vos dicit. b Suscitat falsiloqu9. s. eliphaz: q̃ et si nõ falsa:tñ falso locut9 ẽ ꝛ iob:cui cõpetebãt dicta ei9. Uel falsiloqu9. i. diabol9 q̃ ẽ mẽdax et p̃ ei9. i. mẽdacij. Job.viij.f. suscitat ꝛ iob in tribus amicis suis: vt temptaretur per contumelias amicorum/quo nihil grauius. Et qz temptatus fuit omni genere temptationis: vt patet.ꝛ. j. et. ij. Sequitur:

§ Collegit furorẽ

x Nunc gũt oppressit me. Dolore q̃dẽ p̃mit ecclia:qñ videt malos p̃spari et augeri nũero vl malicia. Ad nihilũ redigunt artus ecclesię: quãdo ex imitatiõe p̃auox infirmi detegunt artus ecclesię:quãdo ex imitatiõe p̃auox infirmi detegunt: quia dum marius infirmantur/et velut in nihilum redigunt: quia dum manentem dei essentiam deserunt: diligentes trãsitoria/quasi ad non esse tendunt. Unde.j. xvij.c. Habitent ĩ tabernaculo illius socij eius qui non est. Nunc autez:dicitur: quia tps dolozis ecclesię modo est:sed postmodũ sequit gaudium: Job. xvj.d. Plorabitis et flebitis vos tẽ. Prouerb.xxxj.d. Fortitudo et decor indumentum eius/et ridebit in die nouissimo.

a Ruge meę testionũ dicũt cõtra me. Greg9. Ruge ecclesię/sunt oẽs qui in ea duplicit viuũt:fidem voce tenẽtes:sed ope denegãtes. Ad Titũ.j.d. Confitent se nosse deum/factis aut negãt/cũ sint abominati. Eccs.ij.d. Uę duplici corde et labijs scelerato/ / et pctori ingredienti trã duab9 vijs. Hi cõtra ecclesiã testimoniũ dicũt:qz ĩ corpore ecclesię noie
b Hi cõtra ecclesiã testimoniũ dicũt:qz ĩ corpore ecclesię noie
c Suscitat falsiloqu9 ad/uersus faciẽ meã: id est hęretic9 mihi aperte cõtradicẽs. Uel falsiloqu9. i. ipe diabol9: q̃ ĩ veritate ñ stetit: Joh. viij. f.

Ps.145. Aia
- Spiritus rõnalis/virtus corpis: vt hic. (rẽ me.
- Uita hõis. Actz.xx.e. Nõ facio aiaz meã pciosio/
- Inferior ps rõnis. Mat.xxvj.d. Tristis ẽ aia mea
- Supior ps rõnis. Ps. Lauda aia mea dñz. (tẽ.
- Homo. Beñ.xlvj.c. Oẽs aię dom9 iacob quę ingressę sunt in egyptum/septuaginta.
- Uoluntas. Actz.iij.f. Multitudis aũt credẽtium erat cor vnũ et anima vna tẽ.

Collegit furorem

a Collegit furorem suū in me: Possessiones abstulit: filios ⁊ filias interfecit: vxorem contra eum concitauit: amicos ad blasphemandū instigauit: qui tū venerant ad consolādū. Hic est fasciculꝰ myrrhe inter vbera Iob. b Et cōminans mihi infremuit cōtra me dentibus suis/ vobis laniantibus me. c Hostis meus: id ē diabolus. e Terribilꝰ oculis me intuitus est: id ē vobis qui estis oculi diaboli/ mala prouidētes et precogitantes.

Cant. 1. d.

Mystice a Collegit furorem suum in me: id est colliget tempore antichristi: qui modo sparsus est/ scilicet furor diaboli: tunc ex peste hereticorum et tyrannorū ⁊ falsorum fratrum conflabitur in vnum: quando scilicet post mille annos soluetur sathanas: Apoc. xx. c.

St. Naturati C

a am/ protradicens mihi. Cōlle/
b git furorem suū in me: ⁊ cōm
minans mihi/ infremuit con/
c tra me dentibus suis. Hostis
e meus terribilibus oculis me
f intuitus est. Aperuerunt su
s per me ora sua: ⁊ exprobran
tes percusserūt maxillā me/
am: ⁊ sanati sunt penis meis.
k Conclusit me deꝰ apud ini/

b Comminās mihi infremuit: in potentibus seculi. c Dentibus suis/ qui me dilacerant/ diabolus ⁊ antichristus. e Terribilibus oculis me intuitus est/ in sapientibus seculi. Diabolus enim per potentes seculi crudelitatem exercet: per sapientes seculi qualiter ⁊ quādo exerceat/ guidet. f Aperuerunt super me ora sua: id est aperient hereticī scilicet quando aperte suam heresim predicabunt. g Et exprobrantes percusserunt maxillam meam: id est sanctos predicatores/ qui vitam carnalium verbo correctionis conterunt. De quibus maxillis dicitur Thren. j. a. Plorans plorauit in nocte/ ⁊ lachrymę eius in maxillis eiꝰ. Unde petro: id est maxille ecclesię dictum est/ Act. x. b. Surge petre/ occide ⁊ manduca. Hinc sanson in maxilla asini hostes prostrauit: id est christus simplicitate predicantium vitia peremit: que in terram proiecta/ aquas fudit: quia corpora sanctorum morti tradita/ miracula fecerunt: Judic. xv. c. Hoc etiam in persona christi potest legi: Exprobrantes/ iudei in passione: Percusserunt maxillam meam: ad litteram. Esa. l. c. Corpus meū dedi percutientibus: ⁊ genas meas vellentibꝰ. Thren. iij. d. Dabit percutienti se maxillā: saturabit opprobrijs. Micheę. v. a. Percusserūt maxillā iudicis israel. Luc. xxij. g. Percusserūt faciem eius. i Cōclusit: id est concludi permisit. k Apud iniquū: id est diabolū. Thren. iij. b. Cōclusit vias meas lapidibꝰ quadris: id est penalitatibꝰ duris ⁊ difficile mobilibꝰ. l Et manibus impiorū me tradidit: id est potestati dęmonū me exposuit/ quo ad corpus. Unde. ꝛ. ix. c. Terra data est in manus impij. m Ego ille/ singulariter. n Opulentus: Ad litterā: habens septē milia ouiū: cꝯgentas asinas: familiam multā nimis: septem filios ⁊ tres filias. ꝛ. j. a. o Repente contritꝰ sū: qz i mane locuples: i vespe nihil habuit. p Tenuit ceruicem meā: id est cohibuit superbiā meā/ dns scz. Unde. ꝛ. x. c. Propt superbiam q̄si leonez capies me. q Confregit me/ dns afflictione ⁊ miseria. r Posuit me sibi q̄si in signū. i. exposuit me tribulationibꝰ q̄si signū ad sagittā/ qđ nō mouet licet petiat. In quo notat constantia patientię iob. Uel i signū. i. in similitudinē/ vt diceret: Ita cōtingat tibi/ sicut contigit iob. s Circūdedit me lanceis suis/ in punctionibꝰ carnis vt infirmitatibꝰ. De qbus. ꝛ. vj. a. Sagitte dñi i me sunt: quarū indignatio ebibit spm meū. t Cōuulnerauit lumbos meos: ad litteram/ vlceribus. Sed quia iniquitates nostre hoc faciunt: vt dicit Hiere. v. f. ideo dicit: Conuulnerauit. q. d. non ipse: sed etiam ego per peccatum. Unde super illud Ps. Liberabit pauperem a potente: dicit Glo. id est diabolo: quem non propria virtus/ sed peccata nostra faciunt potentem. x Et effudit ꝛc. Glo. Hoc nō ad lram de iob: sed per ꝟ nota hec ofa

Ps. 71.

mystice dici: tū bñ pōt intelligi de morte filioꝝ/ vel de vlcere pessimo/ q̄ pcussus iacebat in sterq̄linio testa sanie radens.

Mystice/ i psona ecclię sic. Cōclusit me deꝰ apud iniquū. i. diabolū. Que pclusio fit: cū electoꝝ corpa hostiū plecutiōibꝰ exponūt: q̄ꝝ manibꝰ/ nō spūs tradūt: qz i corpa crudeliter sęuientes: aię nihil facere pñt: qđ nō multū tunēdū est. Matth. x. c. Nolite timere eos q̄ occidūt corpus ꝛc. m Ego ille ꝛc. Hoc dicit ecclia i psona infirmoꝝ/ q̄ dāna rex Ezech patiūt: de qbꝰ Amos vj. a. Uę vob q̄ opulenti estis in sion. Esa. xxxij. c. Obstupescite opulente: perturbamini pfidētes. Uel ē q̄rela ecclesię/ q̄ diuites fructibus ⁊ doctrinis/ subito subuersos vitijs conspicit. De quibus Hiere. xxv. g. Quasi vasa preciosa cadetis. De quorū casu/ magnum damnum est: sicut de casu iustorum ⁊ sapientum. Habacuk. iij. b. Contriti sunt montes seculi. p Tenuit ceruicem meam: id est libertatem meam persecutus est/ tempore scilicet persecutiōis. Sicut enim ceruix in malis superbiam notat. ꝛ. xv. c. Cucurrit aduersus deum extento collo/ ⁊ pingui ceruice armatus est: Sic in bonis notat libertatem. Esa. lx. c. Ponam te in superbiā sęcloꝝ. Uel sic: Dns tenuit ceruicem meam/ tpe plecutiōis. i. libtatē predicādi adiuuit. q Confregit me. i. pfringi pmisit a dęmonibꝰ: tyrannis et hereticis. Thren. iij. b. Confregit me/ ⁊ posuit me desolatā. r Posuit me sibi q̄si in signū. Signū ad ꝟ ponit: vt sagittarū emissiōe feriat: Sic fidel q̄sq̄ i signū diabolo ponit: qz eiꝰ ictibꝰ incessant ferit. Un apls. j. Thessal. iij. b. Xpi enī scitis qm i ꝟ positi sumꝰ. Esa. xj. c. In die illa erit radix ieſſe q̄ stat in signū populoꝝ. Thren. iij. b. Tetēdit arcum suū/ ⁊ posuit me q̄si signū ad sagittā. Luc. ij. e. Positus est ꝟ in signum cui protradicet. s Circumdedit me lanceis suis. Ecclesia ab hoste lanceis circūdatur: quādo in membris suis ex omni parte iaculis temptationū impetit: Uerbi gratia: Dū gula restringit vt libido refrenet/ mens inanigloria pulsatur: Dum parsimoniā studet seruare: labit ad tenacitatē: Dū studet largitati/ dū possessa tribuit: incurrit cupiditatez: quia colligere nitit quę postea largiat. Unde Thren. iij a. Circūędificauit aduersum me vt non egrediar/ aggrauauit cōpedē meū. t Cōuulnerauit lūbos meos. Greg. Cum hostis fidelē populū ad luxuriā pertrahit: hunc in lumbis ferit. j. xl. b. Fortitudo eius in lumbis eius: ⁊ virtus ꝛc. Ps. Lumbi mei impleti sūt illusionibꝰ. Thren. iij. b. Misit in renibus meis filias pharetre sue: carnalia scilicet desideria suggerendo. Ideo dicit dns Luc. xij. e. Sint lumbi vestri precincti ꝛc. Eph. vj. c. State succincti lumbos vestros in veritate. j. Pet. j. c. Propter qđ succincti lumbos mentis ve stre sobrij estote. Cōuulnerauit aūt dicitur: non vulnerauit: quia qđ diabolus nobis male suggerit/ nos sequētes ex propria voluntate implemus: et quasi cum ipso nos pariter vulneramus. v Non pepercit: quia incessant ⁊ aduersus omnes furit diabolus. Hiere. vj. f. Crudelis est/ ⁊ non miserebit. x Effudit in terra viscera mea: id est illos q̄s teneri⁹ ⁊ chariꝰ diligebā: id est clericos qui mysteria ecclesię ptinēt/ traxit ad amorē terrenoꝝ ⁊ sęcl'aria negocia. Thren. ij. d. Effusum est in terra iecur meum. ij. Timoth. ij. a. Nemo militans deo se implicat sęcularibus negocijs. Dicit enī Eccꝰ. x. b. Nihil est iniquiꝰ q̄m amare pecuniam: Hic enim ⁊ animam suam venalem habet: quoniam in vita sua proiecit intima sua. y Concidit me vulnere super vulnus: dicit ecclesia in persona fidelis populi: vel etiam iob in sua persona. Concidit me vulnere ꝛc. id est peccatum/ pec/

Ps. 37.

cato addidit/ꝛ suggestionē suggestioni/ꝛ afflictionē afflictiōi
Ps.68. Ps. Sup dolorē vulnerꝫ meorꝫ addiderūt. Osee.iij.a. Dē/
daciū ꝛ homicidiū ꝛ furtum ꝛ adulteriū inūdauerūt: ꝛ san/
guis sanguinē tetigit. a Irruit i me q̄si gigas: cui etiā
assuetus nequit reluctari propter astutiam et fortitudinem.
b Saccū ossui su/
per cutē meaz ꝛc.
In sacco ꝛ cinere/ pe/
nitentia: in cute ꝛ car/
Ar. †consuit ne/ peccatū carnis in/
Ar. † operuit telligit. Saccus ḡ sup
cutem ossuitur/ ꝛ caro
cinere operit: cū pec/
B catū carnis per pēni/
tentiā tegitur: ne in iu
dicio videatur. Est ḡ
sensus: Saccū cōsui:
ꝛc. i. de peccatꝭ carnis
pēnitentiam egi: et sic
ea ante oculos iudicis
Ps.31. occultaui. Ps. Bea/
ti quorum remissę sūt
iniquitates ꝛc. Hoc
est qđ legit Gen.xxxj.e. q̄ rachel abscondit idola laban sub
stramētꝭ cameli. Et Jonę.iij.c. Audita cōminatiōe rex/ ab/
iecit vestimētū suū: ꝛ induꝝ ē sacco/ ꝛ sedit i cinere. Hiere.vj
g. Accingere cilicio ꝛ aspgere cinere. c Facies mea in
tumuit a fletu. Facies ecclesię sunt plāti: in quibus tota
pulchritudo ecclesię osistit. Unde Cantꝭ.ij.d. Uox tua dul/
cis/ et facies tua decora. Isti plorāt peccata populi. Thren.
j.a. Plorans plorauit i nocte/ ꝛ lachrymę eiꝰ in maxillis eiꝰ.
Item Hiere.ix.a. Quis dabit capiti meo aquam / ꝛ oculis
meis fontem lachrymarū/ ꝛ plorabo die ac nocte interfectos
filię ꝑpli mei: d Et palpebrę mee caligauerūt. Pal/
pebrę ecclesię sunt: qui ad ꝓuidēda plēbiū itinera instituunt:
De quibꝰ Prouerb.iij.d. Oculi tui videāt recta ꝛ palpebrę
tuę ꝓcedant gressus tuos. Palpebrę igit ecclesię sanctę cali/
gant: cum prelati occulta dei iudicia quibꝰ quidam pēnitent:
quidam in peccatis remanēt/ ignorāt. e Hec passus sū
absq; iniq̄tate manꝰ meę. Hec satis patēt ad litteram ō
iob: vt intelligat: Hec passus sum absq; iniq̄tate ma/
nus meę: supple digna tantis pēnis. Unde.ē.ix.b. Multi/
plicauit vulnera mea: etiam sine causa. Greg⁹. Hec oīa in p/
2. Pet.2.d. sona christi: qui peccatū non fecit/ nec inuentꝰ est dolus i ore
eius. Esa.liij.c. Qui solus ad deū mūdas preces habuit: qz
in cruce etiam pro inimicꝭ orauit. Lucꝭ. xxiij.e. Pater/ igno
sce illis: quia nesciūt quid faciunt. Esa.liij.d. Ipse pctā mul/
torum tulit/ ꝛ p transgressoribꝰ orauit. f Terra ne ope/
rias sanguinē meuz: dicit iob. i. dolorem ꝛ laborē meū:
quē videri a deo p̄ q̄ hec sustinebat/ desiderabat. Et vocat
amicos suos terrā: quia terrena amabāt. g Neq; inue/
niat in te locum latendi clamor meus. i. oratio mea
ꝑter vos non impediatur/ quin ascendat ad deum. Uel sic:
Terra ne operias sanguinē meū. i. vos terreni/ pecca/
tum meū si scitis/ non occultetis mihi/ sed dicite: hoc enī lici/
tum est. Eccj.xix.b. Corripe proximū/ ne forte non dixerit: ꝛ
si dixerit: ne forte iteret. Neq; inueniat in te locum la/
tendi clamor meus: si non dicatꝭ qđ scitis. Uel sic: Ter
ra ne operias sanguinē meū. i. amor terrenoꝝ non oc/
cultet peccatū meū/ q̄n in ꝓfessiōe apiat: Sepe enī cupiditas
Mystice tollit ꝓfessionē. Mystice: de christo/ vt ipsemet loq̄t: Cu/
ius sanguinē terra. i. ecclesia non operiat: sed in cunctis mū/
di partibus per aplos p̄dicauit: Nec inuenit i ea locum latē/
di clamor sanguis christi: quia melꝰ loquit ꝙ sanguis abel:
Heb.xij.f. quia sanguis abel mortem fratricidę petijt: Gen.
iiij.b. Sanguis vo christi/ vitā psecutoribꝰ impetrauit. Hic
clamor locum latendi habet in nobis: si qđ mens credit: lin/
gua tacet: Corde enī credit ad iusticiā ꝛc. Roma.x.b. vbi di
cit Glo. Nihil prodest ḃ esse in corde qđ verum est/ si ḃ dicit
voce qđ falsum est: quia veritas et credēda est ꝛ loquēda. ij.
Cor.iiij.c. Credidi ꝓp qđ locuꝰ sum. Ibi Glo. Aliter non Ps.115.
pfecte credunt/ qui qđ credūt loqui nolūt. h Ecce enim
in celo testis meus. Hoc dicit/ iob innuens clamorē su/
um nō posse latere. q.d. nihil mihi ꝓsciꝰ sū: cū in celo sit mi/ 1.Cor.4.b
hi testꝭ fidelꝭ: ipse dns qui est testis ꝛ iudex. Hiere. xxix.f. Apoc.2.d.
i Et conscius meus
in excelsis. Ipse idē
dns sciens ꝓscientiaz 11.q.3.c.ma/
hois: q̄ scrutatꝭ corda ter verba
et renes. Hiere.xvij.
b. Uel mystice in plo/
na christi: Ecce enī
ꝛc. Glo. Testis fi/
lij pater ē. Usi Joh.
v.f. Qui misit me pa/
ter: ipse testimoniū p/
hibuit ò me. Matth.
xj.d. Nemo nouit fi/
liuz nisi pater. Et cō
sciꝰ meꝰ in excelso:
Pater scilicet q̄ vna
voluntate/ vno consi/
lio operatur. Uel in
persona ecclesię: cuiꝰ testis est in celo christus iesus: q̄ etiam
ꝓscius noster est/ q̄ humanā naturā nouit: nō solū creādo sed
etiam suscipiēdo: ꝛ infirmitates nr̄as portando. Heb. iij.d.
Non habemꝰ pontificē q̄ non possit compati infirmitatibus
nr̄is tēptatū p oia p similitudie absq; pcō. Potest etiā hec
vox singulis hoibꝰ ꝓgruere cū ipso iob: Mā qui de actibꝰ su/
is terrenas laudes apperit: testem habet in terra: qui vo soli
deo placere festinat: testem in celo habere desiderat: Et talis
potest dicere cum apostolo: Gloria nostra hec est/ testimo/
niū ꝓscientię nr̄ę. ij. Cor.j.c. Tales vo hominū reprehensio/
nes non timent: Unde subdit: k Uerbosi ꝛc. Uerbosi
quidem sunt l Amici mei: dicit iob: verbis suis mihi
derogantes. n Sed oculus meus: id ē intentio mea:
m Ad deum stillat. i. in amorē dei p compunctionē de/
fluit. q.d. non curo de verbis eoꝝ: quia testem habeo i celo:
vbi est oculus intentiōis meę. De quo oculo dicit Matth.
vj.c. Si oculus tuus fuerit simplex: totum corpus tuū luci/
dum erit. Et nota duo in verbo stillādi: Rectitudinē. s. inten
tionis: ꝛ interruptionē: qz impossibile ē q̄ homo in carne cor/
ruptibili positus/ oēm motū suū in deum dirigat: quia cor/
pus qđ corrūpit aggrauat animā: et terrena inhabitatio de/
p̄mit sensuz multa cogitantē: Sap. ix.c. o Atq; vtinā
ꝛc. Dixerat iob se testem in celo habere/ ꝛ ꝓsciū in excelsis:
ex q̄ posset credi q̄ sciret occulta dei: ꝛ ita sciret q̄re vel p q̄
pctō flagellat pctōr cū mlta cōmiserit. Qđ nō ē ver: Sepe
enī si sciret hō cām flagelli sui: cessaret a malo/ ꝓp qđ flagel/
lat a deo. p Quō. i. sicut. q Judicat filius hois. i.
hō quicunq;. r Cum collega suo. i. suo socio: cū quo
sic iudicat: vt intelligat q̄ dicē: ꝛ q̄ ꝓtra eū dicūt: s causaz ob/
iectionis dei. i. flagelli qđ est obiectio sua/ nō intelligit homo:
et ideo q̄liter satisfaciēdo rūdeat ignorat. Et qđ dicit i tertia
ꝓsona/ ꝑ seipso dicit. q. d. vtinā intelligerē cāz/ vlꝰ p qđ pec/
catis me flagellat deus: sicut intelligerē si socius obiceret mi
hi. Sz q: ḃ i p̄senti fieri neq̄t breuitate vitę ꝓsolationē indu/
cit: Jd enī qđ in p̄senti ē momētaneū ꝛ leue tribulatiōis nr̄e:
sup modū in sublimitatē ętne glorię pondꝰ operat in nobis. ij.
Cor.iiij.d. Et ḃ ē: s Ecce enī breuem trāsciūt. q.
d. flagellor ꝛ causaz ignoro: cognoscā aūt postea ꝛ cito: quia
Ecce breues ꝛc. Glo. Omne qđ trāsit/ breue ē. De bre/
uitate dierum. ē. ix.c. Uelociores fuerūt dies mei cursore.
t Et semitā. i. breuē viā huiꝰ vitę. v Per quā nō re
uertar/ ambulo: qtidie moriēdo. Glo. Jn mortꝭ semita p
quā nō reuertim ambulamꝰ: nō q̄ ad vitā resurgēdo non re/
ducam: sed quia ad laborē huiꝰ vitę mortalꝭ vel ad acquiren/
da laboribꝰ p̄mia iterū nō venimꝰ. Un dauid.ij. Regꝭ.xij.f.
Uadā ad ipm potius: ꝛ ipse āplꝰ ñ reuertet ad me. Supra
x.d. Uadā ꝛ non reuertar ad terrā tenebrosam ꝛc.

a b Spiritus meus ꝛc. Hoc ¶ Expositio Ca. XVII. capitulū diuidit in duas ptes. In prima parte ostendit iustū posse cōfidere: qz mundis manib⁹ addit fortitudo. In scōa plangit iob miseriā hois. Decursū igit huius semite determinās, ait: Spūs me⁹ attenuabit. i. vita mea cito deficiet. Quare: qz b ¶ Dies mei breuiabūt. Iacob. iij. d. Quę ē vita nostra: Vapor ē ad modicū parēs. s. xiij. a. Breues dies hominis sūt. Vel sic: Spi- Al. ꝺūc. ritus me⁹ attenuabit. i. elatio mētis timore iudicij ꝛ cōsideratiōe mortis. Boni eīm spiritū suū attenuant: ꝓpinquū sibi existimāt/ ꝓsiderātes vitę breuitatē. Et hoc est qđ sequit: Dies mei breuiabunt. Greg⁹. Qui ꝓsiderat q̄lis erit i morte: sp est timidus in operatiōe. Ideo dic Ecc⁹. vij. d. In oibus memorare nouissima tua ꝛ nō peccabis in ęternū. c ¶ Et solū mihi supest sepulchrū: q̄si tā moriturus. d ¶ Nō peccaui ꝛc. s. vij. d. dixerat: Peccaui: qđ facia tibi ꝛc. qđ videt ꝑtū huic: Ideo succurrit Glo. Nō peccauit tantū vt hęc flagella mererer iob: qz nō ꝓ corrigenda culpa/ sz ꝓ augēda gra pcussus est. e ¶ In amaritudinib⁹: mētis ꝛ corporis. Thren. iij. b. Repleuit me amaritudib⁹: inebriauit me absinthio. f ¶ Caligauit oculus me⁹. Ad lram: qz vbi doloris ibi oculus. Vl' ocul⁹. i. cogitatio. g ¶ Libera me: a culpa ꝛ a pęna. h ¶ Et pone me iuxta te: vt sis i latere q̄si adiutor. Qui eīm sic est/ nihil timet. Prouerb. iij. c. Ne paueas repentino terrore: ꝛ irruētes tibi potētias ipiorum: dns erit in latere tuo/ ꝛ custodiet pedē tuū ne capiaris. Et b est qđ sequit: i ¶ Et cuiusuis man⁹ pugnet ꝛtra me: mūdi. s. vl' carnis vl' demonis: Quia si de⁹ ꝓ nobis/ qs ꝑ nos: Ro. viij. f. q. d. fru- Mystice. stra ipugnat hostis illū/ quē defendit dns. Vel mystice in psona christi: Spūs me⁹ attenuabit: in morte. Dies mei breuiabūt: qz violētia ꝓcūit nature defectū. Solū mihi supest sepulchrū: qz mors istat. Nō peccaui: i amaritudinib⁹ mozak oculs me⁹. i. culpā nō feci: ꝛ flagella sustępi. Esa. liij. c. Iniqtatē nō fec: nec inuēt⁹ est dol⁹ i ore ei⁹: *Ps. 68 ꝛ tñ diabol⁹ voluit eū ꝛterere infirmitate. Et i. Ps. Quę nō rapui tūc exoluebā. Dirigēs igit ꝙba ad patrē/ se vex hoiez esse ostendēs/ in instructionē nr̄am subdit: Libera me: a miseria/ ꝓ resurrectionē. Pone me iuxta te: ꝓ ascensionē. Et cu iusuis manus pugnet ꝛtra me: iuxta te sedentē in cęlo: vbi null⁹ hostis attingere pōt. Quare ꝙd ipugnent iusti supponēs iob causā ipugnatiōis assignat/ q̄si. s. mali qui impugnāt/ sine disciplina dni sūt. Et hoc est: k ¶ Cor coꝛ. i. malignantiū/ etsi nō corp⁹: l ¶ Lōge fecisti. i. lōge esse sicut erāt ꝓmissti. m ¶ A disciplina/ duplici. Una. s. q̄ fit ꝓ doctrinā: ꝛ alia ꝓ flagella. De ꝓma ꝛ Esa. v. d. Propterea captiu⁹ ductus est ꝓphs meus/ qz non habuit scientiā. Ose. iiij. b. Quia tu repulisti sciētiā: repellā te ne sacerdotio fūgaris mihi. Prouerb. xv. a. Stultus irridet disciplinā ꝑtis sui. Et i. b. Cor sapiētū q̄ret doctrinā: ꝛ os stultorum pascit ipitia. De secūda ꝛ Heb. xij. c. Si ex disciplinā est: cui⁹ ꝓncipes facti sūt os⁹: Ergo adulteri ꝛ nō filij estis. Et Greg⁹. i Glo. Qui excepit⁹ est a nūero flagellorum/ excepti⁹ ē a nūero filiorum. Prouerb. xij. a. Qui diligit disciplinā: diligit sciētiā. Seq̄t. n ¶ Propterea nō exaltabunt: in futuro: qz sine disciplina. Vñ Greg⁹. Ideo cor salomonis sapiētiā deseruit: qz eū nulli⁹ tribulatiōis disciplīa custodiuit. Prouerb. x. c. Qui idocti sūt in cordis egestate morient. Sap. iij. c. Sapiētiā ꝛ disciplinā q̄ abijcit/ infelix est: ꝛ vacua ē spes illius. o ¶ Prędā pollicet socijs. Ita vnū corp⁹ sūt iniq ꝛ diabol⁹: vt noīe capitis corp⁹ censeat/ ꝛ ecōuerso: Et ideo hic a multitudine mē broꝝ ad singularitatē capitis redit iob dicēs: Pollicet: diabol⁹. s. Cui⁹ socij sūt apostate āgeli/ q cū eo ęciderūt. Filij ꝺo diaboli/ sūt hoies puersi: q de ei⁹ praua suggestiōe i malicia generant. Prędā igit pollicet socijs. i. malignis spiritu- ribus/ aīas prauoꝝ i fine rapiēdas ꝓmittit. De hac ꝑda dicit. j. xxix. c. Cōterebā molas iniq: ꝛ de dentib⁹ illi⁹ auferebā prędā. B Al. ꝛtuū. p ¶ Oculi filiorum ei⁹ deficiēt. i. intētio ꝛ desideriū: qz terrena q̄ ītendūt ꝛ desiderāt/ cito deficiūt. Eccs. j. b. Ocul⁹ nō satiat⁹ visu. Vel socij ei⁹ dicūt illi/ q ia oi malicia sūt repleti. De quibus. j. xvij. c. ꝺz: Habitēt i tabernaculo illi⁹ socij ei⁹ q nō est. Filij sūt/ q adhuc ei⁹ ꝓmissionib⁹ ad amorē mundi alliciunt. q ¶ Posuit me q̄si i ꝓuerbiū vulgi: diabol⁹: qz flagellis iassuet⁹ me afflixit. Quis eīm q sic pcutit/ q̄si in ꝓuerbiū vulgi ponit. Vñ dicebat sic: Accidat tibi/ sicut accidit iob. r ¶ Et exemplū sū coram eis: Vl' eo. i. silitudinē ipropery vel derisionis. Vñ voce malorum dicet i futuro: Hi sūt qs aliqñ habuim⁹ i derisū ꝛ silitudinē ipropery. Sap. v. a. Idē ꝓuenit christo ꝛ sctis ei⁹. Ps. Fact⁹ sū illis Ps. 68. i parabolā. Et alibi: Ego sū ꝺmis ꝛ ñ hō: opprobriū hoīm/ Ps. 21. ꝛ abiectio plębis. Idē: Facti sum⁹ opprobriū vicinis nr̄is. Ps. 78. Thren. iij. b. Fact⁹ sū i derisū oi ꝓphorum ꝛ cāticū eorum tota die. Mau. iij. b. Contumelijs te afficiā: ꝛ ponā te in exemplum. s ¶ Caligauit ad idignationē ocul⁹ me⁹. i. ad flagella tua. q. d. iob ꝓ se ꝛ oib⁹ iust⁹: Stupeo: qz pueros ꝺ innocentes ꝙualere ꝓspicio. Vñ Hiere. xij. a. Quare via ipiorum ꝓsperat: ꝛ bñ ē oib⁹ q ꝙuaricāt ꝛ iniq agūt? Habacuk. j. a. Quare taces ꝓculcāte ipio iustiorē se? t ¶ Et mębra mea q̄si i nichilo reda. sūt: ꝑ stupoꝝ magnitudine. Vl' de mębris ecclę ꝺz: qz cū iusti ad idignationē dei caligāt: ifirmi q sūt mębra ecclesię/ ad infidelitatē corruūt. Vñ Greg⁹. Infirmi dū puersos vident florere/ ꝛ iustos cruciari: bona se inchoasse pęnitent. v ¶ Stupebūt iusti super hoc. Hoc ē qđ dixerat: Caligauit ad idignationē ocul⁹ me⁹. Stupēt eīm iusti ꝺ ꝓspitate malorum ꝛ tribulatiōe bonorum. Vñ Ps. Dixerūt: quō scit Ps. 72. de⁹/ ꝛ si ē sciētia i excelso: Ecce eīm ipsi pctōres ꝛ abūdantes i sęc'lo/ obtinuerūt diuitias: Et dixi: ergo sine cā iustificaui cor meū ꝛc. Seq̄t: Si dicebā: narrabo sic: ecce nationē filiorum tuorū reprobaui: Existimabā vt cognoscerē: hoc labor est añ me/ donec ītrē i sctūariū dei ꝛc. Greg⁹. Quis nō obstupeat cū herodias apō temulētū regē optinet/ q caput iohānis baptistę añ ora ꝓuiuātiū ꝺferat? Marci. vj. d. ꝛ Matth. xiij. b. x ¶ Innocēs ꝛtra hypocritā suscitabit. Hoc dubiis modis exponit a sctis. Primo de ipfecto: q bona facere ichoauit/ ꝛtia nlli nocet/ sz nōdū pfect⁹ mouet de gl'ia malorum. Vñ Ps. Mei aūt pene moti sūt pedes: pacē pctōrum videns. Ps. 72. Prouerb. xxvij. b. Paruuli trāseūtes/ sustinuerūt dispēdia. Scōo exponit ꝺ pfecto inocēte sic: Innocēs ꝛtra hypocritā suscitabit: ptēnēdo eū cū flore suo: ꝛ alijs ꝺspiciēdū ꝑ ꝓdictionē oīdēdo. Vñ Hiere. xlviij. b. Date florē moab: qz florēs. i. cū laude hūana/ egredietur: ꝛ ciuitates ei⁹ deserte erūt. y ¶ Et tenebit iust⁹ viā suā: Via iusticię/ q̄ vadit ad deū. Nō eīm debet iust⁹ viā rectā dimittere/ ꝓpter tribulationū istātia. Vñ Apoc'. ij. g. Id qđ habet tenete donec veniā. Heb. x. d. Habētes fiduciā/ accedam⁹ cū ꝺo corde/ et abluti corp⁹ aq̄ mūda/ teneam⁹ spei nr̄ę ꝓfessionē ideclinabilē. z ¶ Et mūdis manib⁹. i. bñ operantib⁹. a ¶ Addet dns fortitudinē. i. pseuerātiā/ vt nō deficiat i via/ nec declinet. Esa. xl. g. Qui sperāt i dño/ mutabūt fortitudinē. Prouerb.

xxj.d. Qui iust⁹ ẽ tribuet: ⁊ nõ cessabit. Vñ: Fortitudinẽ: q̃ ꝓtẽnat tpalia. Tãto eñ arti⁹ tpalia despiciũt scti: q̃nto etiã hęc hĩe malos cernũt. Vñ Boeti⁹ in libro de ꝓsolatiõe: cõ/uincit nõ esse bona hęc tpalia: eo q̃ mali his abũdẽt. Nõ eñ (vt dicit) solẽt sibi aduersa sociari. Greg⁹. Nõ sũt hęc curã/da/q̃bus etiã repꝛobi q̃bũdãt. ℈.xij.b. Abũdãt tabnacula p̃donũ.

a Igit oẽs vos ꝙuertimini: et
b vẽnite/⁊ nõ inueniã i vobis
c vllũ sapientẽ. Diẽs mei trã/
f sierũt: cogitatiões meę dissi/
g patę sũt/torquẽtes cor meũ.
h Noctẽ verterũt in diẽ: ⁊ rur
k sũ post tenebras spero lucẽ.
l Si sustinuero: infern⁹ domꝰ
m mea est/⁊ in tenebꝛis straũi le/
n ctulũ meũ. Putredini dixi/
o pater meꝰ es: mater mea/⁊ sꝛ
p ror mea vermis⁹. Ubi est q̃
r nũc p̃stolatio mea: ⁊ patien/
s tiã meã q̃s ꝓsiderat? In pꝛo
t fundissimũ infernũ descẽdẽt
v oĩa mea. Putas ne saltẽ

a Igit oẽs vos ꝙuertimini: et vẽnite/⁊ nõ inueniã i vobis vllũ sapientẽ. Diẽs mei trãsierũt: cogitatiões meę dissipatę sũt/torquẽtes cor meũ. Noctẽ verterũt in diẽ: ⁊ rursũ post tenebras spero lucẽ. Si sustinuero: infern⁹ domꝰ mea est/⁊ in tenebꝛis straũi lectulũ meũ. Putredini dixi/ pater meꝰ es: mater mea/⁊ sꝛor mea vermis⁹. Ubi est q̃ nũc p̃stolatio mea: ⁊ patientiã meã q̃s ꝓsiderat? In pꝛofundissimũ infernũ descẽdet oĩa mea. Putas ne saltẽ

B nite: fide ⁊ ope. Sz qꝛ difficile ẽ sapientes hoꝰ mũdi auertere a via sua: seq̃t: c Et nõ inueniã ⁊c. q.d. vtinã null⁹ sit sapiẽs apõ vos: sz potiꝰ dicite esse stulti mũdo/ vt sit⁹ sapiẽtes deo. Prouerb.xij.a. Mesis sapiẽs apud temetipm. j. Corꝛ.iij.d. Si q̃s videt̃ iter vos sapiẽs eẽ i hoc sęculo: stult⁹ fiat/ vt sit sapiẽs. Ro.xij.d. Molite fieri prudẽtes apõ vosmetipos. Esa.v.e. Uę q̃ sapientes estis i oculis vris: ⁊ coram vobismetipis prudẽtes. Qꝛ aũt cita debeat eẽ ꝙuersio ista de q̃ loq̃t: docet Iob/ ꝓpt̃ q̃ttuoꝛ. Prio/ ꝓpt̃ velocẽ transitũ diei: Et hoc est: d Dies mei: ad lr̃az: vl̃ dies ꝓspitat⁹: e Trãsierũt. Sap.v.b. Trãsierũt oĩa illa vel ut vmbra. Proponit aũt Iob seipm i exẽplũ: vt exꝑto credat. Scdo/ ꝓpt̃ dissipationẽ cordis: q̃ ẽ i cura trenę felicitat⁹: Et hoc ẽ: f Cogitatiões meę dissipatę sũt/ torq̃ntes cor meũ. Dissipatę circa diuersa. Luc⁹.x.g. Martha/ martha sollicita es ⁊c. Greg⁹. Qui celestia petit/ torq̃ri se dicit/ dũ de imis agere cogit. Tertio: ꝓpt̃ cordis gaudiũ: q̃ nõ ẽ maꝰ oblectamẽtũ: vt dicit Eccẽ.xxx.c. Et hoc ẽ: g Noctẽ vterũt i diẽ. Noctẽ inquã curę tpal'i diẽ leticię spũalis: vel noctẽ culpę/ i diẽ gr̃ę: vl̃ noctẽ laborꝭ/ i diẽ q̃etę ꝓtẽplatiõis: qꝛ pꝰ dissipatas cogitatiões/ seq̃t hęc letitia q̃et⁹: Sicꝛ dꝛ Tob.iij. d. Post tẽpestatẽ trãq̃llũ fac⁹: ⁊ post lachrymationẽ ⁊ fletũ exultationẽ ifũdis. Iõ hęc mutatio attribuit ipis cogitatiõi/bus dissipat⁹: qꝛ depositionẽ veter⁹ horꝭ/ seq̃t iduitio noui. Vñ Eph.iij.e. Deponite vos ꝛm p̃stinã ꝙuersationẽ vete rẽ horez/ q̃ corrũpit ꝛm desideria errorꝭ: ⁊ renouami spũ mẽtis vr̃ę: iduite nouũ horez/ q̃ ꝛm deũ creat⁹ est. Quarto/ ꝓpt̃ expectationẽ pfectę visiõis: Et hoc ẽ: h Et rursũ p⁹ tenebꝛas spo lucẽ. Post tenebras aduersitat⁹/ spero lucẽ ꝓspitat⁹. Sic exponit vna Glo. Sz qꝛ iusti sępe pl⁹ gaudẽt aduersitates ꝓpeti: q̃ cura trenę dispositiõis fatigari. Vñ ỏ moyse dꝛ Heb.xj.d. Magꝭ eligẽs affligi cũ ꝓpl'o dei q̃ tpal'pcũ hĩe iocũditatẽ: Iõ exponit alia Glo. de luce ętna/ sic: Rursũ p⁹ tenebras p̃t⁹ mihi q̃: spero lucẽ/ claritat⁹ ętnę. Vñ Greg⁹. Lux p⁹ tenebras spat: qꝛ p⁹ noctẽ vitę p̃t⁹/ ętnũ lumẽ ꝓspicit. Sz qꝛ ex ꝓbis Iob possit credi/ q̃ statim p⁹ mortẽ suã sperꝛet se hĩe lucẽ ętnã/ finit⁹ tenebꝛis vitę p̃t⁹: oñdit ꝟ ñ eẽ vex. Sz licet ꝟ aduersa bñ sustineat: tñ p⁹ mortẽ nõ statim habebit lucẽ: sz itex descẽdet i tenebras alias/ ꝟ ẽ i limbũ/ cũ abꝛaã ⁊ alijs sctis: vbi (sic dicit Greg⁹) nullũ supplicium habebãt: sz tm̃ carebãt visiõe dei: qꝛ nõdũ venerat q̃ ianua apiret: Et hoc ẽ. i Si. i. q̃uis sustinuero ꝟ patiẽt aduersa/ ⁊ ꝓpt̃ deũ: Tñ k Infern⁹/ superꝛ. i. limb⁹: vbi ꝓstituta ẽ dom⁹ oĩ viuẽti. j. xxx.c. l Dom⁹ mea est: vsq̃ ad chr̃isti aduẽ/
Ps.76. tũ: q̃ educet victos i fortitudie. m Et i tenebꝛis: nõ ex/teriozib⁹/ q̃s patiũt dãnati i iferno iferiozi: de q̃b⁹ Matth. xxij.b. Ligat⁹ manib⁹ ⁊ pedib⁹ ⁊c. Sz i tenebꝛis. i. i loco vbi carebãt luce visiõis diuinę. n Straui lectulũ meũ. Hic notat se Iob hꝛuę q̃etẽ in sinu abꝛaę: qꝛ i lecto q̃escim⁹. Vñ Greg⁹. In tenebꝛis sibi lectulũ strauisse/ ẽ i iferno sibi requiẽ parasse. Sz qꝛ nõ ẽ pfecta q̃es/ sz dimiũta: iõ dicit: straui lectulũ ⁊ ñ lectũ. Recognoscẽs aũt Iob ex pena ifirmitat⁹ pfectũ ꝓuenire: de ipa ifirmitate ꝟdit: o Putredini dixi. i natura corrupte i adã ⁊ eua/ p pctm̃. p Pat meꝰ es ⁊ mr̃ mea. i. ꝓncipiũ ⁊ oꝛigo. Vñ. j. xxv.b. Uõ/ putredo: ⁊ filius hoĩs ⁊mis. Et dixi q Vermib⁹ sozor mea: supple est⁹: qꝛ ỏ putredine sũ sic ⁊ vos. q.d. de eadẽ mr̃e nascimur. Glo. aliter distinguit lr̃az sic: Putredini dixi: p̃ meꝰ es: ⁊ dixi ꝛmibus: mr̃ mea ⁊ sozor mea: supple estis. Quõ aũt vermes sint sozor nostra/ planũ ẽ. Sz quõ sunt mr̃: cũ potius ex nob q̃s nos ex ipsis nascant. Itẽ ex nobis nutriũt/ nõ nos ex ipsis. Itẽ nos portamus eos intra nos/ nõ ipi nos. Sol. Uermes dicunt matꝛ hoĩs/ ꝓpt̃ materiã ex q̃ sũt. i. putredine/ q̃ est pꝛ ⁊ mater hoĩs. Uel mater nostra dici t natura corrupta: sozor/ cõsuetudo puersa. Ab illa sumꝰ/ cũ ista viuimꝰ. Hęc mr̃ et hęc sozor vermes dicũt: qꝛ ex natura corrupta et ꝙsuetudine puersa/ oriũtur inq̃etę cogitatiões: q̃ q̃si ꝛmes ꝓsciẽtiã nꝛaz icessant corrodũt. Scõm ỏ sic distigue: Putredini dixi: p̃ meꝰ es. Hoc nõ mutat. Et ꝛmib⁹ dixi. i. naturę corrupte ⁊ ꝙsuetudini puersę siue pꝛauę: ex q̃b⁹ puenit: vt q̃si ꝛmib⁹ iq̃etemur. Vñ Esa.xliij.c. Subt̃ te sternet tinea: ⁊ opimẽtũ tuũ ꝛmel. Mater mea ⁊ sozor mea: supple est⁹: Et redde singla singulis. r Ubi ẽ q̃ nũc. Nõ ẽ/ q̃/ ỏ illatiuũ/ sz nota admiratiõis/ ⁊ desideriũ exꝑssiuũ. Oñsa eñ ifirmitate sua Iob/ libaꝛe desideras/ ait: Ubi est q̃ nũc: vir⁹ iust⁹ existẽtib⁹ i tenebꝛis ⁊ miseriis multꝭ/ q̃ adviuos: s Ꝓstolatio mea .i. chr̃ist⁹: q̃ est desideriũ collũ ętern oꝛ: ⁊ expectatio gẽtiũ: Gen.xlix.d. quẽ antiq̃ q̃ętꝛ vẽturꝛ p̃nouerãt: ꝛvenire cit⁹ q̃/rebãt: ⁊ tñ patient expectabãt: qꝛ sciebãt ex pura misericoꝛdia vẽturꝛ/ nõ ex meritꝭ cuiusq̃. Vñ Threñ.iij.c. Bonũ est p̃stolari cũ silẽtio salutare dñi. Gen.xlix.c. Salutare tuũ expectabo dñe. Esa.viij.d. Expectabo dñm/ q̃ absc̃dit a domo iacob faciẽ suã/ ⁊ p̃stolaboꝛ eũ. Itẽ Esa.xxv.c. Ecce dñs deꝰ nr̃: expectabim⁹ eũ ⁊ saluabit nos. Itẽ Esa.xxx.d. Deꝰ iudiciũ dñs/ bti oẽs q̃ expectãt eũ. Aggeꝰ.ij.b. Uenter desideratꝰ cũctꝭ gẽtib⁹/ ⁊ ꝛplebo domũ istã gl'a/ dicit dñs exercituũ. Seq̃t: t Et patiẽtiã meã: Patiẽtiã meã inquã in his lãguoꝛib⁹ i moꝛa saluatoꝛꝭ/ i absẽtia dñi mei. Patiẽtiã iustoꝛ deꝰ ꝓsiderat: Sz qꝛ disponẽti ⁊ cãm dilatiõis sciẽti/ bene ẽ amãti: ⁊ cãm dilatiõis ignoꝛãti/ lõgũ est. Prouerb.xiij. b. Spes q̃ differt affligit aiaz. Job igit ꝓsiderãs vãna hum⁹ dilatiõis/ dicit: v In pfũdissimũ infernũ descẽdet oĩa mea. i. aĩa mea: Quã dicit aiaz suã: qꝛ pondꝰ redemptiõis attẽdit i ea: et qꝛ ibi oꝛ eẽ tot⁹ hõ: vbi sẽtire pot. Vel oĩa sua dicit descẽdere i infernũ: qꝛ oĩm malorꝛ suorꝛ mercedẽ ibi expectaret. Sz quõ dicit Iob se descẽsurꝰ i infernũ ⁊ pfũdissimũ infernũ/ cũ nõ esset descẽsurꝰ nisi in limbũ cũ alijs sctis? Ad hoc dicit Glo. q̃ limb⁹ oꝛ ꝟ pfũdissim⁹ infern⁹/ i respectu/ nõ absolute: Mã quãtũ ad celsitudinẽ cęli/ aer iste infern⁹ est. ũ. Petri .ij. Itẽ respectu altitudinis aeris/ terra infernus est. Itẽ respectu altitudinis terrę/ limb⁹ infernus oꝛ: qui tñ alijs receptaculis inferni superioꝛ est: Et ita respectu cęli/ lumbus oꝛ pfundissim⁹ infern⁹: q̃ barathrũ damnatoꝛꝭ mꝛto pfũdius ẽ.

x Putas ne saltẽ ibi erit requies mea. q.d. sic. Me em affirmatiõnẽ requirit. Nec hoc dubitabat Iob: sed quasi dubitãdo dixit/ vt timere nos faceret. Quis eñ nr̃m securus sit ỏ reqe/ si ille de ipa trepidat/ quẽ iudex laudat: ⁊. Petri.iiij.d. Si vix iust⁹ saluabit/ ipi⁹ ⁊ pctoꝛ vbi parebit: Sz ꝟ ẽ q̃dã Glo. q̃ dicit ꝟ se desiderare: sz dubiũ eẽ oñdit. Nñ ꝟ ẽ q̃dã Glo. q̃ dicit ꝟ se desiderare: sz dubiũ eẽ oñdit. Nñ deo. Dubiũ eẽ ñ sibi sz alijs: sicꝛ Iohes baptista q̃ñ dixit: Tu es q̃ venturꝰ es ⁊c. Matth.xj.a. nõ dubiũ sibi/ sz alijs. Vl̃ dubitauit Iob/ nõ q̃ ibi eẽt i reqe: sz q̃ diu/ vl̃ q̃lis eẽt reqes ibi.

Quadruplex est requies
- In limbo/ expectantium.
- Gratię/ in ecclesia militantium.
- Simplicis stolę/ quiescentium.
- Patrię/ regnantiũ.

Espōdēs aūt baldath. Exposi. Ca. XVIII.
Finitis ẏbis iob /rñdit baldach/q̄ scōs iter amicos iob ipm arguere attēptauit. Arguit aūt baldath btm̄ iob: Primo ō iactātia/cū dic̄: Usq; ad quē finē. Scdo ō ilipiētia/cū dic̄: Intellige ꝑus. Tertio ō ipietate/cū dic̄: Quare reputati sum⁹. Deinde mlta dic̄ de iniq̄s ⁊ capite eox. Ad̄m i fine capituli ꝓcludit: Hec st ḡ tabernacula iniq̄. Dic̄ igit: Rñdes aūt baldath. Aūt/aduersatiuū ē. Rñdere ō baldath: licet iob ñ loq̄ret ei: sz eliphaz :q̄. s. xv. locut⁹ fuerat. Sz b iō ē: q̄ illi tres vnanimes erāt ⁊ vn⁹ itentiōis ꝰ iob: sic oēs hęretici/licet ī se sint diuisi multiplicāt: tm̄ ꝓtra eccl̄iaz sūt vnanimes. Ad̄ significatū ē Judic̄. xv. a. ꝑ vulpes sansonis/q̄ habebāt caudas ligatas ⁊ facies diuisas.
b Usq; ad quē finē ẏba iactabis: Ecce de iactātia arguit btm̄ iob ꝑ illā. s. ō sapiētia/⁊ cętera q̄ ibi dicūt: q̄ dixerat. s. xvj. ꝑ totū. c Intellige pr⁹: q̄ dic̄. s. ⁊ sic p⁹ itelligētiā loq̄mur. q. d. nō debes loq̄ nob: q̄ ñ itelligaz q̄ loq̄ris sic nos itelligim⁹: Et sic arguit eū de ipitia. Ma q̄ ꝑus rñdet
ꝓuerb. 18. c
q̄z audiat: stultū se eē demōstrat/⁊ ꝓfusiōe dignū. d Quare reputati sum⁹ a te vt iumēta. i. irrōnabiles ⁊ sine iudicio mēt̄: e Et sordium⁹ cor̄ā te. q. d. q̄re reputas nos stultos ⁊ malos. Hoc dic̄ baldath: q̄z. s. xvj. d. dixerat eos ẏbos os/⁊ cōpauerat eos terre. Greg⁹. Arbitrat se despici/q̄ bonos despicere ꝓsueuit: ⁊ ex suspitiōe ꝓtēpt⁹ ad idignationē, psilit/⁊ ꝓtumelias ingerit. Ecc̄l. xxvij. a. Sicut rusticatio deligno oñdit fructū illius: sic ẏbū ex cogitatu hoīs cor/supple oñdit. f Quid pdis ⁊c̄. Zelū iob / vocat furorem: q̄z execratio peccatoz i/cultura dei. Ecc̄l. j. d. g Nūq̄d ꝓpt̄ te ōrelinq̄t terra: ⁊ trāsferēt rupes ō loco suo: Nō nē lux ipij extinguet: nec splē

A
B. † q̄ perdes.
B. † q̄ perdis.
B. † montes.

ibi erit reges mihi:
a Espō- Ca. XVIII.
b dēs aūt baldath sui-
c tes / dixit: Usq; ad
d quē finē ẏba iactab: Intelli
e ge ꝑus/⁊ sic loq̄mur. Quare
f reputati sum⁹ vt iumēta: ⁊ sor
g dium⁹ cor̄ā te: † Quid pdis
aiaz tuā i furore tuo: Nūq̄d
ꝓpt̄ te ōrelinq̄t terra: ⁊ trās-
b ferēt † rupes ō loco suo: Nō
i nē lux ipij extinguet: nec splē
a deo. q. d. nūq̄d tu so
lus ꝓsolaber/a dño/alīs ōrelict̄: Et nūq̄d ꝓpt̄ te h Trās ferēt rupes de loco suo. q. d. nūq̄d ꝓpt̄ te solū faciet dñs miracula: Al' rupes vocat sapiētes/i sapia sua fixos. q. d. nūq̄d ꝓpt̄ te trāsferēt sapiētes a sēsu suo ⁊ ꝓuertēt ad te: Et b dic̄ baldath: q̄z iob monuerat eos ꝓuerti ad eū. s. xxvj. c. vbi dixit: Igit oēs vos ꝓuertimini ⁊ venite/⁊ nō inueniā i vob vllū sapientē. i Nōne lux ipij extinguet: q. d. sic iob dicit ipiū: et lucē vocat ꝓsperitatē vite ꝓnt̄/q̄ cū vita terminat. De q̄ Prouerb. xiij. b. Lux iustoz lętificat: lucerna aūt ipioꝝ extinguet. Al' lucē ipij/vocat doctrinā iob/quā isanā putat ⁊ cito extingui. k Nec splēdebit flāma ignis ei⁹. Ignē ipij/dic̄ feruorē desideriꝝ tpalis: cui⁹ flāma est decor vl' potestas exterior/de iteriori ardore ꝓgredięs. Sz nō splendebit diu: q̄z i die exit⁹ oīs decor ⁊ oīs potestas exterior ꝑbrahet. Sz q̄z duplex est lux: iterior. s. gaudiū ꝓscientię: ⁊ exterior. s. ꝓspitas pnt̄ vitę/q̄ pot⁹ ē tenebrosa i ẏtate. De vtraq; sb dit baldath: l Lux obtenebrescet i taber. ⁊c̄. i. gaudiū de tpali ꝓspitate habitū deficiet in ꝓscientia ipij. Amos. viij. c. Occidet sol i meridie: ⁊ tenebrescere facia terrā i die lumis. i. aiaz i delectatiōe ꝓspitat̄. m Et lucerna q̄ sup eū ē extinguet. i. gaudiū tpale q̄ ē i mēte q̄si lumē i testa/cito deficiet. Et bñ dr/q̄ sup eū ē: ñ apd eū: q̄z gaudia ętrena/mētes stultoꝝ possidēt/⁊ ñ possidēt. Al' lucerna/est lumē doctrię q̄ sup eū ē q̄si p ostētationē. Uñ: q̄z ñ hz coopculū hūilitat̄/cito exufflat a modico vēto. n Artabūt gressus virtut̄ ei⁹. s. ipij. i. vires malicię/⁊ potētia ligue ⁊ aloꝝ mēbroꝝ rū/q̄z abut̄ officio restrigēt etiā i pūn: sz maxie i futuro/q̄n ligat̄ manib⁹ ⁊ pedib⁹ mittēt i tenebras exteriores: Matth. xxij. b. Ubi nec op⁹/nec rō/nec sapia/nec sciētia erūt: Eccl̄s. ix. c. Prouerb. xv. c. Iter pigroꝝ q̄si sepes spinaz: via iustoꝝ absq; offendiculo. De q̄ dr Prouerb. iij. b. Ducā te ꝑ semitas ęq̄tat̄: q̄s cū ingressus fuer̄/ñ artabūt gress⁹ tui/⁊ currēs nō habeb offēdiculū. o Precipitabit eū ꝯsiliū suū. Prouerb. xij. a. Cōsilia ipioꝝ fraudulēta. Cōsiliū ẏo ipij ē ꝑsentia appetere/ętna deserere. Sz suo ꝯsilio ꝓcipitat: q̄z ꝑ b ī ętnis supplicijs demergit. Ad̄m Esa. xlvij. c. Sapia tua ⁊ sciētia hęc decepit te. Esa. xix. b. Stulti ꝓncipes thaneos: sapiētes ꝯsiliarij pharaonis/dederūt ꝯsiliū insipiēs. Hoc ꝯsilio acq̄escētes/ꝓmo i ꝓfundū vitioꝝ: deinde i ꝓfundū inferni mergit. p Immisit ei i ręte pe. su. i. cogitationē ⁊ volūtatē.
Est rete siue laqueus
Luxurię. Prouerb. vij. d. Irritiuit eū multis sermonib⁹ /⁊ blāditijs labioꝝ ꝓtraxit eū. Eccl̄s. vij. d. Inueni amariorē morte mulierē/q̄ laque⁹ venatoꝝ ē/⁊ sagena cor ei⁹: vincula sunt manus ei⁹. Auaricię. j. Timoth. vj. b. Qui volūt diuites fieri/icidūt i tēptatiōes: ⁊ i laqueū diaboli. Osee. v. a. Laqueus facti estis speculationi: ⁊ sicut rete expansū subter thabor. (oculos pennatoꝝ. Deceptionis. Prouerb. j. b. Frustra iacit rete añ Predicatiōis. Thren. j. e. Expādit rete pedibus meis: ⁊ conuertit me retrorsum.
Adulatiōis. Prouerb. xxix. a. Hō q̄ blādis fictisq; ꝓmonib⁹ loq̄t amico suo/rete expādit gressib⁹ ei⁹.
q Et i maculis ei⁹ ambulat: ꝑ ꝯsuetudinē. Uñ quāto magis ābulat: tāto magis ipli cat se. Greg⁹. Qui in rete mittit pedes/ nō cū voluerit eyicit: Sic q̄ ī pctis se deyicit/nō mox cū voluerit surgit. Hō eñ ē spūs va † Ps. 77.
dēs ⁊ ñ rediēs. Thren. j. e. Sedit me dñs in manū de q̄ nō potero surgere. Et q̄ i maculis rętis ābulat /gressus suos ābulādo iplicat: et cū sead ābulādū expedire nitit/ne ābulet ob
ligat. Uñ Eccl̄j. xj. d. Sic pdix i ducit i caueā vl' foueā / ⁊ sic capzea i laqueū: sic ⁊ cor supbioꝝ. Greg⁹. Cū aliq̄s ad honorē ex suo desiderio venit/plerūq; habēdo discit q̄ vile sit q̄d expetijt: Uñ ad se rediēs /exārsit q̄lit sine culpa fugiat q̄d cū culpa suscepit. Sz cū dignitas q̄ cū iplicat tenet: iā sine culpa fugere nō valet/ad q̄d nō sine culpa puenit: quā obligationē tūc ꝯe cognoscim⁹ cū euadere nitimur. r Tenebit plāta illi⁹. i. affect⁹ aię: s Laqō: delectatiōis. Al' plāta finis vitę tenebit laqueo pctī: in quo decepit. Prouerb. xxix. a. Uirū iniquū inuoluet laqueus. Gen. iij. c. Ipsa conteret caput tuū: ⁊ tu insidiaberis calcaneo ei⁹. t Exardescet cōtra eū sit̄. i. diabol⁹/q̄ ōr sit̄ ei⁹: q̄z morte ei⁹ sitit ⁊ desiderat. Al' sit̄ ei⁹. i. mūdi ꝯcupiscētia/q̄ satiari nō pōt: q̄z q̄ ꝑuerse agit/vt puersi⁹ agat: accēdit sic hydropic⁹/q̄ q̄nto pl⁹ bibit/tāto magis sitit. Eccl̄j. xxiij. c. Ita calida q̄si ignis ardēs/ñ extinguet donec aliq̄d glutiat: ⁊ hō nequā desiderio carnis sue nō desinit/donec icēdat ignē. Hiere. lj. e. In caloze eoꝝ ponā pot⁹ eoꝝ/⁊ iebriabo eos vt sopiant̄ ⁊ dormiāt somnū sempiternū/⁊ nō ꝯsurgāt. Sup b dic̄ Greg⁹. Dēs puersa se ī laqos pctoꝝ venisse vidēs/plerumq; hos euadere q̄rit: sed terroz es mūdi vl' opprobria hoīm timēs: eligit pot⁹ ī eternū mori q̄z ad tps aliq̄d aduersitat̄ pati. v Abscōdita est i terra pedica ei⁹. i. culpa sub terrena cōmoditate. Uñ
Ps. Jux iter scādalū posuer̄t mihi. Prouerb. xiij. c. In itinere ꝯtēptoꝝ vorago. Greg⁹. In tra pedica absc̄ondit/cū culpa sub ętrenis cōmodis occultat: vt hō videat q̄d ꝯcupiscere valeat: sz neq̄q̄ videat i q̄ culpę laqō pedē ponat. x Et decipula illi⁹. i. aliq̄ apparētia boni q̄ decipit pctōr. y Super semitā. i. i actiōe quā hō appetit. Greg⁹. Quasi esca i laqō/lucrū cū culpa: ⁊ h⁹ mūdi ꝓspitas cū actiōe iniq̄. Sap. xiij. b. Creaturę dei i odiū hoīm factę sūt/⁊ i tēptationē aię
Ps. 139.

hoim/z i muscipulã pedibº isipientiũ. Et notant h duo genera tẽptationũ. Qddã aptũ: qd nisi abscõderet sb specie alicuiº boni/stati ab oibº pcipi posset: sic ẽ i fornicatiõe z aliis grossis pctis: Et h p pedicã/q sub terra abscõdit/significat. Aliud latẽs z subtile/qd vix a sapiẽtibº cognoscit: qd p decipulã itelligit: q sup se nitã ponit. Diabolus igit qbusdã decipulã tendit: nouit eñ mores hoim/z cui vitio sint ppinq: z illa ponit añ faciẽ eo2/ad q facilĩº nouit iclinari mẽtẽ: vt blãdis z lẽtẽ/luxuriã z vanã gliaz: aspis z iracũdis irã z supbiã. Uñ Hiere. v.f. Inuẽti sũt i pplo meo ipii/isidiãtes q̃si aucupes: laqos ponẽtes i pedicas ad capiẽdos viros: sic decipula plena auibº/sic domº eo2 plene dolo.

C

Al'.t\medie inuadant.

a Undiqz terrebũt eũ formidi- b nes: z iuoluẽt pedes eiº. At- c d tẽnuet famẽ robur eiº: z ine- e f dia iuadãt costas illiº. De- g uoret pulchritudinẽ cutis eiº: h z ꝯsumat brachia illiº primo- i gẽita mors. Auellat de tab- k naculo suo fiducia eiº: z cal- l cet sup eũ q̃si rex iterit. Ha- m bitẽt i tabnaculo illiº socii eiº n q nõ est: aspgat i tabnaculo o eiº sulphur. Deorsũ radices p eiº siccẽt: sursum aũt atterat q messis eiº. Memoria illiº pe- r at d tra: z nõ celebret nomẽ s eiº i plateis. Expellet eũ de t luce i tenebras: z d orbe trãs- v x ferẽt eũ. Nõ erit semẽ eiº ne- y z cqz pgenies i pplo suo: nec vl- a le reliqe i regiõibº eiº. In diẽ b eiº stupebũt nouissimi: et pri- c mos iuadet horror. Hec sũt d q tabnacula iniq: z istẽ locº e f eius qui ignorat deum.

a Undiqz ter. zc. Adhuc pseqt baldath de ipio: q̃lẽ credebat esse iob: dicẽs illũ esse timidũ/etiã vbi nõ est timendũ. Uñ. s. xv.c. Sonitº terroris sp i auribº eiº: z cũ pax sit/ille isidias suspicat. Prouerb.xxviii.a. Fugit ipiº nemie psequẽte. Et h ẽ: Undiqz terre. eũ for. q ponũt in cãpis

Ps.88. ad terrendũ feras. Ps. Posuisti firmamentũ eiº formidinẽ. b Et iuoluẽt pedes eiº: ne liberi sint ad bñ agẽdũ: z ne exeat a pctõ. Prouerb.xxvi.b. Dic piger: leo est i via/lena i itineribº: Sic ostiũ vtit in cardine suo: sic piger in lecto suo. i. i delectatiõe sua. q. d. ppt timorẽ remanet i pctõ. Que aũt vẽtura sint ipio/pdicẽs baldath/ait: c Attenuet. i. attenuabit. d Fame robur eiº zc: ad lraz. Prouerb. xiii.c. Egestas z ignominia ei q deserit disciplinã. Ul' robur eiº. i. aĩa rõnalis/in q ẽ fortitudo resistendi diabolo: attenuet fame/vbi dei: De q Amos.viii.d. Mittã famẽ in terrã zc. e Et iedia: pdicatiõis penuria: f Inuadat cos. i. sensus iteriores seu vtutes: q sic coste viscera/ita z ipse cogitatiões muniũt. De hac attenuatiõe iedie dic Esa.x.d. Mittet dñator dñs exercituũ tenuitatẽ i pinguibº eiº: z subtº gliaz eiº succẽsa ardebit q̃si ignis cõbustio. g Deuoret pulchritudinẽ cutis eiº zc. Pulchritudo cutis/ẽ glia tpal' exterior. Per brachia/fortitudo vl' opa designãt/q brachiis agũtur: hec deuorat z cõsumit. h Primogenita mors. i. supbia/q dr mors: q2 cã mortis. Primogenita: q2 ab ipsa sũpsit initiũ ois pditio: Tob.iiii.c. Eccl.x.b. Initiũ ois pcti supbia. De h dr Threñ.iiii.b. Denigrata ẽ sup carbones facies eo2: z nõ sũt cogniti i plateis: adhesit cutis ossibº eo2/z facta ẽ q̃si lignũ. i Auellat d tabernaculo suo fiducia eiº. q. d. cito tollet de tra/i q posuit fiduciã suã: i q hitat q̃si i domo. Luc.xii.c. Stulte/hac nocte repetẽt aĩaz tuã a te/z q parasti cuiº erũt: Sup.viii.c. Sicut tela aranea2 fiducia eius. Gregº. Diues gliaz z opes sine culpa posset hẽre/si h haberet i hũilitate: si i his ꝯfidit/deº euellit. Eccs.v.b. Qui amat diuitias/fructũ nõ capiet ex eis. k Et calcet sup eũ q̃si rex iterit. i. diabolº/cui nõ resistit: vel pctm/qd est cã duplicis mortis. Impius h culpa morit: i futuro ad eternã mortẽ rapiet. Et nota/diabolº calcat sup hoies: qñ hõ acqescit eiº suggestiõibº. Uñ Esa.li.g. Ponã illũ i manu eo2 q te hũiliauert: z dixerũt aie tue/icuruare vt trãseamº. Apocal.vi.b. Ecce equº pallidº: z q sedebat sup eũ nomẽ illi mors/z ifernº seqbat eũ. Equº pallidº ẽ pctor: q caret vigore vtutũ/z fructu bono2 opm. Mors sup eũ ẽ diabolº/q itulit z gnit mortẽ hoi. Itẽ pctm calcat sup hoies: qñ dñat per cõsuetudinẽ.

Ps.118. Ro.vi.b. Nõ regnet pctm i vro mortali corpe. Ps. Non dñet mei ois iniusticia. Eccl.ix.b. Ois mulier q ẽ fornicaria q̃si stercº i via: ab oibº ptereũtibº ꝯculcabit. i. ꝯculcata mõstrabit. l Habitẽt i tabernaculo illiº zc. Ad lraz/hitatio eiº. i. ipii: erit cũ ãgel' apostatis. m Socii eiº q nõ ẽ. i.

luciferi/cui adheserũt: q dr nõ esse: q2 a deo esse p supbiã recessit. Ul' sic fm Greg. Habitẽt i tabernaculo illius socii eiº q nõ ẽ. i. in mẽte ipii ꝯuersent demones p nequissimas cogitatiões. n Aspgat i tabernaculo eius sulphur. i. i mẽte eiº pctm carnis: vñ ignis eternº accẽdit. Esa. xxx.g. Torrẽs sulphuris succendẽs eã. i. ꝓphet. Gregº. In hitatiõe iniq sulphur aspgit: qñ es carnis delectatio in eiº mẽte dñat. o Deorsũ radices eiº siccent. i. cogitatiões i terrenis sine rore grẽ figant. p Sursũ aũt atterat messis eiº. i. opa eiº exteriora iutilia z sine fructu sũt. Et recte p radices q in terra figunt z nõ vidẽt itelligunt cogitatiões q in occulto cordis fite sũt

B

z visibilia opa ex pducũt. Per messẽ q extra pullulat: opa exteriora q apparẽt/significat. Dũ radices deorsũ siccant: messis sursũ atterit: q2 dũ cogitatiões i terrenis figunt: ois opatio dei iudicio in nihilũ deputat. Uñ Osee.ix.d. Radix eo2 exiccata est/fructũ nequaqz faciẽt. Sap.iiii.d. Cõmouebit eos a fundamẽtis. i. a cogitationibus: z vsqz ad supmũ desolabunt. i. vsqz ad opa: z memoria eo2ũ pibit. Uñ z h sequit: q Memoria illiº pereat de terra/viuẽtiũ: Ul' ad lraz/nõ erit i memoria hoim. r Nomẽ eiº i plateis. id ẽ laudẽ terrene potestatis amittat: z gaudiũ sui nois qd lõge lateqz diffuderat/pdat. Prouerb.x.b. Memoria iusti cũ laudibº: nomẽ ipio2 putrescet. Eccl.xli.b. Nomẽ ipio2 delebit: Curã habe debono noie: h eñ pmanebit tibi magis q̃ mille thesauri magni. Uñ Eccl.xlix.a. Memoria Iosie i cõpositiõe boni odoris. s Expellet eũ d luce i tenebras: cũ d psẽti psperitate ad supplicia trahet eterna. Esa.xxii.f. Expellã te de statiõe tua: z de tuo ministerio deponã te. t Et de orbe. i. d mũdo i q gliat: v Trãsferet eũ i iferñ. Sic locutº est de ipio baldath ꝯ iob: q oia de capite malorũ. i. ãtichristo psũt accipi. Uñ seqt: x Nõ erit semẽ eiº: q2 i fine cũ oibus suis seqcibº dãnabit. ii. Thessal.ii.b. Tũc reuelabit ille iniquus filiº pditiõis: quẽ dñs iesus iterficiet spũ oris sui. y Necqz pgenies i pplo suo: supple erit. z Nec vlle reliquie: Quia iniquus z iniqtas eius cũ mũdo terminabit: z ppls eiº ois cũ eo puniet. Esa.xiiii.f. Perdã babylonis nomẽ z reliqas z germẽ z pgeniẽ. Nomẽ. i. genus pcti: vt etiã aplĩº nõ noiet i nob. Reliqas. i. circũstãtias. s. gestus iordinatos z grossos mores. Germẽ. i. cogitatiões z desideria. Progeniẽ. i. opus. a In die eiº stupebũt nouissimi. i. electi: q2 tãta z tot signa oñdet/z tã crudelia faciet/vt electos qs iueniet ad stuporẽ pducat. Math.xxiiii. b. Et erit tribulatio magna/q̃lis nõ fuit ab itio mũdi vsqz mõ/necqz fiet: z nisi breuiati fuissẽt dies illi/nõ fieret salua ois caro. b Et pmos iuadet horror. i. heliã z enoch: q i eiº expugnatiõnẽ reseruati sũt: Apocal.xi.a. horror mortis z dolor trãsfiget. Ul': Primos iuadet horror. i. electi q̃cũqz timore mortis ferient: q2 etsi tormẽtis vinci neqũt: tñ q2 hoies sũt mortẽ metuũt. c Hec sũt q tabernacula iniq. Quia multa dixit de iniqs z d capite eo2. i. ãtichristo siue diabolo: generalit ꝯcludit de oibº iniqs/dicẽs: Hec q zc. q. d. i diebus illis stupebũt nouissimi. i. sctĩ. Et primos. i. heliã z enoch/iuadet horror mortis: Et q̃cũqz electos qs q2 nõ poterit trahere ad se p miracula vl' pmissa: conabit trahere p tormẽta. Ergo. i. z ideo: hec pdicta. i. tenebre d qbº dictũ est. s. eodẽ: Expellet eũ de luce i tenebras: sunt tabernacula iniq. i. antichristi: q ibi hitabit i eternũ. Uñ seqt: d Et iste locº. i. infernº z tenebre: est e Eius. i. antichristi: f Qui ignorat deũ: per elationẽ/q faciet se coli acsi esset

deus.q.d.q̄ nūc ignorādo deū /extollit:tūc ad ꝓpria tabernacula pueniet in supplicia/qñ in supplicia demerget.

a Respondēs aūt iob. Hoc ¶Exposi. Ca. XIX. capitulū diuidit i q̄nq; ptes. In ꝑma rñdet iob amicis suis/dicēs se iuste affligi ab eis:t a deo sup̄ merita flagellatū. In scōa ostendit se spoliatū a gl̄ia/t afflictū vndiq;: ibi:¶Spoliauit me gloria tc̄. In tertia ostēdit se destitutum ab amicis suis/t derisū et despectū/ab vxore t etiā a seruientib⁹ suis:ibi:¶Fratres mei/os longe fecit. In quarta req̄rit auxiliū amicorū/p̄dicēs i ꝓsolationē sui resurrectionē corporū :ibi: ¶Miseremini mei. In q̄nta cōuertit sermonē ad amicos/monēs vt fugiāt a facie gladij iudicātis:ibi:¶Quare & tc̄. Dic igit iob: b ¶Eo q̄ affligit⁹ aiaz meā: t atteritis /superba.s.loq̄ndo:t correctiōes meas nō recipiēdo:¶Et dic se affligi iob t atteri sermonib⁹: nō q; impatiēter sustineret contumelias in se ꝓlatas/& q; mali peccabāt. Vñ Greg⁹. Atterūtur sermonib⁹ iniq̄ boni:qñ illi ꝫ eos i ꝓbis tumēt/q̄ aut in puersa fide aut i ꝓuis moribus iacēt. Vñ talib⁹ dic dñs p Esa. lij.c.¶Quare ꝓp̄m meū atteritis:t faciēs paupm cōmolimini:¶Ut certe se affligi dic:q; iniuste arguebat t falso. c ¶En decies ꝓfudistis me. Hoc ē qđ legit Gen. xxxj.f.s.q; labā/q̄ mū dū significat:decē vicib⁹ mutauit mercedē iacob. Decies dicit:q; q̄nq̄es ab eis icrepat⁹ ē:t ipse q̄nq̄es rñdit eis. Prio em̄ locut⁹ ē eliphaz.iij.ca.et.v.¶Deinde rñdit iob.vj.et.vij. Scōo locutus ē baldath.viij.ca.Et iterꝫ rñdit iob .ix.et.x. Itē tertio locutus ē sophar.xj.ca.Et iterꝫ rñdit iob.xij.xiij. et.xiij.Itē q̄rto locutus ē eliphaz.xv.Et iterꝫ rñdit iob.xvj et.xvij.Quinto locut⁹ ē baldath.xviij.Iterū rñdit iob .xix. Et ita cōputat hec rñsio cū alijs vt sit decima . Se igit dic decies ꝓfusū:qz q̄nq̄es ꝑuiter t iniuste increpat⁹ est:t q̄nq̄es rñdit eis.Sz q̄liter ex ꝓp̄a rñsiōe ꝑtulit iob ꝓfusionē / q̄ sp iuste t cōpatiēdo illis rñdit:¶Sol.Quia ad ꝓbū suę correctionis nō sūt emēdati: ſm qđ dr Eccl.xxij.a. Cōfusio est p̄i de filio idisciplinato. Itē Origen.sup Numeri.xvij.. Ego hodie si ꝓp̄ę ꝓba nō audiā t dicta ei⁹ spnā/lapido ꝓp̄am / t q̄ntū i me ē occido:cui⁹ rāc̄ moztui ꝓba nō audio . Eccl. xxij.a.Cū dormiēte loq̄t⁹/q̄ narrat stulto sapiaz.¶Ut mystice. Mystice. Eccl'ia decalogū seruat:cui iniq̄ rotiēs ꝓfusionē faciūt/q̄tiēs p̄cepti decalogi obsistūt. d ¶Et nō erubescit⁹ opprimētes me:saltē timoze vl' pudoze hoīm . Quidā em̄ sūt q̄ nō ꝓp̄ deū/& ꝓp̄ hoīm ꝓecūdiā peccare dimittūt: sicut hypocritę.Quidā timoze pęnę:sic serui seruiliter timētes.Quidā amoze iusticię siue ꝓp̄ deū: sic fideles.Alij sine ruga frontis peccāt:de q̄bus dr Esa.iij.b.Pctm̄ suū sic sodoma p̄dicauerūt tc̄.¶Iere.iij.b.Frōs mulieris meretricis facta ē tibi:noluisti erubescere.Thren.iij. c.Facies sacerdotū nō erubuerūt/neq; senum miserti sūt.Bñ g̃ dic: ¶Nō erubescit⁹ : qz malū fuit peccare/& pec⁹ de pctō ñ erubescere.Seq̄t e ¶Me pe tc̄.q.d.si errauī/ ꝫ me est error.i.ad pnā meā. Et nota q; ē ignorātia bōa:¶Hęc ꝓ nob ē:cū timētes lapidari cū bestia q̄ tetigerit mōtē/gdū sistim⁹ inq̄rēdi:qz nō pl⁹ sape q̄z oportet sape: Ro.xij.a.De hac ignorātia dr.j.Timoth.j. c. Misericordiā ꝓsecut⁹ sū:qz ignorās feci.Itē ē ignorātia mala:¶Hęc ꝫ nosē:cū.s.scire negligim⁹ q̄ necessaria sūt ad salutē. Dr hac dr.i.Corl.xiiij.g.Si q̄s ignorat/ignorabit.Itē 1.Corl.8.a. sciētia ꝫ nos ē q̄ iflat.De q̄ Aug⁹.ad hieronymū.Esset p otiꝰ illa q̄ iflat q̄z illa q̄ ędificat.Sciētia ꝓ nob ē/q̄ informat i fide t bōis moribus.De q̄ Esa.v.d.Propterea captiu⁹ ducit⁹ ē ꝓp̄s meus / qz non habuit sciētiā. f ¶Et vos dtra me erigimini/p duras increpatiōes q̄ deb eretis ꝓsolari /obliti vī q̄ superbiā iflati. g ¶Et arguit⁹ me opprobrijs meis:

putātes mala tpis t flagella dñi opprobria. Quē em̄ añ flagella iustū nouerāt/ex ꝑcussione sua iustū iudicabāt. Vñ.s. iij.b.dixit eliphaz ad iob:¶Recordare q̄so/q̄s vnq̄z innocens ꝑijt. Iste dimi serat ordinē correctiōis/quē assignat Greg⁹. vt.s.hō ꝓmo se ꝫ se erigat/ꝓpria vitia feriēdo : t postea alios iudicet: Alit dr ei illō Ro. ij.c. Qui alium doces/teipsum nō doces.Greg⁹ .Qui se p⁹ ñ iudicat/ q̄d i alio iudicet/ignorat .Recte em̄ iudicare nō valet / cui inocēs ꝓscientia iudicij regulā nō p̄bet . Hinc ducētib⁹ adulterā ad dñz punēdā/dr a dño: Qui sine pcō est/ vīm/ꝓm⁹ i illā lapidē mittat: Joh.viij.a Jō dic paul⁹ de seipo Habacuk.1.a. Alt'exaudiet

B

j.Cor.ix.d.Castigo corp⁹ meū tc̄.¶Prouerb.xviij.c. Just⁹ ꝓr accusator ē sui. b ¶Saltē nūc itelligite tc̄.Greg⁹. In h loco loq̄t iob i ꝑsōa eccl'ię:tñ nos dicim⁹ q; sil' ad l'raz et ō ipo t eccl'ia.Dic g̃: Saltē nūc itelligite/qz de⁹ ñ eq̄ iudicio afflixerit me/q̄ntū ad culpā/q̄ mīorē exigebat pęnā:tñ eq̄ iudicio afflixit/q̄ntū ad augmētū patiētię/q̄ crescēte crescebat corona. Vñ Greg⁹.Si i his ꝓbis iob peccasse dixerimus:diabolum vicisse asserimus/quē domin⁹ ipse laudauit.Si ñ peccasse dicim⁹:deū iuste aliq̄d ꝑgisse ꝫ eū videbimur asserere.Asseram⁹ g̃ qz de⁹ iob iuste afflixit:vt i eo ꝓtus meritoꝝ augeat:nō eq̄ iudicio:qz i eo p flagellū nulla culpa punit.Vñ.s.q̄.b.dixit dñs ō ipo:¶Tu aūt cōmouisti me aduers⁹ eū/vt affligerē eū frustra. i ¶Et flagell' suis me circumdederit: vt.s.ñ possim euadere nisi furtiū aspiciēdo ad deū.Cū em̄ tāta afflictio nos ōp̄mit/q; nulli⁹ rei ꝓsolatiōe respirare p̄t anim⁹/nisi solius dei:tūc ñ solū ferimur flagell'/& cingimur . Greg⁹.Ad hęc aūt ꝓba:nō elatio iob/& dolor cōpulit:Nec iust⁹ peccat:si cā rōnabili exigēte vl' dolore cōpellēte / bona de se ꝑ se ꝓtulerit:sic fec ezechias.Esa.xxxviij.a.Memēto q̄so inq̄t quō ābulaueri cor̄ā te i ꝓitate t corde pfecto:t qđ bonū ē i oculis tuis feceri. k ¶Ecce clamabo. Hic loq̄t iob siue eccl'ia i ꝑsona ifirmoꝝ/q̄z ꝑsonā gerit.Abacuk.j.a. Usq̄q̄ dñe clamabo t ñ exaudies/vociferaboz ad te vim patiēs/t ñ saluab:¶Sciēs ei de⁹ qđ ifirmis expediat:vocē dolētiū exaudire dissimulat.Qđ fit/vt p pnā vita purget/p patiētiā meritū augeat:t q̄es q̄ nō īuenit h/alibi q̄rat.Qđ ignorātes infirmi clamāt dicētes: l ¶Nociserabor t ñ ē q̄ iudicet.i. de hostib⁹ vīdictā sumat/t nos libet.Thren.iij.b.Cū clamauero t rogauero/excluſit oꝛonē meā. m Semitā meā:q̄volebā trāsire ad gl̄az sine pęna:cū tñ dicat Act⁹.xiiij.d. Per multas tribulatiōes optet nos itrare i regnū cęlorꝝ: Et Luc. vlt⁹.d.Oportuit christū pati/t sic itrare i gl̄az suā. n ¶Circūsepsit:ifirmitatib⁹ /mortēdi necessitate/ꝑsecutiōib⁹ hostium/insidijs dęmonū.Thren.iij.a.Ędificauit i gyro meo:circūdedit me felle t labore:circūędificauit aduersū me/vt nō egrediar:aggrauauit cōpedē meū/tc̄. o ¶Et trās.ñ pos.ad gl̄az sine pęna/ad reqez sine labore/ad regnū sine pauptate/ad vitā sine morte. p ¶Et i calle meo te.po. Hoc dicit iob ꝓ se t q̄libet iusto/q̄ se ꝑcuti mlt⁹ flagell' aspicit:t vitā suā dignā tāta ꝑcussiōe ñ repit. Vñ Greg⁹.Circūseptā ꝓbrib⁹ se mitā suā iob vidit/cū trāsire ad securitatē cupiēs/euadere flagella nō potuit:t q̄si i calle corditis ignorātię tenebras īuenit: qz cur ita flagellaret scire ñ potuit. q Spoliauit me gl̄ia mea.i.bis vñ gl̄iabar/vl' poterā gl̄iari. s ¶Abstulit coronā de capite meo.Ad l'raz:qz rex erat:vt dictū ē i ꝓncipio.Vl' gl̄az t cozonā dic filios/q̄bus q̄si corona gl̄iabat. Oseę.ix.c .Gl'ia eoꝝ a partu t ab vtero t a conceptu.Prouerb.xvij.a.Corona senū filij filioꝝ:gl̄ia pzes eorū. Mystice Mystice. de eccl'ia. q ¶Spoliauit me inq̄t .i. spoliari ꝓmisit dñs. r ¶Gl'ia mea.i.puritate sciētię/q̄ est gl'ia bonoꝝ . Vñ.ij. Corl.j.c .Gl'ia nra b ē/testimoniū ꝓsciētię nr̄ę. s ¶Et ab/

stulit coronā de capite meo. i. pfectionē fidei / siue spē ęternę retributiōis a plat; : q̄ sit caput & duces eccl̄ię. Threñ. v. c. Cecidit corona capitis mei : vę nobis q̄ peccauimus.

a Destruxit me vndiq; i. ī meipso / ī ple / ī possessione. Isa. s. xvj. c. Ego ille q̄ndā opulētus / repēte ꝓtritus sum.

b Et pereo. Hoc dicit: q̄ nusq; solatiū inueniebat. Simile Threñ. iij. f. Inundauerūt aquę sup caput meū: dixi perij.

c Et q̄si euulsę arbori abstulit spem meā: de ple iterū sus citāda / & pspitate recuperāda. Sicut em̄ arbor euulsa / iterū nō reuiuiscit: sic iob de ple iterū habēda desperabat. De q̄ spe dr̄ Ro. iij. c. Abrahā p̄ spē in spē credidit / vt fieret p̄ multaꝝ gentiū. Sz vñ hec oīa / subdit:

a b Destruxit me vndiq; et pe/
c reo: & q̄si eulsę arbori abstu/
d lit spē meā. Irātus est ꝓtra
e me furor ei⁹: & sic mē habu/
f it q̄si hostē suū. Simul vene/
rūt latrones ei⁹ / & fecerūt si/
bi viā per me: & obsederūt in
g gyrō tabernaculum meum.
h Fratres meos longe fecit a
k me: et noti mei quasi alieni
l recesserūt a me. Derelique/
m rūt me propinqui mei: & q̄ri
me nouerūt obliti sunt mei.

d Irratus est ꝓtra me furor ei⁹ / pcutiendo supra vires. Dns em̄ q̄sdā pcutit p disciplinā / vt filios: sic dic̄ Greg⁹. Vñ Prouerb. iij. b. Quē diligit dns corrigit: & q̄si p̄ ī filio cōplacet sibi. Quosdā pcutit p irā / vt hostes. Vñ Iere. xxx. c Plaga inimici pcussi te castigatiōe crudeli / ꝑ multitudinē iniq̄tat; tuę. Sic se dic̄ iob pcussū: & iō seq̄t:

e Et sic me habuit q̄si hostē suū / flagello supra vires. Vñ. s. xiij. d. Cur facie tuā abscōdis: & arbitrar; me inimicū tuū:

f Simul venerūt latrones eius / & fecerūt sibi viā p me. Hoc ad lr̄az de sabęis & chaldęis itelligit: q̄ irructes tulerūt oīa pecora iob. s. j. c. Vel de malignis spiritib⁹: q̄ accepta licētia a dño / sublat; rebus & filijs / totū corp⁹ ei⁹ attriuerūt.

Et sic g In gyro. i. vndiq;: b Tabernaculū ei⁹. i. corpus ei⁹ / obsederūt. De his latronib⁹ dr̄ ī Abdia p⁹ p̄ncipiū: Si fures introissent ad te / si latrones p noctē: quō ꝓticuisses: nōne furati essent sufficiētia sibi: Osee. vij. a. Fur ingressus ē spoliāt: latr ūcul⁹ foris.

i Frēs meos &c. Lra patet h̄ ō iob. Vñ. s. v j. c. Frēs mei ꝓteriert me sic torrēs. Et simili exponit de q̄libet iusto / ī afflictiōe posito: quē tūc relinquūt & fugiūt / q̄s p̄us putabat se hr̄e amicos. Vñ Eccl̄j. xiij. d. Q̄uū cū ceciderit / expellet etiā a not; Prouerb. xix. a Frēs hois paupis oderūt eū: isup &c. Seneca: Vel muscę seq̄uūt / cadauera lupi / frumenta formicę: prędā nō hominē / sequit turba ista. Mystice aūt exponit de christo: quē frēs sui .i. apostoli ī passione dimiserūt. Matth. xxvj. f. Tūc discipuli oēs relicto eo fugerūt. Et de his dr̄ in Ps̄. Narrabo nomē meū &c. Et Matth. vlt; .b. Ite nūciate fratrib⁹ meis.

Mystice.

Ps̄. 21.

k Et noti mei q̄si alieni recesserūt a me. i. iudei sibi noti p legē & ꝓphetię testimoniū q̄si obliti ei⁹ / negauerūt eū. Iere. ij. b. Tenētes legē / nescierūt me.

l Derelicti sūt me ꝓpinq̄ mei. i. iudei: de q̄b⁹ fm̄ carnē nat⁹ est.

m Et q̄ me nouerūt obliti sūt mei. i. maiores iudei: q̄ aduētū christi p legē & ꝓphas edocti nō ignorauerūt. Vñ Gen. xxvij. d. vbi isaac bñdixit iacob / dic̄ Glo. Cōstat q̄ iudei q̄ bñ legē di

Matth. 2. a. dicerāt / aduentū christi cognouerūt: Vñ herodes a p̄ncipib⁹ sacerdotū q̄rit: vbi christ⁹ nasceret.

n Inq̄lini domus mee / & ancille mee sic alienū habuerūt me. Inq̄lini fm̄ Glo. dicūt famuli: q̄x est seruire ī domo assidue. Sz fm̄ leges hūanas: iq̄lini dicunt / domox inhitatores seu ꝓducto

Mystice. res. Mystice: Inq̄lini dicūt sacerdotes: q̄x origo deputata erat seruitio dei. De q̄bus Esa. xxviij. b. Sacerdos & ꝓpha nescierūt. Ancille / dicunt leuitę: q̄ ad iteriora tabnaculi q̄si ad secreta cubiculi familiari⁹ seruiebāt.

o Et q̄si peregrinus fui ī ocul⁹ eox. Vñ Iere. xiij. b. Quare q̄si colon⁹ futur⁹ es ī terra: & q̄si viator declinās ad manendū: nō ī sua fi ī domo aliena: Quia vulpes foueas habēt &c. Matth. viij. c.

p Seruū meū vocaui / & nō rndit. Hec patēt ad lr̄az de iob: quē percussū a deo / & familia & vxor exhorruit. Quos aūt dicat filios vteri sui / nō est liquidū: cū. s. j. c. legat de nece eox. Sz forte filios vteri sui vocat nutritios suos. Mystice. Mystice. more serui nō amore filij: quē obsequns bñficioꝝ collatiōe / q̄si valido clamore vocauit / & si rndit: q̄ diligna opa donis ei⁹ redderet ꝓtēpsit. Vñ Esa. l. a. Veni & nō erat vir: vocaui / & nō erat q̄ audiret. Prouerb. j. c. Vocaui & renuist; : extēdi manū meā / & nō fuit q̄ aspiceret. Sed̄t:

Alt. mihi.

q Ore ꝓpio depcabar illū. i. vbis ppbax: q̄ sūt os dñi. Vñ Iere. xv. d. Si sepauer; pciosū a vili / q̄si os meū ers. Vl ad lr̄az: Ore ꝓpio rogauit christ⁹ iudeos / q̄si vite p̄cepta bñdixit p̄di cauit. Vñ Greg⁹. Apuit os suū: q̄ p⁹us apuerat ora ppbax. Matth. v. a. Aperiēs iesus os suū / docebat eos dicēs: Beati &c.

Alt. t̄ auersam eit me.

r Halitū: vl anhelitū meū. i. p̄dicatiōnē meā & memoriā: s Exhorruit vxor mea. i. synagoga / quā legis fidere despōsauerat: & ꝓpt incredulitatē suā repudiata ē. Vñ Esa. l. a. Quis est hic libell⁹ repudij mr̄is vr̄e / q̄ dimisi eā:

t Et orabā filios vteri mei. i. iudeos: q̄s q̄si filios nutriui. Vñ Esa. j. a. Filios enutriui & exaltaui / ipsi aūt spreuerūt me. Uter⁹ dei / dr̄ secretū p̄destinatiōis: i q̄añ sęcula ꝓcepti sum⁹ / & creati p sęcla / p sęcula pducamur. Vl gra nutriēs / vt benignitas expectās. De q̄ Esa. xlvj. a. Audite dom⁹ iacob & residuū dom⁹ isr̄l: q̄ portamini abutero meo / & gestamini a mea vulua. Filios ergo vteri sui orauit dns: q̄s p gr̄az cōdidit & nutriuit / incarnat⁹ būilit vt crederēt rogauit.

v Stulti q̄z despiciebāt me. Hoc ō amic; iob: q̄s stultos dicit / Mystice. itelligit: q̄ oc̄i stultoꝝ i finib⁹ terr̄e: Prouerb. xvij. d. Mystice: Stulti. i. pharisei & legis doctores: q̄ dñm despexerūt. Vñ Job. viij. f. Nōne bñ dicim⁹ nos: q̄ samaritan⁹ es tu / & dęmoniū habes; Vl stulti / dicunt minores iudei: q̄ seq̄ntes maiores / dñm sic̄r despexerūt. Vñ Job. vij. c. dixit turba: Dęmoniū habes / q̄s te q̄rit interficere: Iere. l. a. Grex pdi/
tus fact⁹ est ppls me⁹: pastores eox seduxerūt eos. De vtiq; dr̄ Iere. v. a. Ego dixi: Forsitā paupes sūt & stulti / ignorātes viā dñi & iudiciū dei sui: Ibo q̄ ad optiates & loq̄r eis: q̄ cognouerūt viā dñi & iudiciū dei sui: & ecce magis hi simul cōfregerūt iugū / ruperūt vincula.

x Et cū ab eis recessissē: detrahebāt mihi. i. cū a miracul̄ cessabā / male sentiebāt & dicebāt de me. Dns em̄ ad eos accedebat: q̄n miracla demōstrabat: recedebat / q̄n a miracul̄ cessabat: & iudei sic & sic despiciebāt.

y Abominati sūt me &c. Hoc ō amic; iob: q̄ videtes plagā iob: timuerūt. Vñ. s. vj. c. Uenerunt vlq; ad me & pudore coopti sūt. Mystice de christo & scribis et legis doctoribus: q̄ erudire ppl'm ꝓsueuerūt / & ꝓsiliarij ei⁹ fuerūt: ꝙ pñtē ī carne abominati sūt. Vñ Esa. liij. b. Nos reputauim⁹ eū q̄si leprosū: & pcussū a deo & humiliatū. Sap. ij. c. Gravis est nob⁹ etiā ad videndū: q̄m dissimilis est alijs vita illi⁹. Sz cū dns oīa sciat: liquet ipm̄ nō egere ꝓsiliarijs. Vñ Esa. xl. c. Quis ꝓsiliarius ei⁹ fuit: q. d. null⁹: Quid ē ergo q̄d h̄ dr̄: Sol. Sic dns dr̄ ī mēbris vestiri / cibari / & himōi: Matt. xxv. d. ita dr̄ ꝓsiliarijs idigere ī mēbris suis. Cōsiliarij q̄ dei sue/
rūt scribę & legis periti / q̄ ppl'm ꝓsilijs suis iuuabāt.

z Et quē maxie diligebā aduersat⁹ ē mihi. i. ppls iudaic⁹ vl tribus leuitica / quā sibi assūpsit dns ī hereditatē: vl iudas: hi aduersati sūt dño / christū psequnt̄ ī se & ī suis: & p̄cm̄ p̄cō addēt̄. Iere. xj. c. Quid est q̄ dilectus meus ī domo mea facit scelera multa: Ad litteram autem accipit h̄ de eliphaz: De cuius aduersatione habitum est. supra. xv.

a Pelli mee ⁊c. Hic q̄si lamētādo exponit iob miseriā ⁊ afflictionē suā: Tādē puertēs sermonē ad amicos suos: vt saltē misereant eⁱ⁹. Dic̄ g̃: Pelli mee ꝯsūptis carnib⁹ /famis iedia. b Adhesit os meū: Os ossis: tanta fuit i eo macies. c Et derelicta sc̄ tñmō labia circa dētes meos: p̄ inopia cibi.

Et cū ita sit: o Amici seremini mei/miseremini mei/saltem vos amici mei. q. d. Si amici estis /nūc debetz miserari: quia i necessitate ꝓbat amicus. Bis aūt dic̄ miseremini: ꝓpt duplicē cōpassionē/ affectⁱ⁹. s. ⁊ effectus: quā debem⁹ ꝓximo. Ūñ paulus. ij. Corⁱ. xj. g. Quis ifirmat ⁊c̄. Et nota q̄ amicos vocat eos q̄ eū ꝓtumelijs afficiebāt: qz ꝓtumelias tāq̄ dona recipiebat. Ūñ de esau dr: Et maior seruiet minori: persequēdo. s. Et reuera debetz misereri: e Quia manⁱ⁹ dñi .i. flagellū dñi/nō sathane: f Tetigit me: nō penitⁱ⁹ destruxit. g Quare pſequmi me/durꝫ increpatiōib⁹. h Sicut deⁱ⁹: q̄ tāto iustiⁱ⁹ vitia pcutit: q̄nto i se nihil hz vitioꝝ. q. d. vos affligitz me sup ifirmitatib⁹ meis / ac si nō esset ifirmi. Ūñ. ē. xiij. b. Mūq̄d faciē eⁱ⁹ accipitz: ⁊ p deo nitimi iudicare: i Et carnib⁹ meis saturami: detrahēdo. Alienis em̄ carnib⁹ saturat/q̄ vitę detrahit alienę. De q̄ Prouerb. xxiij. c. Noli eē i quiuūs potatoꝝ/neq; i comesatiōib⁹ eoꝝ q̄ carnes advescēdū ꝓfert. Bal. v. c. Si iuicē mordetz ⁊ comeditz/videte ne ab iuicē ꝓsumami. Sz qz iob amicos suos ñ ꝓfuturos ad ꝟba sua ꝓspexit/cū tñ rōnabilia ⁊ vtilia: rogat vt sermones sui scribank. Et h̄ est: k Quis mihi tribuat vt scribank sermones mei: Nō em̄ volebat iob tegi dura q̄ sustinebat/vt alij ad patientiā valerēt ędificari: Sūt em̄ opa in exēplū posteroꝝ. Ūñ Esa. viij. d. Ecce ego ⁊ pueri mei/q̄s dedit mihi dñs in signū ⁊ in portentū isr̄l'. j. Corⁱ. iij. b. Spectaculū facti sumⁱ⁹ mūdo ⁊ angel' ⁊ hoīb⁹. Sap. iij. a. O q̄ pulchra ē casta generatio cū claritate: Immortalis em̄ est memoria illiⁱ⁹: qm̄ ⁊ apd deū nota est ⁊ apud hoies: cū p̄sens est/illā imitank. l Quis mihi det vt exarenk i libro stilo ferreo .i. i cordibⁱ⁹ memorik ip̄māk. m Et plūbi lamina: q̄ nō ita fortik ip̄mit libro lr̄az sic̄ stilⁱ⁹ ferreⁱ⁹. q. d. vellē sermones scribi i cordibⁱ⁹ hoīm fortik/vl saltē lenik. n Vel celte sculpank i silice. Celtes /instrumentū est (vt dicūt) q̄ lr̄e vl' imagines sculpunk i silice. Job igik ad lr̄az sermones suos ⁊ flagella sua/sermone ⁊ memoria digna/ desiderat scribi i libro ad doctrinā posteroꝝ: & qz liber vetustate ꝓsumik/magꝫ vellet eos scribi i lamia plūbi. Sz qz itez lamia plūbi igne resolui defacili/potⁱ⁹ vellet eos scribi i silice: q̄ nec vetustate/nec aqua/nec igne delek. Vl' noie libri generaliter/cordа hoīm accipit: i q̄bⁱ⁹ vellet iob memorik ip̄mi ꝟba sua: Et postea diuidit i plūbi lamia ⁊ in silicē: p lamina plūbi itelligēs mollia corda hoīm/q̄ cito aduersitate franguńk: per silicē ꝟo dura corda eoꝝ q̄ fortik aduersa susti/nēt: Et hi ⁊ illi fortes esse discāt vsq; ad finē/ꝫ bifarmes fortunę aduentⁱ⁹ exemplo sui: q̄ nec aduersitate fractⁱ⁹ fuit/nec ꝓsperitate elatⁱ⁹. Vl' p plūbū/obscuritas i pctō/p ignorantiā: p silicē/obstinatos p malicią: i q̄bⁱ⁹ vellet sua ꝟba scribi: vt vtri q̄ correcti discant in aduersis fortes gratias agere/ ⁊ in ꝓsperis humiles sua distribuere ad exemplū eiⁱ⁹. Ūñ. j. xxxj. b Si negaui pauperib⁹ q̄ volebāt. i. nō negaui. Si comedi buc cellā meā solⁱ⁹/ ⁊ nō comedit pupillⁱ⁹ ex ea. Quare aūt h̄ scribi desideret/subdit: o Scio em̄. q. d. iō hęc volo scribi: qz scio. i. credo: p Quia redēptor meⁱ⁹ viuit: nō amplⁱ⁹ moritur⁹: qz christⁱ⁹ resurgēs ex mortuis/iam nō morik ⁊c̄. Ro. vj. b. ⁊ p eius resurrectionē spero mihi similē. Et nota q̄ nō ait/creator meⁱ⁹ viuit/ & redēptor: Dat⁹ em̄ signū amoris fuit q̄ nos sua passione redemit/ꝫ q̄ de nihilo creauit. q Et in nouissimo die de terra surrecturⁱ⁹ sū: i quā ꝓtinue resoluor. Juxt illud Gen̄. iij. d. Puluis es/ ⁊ i puluē reuertez. r Et rursū circūdabor pelle mea: ⁊ in carne mea videbo deū. q. d. nōn aereo / vel in alio corpore ero: & in meo ꝓprio alkato tñ eodē p naturā/alterato p gloriā: Juxt illō .j. Corⁱ. xv. f. Seminat corpⁱ⁹ in corruptiōe/ resurget in incorruptiōe: seminat in ignobilitate/ surget in gl'ia: seminat in infirmitate/surget in virtute: seminat corpⁱ⁹ aīale/surget corpⁱ⁹ spūale. s Videbo deū: saluatorē meū venientē ad iudiciū/in forma deitatiz/ocul' mētiz: in forma hūanitatiz/ocul' carnis. Intellige aūt christū saluatorē auctoritate iquātū deⁱ⁹: misterio iquātū hō. t Quēvisur⁹ sū egoipse. i. idē existēs q̄ ꝓpus. v Et oculi mei ꝓspecturi sc̄: ñ tñ cordis/ꝫ etiā corpis. Esa. xl. b. Videbit oīs caro pariter/qō⁹ os dñi locutū ē. Jtē Esa. lij. c. Oculo ad oculū videbūt/cū puerkit dñs sion. Et postea: Parauit dñs brachiū sanctū suū in oculis omniū gētiū: videbūt oēs fines terrę salutare dei nr̄i. x Et nō alⁱ⁹: tñ alik: qz imortalis ⁊ gl'iosus/cū ꝓpus esset mortalis ⁊ miser. y Reposita est hęc spes mea i sinu meo. i. i secreto cordis. q. d. hoc mihi certissimū ē: Nihil em̄ nos certⁱ⁹ hīe credim⁹/ q̄ꝫ q̄ō i sinu tenemus. De h̄ dr. ij. Timoth. iij. b. De reliq̄ reposita est mihi corona iusticię. Mystice de christo: a Pelli mee ⁊c̄. Per os q̄ō totū corpⁱ⁹ sustinet: ⁊ est q̄si totⁱ⁹ corpis fortitudo/itelligik christⁱ⁹. Per carnē/q̄ ossi ꝓpinqor ē: signik discipuli adhuc ifirmi. Per pellē/q̄ exterior ē carne: sāctę mulieres/ q̄ dño i exteriorib⁹ misterijs seruiebāt. Ūñ Luc. viij. a. Maria q̄ vocak magdalenę/ ⁊ iohāna uxor chuze ꝓcuratoris hero dis ⁊ susanna ⁊ alię multę/q̄ ministrabāt ei de facultatib⁹ suis. Dic̄ g̃ dñs: b Os meū. i. fortitudo mea/adhesit pelli mee. i. sctis mulierib⁹/q̄ nūq̄ dimiserūt eū. Ūñ Job. xix. e Stabāt iuxta crucē iesu mr̄is eiⁱ⁹/ ⁊ sororⁱ mr̄is eiⁱ⁹ ⁊c̄. Et Luc. xxiij. d. Seq̄bak illū multa turba ꝓpl'i ⁊ mulierū/q̄ plangebāt eū. a Consumptiz carnib⁹. i. ifirmis discipul' fugiētib⁹/ etiā iohānes fugit/relicta syndone/mudⁱ⁹ pfugit. Mar. xiij. f. Seq̄k: c Et derelicta sūt tñmō labia circa dentes meos. i. tpe passiōis tñ verba sine fide fuerūt in apl'is: q̄ dicunk dētes: qz ad h̄ positi sūt i eccl'ia/ vt vitia maloꝝ mordeāt/ ⁊ a sua duricia ꝓfringāt. Sz tūc fuerk fracti dētes timore mortiz. Ūñ Threñ. iij. b. Cōfregit ad nūq̄ dētes meos. Jtē dētes eccl'ię sūt doctores ⁊ ꝓdicatores: circa q̄s tñmō ꝟborū labia derelicta sūt. Loquūk em̄/ & ñ faciūt. Esa. xxix. d. Populⁱ⁹ iste ore suo ⁊ labijs glorificat me: cor aūt eiⁱ⁹ lōge est a me. Hiere. xij. a. Prope es tu dñe ori eoꝝ: ⁊ lōge a renib⁹ eoꝝ. d Miseremini mei. Vox est eccl'ię vl' christi ad ap̄los ⁊ seq̄ces eoꝝ: q̄s vocat amicos: ⁊ qz amāt/et qz amank. Miseremi mei: cōpatiēdo mihi. Miseremi mei/saltē compatiēdo ⁊ sbueniēdo meis. e Quia manⁱ⁹ dñi tetigit me. i. potestas dei pr̄is/tribulatiōi me exposuit. Et rndet ei q̄ō dictū est. ē. ij. b. Mitte manū tuā ⁊ tāge os eiⁱ⁹ ⁊ carnē ⁊c̄. f Quare pſequmi. Hęc ñ mutank/ ⁊ q̄ sequūk: Nō em̄ ybiq; grēdū ē mysteriū/sic̄ necybiq; historia rei geste. Seq̄k: z Quare q̄ nūc dicitz. Oīsa resurrectiōe i nouissimo die: ⁊ q̄si ꝓcessa ab amicitz suis infert: Quare q̄. q. d. ex q̄ scitz futurā resurrectionē mortuoꝝ: Quare dicitz persequmur eū/ꝓtumelijs? 5 Et radicē ꝟbi iueniam/

mus ꝯtra eũ: occultã occasionẽ accusãdi / ⁊ rephẽdẽdi eũ: Peruersi em̃ cũ accusationẽ nõ ĩueniũt / occasiões occultas q̃rũt: Cõtra illõ Prouerb. xxiiij. b. Ne ĩsidier[is] ⁊ q̃ras ĩpietatẽ ĩ domo iusti / nec vastes requiẽ eı᷒. Job ṽo cũ talia sustineret / nõ dolebat ꝓ se ſ; ꝓ illis. Vñ q̃ debeãt fugere / oñdit dicẽs: a Fugite q̃: q. d. ex q̃ nõ dubitatis iudiciũ futurũ: Fugite: cessando a malo. b A facie gladij. i. a sñia iudiciaria. De h gladio dr̃ Ezech. xxi. c. Hic est gladi᷒ occisiõis magne / q̃ obstupescere eos faciet ⁊ corde tabescere. Apocal. j. d. De ore eı᷒ gladius exutraq; pte acutus exibat. Et q̃si q̃rerẽt q̃re deberẽt fugere a facie gladij / oñdit: c Qm̃ vltor iniq̃tatũ gladi᷒ est: qui nemini parcet / q̃ reus ĩuenietur. Vñ Sap. vj. a. Potẽtes potẽter tormẽta patientur: Nõ em̃ subtrahet ꝑsonã cuiusq; deus q̃ est oĩm dñator: nec verebitur magnitudinẽ cuiusq;. d Et scitote esse iudiciũ: qd̃ mõ nescit[is] nõ timẽdo: q2 mali nõ cogitãt de iudicio / ⁊ ĩo nõ timẽt. Prouerb. xxviij. a. Viri mali nõ cogitãt iudiciũ: q̃ aũt inq̃rũt dñm / aĩaduertẽt oĩa. Eccs. xj. d. Scito q᷑ ꝓ oib᷒ adducet te de᷒ ĩ iudiciũ. Jõ dicit Ecc᷒. xviij. c. Añ languorẽ adhibe medicinã: ⁊ añ iudiciũ interroga teipm̃. Eccs. viij. a. Tps ⁊ rñsionẽ cor sapient[is] intelligit.

A

a Fugite q̃ a facie gladij: qm̃ b c vltor iniq̃tatũ gladi᷒ ẽ: ⁊ scid tote esse iudiciũ. Ca. XX.

e Respondens aũt Sophar naamathites / dixit: Idcirco cogitatiões mee varie succedũt f sibi: ⁊ mẽs ĩ diuersa rapitur. g Doctrinã q̃ me arguis audiã: et spũs itelligẽtie mee rñdebit h mihi. Hoc scio a pncipio ex i q̃ positus est hõ sup terrã: q᷑ k laus ĩpiorũ breuis sit: ⁊ l gaudiũ hypocrite adistar pũcti. m Si ascẽderit vsq; ad celũ superbia eı᷒ / ⁊ caput eı᷒ nubes te n tigerit / q̃si sterq̃liniũ ĩ fine p o dẽtur: ⁊ q̃ eũ viderãt / p dicẽt: vbi q ẽst: Velut sõniũ auolãs nõ r inuenietur: trãsiẽt sic visio no s cturna. Ocul᷒ q̃ eũ viderat / t nõ videbit: neq; vltra itue v bitur eũ locus suus. x Filij eius y atterent egestate: z ⁊ mãn᷒ illi᷒ reddẽt ei dolorẽ suũ. a Ossa eı᷒ iplebunt vitijs adoles b centie eius: ⁊ cũ eo ĩ puluere c dormiẽt. Cũ em̃ dulce fuerit d in ore eı᷒ malũ: abscondet il e lud sub lingua sua. Par f cet illi ⁊ nõ derelinquet il g lud: et celabit ĩ gutture suo.

Expositio Ca. XX.

Respondẽs autẽ sophar. Sophar q2 credit iob esse hypocritã / ⁊ simulatorie fuisse locutũ: Idcirco ĩ hac rñsione detestatur hypocritã. Diuidit aũt capitulũ istud ĩ tres ptes. In pma arguitur laus ĩpij. In scda arguitur supbia eı᷒. In tertia agit de penis eı᷒ ⁊ hereditate. Dic q̃: Respõdẽs aũt sophar naamathites / dixit: Idcirco cogitatiões mee varie succedũt sibi: accusãtes ⁊ defendẽtes: vt dr̃ Ro. ij. c. q. d. sophar: Ego scio iudiciũ fore: ⁊ ĩo variant cogitatiões mee ĩ corde meo: Ac si diceret: Quia extremi iudicij terrorẽ ꝯsidero: ĩo cogitationũ tumltib᷒ ꝯfũdor. Et q̃d mirũ: q2 vox diei dñi amara / tribulabitur ibi fort[is]: Soph. j. d. f Et mẽs ĩ di. rapitur: q2 mõ mala q̃ egit / mõ bona q̃ neglexit: mõ iusticiã iudicis / mõ penas inferni sollicita mẽte ꝑpẽdit. g Doctrinã q̃ me ar. au. ⁊ spũs itel. mee rñdebit mihi. q. d. ṽba tua audio: ſ; an ṽa sint ⁊ recte placita diiudicabo. h Hoc scio a pncipio / mũdi. i Ex q̃ posit᷒ ẽ hõ sup terrã / q᷑ laus ĩpiorũ: q̃ ĩ fauorib᷒ linguarũ ꝯsistit: k Breuis sit: q2 breue ẽ q̃cq̃d fine vl̃ termio clauditur. Eccj. x. b. Ois potẽtat᷒ vita breuis. l Et gaudiũ hypocrite adistar pũcti / tpis: qd̃ stati desinit eẽ. j. xxj. b. Ducũt ĩ bonis dies suos: ⁊ ĩ pũcto ad iferna descẽdũt. Vl̃ Adistar pũcti linee: q2 sic stil᷒ cũ ĩ pũcto ponitur stati leuatur: sic gaudiũ bonorũ tpaliũ dũ tãgũt hypocritã / stati recedũt: ſ; pena remanet / sic pũcta stili. Hec retorq̃bat ĩ iob sophar iflat᷒ spũ scie: credẽs ĩpm hypocritã ꝓpt penas q̃s videbat / ⁊ bona q̃ olim viderat. m Si ascẽderit vsq; ⁊c. i. si hypocrita celestẽ vitã se agere simulauerit / ⁊ ĩtellectũ sitẽz ver[is] pdicatoribus / q̃ ꝑ nubes designãtur / ostẽtauerit: Tñ n Quasi sterq̃liniũ ĩ fine perdetur: q2 mẽs illi᷒ ꝓ vitiorũ fetore dãnabitur. De h dr̃ Hiere. xlix. d. Cũ exaltauer[is] q̃si aq̃la nidũ tuum / ĩde detrahã te / dic dñs. Amos. ix. a. Si ascẽderint vsq; ĩ celũ / ĩde detrahã eos. Abdie. j. b. Si exaltat᷒ fuer[is] sic aq̃la / etsi iter sidera posuer[is] nidũ tuũ / ĩde trahã te / dic dñs. o Et q̃ eũ viderãt / ita eleuatũ / ⁊ bonũ sm̃ faciẽ: p Dicẽt: vbi est: q2 neq; ĩ glia ĩ q̃ fuit / q2 illa pijt. De q̃. j. Machab. ij. g.

Glia eı᷒ sterc᷒ ⁊ vermis: hodie extollitur: ⁊ cras nõ inuenietur: Nec ĩ eternitatis requie: de q̃ simulauit se eẽ. Ps. Vidi ĩpiũ sup altatũ ⁊ eleuatũ. q Velut somniũ ⁊c. q. d. cito delebitur eı᷒ memoria. Sap. v. c. Spes ĩpij q̃si lanugo est / q̃ a vento tollitur / ⁊ tanq; spuma gcilis q̃ a ꝓcella dispgitur: ⁊ tanq; fumus q̃ a vento diffusus est: ⁊ tanq; memoria hospitis vni᷒ diei pterẽuntis. r Trãsiet sic visio nocturna: q2 glia hypocrite nõ res ſ; visio est vl̃ somniũ. Esa. xxix. b. Erit sic sõniũ visionis nocturne / multitudo oĩm gẽtiũ q̃ dimicauerũt ꝯ ariel: Et sic sõniat esuriẽs ⁊ comedit / cũ aũt fuerit expgefact᷒ / vacua est aĩa eı᷒: Et sic sõniat sitiẽs ⁊ bibit / ⁊ postq; fuerit expgefactus / lassus adhuc sitit / ⁊ vacua ẽ aĩa eı᷒: Sic erit multitudo oĩm gẽtiũ q̃ dimicauerũt ꝯ montẽ sion. Ps. 36.

B

s Oculus q̃ eũ ⁊c. Loc᷒ hypocrite / est cor adulantiũ: Ibi em̃ q̃escit / vbi fauores ĩuenit. Vñ q̃: Ocul᷒ adulator[is]: qui eũ viderat: ĩ fastu admirãdo: t Nõ videbit / eũ ampli᷒ ĩ glia: q2 in morte abscõdetur ab adulatorib᷒ suis / q̃ eũ ꝯsueuerãt admirãdo ꝯspicere. v Neq; vltra ĩtuebitur eũ loc᷒ su᷒. i. cor vl̃ lingua adulãtiũ / vbi in p̃senti q̃escit: nec cõsequetur eum fauorib᷒ ad iudiciũ: q2 tũc erũt libri cõscientiarũ aperti: Daniel. vij. c. Nec erit ibi locus hypocrisi. x Filij eius. i. imitatores eı᷒: y Atterent egestate. i. dãnatiõe eterna. Infra. xxvij. c. Si multiplicati fuerint filij eı᷒ / ĩ gladio erũt / ⁊ nepotes eı᷒ nõ saturabũtur pane. z Et man᷒ illi᷒ reddẽt ei dolorẽ suũ / q̃si debitũ: q2 hypocrita iustã dãnationẽ ex iniqua opatiõe recipiet. Prouerb. vlt. d. Date ei de fructu manuũ suarũ. Gal. vlt. b. Que seminauerit hõ / hec ⁊ metet. a Ossa eı᷒ iplebunt vitijs adolescẽtie eı᷒. i. fortia opa q̃ fecit / euacuabunt a merito / ꝓpt simulationẽ ĩ q̃ p̃seuerauit ab adolescẽtia. Vl̃ ossa. i. bona naturalia / ꝑ pctã iugiter facta annihilant. Vl̃ adolescẽtia hypocrite / prauitat[is] ichoatio: Ossa eius dura / praua cõsuetudo. Ossa q̃ hypocrite implent vitijs adolescentie eius: q2 dura ꝯsuetudo prauitatis / sumpta est a vitio praue ꝯsuetudinis. Hoc est qd̃ dr̃ Prouerb. xxij. a. Prouerbiũ est: Adolescẽs iuxta viã suã etiã cũ senuerit nõ recedet ab ea. b Et cũ eo ĩ puluere dormient. i. sine fructu erũt opa eı᷒ fortia / vl̃ bona naturalia. Vel aliter: Et cũ eo ĩ puluere dormiẽt: vitia. s. praue ꝯsuetudinis cũ eo ĩ puluere dormiẽt. Quia c Cũ em̃ dulce fuerit ĩ ore eı᷒ malũ. i. ĩ ipsa actiõe vl̃ ꝯsensu / q̃ q̃si mandit ⁊ ĩcorporat pctm̃: d Abscõdet illũ sub lingua sua. i. ĩ corde. Vñ. Ps. Sb lingua eı᷒ labor ⁊ dolor. Vl̃: Abscõdet sub lingua sua. i. blãda locutiõe palliabit. Prouerb. x. b. Os ĩpiorũ opit iniq̃tatẽ. e Parcet illi. i. pctõ: vt nõ puniat ꝑ penitẽtiã: vl̃ vt nõ pdat ꝑ ꝯfessionẽ. Vl̃ parcet attenuando / excusãdo / ĩ alios refundẽdo: sic adã ĩ euã / ⁊ eua ĩ serpentẽ. f Et nõ derelinq̃t illud: eo q᷑ placeat. g Et celabit ĩ gutture suo: sic cadauer fetidũ celatur in sepulchro. Vñ Ps. Sepulchrũ patẽs est guttur eorũ. Patẽs q̃dẽ ad recipiendũ: ſ; clausũ ad ꝯfitendũ. Osee. xiij. c. Colligata est iniq̃tas ephraim: abscõditũ est pctm̃ eı᷒. Sz quõ dr̃ q᷑ pctm̃ sit dulce / cũ dicatur Hiere. ij. d. Vide / q2 malũ ⁊ amarũ ẽ reliq̃sse te dñm deũ tuũ. Et Osee. xij. d. Ad iracũdiã me ꝓuocauit ephraim ĩ amaritudib᷒ suis. i. ĩ pctis suis. Sol. Peccatũ amarũ est ĩ se / ſ; dulce ꝓpt falsã delectationẽ / q̃ comitatur pctm̃. Vel dulce est / dũ fit: amarũ / q̃ factũ est. Vñ sequitur:

Ps. 9. Gen. 3. c. Ps. 5.

a Panis eius.i.temporalis peccati delectatio:q̄ dū pec/
catū agit/q̄si cū sapore q̄dā dulcedinis manducat. b Iu
vtero illius.i.in secreto ꝓscientię. c Tertet in fel as/
pidū intrinsec⁹.i.ī amaritudinē vl̄ in venenū: qz erit cau
Deut.32.c. sa mortis ęternę:qz venenū aspidū insanabile. De hoc pane
dicit Prouerb.xx.c.
Suauis est hoi panis
mēdacij:t postea iple
bit os ei⁹ calculo.i.pę
na dura. Item Eccl.
xxij.c. Homini forni
C cario ois panis dulcis:
Al.†fuget. nō fatigabit transgre/
diēs vsq; ad finē. Vel
de pane scripturę ex/
ponit. Hypocrita em̄
pane sacri eloquij eru
diri studet:nō vt ex eo
viuat/sed vt doct⁹ appa
reat. Sz dū ꝑbū do/
ctrinę q̄ male quęrit
prauę itelligit:labit ī hęresim: Vñ accidit/vt sicut de felle as
pidis:sic de pane moriat. d Diuitias.i.corporales dele/
ctatiōes: Vl̄ sacrę scripturę itelligētiā: e Quas deuora
uit/legendo vl̄ meditando. Vel deuorauit male viuēdo vel
male interptādo: f Euomet/obliuiscēdo:qz de⁹ iusto iu/
dicio itelligentiā sacrę scripturę auellit de ei⁹ memoria: qui
Pś.110. q̄ scit vl̄ docet nō opat: Sz faciēti/augebit sciētia: Juxt illō
Pś. Intellect⁹ bonus omnib⁹ facientib⁹ eū. Et Matth.xxv.
c.et Luc.xix.d. Habenti dabit t abūdabit. Habēti charita
tē dabit sciētia: Mō habēti aūt / q̄ videt hz̄e auferet ab eo.
g De ventre.i.de memoria ei⁹: h Extrahet eas de/
us:in ꝑsenti frequēter: vl̄ in futuro/q̄n manifestabit absco/
dita cordiū: vt patz Eph.v.c.Et.j.Cor.iij.a. i Caput
aspidū surget. Aspis/est paru⁹ serpēs. Vñ. Deut.viij.c.
Ductor tu⁹ fuit ī solitudine magna atq; terribili/ in q̄ serpēs
flatu adurēs/t scorpio ac dipsas: Ibi Glo. Dipsas est gen⁹
aspidis/q̄ latine situla dr̄:quēcūq; momorderit/siti perit:a/
deo parua/vt cū calcat nō videat:cui⁹ venenū aū extinguit
q̄s sentiat:nec tristiciā sentit moritur⁹. Vipera / plirionis est
corpis: Et dr̄ vipera/q̄si vi pariens. Per caput igit aspidis/
accipit iūtū temptatiōis/vl̄ suggestiōes occultę: Per vipe/
rā/tptatio violēta. Dic̄ g: Caput aspidū .i.initiū tępta/
tiōis: Surget/crescēdo. Vel suget.i.absorbebit mentē tra
hēdo ad ꝓsensū. k Et occidet eū lingua vipę.i.violē
Pś.136. ta tptatio/etiā iuitū t q̄dāmō renitētē iterficiet: qz ū allidit
paruulos suos ad petrā:qz nō cępit puulas vulpes: Cant.
ij.d.q̄ demoliūt vineas. Vñ hominē in paradiso ꝑus blande
ꝑsuasit:s quē semel ad ꝓsēsū rapuit/etiā renitētē occidit. Vl̄
alit fm aliā Glo. Aspis cito veneno interficit: vipera ꝑo tar
dius: Ideo p caput aspidis violēta t subita temptatio acci/
pit:q̄ statim ad ꝓsensū trahens occidit: Per viperā/diutur/
na t morosa tptatio significat. Dic̄ ergo: Caput aspidis
surget:cōtra hominē: Vl̄ suget.i.absorbebit: Et lingua
vipere.i.leuis t morosa temptatio: occidet eū/paulatim
ad ꝓsensum trahendo. l Nō videat riuulos fluminis
torrētis/mellis et butyri. Hypocrita.s.ad lr̄az nō ꝑspe
Eto.3.b.et.33. ret in bonis temporalibus. Noīe em̄ mellis t butyri siue la/
Leuit.20.d. ctis/significat abundantia temporalis: Vñ sępe in veteri te/
Numeri.13.c. stamēto/dic̄ dñs se daturū iudeis terrā fluētē lacte t melle.i.
Deut.6.c. om̄i abundantia refertā. Mystice vero fluuius torrens/est
Mystice. Pś.45. spirituſsanct⁹. Vñ Pś. Fluminis impetus lętificat ciuitatē
dei.i.ecclesiā vel fidelē animā. Riuuli torrētis/sunt dona spi
rituſsancti: t ꝑtutes/fides/spes t charitas. De q̄b⁹ Job. vij.
f. Qui credit in me/flumina de ventre eius fluent aquę viuę.
Vel desup.i.ex aere cadēs/dulcedo diuinitat⁹: Butyr siue
lac q̄ nascit ex carne/mysteriū incarnatiōis. Hypocrita igi/
tur/nō videat riuulos fluminis torrētis/mellis et
butyri.i.nō irrigabit donis spirituſsancti: nec sentiet dulce
dinē diuinitatis christi vel humanitatis:qz solis terrenis in/
tendit. Sed viri spirituales hos riuulos sępe recipiūt in cō/
tēplatione. Vñ.j.xxix.b. Lauabā pedes meos butyro: t pe
tra fūdebat mihi riuos olei. Pedes.i.affectū/ī ꝓtēplatiōe hu
manitat⁹ christi vl̄ diuinitatis. Et petra.i.christus (j.Cor.
x.a. Petra aūt erat christus) dabat serenā ꝓsciētiā. Exo.iij.
b. Descendi vt educā
vos ī terrā fluentē lac
te t melle. Esa.vij.c. Al.†pauperis
Butyrū t mel come/ domū:
det tc̄. Cant. iij. c.
Mel t lac sub lingua
tua. m Luet q̄ fe/
cit oīa: hypocrita Al.†que.
.s. Eccs.xj.d. Vanita Al.†cōcupierat
tis arguet ꝓterita.
n Nec tū cōsume
tur:qz mors depascet
eos.i.īpios. Apocal.
ix.b. Quęrēt mortē t
nō iuenient eā. Greg⁹.
Cuius vita mortua fu
it in culpa/eius mors viuet in pena. o Iuxta multitu/
dinē adinuentionū suaꝝ/ sic t sustinebit/in inferno.
Apocal.xviij.b. Quantū glorificauit se t in delitijs fuit tc̄.
Esa.xxvij.b. In mensura ꝓtra mensurā/cum adiecta fuerit
iudicabit eā. Osee.xij.a. Juxta vias eius t iuxta adinuenti/
ones ei⁹ reddet ei. Vias dicit peccata cōmunia: adinuentio/
nes/peccata incōsueta. p Qui confringēs nudauit
pauperes.q.d.ideo sustinebit tormenta: qz ex cupiditate
spoliauit pauperes violenter: Cōtra illud Prouerb. xxij.d.
Nō facias violētiā paupi/qz paup est:neq; ꝓteras egenū in
porta.i.ī iudicio: q̄ fiebat antiq⁹ in porta: qz dūs iudica/
bit causā eius: t affliget eos q̄ ꝓfixerūt aiam ei⁹. q Do/
mū rapuit et nō edificauit eā.q.d.diues q̄ edificare de
buit de suo: nō dedit paupi/s domū eius rapuit. Vñ duplex
culpa. Una: qz sua nō dedit: Alia: qz aliena rapuit. Esa.iij.
c. Vos depasti estis vineā meā: t rapina pauperis ī domo ve/
stra. Amos. v.c. Pro eo q̄ diripiebatis pauperē/t prędam
electam tollebatis ab eo: domos quadro lapide edificabi/
tis/t nō habitabitis in eis. r Nec est satiatus venter
eius.i.cupiditas. Prouerb.xxij.d. Venter impior insatia/
bilis. Eccs.v.b. Auarus nō implebit pecunia: Auaricia em̄
p ignē significat:q̄ nūq; dicit sufficit/ Prouerb.xxx.c.Eccl.
xiij.b. Insatiabilis est oculus cupidi in parte iniquitatis: nō
satiabit donec ꝓsumat iniusticiā/arefaciēs aiam suā. s Et
cū habuerit q̄d cupierat/possidere nō poterit. Aut
qz tollet de medio: iuxta illud Luc. xij.c. Stulte hac nocte
animā tuā repetent a te tc̄. Aut qz cōgregatę diuitię cito ra/
pient: Aut qz nō dominat diuitijs sz seruit. Vñ. Eccs. vj.a
Est aliud male q̄d vidi sub sole/t quidē frequēs apud homi/
nes: vir cui deus dedit diuitias t substātiā t honorē/t nihil
deest animę suę ex om̄ib⁹ q̄ desiderat: nec tribuit ei potestatē
vt comedat ex eo: s homo extran⁹ vorabit illud. t Nō
remansit tc̄. Secūda causa dam natiōis hypocritę.s.imi/
sericordia in pauperes. Hypocrita em̄ qz nihil de suo dedit
paupib⁹: nihil secū auferet cū moriet. Vñ Pś. Dormierūt Pś.75.
somnū suū t nihil inuenerūt tc̄. Glo. Quia nihil posuerūt ī ma/
nib⁹ pauperū. Dicit ergo: Nō remansit de cibo ei⁹.i.
de his in quibus delectabat/ nihil remansit q̄d secum ferret:
qz nihil dedit pauperibus: qui elemosynas sibi datas deseŕt
in thesauros paradisi: Sic Laurenti⁹ dixit tyrāno. v Et
propterea nihil permanebit de bonis eius: quia
de bacvita subtractus/nudus ad iudicē ibit. Pś. Cū interie Pś.48.
rit/ñ sumet oīa tc̄. Infra xxvij.d. Diues cū dormierit nihil
secū auferet. x Cū satiatus fuerit artabit.i. cū mul/
ta congregauerit/anxiatur qualiter acquisita custodiat. Vñ
Gregorius: Cum labore acquiruntur / cum timore pos/
sidentur / cum dolore deseruntur. De hac satietate dicitur
Eccs .v.c. Saturitas diuitis non sinit eum dormire.
y Estuabit. Hinc ide insidias metuit / formidat potētiorē

ne violēter auferat: cōspicit pauperē ⁊ suspicat furē. Vñ. ꝫ. xv.c. Sonit⁹ terror⁊ sp i auri⁹ ei⁹: ⁊ cū pax sit/ille sp insidias suspicat. a Et ois dolor irruet in eū. i. ęternus crucia/tus. Propt̄ h dic̄ dns Matth. vj.c. Thesaurizate vob thesauz i cęlo ⁊c̄. Eccs. v.c. Diuitię ꝑseruate i m ꝯ dñi sui/pereūt eiⁿ i afflictiōe pessima. b Utinā impleat venter ei⁹. i. cupiditas/siue mes cupida. Sz quō h optat cū sit impossibile: Tria eiⁿ sūt insatiabilia/⁊ q̄r tū qō nūq̄ dic̄ sufficit .s. ignis auaricię: Prouerb. xxx.c. Auar⁹ nō implebit pecūia: Eccs. v.b. Sol. Hęc implebit eos in morte/qñ occi i/pior. i. desideria /deficiēt: sic dictū est ꝫ. xv. Et h inuit qō seq̄t: c Ut emittat: de⁹. s. d In eū irā furor⁊ sui: ꝙ ē vltima pęna.

B

Al. nō habet ⁊gladius.

a ⁊ ōīnis dolor irruet in eum.
b Utinā impleat vēt ei⁹: vt ēmittat i ēū irā furor⁊ sui: ⁊ plūat
f sup illū bellū suū. Fugiet ar
g ma ferrea: ⁊ irrūet i arcū ęre/
h um: ⁊ Gladi⁹ educt⁹ ⁊ egredi
k ens de vagina sua ⁊ fulgurās
m in amaritudie sua. Uadet ⁊
n veniet sup eū horribiles: nōēt tenebrę absconditę sūt i occul/
p tis ei⁹. Deuorabit eū ignis q
q nō succēdit: afflige⁊ relictus
r i tabnaculo suo. Reuelabūt
s cęli iniq̄tatē ei⁹: ⁊ terra ꝙsur/
t get aduersus eū. Aptū erit
v germē domus illius: detra/
x het in die furoris dei. Hęc
ēst pars hois impij a deo: ⁊
z hereditas verboꝝ eius a domino.

Ca. XXI.

a Respondēs aūt iob /
b dixit: Audite quęso sermones meos: et
ꝯ tagite pęnitētiā. Sustinete
e me vt ⁊ ego loquar: ⁊ post mea si videbit verba ridete.

Ecce vos oēs accēdētes ignē/sabulate i flāmis q̄s succēdistis vobis. Itē Esa. xxx. g. Preparata est ab heri tophet/nutrimenta ei⁹ ignis ⁊ ligna multa. Solutionē gre sup q̄rtū sniar. Sequit: q Afflige⁊ relict⁹ i tabernaculo suo .i. cruciabit ęternaliter i carne sua/quā leg⁹ inhabitat modo q̄si ta/bnaculū: Sz bon⁹ nō i carne gaudiū suū possit/ꝫ in cęlo: nec i carne habitat/sed in spū. Ro. viij. b. Dos i carne nō est ꝫ in spū. Et nota q dic̄/Relict⁹ i tabernaculo/nō a tabnaculo: q̄ sicut dic̄ Greg⁹: iniq̄ carnē suā quā amauerūt nec relinq̄re voluerūt ꝓpt̄ deū: tūc ꝓpt̄ tormēta relinq̄re volēt/sz nō poterūt: imo i aīa ⁊ corpe puniēt: q̄ ivtroq; peccauerūt. r Reuelabūt cęli iniq̄tatē ei⁹: tūc. s. ⁊ si mō celeb. Cęli. i. pfecti: q̄ cū deo iudicabūt. Sap. v.a. Tūc stabūt iusti i magna ꝑstātia ⁊c̄. s Et terra ꝙsurget aduersus eu. i. terreni. i. ipfecti: q̄ tñ elemosynis ⁊ lachrymis lauāt pctā sua/⁊ ad vitā ęternā pueniūt. Ul terra. i. pctōres/exēplo ei⁹ decepti. Hypocritā enī/q⁹ h nec bonis nec malis pepcit/i tremēdo examie iustoꝝ vita ⁊ pctoꝝ pariē accusabit: q⁹ illos ꝓtēpsit/istos decepit vl corrupit. Ul noie cęli ⁊ terrę ad lr̄az/itelligūt supiora ⁊ iferiora elemēta/q̄ pugnabūt ꝯtra eū. Sap. v.d. Pugnabit cū illo orbis terrar⁊ ꝫ insēsatos. Seq̄t: t Aptū erit germē dom⁹ illi⁹. i. itētio ꝓficiētię hypocritę/ tunc erit manifesta / q̄ mō latet: q⁹ etsi pateat opatio/latet tñ itētio: Sz tūc ꝺtegēt: q⁹ libri apiēt: Daniel. vij. c. Et dñs illumiabit abscōdita tenebraꝝ/⁊ manifestabit ꝓsilia cordiū. j. Cor⁊. iiij. a. v Detrahet/i iferū: r In die furor⁊ dei. i. i die iudicij: q̄n malis videbit furibund⁹. Infra. xxj. b. Ducūt i bonis dies suos: ⁊ i pūcto ad iferna descendūt. y Hęc est pars hois impij a deo/recedēt/supple: Uel pars ꝓpata a deo. Iux illd Matth. xxv. d. Discedite a me maledicti i ignē ętnū ⁊c̄. Esa. xxx. g. Preparata ē ab heri tophet a rege ⁊c̄. z Et hereditas verboꝝ ei⁹. i. pęna ꝓ verbis ei⁹: quā firmit̄ q̄si iure hereditario possidebit i iferno. De⁹ enī ñ solū facta/ꝫ ⁊ verba puniet i iferno. Matth. xij. c. Dico vob/ q⁹ de oī verbo ocioso q̄ locuti fuerit hoies: reddet rationē de eo/i die iudicij. Ex verbis enī tuis iustificaberis: ⁊ ex verbis tuis ꝺdemnaberis.

Exposi. Ca. XXI.

a Respondēs aūt iob ⁊c̄. Sophar q⁹ suspicabat iob fuisse hypocritā: ⁊ iō ꝓpt̄ pctā a deo percussū: multa ꝛ hypocritā dixit / i ꝓtumeliā iob. Cui iob būlit rndit: q⁹ mollis rnsio frāgit irā: Prouerb. xv. a. Egit aūt in h capi. de duob⁹ principalit̄. Primo de gl̄ia ⁊ diuitijs ipioꝝ descēdētiū i infernū. Scdo de miserijs ⁊ doloribus eorūdem. Dic̄ g̃: b Audite q̄so ser. meos. In h ꝓbo/q̄so/notat būllitas ⁊ charitas iob: q⁹ superbo būilit rndit: ⁊ iimicū ad pęnitētiā rogādo mouit: Sic̄ Ro. xij. a. Obsecro vos frēs p misericordiā dei/ vt exhibeat⁊ corpa vīa hostiā viuētē. c Agite penitētiā: ō male dicti ꝫ me: ⁊ male facti⁊ male omissi. Idē ꝓdicauit iohes baptista Matt. iij. a. Pęnitentiā agite/ appropinq̄bit enī regnū cęloꝝ. d Sustinete me vt et ego loquar/ vobis. Sic apls. ij. Cor⁊. xi. a. Utinā sustineret⁊ modicū q̄d ilipientię meę. e Et post mea si videbitur verba ridete: id ē irridete si non potestis sustinere. Job enī sicut docere recta: ita tolerare puersa / parat⁹ erat.

Luc. 16. f.

ꝯ.Cor.xiij.a. Nihil p minimo est vt a vob iudicer/an ab humano die. Intēdit aūt iob in his ꝟbis duo.s.sibi ⁊ auditori/bꝰ pdesse: vl sibi soli. Sibi ⁊ auditoribꝰ/si audire ⁊ doceri/vel int. Sibi soli: si ñ doceri ꝥ irridere velint. Seqꝝ: a Nūqd ad ꝟtra hoiez disputatio mea est: q.d. ñ: qz si cū hoibus disputarē de vita mea/ñ timerē/neqꝫ cōtristarer: qz si eis displicerē/nō curarē: Sz qz cū deo oportet me disputare: id ē de vita
ꝟMatth.16.d. reddere ronē: qui reddet vnicuiqꝫ iuxta opa sua: iō merito ti/
Hiere.12.a. meo ⁊ ꝟtristor: qz i cō
Habacuk.a. spectu eiꝰ nō iustifica/
ꝟPs.142. bit ois hō vinēs. Et
i Boēdit iob se ñ eē hypocritā/q placere ho/
B minibꝰ ñ ḡrit. Jux illō
Gal.j.b. Si adhuc hominibꝰ placerē. i. placere optarē/christi seruus ñ essē. b Attēdite me. i. ꝟsiderate opa mea. c Et obstupescite. i. admiramī pnā quā patior. d Et supponite digitū oris vīo. i. linguā vias aīb mal discrete ꝟpescite: Per digitū em signat discretio. Eccj.v.d. Si ē tibi intellectꝰ/responde ꝓmo: sin aūt/manus tua sit sup os tuū/vt nō capiar verbo idisciplinato. q.d. iob: videte an dicēda sint que recte ꝟtra hypocritā ꝓtulistis. e Et ego qñ recordatus fuero: actuū meoꝝ: f Pertimesco. Irrisio est: nō em oblit fuerat iob actuū suoꝝ. Et ē sensꝰ: Si meminero me aliqd hypocrisis habuisse: i fletu pnitētie mox cōtremisco. Hiere.xxxj.d. Postqꝫ ondisti mihi/supple pctā mea: pcussi femur meū. i. restrinxi carnis delectationē: cōfusus sū ⁊ erubui: qm sustinui oppꝛobriū adolescētie mee. g Et cōcutit carnē meā tremor: iudicij. Ps. Timor ⁊ tremor venerūt sup me. Timor/referī ad aīaz: tremor/ad corpus. Ita hic. q.d. tot ꝟtremisco/itus ⁊ exteri: qñ recordor vite mee
Ps.89. ⁊ futuri iudicij. Ideo dic Ps. Quis nouit ptātē ire tue/⁊ pre timore tuo irā tuā dinūerare? b Quare ḡ ipij ⁊c. Hoc dicit iob ꝟ sophar: q.s. prio ca. mlta dixerat de dānatiōe ipij ⁊ subita morte eiꝰ/i q momorderat iob. q.d. iob: Si vbi ē flagellū/ibi est pctm/⁊ ecōuerso: qre ergo ipij viuūt? Vel sic: Si ego p culpa pcussus sū: qre ergo ipij viuūt? Et in B oēdit se iob nō p culpa pcussū/ꝥ ad maiꝰ pmiū. i Subleuati: honoribꝰ: k Cōfortatiqꝫ diuitijs. Sz qr sit q/dā: qbꝰ hze diuitias/pena ē: eo q ñ habeāt hēredes qbꝰ illas reliquāt/subdit: l Semē eoꝝ pmanet corā eis: i augmētū felicitat. Sz itez ne sterilitate filioꝝ genꝰ eoꝝ extinguatur/addit: m Propinqꝫ turba ⁊ nepotū: nō absēs: ñ remota: Sed n In ꝟspectu eorū: i augmētū lēticie. o Domꝰ eorū ⁊c. Ecce dicūt ipij esse vita/honores/diuitie/filij/nepotes: i qbꝰ gloriant amatores mūdi. Sz si intus domestica cura vreret eos ⁊ vrgeret/ nō esset leta hmōi felicitas/ideo subdit: Domꝰ eorū secure sūt: sine timore. p Pacate: sine pturbatiōe. q Et no ē virga dei .i. disciplina siue correctio dñi: r Sup illos: qd ē signū odij. Vñ Prouerb.xiij.d. Qui pcit virge/odit puerū suū: q aūt diligit illū/istant erudit illū. s Bos eorū ⁊c. Hoc de ꝓsperitate exteriori. q.d. nō solū itus in domo ꝓspitas ē eis/ꝥ exteri i agris. Et b est: Bos eorū. Et notat b triplex felicitas gregū. Prima est/si grex nō sterilis ꝓcipit. Secūda/si ꝓcept ad ptū puenit. Tertia est/si qd ptū ē p nutrimēta ad ꝓuectū pducit. De b dic Osee.ix. c. Bīa eoꝝ a ptu ⁊ abortero ⁊ a ꝓceptu. Prima felicitas notat ibi: Bos cōcepit. Scda ibi: Vacca peperit. Tertia ibi: Nō ē pua/ta fetu suo: qz fetus/ptus pfectus. Sz adhuc nō esset plena felicitas/si greges crescerēt/⁊ custodes gregū nō ꝓficerent: ideo subdit fecūditas familie/ḡ custodiat greges multiplicatos. Et b est: t Egrediunt ḡsi greges ⁊c. q.d. greges augent/⁊ custodes multiplicant. v Et ifantes eorū. i. custodū: x Exultāt lusib. Et ne qs crederet illū ludū vilē/subdit: y Tenēt tympanū ⁊c. q.d. pulcher est lud eoꝝ ⁊ delectabilis: sic mulieres docēt filios ⁊ filias suas hmōi ludos ⁊ cātilenas: sm q dic Esa.v.c. Cithara ⁊ lyra ⁊ tympanū ⁊ tibia ⁊ vinū/in ꝓuiuijs vīs: Sz deberēt docere flere ꝓ pctis. Vñ Hiere.ix.f. Docete filias vras lamentū/ ꝥ.22.c. ⁊ vnaqqꝫ ꝓximā suā Malach.3.d
t uata fetu suo. Egrediūt ḡsi
v greges puuli eoꝝ: ⁊ ifantes
x eoꝝ exultāt lusibꝰ. Tenent
y tympanū ⁊ citharā: ⁊ gau/
z dēt ad sonitū organi. Du/
a cūt i bonis dies suos: et i pū
b cto ad iferna descēdūt. Qui
c dixerūt deo: recede a nobis:
d scientiā viaꝝ tuaꝝ nolumꝰ.
e Quis est oipotēs vt seruā/
f mus ei: Et qd nob ꝓdest si
g rogauerimꝰ illū. Verūtn qñ
h st i mānu eoꝝ bona sua: ꝟsi/
i lū ipioꝝ lōge sit a me. Quo
k tiēs lucerna ipioꝝ extinguet:
l
m

plancrū. 5 Ducūt i bonis dies suos: bis ⁊ alijs modis. Al rogauerimus eum. a Et i pūcto. i. subito. b Ad iferna descēdūt. Pluralit dic/ꝓpt pgnaz multitudinem. Vñ.ē.xx.a. Gaudiū hypocritē ad ꝟ Prouerb. 24.c.

istar pūcti. Hic ē finis ꝓdicte felicitat: q reuera ñ ē felicitas sz sūma ifelicitas ⁊ indiciū eterne reprobatiōis. Vñ Greg. Pzeser vite ꝓspitas nō ē test innocentie: qz ⁊ hac vsi perierunt: ⁊ flagellati liberant. Oō est ꝟtra amicos iob: c Qui dixerunt: si nō verbis/tū factis. d Deo: recede a nobis. Greg. Dicere deo/recede a nobis: nihil aliud est/ qꝫ ei ad se veniendi aditū nō prebere. e Scientiā viarū tuarū. i. preceptoꝝ tuoꝝ/quibus venit ad te. Vl vie dñi sūt virtutes: pax/humilitas/patientia ⁊c. quibus itur ad deū: qs qui despiciūt/dicūt: Scientiā viarū tuarū nolumus. Isti nō sunt nescientes: ꝥ scire nolentes siue ignorātes. De qꝫ/b dicit .) .Cor.xiij.g. Ignorās ignorabit. Et Ps. Noluit intelligere vt bñ ageret. Prouerb.xxviij.b. Qui declinat aurē suā ne audiat legē: oratio eiꝰ fiet execrabilis. Et adhuc dixerunt: f Quis est omnipotēs vt seruiamus ei: Dedit em se deꝰ exterioribus inuisibilē: ideo eū nō esse suspicant. Ps. Dixit insipiens in corde suo/nō est deus. Exo.v. a. dixit pharao: Quis est dñs vt audiā vocē eius ⁊ dimittā Ps.52.et 13.
israt: Nescio dñm/⁊ israel nō dimittā. Vl: Quis est omni/potens. i. qꝫ ingratus est suis/q patitur eos tota die tribulari: Vñ in persona taliū dicit Malach.iij.d. Vanus ē qui seruit dño: ⁊ qd emolimentū/qz custodiuimus ꝓcepta eiꝰ: Et .j. Machab.j.b. Eamus ⁊ disponamus testamentū cū gentibus que circa nos sūt: qz ex quo recessimus ab eis/inuenerunt nos multa mala. g Et quid nobis prodest si orauerimus illū: q.d. nihil: quia nō dat que ipsi in oratione. s. temporalia querunt. Deus em se/ nō sua vult amari: ⁊ eterna/nō caduca postulari. Iuxta illud Matth.vj.d. Primū querite regnū dei ⁊c. h Verūtn ⁊c. Ostensa impiorū ꝓsenti felicitate/⁊ fine qui sequit: ostendit iob nō eos ee dños diuitiaꝝ qs habent/sed seruos: nō possessores/sed possessos. Nā vt dicit Greg: quisquis diuitias in mente diligit/se magis illis qꝫ illas sibi supponit. Sic continua: Tot ⁊ tanta habent impij: Verūtn. i. sed: i Quia nō sunt in manu eorum. i. in potestate: k Bona sua. i. temporalia/que male congregant ⁊ male seruāt. l Consilium impiorū longe sit a me: Oō est terrenam gloriam querere: ⁊ eternā negligere: quia consiliū dei est illā despicere/⁊ vt stercora reputare. Ps. Beatus vir qui nō abiit in consilio impiorū. Ben.xlix.a. Symeon ⁊ leui/vasa iniquitatis bellantia: in consilium eorū nō veniat anima mea. Ps.1.
m Quotiens lucerna impiorū extinguet. i. filiorū vita/quam lucernam suaz estimant. Unde Tob.x.b. Heu me fili mi: quid te misimus peregrinari/lumen oculorum nostrorū? Et.iij.Regl.xj.f. Dabo filio eiꝰ .i. salomonis/tribū

vnā: vt remaneat lucerna dauid ſuo meo. Hāc lucernā ſepe extinguit dn̄s impijs/ne habeāt heredes ī bonis q̄ male acq̄ſierīt. Prouerb. xiij. b. Lucerna ipioꝝ extīguet. Oſee. ix. d. Si genuerint/iterficiā amātiſſima vteri eoꝝ. a Et ſupueniet eis iundatio: flagelloꝝ vl' tēptationū. b Et dolores diuidet furoris ſui/ dn̄s. ſ. i. diuerſitate pęnarū flagellat: vt ſic ſaltē eos vocet ad pęnitentiam. Eſa. xxviij. e. Sola vexatio tm̄mō dabit intellectū auditui. Hiere. ij. d. Arguet te malicia tua: ⁊ auerſio tua īcrepabit te. c Erūt ſic paleę an̄ faciē venti. i. leues: q᷑ ad oēm tēptationē ɔfringent.

C

†Ps. 82. Al'r quiſq̄ʒ. Ps. Fiāt ſic ſtipula an̄ faciē venti. d Et ſic fauilla: erūt ī iudicio: Quia et ſi eoꝝ vita ad modicū viridis videat: tn̄ dei iudicio iā ɔſūpta rputat. e Quā turbo diſpgit. i. iudicialis ſentētia. Eſa. v. f. Sic deuorat ſtipulā lingua ignis ⁊ calor flāmę exurit: ſic radix eoꝝ q̄ſi fauilla erit. Eccī. xxi. b. Stupa collecta/ſynagoga peccātiū. Eſa. j. g. Ecce fortitudo vr̄a vt fauilla ſtupę: et opus vr̄m q̄ſi ſcintillę: ⁊ ſuccēdet pariter vtrūq; ſimul/ ⁊ n̄ erit q̄ extinguat. Matth. iij. c. Paleas aūt cōburet igni inextinguibili. f De' ſeruabit filijs illi' dolorē p̄ris. i. pctm̄ ⁊ pęnā: vt. ſ. puniant p pctō q̄ imitant parētes. Exo. xx. a. Ego ſum dn̄s deus tuus fortis ȥelotes/ viſitans iniquitatem patrū in filios in tertiā ⁊ quartā generationē eoꝝ qui oderūt me. Greg'. Uſq; ad eos vltio extendit/ qui viderūt q̄ male ſeq̄rent. Sed q᷑ neſcit iniquus mala quę fecit/ niſi cū p eis puniri cęperit: Ideo ſequit: g Cū reddiderit/ deus. ſ. dolorē patris/ filijs eius imitantibus eū: Uel cū ipſi reddiderint qō debēt. i. pęnā pro pctō: h Tūc ſciet/ impius mala ſua/ quę p̄us noluit ſcire. Exo. vij. a. Mittā manū meam ſup ęgyptū/ ⁊ educā exercitū meū ⁊ pplm̄ meū filios iſrl' de terra ęgypti p iudicia maxima: ⁊ ſciēt ęgyptij q᷑ ego ſum

Ps. 9. dn̄s q̄ extēderim manū meā ſup ęgyptū. Ps. Cognoſcetur dn̄s iudicia faciēs. Glo. Oīs pctōr prudēs erit in pęna: qui ſtultus fuit ī culpa. Greg'. Culpa oculos claudit/pęna apit: Sicut patet in diuite: Luc. xvi. qui laȥarū ad ianuā videre noluit: ī inferno poſit' videre cōpulſ' ē. i Uidebūt ocu

2. Theſſal. 2. b li ei' iterfectionē. i. chriſtū: q̄ ſpū oris ſui interficiet ipſū: Eſa. xi. a. Apocal. j. b. Uidebit eū oīs ocul'/ ⁊ q̄ eū pupugerūt. Ul' iterfectionē ſuā. i. pctm̄/ ꝓpt qō iterfecti ſt. Sap. v. a. dicēt ipſi ī iferno: Ergo errauim' a via ṽitatis: ⁊ lumē iuſticię nō luxit nob ⁊c. Uel interfectionē. i. pęnā pcti/ quā ſuſtinebūt: quā mō cogitare nolūt. Qō inuēs ſbdit: k De furore oipotētis bibet. i. de pęna gehēnę. Hiere. xlix. c. Ecce q̄b' nō erat iudiciū vt biberēt calicē/bibētes bibēt: ⁊ tu q̄ſi innocēs relinq̄ris/ ⁊ nō eris inocēs: ſʒ bibēs bibet. i. abundanter. Ul' ſic. i. in aīa ⁊ corpe punieris. l Quid enim ad eū. i. ad ipſū/ ptinet: m De domo ſua. i. familia ſua: n Poſt ſe. q. d. videt q̄ ipſius nō curet de familia q̄ p eo pcutit/ q᷑ eū imitat. Greg'. Hoc dic/ nō q̄ iniqu' de domo ſua ī inferno nō cogitet: cū diues ī iferno ſepult' hoc fecerit: Luc. xvi. f. o Et ſi numer' mēſiū/ quē per naturā ſiue ętatē deberet hr̄e: p Dimidiet/ p culpā ſuā/ ſupple quid h̄ ptinet ad eū. q. d. videt nō curare de vita ſua q̄ p pctō ſuo

Ps. 54. breuiat. Ps. Uiri ſanguinū ⁊ doloſi nō dimidiabūt dies ſuos. Infra. xxij. c. Nūq̄d ſemitā ſęculoꝝ cuſtodire cupis/ quā calcauerūt viri iniqui/ q̄ ſublati ſūt an̄ tp̄s ſuū. Hoc eſt qō dr̄ Prouerb. xviij. a. Impi' cū in pfundū venerit peccatorū/ ɔtēnit. ſ. deū/ vitā ppam/ aīaʒ ſuā/ vitā ſuoꝝ. Nō enim p vita

a ⁊ ſupueniet eis iundatio: et
b dolores diuidet furoris ſui.
c Erūt ſic paleę an̄ faciē vēti:
d e ⁊ ſic fauilla quā turbo diſp-
f git. De' ſeruabit filijs illius
g dolorē p̄ris: ⁊ cū reddiderit:
h i tūc ſciet. Uidebūt oculi ei'
k iterfectionē ſuā: ⁊ de furore
l oipotētis bibet. Quid enim ad
m n eū ptinet de domo ſua pōſt
o ſe: et ſi nūer' menſiū ei' dimi
p q diet? Nūq̄d deū †qſpiā doce
r s bit ſciaʒ: q̄ excelſos iudicat?
t Iſte morit robuſt' ⁊ ſanus/
v x diues ⁊ felix: viſcera ei' ple
y na ſūt adipe: ⁊ medullis oſſa
z illius irrigantur: Alius vo
moritur i amaritudie aię ſuę/
a abſq; vllis opib': †⁊ tn̄ ſimul
in puluere dormiēt: ⁊ vmes
b operiēt eos. Certe noui co-
gitatiōes vr̄as: ⁊ ſententias
c cōtra me iniq̄s. Dicitis enim:
d vbi eſt dom' principis: ⁊ vbi
e tabernacula impioꝝ? Inter-
rogate quēlibet de viatori-
f g bus: ⁊ hęc eadē illū itelligē-
h re cognoſcetis: Quia i die p-
ditiōis ſeruat mal'/ ⁊ ad diē
i furoris ducetur. Quis ar-

ſua vl' ſuoꝝ vult dimittere pctā. Sʒ ne q̄s dei iudicia vltra q̄ debet/ diſcutiat: iquirens q̄re deus hūc ita humiliet/ ⁊ illū ſic exaltet: Iō ſubdit iob: q Nūq̄d deū q̄ſpiā docebit. q. d. nō. Un̄ Eſa. xl. c. Quis adiuuit ſpm̄ dn̄i: aut q̄s ɔſiliarius ei' fuit: q. d. null'. r Qui excelſos. i. angelos peccātes: s Iudicat. i. dānat. q. d. nihil nobiſcū iniuſte agit: q̄ ſb tilioṙē nobis naturā. i. angelicā iuſte iudicauit. ij. Petri. ij. a. Si deus āgelis peccātibus nō pepcit/ ſʒ rudētibus iferni detractos in tartarū tradidit cruciandos ⁊c. ſupple/ ſi nō parcit hoīb' peccantibus/ nō agit iniuſte. Quę aūt ſint occulta/ q̄ nō debet hō nimis inq̄rere/ docet/ dicēs: t Iſte morit robuſt' ⁊ ſanus/ diues ⁊ felix: felicitate tpali: Ad lrām. Ecc̄s. ij. c. Morit doct' ſimilit ⁊ idoct'. v Uiſcera ei': vbi ē ſedes amoris. x Plena ſūt adipe. i. abūdātia reꝝ tpaliū: int' adeps: pinguedo foris/ aruinaq; mixtim. Mel' aūt myſtice exponit h̄ mō: Uiſcera ei'. i. corda ei': plena ſt adipe. i. elatiōe. Sic ei ex abūdātia cibi/ adeps: ita ex abūdātia reꝝ ſupbia: q̄ ē q̄dā craſſitudo ſupbę mētis. Un̄. Prodijt q̄ſi ex adipe iniquitas eoꝝ. y Et medull' oſſa illi' irrigant. Oſſa/ ſūt pua ɔſuetudo: medullę/ deſideria maleviuēdi/ q̄ irrigāt: q᷑ pua ɔſideria pua ɔſuetudines ī delectatione ɔſeruāt. Ul' oſſa ſt fortitudo dignitatū: ī q̄b' ſūt medullę. i. diuitię domeſticę: q̄b' irrigat ⁊ ſuſtētat poteſtas dignitatis: Iſte tal' ⁊ tant' morit. Sūt vo alij q̄ nihil habēt/ ſʒ hr̄e cupiūt: qō q᷑ nō pnt/ affligūt amaritudine maxima: Et ō his ſbdit: z Ali' vo morit i amaritudie aię ſuę abſq; vllis opib' ⁊c. q. d. diuitis ⁊ pauperis diſſilis ɔditio: q᷑ ille ianiter gaudet: iſte ianius affligit: ⁊ tn̄ ſilis carnis corruptio. Nō q̄ diuitię extollāt/ nec iopia turbet. a Et tn̄ ſimil' i puluere dormiēt: Ad lraʒ ī ſepulchro. Et vmes. i. mort' ɔſciētię/ ī iferno. Eſa. xiiij. c. Subter ſternet tinea/ Ecce culcitra: ⁊ opimētū tuū vmes/ Ecce coopertoriū. Iudith. vlt. c. Dn̄s dabit ignē ⁊ vmes ī carnē eoꝝ: vt vrant ⁊ ſentiāt vſq; ī ſēpiternū. Ul' aliter: Similit' i puluere dormiēt/ diues ſupb' / ⁊ paup anxi'. i. ī terrenis deſiderijs oclos mētis ſimilr claudūt: Et vmes/ q̄ de carne oriūt. i. carnales curę/ opp̄mūt eos ſimilr: q᷑ vtſq; curis grauat. Luce viij. b. A ſollicitudib' ⁊ diuitijs ⁊ voluptatib' vitę euntes ſuffocāt. Glo. Uoluptates ⁊ diuitię/ ſuis iportunis cogitatiōib' guttur mētis ſuffocāt: ne bonū deſideriū ad corꝫ poſſit intrare: q̄ſi aditū vital' flat' ſtrāgulāt. Seq̄t: b Certe noui ⁊c. Putabāt amici iob q̄ ipe diuitijs habitis tumuiſſet: ⁊ amiſſis anxius eſſet. Cōtra q̄s dic: Certe noui cogi. vias ⁊ ſnias cōtra me iniq̄s. i. p ſnias vr̄as q̄s iniq̄ ɔ̄ me ꝓtuliſtis/ noui cogitatiōes vr̄as. Ex abūdātia enim cordis os loq̄t: Matth. xij. c. Et ṽe iniq̄ ſt ſnię vr̄ę: c Dicitis enim: vbi ē dom' pncipis. i. iob. d Et vbi taber. ipioꝝ. i. filioꝝ iob. q. d. ꝓpt pctā eoꝝ deſtructa ſt. Ita dicitis vos q̄ eſtiatis flagello pctm̄: qō nō faciūt ſcti/ q̄ mūdū ⁊ q̄ mūdi ſt ɔtēnūt. Un̄ ſeq̄t: e Introgate quēlibet ō viatorb': cui hęc tēporalia nihil videntur eſſe: q̄ p̄ſentē vitā viā putat/ nō patriam: qui nō habet hic manentē ciuitatē/ ſʒ futurā iq̄rit: Heb. xiij. c. f Et hęc eadē: q̄ ego dico: g Illū itel. cog. hęc. ſ. h Quia i die pditiōis ſer. mal'. Et iō h̄ ſinit ꝓſperari/ ſic taur' q̄ inpinguat/ vt occidat. Hiere. xij. a. Cōgrega eos q̄ſi gregē ad victimā: ⁊ ſanctifica eos ī die occiſiōnis. b Quis arguet ⁊c. Hic vtit iob q̄dā regula Ticonij: Cū enim loq̄ret de corpe maloꝝ: ſbito ɔuertit ſermonē ad

Al' tant.

B

Myſtice.

Ps. 72.

capuť eoꝝ.l. ad antichriſtū. Cōſtat eñ q̄ vię ipioꝝ hic frę/
ąnter arguūť coꝝ eis. Sz de antichriſto alič erit :qz ita ex/
tollet/vt nullꝰ audeat facta eiꝰ arguere coꝝ eo/niſi ſolus de/
us: De q̄ ſcriptū c.ij. Theſſal.ij.b. Quē dñs ieſus ıterficiet
ſpiritu oꝛis ſui. Licet eñ helias et enoch et alij electi eū ar/
guāt:nō hoc ſuis vírt/
bus faciēt/ſed dei gr̄a
Al. viam. auxiliatrice eoꝝ. Dic̄
g̃:Quiſ arguet co
rā eo vias eiꝰ .ſ.opa
ąntichriſti. a Coꝝ
eo.q.d.nullꝰ/niſi ſolꝰ
dñs:cuiuſ ꝟtute electi
eū arguēt. Et bñ dic̄/
coꝝ eo : qz mīti vias
eiꝰ nūc arguūť:ſ cū p̄/
ſēs fuerit /erūť q̄ſi filij
†Ps.77. ephr̄ ītēdētes ⁊ mit/
A tentes arcū / q̄uerſi in
die belli. Uel vias eiꝰ
arguere/ē ꝯno ſuppli
cio ikueniēte/eiꝰ pſpi/
tatē turbare:qđ faciet
ſolꝰ dñs ieſus/q̄ cū poſtq̄ ſe fecerit colı̄ vt deū/ıterficiet. Uñ
ſequit: b Quę fecit/ąntichriſtꝰ: c Quis reddet illi:
niſi ſolꝰ dñs/q̄ reddet vnicuiq̄ iuxť opa ſua/ſine pſonaꝝ accep
tiōe. Quę aūt ſit ꝟ redditio ſbdit: d Ipſe ad ſepulchra
ducet.q.d.moriet/⁊ ī inferno ſepelıet. De q̄ ſepulchro oꝛ
Luc.xvj.f. Mortuꝰ eſt diues/⁊ ſepultꝰ eſt ī inferno. Eſech.
xxxij.e. Data ſūt ſepulchra ipioꝝ/ī nouiſſimis laci. e Et
in ꝯgerie mortuoꝝ vigilabit/ī inferno:qz nullꝰ ibi doꝛ
miet/niſi ſōnū mortı̄. Eſech.xxxij. f. Et tu g̃ ī medio ıcircū/
ciſoꝝ doꝛmies/cū ıterfectı̄ gladio. Et parū añ: Oīs multitu
to eiꝰ p̄ gyrū ſepulchꝛi ſui:oñes hi interfecti. Aliter exponit
Greg⁹. Ipſe.ſ.ąntichriſtꝰ:ducet ad ſepulchrū.i.ıter re
p̄obos hitabit ī vita ſua:et in ꝯgerie mortuorū /morte
pcti.vigilabit.i.aſtutias exercebit. Sz q̄ꝝ mortuoꝝ / oñ/
dit: Eoꝝ.ſ.qđꝰ aliq̄ñ f Dulcı̄ fuit/ipſe ąntichriſtꝰ.i.placeſ.
g Blareis cocyti.i. tendentib⁹ ad cocytū.i.ad luctū in/
fernalē. Cocytꝰ eñ greçe/luctuſ latine. Uñ poetę/cocytū di/
cūt fluuiū ifernalē. Blareę/ſic dic̄ Greg⁹.ſūt lapilli q̄s aqua
fluminis ſecū trahit:p q̄s ſignificanť amatores mūdi/q̄s tra
hūt carnalia deſideria ad ifernū. Eſt g̃ ſēſus: Nō cū q̄buſcū
q̄ ſepelıet/ſ cū ſuiſ ꝓſilib⁹ q̄bꝰ placuit. De q̄bꝰ ſbdit: h Nꝰ
ſe oēm hoiez.i.oēs carnales/humū ſapientes : i Tra/
het.i.p̄ce vł p̄cio vł timoꝛe vel miraculis ſub iugo ſuę dicio
nis rapiet. k Et añ ſe inūerabiles:q̄.ſ.ſpōte ꝓſentient
ei/⁊ p̄p̄a voluťate. Cūm g̃ ex p̄dictı̄ ꝓcludit iob / q̄ nō ſp vbi
flagellū eſt/pcm̄ eſt ibi:qz ſi iniquus in hac vita p̄mittıť p̄/
ſperari:qđ de antichriſto oñſū eſt:neceſſe eſt vt electꝰ ꝟ de/
beat flagellari. Et ꝟ ē: l Quō igiť ꝓſolamini me fru
ſtra:dicētes me hypocritā:⁊ p̄p̄ pcā pcuſſū. Uñ.ſ.xvj.a.
Cōſolatoꝛes oneroſi oēs vos. m Cū rñſio:vł reſponſa:
n Uīa repugnare oñſa ſit vitati:de q̄ magı̄ doleo.

o Eſpōdēs aūt eliphaz ⁊c. Expo.Ca.XXII.
Quia iob inuerat ſe nō p̄p̄ pcā flagellatū:⁊ dixerat
ſe ñ cū hoiez diſputare: ideo eliphaz ei p̄ma pcā i/
p̄opat:p̄imo oſtēdēs q̄ ſe male cōpauerat deo. Et diuidiť
ꝟ capitulū p̄ncipaliť ī duas p̄tes. In p̄ma arguit eliphaz be
atū iob. In ſcda ꝓmēdat hūilē/dicēs/q̄ habēſ pacē/colligit
fructꝰ bonos/⁊ hūilis erit in gl̄ia. Dic̄ g̃ : p Nūqđ deo
cōpari p̄t hō/etiā cū pfectę fuerit ſcięt̄ię/ſm poſſibi/
litatē hūanā .q.d .nō. Quia ſcia hoīs nihil ē ad ſcięt̄iā dei.
Ps.138. Uñ Ps. Mirabil' facta ē ſcięt̄ia tua ex me/ cōfoꝛtata ē ⁊ nō
potero ad eā. Fere idē ⁊ eiſdē ꝟbis dixerat eliphaz ꝟ.iij.d.
Nūqđ hō ꝓpatiōe dei iuſtificari pōt/aut factoꝛe ſuo purioꝛ
erit:Sed ſicut dic̄ Greg⁹.q̄ ꝟ vitatis ꝟba deficiūť / etiā no/
ta replicāt:ne tacēdo victi videanť. q Quid p̄deſt. Ad
huc adiūgit qđ nullꝰ ignoꝛat.ſ.bona hoīs deo ñ p̄deſſe.q.d.
Ps.15. ſi bonꝰ es:te iuuat ñ deū:qm̄ deꝰ bonoꝝ nr̄oꝝ nō eget. Et ꝟ
dic̄ eliphaz:qz iob dixerat ſe pūitū ñ p̄p̄ pcā ſua/ꝟ ī auginē
tū ꝟturū. ꝟ.xvj.b. Hęc passus ſū abſq̄ iniq̄tate manꝰ meę.
r Aut q̄d ei ꝓfers ſi imaculata fuerit vita tua .q.
d. nihil:ſz tibi. Prouerb.ix. c. Si ſapiēs fuerſ : tibimetipſi
erſ:⁊ p̄imis tuis. s Nūqđ timēs arguet te/deꝰ.i.ex
timoꝛe quē bz ex te.q.d.ñ. Greg⁹. Nec etiā deſipiēſ putat q̄
deꝰ ex timoꝛe nos ar/
guat: vł ex metu iudi/
ciū ſuū ꝫ nos ꝓponat:
Sz q̄ ꝟba ſua metiri
neſciunt/ad ociosa di/
cta dilabūť: ī q̄bꝰ niſi
ſe repmāt/ad noxia ꝓ Al.†via.
ſiliūť. Juxť illō Eccl̄ſ.
xix.a. Qui modica
ſpnit / paulatim decī/
det. Uñ eliphaz:qz oci
oſa itulit/ad p̄ſuelias
p̄rūpēſ ait. t Et ñ Al.†expoliaſti
ꝓpter malcia tuā B
⁊c.q.d. ñ timēs argu
et te deuſ :ſ arguet te
malicia tua:⁊ auerſio
tua ıcrepabit te: Die/
re.ij.d.Sap.iiij.d. Ueniēt ī cogitatiōe pctōꝝ ſuoꝝ timidi/⁊
traducēt illoſ ex aduerſo iniq̄tates ipſoꝝ. Quę aūt ſint ille iniq̄/
tates/docet eliphaz/putās q̄ iob de rapina paupm ꝯgregaſ
ſet diuitias ſuas/⁊ iō amiſiſſe. Sic ꝓtinua: Reuera p̄p̄ in fi/
nitas iniq̄tates tuas arguet te/deꝰ. v Abſtuliſti
eñ pignus fratrū tuoꝝ:cū nihil deberēt tibi . x Et
nudos ſpo. veſtib⁹ :detinēdo.ſ. veſtes eoꝝ ꝫ legē Deuť.
xxiij.b. Cū repetes a ꝓrio tuo rē aliquā quā dz tibi:ñ ıgre/
dierſ domū eiꝰ vt pignuſ auferas:ſ ſtabis forſ /⁊ ille ꝓferet
tibi qđ habuerit:Si aūt paup eſt/nō p̄noctabit tecū pignꝰ :ſ
ſtatim reddes añ ſolis occaſū. z Aquā laſſo nō dedi/
ſti:q̄ eſt cōis oībꝰ :q̄nto magſ nec vinū. b Et eſuri. ſub.
panē:cū tū dñs dicat p Eſa.xxj.d. Occurrētes ſ. tiēti ferte
aquā/q̄ habitatſ terrā auſtri: cū panibus occurrite fugienti.

(ſ Jn foꝛtitudine
p Nūqđ timēſ ⁊c. Per iob/eccl̄ia deſigť: Per eliphaz ⁊ Mystice.
alios duos/hęretici:q̄ dicūt eccl̄iaz romanā eē eccl̄iaz malig
nātiū:⁊ ſe eē catholicā eccl̄iaz. Dicūt g̃ hęretici/eccl̄ię: v
Abſtu. pignꝰ fra. tu. ſine cā.i. donū ſpūſſcti.ij. Corſ.
j.d. Dedit pignus ſpūs ī coꝛdibus nr̄is . Qđ donū iō pig/
nus dꝛ:qz p̄ b̄ de p̄miſſo dei certi ſumꝰ. Uñ Eph̄.j.c. In q̄
credētes ſignati eſtſ ſpū p̄miſſiōis ſctō:q̄ eſt pignuſ hęredi/
tatſ nr̄ę. Aliq̄n etiā pcī ꝓfeſſio dꝛ pignꝰ:qz p illā ſecuri ſumꝰ
de venia. Uñ Deuť.xxiij.b. ſm aliā trāſlationē . Cū debet
tibi q̄ppiā fratť tuꝰ.i.cū deliq̄t ī te p̄rimꝰ: ⁊ abſtuleris pignꝰ
ab eo.i.pcī ꝓfeſſionē receptis:añ ſolis occaſū pignꝰ reſtitue:
id ē p̄ul q̄ p dolorē coꝛdiſ ſiue p rancoꝛē ſol iuſticię occidat:
veniā p ꝓfeſſione p̄mitte.i.q̄n ꝓfiteť ſe peccaſſe/ ⁊ tu ꝓfitere
te dimiſiſſe. Ita dicūt hęretici q̄ eccl̄ia nr̄a auſert ſibi dona
ſpūſſcti. Uel ſic : Abſtu. pig. fra. tu. ſine cā. i. ab his q̄
ad te veniunt ex nobis/inutiliter exigis cōfeſſionē erroꝛis .
x Et nudos.i. ſimplices ⁊ puros/ſine velo duplicitatis.
n Spoliaſti veſtib⁹.i. donis ſpūſſcti:ſiue ꝟturib⁹ vł dog
matib⁹ ſanis/q̄bꝰ veſtiť anima. z Aquā /ſanę doctrinę: a
Laſſo nō dediſti.i.illi q̄ ſb ſecli honoꝛe fatigať. Qđ face
re ſe putāt hęretici/cū laboꝛātibꝰ ī ſęculo/potū p̄bēt ſui erro
ris. Uñ dicūt ſe imitari dñm q̄ dixit : Uenite ad me oēs ⁊c.
Matth̄.xj.d. b Et eſurienti ſubtraxiſti panē/ſbtili/
oꝛ doctrię: Juxť illō Thren.iij.a. Paruuli petieꝛt panē /⁊
nō erat qui frāgeret eis. Hęretici nō ſubtrahere eſurięti pa/
nē putāt:cū de incōpꝛehēſibilib⁹ reqſiti / ſupbe rñdēt ⁊ au /
dacter diffinitūť: Sz ſcā eccl̄ia ſe neſcire hūiliť fateť : vł cog
nita tacet ei cui nō p̄deſſet/dicens illud Ro.xij.a. Nō plus
ſapere ⁊c. Et illud Pꝛouerb.xxiij.a. Pꝛudentię tuę pone
modū:⁊ ne erigas oc̄los tuos ad opes q̄s ñ potes hꝛe:qz fa
ciūť ſibi pēnas q̄ſi aq̄le ⁊c. Eccl̄ſ.iij.c. Altioꝛa te ne q̄ſieris:⁊
foꝛtioꝛa te ne ſcrutatus fuerſ:ſz q̄ deus p̄cepit/ſp cogita illa.

(ſ Jn foꝛtitudine

a In fortitudine brachij tui possidebas terrã. In q̃ notaꝝ oppſſio alioꝝ.q.d. nõ ſolũ tua nõ dediſti idigẽtibꝰ: ſ̃ ꝓ potẽtiã oppſſiſti. Amos.vj.d. Mũq̃d nõ i fortitudie nr̃a aſſũpſim⁹ nob cornua: Sap.q.c. Sit fortitudo nr̃a lex iuſticie: qõ infirmũ eſt/inutile iuenit. b Viduas di.va.i.ſeciſti vacuas reb⁹ ꝛ poſſeſſiõib⁹.q.d.abſtuliſti viduis ſua. c Et lacertos pupillorꝝ cõminuiſti: auferendo laborẽ eorꝝ: vl̃ dure oppꝛimẽdo: ꝺ illud Eccl̃j.xliij.b. In iudicãdo eſto pupill' miſericors/ꝺ vt pr̃/ꝛ ꝓ viro matri illorꝝ. d Propterea circũdatus es laqueis/culpe ꝛ pene.q.d.hec faciens peccaſti: ꝛ iõ punitus es. e Et conturbat te formido ſubita.i.ſubita tribulatio q̃ tibi accidit: vl̃ timor iferni. Vñ Greg⁹. Subita formido illũ turbat/q̃ ñ attẽdit q̃d ex futuro iudicio ſibi imineat. f Et putabas te tenebras nõ viſurũ.i.aduerſitatẽ aliquã paſſurꝝ. g Et impetu aquarũ inundãtiũ nõ oppſſũ iri.i.nõ putabas te oppꝛimendum abundãtia tribulationũ. Vl̃ impetu aquarũ inundãtiũ .i.tribulationũ putabas nõ oppreſſũ iri.i.nõ moueri ad oppꝛimendũ te.

Mystice. a In fortitudie brachij tui possidebas terrã.i.i potẽtia regũ ꝛ ꝓncipũ/ nõ i ſapia tuę ꝓdicatiõis. Heretici em̃ uidẽtes magnitudim eccl̃ie: aſcribũt hꝰ potẽtib⁹ ſeculi/nõ fidei ꝛ religiõi ei⁹.q.d.q̃ pl̃s mult⁹ credidit: nõ fuit cã vitaꝝ: ſed violẽtia poteſtaꝝ. b Viduas dimi.va.i.eccl̃ias nr̃as/ ab amore mũdi viduatas/feciſti vacuas a doctria ꝛ ꝓdicatiõe. c Et lacer.pu.cõmi.i.doctores nr̃os/q̃ minores ſuſtinẽt ꝛ portãt/ad te ꝙuertiſti. Eccl̃ia em̃ hereticos ꝙuictos rõne/cõuertit ad fidẽ chriſti: vl̃ obduratos reſtrigit ſub diſciplina: Et hꝰ ꝙqueꝛi hereticos. Hoc factũ ẽ tẽpoꝛib⁹ Hilarij ꝛ Hieronymi ꝛ Auguſtini ꝛ alioꝝ doctoꝝ: qõ i ſpũ p̃uidit Iob. Vel viduas ꝛ lacertos dic̃ cõminutos: qꝛ ſi q̃dã hereticiq̃ ita virginitatẽ cõmẽdãt/ꝙ nuptias dãnãt. Sũt ꝛ alij q̃ ita abſtinẽti/am laudant/ꝙ cibos etiã neceſſarios reꝛobant. Vñ.j. Timoth.iiij.a. In nouiſſimis tẽpoꝛib⁹ diſcedẽt q̃dã a fide/attẽdentes ſpiritib⁹ errorꝛ ꝛ doctrinis dẽmonioꝝ i hypocriſi loquẽtes mẽdaciũ: ꝛ cauteriatã hũtes ꝓſcientiã/ꝓhibẽtes nubere ꝛ abſtinere a cibis/q̃s deꝰ creauit ad ꝙcipiendũ cũ gr̃aꝝ actiõe. Hos cũ eccl̃ia a ſua ſupſtitiõe reuocat: viduas vacuas dimitti ꝛ lacertos cõminui/hereticiꝙquerũt. Vñ ſi q̃d aduerſitatis eccl̃ie acciderit: hꝰ iuſte fieri ſuſpicant: Vñ ſubdit: ꝺ Propterea circũdat⁹ es laq̃ſ: pene ꝛ culpe. Quaſi dicãt hereticiecclie: Pro pctis tuis oppꝛimerꝛ: Juxt illud Hiere.iij.c. Vie tue ꝛ cogitatiões tue fecerũt hec tibi. Prouerb.v.d. Iniq̃tates ſue capiũt iptũ :ꝛ funiculꝰ pctõꝝ ſuoꝝ vnuſq̃ſq̃ ꝛſtringit. e Et ꝺturbat te formido ſubita: penaꝝ iferni: qꝛ i ꝙuſſiõe tua nõ attẽdis vl̃ ꝙuides/q̃d i diſtrictiõe iudicij tibi imineat: Hoc em̃ hereticiꝺ fidelibꝰ ſuſpicant. f Et putabas te tenebras ꝛc̃.q.d.ſecuritatẽ pacꝰ i ſpe tibi ꝓponebas: ꝛ ideo gaudebas: ſz nũc tenebre tribulationũ q̃ te oppꝛmũt/q̃lis fuerꝛ oñdũt. Et has tribulationes cõpat Iob aq̃s iundãtibꝰ: qꝛ dũ alie ſup alias veniũt/q̃ſi vndis exagitata fluctuat eccl̃ia. Sz redeam⁹ ad l̃ſalẽ expoſitionẽ. h An cogitas. Hic oñdit eliphaz cãm q̃re pura uerit ſe tenebras nõ viſurꝝ/neq̃ tribulatiõib⁹ oppꝛmendũ: qꝛ .ſ.cogitauit deũ ſup̃ celũ eẽ/ꝛ nõ viſurũ q̃ fiũt ſup terrã: Sic ꝺꝛ i Pſ. Mõ videbit dñs/neq̃ itelliget deꝰ Iacob. Et hest: An cogitas ꝙ deꝰ excelſior celo ſit ꝛc̃.q.d.ſic vt nõ videat/nec curet terrena. i Et iõ dicis: Quid em̃ nouit deꝰ: q̃ſi ex tã lõgiq̃ videre ñ poſſit: Et dicꝰ itꝝ: k Et q̃ſi p caliginẽ iudicat/deꝰ: eo ꝙ iter nos ꝛ celũ aerꝰ ꝓtes ſint: ꝛ ſuꝑioꝝb⁹ itẽr⁹/miꝰ videat iſima: ꝛ ãbies cardines celi/interioza ñ reſpiciat. Et itꝝ dicꝰ: l Nubes latibulũ eius: Et iõ/Nec nr̃a cõſiderat: obuolutus nube. Et m Circa cardines celi perambulat: ideo nõ attendit quę faciunt homines ſuper terrã. Ad litteram ſic eliphaz irridet iob. Ita hereticiputãtes ſe ſapientes/irridẽt catholicos ꝙdeũ nõ timeãt: qꝛ corpora lit eũ nõ vidẽt: et quaſi itentũ ſuperioribus infima ñ videre. Hoc idem dicũt luxurioſi: i Quid em̃ nouit deꝰ ꝛc̃.i. nõ videt nos: bene poſſumus facere voluntatẽ nr̃az. Vñ Eccl̃j.xxiij.c. Ois hõ q̃ trãſgredit ſectũ ſuũ/ꝓtẽnẽs i aiam ſuã/ꝛ dicẽs: q̃s me videt: tenebre circũdãt me/parietes cooperiũt me/nemo circũſpicit me: quẽ ꝛeoꝝ: delictoꝝ meoꝝ nõ memorabit altiſſimus. Infra.xxiiij.c. Oculus adulteri obſeruat caliginem/dicẽs: nõ videbit me oculꝰ/ꝛ cooperiet vultũ ſuũ. Talibus ꝺꝛ Eſa.xxix.e. Vę q̃ ꝓfũdi eſtiꝰ corde vt a dño abſcõdaꝝ conſiliũ: q̃x in tenebris ſũt opa/ꝛ dicũt: quis videt nos: et q̃s nouit noſ: Sz iſti errãt: qꝛ ꝺꝛ Eccl̃j.xxiij.c. Oculi dñi multo plꝰ lucidiores ſuper ſolẽ/circũſpiciẽtes oẽs vias hoim: ꝛ ꝓfundũ abyſſi: ꝛ cor da hoim ituẽtes i abſcõditas partes. Sequitur: n Mũq̃d ſemitã ſeculoꝝ cuſtodire cupis.i. vias ſecularit viuẽtiũ. o Quã calcauerũt viri iniq̃.i.pambulauerũt. Et ideo ꝓ Sublati ſũt añ tẽp⁹. Juxt illũ: Viri ſãguinũ ꝛ doloſi nõ dimidiabũt dies ſuos. Greg⁹. Semita redẽptoꝝ eſt humilitas: ſemita ſeculoꝝ ſuꝑbia: quã calcãt q̃ ꝓ hui⁹ vite deſideria in elatiõe pambulãt: q̃ ſpacia vite ſibi longioza ꝓmittũt: ſz cũ ſupueniẽſ moꝛs ſubtrahit vite ſpacia/q̃ i cogitatione tetẽderãt/itercidet. Vñ.j.Theſſal.v. a. Cũ dixerint pax ꝛ ſecuritas/ tũc repentinus eis ſupueni/et interitus. Sic̃ Hiere.viij.d. Itẽ Prouerb.x.d. Anni impioꝝ breuiabunt. q Et fluuiꝰ ſubuertit fundamẽtũ eoꝝũ.i.fluxꝰ moꝛtis ſupueniẽs/vitã quã in mũdi amoꝛe fundauerãt rapuit. Vl̃ fluuius.i.abundãtia tpalis: vl̃ fortꝰ impetus tẽptationũ. Matth.vij.d. Oꝺis q̃ audit ꝛba mea ꝛ nõ facit ea/ſimilis erit viro ſtulto/qui ędificauit domũ ſuã ſup arenã/ꝛ deſcendit pluuia ꝛ venerũt flumina ꝛ flauerũt venti/ꝛ irruerũt in domũ illã/ꝛ cecidit. r Qui dicebãt deo: recede a nobis: ſi nõ verbis/tũ moꝛib⁹. Hoc idẽ dixerat Iob.ſ.xxj.b. s Et q̃ſi nihil poſſit facere oñipotẽs ꝛc̃. Hoc ẽ etiã qõ dixit Iob.ſ.xxj.b. Quis ẽ oipotẽs vt ſeruiam⁹ ei: t Cũ ille ipleſſet domos eoꝝũ bonis: licet mali ſint. Deꝰ em̃ etiã igꝛatꝰ ſua dona p̃bet: vt aut bonitate eiꝰ erubeſcãt ꝛ redeãt: aut cõtẽnentes grauius puniant. Vñ.ſ.xij.b. Abundãt tabnacula prędonũ. Matt.v.g. Qui facit oziri ſolẽ ſuũ ſup bonos ꝛ malos. Prouerb.xxv.c. Si eſurierit inimicus tuꝰ/ciba illũ: ꝛ ſi petierit potũ da illi: ꝛ ſic ꝙgeres carbones ſuper caput eiꝰ. v Quoꝝũ ſententia ꝓcul ſit a me. Hoc idẽ dixerat Iob ſup̃.primo ca.b. Conſiliũ iquit eoꝝ.i.impioꝝ/lõge ſit a me. Sentẽtia ꝓpie i ſermone ẽ: ꝓſiliũ i cogitatiõe: Ita dic̃ Greg⁹. Vñ eliphaz verbis impioꝝ/ Iob cogitationibꝰ optat eſſe diſſimil'. x Videbũt iuſti/i iudicio iniq̃ interitũ: de q̃ erroꝛe mõ dolent. y Lętabũt: cũ iudici pfecta ſecuritate ihęſerit. Lętabunt aũt nõ de pena maloꝝ/ſed cõgaudẽdo iuſticie dei. Vñ Pſ. Lętabit iuſtꝰ cũ viderit vindictã. Lętabũt de euaſione ſuppli cũ eterni/de bona ſocietate/de viſione dei. Vñ Eſa.xxxiij.c. Regẽ i decoꝛe ſuo videbũt. Lętabũt ꝺ iuſticia dei i malos q̃ſ cernũt i iferno ſine fine. Vñ Eſa. vltꝰ.g. Egredięt ꝛ videbũt

Al'. ꝓtentissime.

Al'. ꝓpꝛeſſus

Pſ. 93.

Pſ. 54

Pſ. 57.

Ro. 12. a.

bũt cadauera eoꝝ q̃ p̃uaricati sunt in me. Vsq; ad
die iudicij videbũt bonos in gl̃ia/sed post nõ: vt sciãt q̃d ami
serũt p stulticiã suã: & inde magis dolebunt/& sine fine. Esa.
xxvj.b. Impi⁹ in terra sc̃ꝝ iniqua gessit/& nõ videbit glo/
riã dei. a Et innocẽs subsannabit eos. i. subsanna/
tiõe dignos iudicabit:
vel exultando despici
et/q̃ hic despiciebat.
Esa. xxxiij. a. Cũ fati
gat⁹ desierit ꝓtenere/
cõtenneri. Malach.
vlt̃. a. Egrediemini &
salietis sicut vitul⁹ de
armento/& calcabitis
impios cũ fuerint ci/
nis sub planta pedu⁊
vr̃oꝝ. Prouerb. j. c.
Ego q̃z i interitu vr̃o
ridebo: & subsannabo
cũ vobis q̃d timebat̃
euenerit. Et reuera sb
sannabit: q⁊ b Suc
cisa est erectio eoꝝ. i. supbia: vl̃ rpalis ꝓsperitas/ꝓpt̃ quã
erigunt̃ mõ. Succisa est. i. cito succidet̃. Matth̃. iij. c. et
Luce. iij. b. Jã secur̃ ad radicẽ posita est. Vl̃ succisa est i dei
p̃scientia. Esa. xxxviij. c. Precisa est velut a texẽte vita mea.
c Et reliquias eoꝝ. i. coꝝpa/q̃ hic moriẽtes relinquũt:
d Deuorauit ignis/inferni: Ea eñ recipiẽt in resurrecti
one: vt in carne ardeãt/i q̃ peccauer̃t. Eccl̃j. vij. b. Humilia
valde spñ tuũ: qñ vindicta carnis impij. i. carnaliũ impio/
rũ: vel carnaliũ pctoꝝ impij/ignis & vermis. Et q⁊ hec vera
sunt: quasi docendo Iob quẽ impiũ putabat/infert. e Ac
quiesce igit̃ ei. i. deo pẽnitẽdo. s. f Et habeto pacẽ:
cessando a malis. Sup̃. ix. a. Quis resistit ei & pacẽ habuit?
g Et per hec. i. si acquiescis deo pẽnitendo: & pacẽ ha/
bes a malis cessando: h Habebis fructus optimos
. i. opa bona: vl̃ diuitias spũtes/q̃s optimas reputabat: vl̃ spi
rituales fructus: de q̃bus Gal̃. v. d. Fructus aũt spiritus:
charitas/gaudiũ/pax/patientia/benignitas/bonitas/longa/
nimitas/mansuetudo/fides/modestia/continentia/castitas.
Hi sunt duodecim fructus: Apocal̃. vlt̃. a. Ex vtraq; parte
fluminis lignũ vite/afferens fructus duodecim: per menses
singulos reddens fructũ suũ. i Suscipe ex ore illi⁹ le
gem: viuendi. i. ex me qui loquor/doctus ab eo. q. d. quod
ego dico/procedit ex ore illius. Qui eñ verba dei loquitur/
dicit̃ os dei. Hiere. xv. d. Si pretiosum separaueris a vili/
quasi os meũ eris. k Et pone sermones ei⁹ in corde
tuo. q. d. sermones dei quos vsq; modo in ore tñ habui/
sti sicut hypocrita: pone in corde per intellectũ & affectum.
Prouerb. iij. a. Misericordia & v̄itas nõ te deserãt: circũda
eas gutturi tuo/& describe in tabulis cordis tui: q̃ sunt intelli
gentia capax: & memoria tenax. l Si reuersus fueris:
per pẽnitentiã/a malis tuis. m Ad omnipotentẽ: qui
. s. potest tibi restituere q̃ amisisti/delẽdo culpã tuã. n Edi
ficaberis: in pristina prosperitate. Vel ędificaberis i ędifi
cio virtutũ: qõ destruxisti per maliciã tuã. o Et longe
facies iniquitatẽ a tabernaculo tuo. Corpus taber/
naculũ est animę: & anima tabernaculũ est cogitationũ. Et
est sensus: Si post errata reuersus fueris ad deũ p pẽniten/
tiã: in opere & cogitatione mundaberis. ē. xj. c. Si iniquita/
tẽ q̃ est in manu tua abstuleris/& nõ manserit in tabernaculo
tuo iniusticia: tũc leuare poteris faciem tuã sine macula.
p Dabit pro terra. Ad l̃ram. i. dñs restituet tibi p ter/
ra lapidicinas: & p lapidicinis thesaurũ: & sic innuit eliphaz
multiplicatã restitutionẽ faciendã Iob/si pẽnituerit. Vl̃ my/
stice: Per terrã/infirma actio: per silicẽ/operis fortitudo: p
torrẽtes aureos/affluens doctrina celestis sapientię: Et est
sensus: Si reuersus fueri ad deũ: dabit p terra. i. ter
rena ac fragili p̃uersatione: q Silicẽ. i. operandi fortitu/
dinẽ. Esa. xl. g. Qui sperãt in dño/mutabunt fortitudinem.

Ar. ffaciet.

Wystice.

r Et dabit pro silice torrentes aureos. i. pro robusto
opere/celestis sapientię doctrinã. q. d. conuersus ad deũ/ex
infirmo eris fortis: & more bene viuentis/in doctrina cele/
stis sapientię abundabis. Et hoc est q̃d dicit Esa. lx. c. Ego
dñs pro ere afferam aurũ: & pro ferro afferã argentum: & p
lignis ęs/& pro lapidi
bus ferrũ. s Erit
q⁊ oñipotẽs ꝓtra
hostes tuos tẽ: re/
primendos/ad l̃ram.
Vel hostes dicit dę/
mones: quoꝝ sępe/vt
dicit Greg⁹. dum sa/
cris eloquijs intendi/
mus: insidias grauius
toleram⁹. Qd̃ signifi
cat̃ Beñ. xxvj. c. vbi
dicit q⁊ allophyli pu/
teos quos pueri Isaac
foderant/obstruebãt.
Vñ sensus est: Erit
omnipotens con/
tra hostes tuos/et argentũ coacerabitur tibi. i. do
minus a te repellet malignos spiritus/qui cogitationes tu/
as obsident/& quietem mentis interrumpũt: & tunc talentum
diuini eloquij i te multiplicabit. Vñ dicebat Pd̃. Declinate
a me maligni/& scrutaboꝝ mandata dei mei. Hunc versum
vt dicunt/dicebat beatus Greg⁹. quando accedebat ad stu/
dium diuini eloquij. Nemo eñ bene studere potest/dũ ma/
lignoꝝ spirituũ insidias tolerat. t Tunc super omni
potentẽ delitijs affluES: interioribus/quiescens ab ex/
terioribus/quę nunq; simul sunt. q. d. qñ reuersus fueris ad
deũ/& ipse a te repulerit malignos spiritus: tũc amore eius/
epulis sacrę scripturę satiaberis. Pluraliter dicit delitijs: q⁊
multis delitijs pascit nos dñs in sacra scriptura: Modo re/
ficit historia: modo instruit allegoria: modo impinguat tro/
pologia: modo anagoge p contẽplationẽ ad alta suspendit:
De q̃ dictũ est ꝑ. vij. c. Suspẽdiũ elegit aĩa mea. Et Cant̃.
vlt̃. b. Quę est ista q̃ ascendit de deserto/delitijs affluẽs ini
mica super dilectũ suũ? v Et eleuabis ad deũ. i. ad se/
creta celestia inuestiganda & intelligẽda: x Faciẽ tuã. i.
ment̃ intelligentiã. q. d. cũ p pẽnitentiã culpã diluer̃: ad itel
ligentiã supnoꝝ erigar̃. y Rogabis eũ: sic mundatus.
z Et exaudiet te. i. ad plenũ audiet: q̃ prius p culpa tua
nõ exaudiebat. Pctũ eñ est quasi nubes interposita deo/ne
ad ipsũ possit ascẽdere oro pctoris. Vñ Threñ. iij. c. Opposu
isti nubẽ/ne oro trãseat ad te. i. opponi permisisti. a Et vo
ta tua reddes: q̃ pr⁹ ꝓpt̃ pctã tua. i. ꝓpt̃ infirmitatẽ & pau
pertatẽ/quã ꝓpt̃ peccata tua incurristi/nõ poteras soluere. Vñ
Esa. xix. d. Vota vouebũt dño & soluẽt. Deut̃. xxiij. d. Qõ
semel egressũ est de labijs tuis seruabis: & facies sicut p̃mi/
sisti dño deo tuo. Eccl̃s. v. a. Si q̃d vouisti deo/ne moreris
reddere: displicet eñ ei infidelis & stulta p̃missio. b Decer
nes rẽ. i. vitã ęternã ꝓpẽplando. c Et veniet tibi. q. d.
desideriũ tuũ adiplebit̃ ad libitũ tuũ. Esa. lviij. c. Jnuocab
& dñs exaudiet. d Et i vijs tuis. i. in opib⁹ & desiderijs
tuis: q̃ dicunt̃ vię: q⁊ ipsis itur ad locũ vitę vel mortis ętер/
nę. e Splendebit lumẽ: scientię vel gratię. Esa. lviij. c.
Erũpet q̃si mane lumẽ tuũ. q. d. cũ reuersus fueris ad deũ/
hec q̃ dicta sunt venient tibi: & eris sapiẽs/& hominib⁹ gene
rosus. Est eñ ꝓprium infirmoꝝ: vt iustũ iudicẽt/quẽ vident
adipisci omne qd̃ petit. Omniũ aũt horũ causa/est humili/
tas: q⁊ oro humiliant̃ se/penetrat nubes: Eccl̃j. xxxv. c. Et
hoc est: f Qui eñ humiliat⁹ fuerit. i. q̃ humiliauerit
se spontaneus: g Erit in gloria. Prouerb. xxix. d. Su/
perbũ sequit̃ humilitas: & humilẽ spiritu suscipiet gl̃ia. Luc̃.
xviij. c. Qui se humiliat/exaltabit̃ h Et q̃ inclinauerit
oculos suos. i. q̃ nullũ despicit/& se minorẽ omnib⁹ sentit:
sic publican⁹/q̃ nõ audebat oculos i cęlũ leuare: Luc̃. xviij.
c. ipse saluabit̃ per humilitatẽ/aliter non. Vñ sapiens orat

Prouerb. 29. d.

Pd̃. 118.

Eccl.xxiij.a. Extollētiā oculoꝝ meoꝝ ne dederſ mihi. Eſa. v.d. Oculi ſublimiū deprimenť. Sz eſt q̄ neḡter ſe humili/at: vt dr Eccl.xix.d. ideo de q̄ hūilitate intelligat oſtendit.

a Saluabiť innocēs.q.d. ille q̄ eſt hūilis/ita q̄ innocēſ/ſaluabiť. Sz ne crederet q̄ſ/q̄ ſine opib⁹ ſit ſalu⁹/vbi eſt facultas opandi: ideo ſub/dit: b Saluabiť aūt mundicia manuū ſuarū: quę t ſi a deo ſit/ita tñ remu/nerabitur/ac ſi tñ ab hoīe eſſet: Dir enī ſā/ct⁹/manib⁹ mūdiſ ni/tiť. Prouerb.xxx.d. Stellio manib⁹ nitiť: t mozak in ędib⁹ regſ. Itē Prouerb.vltī.d Date ei de fructu ma/nuū ſuaꝝ: t laudēt eā in portis opera eius.

Expoſi.Ca.XXIII.

Respondens aūt Iob. Redargutus iob ab amicī ſuis ſup multiplici pcō/ſicut patet ex p̄cedentib⁹: celo iuſticię accēſuſ/nō libidievidictę ifect⁹: his pctis ip̄eca tur pgnā/rogāsvt ſe ab huiuſmodi abſtineāt peccatis. Diui dik aūt hoc capitulū in duas ptes. In p̄ma dicit iob ſe nec intelligere/necvidere/nec apprehendere deū. In ſcda oſtē/dit/q̄ viā ei⁹ cuſtodire/t voluntatē ei⁹ implere debem⁹. Pri us aūt cōq̄rik ſup ſtatu ſuo: qz eliphaz mentituſ erat/ꝓuerſo melioza p̄mittēs: ac ſi p pctō ſuo amiſiſſet iob bona ſua. Et hoc eſt: d Nūc q̄z in amaritudine ꝛc̄. ꝓpter mēda/ciū.ſ.tuū. Pctā enī p̄imoꝝ/ſūt amaritudo iuſtoꝝ.ij.Corſ. xi.g. Quis infirmat ꝛc̄. e Et manꝰ plagę.i.fortitudo pcuſſionis ſiue doloris. f Aggrauata eū ſup gemi/tū meū: Quia ĩordinata ꝓſolatio amicoꝝ/doloꝛē quē minu ere debuit/augmētauit. Iſa ſ.xvj.a. Conſolatores oneroſi oēs vos eſtſ. Vl' alik: Dēs iuſti ſp ī amaritudine ē/etiā ī p/ſperſ: quib⁹ cū aduerſitas euenit/ingeminat doloꝛē quē iue/nit. Et hoc eſt: manus plagę.i.aduerſitas q̄ mihi accidit/ag/grauata eſt ſup gemitū meū.i.doloꝛē quē p̄ius habebā dū eſſē in ꝓſperſ/augmētauit. Et cū ita grauarek iob q̄ſi ꝓque rendo de incolatu hui⁹ miſerię t dilatiōe patrię: in ꝓſona ſui t pfectoꝝ/ſubdit: g Quis mihi tribuat vt cognoſ/cā/p ſpeciē.q.d. q̄s me liberabit de coꝛpe moꝛtiſ hui⁹ (Ro. vij.d.) vtvideā eū ſicut eſt: h Et inuenīā illū: p ſpeciē/quē nūc gro p fidē. Cantſ.viij.a. Quis mihi det te frēz meū ſugētēvbera mris meę: vt iuenīā te foris t deoſculer te: t iā ne mo me deſpiciat: Inuenīā /fide: deoſculer/charitate. Verba ſūt ſynagoge nondū ꝓuerſę: ſz ꝓpe iā t deſideranti cōuerſio/nē. i Et veniā: paſſibus fidei t bonoꝝ operū. k Ad ſoliū ei⁹. i.ad ꝓſortiū angeloꝝ in quib⁹ ſedet: vbi videť deꝰ deoꝝ in ſion. Eſa.vj.a. Vidi dñm ſedentē ſup ſoliū excelſū. l Ponā iudiciū.i.accuſādo meipſū iudicabo/ne ab ipſo iu dicer. Juxta illud.j.Corſ.xj.g. Si noſmetipſos dīudicare/ mus: nō vtiq̄ iudicaremur. Eccēs.viij.a. Tempus t reſpō/ſionē/coꝛ ſapientſ intelligit. m Coꝛā eo.i. in ſecreto coꝛ dis/vbi ipſe ſolus videt.j.Regſ.xvj.b. Homo videt ea q̄ parēt/deꝰ aūt intueť coꝛ. n Et os meū replebo increpationib⁹: Weipſū p̄imo redarguēs in contēplatione/ vt poſtea dicā in ꝓfeſſione. Iſa ſ.vij.c. Mō parcā ori meo: lo/quar in tribulatiōe ſpūs mei: ꝓfabulaboꝝ cū amaritudine aię meę. o Vt ſciā verba q̄ mihi reſpondeat: in iudi/cio.i. vt intelligā hic in via/ vbi poſſum me coꝛrigere/ quid mihi dicet deus in iudicio. Tanta enī tūc deus reꝛoꝛbis di/cet/quāta eos pati p̄mittet. Et hoc eſt: p Et intelligam/ hic/quid loquaťmihi deus .i.locuturus eſt in iudicio. Ps.111. Btūs ergo t iocunduſ homo/qui miſereť ſui hic t proximi: t cōmodat ſua/egentibuſ: qz ſic diſponit ſermones ſuos ī iu/

a Salūabiť innocēs: ſalūabiť aūt mūdicia manuū ſuaꝝ.

c Respon Ca.XXIII.

d dens autē Iob/dixit:

e Nunc q̄z in āmari/

f tudine eſt ſermo meꝰ: t mā/

g nus plagę meę aggrāuata ē

b ſup gemitū meū. Quis mihi

i tribuat vt cognoſcā t inuē/

k niā illū: t vēniā vſq; ād ſo/

l liū eius: Ponā cōrā eo iu/

m diciū: t ōs meū replebo in/

n crepationib⁹/ vt ſciā verba

o dicio: quibus deo ibidē reſpondeat. Abacuk.ij.a. Sup cu/ſtodiā meā ſtabo: t figā gradū meū ſup munitionē: t contē/plabo: q̄d dicak mihi in iudicio/t q̄d reſpondeā ad arguen/tem me. Ideo conſulit Eccꝰ .xvij.c. Ante languoꝛē para medicinā: t añ iudiciū interroga teipſū. Hoc nō facit: q̄ ma/la ſua negligit emēda re/t hic pacē quęrit.

A De quibus dicit dñs Luc.xix.g. Et quidē B in hac die tua q̄ ad pa cē tibi: nūc aūt abſcō/dita ſunt ab oculis tu/is: q̄.ſ. ſupuentura ſūt tibi. Quia vero nemo iuſtꝰ inuenik/ſi fm dei fortitudinem iudicet: ideo ſubdit: q Mo lo mſta fortitudie contēdat mecū. i. potēria diuinitatis/q̄ eſt maxima fortitudo. Iſi.ſ.xl.c. Si for/C titudo q̄rik/robuſtiſſi/mus eſt. r Cōten

p q̄ mihi rñdeat: t intēlligam

q q̄d loquak mihi. Mōlo mul/

r ta fortitudine ꝓtēdāt mecū:

s nēc magnitudinis ſuę mole

t me premāt. Prōponat ęq/

x tatē ō me: et p̄ueniat ad vi/

ɣ ctoriā iudiciū meum. Si ād

a oriētē iero/ñ apparet: Si ād

b occidentē/nō intēlligā eum:

ç Si ād ſiniſtrā: q̄d āgā: Nō

e apphendā eū. Si mē vtā ad

f dexterā: nō videbo illū. Ip

g ſe vō ſcit viā meā: t prōba/

dat mecū: diſtricte fm merita iudicando. s Nec mag nitudinis ſuę mole. i. immobili iuſticia. t De pre/mat: iuſte condēnādo. Iſi.j.xxvj.d. Quis poterit tonitru um magnitudinis eius ītueri: Itē.j.xxv.b. Ecce enī luna nō ſplendet: t ſtellę nō ſunt mundę in ꝓſpectu eius: quāto magꝭ homo putredo: t filius hominis vermis. Ideo clamat Ps. Ps.119. Si iniquitates obſeruaberſ dñe/dñe q̄s ſuſtinebit: Nō igit ſic faciet deuſ: ſed v Ꝓponat equitatē cōtra me Ps.10. .i. iuſticiā dulcoꝛe miſericoꝛdię temperatā. De q̄ Ps. Equi tatē vidit vultus eius. Hac equitate adequak deꝰ quodāmo do ſuę creaturę: vt nec peccatū inultum dimittat: nec digna aīaduerſione puniat: ſz iuſte t miſericoꝛditer: qz vniuerſęvię Ps.24. dñi/miſericoꝛdia t veritas. Prouerb.xvj.a. Miſericoꝛdia t veritate/redimik iniquitas. Vel aliter ſm Gregſ. Propo nat equitatē cōtra me. i. ad arguendū me mittat filiū incar/natū/q̄ equitas dicik: qz equus mediatoꝛ inter nos t deū. j. Timoth.ij.b.q.d. meinoꝛ infirmitatis humanę (cui ſe ad/aptauit/foꝛmā ſerui accipiēs) miſereak mei peccatoꝛſ. Et ſic Pbil.2.a. y Judiciū meū: q̄ iudicabo: r Peruenīat ad vi/ctoriā: victo. ſ. diabolo/q̄ deſiderat dānationē meā. Et qz filiū mitti rogauerat Iob: poſſet q̄s credere q̄ aliq̄ certo lo/co cōprehenderek/de q̄ mitteretſ: t ita nō eſſet vbiq̄: Jō hūc errorē excludēs dicit: z Si ad orientē iero/nō appa ret. q.d. creatoꝛ omniū vbiq̄ eſt: t nō in pte: t tūc munus inueniť/qñ in pte ḡrik. Vl' aliter ſm Gregſ. Si ad orientē iero. i. ad contēplationē diuinitatſ ei⁹/nō apprehendā. i. nō poſſū eū comprehēdere/vt eſt in natura ſua: quia deū nemo vidit vnq̄: Joh.j.b. Exo.xxxiij.d. Nō videbit me hō t vi/uet. a Si ad occidentē iero mentis ītuitu. i. ad tpales 1.Corſ.13.d. creaturas: b Nō intelligā eū: pfecte t apte: qz vide/mus nūc p ſpeculū in ęnigmate. i. p. creaturas/obſcure t im/pfecte. c Si ad ſiniſtrā. i. ad malos: vl' opa mala ꝓſide/randa: nō apprehendā eū. e Si me vtā ad dexterā. i. ad bonos/vl' opa bona: f Nō videbo illū. q.d. nuſq̄ poſſū videre eū/ſz ipſe me ſp videt/vñ magis timendꝰ eſt. Vel ſic: Si ad ſiniſtrā iero/peccatſ ꝓſentiēdo vl' faciēdo: vel in aduerſis deſperando: vl' numis dolendo: d Quid agā: nō apphēdā eū: imo amittā. Si ad dexterā: de virtutibus ſupbiendo: nō videbo illū/ꝑpter peccatū elatiōis. Jdeo dr Prouerb.iiij.d. Me declineſ ad dexterā neq̄ ad ſi niſtrā. i. nō frāgarſ aduerſis: neq̄ ꝓſperſ extollarſ: Vel ne cō ſentias pctō/neq̄ ſupbias de bono. g Ipſe vo ſcit viā meā. i. cogitatiōes t opa. q.d. licet ego nō poſſū videre eū/ ipſe tñ videt me: qz oīa patēt oculis ei⁹. Prouerb.xv.a. In oī loco oculi dñi ꝓtēplant bonos t malos. In eodē.v.d. Re ſpicit dñs viā hoīs: t oēs greſſus ei⁹ ꝓſiderat. b Proba/

uit me: ꝑbatiõe tribulatiõis: a Quasi aurũ qõ ꝑ ignẽ trãsit: qõ q̃dẽ nõ ꝓsumit igne/ꝫ puri⁹ reddit: sic electi in tribulatiõe. Sap. iij. a. Tãq̃ aurũ in fornace ꝑbauit electos dñs. Prouerb. xxvij. c. Quõ ꝑbat ī ꝓflatorio argentũ/ t in fornace aurũ: sic ꝑbat hõ ore laudantiũ. Eccl. xxvij. a. Vasa figuli ꝑbat fornax: t hoies iustos tẽpta/tio tribulatiõis. Et qz sic ꝑbauit: b Vestigia ei⁹. i. opa ei⁹: c Secut⁹ est pes me⁹. i. affect⁹. Eccl. xxiij. d. Glia magna seq̃ dñm: lõgitudo eñ dier̃ assumet ab eo. j. Petri. ij. d. Christus passus est ꝑ nobis/ vobis relinquẽs exẽplũ/ vt seq̃mi vestigia ei⁹: q̃ pctm̃ ñ fecit. Greg⁹. Gressus dei/ sũt opatiões ei⁹: q̃b⁹ bon⁹ malusq̃ regit. Et nos vestigia gressuũ ei⁹ seq̃mur: cũ ei⁹ longanimitatẽ/ pietatẽ/ humilitatẽ intuẽtes/ imitamur. Vñ Heb. xij. a. Aspicientes in auctorẽ fidei t cõsũmatorẽ iesũ: recogitate eũ q̃ talẽ sustinuit a peccatorib⁹ aduersus se ꝓtradictionẽ: vt nõ fatigemini animis vr̃is/ deficientes. Job igit ꝑ spm̃ inspiciens futurã vitã: christi se imitatorẽ dixit. d Viã ei⁹. i. mãdata dei: ꝑ que ipse venit ad nos p̃cipiendo: t nos ad ipsũ iplendo. e Custodiui/ ꝑ rectitudinẽ intẽtiõis. f Et nõ declinaui ex ea/ ꝑ malicĩã opationis. g A mandat⁹ labior̃ ei⁹. i. sacrę scripturę. i. vtriusq̃ testamenti. Vl labior̃. i. ꝑbar. h Nõ recessi/ contra mandata faciendo: vl aliq̃d de ipsis omittendo. Ps. Propt̃ verba labior̃ tuor̃ ego custodiui vias duras. Deut. xxvj. c. Nõ ꝑteriui mandata tua/ nec oblitus sum iperij tui. i Et in sinu meo abscondi verba oris ei⁹. q. d. diligent custodiui t ipleui mãdata ei⁹: t ex amore/ nõ timore: q̃ eñ diligim⁹/ ī sinu recõdim⁹. Prouerb. iij. a. Przecepta mea cor tuũ custodiat. k Ipse eñ sol⁹ est. Jn h̃ oñdit iob/ q̃ ī tot bonis q̃ egerat se nihil esse credidit. q. d. licet hęc fecerim/ tñ nihil sũ. Ipse eñ sol⁹ est/ ꝑ se. Exo. iij. d. Ego sũ q̃ sum: et q̃ est misit me ad vos. l Et nemo auertere põt cogitationẽ ei⁹. i. ꝓuidentiã ei⁹. Wicl. ij. b. Nũq̃d abbreuiat⁹ ẽ spũs dñi/ aut tales sũt cogitatiões ei⁹: q̃. s. possint auerti vt nõ ipleant: q. d. nõ. Greg⁹ eñ dic̃: Sic̃ imutabil⁹ est ī natura: ita t ī cogitatiõe. Oĩs enim ei⁹ snia p̃cibus sctor̃ aliq̃n exter⁹ auertat: tñ ei⁹ ꝓsiliũ inter⁹ nõ mutat. m Et aĩa ei⁹. Greg⁹. i. vis q̃ cũcta disponit. i. volũtas bñplaciti: n Quicũq̃ voluit hoc fecit. Etiam q̃ volũtati ei⁹ repugnare videt: illi seruit. Esa. xlvj. d. Cõsiliũ meũ stabit: t oĩs voluntas mea fiet: t ideo timendũ est infirmo. Q̃ ꝓsiderãs Iob/ subdit: o Cum expleuerit tc̃. q. d. iã ꝑpendo q̃ patior: ꝫ adhuc timeo q̃ pati possũ: Nã si adhuc me ferire cogitat: adhuc inuenit vbi plaga crescat. Et hoc est: Cum expleuerit in me voluntatẽ suã/ flagellando me. p Et alia multa sĩlia/ q̃b⁹ me feriat: vl ꝑt q̃ me feriat: q Prẽsto sũt ei/ q̃ oĩa videt/ q̃ oĩa põt. r Et idcirco a facie ei⁹ turbat⁹ sum. i. a ꝓsideratiõe iudicior̃ ei⁹: vl a p̃sentia flagellantis hic/ t iudicant⁹ in futuro. Si eñ ita hic flagellat/ q̃d faciet ī futuro? Hiere. xv. d. A facie man⁹ tuę sol⁹ sedebã: qm̃ cõminatiõe replesti me: qz factus est dolor me⁹ ꝑpet⁹/ t plaga mea desꝑabilis. Vel a facie ei⁹. i. ab ipsa tribulatiõe: q̃ facies dei dr: qz ꝑ ipsã iustitia ei⁹ cognoscit. Esa. xxvj. c. A facie tua dñe ꝓcepim⁹/ t q̃si parturiui/ mus/ t peperim⁹ spm̃ salutis. s Et ꝓsiderans eũ timore/ aĩaduersionẽ ei⁹: t Sollicitor/ timore futuri. Sed qz posset aliq̃s q̃rere: vñ ei timor iste: Subdit: v De⁹ molliuit cor meũ/ vt timeã. q. d. nõ est ex me q̃ sic timeo/ ꝫ ex deo. Greg⁹. Cor mollit: q̃n supni timore iudicij penetratur:

a uit me q̃si aũr̃ q̃ ꝑ ignẽ trã/
b sit. Vestigia ei⁹ secutus est
c pes me⁹: viã ei⁹ custodiui: t
d nõ declinaui ex ea. A mãdã
e tis labior̃ ei⁹ nõ recessi: et in
f sinu meo abscõdi verba or̃
g ei⁹. Ipse eñ sol⁹ est: t nemo
h auertẽ põt cogitationẽ ei⁹: t
i aĩa ei⁹ † q̃dcũq̃ voluit h̃ fe/
k cit. Cũ expleuerit ī me volũ/
l tatẽ suã: t aliã multa simulia
m pręstò sũt ei. Et idcirco a fa/
n cie ei⁹ turbat⁹ sũ: t ꝓsiderãs
o eũ timore sollicitor̃. Deus
p molliuit cor meũ: t om̃ipo/
q tens ꝓturbauit me. Nõ eñ
r perij ꝓpter imminẽtes tene/
s bras: nec faciem meam ope/
t rũt caligo. Ca. XXIIII.

c B omnipotẽte non
d sunt abscõdita tp̃a:
e qui aũtem nouerunt
f eũ/ ignorant dies illius.
g Alij termnos transtulerũt:
h

Vl tqueũq̃ voluit hec fecit.

B

A

Ad̃ fit/ q̃n dñs aufert cor lapideũ/ t dat cor carneũ: Ezech. xj. d. i. molle/ q̃d possit penetrari clauo timor⁹/ vl gladio amoris. x Et omipotẽs ꝓturbauit me: Ex timore supni t districti iudicij. Et nota q̃ dicit ꝓturbauit me: non turbauit: Nõ eñ ex solo deo ẽ ista turbatio/ ꝫ ptī a nob. Cant⁹. vj. d. Aĩa mea conturbauit me ꝓpt̃ q̃drigas aminadab. i. ꝓpt̃ doctrinã q̃ttuor euãgelior̃. Aminadab/ iterꝑtat⁹ spõtaneus. y Nõ eni perij tc̃. q. d. Vere de⁹ mollit cor meũ/ vt timeã: t ñ desperẽ: Nõ eni perij/ desperãdo: z Propter imminentes tenebras. i. tribulationes. Greg⁹. Flagella iustor̃/ vl ꝑterita purgãt/ vel futura pctã auertũt/ q̃ ppetrari poterãt: Job xo flagellis/ nec a ꝑterit⁹ purgat/ nec a futur⁹ ꝓtegit: ꝫ virt⁹ auget. Vñ sequit: a Nec faciẽ meã. i. mentẽ: b Operuit caligo/ pcti: et si aliq̃n tetigit. Et sic innuit Iob se flagellatũ nõ ꝓpt̃ pctm̃/ ꝫ ꝓpt̃ augmẽtũ virtutũ. Vñ. ē. xvij. a. Nõ peccaui/ t in amaritudinibus morat⁹ oculus me⁹. Sępe eñ accidit q̃ subortę cogitatiões illicite tangũt corda iustor̃: Sz qz cĩllus abigunt/ caligo peccati facit cordis nõ opit. Vñ cũ abraam sacrificiũ offerret/ insistẽtes aues ptulit: q̃s studiose ne sacrificiũ raperent abegit: Gen̄. xv. c. Sic t nos debemus facere cũ in ara cordis sacrificiũ devotę oĩonis deo immolamus: ab immũdis spiritibus t inq̃et⁹ cogitationibus ne illud rapiãt q̃d offerimus/ custodiamus. Exposi. Ca. XXIIII.

c B omnipotẽte tc̃. Vulta dixerat Iob de deo/ q̃ defacili nõ potest cõprehẽdi. Vñ moderat⁹ se freno sciẽtię: qz ñ plus sape q̃ oportet sape: Ro. xij. a. De his q̃ q̃ dixerat/ deo attribuẽs scientiã/ ait: Ab omipotente tc̃. Diuidit aũt h̃ capitulũ p̃cipaliter ī duas partes. Jn p̃/ma agit de violẽtia t rapina malor̃. Jn secũda de maledictionibus t pęnis eor̃: qz ab aquis niuiũ trãsibũt ad calorẽ nimiũ. Dicit q̃: Ab omnipotẽte nõ sunt abscondita tẽpora. Ad lr̃az/ rex mutabilitates/ tẽpor̃ vicissitudines. Jpe eñ nouit initiũ/ mediũ t ꝓsũmationẽ ab ęterno: vt dr Sap̃. vij. c. Et Eccl. xxiij. d. Dño deo anteqũ crearent̃ omnia sunt agnita: Sz nõ sic homini. d Aũt. i. qz: e Qui nouerũt ꝑ fidẽ: f Eũ. i. deũ: g Ignorãt dies illius. i. q̃liter eius ęternitas sit añ sęcula sine p̃terito/ sine mora longa/ sine futuro ꝑpetua. Greg⁹. Quãtũcunq̃ anima inrẽdat: nec seipsã inuestigare poterit: quãto min⁹ illius magnitudinem q̃ illã cõdere potuit. Vñ. Sap̃. ix. d. Quę in ꝓspectu sũt inuenimus cũ labore: quę aũt in cęlis sunt/ q̃s inuestigabit? Jtẽ Baruch. iij. d. Nõ est qui possit scire vias eius: neq̃ q̃ exquirat semitas eius. h Alij terminos transtulerũt. Hoc dicit cõtra superbũ eliphaz t hęreticos: qui altiora se quęrũt. q. d. qui nouerunt deũ pẽr fidẽ/ ipsi ignorant. i. ignorare se fatent̃ dies illius: Sz alij. i. hęretici/ qui per eliphaz designant̃: transtulerunt terminos. i. constitutiões antiquor̃ patrũ/ ꝑuaricando/ vel extranee exponẽdo transcẽderunt. Contra q̃s dicit Prouerb. xxij. d. Ne transgrediar⁹ terminos antiquos/ q̃s posuerũt patres tui. Exo. xix. d. Cõtestare ꝓp̃m: ne forte velit trãsgredere terminos ad videndum deũ. Q̃ sępe faciũt hęretici: t etiã q̃dã christiani nimis curiosi. De q̃bus Hiere. xxix. b. Nõ vos seducãt ꝓphę t diuini vr̃i/ t ne attẽdat⁹ ad sõnia. Jbi Glo. Pseudo ꝓphę sũt/ q̃ ꝑter h̃ q̃ spũssctus sensit ī scriptur⁹ apponũt. Diuini/ q̃ ꝓiectura suę ment⁹ t icerta futuror̃ q̃si vera ꝓnũciant. Jtẽ Ezech. iij. a. Fili hoĩs tc̃. t loqr⁹ verba mea ad eos. Jbi Glo. Qui ī expositiõe sacri eloquij: vt auditoribus placeat: aliq̃d fingit: sua

Psa. 16.

verba sunt q̃ loquit/non dei. Qui aũt aliter q̃s is qui ptulit/ scripserit:ꝛ sub alio intellectu ad edificationẽ charitat̃ : dñi sũt ꝛba q̃ dicit. a Diripuerũt.i.i diuersos errores tra/ xerũt: b Greges.i.simplices. c Et pauerũt eos/ doctrinis pestiferis. d Asinũ pupillor̃.i.pfectos/qui portãt onera alior̃ :q̃ cibo fidei nutriunt̃ : ꝛ pr̃is sui.i. christi ꝓ se mortui faciẽ nõ videt adhuc per speciem:

e Abegerũt/ab ec clesia. Talis asinus fu it moyses : Numeri. xj.c. Nõ possũ solus sustinere hũc ꝓplm.

Al. ꝛvigilãtes q̃s

f Et abstulerũt/de eccl'ia: b Boue.i. ꝓdicatorẽ:q̃ vomere ꝓ dicatiõis duriciã cor/ dis terrenor̃ scindit/vt ibi seminẽt semina vir tutũ. De hoc boue dr Deut.xxv.a. Et. j. Cor̃.ix.b. Nõ alliga bis os boui triturãti. Prouerb.xiiij.a. Ubi non sunt boues/pr̃sepe vacuũ est.

B

i Viduę.i.eccl'ię/q̃ occisi viri sui.i.christi interim visione ꝑuata est. Prouerb.vij.c. Nõ est vir i domo:abijt via lon/ gissima:sacculũ pecunię secũ tulit:i die plenę lunę reuersur⁹ zc. g Pro pignere.i.ꝓ simplicib⁹. Et recte dic̃ ꝓ pig/ nere: Ma cũ pign⁹ auferr̃/aliud est qđ teneꝛ/ꝛ aliud qđ q̃rit: Ita hęretici/ꝓdicatores auferre conant̃/vt simplices postea trahãt. Deut.xxiij. c. Nõ auferes loco pignerꝫ viduę vesti mẽtũ. k Subuerterũt pauperũ viã.i.cogitationes et opa humiliũ. l Et oppꝛesserũt/ipsi hęretici: m Dã suetos terrę.i.simplices:q̃s ipi hęretici ꝑuis doctrinis op pr̃imũt. Amos.ij.b. Qui ꝓterũt sup puluerẽ trę capita pau/ perũ:ꝛ viã humiliũ declinãt. Mich.ij.c. Desup tunicã pal/ liũ tulistis:ꝛ eos q̃ trãsibãt simplicit̃ ꝓuertistis i bellũ. Ideo ꝓhibitũ est ne simplices disputẽt ꝓtra hęreticos. Uñ Deut. xx.b. Quis ẽ hõ q̃ formidolosus ẽ ꝛ corde pauido : vadat et reuertat̃ in domũ suã. Ibi Glo. Ad disputationẽ ꝓtra hęre/ ticos venire nõ debet nisi doct⁹ ꝛ pfectus : ne supatus alios scandalic̃et. n Alij.i.raptores:q̃ sũt alij ab hęretic̃. Al': Alij/eor̃: o Quasi onagri.i.suis voluptatib⁹ vacãtes/ a vinculis fidei ꝛ rõnis liberi/habitu religiosi/ꝫ corde luxuri osi:secreta loca colẽtes/vt eo liber⁹ decipiãt:q̃ ex vitę meri/ to reuerentiores videnꝫ. Piere.ij.e. Onager assuetus in so/ litudine/in desiderio aĩę suę attraxit ventũ amor̃ sui. Sup. xj.c. Uir vanus in supbiã erigit̃/ ꝛ tãq̃ pullũ onagri se libe/ rũ natũ putat. p Egrediunt̃ ad opus suũ.i.ad desi deria sua explenda. Phil'.ij.c. Oẽs q̃rũt q̃ sua sunt/nõ q̃ ie/ su christi. q Uigilantes q̃s ad ꝓdã.i.ad corr̃upen/ dũ simplices: vl' rapiendũ ꝛ trahẽdũ ꝛba sctõr̃ ad sensũ ꝓ/ prĩũ. Et sic r Dr̃eparãt panẽ/erroris: s Liberis.i. simplicibus:q̃s in errore suo falsis dogmatibus genuerunt. Prouerb.iiij.c. Nõ dormiũt nisi cũ male fecerint:nec rapit sõn⁹ ab eis nisi supplantauerint. Ad lr̃az etiã patet hoc de la/ tronibus ꝛ raptoribus:q̃ latẽt in siluis vt spoliẽt transeuntes: ꝛ onagris cõpar̃/ꝓt luxuriã ꝛ vagationẽ. t Agrũ non suũ.i.sacrã scr̃pturã:q̃ semia bonor̃ opm ꝓfert: v Deme/ tũt.i.puerse iterꝛpr̃antes/ad libitũ suũ exponũt. x Et vi/ neã.i.sacrã scripturã:q̃ veritat̃ sn̄ias q̃si botros virtutũ ꝓ/ fert. y Eius quę vi oppꝛesserũt.i.christi / cui⁹ veritatẽ violenꝫ inflectũt: z Uindemiãt.i.pr̃aue exponũt/ausc/ rendo veras sn̄ias/ꝛ fallas fallacit̃ fingendo .Sacra igit̃ scri/ ptura ager dr̃/q̃ pascit:ꝛ vinea/q̃ inebriat:quã hęretici mõ demerũt ꝛ vindemiãt/male exponendo:ꝛ veras sn̄ias sctõr̃ auferendo. Sz erit adhuc q̃ sancti ꝓ laboze q̃ laborauerũt in expositiõe sacrę scripturę remunerabunt̃: ꝛ hęretici quasi

a diripũerũt greges/ꝛ pauerũt eos. Asinũ pupillor̃ abegerũ rũt:ꝛ ãbstulerunt ꝓ pignerẽ bouẽ vidũę. Subuerterunt pauperũ viã: ꝛ oppꝛesserũt pariꝫ mãnsuetos terrę. Alij q̃si onagri i deserto egrediũt ad op⁹ suũ ꝛvigilãtes q̃si ad p̃dã/ꝓparãt panẽ liberꝫ. A/ grũ nõ sũũ demetũt:ꝛ vinẽã ei⁹ quẽ vi oppꝛesserũt vindẽ/ miãt. Nudos dimittũt hoies/ idumẽta tollẽtes: q̃b⁹ nõ est opimẽtũ i frigor̃e:q̃s imbr̃es

b c d e f g h i k l m n o p q r s t v x y z ã b c d

mõtiũ rigãt:ꝛ nõ hãbẽtes ve lamẽ/ãpl'exãt lapidẽ. Uim fecerũt deꝑdãtes pupillos: ꝛvulgũ paupez ꝛspoliauerũt. Nudis ꝛ incẽdẽtib⁹ absq̃ ve stitũ/ꝛ ẽsurientib⁹ tulerũt spi/ cãs. Inf acẽruos eorũ me/ ridiãti sũt:q̃ cãlcat̃ torcula/ rib⁹ sitiũnt. Dẽ ciuitatib⁹ fe/ cerũt viros gemere:ꝛ ãia vul/ nerator̃ ꝛclamabit:ꝛ dẽ⁹ iul/ tũ abire nõ pot̃. Ipsi fuerũt rebelles lumini: nẽscierũt vi/ as ei⁹:nẽc reuersi sũt ꝓ semi/

Al. ꝛeppoliauerunt.

Al. ꝛclamauit.

ĩfidelitatis. e Quos ibres montiũ.i.doctrina ꝓphetar̃: q̃ dicũt mõtes,ꝑpt firmitatẽ ꝛ vitę eminẽtiã: f Rigãt:do cendo/benigne monendo. g Et nõ habẽtes velamẽ/ virtutũ vl' bonor̃ opm: h Amplexant̃/oz̃ionib⁹: i La pides.i.scr̃os:q̃r suffragia postulãt/ de nullo opere suo cõ fidẽtes. k Uim fecerũt deprẽdantes pupillos.i. teneros in eccl'ia : q̃bus denuo mundus pater mortu⁹ est:ꝛ ꝓcupiscentia mr̃. l Et vulgũ pauperẽ:vl' vulgus pau/ perũ.i.ꝓ ĩm idoctũ: m Spoliauerũt:ꝛtrib⁹. n Nu dis.i.ociosis. o Et icidẽtib⁹.i.mala agẽtib⁹. p Abs q̃ vestitu/virtutũ. q Et esurientib⁹/panẽ sanę doctri nę: r Tulerũt.i.abstulerũt: s Spicas.i. antiq̃r pa trũ sententias. t Inter aceruos eorũ.i.in multitudine ꝑsecutor̃ eccl'ię: v Meridiati sũt.i.reqeuerũt. Al': In ter aceruos eorũ.i.i medio ꝓncipũ ꝛ tyrãnor̃ quieuerũt: quor̃ appetũt familiaritatẽ/vt eos moueãt ꝓtra ecclesiam. x Qui calcat̃ torcular⁹.i.plurib⁹ martyrib⁹ iterem/ ptis in eccl'ia:q̃ dicit torcular:qr in ea calcant̃ scti: q̃r corpa ꝓ̃ciũt vt vinacia:ꝫ aĩę q̃si vinũ optimũ i cęli cellario recõ/ dunt: y Sitiũt:qr agendo crudelia:eo ipso crudeliores fi unt/ꝛ maiora facere ambiunt. z De ciuitatibus ꝛc.q. d.etiã fortes eccl'ię oppꝛesserũt /non solũ pauperes. Sz nc impune hoc facere crederenꝫ:subdit: a Et aia vulnera tor̃ clamabit:ad deũ/vt vindicet eos:qr etsi de⁹ ad tps ꝑmittat/aliq̃n tñ vlciscet. Eccl'i.xxxv.c. Nõ accipiet dñs plo nã in pauperẽ/ꝛ deprecationẽ lęsi exaudiet:nõ despiciet prę ces pupilli/nec viduã si effũdat loquelã gemit⁹. b Et dẽ⁹ iultũ abire nõ patit̃:qr iustus est. c Ipsi fuerũt re/ belles lumini.q.d.nõ ignorãtia/ꝫ supbia deliq̃rũt:scien/ tes eñ bonũ/noluerũt facere illud:ꝛ iõ grauius peccauerũt. Luc.xij.f. Seru⁹ q̃ cognouit volũtatẽ dñi sui ꝛ nõ facit/va/ pulabit mult̃. Al' fuerũt rebelles lumini.i.gr̃ę dei/ꝛ do ctrię q̃ illũinat: Et iõ d Nescierũ vias ei⁹.s.dei: Uias dico/q̃b⁹ venit̃ ad ipsũ.i.sctãs cogitatiões ꝛ bona opa. Uel ꝑcepta dei dicunt̃ vię ei⁹:qr per eor̃ obseruãtiã venit̃ ad ip/ sum. De his dicitur Piere.vj.d. State super vias ꝛ vide/ te/ꝛ iterrogate de semitis antiquis/q̃ sit via bona:ꝛ ambula te in ea.Qui rebelles sũt gr̃ę/ꝓ supbiã exꝛcant̃/vt nesciãt vi as istas. Uñ Prouerb.iiij.c. Uia ipsor̃ tenebrosa :nesciũt vbi corr̃uãt. e Nec reuersi sũt ꝓ semitas illi⁹.q.d.exꝛ/ cati ꝓ supbiã/nescierũt vias ei⁹.i.mãdata dei:Quia cũ cogno uissent deũ/nõ sic deũ gl'ificauerũt aut gr̃as ꝛgerũt/ꝫ evanu erũt in cogitationibus suis:ꝛ ideo obscuratũ est insipiẽs cor eor̃:Ro.j.c. Et idcirco/nõ sũt reuersi/a malicia sua:per semitas illius.i.ꝓ pnitentiã:q̃ est via angustio:q̃ obscr/

uantia mandatoꝝ dei. a Mane primo ꝓsurgit homicida ꝛc. Hic mutat numerus. Sup em locutus est iob de raptoribus vel hereticis in plurali/persequendo mala eoꝝ: Nunc aũt subdiuidendo/quasi duo genera ostendit esse iter illos. Mã quidã eoꝝ quasi homicidę/manifeste peccãt: Alij quasi adulteri occulte. Et ꝫ est: Mane tpis.ſ.ad litterã: Vel mane ꝓsperitatis: Cõsurgit homicida.i. hereticꝰ manifestus. De q̃.ſ. Joh. iij.c. Omnis qui odit fratrem suum/homicida est: b Interficit: ꝓtaua doctrina: c Egenum ꝛ pauperem.i.simplicem/ꝛ indoctos.

a tas illius. Mane primo cõ
b surgit homicida: iterficit é/
d genũ ꝛ pauperẽ: ꝓ nocte vo
e erit q̃si fur. Oculus adulte/
f g h i k l m n o p q teri obseruat caligine/dicẽs: nõ me videbit oculꝰ: ꝛ operiet vultũ suũ. Perfodit i tenebris domos/ sicut in die condixerant sibi: et ignora/

r uerũt lucem. Si subito ap/
s paruerit aurora: arbitrant
t umbram mortis: ꝛ sic in te/
v x y nebris quasi in luce ambu/
z lant. Leuis est super faciem
a aq̃. Maledicta sit pars eiꝰ
b in terra: nec ambulet per vi/
d am vinearũ. Ad nimium ca
lore trãseat ab aq̃s niuis:

Ps.89.

Est mane

- Prosperitatis. Eccs .x.c. Ve terre cuius rex puer est: ꝛ cuius principes mane comedunt.
- Dominicę resurrectiõis. Esa.xxj.d. Venit mane ꝛ nox: si q̃ritis/ q̃rite ꝛc.
- Mundi.ſ.prima ętas. Matth.xx.a. Sile est regnũ cęlox homini pifamilias /q̃ exijt primo mane ꝓducere operarios in vineã suã ꝛc.
- Hominis.ſ.infantia vel puericia. Ps. Mane sicut herba trãseat: mane floreat ꝛc.
- Salutis.ſ.incarnatio christi. Exo.xvj.b. Dabit vobis dominus vespe carnes edere: ꝛ mane panes in saturitate.
- Temporis.ſ.ortus solis. Marci. vlt.a. Valde mane vna sabatox ꝛc.
- Peccatoris.ſ.illuminatio gratie/seu initiũ pęnitentię. Osee.vj.a. In tribulatione sua mane consurgent ad me.
- Eternitatis.ſ.dies iudicij. Ps. Mane astabo tibi ꝛ videbo: qm̃ nõ deus ꝛc.

Ps.5.

Hec quattuor.ſ.euigilatio/ opandi inchoatio/finis noctis/ initiũ diei: i q̃libet istox mane attendũt. Sequit: d Per noctẽ/tpis ad lram: vel aduersitatis: e Erit q̃si fur/occulte decipiẽs.q.d. vbi nõ audet manifeste hereticꝰ seminare errorẽ suũ/occulte insidiat. Vl sic ꝑm Gregꝰ. Hereticꝰ i ꝓsperitate positus/apte simplices ꝛ hũiles deprimit: in aduersitate ꝓo ꝛ dejectiõe positus/ꝓ iniq̃ ꝓsilia latenter lędit. De q̃bus dr Wich.ij.a. Ve q̃ cogitatis inutile/ꝛ operamini malũ in cubilibꝰ vr̃is: in luce matutina faciunt illud/qm̃ ꝓtra deum est manus eoꝝ. Similiter faciunt q̃dã mulieres/i iuuentute sua seipsas ꝛ multos alios interficiunt/manifeste luxuriantes: in senectute ꝓo ꝓ iniqua ꝓsilia quasi mediatrices alias ꝛ alios interficiũt. f Oculus adulteri: ad litterã: g Obseruat caligine.i. tenebras q̃rit: vt liberius peccet: Juxta illud Joh.iij.c. Qui male agit/odit lucẽ. Vl adulter dr quersus p̃dicatoꝝ/siue hereticꝰ: q̃ ꝓ sacrã p̃dicationem nõ q̃rit deo filios generare/ꝫ scientiã suã ostentare. Et sicut adulter nõ q̃rit in coitu ꝓlẽ/ꝫ voluptatẽ/ ꝛ carnẽ alienã sibi illq̃t illicite: Sic hereticꝰ fidelẽ animã i suo rapit errore. De his dicit apls.ij. Cor.ij.d. Nõ sumꝰ sicut plurimi / adulterantes verbũ dei.i. ꝓ laude sua/nõ ꝓ salute aiaꝝ/aut glia dei/ p̃dicãtes. Dicit g̃: Oculꝰ adulteri.i. intẽtio hereticorum: obseruat caligine.i. q̃rit inanẽ gloriã. Vl obseruat caligine.i. dissimulabit se ꝛbis ꝛ habitu ꝛ victu religiositatis: h Dicẽs/apud se: i Nõ videbit me oculꝰ: homo. k Et operiet vultũ suũ.i. coꝝ suũ/ne cognoscat. Sicut adulter opit vultũ suũ/ad lram/ne cognoscat: ita q̃libet peccatoꝝ vultũ hois exuit/induẽdo facie lupi ꝓ rapacitatẽ: leonis ꝓ supbiã: vsi ꝓ castrimargiã: porci ꝓ luxuriã: ꝛ sic de aliis/ne cognoscat a dño in die iudicij. Vñ talibꝰ dicturus est: Amẽ dico vobis/nescio vos: Matth.xxv.a. qz vultũ meũ ꝛ imaginẽ exuistis. l Perfodiũt/tales adulteri.i. hereticorum: m In tenebris/ignorãtię vl aduersitatis: n Domos.i. pciẽtias/vl ecclias fideliũ: o Sicut i die/ꝓspitatis: p Cõdixerãt.i. venerãt/vt deciperẽt simplices.q.d. Hereticorum iustis ꝓspantibꝰ/prava suadere nõ audẽt: ꝫ q̃si ex ꝓdicto p̃stolank/vt aliq̃d aduersitatis patiank: Et tũc dicũt eis hoc accidisse ꝓpter pctã sua/ ꝛ malã fidẽ eoꝝ: ꝛ sic ex aduersitate bonoꝝ mẽtes ꝓfodere moliũt. q Et ignorauerũt lucem: gr̃ę vel sanę doctrinę. De hoc dr Prouerb. j.b. Insidiemur sanguini: absc̃odamꝰ tenduculas ꝓtra iusontem. Vel sicut de homicida/q̃ de die interficit ꝛ ꝓ noctẽ insidias parat: Sic de his q̃ in tenebris fodiũt: ꝓ die ꝓo machinas parãt: ꝛ sic sp peccãt. r Si subito apparuerit aurora ꝛc. q.d. tales de nocte vagãtes dolẽt ad ortũ auroꝝ: qz qui male agit odit lucẽ: ꝛ nõ venit ad lucẽ/vt nõ arguank opa eiꝰ: Job.iij.c. Eph.v.c. Omnia q̃ arguunt/a lumine manifestabunt. Vl sic de hereticis: Si subito ꝛc. q.d. hereticj gaudẽt de aduersitate bonoꝝ: Si aũt subito apparuerit auroꝛa.i. si iustus aliq̃ potestate vel dignitate claruerit: s Arbitrank vmbrã mortis/ sibi imminere. i. de ꝫ dolẽt vlq̃ ad mortẽ: qz tũc nõ audẽt loqui. Quia sic dr Prouerb.xx.b. Rex q̃ sedet in solio iudicij sui: intuitu suo dissipat oñe malũ. Vl ideo dolẽt: qz q̃ puerse egerũt/puniri timẽt / ꝛ corrigi nolũt. Vñ sequit: t Et sic i tenebris/pctoꝝ: v Quasi in luce: iusticię: x Ambulãt. Ac si dicat: Ita gaudẽt in nocte pctĩ/ac si eos lux iusticię circũfundat: Vel in p̃senti cęcitate ita lęti sũt/ac si iã ętern̄ patrię luce pfruank. Prouerb.xxj.a. Lucerna impioꝝ pctm̃. Jtẽ in eodẽ.xv.c. Stultitia gaudiũ stulto. y Leuis est. Dutak numerꝰ: a plurali trãsit: vl redit ad singularẽ: In q̃ notak q̃ ꝓfusa est vnitas maloꝝ. Dicit g̃: Leuis est. ſ. hereticus. i. instabilis. Jacob.j.b. Vir duplex aĩo/icõstãs est i oibꝰ vijs suis. Eccj.ij. c. Ve duplici corde ꝛ labijs sceleſtis/ꝛ manibꝰ malefaciẽtibꝰ/ ꝛ pctori ingredienti terrã duabꝰ vijs. Vl iniquus q̃libet/leuis est: z Sup faciẽ aquę. i. plus q̃ aqua in supficie: qz ad omnẽ flatũ tẽptatiõis statim dejcit. Sap.v.c. Spes impij tanq̃ lanugo q̃ a vẽto tollit: ꝛ tãq̃ spuma gracilis q̃ a procella dispgit/ꝛ tãq̃ fumus q̃ a vẽto diffusus est. a Maledicta sit pars eiꝰ in terra. i. quã habet in terra: qz nec donis p̃sentis ꝓspitatis cõpescat a malo: immo peior efficit. Hec pars maledicta est: qz etsi iniquus vl hereticus ad tps bñdicit bñdictione sinistrę: in reatu tñ eternę maledictiõis tenet. Vñ Prouerb.xx.c. Hereditas ad quã festinat in ꝓncipio: in nouissimo benedictione carebit. b Nec ãbulet/ hereticꝰ: c Per viã vineaꝝ. i. ꝓ rectitudinẽ fidei ecclię: q̃ est vinea/ vbi vmbra. i. quies/ vbi odor. i. fructꝰ: q̃ nihil habet hereticus. Et hoc dicit iob nõ impcando/ꝫ p̃dicendo/ vl diuinę iusticię ꝓsentiendo. d Ad nimiũ calorẽ transeat ab aquis niuis. Qd malus est: ad lram: impij in inferno/de pęna trãsibũt ad pęnã. Eccj.xxxix.d. Ignis/grando/ fames ꝛ mors: oia hꝫ ad vindictã creata sunt. Vl sic: Ab aquis niuis. i. a timore male humiliante: trãseat ad calorẽ nimiũ. i. ad amorẽ male accẽdẽtẽ: vt sic ruat de pctõ i pctm̃. Et hoc est qd̃ sup dixerat: Leuis est. Vl sic: Trãseat ab aquis niuis. i. a frigore infidelitatis vel iniquitatis: ad calorẽ nimiũ. i. ad nimiã subtilitatẽ. Sępe em̃ hereticj vl inqui/dũ iniqtates declinãt: venirũ ad habitũ sanctitatis: Sz iterũ de suo sensu nimis p̃sumẽtes: ꝓ nimiã inquisitiõnẽ relabunt in errorẽ. Et hoc inducj potest cõtra curiosos disputatores: De qbus Eccj.xxj.d. Stultꝰ a fenestra respicit in domũ: q̃si foramina subtilitatis q̃rens: Vir eruditꝰ stabit foris: qz scripturã apte exponere q̃rit. Prouerb.xxv.d.

Sicut ꝙ mel comedit multū/nō est ei bonū:sic ꝙ pscrutator maiestatis/oppmet a glia. Et qz difficile est vt is ꝙ se esti mat sapiētē/sensū prauitat a se abiciat: Jō subdit: a Et vsq; ad inferos pctīn illo: obliuiscat eius miseri cordia:liberās/nō relaxans:qz nō obliuiscit misereri de. Et hoc dicit:qz hmōi nō emēdant ante finē huius vitę/aut vix. De qb dr.j. Joh.vlt.d. Est pctīn ad mortez / nō p illo dico vt oret qs. b Dulcedo illius vmes.i.indetu do cogitationū: ꝙ in/cessant inquietāt / erit dulcedo illius.id est p dulcedine in inferno. Jtē sūt hic dulcedo illi:qz illis pascit. Vl vermis dr caro.i.car/nis voluptas:ꝙ luxu/rioso vl cuilibet volu/ptuoso ē dulcedo: ad quā expellendā nihil tātū valet/q̄tū vt qlq; qō viuū diligit:q̄le sit mortuū penset. Vñ cū qdā here/mita memoriā cuiusdā mulieris/quā dilexerat ñ posset auel/lere a corde suo:ea mortua t fętēte efosso tumulo /frustū ei abscidit:t qñ veniebat memoria ei/ ponebat illud frustū fę/tidissimū ad os t ad nares/qō natura vix poterat sustinere: t sic liberat est. Vl dulcedo illi sūt vermes.i.tpalia:ꝙ animū pungūt t inquietāt .Quid aūt sit illa obliuio misericor die/ostendit: c Nō sit in recordatione.q.d. nō sit in respectiōe aiaz sanctaz :sicut dr Sap.iij.c.de bonis: Felix est sterilis t nō inquinata:ꝙ nescivit thorū in delicto/ habe/bit fructū in respectione animaz sanctaz. Dicit aut deus re/cordari t obliuisci improprie: Nā cū bona tribuit vel a ma/lis liberat/tūc dicit recordari: Vñ po nihil dat/ vel in culpa vel in miseria relinquit/tūc dicit obliuisci. Et continuat sic: Quia dulcedo illi vermes.i.carnis illecebre vel bona tpalia: Jdeo nō sit i recordatiōe/apd deū: vt.s. de eū ab iniqtate reuocet/t aliqd ei pferat. d Sz pterat/i gehēna: c Quasi lignū infructuosū:absciſū i morte. Matth.iij. c.et.vij.c.Omis arbor ꝙ nō facit fructū bonū/excidet t i ignē mittet et ardet .Ezech.xv.a.Fili hois/qd fiet de ligno vitę: ecce igni datū est i escā.Glo.Lignū pteri/est i gehennā mit/ti/t de horto paradisi tolli. f Pauit eā sterilē.i.carnē ꝙ dicit sterilis:qz dū solū psentia appetit/bonas cogitatio/nes gignere nescit.Sz qz aliqñ mulieres i iuuētute sūt steri/les ꝙ postea parūt/vt sara t helisabet:caro ꝩo nunqz parit/ ideo subdit: g Et q̄ nō parit:bonas cogitatiōes/vl bo/na opa: h Et viduę.i.aię/cui vir.i.intellect/i aliena re/gione viuit: i Bñ nō fecit:qz desideriis carnis seruiēs: curā aię/vitā grę t glię q̄rere pterpsit. Vl pdicator erroris/ dū plębē extra eccliaz positā docet/sterilē ꝙ nō parit pascit: qz i ea laborat/ꝙ fruct spūales ñ facit. Et viduę bñ ñ fe cit:qz sancte ecclię/cui vir.i.christ mortē ptulit:fruire ptē/nit. k Detraxit fortes i fortitudine sua.i.superbos t potētes:q̄ facilī capiuntur laqueis hereticoz.Esa.xxvj. d. Terra gigantū detrahes i ruinā. l Et cū steterit/hęre/ticus/viuēdo in ꝑ corpe: m Nō credet vitę suę.i.de eo nō psentit vera cogitare. Vl qlibet impi est i eccliā p fidē : t vitę suę non credit:quia fidei opa nō facit . Fides eñ sine opib mortua ē: Jacob.ij.d. Et q̄uis ꝑ faciat:tñ mira dispē satiōe/ n Dedit ei de locū pēnitētię: vt reuerteret a malo suo t viueret.Ezech.xviij.g.et.xxxiij.c .Nolo mor/tē pctōris ꝛc. o Et ille abutitur eo i superbia / male viuēdo/t ꝑ donū nō recognoscēdo.Ro.ij.a.An diuitias bo nitatis ei t patiētię t lōganimitatis ptēnis:Ignoras qz be nignitas dei ad pēnitētia te adducit:Greg .Qui accepta pę nitētię tpa diuertit ad culpā:district i vltimis iudex argu/ mēta misericordię puertet ad pēnā.Sz cū dns sciat ꝙ repro bi ide peiores efficiunt:q̄re tā diu expectat :Vñ Eccs.viij. b.Quia nō cito pfert ntra malos snīa/absqz timore vllo fi/lij hoim ppetrant mala.Hoc soluit ibi statim: vbi dr:Et eo ꝙ pctōr centies facit malū /et p patiētiā expectat :ego cog/ noui ꝙ erit bonū timētib deū/q̄ verent facie ei /t nō sit bo/ nū impio. Vñ Sap. xj.a. Dissimulas pec cata hoim ppt penitē tiā. p Oculi aūt ei.i.ipij: q Eleua ti sūt i vijs illo:ñ vi/ is dei:qz ꝙ sua sūt ętr/ non quę iesu christi.j. Cor.xiij.b. r Ad modicū: qz oēs tps respectu ęternitat bre/ ue ē. Ps. Mille anni tanqz dies hesterna ꝙ pterijt.Greg. Bo/ dicū fuit qō pterire potuit. s Et non subsistēt: nl alto : qz tatū t eleuatū sic cedrū libani /t trāsiui t ecce ñ erat ꝛc . Jtē Deiecisti eos dū alleuarēt. Jnfra.xxx.c.Eleuasti me/t ꝙsi su pra ventū ponēs elisisti me valde. t Et humiliabūtur sic oia/terrena vl tpalia:ꝙ tpis volubilitate ad nō esse pcur/rūt. v Et auferētur/de esse.Sed Greg obijcit de illo ꝓbo Eccs.j.a .Generatio aduenit t generatio ꝓterit / terra aūt i ęternū stat: Nō igit oia auferēt.Hoc soluit Greg. q̄ oia iferioza auferent q̄ ad formā exteriorē/nō q̄ ad substātē na turę.Vñ Esa.lj.b.Ęsli sicut fumo liquescēt/t terra sic vesti/mentū atteret.Glo.Scom figurā/non sm essentiā. Jtē.ij. Petri vlt.c .Elemēta calore soluent .Et.j.eo. Nouos cę/los t nouā terrā sm ipsi pmissa expectam.Glo.Nō ait ali os/ꝙ veteres t antiqs i melius cōmutādos. Et postea dr in Glo. De igne t aqua nihil tale habem:q̄n potius habem: Et mare tā ñ ē: Jn Apocal.xxj.a. Jbi Glo. Immutatio ae/ris t trę dubitabil ñ ē q̄n p ignē fiat:ꝙ de aq̄ dubitat:nā pur gationē i seipa hīe credit. Jtē.ij. Petri vlt.c.Elemēta calo re soluēt. Jbi Glo. Elemēta q̄tuor q̄b mūd stat ille ma/xim ignis absumet. Nec cūcta itantū ꝓsumet vt nō sint: ꝙ duo ex toto ꝓsumet/duo i meliorem restituet facie.Sol.An mare sicceť an inouet/relinqt dubiū Aug.xx.libro de ciui. dei:tñ magis adhęret huic pti q̄ inouet.Et de aliis dicēdū si milit. x Et sic sūmitates spicaz pterētur:qz sicut a/ristę ad alta psiliūt/t grana inferius latēt:sic malis i alto se extollētib/boni in imo hūilitat latēt.Sz aristis ptritis t cō busti/grana patēt/t in horreis recōdunt:sic malis in gehē/na demersis/boni i glia apparebūt. Vñ Matth.iij.c.Per/mūdabit dns aream suā/t ꝓgregabit triticū suū i horreū/pale as aūt cōburet igni inextinguibili. y Qō si nō ē ita ꝛc.q. d.ita sunt cuncta sicut ptuli : Quę tñ si non essent ita/ a vo/bis redargui nō possē:qz dū adhuc pprię succūbit fallacię/ alienā redarguere nō valet. Vñ Greg. Just si aliqñ loqn do delinqt / dignū nō est vt a puis iudicet. Vñ Joh.viij.a. Qui sine pctō ē vrm/pm i illā lapidē mittat. Jbi Glo. Si lex iubet reos puniri/nō tñ a silit puniēdis. z Et ponere añ deū ꝛc. Verba añ deū ponere/ē ea apd se i ꝓspectu dei examinare.q.d.iob amici suis:vos ñ potest añ deū vba po nere:qz facie ei vob peccādo absc̄dit.

Expo. Ca.XXV.

a Respondēs aūt baldath. Ista ꝓtra superbos du/ r xit iob:ex cuius correctiōe pficiēs baldath/ q̄ apud solū deū sit vera potētia agnoscit:t q̄ nullus sit tumē dus nisi ipe . Diuidit aūt hoc capitulū i duas partes. Jn p/ma parte ostēdit baldath/q̄ deus solus timendus est t q̄re. Jn secūda/q̄ hō nō cōparōe dei/ꝑ illustratiōe iustificabit . Dicit ḡ: b Potestas:q̄ ad bonos. c Et terror:q̄ ad malos. d Apud eum est.i.apud deū solū. Esa.viij. d. Dñm exercituū /ipsū sanctificate:t ipse pauor vester/ t ipe

terror vester: & erit vobis ī sanctificationē. Matth.x.d. Nolite timere eos q̄ occidūt corpus/aīam aūt nō pñt occidere: sz potiꝰ illū timete / q̄ pōt corpꝰ & animā pdere in gehennā. Luc[.xij.a. Me ireamini ab his q̄ occidūt corpꝰ &c. Gregꝰ. Nō est terror q̄ ab hoīe incutit. Unde Esa.lj.d. Quis tu vt timeas ab hoīe mortali & a filio hoīs: q̄ q̄si fœnum ita arescet:

a Qui facit pcordiā in sublimibus suis. i. in pfect[hoibꝰ vl' in angelis/ vl' in electis: in q̄bꝰ est discordia pcors. Et licet sūma pax sit in sublimibus. i. ī angel': tñ Daniel'.x.c. legunt angeli angelis resistere. Sz nō est cōtrarietas: qz nō ipsi inter se/ & merita gentiū quibꝰ p̄sunt dissident & discordāt. Verbi gratia: Angelus q̄ loquebat danieli/ p̄positus erat iudeis captiuis in perside: Michael p̄positꝰ erat iudeis q̄ remanserāt in iudea. Princeps persaꝝ p̄erat persis: princeps grecoꝝ/ grec[. Dicit ergo angelus ad danielē: Ego veni pp̄ sermonē tuū. i. preces tuę exigunt/ vt populus a captiuitate liberetur. Sz adhuc est in pl'o q̄ persaꝝ dominio purgari debet: q̄ liberatiōi eiꝰ obuiat: Et b ē q̄ princeps plarū āgelo q̄ loquebat danieli restitit. Judei ꝙ qui remānerāt in iudea orabant p captiuis liberandis: Et hoc est q̄ dicit michael venisse in adiutoriū. Or ꝙ princeps grecoꝝ apparere dicitur: significat q̄ ptra grecos aliquid cōmiserāt iudei: q̄ eorū liberationi obuiabat. Sic igit sublimes spiritus nō cōtra se certant: sz ꝯ se venire dicūt/ cū sibi subiectaꝝ gentiū vicissim merita ptradicūt. Sequit: b Mūd est numerus militū eiꝰ: Quātū ad nos non est certus numerus militū eius. i. angeloꝝ: qui milites dicunt: qz decertāt ptra aereas potestates: nō labore & imperio/ phibētes eos a violēta oppressione/ nō aūt a tēptatione: Vult em̄ dñs q̄ tēptemur/ vt .s. vincamus & coronemur: qz nō coronabit nisi q̄ legitime certauerit. ij. Timoth. ij. a. Notandū aūt q̄ illud q̄ ponit ī questione baldath/ in vtrāq; parte soluit: qz in cognitiōe dei definitꝰ est numerus angeloꝝ: in cognitiōe hoīm indefinitꝰ. c Et sup quē nō surgit lumē illiꝰ. i. gra p̄uenies: Que si in cordibꝰ nr̄is nō surgeret: ipa in tenebris remanerēt. Unde seq̄t: d Mūd iustificari pōt hō cōparatꝰ deo: q. d. nō. Dis em̄ hō illustratiōe dei iustꝰ ē/ nō cōpatiōe: qz etsi hō in pma pditiōe mansisset/ adhuc eiꝰ iusticia cōpata iusticię dei/ iniusticia esset. Unde Esa.lxiiij.b. Uniuersę iusticię nr̄ę q̄si pannꝰ menstruatę. e Aut apparere mūdꝰ natꝰ de muliere: i. qz natꝰ de muliere/ p quā a serpēte accessit culpa viro. Eccl[.xxv.d. A muliere initiū pcti. Jtē in eodē. xlij.c. A vestimēto pcedit tinea: & a muliere iniq̄tas viri. q. d. nemo mūdꝰ est: qz oēs de radice putrida nati sūt. Et b ꝓbat q̄si a maiori: f Ecce em̄ luna. i. eccl'a/ q̄ a sole iusticię lumē recipit. g Nō splēdet: ꝟtute p̄pa: vl' respectu dei. h Et stellę. i. iustoꝝ aię/ ꝟtutū radijs & miracul' emicātes: i Nō sūt mūdę/ a maculis pctōꝝ/ dū corruptiōe carnis p̄munt. j. Joh.j.d. Si dixerimꝰ q̄m pctm̄ nō habemꝰ: ipsi nos seducimꝰ/ & ꝟitas ī nob nō ē. k In ꝺspectu eiꝰ: Quia si remota pietate iudicemur/ oēs īmūdi inueniemur. Vl' i cōspectu eiꝰ. i. ī cōpatiōe eiꝰ. Supra.xv.b. Celi nō sūt mūdi ī ꝺspectu eiꝰ. Jtē.s.iiij.d. Qui seruiūt ei nō sūt stabiles / & ī āgelis suis repit p̄uitatē. l Or̄to magl hō putredo &c. Nō. i. adā. m Filiꝰ hoīs. i. cęteri hoīes. q. d. si a pctō liberi esse nequeūt q̄ ī celestibꝰ desiderio ꝺuersant: q̄to magl q̄ adhuc carnalit viuūt. Primꝰ hō fuit tm̄ ñ filiꝰ hoīs: ex q̄ q̄cūq; pdūt: ñ solū hō: sz filiꝰ hoīs ōr/ ex hoie natꝰ / vt ex putredie ꝟmis. Et ideo ꝟmis ōr/ qz ex corruptione ꝓpagat.

B De pe. dis. 2. c. ieni. ꝙ. 15. b. De pe. dis. 2. c. fi.

A

n Respondēs aūt iob dixit. Expo. Ca. XXVI.

r Finit[amicoꝝ ꝟbis: iob fortus ī surgit ptra eos: more peritoꝝ/ q̄ argumēta fortia in ꝺclusionē reseruāt. Et oñdit iob/ baldath ex ostētatiōe & p̄sūptiōe/ nō ex charitate locutū in ca. p̄cedenti. Diuidit aūt b capitulū q̄si in tres ptes. In ꝑma irridet iob p̄sumptionē baldath & repmit. In secunda oñdit q̄ bō de scia sua nō debet superbire / cū angelos superbos abyssus ignorātię p̄mat. In tertia oñdit q̄ si hō būilitat[siue humanitat[dei admirāda vix ferre pt: multo minꝰ terribilē aduē tū suę maiestatis poterit tolerare. Dic̄ g̃:

o Cuiꝰ adiutor es: q. d. p̄sumis deū docere/ quasi prudētior eo sis. p Mūd imbecillis: q. d. nō: qz deꝰ fortis ē. Supra.ix.a. Sapiēs corde ē/ & fortis roboꝛe. q Et sustētas brachiū eiꝰ q̄ nō est fortis: q. d. deū iuuare niteris: cuiꝰ magnitudini succūbis. Gregꝰ. Juuare imbecillē charitat[est: potētē iuuare / elatiōis. Cū aliq̄n dicimur & nos iuuare deū: cū .s. nos humilit̄ p̄dicādo exteriꝰ / subuenimꝰ ei cui ipse ītrius gr̄az infūdit. Unde. j. Cor[.iij.c. Dei adiutores sumꝰ. Qui ꝟo de suo sensu p̄sumit/ arbitrās se deo esse vtilē: adiutor dei nō ē. Seq̄t: r Cui dedisti cōsiliū: Fortitā illi q̄ nō hz sapiaz. Irrisio est/ reprehensiua superbię: q. d. q̄ dixisti/ nō de pietate & de ostētatiōe fuit. Gregꝰ. Stulto dare psiliū / charitat[ē: dare sapiēti/ oñtatiōis: dare ꝟo sapię/ puersitat[. Esa. xl.c. Quis adiuuit spm̄ dñi: aut q̄s psiliarius eiꝰ fuit: s Et prudētiā tuā/ nō dei: t Ostēdisti. i. ostentasti/ pluri mā: p p̄sūptionē. Gregꝰ. Dis cui prudētia ē recta/ n ē plurima: qz nō plus appetit sapere q̄z oportet: Ro.xij.a. Cui aūt pluruma est / recta nō est: qz dū vltra modū tendit/ a recto declinat. Eccl[.iij. c. Altiora te ne q̄sieris. v Quē docere voluisti: Nōne eū q̄ fecit spiramentū: id est vitā: q̄si plꝰ eo sapiēs sis a q̄ habes viuere. Gregꝰ. Spiramēto viuim̄: prudētia sapimꝰ: Et ꝑus ē viuere q̄z sapere. Qui g̃ dedit vitā: dedit & prudētiā. Nūc g̃ velle docere fatuū ē. x Ecce gigātes &c. Postq̄ Iob tumorē superbię baldath correpiēdo bene uit repssit: ad doctrinā se trāsferēs: docet hoiez nō debere de sciētia superbire. Jn q̄ docet iob q̄ parū debemꝰ correpe/ & diffusiꝰ docere & blādiri. Sic apl's Gal'.iij.a. cū increpādo dixisset: O insensati galathe: q̄s vos fascinauit/ nō obedire veritati: Statim ꝙuersus ad benignā doctrinā: mīt̄ū se exhibuit illis amabilem / dicēs: Tanta passi estis sine causa &c. Et.ij. Cor[.ij.a. Statui hipm apud me/ ne iterū cū tristicia venirē ad vos &c. Seneca. Dedignant[est nature animꝰ humanus: facilꝰ ducit q̄z trahat. Dicit g̃: Ecce gigātes. i. superbi/ ambicioſi honoꝝ: y Gemūt: ex defectu scię. z Sub aq̄s .i. sub regimine p̄pū regēdi. Apocal'.xvij .d. Aquę q̄s vidisti vbi meretrix sedet/ sūt p̄pli & gentes. Esa .xxvj.c. Mortuī non viuēt/ & gigātes nō resurgēt. Prouerb.xxj.c. Qui q̄ erraverit ī via doctrinę/ in cętu gigantiū cōmorabit. Baruch.iij c. Ibi fuerūt gigantes nominati: isti q̄ ab initio fuerūt statura magnę: & scientes bellū: nō hos elegit dñs. a Et q̄ habitāt cū eis. i. q̄ talibꝰ sociant': laborem ponderis tolerant cū eis: dum pariter affectant gloriā honoris. Gregꝰ Pariter gemūt / q̄ eoꝝ glię ex delectatiōe sociāt': Mā occupatio sęc'arū dignitatū: tāto facilioribꝰ vitijs p̄mit: q̄to maioribꝰ curis grauat. Prouerb. ix.d. Ignoras q̄ ibi sint gigantes / & in p̄fundis īferni cōuiuę illiꝰ. i. mulier[illecebroſę. b Nudus est infernꝰ &c. q. d. ambitio gigantū nō latet eum: qz infernus nudus est &c. i. oēs vię reproboꝝ & dęmonū patēt oculis eiꝰ. Heb.iiij.d. Omnia nuda sunt & apta oculis eius/ ad

quē nobis sermo. Noīe iferni/reprobi: noīe pditiōis/diabo/
1.Timoth.2.b. lus designat/q̄ oēs hoīes pdere ḡrit: sīc christ⁹ oēs vult sal/
uos fieri. a Qui.s.de⁹: b Extendit.i.extēdi pmittit:
c Aquilonē.i.diabolū. Cantī.iiij.d. Surge aquilo.ꝛc.
Hiere.j.c. Ab aquilone pandet oīne malū. d Sup va/
cuū.i.sup iudeos va
cuos fide ꝛ gra. Sap.
xiij.a. Vani sunt oēs
hoīes/in q̄bus nō ē sa
piētia dei. e Et ap/
C pendit terrā.i.fun/
dat sanctā ecclesiam.
f Super nihili.i.
sup gentes. Esa.xl.d.
Oēs gētes velut nihi
lū/ ꝛ iane reputatę st.
Qualiē aūt ꝛ q̄ ordi/
ne hoc fiat/ ostendit:
g Qui ligat aq̄s
i nubib⁹.i. sciētia tē
perat in p̄dicatorib⁹:
B vt ifirmitas auditor
nutrita suaui et facili
rore doctrīe eor/pua
lescat. Nā si scientiā vt corde hauriūt/ita ore effunderent/au
ditores oppmerēt poti⁹ q̄ gra rigarēt. Vñ Exo.xxj.d. Si
q̄s aperuerit cisternā.i.sacrę scripturę penetrauerit occulta :ꝛ
nō operuerit eā/p silentiū occultor: ceciderit q̄ bos vl asin⁹.i.
fidelis vl infidelis scandaliçat⁹ fuerit in his q̄ cape nō pōt:
dns cisternę.i. p̄dicator/reddet p̄cii iumētor.i.re⁹ ad agen/
dū pēnitētiā tenebit. Et b̄ ē q̄d legit.ij. Regī.vj.b. de oça/
q̄ tetigit arcā.i.secreta scripturę: ꝛ ideo mortu⁹ est. Ideo dr
Prouerb.xxx.a. Qui colligauit aq̄s q̄si i vestimēto: vt gut
tatim ifūdant/ ñ raptim: ne subruāt audiētes. Sup.xij.c. Si
ꝑtinuerit aq̄s/oīa siccabunt: si emiserit eas/ subuertēt terrā.
Vl ligat aq̄s i nubib⁹: q̄r .ꝑt pctā subditor/claudit dns
ora p̄dicator. h Ut nō erūpāt/aquę.s. doctrīe: i pa
riter.i.simul: k Deorsū.i. iferius. q.d. iō ligat aq̄s dns
ne subruāt ifirmos/ ꝛ aliq̄d seruet pfectī. Corī.iij.a. Nō po
tui vobis loq̄ q̄si spiritualib⁹/ s q̄si carnalib⁹. Facti eīs estis
q̄b⁹ lacte opus sit/nō solido cibo: Heb.v.d. Greg⁹. Dignū
est vt p̄dicator audiēt/ modū ꝓsideret: q̄ten⁹ ipa p̄dicatio cū
auditor/ sui incremēto crescat. l Qui tenet vultū solij
sui.i. cognitionē maiestatī suę.q.d. ita p̄dicator ñ oīa q̄ no/
uit effūdat iferi⁹/ sīc ꝛ de⁹ nō oīndit nob oīa supnor secreta.
m Expādit super illō nebulā.i. gras/ p quā q̄lēcunq̄
habem⁹ de ipso cognitionē/ ad minus ęnigmaticā. Corī.
xiij.d. Videm⁹ nūc p speculū i ęnigmate. Eccī.xliij.c. Me/
dicina oīm in festinatiōe nebulę. Vl expādit super illud
nebulā.i. ignorantię nr̄ę caliginē/ ꝓpt quā illum hic videre
nō possumus. Exo.xxxiij.d. Nō videbit me hō ꝛ viuet.iij.
Regī.viij.b. Dns dixit vt hītaret in nebula. Ps. Caligo
Ps.17. sub pedib⁹ eius. Vñ dicit sub pedib⁹ eius: q̄r nō ea claritate
ab iferioribus⁹ cernit/q̄ in superioribus⁹ dñat. Vñ Esa.vj.a. dr: q̄
seraphin velabāt facię ꝛ pedes sedentī in throno: q̄r nec nos
nec etiā ipsi angeli plene intelligūt ipsū. n Terminū cir
cūdedit.i. hoīm scientiā moderat: vt ad cognitionē pfectę
Ps.103. claritatī nō attingat. Ps. Terminū posuisti/ quē nō trans/
gredient. Exo.xix.d. Contestare pp̄m ne forte velit trans/
cendere terminos ad videndū deū ꝛ pereat. o Vsq̄ dū
finiāt lux et tenebrę.i. tpm vicissitudines: vl vsq̄ q̄ cursus
iustor ꝛ iniustor finiat: Illi i glia/isti i gehēna. p Colū
nę cęli.i. angeli vl sancti p̄dicatores/ sup q̄s fabrica ecclię
fundāta est: q Cōtremiscūt et pauēt ad nutū ei⁹.i.
in ꝑplatiōe ei⁹. Et accipit hic tremor ꝛ pauor/ nō p pęna/
li timore/ s p admiratiōe: Vl sub hypothesi/sic: Cōtremis/
cūt ꝛ pauēt.i. ꝓtremiscerēt ꝛ pauerēt si fieri posset. De his
colūnis dr Prouerb.ix.a. Sapiētia ędificauit sibi domū/ ꝛ
excidit colūnas septē. Gal.ij.b. Jacobus ꝛ cephas ꝛ iohā/
nes/q̄ videbant esse colūnę ecclię/dederūt mihi dexteras et
barnabę societatis. Apocal.iij.c. Qui vicerit/faciā illū colū
nā in tēplo dei mei. Hiere.j.d. Ecce te hodie in ciuitatē mu
nitā ꝛ in colūnā ferreā. r In fortitudine illi⁹.i. in fide
incarnatiōis illi⁹: s Maria.i. amara ꝛ discrepantia cor/
da hoīm: ꝯgregata sūt. Act.iij.f. Multitudinis aūt cre
dentiū erat cor vnū et
aīa vna. t Et pru/
dentia ei⁹.i. nouū/ s
rōne: v Percussit
superbū.i. diabolū:
q̄ supbe appetīt esse
filius altissimo. Esa.xj.
d. Nūq̄d nō tu pcussi
sti superbū/ vulnerasti
draconē: x Spūs
ei⁹.i. dei: y Dua
uit.i. repleuit. z Ce
los.i. discipulos. Act.
ij.a. Repleti sunt oēs
spūsctō. Vl ornauit
.i. ꝺbo firmauit. Ps. †Ps.32.
Verbo dñi cęli firma
ti sūt ꝛc. Et q̄ illos sic
ornatos: a Obste
tricāte manu ei⁹.i. mediāte gra/vl medicāte: b Edu/
ctus est coluber tortuosus/de corde⁹ pctor.i. antiqui
hostis/q̄ hoī ore colubri locut⁹ ē. Qui tortuosus dr: q̄ i recti/
tudine vitat/ nō stetit. Job.viij.f. Et tortuosos facit sibi con
sentientes. Hic coluber/manu dei.s. gra obstetricāte.i. ad
modū obstetricis iuuāte puerperā/ educt⁹ est de cauernis su/
is.i. de cordib⁹ pctor. Esa.xj.b. Sup forāmina aspidis ꝛ in
cauerna reguli/ q̄ ablactat⁹ fuerit/manū suā mittet: nō noce/
būt ꝛ nō occidēt. Jrē Esa.xxvij.a. In die illa visitabit dns
sup leuiathan/serpentē tortuosū. c Ecce hęc. Sup di/
ctū est de ꝑmo aduētu: hęc est tertia ps capituli: i q̄ de scdo
aduētu adiūgit iob dicēs: Hęc/q̄ dicta st.s. d Ex parte
.i. impfecte/ dicta sūt. e Tuaꝝ ei⁹.i. de viis.s. de actioni
bus ei⁹. Alia enī ē actio q̄ nos ꝓdidit: alia q̄ nos redemit. De
his dr Prouerb.iij.b. Vię ei⁹ vię pulchrę/ q̄ntū ad icarnati/
onē: ꝛ semitę ei⁹ pacifice/ q̄ntū ad passionē: q̄r tūc facta ē pax
inter deū ꝛ hoīes. f Et cū vix par.stil.ser. ei⁹ audieri
mus.i. si hūilitatī ei⁹ admirāda vix ferim⁹: g Quis pō.
to.mag.il.ituer.i. secūdū aduētū/i q̄ cū potestate mag/
na aduenīet/ ꝛ manifeste. Primū aduētū vocat iob stillā quā/
ꝑpt suauitatē eloquij. Cantī.v.d. Labia eius lilia distillātia
myrrhā p̄mā. Deut.xxxij.a. Fluat vt ros eloquiū meū/ q̄si i/
ber sup herbā/ ꝛ q̄si stillę sup gramia. Secūdū aduētū vocat
tōitruū/ ꝑpt t̄ribilē sn̄iaz. Malach.iij.a. Quis potit cogitare
diē aduēt⁹ ei⁹: ꝛ q̄s stabit ad videndū eū: j.xxxvij.a. Tonabit
de⁹ i voce sua mirabilit. Regī.ij.b. Dñm formidabūt ad/
uersarij ei⁹/ ꝛ sup ipsos i cęlis tonabit. Expo. Ca. XXVII.
b Addidit q̄z iob. Duob⁹ modis patit iob amara ab
hostib⁹. Verbis/ vbi exercet ei⁹ sapia: flagellis/ vbi
ꝑbat ei⁹ patiētia. Hę enī sūt due alę q̄ date sūt mu/
lieri.i. ecclię/ vt fugeret i desertū: Apocal.xij.d. Prosequēs
aūt iob de ea psecutiōe vbi falsis assertiōib⁹ lacessit: dic se nec
ꝟbis nec flagellis cessur⁹: nec a vitate recessur dū viterit. Et
q̄z sē q̄dā q̄ i aduersis positi/ deū ee nō credūt: De q̄b⁹ Ps.
Dixit insipiēs i corde suo/nō est de⁹. Et sūt alij q̄ deū ee q̄fi/ Ps.13.
māt: s res hūanas minie curare credūt: De q̄b⁹ Ps. Nō vi Ps.72.
debit dns nec itelliget de⁹ iacob. Et alibi: Quō scit de⁹/ ꝛ si ē Ps.72.
scia i excelso? Cōtra vtroq̄ iob tā i psona ꝑpa q̄ i psona ec/
clesiię i afflictiōe posit⁹: ꝛ deū ee fatet dicēs: ibi: Tuus de⁹:
et hūana curare subdens: ibi: Qui abstulit iudiciū. Di/
uidit aūt h capitulū i duas ptes. In ꝑma agit de culpa ma/
lor. In secūda/ de pena eorūdē. Dic q̄: Addidit q̄z iob/
dicti seq̄ntia: i Assumēs parabolā.i. similitudinē/ su/
p̄dicti seq̄ntia: i Assumēs parabolā.i. similitudinē/ su/
gam. In q̄ ondit iob se nō solū historice/ s magi⁹ mystice loq.
Et ait: k Tuus de⁹: seipo/q̄ est vita. Joh.v.c. Sic p⁹ hz
vitā i semetipo ꝛc. l Qui abstulit iudiciū meū.i. co/

gnitionē :qz nō itelligo ꝯre hec patio::ꝛ hoc tñ scio a q̄ patio. a ¶Et oīnipotēs:supleviuit: b ¶Qui ad amaritudinē ꝓsentē: adduxit/q̄si ex occultꝫ iudicijs suis/nō ex meis meritꝫ.q.d.ꝯre patioꝛ nescio:ꝙ qz nō casu ꝙ deo disponēte patioꝛ/nō ignoro.Uñ nō tēptatoꝛi/ꝙ deo potestatē sue afflictiōis attribuit :q̄ illū ꝓualere nō nisi iuste pmisit.Ad q̄d aūt se astrīngat iob oñdit: c ¶Quia donec.q.d.viuit de⁹.Hod⁹ iuramēti est . Quia.i. q.donec.i.dum:

Supest halit⁹ i me d ¶Et spūs dei.i.a deo: e ¶In nāri⁹ meis.i. ꝙ diu viuā : f ¶Nō loq̄nt labia mea iniq̄tatē.i.aliq̄d ꝙ eq̄tatē: g ¶Nec lingua mea meditabitur:id ē coꝛ meum:ex cui⁹ abundātia loquit: Matth.xij.c.

b ¶Mendaciū:qz os qđ mētit/occidit aīaz.Sap.j .c.Greg⁹.Pei⁹ est mēdacium meditari ꝯꝛ loq̄.Uer ē/ꝯꝛ lo q̄ simplicit.Sz loq̄ cū ꝙmeditatiōe siue cū deliberatiōe mēdaciū/mai⁹ pctm̄ ē:Mā illū est studiose p̄auitatis:loq̄ ꝫo plerumq̄ ꝙcipitationis.Job ꝫo pfecte adhęrēs veritati:sponder se nec studio nec ꝙcipitatiōe mētiri. Uñ in q̄bus ipse hęreat ꝫitati/oñdit: i ¶Absit a me ꝛc̄.q.d.ita ꝫitati adhęreo/q̄ vos iustos iudicare ñ valeo.Sic em̄ de bonis mala ęstimare pmitiosū ē:sic de malis bona credere. Uñ Prouerb.xvij.c. Et q̄ iustificat impiū:ꝛ q̄ ꝺdēnat iustū:abominabilis est vterq̄ apud deū.Esa. v.e. Uę q̄ dicit malū bonū/ꝛ bonū malū.Greg⁹.Sūt nōnulli/q̄ dū male facta hominū laudib⁹ efferūt/augēt ꝙ increpare deburerūt.De q̄bus Ezech.xiij.b. Ipse ędificabat parietē: illi aūt liniebāt eū luto ābsq̄ paleis.i.adulatiōe/ꝙ ē sine fortitudine:sic lutū sine admixtiōe paleę. k ¶Donec deficiā/ vita: l ¶Nō recedā ab innocētia:coꝛdis. m ¶Justifica.mea:in operib⁹: n ¶Quā cepi tenere:firmo mētis ꝓposito: o ¶Nō deserā:vnđ.ij.Thessal.ij.b. Qui tenet/teneat :donec de medio fiat.Greg⁹.Ę q̄tā iustificatiōnē desereret/ si in laude peccātiū declinaret. p ¶Nec em̄ reprehendit me coꝛ meū.i.ꝓsciētia mea de aliq̄.ſ.qđ fecerim: q ¶In oi vita mea.q.d.ꝓvob trahar ad pctm̄ /indignos vos laudādo/q̄ a ꝓꝛijs pctis me coarto.Greg⁹.Uñ em̄ ab alienis pctīs absistit/q̄ ꝑus se a ꝓꝛijs custodit.j.Joh. iij.d.Si coꝛ nr̄m nō reprehēderit nos/iniuctā habem⁹ ad deū/q̄ q̄cq̄d petierim⁹ accipiem⁹ ab eo.Sz quō irreprehensibilē a coꝛde suo se dic̄ iob:q̄.s.ix.c.dixit : Si iustificare me voluero/os meū ꝓdēnabit me:Sol.Reuera iob peccauit/ad mīn⁹ cogitādo aliq̄n illicita:ꝙ qz fortiꝫ restitit cogitatiōi:se nō reprehēdi a coꝛde suo fatet. r ¶Sic ipius.i.ꝺe ifidelis/q̄ a pietate religiōis est alien⁹: s ¶Inimic⁹ me⁹:supple ē. t ¶Et aduersari⁹ me⁹ est q̄si iniqu⁹.i.ꝺe iniqu⁹:q̄ ꝑuitate operis ab eq̄tate discoꝛdat . Juxta hāc expositionē:sic ꝛ q̄si / sūt nota affirmatiōis siue exp̄ssionis/ nō similitudinis:sicut i Ps. Ps.125. Facti sum⁹ sic ꝓsolati.Et Job.j.l. Quasi vnigeniti a ꝓꝛe.i. ꝺe vnigeniti . Ul' ꝑ̄t accipi ꝓ similitudine : Et legit de falsis fratrib⁹:q̄ fideles se vocib⁹ appellāt/moꝛib⁹ aūt negāt.Et dicit iob i ꝓsona eccl'ie vl' sua. Inimic⁹ meus ē sic ipius.i. similis ipio:i ꝟ q̄ ope nō ꝓfitet deū/licet oꝛe: Et aduersari⁹ meus q̄si iniqu⁹.i.similis iniq̄:qz etsi iustus videat exteri⁹/ intus tñ a iustitia est alienus .Matth.xij.c.Qui nō est mecū/ꝯ me est. v ¶Quę ē em̄ spes hypocrite:q̄ tñ diligit ꝑsentia:q.d.nulla:qz spes ꝺ futuro bono ē.Uñ Matth. vj.a.Amē dico vobis/recepert mercedē suā.Sap.iij.c.Uana ē spes illoꝝ/ꝛ laboꝛes eoꝝ sine fructu.Jō ꝺꝛ eis Matth.

a ꝛ ꝺōnipotēs q̄ ad amaritudi-
c nē adduxit aīaz meā:qz dō-
d nec supest halit⁹ i me:ꝛ spūs
e ꝺei i nāri⁹ meis:nō lo̅quēt
f labia mea iniq̄tatez:nec lin-
b gua mea meditabit mēdāci-
i um. Absit ā mevt iustos vos-
k ee iudicē .Donec deficiā /vi-
l rēcedā ab innocētia mea. Jū-
m stificationē meā quā cepi tē-
n nere nō ꝺeserā:Nec em̄ re-
o prehēdit me coꝛ meū / i ōni-
q vita mea. Sicut ipius inimic⁹
r me⁹:ꝛ adūersari⁹ me⁹ q̄si ini-
s qu⁹.Quę est em̄ spes hy-
v pocrite si aūare rapiat/et nō
x liberet de⁹ aīam ei⁹: Nūq̄d
y de⁹ audiet clamoꝛē illi⁹ cū vē-
z nerit sup eū angustia: Aūt
a poterit i oīnipotēte delecta-
b ri:ꝛ īuocare deū in oīni tpe:
c Ꝺocebo vos p mānū dei q̄
d oipotēs habeat: nec absco-
e ꝺā.Ecce vos oēs nostis: ꝛ
f q̄d sine cā vāna loq̄mi: Hec
g est pars hois ipij apud deū
h ꝛ hereditas violētoꝝ quā ab
i oipotēte suscipiēt: Si mūl-

desiderat se de scīra/te venerari: laudē rapitvitę alienę. z ¶Nūq̄d deus. Post culpā hereticoꝝ:agit iob ꝺ pena eoꝝ:qđ ꝛ amicis ei⁹ hypocritꝫ pueniit:q̄ tpe ꝓspitatꝫ suę dīm clamantē nō exaudiert:ꝛ ideo tpe anguste remediū nō inuenient/in clamoꝛe suo . Uñ Prouerb. j. c. Uocaui et renuistis : extendi manū meā/et nō fuit q̄ aspiceret:et despexistis omne ꝓsiliū meū/ꝛ icrepatiōes meas neglexistis . Et postea mutata ꝓsona/

dicit:Tunc inuocabūt me ꝛ nō exaudiā: mane ꝓsurgēt ꝛ nō inueniēt me.In hac auctoꝛitate tangunt ꝯtruoꝛ vocatiōes: quibus nos vocat dn̄s.ſ.p ꝑdicationē:ibi: Uocaui.Per beneficioꝝ exhibitionē:ibi:Extendi manū.Per inspirationē: ibi:Consiliū meū.Per flagella:ibi:Increpatiōes ꝛc̄.Item Prouerb.xxviij.b.Qui auertit aurē suam ne audiat legem/ oratio eius fiet execrabilis.Dicb.iij.b.Tunc clamabūt ad dn̄m/ꝛ nō exaudiet eos:ꝛ absc̄ꝺet facie suā ab eis i tpe illo: sic̄ neqter ęgerūt i adinuētiōib⁹ suis.Et ꝟ est :Nūq̄d de⁹ audiet clamoꝛē illi⁹.i.in iudicio: a ¶Cū venerit sup eū angustia/oppꝛmes sub se.q.d.nō audiet clamoꝛē illi⁹.i. si clamaret/ñ audiret illū de⁹ ad miserēdū. b ¶Aut poterit i oipotēte delectari:q.d.nō:qz i trenis delectat. Jacob.iij.b.Quicūq̄ voluerit amic⁹ eē hui⁹ mūdi/inimic⁹ dei ꝓstituet .Greg⁹.Aia sine delectatiōe eē nō pōt :aut em̄ delectat i sūmis/aut i ifimis:q̄ vtraq̄ simil ꝛ ęq̄liť amari ñ pñt. Jō dic̄ Ps. Renuit ꝓsolari aīa mea/memoꝛ fui dei ꝛ delecta Ps.76. tus sū. c ¶Et inuocare deū i oi tpe:supple nūq̄d poterit: q.d.nō. Hypocrita ei tñ tpe afflictiōis deū iuocat. Uñ Hiere.ij.f. Uertert ad me tergū ꝛ nō faciē:ꝛ i tpe afflictionis suę dicēt :surge ꝛ libera nos.Glo. Impudēt est/ tpe necessitatꝫ ab eo ꝯꝛe auxiliū /quē in pace ꝓtēpserat . d ¶Docebo vos ꝛc̄. Euulsis hactenus malis:iob moze boni hoꝛtulani recta plantare intendit: Juꝫ illud Hiere.j.b.Ecce ꝓstitui te sup gentes ꝛ regna/vt euellas ꝛ destruas ꝛ disperdas ꝛ dissipes ꝛ ędifices et plantes.Dic̄ ergo: Docebo vos:nō arguam/nō deridebo/sicut vos me: e ¶Per manū dei:nō ex me/sicut vos:qui nō manu dei.i.gratię dei/ꝙ vobis attributis: f ¶Quę omnipotēs habeat: et scire expedit.

Scire expedit quinq̄
- Quid credendū.ſ.articulos fidei.
- Quid faciendum.ſ.p̄ceꝑta.
- Quid vitandū .ſ.peccata.
- Quid timendū.ſ.pena ęterna.
- Quid appetendū.ſ.vita ęterna.

g ¶Nec abscondam:in cauerna inuidię.Sap.vij.b.Sine fictione didici/ꝛ sine fictione communicabo :ꝛ honestatē .i.veritatē/illius.i.sapientię non abscondā . b ¶Ecce vos omnes nostis:quid facere debeatꝫ aut dicere.q.d.sapiētes estꝭ. i ¶Et q̄d sine cā:rōnabili: k ¶Iniq̄.i.supba: l ¶Loq̄mini/oblatrātes ꝫitati.q.d.iob: Bonū scitꝫ/ꝙ ñ faciēs/ideo magis peccatꝫ: qz scienti bonū facere ꝛ nō faciēti: pctm̄ est illi: Jacob.iij.d.Luc.xij.f. Seruus qui cognouit volūtatē dn̄i sui ꝛc̄.Et.ij.Pet.ij.d. Melius erat illi ñ cognoscere viā iustię ꝛc̄. m ¶Hec ē pars hois ipij.ſ.q̄ seq̄t: n ¶Si multiplicati ꝛc̄. Impios vocat infideles : Violētos

dicit oēs/q̄ faciūt iniuriā ꝓximis suis. Vl impij dicūt hereti
ci: q̄ a cognitiōe ſpiritꝰ ⁊ religiōis ſt alieni ꝑ errorē ſuū. Qui
etiā violēti dicunt: qz ſacrā ſcripturā ad ꝓprauū intellectū vio
lent inflectūt: ſic multi hodie faciūt. Sz Aug⁹. dic̄ ſup Geñ.
in ꝓncipio: Nō velimus eū ſenſū ſcripturę eſſe q̄ noſter eſt: ſ
potius ſcripturę ſentē
tiā faciam⁹ nr̄am. Si
multiplicati fuerit:
mō in perdita liberta/
te: a Filij eius:
ad litterā: Vel iunita/
tores: b In gla/
dio erunt. i. in de/
uoratiōe ſentētię dei/
qua dicet: Ite male/
dicti ꝛc: Matth. xxv.
d. De h̄ gladio dr. ſ.
xix. d. Fugite a facie
gladij. Et Deut. xxxij
f. Si acuero vt fulgur
gladiū meū/⁊ arripue
rit iudiciū man⁹ mea.
Ps. 48. Modo ē iudiciū dei
in ore ꝓdicantiū: tunc
erit ī manu dei. Cū q̄ arripuerit iudiciū man⁹ mea: reddā vl
tionē hoſtib⁹ meis. c Et nepotes eius. i. filij filiorꝫ/ad lit
terā: vl q̄ de filiorꝫ errātiū ꝓdicatiōe generant: d Nō ſa/
turabunt pane: ſacrę ſcripturę: Quia vt dic̄ Greg⁹. dū ī ſa
cra ſcriptura plus q̄rūt itelligere q̄ oporteat: ſp a ſpiritꝰ cog
nitiōe ieiuni remanent: ⁊ ſcientiā quā hr̄e voluerūt ad q̄ſtio
nē/hr̄e ñ valēt ad refectionē. e Qui relicꝰ fuerint ex eo
.ſ. ꝓpho: f Sepelient i iteritu. i. q̄ ad lucē ſpiritꝰ nō redie
rint/ ī pęna ꝑpetua depmūt ꝑ ſtrenā itelligētiā. Hiere. xxij.
e. Sepultura aſini ſepelieť/putrefactꝰ ⁊ ꝓiectꝰ extra portas
hierlm. g Et vidue illi⁹. i. plębes ab illis ꝓpus deceptę
⁊ ad ſpiritē regreſſe: q̄ ꝓpus errori ſubiacebāt/q̄ſi marito ſub/
iacet mulier: h Nō plorabūt: ꝺ morte hęreticoꝝ/vl q̄/
rūlibet ipioꝝ. i Si cōportauerit: hęretic⁹ vl hypocri/
ta: k Quaſi terrā. i. terrenā intētionē: l Argentū. i.
eloquiū ſacrę ſcripturę. m Et ſic lutū. i. ſordida mente:
n Veſtimēta ei⁹ ꝓparauerit. i. auctoritateſ/vñ ſe tueat.
o Prępauit q̄dē. i. teſtimonia ſcripturę collegit: p Sz
iuſt⁹ veſtiet illiſ. i. muniet illiſ/oñdēs illa ꝓ ſe facere ⁊ ꝫ hę
reticū: ꝓuincēs illū ex ꝓpꝛijs ſentētijs: ſic dauid goliā ꝓpꝛio
gladio iterfecit. j. Reg. xvij. g. Et amā ī ſtipite quē parauę/
rat mardocheo/ſuſpenſus eſt: Heſter. vij. d. De h̄ dr Zach.
ix. a. Coaceruauit tyrus. i. hęretic⁹ (Tyrus eñ iterꝑtat an/
guſtia) argētū q̄ſi humū: ⁊ auꝝ vt lutū platęauꝝ: ecce dñs poſ
ſidebit eā. q Argentū inocēs diuidet. i. ſacra eloq̄a
diſcrete exponet alijs. Prouerb. xvij. a. Ser⁹ ſapiēs dña/
bit ſtulti filijs: ⁊ iter frēs hęreditatē diuidet. Vl ſic: Argē/
tū inocēs diuidet. i. teſtimōia ſcripturaꝝ/q̄ hęretic⁹ peſtife
re ꝓgregauerat/ſalubrit diſcernit. Eccs. ij. d. Pctōri dedit
de⁹ afflictionē ⁊ curā ſupfluā/vt addat ⁊ ꝓgreget/ ⁊ tradat ei
q̄ placuerit deo. Hoc etiā ad lr̄az q̄tidie videm⁹/q̄ hoēs bo/
ni teſtamēta malorꝫ exequūt ⁊ diuidūt. Prouerb. xiij. d. Cu
ſtodit iuſto ſubſtātia pctōr. r Edificauit: hęretic⁹ vl hy
pocrita: s Sic tinea: q̄ locū ī q̄ hītat corrūpit. t Do/
mū ſuā. i. locū pfidię ſuę ī mērib⁹ ſimpliciū/q̄s hītādo cor/
rūpit. Eſa. l. d. Quaſi veſtimētū ꝺterent/tinea comedet eos.
v Et ſic cuſtos/vineaꝫ: x Fecit/ hęretic⁹: y Um/
braculū: qđ ſine fundamēto eſt/⁊ tpe trāſeūte deſtruit: ſic
reges ꝓmiſſa ab hęretic⁊/poſt hāc vitā nō iuenit. Eſa. ij. c.
Derelinq̄t filia ſion ſic vmbraculū ī vinea. Hęc oīa ad lr̄az
legūt de ipſis. z Dives cū dormierit/ſomno mortis:
Ps. 75. a Nihil ſecū auferet: ex his q̄ habuit. Ps. Dormierūt
ſomū ſuū ꝛc. Diues aūt dr/ñ qz diuitias hz: ⁊ qz eis habitꝫ tu
met. Eccs. v. b. Qui amat diuitias / fructū nō capiet ex eis.
Hiere. xvij. b. Fec̄ diuitias ⁊ ñ ī iudicio: in medio dierꝫ ſuoꝝ
derelinq̄t eas. b Aperiet oculos ſuos: iteriores/p⁹ morte.

c Et nihil iueniet/de his q̄ ſōniādo tenebat. Eſa. xxix. c.
Sic ſōniat eſuriēs ⁊ comedit: cū aūt fuerit exp̄gefact⁹/vacua
eſt aīa ei⁹: ſic erit multitudo oīm q̄ dimicauerūt ꝓtra montē
ſion. Greg⁹. Cū corp⁹ dormit ī morte: aīa vigilat iſa cogni
tiōe: Et tūc videre cogit/qđ h̄ videre ꝓtēpſit: Ut patet i di/
uite epulone: q̄ ī infer/
no poſit⁹/laçaꝝ vidit/
quē ad ianuā ſuā etiā
audire noluit: Luc.
xvj. f. d Apprē/
det eū q̄ſi aq̄ inopi
a/ois boni. Vñ di/
ues in inferno/cogēte
inopia/ad minia peten
da. i. guttā aq̄ cōpul⁹
ē. Vñ Greg⁹. Guttā
aq̄ petit/ q̄ micā pa/
nis negauit. e Mo/
ete opprimet eum
tēpeſtas. i. turbo iu/
dicij. Mocte dicit die
iudicij/ꝓpt incognitū ⁊
repētinū aduentū ei⁹.
Vñ .j. Theſſal. v. a.
Dies dñi ſic fur in nocte ita veniet. Vl dicit nocte/tps mor/
tis. Luc. xij. c. Stulte hac nocte animā tuam repetūt a te.
f Tollet eū vent⁹ vrens. i. diabol⁹: q̄ illos q̄s ſuccēdit
nūc igne puerſę ꝓcupiſcētię: poſtmodū rapit ad flāmas ge/
hennę. De hoc vento dicit Amos. iiij. c. Percuſſi vos ī vē
to vrente. g Et velut turbo. ſ. repente: h Rapiet
eū/in infernū. i De loco ſuo. i. de mundo/in cui⁹ amo/
re delect. Oſeę. viij. b. Ventū ſeminabunt/⁊ turbinē metēt.
k Emittet/ dñs/ſuper eū/flagellū qđ ñ poterit effugere.
Hic dic̄ Greg⁹. Quotiēs de⁹ peccatorē ferēdo corrigit/ ad
h̄ flagellū emittit vt parcat. Sz reꝓbi flagello dñi abutun
tur ſępe/murmurādo/nec ſe emēdando: Vñ ſequit: l Et
nō parcet/ in futuro. Vl ſic: Emittet/de⁹ hic flagellu⁊. ſ.
ſuper eū: ⁊ ñ parcet/hic/vt ī futuro parcat. m Dema
nu eius. i. de vindicta ſiue pcuſſione futura. n Fugiēs
fugiet: puitatē ſuā corrigēdo. Greg⁹. De manu dei feriēť
fugit: q̄ ſe corrigit. Vl: de manu ei⁹. i. opatiōe ſiue exēplo
pcuſſi fugiens pctm̄: q̄libet qui viderit fugiet vindictam dei.
Prouerb. xix. d. Peſtilente flagellato/ ſapiētior erit paruu/
lus. o Stringet ſuper eū man⁹ ſuaſ: q̄libet. ſ. vila pę
na impij/reſtringet opa ſua diſſoluta. Vñ Ps. Dan⁹ ſuas Ps. 57.
lauabit in ſanguine pctōris. i. pęna illi⁹ viſa/purgabit opera
ſua. p Et ſibilabit ſuper illū. i. admirabit ī iferno/vel
in p̄ſenti: q Intuens locū eius/in tormentis. Soph.
ij. d. Omnis q̄ tranſit ꝑ eā / ſibilabit ⁊ mouebit caput ſuum.
Hiere. l. c. Omnis q̄ trāſibit ꝑ babyloñ/ſtupebit ⁊ ſibilabit
ſup vniuerſis plagis eius.

Exposi. Ca. XXVIII.

r Habet argentū ꝛc. Dixerat iob ſup parū: Argen
tū inocēs diuidet. i. ſacrū eloquiū diſcrete exponet:
Sz qz hęretici/q̄ ꝑ eliphaz ⁊ baldath/ꝓtra q̄ſ iob diſ
putat deſignant/ de nitore ſui eloquij gl̄oriant: nulla tñ ſa/
crę ſcripturę auctoritate illud ꝓfirmantes: ideo iob oñdit de
q̄ materia debeat ſumi argētū ſacri eloquij ſiue ſanctę ꝓdica
tionis/ dicēs: Habet argentū venarū ſuarū prin/
cipia. i. recta prędicatio originē habet a ſacra ſcriptura. Vñ
qui vere loqui deſiderat: ab ea/neceſſe eſt/ vt originē ſumat:
vt dicit Greg⁹. Vñ Hiero. Moli mihi credere/niſi quod di
xero: de veteri vel de nouo teſtamento oſtendero tibi eſſe de
riuatum. Sed dicet aliquis: Thema debet ſumi a canone/
alia vero de ꝓpꝛio ſenſu pūt inueniri/ vel de alijs philoſo/
phis adduci. Cōtra hoc dicit Interliñ. Nō eſt abſolut⁹ de/
bitor qui multa reddidit/ſed q̄ oīa. Eſa. xl. b. Super mon/
tem excelſum aſcende ꝛc. Ibi Glo. ſuper chriſtum: vt nihil
aliud nuncies/niſi quod ab ipſo habes. Prouerb. xx. c. Au/
rum ⁊ multitudo gemmarum ⁊ vas prec̄ioſuꝫ/labia ſcientię.
Prouerb. x. b. Vena vitę os iuſti ꝛc.

a Et auro. i. claritati vite ⁊ sapiētię: b Locꝰ est in q̄ ꝓflak. i. purgak iniq̄ꝝ. s. pſecutio: i q̄ fidelīū sapia q̄si aur in fornace, pbak. j. Petri. j. b. Vnde dicū nūc si oporet ꝓristari in varijs tēptationibꝰ / vt pbatio fidei vr̄e multo pciosior sit auro / q̄ p ignē pbak. Vel auro. i. viro iusto: locꝰ est in q̄ cōflak. s. sctā eccl'ia.

Et hoc dicit iob ꝓtra hereticos / q̄ se multa pati pro christo gloriank / ⁊ martyres fieri sperāt / ⁊ frustra: Extra eccl'iam em̄ pati possūt / ⁊ martyres fieri nō possunt: q⁊ locꝰ

o. dis. c. ferrū.

Alt. ⁊ diuidet.

ē in q̄ ꝓflak aur. s. eccl'ia. Nec ex̄no fulgore pōt claresc̄ere / nisi pus in officina charitat̄ accēdak. Vñ. j. Cor̄. xiij. b. Si tradidero corpꝰ meū ita vt ardeā / charitatē aūt nō habeā / nihil mihi ꝓdest. Deut. xij. b. Caue ne offeras holocausta tua in oīi loco quē videris: ⁊ in eo quē elegerit dñs. Ybi Glo. mystice innuit / nullū munus acceptabile deo extra eccl'iaꝫ. c Ferrū de terra tollit. i. fort̄ pugnatoꝛ eccl'ię / de ⁊renoꝛ dilectiōe sepak: vt patet in matthęo / quē de telonęo vocauit dñs ad p̄dicādū euāgeliū: Matth. ix. b. Et in paulo / quē pſequētē eccl'iaꝫ: ad eccl'ię defensionē vocauit: Act̄. ix. a. Et b dicit iob ꝓtra hereticos: q̄ de sua iustīcia falsa gloriātes / catholicos p̄dicatoꝛes vel esse vel fuisse iniq̄ cruminātur. Sꝫ male: q⁊ etsi fuer̄t mali / mō nō sūt: q⁊ ferrū de terra tollitur. i. p̄dicatoꝛ de terrenoꝛ dilectiōe sepatur. Matth. iij. b. Potēs est deꝰ de lapidibꝰ istis suscitare filios abrae. Hiere. j. d. Ego dedi te hodie i ciuitatē munitā / ⁊ i colūnā ferreā: ⁊ murū ęneū sup oēm terrā. d Lapis. i. pus obstinatꝰ ⁊ frigidus: e Soluꝰ caloꝛe. i. igne charitat̄ mollitꝰ ⁊ calefactꝰ: f In ęs vtitur. i. i p̄dicatoꝛē patientē ⁊ bñ loq̄ntē. Hęc est mutatio dextere excelsi. Esa. xl. g. Qui ꝓfidūt in dño / mutabūt foꝛtitudinē. Vñ aūt hęc mutatio sit oñdit: Quia. s.

Ps. 76.

g Tps posuit tenebꝛis. i. modum ꝓstituit pctōꝛibꝰ / in q̄ iniq̄ esse desistāt. Ro. xiij. d. Nox p̄cessit t̄c. Eph̄. v. b. Erat̄ aliq̄n tenebꝛę / nūc aūt lux i dño. h Et vniuersoꝛ. s. electoꝛ ⁊ reꝓbatoꝛ / finē ꝓsiderat. Videt em̄ terminū / q̄n electi ex malo mutenk i bonū: ⁊ videt finē q̄ reꝓbi ex malo trahenk ad supplicīū. Videt etiā gentilitat̄ finē: q̄ q̄nq̄ luce fidei clarescēt. Ite vidit iudęoꝛ terminū: q̄ tenebꝛis pfidię excęcarenk. Et b est qō seq̄t: i Lapidē q̄z caliginis. i. iudęū / crudelitate durū: ⁊ ifidelitate obscurū: k Et vmbrā moꝛt̄. i. eundē iudęū: q̄ vmbra moꝛt̄. i. imitatoꝛ diaboli dꝛ: q⁊ illius iniq̄tatē seq̄ns / imaginē eꝰ i se expſſit: l Diuidit: vl / diuidet: m Toꝛrēs a populo pegrinātę. i. ignis a ꝓspectu iudic̄ velocit̄ egrediēs in die iudicij / sepabit reꝓbos ab electis: q̄ in h̄ mūdo pegrini hāc vitā sibi reputāt exilīū / ad patriā suspirātes. ij. Cor̄. v. b. Bonā voluntatē habem⁹ magꝛ pegrinari a corpe / ⁊ p̄sentes esse ad deū. Hęb. xj. c. Defūcti sunt oēs isti: nō accęptis ꝓmissiōibꝰ / ⁊ a longe eas aspiciētes ⁊ salutātes ⁊ ꝓfitentes: q⁊ pegrini ⁊ hospites sūt sup terrā. Hi sunt illi q̄ dicunt Hęb. xiij. c. Nō habem⁹ hic manentē ciuitatē: ⁊ futurā inq̄rim⁹. Ite. j. Petri. ij. b. Obsecro vos tāq̄ aduenas ⁊ pegrinos / abstinere vos a carnalibus desideriis. Gen̄. xlvij. a. Ad pegrinādum i terrā tuā venim⁹. Cyꝓrianus: Philosophātibus tot⁹ mūdus exilīū est. De h̄ aūt toꝛrēte dꝛ Danie'. vij. c. Fluui⁹ igneꝰ rapidusq̄ egrediebak a facie eiꝰ. Hic erit vehiculū / malox in gehēnā / ⁊ bonox i patriā. Pōt etiā dici toꝛrēs / p̄dicatio euāgelij: q̄ mētes reꝓboꝝ deserēs / ⁊ ad coꝛda būilīū se ꝓuertēs: diuisit lapidē caligis ⁊ vmbrā moꝛt̄ a ꝑpl'o pegrinante. i. iudęos īcredulos / a ꝑpl'o gentili / q̄ credidit. De h̄ toꝛrente dꝛ Prouerb̄. xviij. a. Eliqua ꝓfunda verba ex oꝛe viri: ⁊ toꝛrēs redundās / fons sapię. Quos aūt dixerit lapidē caligīnis ⁊ vmbrā moꝛt̄ / determinat. s. n Eos q̄s ob

abcdefgh i klm n o

p de q̄ oꝛiebak panis in locō qrstvxyz suo † igni subuersa ē. Locus abcdefgh saphiri lapides eius: ⁊ glebę illius aurū. Semitā ignoꝛauit auis: nec intuitꝰ est † ocul'os vulturis. Non calcaueruūt eā filij institoꝝ: nec pertransiuit per eā leęnā. Ad silicē b extendit manū suam:

litꝰ ē pes egēt̄ hois ⁊ iuios. i. iudęos: q̄s p̄dicatoꝛes / q̄ dicunk pedes egēt̄ hois. i. christi paupis / nō habēt̄ vbi caput reclinaret: q̄si obliti reliq̄ūt: q⁊ inuij erāt ꝙbo dei / trāstulerūt se ad gētes. Act̄. xiij. g. Uob oportebat p̄mū loq̄ ꝙbū dei: ⁊ q⁊ repellit̄ illud ⁊ idignos vos iudicat̄ vitę ęternę: ecce ꝓuertimur ad gētes. Matt. 8. c.

Qual' aūt iudęa ꝓus fuerit: ⁊ q̄d postea ptulerit oñdit: o Terra ō q̄ oꝛiebak panis. i. iudęa / de q̄ exībāt ꝙba legt̄ / ad reficiendū aīas: Juxt̄ illud Esa. ij. a. De sion exibit lex ⁊c. p In loco suo: supbię ⁊ ifidelitat̄: q Igni: inuidię: r Subuersa est: ꝓtra christū ⁊ apl'os / visis miraculis eoꝝ. Alt. ⁊ est eā o. et l°

B

Vñ. Ps. Supcecidit ignis. s. inuidię: ⁊ ideo nō viderūt solē. i. claritatē miraculoꝝ. s Locus. Adhuc describit iudęā qualis fuerit: q⁊ ex p̄cedēti gloria / auget seq̄ns culpa. Dicit ergo: Locus: Hoc ponit vt habeat locū seq̄ns relatio. t Saphiri / fuerū: / lapides eius. i. habitatoꝛes iudęę fuerūt foꝛtes ⁊ sancti / cęlestibꝰ desideriis inhęrentes. v Et glebę illius. i. ꝑpbę ⁊ doctoꝛes / ex humoꝛe gratię ⁊ puluere moꝛtalitat̄ / q̄si glebę coadunati fuerunt: x Aurū. i. virtute vitę ⁊ sapientię clari. Sꝫ postea obscuratū est hoc aurū tenebꝛis pfidię. Vñ Thren̄. iij. a. Quō obscuratū est aux: mutatus est coloꝛ optim⁹. Sꝫ obūcit ꝓtra hęc: dixit em̄ dauid: Nō est q̄ faciat bonū. Et Esa. lxiij. c. Nō est q̄ ꝓsurgat ⁊ teneat te. Item Hiere. v. a. Querite in platęis hierl'm / an inueniatis virū facientē iudicium ⁊ q̄rentē fidem: ⁊ ꝑdītius ero ei. Et ita videt q̄ pauci vel nulli boni fuerint in iudęa. Sol'. Potest dici q̄ dauid locut⁹ est ꝑ tpe p̄senti / q̄ nūc est. Vl' potest dici ad pr̄mū: Nō est q̄ faciat bonū: illud. s. excellēs bonū nostrę redēptionis / q̄ fecit christus: Vñ adiunxit: Nō est vsq̄ ad vnū. Ad secundū dicimus: Nō est q̄ ꝓsurgat ⁊ teneat te: ita. s. bñ vt moyses. Ad tertiū dicimus: q⁊ etsi in platęis hierl'm nō erat faciens iudiciū: erant tñ multi i iudęa. Cur aūt tot bona pdiderit iudęa / oñdit iob: q⁊ . s. non cognouit bñficia incarnationis filij dei. Et hoc est: y Semitā auis. i. humilitatē christi: q̄ in carne assumpta volauit ad cęlum: z Ignoꝛauit. s. iudęa. De hoc Esa. xlvj. d. Uocans ab oꝛiente auē / in natiuitate christi: ⁊ de terra longinqua virū misericoꝛdię / in ascensione. De hac semita dicit salomon Prouerb̄. xxx. c. Tria sunt mihi difficilia: et quartum penitus ignoro: Uiā viri in adolescētia. a Nec intuitus est: populus iudaicus: b Oculos vulturis. i. intentionē christi / qui dicit vultur: quia de sublimitate suę diuinitatis descendit ad cadauer nostrę moꝛtalitatis: q⁊ sibi vniuit. Nec dicit: non est intuitus vulturē: sed oculos vulturis: quia christū vidit populus iudaicus: ⁊ intentionez eius quam apl'i p̄dicauerūt postea nō attendit. Vñ de illis sequit: c Nō calcauerūt eā. i. eius vitia nō reꝓbauerūt: d Filij institoꝝ. i. apl'i / filij ꝑpbaꝝ. Vel institoꝛes sunt apl'i. Filij istitoꝝ / pastoꝛes ⁊ doctoꝛes eccl'ię: q̄ spiritualē negociationē exercent / dū auditoribus verba p̄dicationis prębent / vt fidem ⁊ recta opa recipiant ab eis. De hac negociatione dicit Luc̄. xix. b. Negociamini dum venio. Prouerb̄. xxxi. c. Gustauit ⁊ vidit: quia bona est negociatio eius. e Nec pertransiuit per eā. i. per iudęā: f Leęna. i. sancta ecclesia: quę viuentes in virtutibus / oꝛe sanctę p̄dicationis interficit. Vñ petro dictū est: Macta ⁊ manduca: Act̄. x. b. i. a peccato in quo viuūt interfice / ⁊ eccl'ię incoꝛpoꝛa. Ergo eccl'ia trāsijt p eā. Uerū est / ⁊ non pertransijt: quia paucos ad fidem rapuit: quia inde fuit repulsa ⁊ ad gentes se conuertit: Act̄. xiij. g. Unde sequit: g Ad silicem. i. ad duriciā gentiū: b Extendit manum suam: id est operationem suę p̄dicationis.

Ps. 57.

Ps. 13. et. 52.

a Subuertit a radicibus.i. a prauis cogitationibus eradicauit: b Montes.i.superbos ꝛ potentes. Hec est bona subuersio: de q̄ Prouerb.xij.a. Verte impium ꝛ nō erit.

c In petris.i.in durꝫ cordib⁹ gentiū: d Riuos excidit.i.fluuios sanctę p̄dicatiōis aperuit. Unde Ps. Eduxit

Ps.77. aquā de petra: ꝛ dedu

xit tāq̄ flumina aq̄s.

Al. †scidit. Esa.xlj.e. Aperiā in

sūmis collibus flumina: ꝛ in medio cāpoꝝ fontes. e Oculꝰ p/

cioſū.i.oēm abiectū

i oculis ſuis: f Vi/

Prouerb.3.b. dit oculus eⁱ⁹.i.ele

Ibidē.8.b. git: ꝛ gr̄a repleuit ꝛ sa

pientia: Quia tāto fit

q̄sq̄ p̄cioſior añ ocu/

los dei: q̄nto est deſpe

ctior añ oculos ſuos.

Uñ dñs ad saulē dixit: Mone q̄ puulⁿ eēs i oculꝫ tuis: caput factus es in tribub⁹ iſrl̄: j. Regl.xv.d. g Profunda q̄z fluuiorū.i.abscōdita ꝛ obscura legꝫ: h Scrutat⁹ est/ dñs.i.scrutari fecit. Ecclia em̄ p spm̄ agnouit: qđ synagoga p lr̄am intelligere nō potuit. i Et abscondita produxit in lucē/ p aplos ꝛ expositores :q̄bus dñs sensū aperuit ad intelligendū scripturas. Luc.vltꝫ.g. Tūc aperuit eis sensum vt intelligerēt scripturas. Supꝛ.xij.d. Qui reuelat p̄funda de tenebris: ꝛ producit in lucē vmbrā mortis. Esa.xxxiij.d. Locꝰ fluuioꝝ riui latissimi ꝛ patētes. Matth.x.c. Qđ dico vobis in tenebris: dicite in lumine. k Sapientia vbi inuenietur: Recte ponit hic q̄stio hęc. Profunda em̄ ꝛ abscō/ dita fluuioꝝ de quib⁹ dictū est: sine sapiētia dei penetrari nō p̄nt. Sz qz pauꝫ cognita est hęc sapia: ideo sub q̄stione agit de ipsa. Et circa duo ponit hęc q̄stio. Primo q̄rit de p̄cio eⁱ⁹: Secūdo ō loco. Et rñdent duo: nō soluēdo/ sz q̄stionē augē do. Et sic dic̄ Gregꝰ. ipsa difficultate lr̄ę cogimur ad sniam hoꝝ vboꝝ mysticas vigilare. Uñ exponit h de christo/ q̄ est dei vꝫtus ꝛ dei sapia.j.Corꝫ.j.d. Cui p̄ciū nescit hō: qz nullo

Roma.11.a. merito nr̄o venit ad nos. Gr̄a q̄ppe eⁱ⁹ redēpti sum⁹: Sic ōz ad Titū.iij.b. Nō ex opib⁹ iusticię q̄ fecim⁹ nos: s p̄m suā mi sericordiā saluos nos fecit: seipm̄ dans in p̄ciū. Uñ.j.Corꝫ. vj.d. Empti estis p̄cio magno. Nos vo exponem⁹ ad lr̄am de sapiētia ac itelligētia/ q̄ dant a deo viris iustis: q̄b⁹ cęlestia ꝛ obscura scripturaꝝ pquirēdo cōtēplant. Dic̄ g̃: Ubi sapientia inuenit:i. p̄ciū sapiētię. Et est silis modus loq̄ndi Lucꝫ.xvij.e. p̄m vnā expositionē: Regnū dei intra vos ē.i. id q̄ potestꝫ acq̄rere regnū dei. Glo. ibi dic̄: Regnū dei seipm dic̄ intra seipsos positū ꝛ in cordib⁹ eoꝝ q̄ credidert regnātē.

l Et q̄s ē locꝰ itelligętię: q̄ obscura pscrutāt: Ad p̄mā q̄/ stionē rñdet iob: m Nescit hō p̄ciū eⁱ⁹. Ubi dic̄ Glo. Nō ōz p̄ciū eē ꝛ nesciri: sed ideo nesciri/ qz deest. Uñ Pro/ uerb.xvij.c. Quid p̄dest diuitias hre stulto/ cū sapiētiā emere nō possit: Sz ptra. Esa.lv.a. Oēs sitientes venite ad aq̄s: ꝛ qui nō habetis argentū ꝓperate/ emite ꝛ comedite. Item Prouerb.xxiij.c. Ueritatem eme. Sol̄. Glo. supra dictū lo/ cū Esa. soluit: q̄ dicit: Emite/ fide ꝛ ope. q.d. eā acq̄rite cre/ dendo ꝛ opando. Pręciū q̄ sapientię/ est fides ꝛ opa. Seq̄t: n Nec inuenit ꝛc. Rñsio est ad secundā q̄stionē: vbi q̄rit de loco sapiētię. Nec dic̄ vbi sit sapia: s vbi nō est. Nec i/ uenit inquit: o In terra.i.in aia: p Suauiter.i.vo luptuose ꝛ delicioſe: viuentiū. Nā si ꝑe saperent: i B exi/ lio potius lugerēt q̄ gauderēt: ꝛ sic sapiaz iuenirēt. Nā i ter ra eulath nascit aur̄ optimū: Gen̄.ij.b. Rialis hō nō pcipit ea q̄ dei sūt.j.Corꝫ.ij.d. Baruch.iij.b. Quis ascēdit i cęlū ꝛ accepit eā.i.sapiētiā/ ꝛ eduxit eā de nubib⁹: Quis trāsfre/ tauit mare ꝛ inuenit illā/ ꝛ attulit illā sup aurū electū: Nō ē q̄ possit scire viaꝫ eⁱ⁹. q Abyssꝰ.i.cor hoīs/ p lapsū fluidū ꝛ p duplicitatꝫ caliginē tenebrosū: r Dic: ñ ē i me: qz i ma liuolā aiaz ñ itroibit sapia/ nec habitabit i corpe sbdito pctis: Sap̄.j.a. Ut abyssū vocat sapiētes hui⁹ mūdi: i q̄b⁹ nō est

a subuertit a radicib⁹ mōtes.
b Ju petris riuos excidit: ꝛ oē
c p̄cioſū vidit oculus eius.
d Profunda q̄z fluuioꝝ scrū
e tatus est: ꝛ abscondita pdu
f xit in lucē. Sapientia vo vbi
g inuenitur: ꝛ quis est locꝰ in/
h telligentię: Nescit homo p/
i cū eius: nec inuenit in terrā
k suauiter viuentiū. Abyssus
l dicit: nō est i me: ꝛ mare loq̄/
m tur nō est mecū. Nō dabit
n aurū obriçū p ea: nec appē/
o det argentū i cōmutatiōe eⁱ⁹.
p Nō pferet tinctꝫ indię colo/
q rib⁹: nec lapidi sardonico p/
r cioſiſſimo vl sapphiro. Non
s adequabit ei aur̄ vel vitrū:

sapientia dei: qz sapiētia hui⁹ mūdi/ stultitia est apud deū. j. Corꝫ.iij.d. s Et mare.i.mens sęculariū/ amara ꝛ iquie/ ta/ pcellis actionū pcitata. De q̄ Esa.lvij.d. Impij q̄si ma/ re feruēs/ qđ q̄escere nō potest: t Loq̄t/ nō est mecū. Hęc em̄ sapia: sic dic̄ Gregꝰ. tāto a terrenis fugit/ q̄nto apd eos q̄erē ñ inuenit. Jō iſrl̄ bz sabbatū Exo. xx.b. egyptⁱ⁹ muscas: Exo.viij.f. Judeo dic̄ Eccⁱ⁹.xxxviij.c. Sa/ pientiā scribe i tpe va cuitatꝫ: ꝛ q minoratur actu sapientiā capiet. v Nō dabit aurū obriçū p ea. Dicre spōdet p̄mę q̄stioni: vbi q̄situ est de p̄cio sapię. Nō dicit q̄d sit p̄ciū sapiētię/ s q̄d nō

Eccl.7.a.

sit.q.d. p̄cioſior est auro obriço. Prouerb.iij.b. Melior est acq̄sitio eⁱ⁹ negociatiōe auri ꝛ argēti: p̄mi ꝛ puriſſimi fructꝰ eⁱ⁹: Pręcioſior ē cūctꝫ opib⁹ sapia: ꝛ oia q̄ desiderāt ñ valēt huic cōpari. Gregꝰ. alit dicit in mozalib⁹. Nā p illa duo: Sa piētia vbi inuenit: ꝛ q̄s est locꝰ itelligentię: ꝓponit locꝰ sapi/ entię sub q̄stiōe. Per hoc qđ seq̄t: Nescit hō p̄ciū eⁱ⁹: nec in uenit i terra suauit viuentiū: negatiue ꝓponit de p̄cio eius. Et p̄mę q̄stioni rñdet qđ seq̄t: Abyssus dicit: nō est i me. Se cundę rñdet qđ subiungit: Nō dabitur aurū obriçū pro ea .i. aurū purū sine oñi macula. r Nec appendet argē tū in cōmutatiōe eius: Ad lr̄am. Prouerb.xvj.b. Possi de sapientiā: qz auro melior est: ꝛ acq̄re prudentiā/ q̄ pcio/ ōr ē argēto. Hic dic̄ Gregꝰ. Hęc oia digna st despectui/ si ex sola historica narratiōe pensent: Ideo mystice de christo ex/ ponit sic: k Sapia.i.christⁱ⁹: Ubi iuenit: in sinu pr̄is. Joh.j.a. In p̄ncipio erat v̄bū ꝛc.i. filiⁱ⁹ apud patrē. l Et q̄s est locꝰ.i. mēs mūda/ q̄ mystice hęc itelligit. Prouerb. viij.d. Delitię meę sūt esse cū filijs hoīm. m Nescit hō p̄ciū eⁱ⁹: qz nō est p̄ciū qđ possit ei cōpari. Ut nescit hō p ciū eⁱ⁹: intrā sitiue.i. q̄tū p̄ciū ipsa sit: qđ tū p hoie est da/ tū. n Nec inuenitur i terra suauiter viuentiū.i. inter vo luptuosos ꝛ delicioſos. s Et mare loq̄tur ñ ē mecū.i. diuites sęcli/ amari ꝛ turbidi. v Nō dabit aurū obriçū p ea.i. sancti ag̃li claritate iusticię fulgidi/ nullo ptagio culpę infecti/ ñ mittent ad redemptionē generꝫ humani p christo.

x Nec appendet argentū i cōmu.eⁱ⁹.i. nec bō iust⁹ ꝛ eloquēs q̄ntecūq̄ etiā scitatꝫ fuerit/ p christo mittet ad redi mēdū genⁿ hūanū: s ipe q̄ fecit/ ipe feret: ꝛ q̄ creauit/ ipsemet recreabit/ vt tot⁹ honor suus sit. Uñ dic̄ p Esa.xlij.b. Glz meā alteri nō dabo: qđ esset/ si alius recrearet q̄z qui creauit.

y Nec ꝓferetur.i. nō cōpabit sapia dei: z Tinctꝰ idię coloribus.i. mūdi sapiēnibus: q̄ cū rerū ꝓtrute careāt/ aliud le eē q̄z sint ꝓboꝝ cōpositiōibus q̄si supductꝫ coloribus mēti/ unt. j. Corꝫ.ij.a. Nō ē p̄dicatio mea ipsua sibilib⁹ hūanę sa piētię ꝓbis/ s ī oñsione spūs ꝛ ꝓtutꝫ. a Nec lapidi sar/ donico p̄cioſiſſimo/ cōpar.i. p̄cib⁹ veterꝫ testamēti/ trena q̄dā sectātib⁹. Sardonieⁿ em̄ terrę rubręe silis est. b Ut sa/ phiro: q̄ ē aerei colorꝫ.i. p̄cib⁹ noui testamēti/ cęlestia sola q̄rentib⁹. Ut p sardonicū hoies accipiūt: q̄ facti st de tra ru/ bra. Per saphiꝝ ag̃eli q̄ i cęlo fuert creati: q̄s vtroq̄ lōge p cedit sapia dei. c Nō adequabit ei aurū vl vitrū.i. scti iā bti/ q̄ claritate fulgēt/ qđ p aur̄ ōsignat: q̄z p scientię sibi ad inuicē patēt: qđ p vitrum sigt: in q̄ talis appet liquor extern⁹/ q̄lis ꝓtinet iterⁿ. Ubi em̄ vt dic̄ Gregꝰ: vnusquisq⁹ mētē ab alterius ocꝫlis ꝓtinet iterⁿ. Ubi em̄ vt dic̄ Gregꝰ: vnusquisq⁹ mētē ab alteriusꝫ ocꝫlis mēbroꝝ corpulētia nō abscōdet. Ut p aur̄ scti ecclię militantꝫ/ fulgētes ꝓtutib⁹ signt. Per vitrū/ sancti ec/ clię triūphātꝫ/ puritate trāslucētes. Uñ Apocal.xxj.c. Jp sa ciuitas aurū mūdū/ silę vitro mundo: qz eccl̄a militās/ si/ milis est triūphāti. Ui similes erūt christo: qz beati.j. Joh. iij.a. Scimus cū apparuerit/ similes ei erimus: qz videbim⁹ eū sicuti ē. Nō tñ adequnt: qz creatura st ꝛ ille creator. Seq̄t:

a Nec cõmutabũt p ea vasa auri excelsa ⁊ eminẽtia. i. helias/iobes/ hieremias: excelsi vita/eminẽtes sapia: Quos p ea cõmutãt/ q̃ aliquẽ illoꝝ chr̃istũ eẽ putãt: vt q̃dã Matth. xvj. b. Quẽ dicũt hoies esse filiũ hois ⁊c. De his vasis dr̃ Eccl̃j. xliij. b. Vasa castroꝝ ĩ excelsis/in firmamento cęli resplendẽt gl̃ia. b Nec cõmemorabunt i cõpatione eius: qz q̃ntum/cũq; sint scti/tñ in cõparatiõe chr̃isti prauidẽt. Uij. ꝯ. xxv. b. Ecce luna ꝑ splẽdet: ⁊ stellę nõ sũt mũdę in ꝓspectu eius. j. Regl̃. ij. a. Mõ est scr̃ũs vt ẽ dr̃is. Et Pꝰ. Quis in nubib⁹ eq̃bit dño: filiis erit deo in filiꝭ dei. Quia ꝯo hęc sapientia latenꝫ ifundit cordib⁹ hoĩm: sic̃ de spũ dicit Job. iij. a. Nescis vñ veniat aut q̃ vadat. Et. ꝯ. ix. b. Si venerit ad me: nõ videbo eũ: Jõ sb̃dit: c Trahit aũt sapiẽtia de occultꝫ. q. d. cũ sit iuisibilis sapia/nõ nisi ĩ iuisibili iuenit. Uꝫ sic: Trahit sapia de occultꝫ. i. chr̃ist⁹ de sinu pr̃is tract⁹ est in mundũ q̃si q̃/busdã funib⁹. s. desideriꝭ ⁊ suspiriꝭ antiq̃rũ patrũ: vt patet Exo. iiij. d. Mitte quẽ missur⁹ es. Et Esa. lxiij. a. Utinã dirũperes cęlos ⁊ descẽderes. Et Cant̃. j. a. Osculet̃ me osculo oris sui. Et Pꝰ. Emitte manũ tuã ꝺ alto. d Mõ adeq̃bit ⁊c. Prętulit iob sapiaz dei/angel̃/scr̃is glificatꝫ/ p̃phet̃/philosophis: Mũc ĩcrepat hęreticos: q̃ chr̃isto q̃si puro hoi ꝓuersos ad fidẽ eq̃bãt: dicẽtes chr̃istũ esse filiũ dei p adoptionẽ. Uñ Arrius dixit: Mõ iuideo chr̃isto facto deo: possũ ⁊ ipse de⁹ fieri si volo. Dic̃ g̃: Mõ adeq̃bit ei. i. chr̃isto: e Topaz⁹ de ęthiopia. i. ꝓuersi ad fidẽ/ꝑus nigri pctis/mõ donis spũscti locupletati: ⁊ q̃si multiꝭ colorib⁹ multis ꝟtutũ specieb⁹ decorati. Dicit aũt topaz⁹ q̃si topanti⁹/apan qđ est oẽ: qz oñi colore splẽdet. Est g̃ sẽnsus: Topaz⁹ nõ adeq̃bit ei. i. q̃ntũcũq; pfect⁹/oĩ genere ꝟtutũ resplẽdẽt. f Nec tincturę mũdissimę cõponẽt. i. baptizati/oĩ ꝟtute pleni/⁊ baptismalẽ scr̃itatẽ hũilit ꝓseruãtes/mõ cõparabũt ei: qz oẽs excellit chr̃ist⁹. Et nota q̃ superi⁹ idiq; colores nõ dixit mũdos: hic tincturaſ dic̃ mũdissimas: vt. s. tincturã gr̃e/distiguat a tinctura pr̃iq;: g̃ p colorẽ idiq; designat. g Uñ g̃ sapiẽtia venit/ĩ mundũ: vꝫ ĩ corda hoĩm: A patre/a q̃ nata est ab ętemo/cui⁹ via occulta est. Uñ Esa. liij. c. Generationẽ ei⁹ q̃s enarrabit: b Et q̃s est loc⁹ itelligẽtiq;: Mũda mẽs hois: quã cũ replet/sanctã facit/ibi iuisibiliter veniẽs/reclescit. i Abscõdita est: sapia dei. i. ipse de⁹: k Ab oculꝭ oim viuẽtiũ. i. tã exteriorib⁹ q̃s interiorib⁹: qz dũ hic viuit̃/ videri de⁹ p suę nature specie nõ põt: licet sũ imagine q̃dã visus sit moysi: Exo. iij. a. Et Jacob Geñ. xxxij. f. Et mlt̃/ alibi. Uñ moysi dictũ ẽ Exo. xxxiij. d. Mõ videbit me hõ ⁊ viuet. Job. j. b. Deũ nemo vidit vnq̃. Esa. xlv. c. Uere tu es de⁹ absc̃di⁹. l Volucres q̃z cęli. i. aias sct̃as/pẽnis ꝟtutũ a terra sb̃limatas/vꝫ ãgelos: m Latet/ hęc sapia. Uñ ⁊ q̃dã ãgeli ignorãtes mysteriũ ĩcarnati/onis/iterrogauerũt ĩ ascẽsiõe: Quis ẽ iste q̃ venit de edõ: Esa. lxiij. a. n Perditio ⁊ morꝭ. i. maligni spũs/iuẽtores mortis ⁊ pditionis: Uꝫ reprobi/pditiõi mortꝭ eterne p̃sciti: o Dixerũt: auribꝰ nr̃is audiuim⁹ famã ei⁹. i. experiẽtię sensu ei⁹ potẽtiã cognouim⁹. Hic dic̃ Greg⁹. Audiuim⁹ dic̃/nõ vidim⁹: qz deũ videre/est deũ hr̃e. Ex q̃ patet/ q̃ visio ⁊ cõp̃hensio idẽ ẽ: ꝟ visio succedet fidei/cõp̃hẽsio spei. Ergo visio succedet fidei ⁊ spei: g̃ tñ sũ due dotes aię. s. visio ⁊ dilectio: Dõ multi ꝓcedũt. Alij tertiã ponũt/cõprehẽsionẽ siue ap/prehẽsionẽ/q̃ succedet spei: Et exponũt istũ. s. videre deũ/ẽ hr̃e deũ. i. qui videt/habet. Aug⁹ videt velle q̃ tres dotes aię glorificatę sint/ visio/dilectio/fruitio. Jn laudẽ p̃fũpẽs

a nec cõmutabũt p ea vasa au
b ri excelsa ⁊ eminẽtia: nec cõ
memorabũt i cõpatiõe ei⁹.
c Trahit aũt sapientia de oc/
d cultis. Non adeq̃abitur ei
e tõpaz⁹ de ęthiopia: nec tinc/
f turę mundissimę cõponẽt.
g Uñ g̃ sapiẽtia venit: ⁊ q̃s est
i loc⁹ itelligẽtię: Abscõdita ẽ
k ab ocul̃is oim viuentiũ: vo/

m lucres q̃z cęli lãtet. n Perdi/
o tio ⁊ morꝭ dixerũt: auribus
p nr̃is audiuim⁹ famã ei⁹. De
q us itelligit viã ei⁹: ⁊ ipse nõ/
s ũit locũ ei⁹. Ipse enim fines
v mũdi intuet: ⁊ oĩa q̃ sub cęlo
x sunt respicit. Qui fecit vẽtis
y pond⁹: ⁊ aq̃s appẽdit i mẽ/
z sura. Uñ ponebat pluuijs
a legẽ: ⁊ viã ꝓcellis sonãtib⁹:
b
c

est in cordib⁹ nostris p spm̃sctm̃ qui dat⁹ est nobis. Itẽ chr̃istus est via p transitũ humanitat̃/ ⁊ locus p statũ diuinitat̃. Uñ super illõ Matth. xx. d. Stetit iesus ⁊c. dic̃ Glo. Stãs iesus illuminat/transiẽs audit: qz ex natura diuinitatis ex q̃ semp stat/illuminat. Audit: qz ex natura humanitat̃ p quam trãsit cõpatit. Qz aũt de⁹ viã ⁊ locũ sapiẽtię nouerit/ ꝓbat:
v Ipse enim fines mũdi intuet: ad lr̃az. x Et oĩa q̃ sub cęlo sũt respicit: Eccl̃j. xxiij. d. Dño deo añq; crearẽt oĩa sunt agnita: sic ⁊ posꝫ pfectũ respicit oĩa. Uꝫ sic: Intuetur: reformãdo p gratiã: Fines mũdi. i. illos in qb⁹ amor mundi finitus est. Et oñia q̃ sub cęlo sunt. i. illos q̃ terre adherent per amorẽ/nec ad cęlũ se erigũt per contẽplationẽ: respicit/sępe respectu misericordię/destruendo ĩ eis malum amorem/⁊ infundendo bonus. Prouerb. xx. b. Rex qui sedet in solio iudicij/ intuitu suo dissipat omne malum.
y Qui fecit ventis pondus. i. animabus/quę ꝓpter subtilitatẽ naturę ⁊ velocitatẽ desideriꝭ dicunt̃ vẽti/ dedit g̃/uitatẽ sctitatis ⁊ maturitatis. De q̃ Pꝰ. Jn ꝓlo graui laudabo te. Alia est grauitas iniq̃tat̃. De q̃ Esa. j. a. Ue genti peccatrici/populo graui iniquitate. Uꝫ ventꝫ pondus fecit. i. animabus corpus dedit q̃ grauãt. Sap̃. ix. c. Corpus qđ corrumpit̃/aggrauat animã. Uꝫ ꝟm Greg⁹. ventis pondus facere/est concessã hic electis de virtutib⁹ gloriã ꝑmixta infirmitate tẽperare: Nam vt dicit Greg⁹: custos virtutis est infirmitas. z Et aquas appendit in mensura. i. electoꝝ mentes spũsctõ repletas/quibusdã temptationibus reprimit: ne cũ ad summa rapiunt̃/elatione supbiant: sic̃ paulo accidit: Prius raptus est ad tertiũ cęlũ: postea carnis stimulo humiliat⁹. Uñ. ij. Corꝰ. xij. b. Et ne magnitudo revelationũ ⁊c. Similit̃ helias mira fecit. Ignẽ de cęlo oratione extraxit. iij. Regl̃. xviij. f. Duos q̃nq̃genarios interfecit. iij. Regl̃. j. b. Mortuũ suscitauit. iij. Regl̃. xvij. d. ꝟ postea timore percussus/mulierculã fugit. iij. Regl̃. xix. a. Ubi dicit Glo. Sancti viri subleuante spiritu ad sũma rapiunt̃: ꝟ q̃diu in hac vita sunt/ ne superbiant temptationib⁹ reprimiũtur. a Uñ ponebat pluuijs. i. prędicatorib⁹: b Legem: faciendi quę dicunt. De qua Pꝰ. Tempus faciendi dñe/dissipauerunt legẽ tuam. Ad hoc eñ tenent̃. Uñ Prouerb. vj. a. Illaqueatus es verbis oris tui. Greg⁹. Auctoritas loquẽdi perdit̃: q̃n vox opere non adiuuat̃. Jdeo dicit apl̃s. j. Corꝰ. ix. d. Castigo corp⁹ meũ ⁊c. Uꝫ posuit legẽ pluuijs. i. prędicatorib⁹/ne subtilia simplicib⁹ ꝓdicẽt. Prouerb. viij. d. Circũdabat mari terminũ. c Et viam procellis sonantibus. i. prędicatoribus iudicium cõminantibus. Hanc viã ponit deus: q̃n ad corda auditorum terrore iudicij percussa/aditum facit. Greg⁹. Prius lex ponitur: postea via panditur: quia illa vox corda penetrat auditorũ/ quę hoc quod dicit/opere seruat. Necesse eñ ẽ: vt cuius vita despicitur/eius prędicatio contemnatur.

B

Alr. nõ hꝫtin.

Pꝰ. 88.

Pꝰ. 143.

Pꝰ. 54.

Pꝰ. 118.

a Tūc vidit illā: deus/ qñ ponebat ḥ. b Et enarrauit. i. enarrabilē ꝓstituit. Vt illā. i. icarnatā sapientiā: Vidit tūc. i. videri fecit. Enarrauit. i. enarrari fecit/ ꝙ ꝑdicatozes. c Pręparauit ⁊ inuestigauit. i. ꝓparari ⁊ inuestigari ab auditozib⁹ fecit/ ꝙ bonā vitā. Greg⁹. Sibi sapientiā ꝓparat/ qſqs illā bñ viuendo ī diē iudicij ſibi ꝓpitiam seruat. Et nota q ꝙttuoz de sapientia dicta ſt: Vidit/ enarrauit/ ꝓparauit ⁊ inuestigauit. Vidit: qz speciēs est. Heb. j. a. Qui cum sit splendoz glorię ⁊ figura substātię eius. Enarrauit: qz verbum. Joh. j. a. In ꝓncipio erat verbū. Pręparauit: qz remedium siue medicina. Eccl. xxxviij. a. Altiſsimus de terra creauit medicinā: ⁊ vir ꝓdēs nō abhoꝛrebit eā. Inuestigauit: qz occultū. Esa. xlv. c. Vere tu es de⁹ absconditꝰ. Quid igit sapiētia ī se/ ⁊ a ꝙ cognita. ſ. a deo/ dictū est: Tūc ꝙd sit in nobis oſtdit. d Et dixit homini: de⁹ ꝙ effectū gr̄ę: e Ecce timoꝛ dñi: q. ſ. dñs timet filialit. De q Eccl. j. c. Timoꝛ dñi expellit pctm. Eccs. vij. c. Qui timet deū/ nihil negligit. f Ipsa est sapiētia. i. cū sapientia. q. d. ſi times deū/ plen⁹ es sapiētia. Sīle Esa. xxxiij. a. Sapiētia ⁊ scia timoꝛ dñi/ ipse est thesaur⁹ ei⁹. g Et recedere a malo/ itelligētia. i. q se a ꝓuis opib⁹ custodit/ vim diuini amoꝛis intelligit.

Expoſitio Ca. XXIX.

b Addidit ꝝ iob ⁊c. Duobus modis ecclia ꝓsecutiones patit. ſ. ꝟbis ⁊ gladijs. Verboꝛ q dē ꝓsecutione exercet ei⁹ sapiētia: ꝙ cū gladijs impugnāt/ ei⁹ patientia ꝓbāt. Prioꝛē ꝓsecutionē q tidie patit eccla: cū hęretici sibi linguis subdolis ⁊ falsa hūilitate blandiunt. Secūda etiā ꝓsecutio iuꝝ finē mundi secutura est: vt grana cęlestibus hoꝛreis recondenda/ tāto verius a peccatoꝛū paleis exuant/ quāto acrius affligentur. Tūc omnes electi qui tūc fuerint/ reminiſcent boꝝ tempoꝛū/ in quibus ecclesia nunc fidei pacem tenet/ ⁊ ſupba colla hęreticoꝛū ꝓmit: nō potentia culminis/ ſed iugo rationis. Jdeo iob typū ecclię tenens/ quę tūc in illis angustijs inueniet/ sic sua transacta narrat/ vt alijs ventura nunciet. Futurū est em̄ vt tres ꝓsecutiones quas nunc ecclesia occulte patit. ſ. falſoꝛum fratrū/ hęreticoꝝ/ gentilium: conflent in vnam. Nunc em̄ congregatę sunt in vtre aquę maris. i. in mente peruersarū amaritudo cogitationū: quę tunc in vocē ꝓrauę libertatis ꝓorumpit. Tunc em̄ solueť sathanas de puteo abyſſi/ vbi nunc tenet incluſus: Apoc. xx. c. Et veniet filius perditionis antichriſtus: et tunc peruersi qui nunc pię timoꝛe ſilent: aperte hęresim pędicabūt. Dñi. j. Timoth. iij. a. Spūs manifeste dicit: quia in nouiſſimis tēpoꝛib⁹ discedēt quidā a fide/ credētes ſpiritib⁹ erroꝛis/ ⁊ doctrinis dęmonioꝝ/ i hypocriſi loquētiū mendaciū/ ⁊ cauteriatā habentiū ꝓscientiā. Et congrue vltim⁹ sermo iob agit de vltimis tempoꝛib⁹: qñ erit erroꝛ apertus qui nūc latet in coꝛde multoꝝ occult⁹. Innuit aūt se iob mystice locutuꝝ ꝙ ḥ qō dic: Addidit ꝝ iob assumęs parabolā. i. ſimilitudinē. i Et dixit: Quis mihi tribuat vt ſim iuxta menses ꝓstinos: Nō est veriſile q iob desideret esse in tpe ꝓſpitat/ ſuę iā trānsacto/ cū patiēter ſustineret miseriā ſuā: Sz mystice loqť in ꝓſona ecclię/ q̄ erit ī vltimis tēpoꝛib⁹: qñ tanť ꝓmet malis: ⁊ hęc nr̄a tempoꝛa cū ſuſpirio desideret/ reminiſcēs ꝓfectiōis ꝓstinę/ qñ ꝑdicationis ſuę lucra. ſ. collectiones aiaꝝ repoꝛtabat. Noie mēſiū hic ꝓfectio designat: sic ibi: Erit mensis ex mense. Esa. vltť. g. i. ꝓfectio erit eis ī reqe: q̄bus fuit hic in opatiōe. Jtē nomine mensiū/ collectiones animaꝝ accipiunt: q̄ ꝑdicatione ecclię ī vna fide colligunt/ sicut mensis ex diebus. Dicit q̄: Quis mihi tribuat vt sim iuxta menses ꝓstinos. i. vt sim in ꝓstina ꝓfectione: qñ animę colligebant in vnū ꝑdicatiōe mea. Et vt sim/ k Scōm dies q̄b⁹ de⁹ custodiebat me: id est vt sim talis q̄lis erā in dieb⁹ q̄b⁹ deus custodiebat me ꝓtra mundū/ carnē ⁊ ꝓtra diabolū. Et hoc dicit/ qz videt se casurā i membris infirmis: q̄ stat modo i foꝛtibus. l Qñ splendebat lucerna ei⁹ sup caput meū. i. qñ sacri eloquij ꝑdicatio mentē ei⁹ irradiabat. m Et ad lumē eius. ſ. lucernę sacrę scꝛpture: n Ambulabā: bñ opando/ iuxta ꝓcepta ⁊ exempla sanctoꝝ: o In tenebris: bui⁹ mundi. De hac dicit Ps. Lucerna pedib⁹ meis verbū tuū. Prouerb. vj. c. Mandatū lucerna/ ⁊ lex lux. Jtē in eodē. xx. d. Lucerna dñi spiraculū luminis. ij. Petri. j. d. Habem⁹ firmioꝛē ꝓphicū sermonē: cui bñ facitis attēdētes q̄si lucernę lucenti ī caliginoso loco. p Sicut fui i diebus adolescentię meę. i. tpe apl̄oꝝ ⁊ martyruꝝ/ repleta spūsctō ꝙ ꝑdicationē i filiōꝝ ꝓpagatione fęcundabar. Primo em̄ paruula fuit eccla: cū adhuc infirmis auditoꝛib⁹ nō poterat dare nisi lac simplicis doctrinę. Sz postea adulta fuit: qñ repleta spūsctō/ ꝟbo ꝑdicatiōis plures pepit. Jtē iuxta finē mūdi/ q̄si senex ⁊ sterilis erit: qñ abundāte iniqtate/ filios nō pariet. Sequit: q Qñ secreto deus erat i tabernaculo meo. i. in mente mea habitās ꝙ gr̄az: vbi tacita mandata cogitabā. Illi em̄ secreto de⁹ est in tabnaculo: q̄ mandata dei tacit⁹ cogitat/ vt dicit Greg⁹. Illi ꝟo i publico est: q̄ videri desiderat. ſ. in bonis opib⁹. De q̄b⁹ ꝺz Matth. vj. a. Cū ozatis nō eritis sic̄ hypocritę tristes: q̄ amāt in ſynagogis ⁊ i angulis platęaꝝ stātes ozare/ vt videant ab hoīnibus: Amē dico vobis/ receperūt mercedē suā: Tu aūt cū ozauerſ/ intra in cubiculū tuū/ ⁊ clauſo ostio/ oza patrē tuū in abſcondito. r Qñ erat oīpotēs mecū: erter⁹ custodiendo. s Et i circuitu meo pueri mei: q. ſ. ſpūal' disciplinę regulis obſequūť. Tales mō ſūt i circuitu ecclię: qz fere i cūctis gentib⁹ reperiunť. De ḥ dicit Esa. viij. d. Ecce ego et pueri mei q̄s dedit mihi dñs i ſignū ⁊ i portētū ifrl. i. apl̄i pueri vita: q̄ dati ſt i ſignū ꝙ obſuātiā ꝓceptoꝝ: i portētū/ ꝙ impletionē ꝓphiꝝ. Vt in ſignū/ q̄ ad exemplū bonę vitę: in portentū/ ꝙt miracula quę fecerūt. Luc. vj. a. Noli mihi molest⁹ eē/ iā ostiū clauſū est: ⁊ pueri mei mecū ſunt in cubili/ nō possum surgere. t Qñ lauabā pedes meos butyro. Duobus modis exponiť hoc. Nā pedes ecclię dicunť ministri inferioꝝ operum: qui dū ad vſus necessarios exercent exterioꝛa/ velut pedes terrę inhęrēt: quibus debent ꝓlati sępe pinguedinē crebrę admonitionis infundere: Q̄d iob testatur se feciſſe suis. Pedes igit̄ suos lauat eccla/ ſia butyro: quādo prędati officiales suos admonitionib⁹ ſanctis reficiunt. Vel qñ clauſtrales ꝓ⁹ his pingues ad deum fundunt lachrymas ⁊ oꝛones. Vel pedes dei/ sūt ꝑdicatoꝛes: quib⁹ frequent̄ puluis alicui⁹ negligētię adhęret. Vñ Greg⁹. Vir pędicatio sine aliq̄ transitur admiſſo. Nā qlibet pędicāt/ aut ad quantulācūq̄ indignationē trahiť: ſi contemnat: aut ad quantulācūq̄ gloriam/ ſi ab audiēnib⁹ venerať. Jdeo dicit dominus discipulis Matth. x. b. Excutite puluerē de pedibus vestris. Jacob. iij. a. Nolite plures magistri fieri/ ſcientes qñ iudicium maius ſumiť. Qui pedes butyro lauantur: id est pinguedine bonoꝝ operum purgantur. De qua pinguedine dicitur Hiere. xxxj. c. Inebriabo animas sacerdotum pinguedine: ⁊ populus meus bonis meis adimplebitur/ ait dominus. Vel pedes dei butyro lauant: qui pędicatoꝛibus stipendia debita soluunt.

Prouerb. i. a. et. 9. c. Eccl. i. b Ps. 110.

a Et petra: id est christ⁹: De qua Deut. xxxij. b. Ut sugeret mel de petra/ oleumq; de saxo durissimo. j. Corinth. x. b. Petra aũt erat christus. b Fudebat: abũdanter. c Ruos olei. i. doctrinã euãgelij: vel dona spũssancti. d Qñ ꝓcedebã ad portã ciuitatis. Ad litterã exponit hoc de Iob. Judices eñ antiquit⁹ sedebãt in porta ciuitatis: vt omib⁹ tã ciuib⁹ q; alijs iusticia pata esset: qõ iob credit feciſſe ꝓ iusticia obseruãda. Allegorice aũt ỏ ecclesia/ vt pt⁹. Per portã bona operatio accipit: p quã ad ciuitatem cęlestis aulę siue curię ingredit: Cathedra/ magisterij auctoritas. Modo ergo sancta ecclesia ad portã ciuitatis ꝓcedit: qz vt ad regnũ cęli perueniat/ in bonis operib⁹ se exercet. Bñ ergo dicit: Qñ ꝓcedebã ad portã ciuitatis. i. qñ in bonis opibus me exercebã. e Et in platea parabant cathedrã mihi. i. i latitudine gentiũ/ q; mihi reuerentiam exhibebant: magna auctoritas magisterij erat mihi. f Videbãt me/ tũc/ g Juuenes. i. illi qui nulla cõsilij grauitate fulciunt: qui stultũ cõsiliũ dederũt roboã. iij. Regũ xij. c. h Et abscõdebant: p̃ reuerẽtia. i Et senes: nõ tpe/ sz mozꝝ grauitate: De quib⁹ Sap. iiij. b. Senect⁹ venerabilis est: non diuturna/ nec numero ãnoꝝ cõputata: Cani eñ sũt sensus hoĩs: t ętas senectutis vita imaculata. Eccl. xxv. a. Oẽ speciosa veteranis sapiẽtia/ t gl̃iosis intellect⁹ t consiliũ. k Assurgẽtes: mihi. l Stabãt: p̃ reuerẽtia. q. d. ecclię vigoꝛẽ imaturi formidãt/ grãdęui gl̃ificãt. m Principes/ mali. i. hęreticę prauitatis auctores: De quib⁹ Ps. Effusa ẽ cõtentio sup̃ principes/ t errare fecit eos in inuio t non in via. n Cessabãt loqui. i. nõ audebãt loqui z ecclesiã. o Et digitũ supponebãt ori suo. i. a falsis q̃relis virtutis rõne se reprimebãt. Vñ Michee vlti. d. Ponẽt manũ sup os suũ: et aures eoꝝ surdę erũt. p Vocẽ suã cohibebãt duces: qui post se trahebãt errantes. Unde nõ sunt leuiter excõicãdi p̃cipes: ne p⁹ se trahãt subditos. Vñ Matth. xiij. d. Sinite vtraq; crescere: ne simul eradicet/ t triticũ. Ibi Glo. Multitudo nõ ẽ excõicanda/ nec duces ꝑti. q Et lingua eoꝝ gutturi suo adherebat: Quia etsi mõ puersa loq̃ libera voce nõ audeãt: int⁹ tñ cõtegũt/ q̃ cõtra fidẽ ꝓponere/ postea moliunt. r Auris audiẽs ꝛc. Ad litterã: Job cõtra increpatiões amicoꝝ ostẽdit se fuisse veneratiõi videtib⁹ t audientib⁹: In quo qualis in sermone/ t q̃lis in ope fuerit/ demõstrat: qz in vtroq; ꝑfectus. Dicit g̃: Auris audiẽs. i. intelligens. s Beatificabat me: cõmendando verba mea.

a t pẽtra fundẽbat mihi riuos
b olei. Qñ̃do ꝓcedebam ad
c portã ciuitatis: ẽt in platea
d parabant cathedrã mihi. Vi-
e dẽbant me iuuẽnes t ãbscõ-
f debant: ẽt senes ãssurgentes
g stãbãt. Principes cessabãt
h loqui: ẽt digitũ supponebãt
i ori suo. Vocem suã cohibe-
k bant duces: t lingua eorum
l gutturi suo adherebat. Au-
m ris audiẽs beatificabat me:

t Et ocul⁹ videns: opa mea: v Testimoniũ reddebat mihi: de innocẽtia. x Eo q liberasse pauperẽ vociferãtẽ: a potẽte p iniuriã oppzimẽtẽ: Juxt ꝓsiliũ salomõis Prouerb. xxiiij. b. Erue eos q ducunt ad mortem: t qui trahunt ad interitũ liberare nõ cesses. y Et pupillũ cui nõ esset adiutor: ad lr̃az. Vel i ꝓsona ecclesię/ sic: r Auris audiẽs: p̃dicationẽ meã: s Btificabat me: faciẽdo qõ audiebat a me. Eccl. xxv. b. Beat⁹ q̃ enarrat sapiẽtiã auri audiẽti. Prouerb. xx. b. Aurẽ audiẽtẽ/ et oculũ videntẽ: dñs fecit vtrũq;. t Et ocul⁹ videns/ opa eccl̃ię. v Testimoniũ reddebat mihi: bñ viuẽdo/ et deũ gl̃ificãdo. Matth. v. b. Sic luceãt opa vẽa coram hoĩb⁹: vt videãt opa vẽa bona/ et glorificẽt pẽz vr̃m q̃ est i cęlis ẽ. x Eo q liberasse pauperẽ. i. pcõrem pcã mlta hñtẽ. vociferãtẽ/ in cõfessiõe. liberasse culpã relaxando/ veniã petenti dando: a potente. i. a diabolo. Mã qui obturat aurẽ ad clamorẽ paupis: ipse clamabit t non exaudiet: Prouer. xxj. b. y Et pupillũ: Cui pater mũd⁹:

t mater ꝛcupiscẽtia mortui sũt: vt iam nõ dicat ei: Pat tuus amoꝛe⁹/ t mater tua cethea: Ezech. xvj. f. Hęc sũt opa misericordię/ q̃ quotidie facit ecclia. s. pauperẽ liberare/ pupillũ tripere/ viduã cõsolari. Vñ Esa. j. e. Subuenite oppsso/ iudicate pupillo/ defendite viduam. Jaco. j. d. Religio mũda et imaculata apud deũ t patrẽ/ hęc est/ visitare pupillos et viduas in tribulationib⁹ eorum.

k t ỏculus videns tẽstimoniũ
x reddebat mihi: ẽo q liberas-
sem pauperẽ vociferantẽ/ et
y pupillum cui non esset adiu-
z tor. Benedictio pituri super
a me veniebat: t cor viduę cõ-
b solatus sum. Justicia indut⁹
c sũ: t vestiuit me sicut vestimẽ
d to/ t diademate iudicio meo.
e Oculus fui cęco/ t pes dat:
f do. Pater eram pauperum:
g et causam quam nesciebam/

5 Bñdictio pituri sup me veniebat. Ad lr̃az/ de iob planũ est: qz illi q̃s liberauit a morte/ benedicebãt eũ. Sup ecclesiã etiaz bñdictio pituri venit: cũ peccatoris interitũ sanctis exhortatiõib⁹ ꝓfuenit: t a fouea peccati reducit. a Cor viduę. i. fidelis aię.

C De pe. dis. 2. c. sapiens

b Cõsolat⁹ sum: aduentũ viri sui nũcians: vel bona aliqua de eo p̃dicãdo. c Justicia. i. opib⁹ iusticię. d Indut⁹ sũ: vndiq; z. circũspect⁹. e Et vestiuit me/ de⁹/ iustitia. s. f Sicut vestimẽto/ vndiq;: vt nusq; sit aditus hosti. Alit eñ nõ valet: Mã q̃ in vno offendit/ fact⁹ ẽ omniũ reus. Jaco. ij. b. Eccl̃s. ix. d. Qui i vno offẽdit: multa bona pdet. Hinc est q pharisęus qui tot bona fecerat: qz superbiuit/ oĩa amisit. Luc. xviij. b. Hinc est q eleaçar⁹ elephantẽ occidit: sed sub ipso occubuit. j. Machab. vj. f. Eos significãs q̃ de victoria vitioꝝ superbiũt. Ideo dicit salomon: Prouerb. iiij. d. Omi custodia/ custodi cor tuũ. g Et diademate/ vestiuit: b Judicio meo. i. discretiõe: q̃ scio q̃d deo/ q̃d ꝓximo debeã: p quo nõ terrenã/ sed ęternã q̃ro mercedẽ/ q̃ per diadema significat. Prouerb. xij. a. Cogitatiões iustorum iudicia. j. Corinth. xj. g. Si nosmetipos iudica. ꝛc.

Ps. 106.

i Ocul⁹ fui cęco. Ad litterã: manuducẽdo. k Et pes claudo: ipm̃ portãdo p semetipsum. Sciebat eñ Iob a deo plus pensari animũ q̃ factũ. Vñ Marci. xij. d. Plus oĩbus misit hęc ꝛc. Ibi Glo. Nõ respicit de⁹ q̃ntũ supple tm̃mõ: sz ex quanto. Itẽ eccl̃ia oculus est cęco t pes claudo: qz cęcos. i. impitos p̃dicãdo illuminat: et claudos. i. debiles: et paupes opitulando sustẽtat. Vñ Gal. vlti. a. Alt̃ alteri⁹ onera portate. Vel cęcũ/ dicit populũ gẽtilẽ: De quo Esa. ix. a. Popul⁹ gentiũ q̃ ambulabat ꝛc. Claudũ/ dicit iudaicũ ꝑm. Vñ t Jacob claud⁹ effect⁹ ẽ vno pede. Ben̄. xxxij. g. Item. iij. Regũ xviij. d. Usq; quo claudicat⁹ in duas ptes? Et recte gẽtilis cęcus dicit: iudę⁹ claud⁹: qz ille legẽ nõ habuit: iste habuit/ sed in ea nõ iuit. l Pater erã pauper: necessaria eis ministrãdo/ nõ diuitib⁹. Esa. lviij. b. Frãge esurienti panẽ tuũ ꝛc. Per h̃ q dicit/ Pater/ affectũ suę opationis nobis ad imitãdũ exp̃ssit. Aliud est eñ bonũ facere ex p̃cepto: aliud ex affectu. Quidã eñ multa tribuũt paupib⁹: nõ qz eos diligũt: sed nisi tribuãt/ irã dei formidãt. Et hic grad⁹: vt dicit Greg⁹. primus est incipientiũ: vt q̃ adhuc ꝓximũ sic̃ se nescit diligere: tã incipiat iudiciũ dei formidare. Et notãdus ẽ ordo: Post iusticiã sequit⁹ pietas. Ille eñ bñ agit q̃ pia sunt/ q̃ p̃us seruat in se q̃ iusta sunt: Et sic ex fonte iusticię/ debet oriri riuul⁹ pietatis. Multi aũt pietatẽ habent ad ꝓximũ/ q̃ iusticiã non habent i seipsis: Quib⁹ dicit Eccl⁹. xxx. d. Miserere animę tuę placens deo. q. d. p̃us studе placere deo p iusticiã: t post miserere ꝓximo p misericordiã: Nam qui sibi nequã/ cui bon⁹? Eccl. xiij. a. Itẽ ecclesia pz est pauperũ spũ: qz p p̃dicationẽ eos christo generat. m Causam quã nesciebam ꝛc. Hic docet nos Iob/ ne sententiã p̃cipitanter ꝓferam⁹: ne indiscussa temere iudicemus: ne mala audita cito nos moueãt: ne dicta passim sine ꝓbatione credam⁹: Sicut domin⁹ mala sodomę audita/ statim noluit iudicare: sed ad ea cognoscenda p angelos descẽdit. Unde dixit: Descendã t videbo vtrum

Mystice.

clamorē qui venit ad me/ope cōpleuerint. Geñ. xviij. c. tamē cū ea vera esse repperit/sine mora pcussit: dans nobis exēplū: sicut dicit Greg⁹: maiora crimia tarde credere: sed cū fuerint cognita/citi⁹ punire. Vñ Eccl. xj. a. Prius q̄ interroges/ ne vitupes quēq̄: ⁊ cū interrogaueris/ corripe iuste. Itē in psona

Mystice. ecclesie. Causā quā nesciebā: operādo: a Diligētissime i/uestigabā: in carna/libus corrigēdo. Vbi videt Greg⁹. innuere q soli boni debēt con/stitui iudices/maxime in causa spūali. Vnde

Al. secus Luc. x. a. Misit illos binos ⁊c. Ibi Glosa. Per hoc q binos mit/tit/innuit q nemo pdi/cationis officiū debet suscipe: qui ad alios charitatē nō habet. i. Corinth. vj. a. Se/cularia iudicia si habueritis: contemptibiles q sunt in ecclesia illos cōstituite ad iudicandū. i. illos q sūt minoris meriti/ter/renis negocijs ppōite. Vñ ⁊ moyses ad ɔsiliū ietro sup plin viros de plebe cōstituit: Exo. xviij. d. Et apli /septē diacōes ad ministrandū paupibus elegerunt. Act. vj. a. Vbi dixerūt apli: Nō est equū nos derelinquere verbū dei/ ⁊ mistrare mē sis. Greg⁹. tñ dicit: cū desunt tales q causis exteriorib⁹ deser/uiant/spūales primorum negocijs debent adesse quātū decen/ter possunt/salua ordinis et religionis disciplina. b Con/terebā molas iniqui ⁊c. Ad litterā patēt hec de iob: qui

Mystice minores/cōtra diripientes defendebat. Mystice de ecclesia. Iniqu⁹ est diabolus: mole ei⁹ /occulte insidie ei⁹: dentes/apta culpe pperatio: preda/aīa iā peccato illaqueata. Dicit ergo ecclesia: Cōterebā/pdicando: molas. i. occultas insidias: iniqui. i. diaboli: Et de dentib⁹ illi⁹. i. de aptis peccatis: Auferebā predam. i. animā iā peccato captā. q. d. occul/tas insidias demonū vt vitarent pdidi: ⁊ iam lapsos i pecca/to liberaui. Nota pcessum: Iob iust⁹ fuit in actib⁹ suis: pius in primi infirmitatib⁹: pater in pauperū necessitatib⁹: strenu⁹ i negocijs ⁊ iudicijs terminādis: fortis in oppssis liberandis. Sed cū dicat dñs Matth. vj. a. Attendite ne iusticiā vestrā corā hoib⁹ faciatis: Et aplus. ij. Corinth. iiij. b. Nō em̄ nos/metipsos pdicamus. i. pdicare debemus: Ideo queret aliq̄s: quare iob bona sua recolat: Ad hoc dicim⁹: vt ex hoc cōsolet in aduersis: in quo docuit nos similiter facere cōtra despera/tionē. Licȝ em̄ sācti bona sua occultare desiderēt: tamē vt eo/

Matth. 9. d rum exemplo alij pficiant/aliq̄n ostēdūt. Vnde cecis illumi/natis pcepit domin⁹/ne cui dicerent: illi tamē diffamauerunt hoc vbiq̄. Sequit: c Dicebāq̄/ in nidulo meo mo/riar: id est i tranquillitate pacis: licet modo aduersitate pmar. e Et sicut palma multiplicabo dies: id est multo tem/pore in pace illa pmanebo: licet cū difficultate ad illū statum pueniā: sicut palma q̄ tarde pficit/sȝ diu in viriditate cōsistit. f Radix mea: id est occulta cogitatio. g Aperta est iuxta aquas: id est expandit/ ad pcipienda veritatis fluen/ta. q. d. cogitatio mea veritatē intelliget. h Et ros mora/bit in messiōe mea. Ad litterā. q. d. adhuc habeo agros ⁊ segetes. i Gloria mea. i. psperitas k Semp inno/uabit: l Et arcus me⁹: id est potestas mea/mihi restau/rabit. Vel Mystice in psona ecclesie. c Dicebāq̄: id est

Mystice. dicam tempore illius future tribulationis. d In nidulo meo moriar: id est in fide/extra quā nō fiunt fetus: De quo

Ps. 83. Ps. Passer inuenit sibi domū/ ⁊ turtur nidū ⁊c. e Et si/cut palma multiplicabo dies: id est paulatim pficiam: Et licet cum difficultate et multo tēpore: tamē pueniā ad pa/

Ps. 91. cis et lucis patriā: vbi diu. i. i eternū manebo. Ps. Iustus vt palma florebit. Nō subito/sicut illi: de quibus Prouerb. xiij. b. Substantia festinata minuet: que autem paulatim colligit manu/multiplicabit. Palma inferi⁹ est aspera ⁊ despecta: su/perius folijs ⁊ fructibus pulchra: Sic ecclesia inferius in ter/ra despicit/aspera p penitentiā: sȝ superi⁹ in celo pulchra ⁊ gloriā. Item palma inferius est angusta/superius ampla: sic ecclesia ad terrena angusta/ ad celestia lata est. f Radix mea aperta est iuxta aq̄s: id est christi incarnatio in fide radicata siue manifesta est: iuxta decursum nostre mortalita/tis. Vñ Ps. de chri/sto ait: Et erit tāq̄ lignum qd plantatū est sec⁹ decursus aquarū. Ps. 1. B

b Et ros mo/rabit in messione mea: id est gratia de/sup veniēs/iustorum ani/mas iam maturas ⁊ a terra decisas/ dignas faciet/ vt icelestib⁹ horreis colligant. Est aūt messis eccl'ie duplex. Vna iustificatiōis/ q̄ falce pdicationis decisi a terra fideles per gratiā colligunt in grangia militantis ecclesie. De hac messe dicit Iob. iiij. c. Videte regiones/q2 albe sūt ad messem. Alia est glorificati/onis/ qua falce mort fideles decisi/ a misia per gloriā colli/gunt in horreū ecclesie triūphantis. De hac dicit Esa. ix. a. Letabunt coram te/sicut qui letant in messe. Ps. Venientes Ps. 125. autem venient cum exultatione/portantes manipulos suos. i Gloria mea: de multiplicatiōe et statu fideliū: k Sem/per innouabit: de bono i melius pficiendo. Vel inno/uabit/p penitentiā: si quis ceciderit p culpā. l Et arc⁹ meus: id est sacra scriptura. m In manu mea: id est in opatione bona: n Instaurabit. Qd fit cū illud qd stu/dendo cognoscit/viuendo implet. De hoc arcu dicit Esaie vij. d. Cū sagittis ⁊ arcu igredient illuc: Et loquit de aplis. o Qui me audiebant: expectabāt sententiā meā/ scȝ quasi senioris. Ad litterā patent hec de iob. Tante em̄ re/uerentie fuit apud omnes/ vt eo loquente oēs tacerent. Sed mystice: de ecclesia q̄ in fine tribulationibus pssa reminiscens Mystice. prior tempor/dicet: Qui me audiebāt: docentē ⁊ pdi/cantē: expectabant sententiam: nō sicut erronei: q mō quasi docēdo pcurrūt. Luc. xix. g. Ois populus suspensus erat/audiens illū. p Et intenti tacebant ad consiliū meū. Mō econuerso/multi ipsa pcepta emolliūt: cōsilia ad terrorē dicta asserunt. q Verbis meis addere nihil audebant: nouū vel extneū. Apoc. vlt. d. Si qs apposue/rit ad hec: apponet de⁹ sup eū plagas scriptas. Deut. iiij. a. Nō addetis ad verbū qd loquor vobis: nec auferetis ex eo. r Sup illos stillabat eloquiū meū. In hac stillatiōe eloquij/mēsura pdicationis iuxta capacitatē audientiū acci/pit. In verbis autē pcedentibus cōmendat reuerentia audi/torū: hic indicat dispensatio magistrorum. Debet em̄ q docet vel predicat/vires audientiū attendere/ne paruis sublimia: ⁊ iō nō pfutura loquat. Hinc ē q ad mēsam tabnaculi pcepit dñs fieri non solū phialas: sȝ etiā ciathos. Exo. xxv. c. Per phialas alta pdicatio: p ciathos hūilis pdicatio significat. Qui hoc attendit/bon⁹ est dispensator. Luc. xij. e. Quis pu/tas est fidelis dispensator ⁊ prudens: quē cōstituit dñs super familiā suā: vt det illis i tpe tritici mēsurā. s Expectabāt me. i. rorē pdicatiōis mee: t Sicut pluuiā/ desiderātes supple agricole/tpe siccitat: vt potu sacre pdicatiōis aridi ir/rigarent. v Et os suū. i. cordis desideriū. x Apiebāt: qd prius fuerat clausum ⁊ obturatū terra. i. amore terrenorum. y Quasi ad imbrē serotinū: qui magis desiderat. Ad litterā: Imber temporane⁹ est imber veris: serotin⁹ imber in Mystice. fine autūni. Mystice: Predicatio legis ⁊ pphar/fuit imber tēporane⁹: Predicatio christi ⁊ aplorum/imber serotinus: que quasi in fine mūdi venit. Vnde. i. Corinth. x. c. Nos sumus in quos fines seculi deuenerūt. Moraliter. Imber tempo/ Moraliter. rane⁹ est gratia in psenti. Serotinus/gloria in futuro. Vel tē/porane⁹/gloria pueniēs: serotinus/gratia subsequēs. Piere. v. f. Metuamus dominū qui dat nobis pluuiā temporaneā

Al. mora

a diligentissime inuestigabam. b Cōterebā molas iniqui: ⁊ de dentib⁹ illius auferebā prā/ c d dā. Dicebāq̄: i nidulo meo e moriar: et sicut palma mul/ f tiplicabo dies. Radix mea g h apta est iuxta aquas: et ros i morabit i messiōe mea. Glo/ k ria mea semp inouabit: ⁊ ar/ m cus meus in manu mea in/ n o staurabitur. Qui me audie/ p bāt/ expectabāt sentētiā: et intenti tacebant ad consiliū q meum. Verbis meis addere r nihil audebāt: ⁊ sup illos stil/ s labat eloquiū meū. Expecta t v bāt me sicut pluuiā: ⁊ os suū x y apiebant q̄si ad imbrē seroti/

ꝛ serotinā i tēpore suo. a Si qñ ridebā ad eos: ex lētitia: b Non credebant. i. dubitabant: an. s. risissem. Ita enim iob moderabat se erga subditos: vt ꝛ ridens timeret: ꝛ iratus amaretur: Sic prelatus (vt dicit Grego⁹.) se debet habere ad subditos / vt ridens timeri / ꝛ irat⁹ possit amari: ne nimia lē/tícia vilē: vl imodera/ta seueritas reddat odi osum. Prouerb. xix. b Sicut fremit⁹ leonis / ita ira regis: et sic ros sup herbā / ita ꝛ hilari/tas eī⁹. i. fecūda ꝛ vti/ 45. dis. c. disci/plina. in fi. lis et suauis. c Et lux vultus mei nō cadebat in terrā: A q. d. hilaritas quā ex/hibebam subditis / nō erat ꝓpter appetitum terrenoꝝ: sed ꝓpter deū. Eccs. ij. c. O cu/li sapiētis i capite eī⁹: id est in christo / cui⁹ opa videt imitāda. Prouerb. xvij. d. In facie prudētis lucet sapiētia / oculi stultoꝝ i finibus terrę. Vel in pſona capitis dicit ecclesia: Si qñ ridebam ad eos. i. Mystice. ad homies. i. si fauorē gratię aliqñ eoꝝ operibus cōferebam: nō credebant. i. nō erāt securi: ſz de sua infirmitate tituba bant. Et lux vultus mei. i. claritas visionis christi: non cadebat in terrā. i. in terrenos. Et hoc dicē eccl̄a: q̄ clari/tas christi terrenis p̄dicatoꝛib⁹ non apparet. Vel q̄ ipa / clara mysteria christi / terrenis non p̄dicat. Vel q̄ christus claritatē suā in iudicio peccatoꝛibus absconder. Vñ Esa. xxvj. b. scōm litterā. lxx. Tollat impi⁹. i. tollet / ne videat gloriā dei. d Si voluissem ire ad eos: sedebā p̄im⁹. i. in p̄mo ꝛ nobili/ oꝛi loco quasi maioꝛ. e Cūq̄ sederē quasi rex. Hic ipa historia ędificat ꝛ docet: vt i rectoꝛe quolibet / ꝛ regēdi aucto/ritas sit / ꝛ benignitas cōsolandi. Unde samaritan⁹ vulneribus sauciati / adhibuit vinū ꝛ oleū. Luc. x. f. Et in arca tabnaculi / ꝙga simul ꝛ māna fuerūt. Mystice de christo: d Si volu/ Mystice. issem ꝛc. Hic notat q̄ dñs qñ vult venit: ꝛ qñ venit / p̄imus sedet in coꝛde nostro: q̄ aduētus eius gratuit⁹ est: ꝛ appetitus desideriꝫ eius / cęteris desideriꝫs non ęqualis. Unde sup illud Ps. 118. Bonū mihi lex ꝛc. Dicit Glo. Plus diligit charitas deū / q̄s cupiditas aurū vl argentū. e Cunq̄ sederē ꝛc. q̄ qñ rex sedet dñs in coꝛde. f Circūstante exercitu: q̄ circūstre/pentes motus aiaꝝ regit. Prouerb. xx. b. Rex q̄ sedet in so/lio ꝛc. Vel quasi rex sedet dñs in coꝛde: q̄ p̄sidentē mētibus electoꝝ / circūstat eū turba virtutū. Prim⁹ sedet: q̄ electi p̄⁹ ęterna cogitāt: postea tpalia ad necessitatē ꝓcurant. Matth. vj. d. Primū q̄rite regnū dei: ꝛ iusticiā eī⁹ ꝛc. g Erā mērē tiū. s. p̄ colatu pñt̄ miſię ꝛ dilatiōe pñę / h Cōsolatoꝛ / ꝓmissiōe. Vñ Job. xvj. e. Vos q̄dē nūc tristiciā habet̄: iterꝫ aūt videbo vos: ꝛ gaudebit coꝛ vestrū ꝛc. Vel ad ecclesiā pōt hoc referri / in q̄ oꝛdo doctoꝝ q̄si rex p̄sidet: quē fideliū turba circūstat: q̄ coꝛda męrentiū ꝙsolat / dū erūnas p̄sentis miserię seu ꝑegrinationis ꝓmissione ęternę remuneratiōis leuiat: Sic̄ aplus Roma. viij. d. Existimo q̄ nō sint cōdignę passiones ꝛc. Ideo dicit Eccl̄. vij. d. Ne desis plorātib⁹ in cōsolatiōe / ꝛ cū lugētib⁹ ambula.

Expo. Ca. XXX.

h Tunc aūt deridēt ꝛc. Littera plana est / ꝛ apta hi/ n storia. Reminiscit̄ em̄ iob q̄nta afflict̄ exhibuerit bñ/ficia pietatis: q̄ nūc a stultis ꝛ penit⁹ idignis deridet. Mystice. Qđ mystice exponit̄ de eccl̄a / cui⁹ pſonā gerit iob: q̄ in extre/mis tpib⁹ ab aduersarijs suis opp̄ssa: antiq̄ regimis ꝛ pietatis reminiscēs / ꝑq̄rit̄ se ab hereticis derideri. Dicit g Nūc au/tē. q. d. eccl̄a in tpe pſecutiōis: ita fui olim męrentiū consola/trix / q̄s libere currebat sancta p̄dicatio: Nūc autē derideт mē iuniores tpe. i. doctrinā meā. Vel me. i. doctoꝛes ꝛ p̄/latos: quoꝝ vita ab hereticis derideт: et ꝓpter eos tota eccl̄a. Roma. ij. d. Qui in lege gl̄iaris: p̄ ꝙuaricationē deū inhono/ras: Nomē em̄ dei blasphemat̄ p vos inter gētes. Juniores

tpe / dicūt hereticī: q̄ ipi ab eccl̄a / nō eccl̄a ab eis cępit exoꝛ/diū: ex q̄ egressi sunt. Vñ. j. Joh. ij. c. A nobis exierūt: sed ex nob nō erāt. u Quoꝝ patres. i. hęresiarchas. k Nō dignabar. i. ꝺdignabar. l Ponere. i. ānumerare. m Cū canib⁹ gregis mei. i. cū scīs doctoꝛib⁹: q̄ hñt linguā medi/cinalē / odios plupis: et bolisimū. i. desiderium comedēdi vel moꝛdē/di patiūt. i. salutē aīa/rū esuriunt. Vñ Ps. Fame patient vt ca/nes: ꝛ cicūibūt ciuita/tem. Et custodiūt gre gē fideliū. Esa. lxij. b. Sup muros tuos hie rusalem p̄stitui custo/des: tota die ꝛ nocte / ꝓpetuo nō tacebūt. n Quoꝝ. s. hereticoꝝ. o Virt⁹ manuū. i. opatio. p Erat mi hi ꝓ nihilo: q̄ sine charitate. Vñ. j. Corinth. xiij. b. Si tra didero coꝛp⁹ meū ita vt ardeā: charitatē aūt nō habuero: ni hil mihi ꝓdest. Heb. xj. a. Sine fide impossibile est placere deo. q Et vita ipsa putabant indigni: imo ad lr̄az sic ē: sic dic̄ Aug⁹: Pctoꝝ indign⁹ ē pane q̄ vescit̄. Vel vita gr̄ę ꝛ glorię sunt indigni. Vel sic ſm Gregl. Vita ipsa puta/bant indigni. i. honoꝛe q̄ exhibet eis ꝓ miraculis: vel ꝓ austeritate vitę: q̄ sine hūilitate hęc faciēt. Vel vita. i. chri/stiano noīe: q̄ falso sibi vsurpant. r Egestate. i. defectu verę scientię. s Et fame: id est desiderio sciendi / steriles. Hęretici em̄ cognitionē supnę scię / q̄ plus appetūt / plus amit tunt. Scrutant̄ em̄ ꝓfunda vt docti ꝛ loquaces videant̄: non vt istruāt vl instruant̄: De q̄b⁹. ij. Timoth. iij. b. Semp dis/cētes: ꝛ nūq̄s ad veritat̄ sciētiā pueniētes. Prouerb. xxij. a. Moli laborare vt diter̄: ſ p̄udētię tuę pone modū: Nec eri/gas oc̄los tuos ad opes q̄s nō potes hꝛe: q̄ faciūt sibi pēnas vt aq̄le / ꝛ volabūt in cęlū. Roma. xij. a. Non plus sapere ꝛc. t Qui rodebant: circa coꝛticē scripturę laboꝛātes: ꝛ nū/q̄s ad medullā spiritalis intelligētię pueniētes. v In soli/tudine. i. extra ecclesiā / a societate fideliū sepati. Est em̄ so/litudo mala: De q̄ Eccs. iij. c. Uę soli. Est etiā bona: De q̄ Osee. ij. c. Adducā eā in solitudinē: et ibi loquar ad coꝛ eius. x Squalētes calamitate ꝛ miseria. i. moꝛ pnicie ꝛ sen sus p̄auitate despecti. y Et mādebāt herbas. i. leuia tm̄ intelligebāt / ꝛ exterioꝛa q̄ oīb⁹ patēr. Vel herba est ꝛrena cōsolatio / quā appetūt. z Et arboꝝ coꝛtices. i. gloriā ex/teriorē / quā querūt. Vel coꝛtices sūt exterioꝛa dicta patrū antiquoꝝ. Hęretici em̄ : vt dicit Greg⁹. vix quędā tenera et exterioꝛa cognoscūt de sacra scriptura. Vl herbas mādere / ē mioꝛa p̄cepta legis ꝙuare / ꝛ maioꝛa negligere: Quos dñs i/crepat / Matth. xxiij. c. Uę vob̄ scribę ꝛ pharisęi hypocritę q̄ decimatis mēthā ꝛ anethū ꝛ cyminū: dando. s. vel exigen/do: ꝛ reliq̄stis q̄ grauioꝛa sūt leḡ / iudiciū / ꝛ misericoꝛdiā / et fi/dē: Hęc opoꝛtuit facere / ꝛ illa nō obmittere: Duces cęci / ex/colātes culicē / camelū aūt glutiētes. Arboꝝ ꝺo coꝛtices mā/dere / ē solā lr̄ę superficiē venerari: nec q̄cq̄ de spūali itelligētia custodire. Et q̄ tales ꝓ ea q̄ dicunt / tm̄ terrena appetūt / sub/dit: a Et radix iuniperoꝝ erat cibus eoꝝ: id est ava ricia in coꝛde latēs: quā dum cogitant / quasi cibo ea vescunt. Et recte ꝓ radicē iunipi auaricia significat: q̄ sic̄ ex radice iu niperi frutex spinaꝝ oꝛit: sic ex auaricia oīa pctā / q̄ q̄si spinę mētē lacerāt / oꝛiūt. Vñ. j. Timoth. vlt. b. Radix oīs maloꝝ ē cupiditas. Et quō ab hac radice pūctiōes oꝛiant̄: stati subiū git apl⁹: Quā quidā appetentes / errauerūt a fide: et inserue/rūt se doloꝛib⁹ multis. b Qui. s. hereticī: c De cōual lib⁹. i. ꝺ hūilib⁹ patrū dict̄: d Ista q̄ ꝓ se vident facere. e Rapiētes. i. violēter exponētes: ꝛ a vero sēsu distoꝛq̄ntes in testimoniū sui erroꝛis. f Cū singula reppisset: ad ea cū clamoꝛe currebāt. i. desiderio clamādi: q̄ oē q̄ sen/

tiunt hereticí/statim ad aures hoīm diuulgare conank. a Jn desertis habitabāt torrentiū/ꝛ in cauernis terre vl̄ sup glareā. Torrētes/dicunk riui qui hyemalib⁹ aḋs colligunk :ꝛ certis tpib⁹ arescūt. Per ḋs significank doctores hereticox:ḋ tpe plecutiōis crescūt:ꝫ redeūte pace ecclesię/rūsio/ne ꝛ rōcinatiōe fideliū exiccank. De his torrētib⁹ dicit Pſ. Torrētes iniq̄tatis cōturbauerūt me. Per cauernas terre/intelligū tur clādestina ꝓuenticula hereticox:vbi cōueniunt/ vt errozi suo ꝓbeāt ex ipa occultatiōe reuerētiā/ quā nō valēt ex rōne. Unde i typo hereticozū dicit mulier: Prouer.ix.d. Aquę furtiuę dulciores sūt: ꝛ panis abscōditus suauioz. Blareę dicūk minuti lapides ḋs aq̄ fluuialis trahit: Et significāt leues mētes hoīm:ḋ nulla stabilitatis grauitate solidank: quos quasi de loco ad locū semp trahūt flumia errox. Un aplus exhortās ad stabilitatē fidei:dicit Eph.iij.c. Nō sim⁹ paruuli fluctuātes: nec circūferamur oi vēto doctrinę. Dicit ḡ eccl̄ia ꝫ hereticos: Jn desertis habitabāt torrētiū.i.in ꝓdicatiōib⁹ ꝛ doctrinis hęresiarchax deftis a grā: Et in cauernis tre.i.occult̄ doctrinis eox ḋ trena sapiūt. Quos dns detestat Matth.xxiij. b. Tūc si ḋs dixerit vob:Ecce hic ē christ⁹ aut illic:nolite credere: Surgēt em̄ pseudo christi/ꝛ pseudo ꝓphę:ꝛ dabūt signa ꝛ ꝓdigia:ita vt in errozē inducank:si fieri pōt:etiā electi. Si ḡ dixerint vobis:Ecce in deserto ē/nolite exire:ecce in penetralib⁹ est/nolite credere. Hoc ibi dicit/in penetralib⁹:quod hic dicit/in cauernis. Vel sup glareā:supple habitabāt.i.sup leues ꝛ mobiles homies:ḋs ad errozē suū trahebāt. b Qui inter huiuscemodi/iniq̄tates. c Letabank:de quib⁹ flendū erat. Prouerb.ij.c. Qui letank cū male fecerint/ꝛ exultant in rebus pessimis. d Et esse sub sentibus:peccatozū. e Delitias cōputabāt. Nā cū aliquē ad errozem trahūt: vnde peccata alios ꝓdendo sibi cumulāt: inde q̄si duces iusticię exultāt. f Filij.i.imitatozes. g Stultox et ignobiliū.i.hereticox:ḋ dicunk stulti p ignozantiā: ꝛ ignobiles p malā vitā. Hiere.x.c. Stultus fact⁹ est oīs hō a scientia sua:cōfusus est oīs artifex in sculptili:qm̄ falsū est qđ cōflauit. j. Regū.ij.f. Qui ꝓtēnūt me/ erūt ignobiles: dicit dns ad beli. b Et in terra penit⁹ nō parētes.i.in eccl̄ia/vel in terra viuentiū:a q̄ extranei fiūt/dū hic videri aliq̄d appetunt. i Nūc.i.tpe aduersitat̄. k In eox cāticū versus sū: id est i derisum. Per qđ significat tpus/ḋ publice a reprobis irridebit eccl̄ia: ꝛ in ꝓuerbiū erit eis: qz cū bonos ꝓ christo cruciari videbūt:inde similitudinē maledicēdi accipiēt/dicentes: Sic eueniat tibi sicut Laurētio. Un Thren.iij.b. Fact⁹ sum in derisum omi ꝓplo:canticū eox tota die. Et hoc est qđ dicit hic: Et factus sum eis ꝓuerbiū. l Abominank me/apte exprobrādo. m Et lōge:nō loco/sed merito. n Fugiūt a me:nō gressib⁹/sed mozib⁹. o Et faciē meā cōspuere nō verenk.s. verba cōtumelioſa/q̄si sputū ab oze defluēs/i sanctos turpit iaciēdo. Esa.l.c. Faciē meā nō auerti ab increpātibus ꝛ cōspuētib⁹ in me. p Pharetrā em̄ suā aperuit:de⁹.s. q Et afflixit me.q.d.Iob vel eccl̄ia/occulto iudicio me flagellauit dns. Oz em̄ flagellat hō/videm⁹: ſz nō ex q̄ causa. Per pharetrā/occultū dei cōsiliū designat: Quā clausā tenet:dū mala nr̄a videt/ꝛ tm̄ manū ad vindictā n cōmouet. Sz illā aperit/ꝛ sagittā inde emittit:qm̄ feriēdo idicat qđ i nob ei displicuit. Hiere.l.d. Aperuit dns thesaux suū/ꝛ ꝓtulit vasa irę suę. r Et frenū/silētij. s Posuit dns i os meū:dicit Iob vel eccl̄ia:vt nō r̄nderē ad cōtumelias: vel ꝓ/

a clamore currebāt. Jn dēsertis habitabāt torrentiū/et in cauernis trę/vel sup glareā. b Qui inter huiuscemodi letā bank: ꝛ ēsse sub sentib⁹ dēlitias cōputabant. c Filij stūltozum ꝛ ignobiliū:et in tēra penit⁹ nō parentes. d Nūc in eox canticū vers⁹ sum: et factus sum eis ꝓuerbium. e Abōminank me ꝛ lōnge fūgiunt a me:ꝛ făciē meā cōspue

dicarē indignis/q̄ inde peiozes fierēt. Matth.vij.a. Nolite sctm̄ dare canib⁹ ꝛc. Prouerb.ix.b. Noli arguere derisozē/ne oderit te. Eccl̄i.xxviij.d. Verbis tuis facito statherā/et frenos ori tuo rectos:et attēde ne forte labar̄ i lingua. Dn̄.ij. Machab.x.f. Cū vehemens pugna esset: apparuerunt aduersarijs viri q̄nq⁹ de cęlo in equis/frenis aureis decozi ducatū ꝓbētes iudęis. Zach.xiij.d. In die illa erit qđ sup frenū eq̄ est scm̄ dño/ t Ad dexterā ozientis calamitatis męę ilico surrexerūt.i.q̄ videbank sedere vel sessuri ad dexterā christi :cui nomē oziens: Zach.vj.c. Ali pseq̄ūt me: vel mali pseq̄ūt sessuros ad dexterā. Vel calamitates: ꝛ sic planior ē littera. v Pedes meos.i.infirmiozes/terrenis seruiētes:qui tanto ꝛnus falli possunt:quāto minus supna intelligūt. x Subuerterūt: hereticí vel falsi fratres.i.ꝓmissiōib⁹ pſuasos/vel minis perkritos/vel cruciatibus fractos/a recto tramite diuerterūt: y Et opp̄sserūt:me. z Quasi fluctib⁹:maris. a Semitis suis.i.prauis opibus suis.q.d. sic fluctus maris obruūt: ita maloz opa obzuūt infirmos: qz cū infirm⁹ puerſos flozere cōspicit: i pelag⁹ puersitat̄/stati eū vnda miserę imitatiōis demergit. Hiere.xxxviij.f. Demerserūt te i inferno/ꝛ i lubrico pedes tuos. b Dissipauerūt itinera mea.i. opa mea: dicit Iob de malignis spiritib⁹: vel eccl̄ia de pseutozib⁹:ḋ et⁹ itinera dissipāt/dū infirmox mētib⁹ viā veritat̄ callida pſuasiōe pturbāt. Thren.iij.b. Conclusit vias meas lapidib⁹ q̄dris:semitas meas subuertit. Ibi Glo. Cōclusit vias lapidib⁹ q̄dris.i.itinera diuinax scꝑturax philosophozū q̄dratis eloquijs/ne ad optatā patriā citⁿ recto tramite fidei pueniant. c Insidiati sunt mihi:p simulationē. d Et ꝓualuerūt:qz ḋs apte nequeūt trahere ad malū/diabolus vel pſecutozes/bona simulādo puertūt. Unde Thren.iij.b. Ursus insidiās fact⁹ ē mihi/leo in absc̄ditis. e Et nō fuit q̄ ferret auxiliū: Qđ de⁹ ꝓmittit/et suos ad tps relinqt/vt ꝓbet ḋ sint ei⁹:ꝛ vt postea gratioz sit ꝓsolatio. Un Esa.liij. b. Ad punctū in modico dereliq̄ te/ꝛ in miserationib⁹ magnis cōgregabo te. Sz tēptatis ꝛ tribulatis semp videt tarda cōsolatio. Un ꝓbus: Desiderāti aio tarda videt ipsa celeritas. f Quasi rupto muro:fidei. g Et apta ianua:erroris. h Irruerūt sup me:dęmones vel pſecutozes. Murus eccl̄ię christ⁹:ḋ ad nos ꝓtingere malignox spirituū cursū vetat. Esa.xxvj.a. Saluator nr̄ ponet i ea mur⁹:ꝛ ātemurale. Dicit aūt mur⁹:qz aiaz ꝓtegit. Dicit/antemurale:qz ei⁹ corp⁹ custodit ab impetu dęmonū. Hic mur⁹ rūpit:cū fides christi i corde nr̄o destruit. Vel mur⁹ eccl̄ię dr̄ munitio disciplinę:q̄ dissipata/hostis ingredit. Thren.ij.b. Factus ē dns velut ūmic⁹:p̄cipitauit hierlim:p̄cipitauit oīa męnia ei⁹:dissipauit oēs munitiōes ei⁹. Itē mur⁹ eccl̄ię/sunt doctores sacrę scripturę: quib⁹ p vitia dissipatis/ libere hostis ingredit. Thren.ij.c. Cogitauit dns dissipare murū filię sion/tetēdit funiculū suū/ꝛ nō auertit manū suā a ꝓditiōe:luxitq⁹ antemurale/ꝛ mur⁹ parit dissipat⁹ ē. Ibi Glo. Murus dissipat⁹ ē.i. rectozes ꝛ defensozes. Itē mur⁹ eccl̄ię/custodia angelox:ḋ aditutozio maligni spiritus arcenk: quib⁹ a nobis semotis ad tpus/meritis nostris exigētibus hostis ingredit. Esaię.v.b. Auferā sepē eius:id est eccl̄ię: ꝛ erit in direptionē: diruam maceriā eius/ꝛ erit in cōculcationē:ꝛ ponā eam desertā. Itē mur⁹ eccl̄ię/virtutes animę:quib⁹ dissipatis/ patet ingressus hostibus. Prouerb.xxiiij.d. Per agrum hominis pigri transiui:ꝛ ꝓ vineā viri stulti:ꝛ ecce totum repleuerant vrticę:

B

† Pſ.17.

Al. stolatis tatos

Al. semitas meas

oguerũt supficiẽ eius spinę: t maceria lapidũ. i. cõgeries virtu
tũ/ destructa est. Jtẽ murꝰ dr temptatio vel tribulatio. Ps.
Ps.17. Jn deo meo transgrediar murũ. Sequit: a Et ad meas
miserias: multiplicãdas vel faciẽdas. b Deuoluti sũt:
dęmones. s. vl reprobi: qr prius ad suas. Unde Greg. Post
suas reprobi ad nr̃as
miserias reuoluũt: qñ
ad ea mala in qbꝰ ipsi
tã implicati sunt/ qsdã
nobis vnitos trahũt.
Al. †Abstulisti c Redactꝰ sum in
nihilũ: sm estimati-
onẽ reproborũ: q ꝛe-
na tm̃ diligũt. Uñ qc-
qd de vtutibꝰ electoꝝ
videt/ nihil eẽ estimãt.
d Abstulit quasi
ventꝰ. i. trãsitoria de
lectatio/ q ẽ qsi ventꝰ.
e Desideriũ meũ:
de ęternis bonis. Sed quõ cõuenit ꝟ Iob vel sanctę ecclię/ quę
oẽm delectationẽ trãsitoriã qsi venenũ refugit et expellit: Ad
hoc rñdet Gregꝰ. qr fidelis ꝑplus se pati denũciat/ q eos qs
diligit/ pati dolet: Quoꝝ desideriũ ventꝰ tollit/ cũ res glibet
trãsitoria ęternitatis appetitũ destruit. Osee. xiij. d. Adducet
ventũ vrentẽ dñs de deserto ascẽdentẽ: t siccabit venas eius/
t desolabit fontẽ eius: t ipse diripiet thesaurũ oĩs vasis desi-
derabilis. f Et velut nubes. i. cito t leuit. g Pertrã-
sijt. i. pfecte trãsijt. h Salꝰ mea. i. tpalis glia. Sap. v. c.
Spes impij qsi lanugo q a vẽto tollit. Prouerb. x. d. Quasi
tẽpestas trãsiẽs/ ñ erit impꝰ. Osee. xiij. a. Quasi nubes matu
tina/ t qsi matutinꝰ ros ꝑteriens. i Nũc autẽ. Hic loquit
Iob in psona electoꝝ: q in vltimis tribulatiõibꝰ fortes inueni-
ent. Dicit g: Nũc autẽ. i. in ꝑsenti vita. k In memetip
so marcescit aia mea: q ab auctorꝭ lumĩe repulsa ẽ: ẽ in fu-
turo virescet/ in deo scilꝫ trãsiẽs. l Et possidẽt me/ mõ:
m Dies afflictiõis. Sz postmodũ erũt dies lętię t ex-
ultatiõis. Prouerb. vlti. d. Ridebit i die nouissimo. q. d. i sua
t oĩm electoꝝ psona. Jd qõ i ꝑsẽti ẽ momẽtaneũ t leue tribu-
latiõis nr̃ę: sup modũ in sublimitate ęternũ glię pondꝰ opat in
nob: nõ cõtẽplantibꝰ nobis q̃ vident: sz q̃ nõ vident. ij. Cor.
iiij. d. Greg. Oia hęc ad litterã exponunt ꝺ Iob: q̃ tñ ꝑtereo:
qr plana sũt. Sz qr tpe vltimę psecutiõis plures cadẽt/ t pau-
ci stabũt: Jdeo Iob pauca de bonis: plura ꝟo de puersis dic̃.
Uñ ad illos q corruẽt redit/ dicẽs: n Nocte os meũ p-
fozat dolozib⁹. Si ipsi historię intendim⁹: patet causa: qr
sancti viri corꝑ ꝑ sinus vlcerũ scaturiẽs/ vermiũ multitudo
Allegorice. lacerabat. Si ꝟo allegorię mysteriũ pscrutamur: qd ꝑ ossa nisi
fortes in ecclia designãt: q tñ in nocte vltimę tribulatiõis do-
lore t timore cõcutient. Dit g: Nocte. i. obscuritate tribula-
tiõis: os meũ. i. fortes mei: q qsi ossa corꝑ⁹/ me sustinẽt t por
tant: pfozat dolozib⁹/ ꝑ casu infirmoꝝ: t ꝑ timore de seip
sis. o Et q̃ me comedũt. i. cõsumũt/ q ad infirmos t car-
nales q corruent. p Non dormiũt. Hi sunt maligni spi-
rit⁹/ carnales de ecclia cõsumẽtes: q tãto magꝭ a tẽptatiõib⁹ ñ
ꝺescũt: quãto nullo carnis põdere grauãt. Esa. v. g. Nõ ẽ de-
ficiẽs neq̃ laborãs i eo: nõ dormitabit neq̃ dormiet/ neq̃ sol-
uet cingulũ renũ eiꝰ. q In multitudine coꝝ. s. demonũ
vel psequẽtiũ: q graues sũt t mꝛa. r Cõsumit vestimẽtũ
meũ. Dicit ecclia. i. fideles/ q mihi fidelit adhęrẽdo/ q̃si vesti
mentũ/ ornabãt vndiq̃. Esa. xlix. e. Oib⁹ his velut vestimẽto
vel ornamẽto vestieris. De his etiã dr Esa. l. d. Oẽs q̃si ve-
stimẽtũ cõterent: tinea. i. luxuria/ q̃ de carne nascit/ et illã cor-
rodit: vl ꝺ vana glia/ q̃ orit ꝺ vtutib⁹/ t eas destruit/ comedet
eos. s Et q̃si capitio tunicę succinxerũt me: psecutio-
nib⁹. q. d. vitã fidei t vocẽ ꝓdicatiõis i me suffocare nitũt. Ca
pitio em̃ tunicę/ si collũ stringat/ t vsus vocis t vitalis flatus
necat. Et ideo infideles q fidei ꝓdicationẽ extiguere moliũt:
recte capitio tunicę comparant. Ad litteram exponit de Iob:
o Qui me comedũt. s. vermes. p Nõ dormiũt. i. nõ

q multitudine eorum cõsumit
s vestimentũ meũ: et q̃si capi-
tio tunicę succinxerunt me.
r v Cõpar⁹ sũ luto/ et assimilat⁹
x sũ fauillę t cineri. †Clamabo
y z ad te et nõ exaudies me: stõ
a b et nõ respicis me. Mutatus
c d es mihi in crudelẽ: et in duri-
e cia manꝰ tuę aduersarĩ mihi.
f g Eleuasti me/ et q̃si sup ventũ

ꝺescũt. q Jn multitudie coꝝ. i. vmiũ. r Cõsumit ve
stimẽtũ meũ. i. corpus meũ. s Et q̃si capitio tunicę
succinxerunt me. i. vsq̃ ad collũ corrodũt me vndiq̃. t
Cõparꝰ sũ luto: qꝺ pedib⁹ cõculcat: ita Iob a vilib⁹ t infi-
mis cõtemit. v Et assimilatꝰ sũ fauillę t cineri. i. vilis t
abiectꝰ rputatꝰ sũ. Et
iõ opto ꝺditionẽ meã
mutari: sz quia differt
gemo. Et ꝺ ẽ: x Cla-
mabo ad te: non ad
alium. y Et nõ ex-
audies me/ stati. i. Al. †Clamo ad
ad effectũ audiet. Sic te t nõ exaudis
em̃ medicꝰ ęgroto dif-
ferre facit qꝺ postulat
licz bonũ sit/ vt deside
riũ crescat: ita dñs iu-
storꝝ affectibꝰ se subtra
hit/ vt ardẽtiꝰ deside-
ret/ t sollicitꝰ ꝓgrat/ et
dulcꝰ inueniat. a Sto: expectãs auxiliũ. b Et nõ respi
cis me: vota mea differẽdo. Tũc em̃ deꝰ dr nõ respicere vel
nõ audire: qñ vota eorꝝ differt. Uñ Ps. Clamabo ꝑ die t nõ Ps.21.
exaudies. Et Threñ. iij. b. Ego cũ clamauero t rogauero rc̃.
Abacuck. j. a. Usq̃qꝺ dñe clamabo et nõ exaudies: vociferа-
bor ad te vim patiẽs t nõ saluabꝭ? Mystice i psona ecclię. t Mystice.
Cõparꝰ sũ luto. i. vilis t abiecta sũ: ꝺic̃ ecclia: sm opinionẽ
illorꝝ q me cõculcãt. v Et assimilatꝰ sũ fauillę t cineri:
sm opinionẽ eorꝝ q tm̃ iudicãt exteriora: nec interiora videt. Sz
sic̃ sub fauilla t cinere latet ignis q nõ videt: ita sub tribulati-
onib⁹ t miserijs qs in ꝑsenti ecclia patit/ latet ignis charita-
tis: qꝺ postea cõmutabit i caminũ t flãmã. Esa. xxxj. d. Dixit
dñs/ cuiꝰ ignis ẽ in sion: t caminꝰ ei⁹ in hierlim. Hoc ẽ qꝺ ꝺic̃
ecclia: Cant. j. b. Nigra sũ sed formosa. Assimilat aũt eccle
sia luto: t vere q ad luxuriosos: de quib⁹ Ps. Ut lutũ platę/ Ps.17.
arũ delebo eos. Fauillę q ad supbos: de qbus. s. xxj. c. Erũt
sic̃ paleę ante faciẽ venti: t sic̃ fauilla quã turbo dispgit. Ci-
neri/ quo ad auaros: ꝺ quib⁹ Eccli. x. b. Auaro nihil sceleſti⁹.
Threñ. ij. c. Cõsperserũt cinere capita sua. x Clamabo:
corde t ore: y Ad te: q potẽs es dare qꝺ petit a te: q sapi-
ens es/ sciens cui t qñ dare debeas qꝺ rogaris: qui pius es/
nlli denegãs qꝺ iuste postularis. z Et nõ exaudies me:
liberando a tribulationibus. a Sto: quõ ad bonos fi-
de pugnãs. b Et non respicis me: ferẽdo auxiliũ: q̃si nõ
curans de liberatione mea. Ecclesia tpe psecutionis suę stat
fide: desideriis clamat: nec exaudit: nec respicit: quod alto
cõsilio dei fit: vt patientiũ desideria crescãt. Ex dilatione em̃
vt ꝺic̃ Greg. crescit desideriũ: ex desiderio intellectꝰ auget.
Jntellectꝰ ꝟo cũ intendit/ affectꝰ i deũ ardẽtiꝰ apit: q affectꝰ
ad ꝓmerẽda cęlestia/ tanto fit capax/ quãto fuerit lõganimis
expectãdo. c Mutatꝰ es mihi in crudelẽ: Non par-
cẽs culpę: sed districte feriẽs. Sed cũ in deo q benignissimus
t simplicissimꝰ ẽ/ nõ sit nec esse possit mutabilitas aut crudeli
tas aliqua: quõ ꝺicit ecclia: Mutatꝰ es mihi i crudelẽ:
Ad ꝺ ꝺicit Gregꝰ. qr sic̃ deꝰ ꝺicit: sine ęlo/ ęlans: sine pęni-
tẽtia/ pęnitẽs: sine misẽria/ misericors: sine futuritiõe/ ꝓscius:
sine ira/ irascẽs: ita sine crudelitate/ crudelis dr. Crudelis qꝺ-
pe ꝺr: qñ districte feriẽdo nõ petit. Uñ ecclia hãc crudelitatẽ
potiꝰ sibi attribuẽs q̃ deo/ nõ ꝺixit: Mutatꝰ es i crudelẽ:
sed adiũxit/ mihi/ vt ostẽderet q ipsa mutatio nõ est in qua-
litate iudicis: sed i mẽte patiẽtis. Uñ Esa. xxvij. a. Quis da-
bit me spinã t vepꝛem. q. d. nõ ex me/ sed ex peccatis hoim
habeo asperitatẽ. d Et in duricia manꝰ tuę. i. potẽtię
vel pcussiõis tuę. e Aduersaris mihi. i. aduersari vide-
ris. Sicut enim manus medici dura videt ęgroto dum secat
carnem putridã: t tamẽ est medicinalis t salutifera: Jta ma-
nus dei infirmis dura credit: dum voluntati eorum cõtraria
hoc quod in eis displicet feriendo psequitur. f Eleuasti
me: transitoria ꝓsperitate. g Et quasi super ventũ;
qui cito transit/ t nullum pondus sustinet;

Al.nō bz ñne a ¶Ponens/eliſiſti me valide: ꝓſperitatem quam dederas ſubtrahendo. Et bene dicit: Sup ventum: quia ꝓſens gloria ſiue fꝫlicitas nulla ſtabilitate ſolidat. Et ideo velut eleuatus ſuper ventum ponit: qui ꝓſperitate tranſitoria gratulatur. Ad hoc enim ſolum/dicit Gregoꝛi⁹/ fugitiuę fꝫlicitatis aura ſubleuat/vt deterius i infimis ſternat.

Al.tvalde B

Unde quidam: Jam nō ad culmina rerum iniuſtos veniſſe queroꝛ: tolluntur in altum vt lapſu grauioꝛe ruant. Hic caſus in iob viſus eſt: ſed in infirmis verus eſt: de quibus Pſ. Deiecisti eos dum alleuarent.

Al.†tradas Al.†ois viuēt Al.†conſuma/tionem

tPſ.72.

b ¶Scio quia mozti trades me: quia nullus ē cui mozs parcat. Unde Pſ. Quis eſt homo qui viuet et non videbit mozte⁊? Nam etſi helias raptus ſit in cęlum: mozte diſtulit/non euaſit. Ade/dico deſcenſurum: c ¶Ubi conſtituta eſt domus omni viuenti: id eſt omni homi. Infernus enim ante aduentum chriſti/domus erat omnium. Unde. S. xvij. d. In pꝛofundiſſimū infernum deſcendent omnia mea. Sed erat ibi duplex locus. ſ. ſuperioꝛ/vbi boni expectabāt: inferioꝛ/vbi damnati igne ꝑpetuo cruciant. Myſtice autem cōueniunt hęc infirmis: qui carnaliter viuentes/ad dominum mozti⁊ eternę gueniunt. Nōnulli citius per pœnitentiā redeunt: quibus verba domini ſunt eruditio/nō extinctio: De quibus ſubditur: d ¶Uerūtamē non ad conſumptionem eoꝛum. ſ. hominū/ſed peccatoꝛ ſuoꝛum. e ¶Emittis manū tuam: id eſt ꝑcuſſionem tuā: qua ꝑcutis/ſicut pater vt coꝛripias. Judith. viij. d. Flagella domini ad emendationem noſtram ⁊c. f ¶Et ſi coꝛruerint: in peccatum. g ¶Ipſe: non alius: h ¶Saluabis: per gratiā. Deut. xxxij. f. Ego occidam/ et ego viuere faciam. S. v. c. Ipſe vulnerat et medet: percutit ⁊ manus eius ſanabunt. Oſee. vj. a. Lꝫpit et ſanabit nos: ꝑcutiet ⁊ curabit nos. Et tūc cognoſcitur flagelli vtilitas: vt recte dicat: Deus repuliſti nos ⁊ deſtruxiſti nos/ iratus es/⁊ miſertus es nobis/in ipſa/⁊ ex ipſa ꝓſecutione.

Wyſtice.

Pſ.59.

i ¶Flebam quōdam: ex cōpaſſione cōdolendo. k ¶Super eo qui afflictus erat: coꝛde vel coꝛpoꝛe. Ita apoſtolus. ij. Corinth. xj. g. Quis infirmat ⁊c. Roma. xij. d. Flere cum flentibus. l ¶Et compatiebat anima mea pauperi: ex pietate neceſſaria tribuendo. Sic maria Luc⁊. vij. f. primo rigauit lachꝛymis pedes ieſu/ Ecce compaſſio: Poſtea terſit capillis/ In quo notat ſubuētio. Plus autem eſt/vt dicit Gregoꝛi⁹/compaſſio q̄ datum: quia rem quālibet pleꝛūq; dat qui non compatit: nunq̄ autem qui vere compatit/quod neceſſariū aſpicit ꝓximo/negat. m ¶Expectabā bona: id eſt pacem ⁊ tranquillitatē. o ¶Et venerunt mihi: id eſt ad meā vtilitatem: p ¶Mala: id eſt tribulatiōes/⁊ flagella/⁊ irriſiones. Hiere. xliij. d. Expectauimus pacem/⁊ nō eſt bonum: tempus curationis/ et ecce turbatio. Uel in perſona eccleſię tempoꝛe vltimę ꝓſecutionis/recolētis bona quę geſſit tenpoꝛe pacis. q ¶Dꝛeſtolabar lucem: id eſt ęternam claritatem. r ¶Et eruperunt tenebꝛę: ꝓſecutionū. Hęc autem mala minus doleret eccleſia/ſi ab aduerſarijs fierent. Sed ideo gꝛauius tolerat: quia ab his patik/ de quibus bona ſperabat. Et hoc eſt quod ſequik. s ¶Interioꝛa mea: id eſt illi qui ſecreta mea ſciunt: quos vt viſcera p amoꝛem geſta/

a pōnens/eliſiſti me †valide.
b Scio ꝙa mozti †trades me:
c vbi cōſtituta eſt dom⁹ †omni
d viuēti. Uerūtamē nō ad†cō/
e ſumptionē eoꝛū ēmittis ma/
f g nū tuam: ēt ſi coꝛruerint/ipſē
h i ſaluābis. Flēbā quōdaz sūp
k eo qui afflictus erat: ēt cōpa
l tiebāt anima mea pauperi.
m Expectabā bōna: ⁊ vēnerūt
n o p q r mihi māla: ꝓſtōlabar lucem:
s ⁊ ēruperūt tenebꝛę. Intēri/
t oꝛa mea ēfferbuerunt ābsq;
x vlla requie: ꝓuēnerūt me di/
y es afflictionis. Mꝛēns in/
z cedebam: ſinē furoꝛe/cōſurgens in turba†clamaui. Frā
a b ter fui dꝛaconum: ēt ſocius
c ſtruthionū. Cūtis mea denigrata eſt ſup me: et ōſſa mea
d e f aꝛuerunt pꝛę caumate. Uēr/
g ſa eſt in luctum cithāra mea:
h i et ōꝛganum meum in vocem
k flentium.

ueram: t ¶Efferbuerūt: atrociter contra me inſurgentes. v ¶Absq; vlla requie: Quia/vt dicit Gregoꝛius/cognoſcentes ſe/ creta illius: quāto ſcient vbi magiſ doleat: tanto deterius ab eius afflictiōe minime quieſcunt. Cant⁊. j. b. Filij matris meę pugnauerūt cōtra me. Hiere. xij. b. Fratres tui ⁊ dom⁹ patris tui/ etiam ipſi pugnauerunt contra te. Intra enim eccleſiā vnus contra alium pugnare non ceſſat. Unde Geñ. xxv. c. In vtero collidebātur paruuli. x ¶Pꝛeuenerunt me dies afflictiōis. Hoc dicit eccleſia: qꝛ licz in vltima ꝓſecutione plurima paſſura ſit: quando aperta infidelitū ꝓſecutio deſeuiet: interim hi qui in ea verboꝛen⁹ fideles ſunt/ pꝛauis moꝛibus impugnātes ante currunt. y ¶Mœrens incedebam: licz eleuatus exterius rebus ⁊ honoꝛib⁹. Uiro enim oꝛdine/eodem tempoꝛe cōueniunt in bonoꝛū actib⁹/ ⁊ foꝛis honoꝛ culminis/⁊ int⁹ meꝛoꝛ hūilitatis. Eccꝫ. vij. a. Coꝛ ſapientiū vbi triſticia. z ¶Sine furoꝛe cōſurgens in turba clamaui. q. d. laceſſita contra tumultus/ nō cum furoꝛe: ſed cum māſuetudine inſolētes increpaui. Unde Gꝛegoꝛi⁹. Boni ꝓlati contra tumultus inſolentiū damoꝛem habent/nō furoꝛem: quia eos quos clemenꝛ tolerant/ docere nō ceſſant. Bak. vj. a. Fratres/ſi ꝓoccupatus fuerit homo in aliquo delicto ⁊c. Gꝛegoꝛi⁹. Nullus ꝓfectus eſt qui inter pꝛimoꝛū mala patiens non eſt. Qui em̄ equanimiter aliena mala non tolerat/ipſe ſibi per impatientiā teſtis eſt: quia a boni plenitudine longe diſtat. Roſa enim quę redolet/creſcit cum ſpina quę pungit. Et hoc eſt quod ſequik: a ¶Frater ſui dꝛaconū: id eſt aperte malicioſoꝛū. b ¶Et ſocius ſtruthionū: id eſt ſimulatoꝛum. Struthio enim pennas habet: ſed non habet volatum: Ita ſimulatoꝛes ſpeciem ſanctitatis habent: ſed virtutem ſanctitatis nō habent. Utroſq; tempoꝛe pacis patik intra ſe eccleſia. Hoc etiam cōuenit iob ad litteram/qui inter pꝛimoꝛ mala patiens fuit. Aliter enim perfectus non eſſet: quia bonus non fuit/ qui malos tolerare recuſauit: Et abel eſſe renuit/quē cain malicia nō exercuit: Dicit Gꝛegoꝛi⁹. c ¶Cutis mea denigrata eſt ſuper me: ex laboꝛe paſſionis ⁊ vilitate abiectionis. d ¶Et oſſa mea aruerunt pꝛę caumate: frigoꝛis vel caloꝛis. f ¶Uerſa eſt in luctū cithara mea. i. lętitia mea. g ¶Et oꝛganū meū i vocē flentiū: Idē eſt. Sed myſtice c ¶Cutis eccleſię/ſunt infirmi q̄ exterioꝛibus deſeruiūt: in quib⁹ eccl̄ia olim fuit pulchꝛa: ſed mō fꝫda. Ufi Mauū. ij. c. Facies eoꝛ ſic nigredo ollę. Thꝛeñ. iiij. b. Denigrata eſt facies eoꝛ ſup carbones. d ¶Oſſa mea: id eſt foꝛtes viri: quib⁹ tota cōpago eccl̄ię ſuſtentat: e ¶Aruerūt p̄ caumate. i. feruoꝛe charitatis: qꝛ dum infirmi ad iniq̄tatem ꝓſiliunt: foꝛtes zelo fidei cruciant. Unde Paulus. ij. Coꝛ. xj. g. Quis infirmat/⁊ ego non infirmoꝛ⁊ ⁊c. f ¶Uerſa eſt ⁊c. Cithara/per chordas ſonat: Oꝛganū/p fiſtulas. Chorda citharę/ē intꝛitio opant⁊: Fiſtula oꝛgani/eſt os p̄dicantis. Cithara g̃ eccleſię/ſūt benе opantes: Oꝛganū/recte p̄dicātes: qui verbo ⁊ exemplo conſolant infirmos. Sed quia vtriq; tpe vltimę ꝓſecutionis deficient vel cōtemnent: plozat eccleſia. Dicit g̃: g ¶Cithara mea verſa eſt in luctū: id eſt qui ſolebant me cōſolari bū. operando/modo ſunt mihi cauſa luctus. b ¶Et oꝛganū

Wyſtice

meū ⁊c. id est qui solebant me delectare recte ꝓdicando: modo sunt mihi causa fletus: quia contemnuntur. Uel ſm Gregl. per citharam minores prędicatores: per organum maiores accipiuntur: qui ecclesię conuertuntur in luctum: quia pro defectu eorum vel contemptu deplorat: Uel certe ꝓ mala vita eorum. Threñ. v. c. Senes defecerunt de portis: iuuenes de choro psallentium: defecit gaudium cordis nostri: versus est i luctum chorus noster: cecidit corona capitis nr̄i: vę nobis quia peccauimus.

Exp. Ca. XXXI

a Pepigi fędus ⁊c.

Uucusq; beat⁹ Iob descripsit mala quę ptulit: Ab hoc loco incipit narrare bona quę fecit: numerans p ordinem proprias virtutes: vt sic qualis ante flagellum fuerit innotescat: Sic tamen vitę suę historiam texens: vt ali quando aliquid quod allegorice intelligi possit interserat. Qua igitur fortitudine ab omni lapsu exteriorꝭ sensus interiori custodia se restrinxerit primo insinuat dicēs: Pepigi fędus cum oculis meis: id est quasi quodam fędere restrinxi eos: ne incaute aliquid respicerēt: quod mēs postea male concupisceret: Quia vt dicit Gregorius: non licet intueri quod nō licet concupisci. Idem. Qui incaute exterius respicit: plerumq; in delectationem peccati cadit. Unde. ij. Regl. xj. a. Uidit dauid mulierem se lauantē ex aduerso ⁊c. Ibi Glo. Plerumq; mulier innocēti mēte conspicitur: sed ipo aspectu gladio concupiscētię animꝰ effoditur. Non enim dauid in coniugem vxię studiose respexit: quia cōcupierat: sed potius concupiuit: quia incaute respexit. Justo vero iudicio qui exteriori oculo negligēter vtit: interiori oculo cęcat. Ibidem dicit Hieronymus. In ꝓpria domo vir aliquis aspectus tutꝰ est. Itē Hieronymꝰ. Periculose tibi ministrat cuius faciem libēter intueris. b Et ne cogitarē: cum cōsensu delectationis. Dicit Glo. Usum enim sequitur cogitatio: cogitationem delectatio: delectationem consensus: cōsensum opus: opus consuetudo: cōsuetudinem necessitas: necessitatem desperatio: desperationem damnatio. Unde Threñ. iij. f. Oculus meꝰ deꝑdatus est aīam meam. Cōcupiscēdo em̄ visibilia inuisibiles virtutes amisit. Item Hiere. ix. f. Ascendit mors per fenestras vestras: ingressa est domos vestras dispdere paruulos de foris: et iuuenes de platęis id ē peccatū mortale quod concipit per aliquem de sensibus occidit sensus exteriores et interiores. Ideo vt dicit Gregꝰ: deprimēdi sunt oculi quidem raptores ad culpam: Meq; enim eua lignum vetitum cōtigisset nisi hoc ꝑus incaute respexisset: sicut dicit Gen̄. iij. b. Uidit mulier q bonum esset lignum ad vescendum et pulchrum oculis aspectuq; delectabile: et tulit de fructu illius ⁊ comedit. c Quidē de virgine: quę citius ⁊ magis concupiscit. Unde Eccī. ix. a. Uirginem ne conspicias ne forte scādalizeris in decore illius. Duobus autem modis perpetrat luxuria: scilicet opere quam damnauit moyses in lege. Exo. xx. b. Nō męchaberis. Et cogitatiōe: quam damnauit dominꝰ in euangelio: Matth. v. d. Dictū est antiquis: Non męchaberis: Ego autem dico vobis: omnis qui viderit mulierem ⁊c. Et dicit Augꝰ. Tantum peccat clericus cōcupiscendo: quātum laicus cognoscēdo. Propter hoc dictum est serpēti: Gen̄. iij. c. Pectore ⁊ ventre repes. Uentre repit: quando opere polluit. Pectore: quādo malam cogitationem īmittit. Et quia p cogitationem venit ad opus: prius ponit pectore.

Unde quia Iob disciplinam in cogitatiōe tenuit: vna custodia pectus et ventrem supauit. d Quam em̄ partem haberet deus in me desup: si scilicet mūdus nō essem. q. d. nullā. e Et quam hereditatē omnipotens de excelsis videns me: q̄si dicat si non seruassem mētis mūdiciam: non essem hereditas dei qui ē amator mūdicię: q; cętera bona non placent ei sine mūdicia. f Nunc̄ad non perditio. i. ętterna damnatio: s Est iniquo: id est luxurioso: quasi dicat: sic. Fornicatores enim et adulteros iudicabit deꝰ: iudicio scilicet dānatiōis: Heb. vlti. a. h Et nūquid non ē alienatio: ab hereditate dei scz i Operantibus iniquitatē: id ē peccatū quodlibet. q. d. sic. Et ita patet q̄ non esset Iob pars vel hereditas dei si mūdiciam non seruasset. k Nōne ipse: scz deus: Considerat vias meas: id est actiones: De quibus Hiere. vij. a. Bonas facite vias vestras et studia vestra ⁊ habitabo vobiscū i loco isto. m Et cunctos gressus meos: id est mentis motus: n Dinumerat: id est discutit ⁊ examinat: quia nullū bonum sine remuneratione: nullum malū sine vltione relinquit. Ideo viri iusti semp timent: qui se ab illo videri sciunt: qui i eis videt quod ipi videre non possunt. o Si ambulaui in vanitate: id ē si vnq̄ leuiter peccaui. p Et festinauit in dolo pes meus: id est si aliquid maliciose ęgi. Uanitas enim vt dicit Gregoriꝰ ad leuitatem: dolus ad maliciam pertinet. Et est rectus ordo: quia p leuia venitur ad malicioſa. Eccī. xix. a. Qui modica spernit paulatim decidet. q Appendat me: id est opera mea appendet. r In stathera iusta quasi dicat: iuste retribuet mihi ſm q̄ merui. s Et sciat deus simplicitatem meā: qua sine duplicitate operatus sum: id est scire se ostendat retribuendo. Uel sic: Appendat me in stathera iusta: id est in christo. q. d. mittat filium in quo merita mea pensem: ⁊ sciam si simplicem vitam tenui. Unde sequitur: Et sciat simplicitatem meam: id est scire me faciat. De hac stathera dictus est supra. vj. a. Utinam appenderentur peccata mea ⁊ calamitas quā patior in stathera: id est in christo. Gregoriꝰ. In hac stathera appēdimur: quotiens ad eius exempla ꝓuocamur. j. Pet. ij. d. Christus passus est ꝓ nobis vobis relinquens exemplum. t Si declinauit: per consensum erroris: v Gressus meus: id est cogitatio mea. x De via rectitudinis per id quod nolens patit: quia primos motus velit nolit homo patitur. Unde Roma. vij. c. Quod nolo hoc ago. y Si secutus est oculus meꝰ cor meū. i. si cogitatiōi prauę interius cōceptę visio exterior prębuit famulatum. Sicut enim sępe p oculos trahitur mala cogitatio: ita cōcepta interius cogit exterius oculos sibi seruire: Et tunc sicut dicit Gregorius: si visio seruit malę cogitationi: mox opꝰ sequitur: Ideo dicit Eccī. xviij. d. Post concupiscentias tuas non eas. z Et si manibus meis: id est operibꝰ: a Adhęsit macula: id est culpa. b Seram: ad litteram: c Et alius comedat. Uel mystice: Seram: ꝓdicādo verbum dei. Et alius: id est auditor: comedat: id est verbo meę prędicationis satiet: non ego. Hanc maledictionem multi incurrunt. Omnes enim qui a suis vocibus moribus discrepant: ieiuni serunt quod alij mandācāt. d Et progenies mea: ad litteram. Uel illi quos verbo ꝓdicatiōis genui. Sicut dicit Paulus. j. Corinth.

lij.d. Per euangeliū ego vos genui. a Eradicetur: exemplo meę malę operationis. Gregor⁹. Quisqs iuxta id quod loquit non viuit: quos verbo genuit/ a stabilitate rectitudinis opere euellit. Sicut enim mulier quę vigilias filium lactat/ dormiens occidit: ita magister scientia vigilans/ vita dormiens: auditores ꝙs lacte prędicatiōis nutriuit: somno torpor occidit. b Si decęptū est cor meū: cogitatione vel ꝓsensu. c Super mulierē/ innuptā. Et ita discutit se Iob de reatu fornicationis: non solum corporalis/ sed etiam mētalis. Et postea addit de adulterio. d Et si ad ostiū amici mei insidiatus sum: concupiscens vxorem eius: Hoc malū qđ sequit mihi eueniat: Scz e Scortum sit alterius vxor mea. q.d. eadē culpa mihi vertat in pnā. Et hęc est vna de maledictionibus: Deut. xxviij. c. vbi dicit: Si audire nolueris vocē domini/ vt custodias z facias omnia mandata eius: vxorē accipies/ et alius dormiet cum ea. f Et super illam incuruent alij. q.d. non solum vnius/ sed multorū sit scortum vxor mea si feci istud. Quod valde graue ē viris: Unde subdit: g Hoc enim: id est luxuria. h Nefas est: id est crimen: non qualecūqz/ sed maximum. Uñ sequitur. i Et/ pro id est: k Iniquitas maxima. Hoc autē interest inter peccatū z crimen: qz omne crimen est peccatū: sed non omne peccatū/ crimen. Et si in hac vita multi sine crimine viuerent: nullus tamen sine peccato. Eccls. vij. c. Non est homo iustus in terra qui bonum faciat z non peccet. Item. iij. Regū. viij. c. Non est homo qui non peccet. Unde cum paulus describeret qualis debeat esse vel fieri sacerdos: non dixit: si quis sine peccato est: sed si quis sine crimine est: Titum. j. b. Diffiniens autem iob crimen luxurię/ subdit: l Ignis est vsqz ad perditionem: vel cōsūptionē. m Deuorans: quia hoc peccatum: nō solum inquinat/ sed omnia devorat. Unde de hoc igne dicitur Prouerb. vj. d. Munquid potest homo abscondere ignē in sinu suo: vt vestimenta eius non ardeant: q.d. non. Eccī. ix. b. Colloquiū eius quasi ignis exardescet. n Et omnia eradicans genimina/ virtutum: id est bona opera quę ex virtutibus generant. o Si contempsi subire iudiciū cum seruo meo/ et ancilla mea/ cum disceptarēt aduersum me: Supra. xxix. b. dictum est de Iob: Principes cessabant loqui: et digitum supponebant ori suo: Ibi eius auctoritas ostēdit: quę tanta fuit/ vt eo pśente restringerent duces ad silentium: Hic ostendit eius humilitas: quę tanta fuit vt cum suis z ancillis subire iudiciū dignaret. In cętu prīncipum memor erat regiminis: in certamine famulorū memor erat cōditiōis: In quo apparet ei⁹ discretio. De b dic Seneca: Cū inferiore viue quēadmodū tecū superiorē te velis viuere. Si b feci/ male mihi accidat. Uel/ Si ꝓ nō: q.d. hoc non feci. p Quid enim faciam cum surrexerit ad iudicandū de⁹/ si istō feci: Et sic se reprimit Iob ex cōsideratiōe supior⁊ potestatis. q.d. Iob: Bene me habui erga seruos meos: qz z ipse seruus sum sub domino: cui oportebit reddere rationē cum surrexerit ad iudicandū. Eccls. v. b. Excelso excelsior est alius: et sup hos quoqz eminentiores sunt alij: et insuper vniuersę terrę rex imperat seruienti. Est autem hic aperta ꝓphetia de futuro iudicio. q Et cum quęsierit: id est requisierit rationem de cōmissis et omissis. r Quid respondebo illi: qui pro me mortuus est: s. ix. b. Si repente interroget/ quis poterit ei respōdere: Jocūd⁹ homo qui miserē z cōmodat: disponit sermōes suos i iudicio: vbi dicere pōt: Rudus fuisti z ego coopui te zc. Gregor⁹. Qui vē turum iudicem cogitat: causas rationum suarū in meli⁹ parat. s Aliquid nō in vtero fecit me/ qui z illum: id est seruum: t Opera tus est. q.d. oīs sum⁹ natura equales: licz ordine dispātorio alij aliis sint prælati. Unde sancti non potestatem ordinis in sessu equalitatem condi tionis attendūt. Nam/ vt dicit Gregor⁹/ contra naturam superbire est ab equali ſm naturā. s. ab hoie velle timeri. Meqz em noe et filijs eius dictū est: Terror vester sit super omnes homines: sed super cuncta animalia terrę. Ideo dicit Eccī. xxxij. a. Rectorem te posuerūt: noli extolli: esto i illis quasi vnus ex ipsis. Esaię. xxiij. a. Sicut seruus: ita dns ei⁹. v Et formauit me i vulua vn⁹. q.d. idem fuit formator mei z illi⁹. Malach. ij. b. Munquid nō pater vn⁹ omniū nostrū: Munqd nō de⁹ vn⁹ creauit nos: Quare ꝙ despicit vnusqsqz vestrū fratrē suū/ violās pactū patrū nostrorū: x Si negaui qđ volebāt zc. Post castitatē z humilitatē: subdit Iob ō liberalitate. Castitas em sibi soli ꝓficit: humilitas alijs non nocet: sed liberalitas primo prodest. Dicit ergo: Si negaui quod volebāt/ pauperibus: id est indigētibus. Uel pauperibus spiritu: qui ea sola volunt: quę sibi expedire cognoscūt. y Et oculos viduę expectare feci: protrahēdo eam: qz nō solum ex munere/ sed ex muneris celeritate auget prēmiū. Unde Prouerb. iij. d. Ne dicas amico tuo: vade z revertere/ cras dabo tibi/ cū statim possis dare. Eccī. iij. a. Cor inopis ne afflixeris: z non ꝓtrahas datū angustianti. Seneca: Quātū addis morę/ tantū demis gratię. 5 Si comedi buccellam meā solus: id est non comedi. q.d. nō solū exterius paupibus dedi: sed etiā apud me inopes habui. Nam ꝓiudicaret pietati si solus comederet: quod dominꝰ omniū cōmuniter creasset. Unde Seneca: Comedere sine socio/ lupi est natura. Plato: Nullius boni sine socio iocunda est possessio. a Et si non comedit pupill⁹ ex ea. Ubiqz est defectio: Uel semp/ si/ ponit pro non: sicut ibi: Quib⁹ iurauit: si introibunt in requiem meā. Sed quia nō cum quibuslibet habenda est cōuersatio: sed ex quibus merita proficiant: vt dicit Gregor⁹: ideo Iob phibet se pupillum habuisse socīū cōmensalem. Uñ Esaię lviij. b. Frange esurienti panem tuū zc. Luc⁊. xiij. c. Cum facis cōuiuiū: noli vocare amicos/ neqz frēs tuos/ neqz cognatos/ neqz vicinos/ neqz diuites: ne forte z ipsi reuniterēt te: z fiat tibi retributio: Sed cū facis conuiuiū: voca pauperes/ debiles/ claudos/ cęcos: z beatus eris. Nota qꝺ inuitatio alia est familiaritatis/ alia gulositatis/ alia mercimonialis/ alia fauoris siue laudis popularis/ alia pietat⁊. Prima ē indifferēs: vltima cōferēs: medię mortiferę. Ultimā habuit Iob. Unde sequit: b Quia ab infantia mea creuit mecū miseratio. q.d. Iob/ non ex me habui pietatem: sed a quo accepi vt essem: ab eo habui pietatez. c Et de vtero matris meę egressa est mecū. Qđ cōstat nō posse esse nisi a deo. Sic em in vtero suo opę cō-

Ps. 111.

Matth. 25. d

Gen. 9. a

Ps. 54

Ar. †vicini
Ar. †alijs
Ar. †alteris
Ar. †alteri
B
Ar. †consumptionem
Ar. †ancillis meis
Ar. †disputarē
Ar. nō habet
Ar. †volebā

ditus non fuit: ita nec sua virtute prius ab vtero exiuit: sed totum fuit a deo. Et notandum q̄ dicit: Ab infantia creuit mecū miseratio. Multi enim/quo ad ętatem crescūt: eo ab innocētia decrescunt. Electis ꝺo cū foris crescit ętas corporis: intꝰ/si dici liceat/crescit ętas virtutis. a ¶Si desperi ntereuntem eo q̄ nō habuerit indumētū: t absq; operimento pauperem: vt multi faciūt: qui magł dāt p̄ noticia q̄ p̄ natura. De quibꝰ dicit Jaco.ij. a. Si introierit in cōuentum vestrū vir aureum anulum habens in veste candida: introierit aūt et pauper in sordido habitu: t intendatis in eum qui indutus est veste ñclara: et ei dixeritis: tu sede hic bene: pauperi autē dicatis: tu sta illic/aut sede sub scabello pedum meorū: nōne iudicatis apud vosmetipsos: t facti estis iudices cogitationū iniquarū: b ¶Si non benedixerint mihi latera eius: t de velleribus ouium mearū calefactus est: q.d. vestiui nudū pauperē et calefeci: ppt̄ quod mihi benedixerūt: qō si nō feci/male mihi eueniat. Et in hoc notat pietas. Quidam enim / vt dicit Gregorius/cum postulant ab egentis: p̄ us in eos cōtumelias iaculant: t postea dona largiunt: q̄ etsi opus pietas faciūt/ꝑbis tñ duris gratiā humilitatis amittunt: ita vt p̄ illata iniuria tunc satisfacere videant. Cōtra quos dicit Eccl̄i.xviij.b. Nōne ardorē refrigerabit ros: Sic t verbū melius q̄ datum. Nonne ecce verbum super datum bonū: Sed vtraq; cum homine iustificato. Econtra alij dulciter loquuntur pauperibus: sed nihil largiuntur. Contra quos dicit Jaco.ij.c. Si frater aut sor or nudi sint corpore/t indigeant victu quotidiano: dicat autem aliquis de vobis illis: ite in pace/ calefacimini/et saturamini: non dederitis autem ea q̄ necessaria sunt corpori: quid proderit: Ideo dicit.j. Joh.iij.d. Filioli/nō diligamus verbo neq; lingua: sꝫ opere t veritate. Nam cū egenis damus/patronis dona offerimus. Unde dominꝰ Luce.xvj.c. Facite vobis amicos de māmona iniquitatis: vt cum defeceritis: recipiant vos in ęterna tabernacula.

c ¶Si leuaui super pupillum manum meam/ opprimendo ipsum/vel nimis exigendo ab eo. d ¶Etiā cum viderem me in porta superiorem: id est in iudicio: quod antiquitus fiebat in porta. Deut.xvj.d. Judices sedebant in porta. q.d. iob/nullū in iudicio grauaui: sꝫ ponꝰ grauamen sustinere etiam a minimo volui. Qō si feci: e ¶Humerus meus: qui datus est mihi ad operandum: f ¶A iunctura sua cadat: id est a corpore euellatur. Uel per humerum cui brachium cōiungitur/significat socialis vitę cōiunctio. Per brachium bona operatio. Et est sensus: Si leuaui super pupillum ꝛc. id est si nō fui patiens: humerus meus a iunctura sua cadat: id est vnitas socialis vitę rūpat. g ¶Et brachiū meum cum suis ossibus conterat: id est opera mea cum virtutibus destruant. q.d. si p̄dicta non feci: vitam et opera/t fructū operum amisi. Gregoriꝰ. Sua bona opera perdit: qui aliena mala perpeti renuit. b ¶Semp enim quasi tumentes super me fluctus timui deum: id est sicut nauigans quādo supeminent fluctus: non curat temporalia: sed proijcit in mare / vt ad portum maris perueniat liberatus: Ita ego omnia terrena despexi timore iudicij: vt ad patriam pueniam. Fluctus tumentes/ vocat tempestatē/t turbinē iudicij: De quo Naum.j.a. Dominus in tempestate t turbine vię eius. l ¶Et pondus eius ferre non potui: id est timorem iudicij: quod sancti non solum timent tunc videre: sed etiam nunc p̄uidere. Malach.iij.a. Quis poterit cogitare diem aduentꝰ eius: aut quis stabit ad videndū eū: k ¶Si putaui aurum robur meū ꝛc. Beatus Iob vt inter verba increpationis t flagella nō coruat: virtutum suarum memorias ad spem reformandam narrat: Nam pudicitię virtutem insinuauit/cum dixit: Si deceptum ē cor meum super mulierē: Uirtutes humilitatis adiunxit/cum dixit: Si cōtempsi subire iudicium cum seruo meo. Deinde misericordiā/ vbi dixit: Si negaui pauperibus quod volebant. Deinde iusticiam/cum dixit: Si ambulaui in vanitate: t festinauit in dolo pes meus. Deinde timorē et circūspectionē/cū dixit: Semp enim q̄si tumentes fluctus deū timui. Nūc ostendit q̄ in p̄speris positus/spē t delectationem/non in rebus vel actibus posuit: sed in solius gratia conditoris. Et hoc est quod dicit: Si putaui aurum robur meum: t obrizo dixi/fiducia mea: q.d. nec spem nec delectationem in diuitijs posui. Obrizū est rudis moles auri: vt dicit Gregoriꝰ. Unde in hoc q̄ ponit: nō aurū t obrizum: ostēdit q̄ nec i quātitate/nec in spē auri peccauit. m ¶Si lętatꝰ sū: qō plꝰ ē q̄ speraſſe: n ¶Super diuitijs meis: non alienis: o ¶Multis: propter qō magis gaudent aliqui. p ¶Et si lętatus sum quia plurima repperit manus mea: id est q̄ abundaui in multis: Quia nihil sufficit menti extra deum/quę eum veraciter querit. q ¶Si vidi solem cum fulgeret: ad colēdum siue adorandū/vt idolatrę. r ¶Et si vidi lunā incedētem clare: q.d. si adoraui militiā cęli. ¶ Et si lętatū

Mystice sic: k ¶Si putaui aurū robur meū: id ē si ingenio meo tribui: si q̄ veracit̄ itelleri. l ¶Et obrizo dixi/ fiducia mea: id ē si mēti meę reputaui: si q̄ bona ęgi. Per aurū em̄ intelligit ingeniū; Per obrizū/mēs excocta ígne charitatis. m ¶Si lętatꝰ sum sup diuitijs meis multis: id ē si supbiui de multitudine consiliorū/q̄ in sacra scriptura abunde intelleri. p ¶Et si lętatꝰ quia plurima repperit manꝰ mea. i. q̄ donū abundātis intelligētię pcepi: Quia/ vt dicit Gregꝰ /nō est secura lętitia ī diuinis paginis vel fortia vel multa cognoscere: sꝫ cognita cū stodire. Nam qui bñ intelligit/q̄d intelligēdo opari debeat agnoscit. Quāto em̄ intellectꝰ latꝰ extēdit: tāto ad explēda opa enixius ligat. Uñ Luc̄. xij.f. Omni cui multū datū est/multū quęret ab eo. Bñ q̄ dicit iob: Si lętatꝰ sum sup diuitijs meis multis: t q̄ plūma ꝛc. q.d. nō me locupletē reputaui: q̄ multa cognoui: Nec intelligētia me extulit: q̄ cōsideratio debitę operationis cor repressit. q ¶Si vidi solē cū fulgeret. i. si gloriatꝰ sū de bono ope meo: cum alijs lucē exempli tribueret. Sol quippe i fulgore/est bonū opus in manifestatione. r ¶Et lunā incedentē clare: id est si quęsiui famā in ope meo. q.d. nō fui gloriatus de bono ope: neq; de bona fama ex ope p̄cedente. Cōparat autē fama lunę: q̄ sicut luna in nocte viatorib⁹ semitā quam teneant ostendit: ita fama de aliena vita p̄diens/ alijs viam boni operis pandit. Et recte post solem ponit luna: quia sicuti luna a sole illustrat: ita bona fama de bona vita generat. Job ergo nec solem nec lunā vidit: q̄a de ope suo laudem non quęsiuit: nec de fama bona se extulit.

a Et si lętatū est cor meū in abscō dito. i. i peccato qđ dicit deo absconditū: nō qr nō videat: sed qr nō approbat. Unde Ps. De abscōditis tuis adimpleti ẽ venter eor.
Ps.16. b Et si osculat' sum manū meā: in veneratiōe horę quę tangere nō poterā. c Que est iniquitas maxima: scz idolatria.
d Et negatio ptra deū: qr adorat creaturā: negat creatorē/ ꝓpter qđ dicit Hiere. xvij. a. Maledictus qui confidit in homīe: et ponit carnē bra/chium suum: et a dño recedit cor ei⁹
Prouer. 17. a. Mystice a Et si lętatum est cor meum in abscondito: id est in secreto cordis/quasi dicat de laude mea: nec etiā tacitus corde sup/biui. Perfectus ergo simpliciter ostendit: quia non est lętatus de multis diuitijs: quia de multiplici scientia non superbiuit. Nec solem fulgentē vidit: quia illum magnitudo operis non inflauit: Nec lunam incedētem clare/ vidit: quia illū fama laudabilis de clara eius vita ꝓdiens/non extulit. Nec lętatum est cor eius in abscondito: quia nec etiaz cogitatione de fama suę opinionis superbiuit. Sciendū tamē q viri sancti aliquādo de sua bona opinione gaudent: quādo scz per hanc audientes ꝓficere credunt. Et tunc non iam de sua opinione: sed de ꝓximorū vtilitate lętant. b Et si osculatus sum manū meā: id est si laudaui opera mea: Qđ ꝓhibetur Prouerb. xxvij. a. Laudet te alienus/ et non os tuū: extraneus et non labia tua. Sic osculabat manū suam pharisęus: Luc. xviij. b. cum dicebat: Jeiuno bis in sabbato ꝛc. Vel manum suam osculatur: qui sibi attribuit qđ operat. c Que ẽ iniquitas maxima: et negatio cōtra deum altissimū: quia deū negat/qui ab eo non recognoscit quicqđ boni habet. Unde aplus. j. Corinth. iij. b. Quid habes quod non accepisti: Si autem accepisti: quid gloriaris quasi non acceperis: Esaias nō oscula/bat manꝰ suas/ qui dicebat: Omnia opera nostra operatus es in nobis domine: Esaię. xxvj. c. Necz dauid: Miseri/cordia inquit eius ꝓueniet me.
Ps.58. e Si gauisus sum ad ruinā eius qui me oderat. In hoc ostēdit se iob veram dilectionē habuisse: quia vt dicit Gregoriꝰ. vera dilectio est quę et amicos in deo et inimicos diligit ꝓpter deum. Et inimicus hic dicitur/ qui nos odit: Matth. v. c. Ego autē dico vobis: Diligite inimicos vestros ꝛc. f Et exultaui q̄ inuenisset eum malum: culpę vel pęnę. Prouerb. xxiiij. c. Cum ceciderit inimicus tuus/ ne gaudeas: et i ruina eius/ ne exultet cor tuū. g Non em dedi ad peccandū guttur meū: detrahēdo inimico meo. q. d. nec corde optaui ei malū: nec ore dixi. h At expeterem: vel expectarē. i Maledicens animā eius. i. vitam: optās ei mortē. Nulli maledicēdū est: nec etiā diabolo. Eccī. xxj. d. Cum maledicit impius diabolo: maledicit ipe animā suam. Unde angelus nō fuit ei ausus maledicere: imo dixit: Increpet in te dominꝰ sathan. Zach. iij. a. Roma. xij. c. Benedicite/ et nolite maledicere. k Si non dixerūt viri tabernaculi mei. i. mecū in domo cōuersantes. l Quis det de carnibus eius vt saturemur/ detrahēdo. q. d. socij mei detrahebāt mihi. De talibꝰ dicit Prouerb. xxiij. c. Noli esse in cōuiuijs potatorū: nec in comessatiōibꝰ eorū qui cōferunt carnes ad vescendum. Et ꝓ hoc innuit iob ꝓfectam patientiā suā fuisse: qr foris patentes aduersarios ꝓtulit: et intus latentes:

Perfectę autē magnitudinis laus est: vt dicit Gregoriꝰ. ad/uersa ꝓperi exteriꝰ formīt: et intus clęmēter. Quos vtroqz leuius toleramꝰ: si quales sumus/ cōtra alios pensamus. Unde Eccs. vij. c. Cunctis sermonibus qui dicunt/ ne accōmodes cor tuū/ ne forte audias seruum maledicentē tibi: Scit em̄ conscientia tua: quia et tu crebro maledixisti alijs. m Foris nō māsit peregrinus: quē nō recepere in domo: vel potius compellere: sic legit de loth Genes. xix. a. vbi dicit: Obsecro domini/ declinate in domū pueri vestri/ et manete ibi: lauate pedes vestros: et mane proficiscemini in viā vestrā. Qui dixerūt: Dinime: sed in platea manebimꝰ. Compulit eos oppido/ vt diuerterēt ad eum: et ingressis/ fecit cōuiuiū. n Ostiū meū viatori patuit. Modo non est sic: vix etiā domestici possunt intrare. Et nota q in ꝓdictis charitas iob patiens ostendit: in his benigna: qr aduersarios tam extraneos q̄ domesticos patienter sustinuit: et peregrinos benigne recepit. o Si absconди quasi homo peccatū meum: non aperiens ꝓ confessionem. p Et celaui iniquitatē: peccatū grauiꝰ: q Jn sinu meo: id est in cōscientia mea. q. d. si aliqñ peccaui vt homo: nō celaui illud/ licz tantꝰ: vt dictū est/ essem: scz aperui ꝓ cōfessionē. Jn hoc ostendit vera humilitas iob: De qua Gregoriꝰ. Uerę humilitatis testimonia sunt: iniquitatē suā quęqz cognoscere: et cognitā voce cōfessionis apire. Ecōtra/ vsitatū humani generis vitiū est/ et labendo peccatū cōmittere: et cōmissum negando abscondere: vel cōuictum defendēdo multiplicare. Qđ de lapsu ꝓximoꝝ parentū cōtraximus: quoꝝ alter in serpentē: alter in creatorem culpam retorsit: Et cui similes esse in diuinitate nō potuerūt/ eum sibi similē i culpa facere voluerunt.
r Si expaui ad multitudinem nimiā: principū. s. vel tyrannorū. q. d. nō expaui quin dicerem totam veritatem loco et tpe suo. Prouer. xxx. d. Leo fortissimus bestiarū/ ad nullius pauebit occursum. s Et si despectio ꝓpinquoꝝ: id est a ꝓpinquis illata: t Terruit me: vt ꝓpter hoc dicerem qđ non erat dicendū. v Et non magis tacui: vbi et quādo tacendum erat: cuius scirem ob hoc a ꝓpinquis despici: Sicut dominꝰ apō herodem: qr tacuit: despectus fuit: Luc. xxiij. b. x Nec egressus sum ostiū/ oris: quo secreta mentis aperimus. q. d. cuius pulsatus contumelijs: loco et tempore tacui/ et non respōdi: sicut dauid: Cōtristatus sum inquit et nō egrediebar. Ps. 87. y Quis mihi tribuat adiutorē: scz christum/ qui hominem adiuuit. Sicut enim dei adiutores sumus: vt dicit. j. Corinth. iij. c. Jta sine deo nihil possumus facere: vt dicitur Joh. xv. a. Jdeo iob mediatorē requirit: scies q preces humani desiderij audiri non possunt apud deum/ nisi per aduocatum suum: id est christū: De quo. j. Joh. ij. a. Aduocatū habemus apud patrem iesum christū: et ipse est ꝓpitiatio ꝓ peccatis nostris. z At desiderium meū: quo desidero liberari ꝓ mediatorem iesum: qđ est clamor cordis: qui est maior q̄ clamor oris: et citius auditur a deo. Ps. Desiderium cordis eorum audiuit auris tua. Et moysi tacenti dictū est/ Exo. xiij. d. Quid clamas ad me: a Omnipotēs: id ē pater/ qui omnia potest: b Audiat. i. exaudiat. c Et librum: id est nouū testamentū: d Scribat/ in cordibus homi/
Ps. 9.

nũ:nõ in tabulis lapideis. a ¶Ipse qui iudicat:id est filius. Pater enim dedit filio omne iudiciũ: Joh.v.d. Hunc libꝝ scribendũ in cordibus hominũ ꝓphetauit Hiere. xxxj.f. Dabo legem meam in visceribus eorum ꝛc. b ¶At in humero meo: non in ore vel in corde tm̃: sicut multi/ qui dicunt ꝛ nõ faciunt: c ¶Portẽ illum: non recondam/ sicut multi/ qui detinẽt scientiã in iniusticia. De hoc Deut. xj.c. Portate hec ꝟba mea in cordibus vꝝis/et in animis vestris: et suspendite ea pro signo in manibꝰ vestris:ꝛ inter oculos vestros collocate. Ecci. vj.c. Subiice humerũ tuũ/ꝛ portа illã.i.sapientiã:ꝛ ne accidieris vinculis eius. d ¶Et circũdem illum quasi coronam mihi.i.illius mandata seruãdo/in futuro merear coronari. Et nota q ꝑus describit liber portari in humero:et postea quasi corona circũdari: qz si mõ bene portat in ope/in futuro exhibebit nobis corona iusticie: De qua.ij.Timoth. iiij.b. De reliquo reposita est mihi corona iusticie:quã reddet mihi dominus in die illa iustus iudex. Sed qz nemo ima desc/rens/ repente fit summꝰ:vt dicit Greg⁹. imo quibusdã ascensiõis gradibus ad virtutũ celsitudinẽ quenit: sicut dicit Ps. Ps.47. Deus in gradibus eius dinoscet: Jdeo subiũgit iob: e ¶Per singulos gradus meos ꝓnũciabo illum: id est verbo ꝛ exemplo mandata eius seruabo siue implebo. Gregoꝛ⁹. Per singulos gradus suos librum pronũciat:qui ꝓcepisse se eius ꝟsententiã/nõ ꝑ verba tm̃modo:sed etiã ꝑ opera demonstrat. Et.ꝟscientiã f ¶Et quasi principi offeram eum:id est christo vero principi/ꝛ vero iudici ad iudicium venienti/ manifestum erit me librum opere adimplesse. Quod eñ offerimus/manu tenemꝰ. g ¶Si aduersum me terra mea:id est homines habitãtes in terra mea: h ¶Clamat:de me iuste ad iudicem cõquerendo. i ¶Et cum ipsa sulci eius: id est agricolę: k ¶Deflent:dolendo de oppꝛessione mea:sicut dicit Jaco. v.a. Ecce merces operariꝝ qui messuerũt regiones vestras: ꝙ fraudata est a vobis/ clamat:ꝛ clamoꝛ eoꝝ in aures domini sabaoth introiuit. l ¶Si fructus eius comedi absq; pecunia/auferendo.q.d. si non emi fructus eius quãdo voluí comedere eos. m ¶Et animã agricolarũ eius afflixi: iniuriando eis in rebus/ vel in ꝑsonis eorum. n ¶Pro frumento oriatur mihi tribulus:ad litteram: Vel pro maioꝛibus bonis veniant minima mala. o ¶Et ꝓ hordeo/ spina:id est ꝓ minimis bonis maioꝛa mala. Tamẽ hic dicit Glo. Gregꝛ.ad litterã non potest hoc accipi:ſz mystice debet Mystice. intelligi/in ꝑsona ꝓlati/hoc modo. g ¶Si aduersum me terra mea clamat: id est si subditi inculti nullo adhuc vomere ꝓdicatiõis/ vsq; ad bonam opationẽ exculti/ de me iuste cõquerank:eo q eos grauauerim/ vel debitũ eorum subtraxerim. i ¶Et cum ipsa sulci eius deflent:id est subditi:qui iam exarati/fructũ faciunt bonę opationis/iacto semine verbi dei. l ¶Si fructꝰ eius comedi absq; pecunia: verbi dei.i. si messui carnalia/nõ seminãs spiritualia. De hac pecunia verbi dei dicit Matth.xxv.c. Oportuit ergo te pecuniã meã cõmittere nũmulariis: ꝛ ego veniẽs recepissem vtiq; qõ meũ est cũ vsuris. Gregoꝛ⁹. Terrę fructus absq; pecunia comedit:qui ecclesiastica cõmoda ad vsum coꝛporis accipit:sed exhoꝛtationis ministeriũ populo nõ impendit. Quid ad hec nos pastoꝛes dicimus: qui aduentũ districti iudicis ꝓcurrentes:officiũ quidem ꝓconis suscipimus:sed alimẽta ecclesiastica muti mãducamus:exigimus qõ nostro debeꝫ coꝛpoꝛi: sed nõ impẽdimus qõ subditoꝝ debemus coꝛdi. Non sic apꝰlus: ij.Thessal.iij.c. Qui non vult operari/ non manducet. Beatus Bern̄. Veniet dies illa/in qua erit pauperũ allegatio dura:pupilloꝝ accusatio grauis: quoꝝ vitare stipendijs/nec diluere peccata: vtinã non augmẽtassent. Osee.iiij.b. Peccata populi mei comedent.i. oblata ꝓ peccatis:ꝛ ad iniquitatem sublevabunt/malo exemplo animas eoꝝ. m ¶Et si animã agricolarũ eius afflixi.i. si alijs recte ꝓdicantibus inuidia contradixi. In ꝟ notat charitas:quia vt dicit Gregoꝛ⁹. bonus pastoꝛ ecclesię/qui non suam/ sed dei gloriam quęrit: Jꝺo ab omibus vult iuuari qꝺ agit. Unde Numeri.xj.f.cum iosue duobus in castris ꝓphantibꝰ vellet obsistere/ dixit moyses: Quid emularꝛ ꝓ me:ꝙ tribuat vt omnis populus ꝓphetet: et det eis dominus spiritũ suum: n ¶Pro frumẽto oriat mihi tribulꝰ.i. ꝓ bonis ꝙ reficiunt:retribuank mihi mala/quę pungũt. Vel ꝑ frumentũ cõtemplatio/quę reficit:ꝑ hordeũ terrena admiſtratio/ꝙ pungit/significat. Dicit ꝙ:Si non feci ꝙ debui:ꝓ frumẽto: id est ꝓ bono opere cõtemplationis: oriat mihi tribulus:id est pungẽs murmur subditoꝝ. o ¶Et ꝓ hordeo:id est ꝓ bonis operibus terrenę dispẽsatiõis:oriatur spina.i. grauioꝛ populi murmuratio. Beñ.iij.c.dicit malo prælato: Maledicta sit terra in opere tuo: spinas et tribulos germinabit tibi. Prouerb. xxiiij.d. Per agrum hominis pigri trãsiui/ꝛ per vineam viri stulti:ꝛ ecce totũ repleuerant vrticę:et operuerant superficiem eius spinę. Hiere.xij.c. Seminauerũt triticũ:ꝛ messuerꝛ spinas.

Prælatꝰ debet subditis
- Subsidium orationis.
- Pabulum prędicationis.
- Dispensationem sacramentoꝝ.
- Defensionem contra oppꝛimẽtes.
- Subsidium in temporalibus.
- Exemplum bonum.
- Vitę patientiam.

p o ¶Miserũt autẽ ꝛc. Omne (Expo ¶Ca.XXXII. quod dicit/potest quadripertita qualitate distingui: quia aut malum/male dicitur:aut bonum/bene :aut malum/bene:aut bonum male: Verbi gratia: Malum/male dicitur:cum mala intentione res peruersa suadetur:vt ibi: Benedic deo et moꝛere.ꝫ.ij.c. Bonum/bene dicitur:cũ bona intentione rectum prędicatur:sicut Jobes baptista ait: Agite pęnitentiam:appꝛopinquabit enim regnum cęloꝝ: Matth.iij.a. Malum/bene dicitur:cum per os loquentis ideo malum dicitur:vt repꝛobetur:sicut Paulus ait: Fęmine eorum mutauerunt naturalem vsum/in eum qui est contra naturam:Roma.j.d.Quod inhonestum honeste narraꝛ/uit:vt plurimos ad honestatem reuocaret. Bonum autem male dicitur:cum rectum aliqd non recto studio/sed distoꝛto pꝛofertur:sicut cęco illuminato pharisęi dixerunt:Tu discipulus illius sis:Joh.ix.f.Et caiphas:Expedit vt vnus homo moriatur pꝛo populo:et non tota gens peat: Joh.xj.f. Bonum quippe/sed non bene locutus est:quia dum crudelitatem necis appetijt/redemptiõis nostrę gratiam pꝛophetauit. Hoc modo arrogantes sępe loquuntur:quoꝝ speciem tenet heliu: qui in hoc capitulo et sequentibus multa bona non bene dixisse repꝛehenditur. Unde ꝛ infra.xxxviij. a.dixit ei dominus: Quis est iste inuoluens sententias sermonibus imperitis:ꝛ Cum dicit :sententias/ sine additione: bonas sentẽtias intelligit:quia vt dicit Gregoꝛius/ hoc nomen sententia per se positum/semper in bono accipitur. Unde Pꝛouerb.xxvj.c. Sapientioꝛ sibi videtur piger septem viris loquentibus sentẽtias. Heliu ergo finitis sermonibus iob/quibus amicoꝝ verbis respondit/locutionem assumpsit/multa cõtra iob pꝛoferens: quę vere contra malos dici possunt:ꝛ ideo bona dixit.Sed quia dixit ea de bono:scꝫ de iob:ideo male dixit. Repꝛehendit autẽ heliu beatũ iob:repꝛehendit etiã et tres amicos eius. Job repꝛehendit de ꝓsumpta

iustícia.i.qđ se iustũ corã deo dixerit esse. Sup eñ.xlij.c.dixit iob: Si fuero iudicat⁹ /scio q̃ iustus inueniar. Jtẽ.xvij.a. Mõ peccaui. Amicos ꝓ iob/reꝓhendit heliu de stulta reꝓhẽsione:qz cõdẽnantes iob/respõsionẽ ꝫ illũ rõnabilẽ nõ dede/rũt. Ex quo apte colligit q̃ p heliu recte species amatoꝝ va/nę gl̃ię designat: q̃ se

a trẽs viri isti rñdere iob:eo q̃
b sibi iũstus videret. Et irãtus
c idignãtusq̃ ẽ heliu filius ba/
d rachel bũçites dẽ cognatioẽ
e ram. Jrãt⁹ est aũt ãduersus
k iob/eo q̃ iustũ se esse diceret
l corã deo. ¶Dꝛo aduersum
m amicos ei⁹ indignat⁹ est/eñ q̃
non inuenissent responsionẽ
n rationabilẽ:sed tm̃mõ cõdẽ/
o nassent iob. Jgit heliu expe/
p ctauit iob loquentẽ: eo q̃ se/
niozes essẽt qui loquebant.
q Cũm autem vidisset q̃ trẽs

s respondere nõ potuissent:
t v irãtus est vehemẽter. Rẽspõ
dẽsq̃ heliu filius barachel/bu/
çites/dixit: Junioꝛ sum tpe:
x vos aũt antiquozes: Idcirco
3 timisso capite/veritus sum
indicare vobis meam scien/
a tiã. Spabã eñ q̃ etas plixi/
oꝛ loqꝛet: t annoꝝ multitu/
b do docꝛet sapiẽtiã. Sed vt
video/spũs ẽ i hoib⁹: t inspi
ratio oipotẽtis dat intelligẽ/
d tiã. Mõ sũt lõgeui sapiẽtes:
nec senes intelligũt iudiciũ.

Ar. tpossent

Ar. tdemũ

Ar. tsenectꝰ

Ar. tse

B

Jnsipiẽtiã ꝓ/vbi spreta annoꝝ mltitudine in alijs/seipm ꝓ/ferens:supbe incipit/dicẽs: Plenus sum sermonib⁹:t coartat me spũs vteri mei ꝛc. Pꝛemittit aũt verbis heliu q̃si ꝓmiũ quoddã. Ubi ꝓmo ostendit/quare tacuerũt tres amici iob:eo sz qđ sibi.i.eis iust⁹ videret:t ideo nolebãt amplꝰ infestare. Uñ t in fine ꝓ oꝛonẽ t sacrificia iob reconciliati sunt deo:quẽ offenderãt iniuste iob increpãdo. Secũdo ostẽdit quare heliu fuerit indignat⁹ ꝫ iob/t ꝫ tres amicos ei⁹. Dicit igit auctoꝛ/q̃ quasi q̃ddã ꝓmiũ ꝓmittit ꝓbis heliu: Omisert aũt. Jstꝫ aũt/cõtinuatiuũ est/non aduersatiuũ. a ¶Tres viri isti.i. eliphaz/baldath/t sophar: b ¶Rñdere iob/eo q̃ sibi.i. eis nõ iob q̃si tumido: c ¶Just⁹ videret:qz semp duris increpatiõib⁹ eoꝝ hũiliter t sapiẽter rñderat. d ¶Et irat⁹/est/ ꝓtra iob. e ¶Jndignatusq̃ est heliu:ꝫ tres amicos iob. Heliu dico: f ¶Filius barachel:q̃ fuit ꝓ ei⁹. g ¶Bucites: a loco. h ¶De cognatioẽ ram:illi⁹ hois. Quattuoꝛ noia ponit.s.,ꝓpũ nomẽ/heliu:t nomẽ ꝓtis:t ꝓtię:t cogtiõis:qb⁹ nota actiõis heliu/sat; exꝓmit elegãt. Heliu eñ iterꝓtat de me⁹ iste: Per quẽ significat fides recta arrogantiũ:q̃ fidẽ dei tenẽt:sz ꝓcepta ei⁹ nõ fuãt. Barachel/interꝓtat bñdictio dñi: Bucites/cõtẽptibilis: Qđ vtrũq̃ bñ cõgruit arrogãtib⁹:q̃ i cõfessiõe t ꝓdicatiõe fidei/bñdictionẽ dñi recipiũt:sed i elatis moꝛib⁹ eã cõtẽptibilẽ ostẽdũt. Ram/interꝓtat excelsus: Et significat illos q̃ hui⁹ mũdi infima cõtemnũt/excelsi mẽte t desiderio:quoꝝ cõuersatio ẽ in cęlis. De quoꝝ cognatiõe dr eẽ heliu:qz arrogãs ꝓdicatoꝛ sanctis ꝓib⁹ fidei ☞itate sociat: a quib⁹ elatiõe vitę seiũgit. i ¶Jrat⁹ est aũt/heliu k ¶Aduersus iob:eo q̃ iustũ se esse diceret corã deo. Sup xlij.c.Si fuero iudicat⁹/scio q̃ iust⁹ inueniar. Et xvij.a.Mõ peccaui:qđ nõ elatio fuit:sz veritatis cõfessio. Sicut eñ iniusti peccãt dicendo se esse qđ nõ sunt:ita aliq̃ iusti peccarẽt/ si tacerẽt qđ sunt. l ¶Dꝛo aduersum tres amicos ei⁹ indignat⁹ est:heliu. m ¶Eo q̃ nõ inuenissent rñsionẽ rõnabilẽ ꝫ iob. n ¶Sed tm̃mõ ꝛdẽnassent iob:falso arguẽtes eũ/t impiũ reputãtes. o ¶Jgit heliu expectauit iob loquẽtẽ.i.tacuit ipso loquẽte/nihil rñdẽs. p ¶Eo q̃ seniozes ipso essent q̃ loquebant/cũ iob:sz eliphaz/baldath/sophar. Jn q̃ nõ iob:ꝫ amicis ei⁹ reuerẽtiã exhibuit: qz nõ ,ꝓpter iob:sed illos tacẽs expectauit. q ¶Cũ aũt vidisset/heliu. r ¶Qꝛ tres/amici iob. s ¶Respõdere non potuissent:ipsi iob rõnabilit: t ¶Irat⁹ est vehemẽter: ꝓtra iob t amicos eius. Jn q̃ manifeste reꝓsentat arrogãtes ĩtra ecclesiã positos:q̃ ab hęreticis sensuũ veritate/t a catholicis moꝛ ꝓuitate discoꝛdãt:vtrosq̃ despiciẽtes. v ¶Respõdensq̃ heliu: nullo tñ opponẽte ei: Sed mos arrogãtiũ est

Pbil.3.d.

omnib⁹ quę audiũt tanq̃ sibi obiectis rñdere. Uel forte tres amici iob loquebañ ei de hoc/ q̃ indignabañ ꝓtra eos:t illis rñdit. Et ideo bñ dicit: Rñdensq̃ heliu filius buçites dixit: Junioꝛ sũ tpe:ideo min⁹ sapiẽs. t ¶Vos aũt antiq̃oꝛes: Et ideo sapiẽtioꝛes deberetis esse:iuxta illud: In antiqs est sapiẽtia/ et in multo tpe ꝓudẽtia: Sup.xij.b. u ¶Idcirco dimisso capite.i.idinato: 3 ¶Veritꝰ sũ idicare vobis meã sciẽtiã: vel sententiã. Uñ impleuit illud mãdatũ Leuitꝛ.xix.g.Coram cano capite cõsurge: t honoꝛa psonã eius. Ecci.vj.d. Jn multitudine ꝓsboꝝ ꝓudẽtiũ sta:t sapiẽtię eoꝝ ex coꝛde ꝓiungere/ vt omnẽ narrationẽ dei possis audire. Qꝛ minoꝝ ẽ audire:maioꝝ loq. Uñ Ecci.xxxij.a

Loquere tu maioꝛ natu: decet eñ te. Idem.xxxiij.b. Vir in multis exptus/cogitabit multa:t qui multa didicit enarrabit intellectũ:qui nõ ẽ exptus/pauca recognoscit. a ¶Spabã eñ q̃ etas,plixioꝛ loqꝛet:t annoꝝ multitudo.i. vos q̃ eitis multoꝝ annoꝝ t senioꝛes me: b ¶Docꝛet sapientiã: stultis sapienter rñdendo: t inscios benigniter instruẽdo. c ¶Sed vt video/spũs est in hoib⁹:t inspiratio oipotẽtis dat intelligentiã.q.d.nõ a ꝓtis lõgeui tate ẽ sapiẽtia i hoie:ꝫ a deo q̃ dat eã cui vult/t qñ vult. Job xij.a.Spiritus vbi vult spirat. Ecci.i.a. Dis sapiẽtia a dño deo est. Et hoc est qđ sequit: d ¶Mõ sũt longęui sapiẽtes:nec senes/ꝛpe/intelligũt iudiciũ. Cani eñ sũt sensus homis:t etas senectus vita ĩmaculata. Sap.iij.b. Hęc recte dixit heliu: Sz qz hãc sapientiã sibi ꝓ cęter; arrogauit: grauiter peccauit. Mõ eñ/vt dicit Gregoꝛ⁹:pua ẽ cõdemnatio de eo bono qđ cõmunit dat/ꝓuate gloriari. Quattuoꝛ quippe sunt species tumoꝛis. Prima est:cum homo a se bonum qđ habet/habere ęstimat. Contra quos dicit.j. Cor;. iij.b. Quid habes qđ nõ accepisti? Si aũt accepisti:qđ gloriaris/q̃si nõ accepis? Secũda est:cum homo qđ habet credit datũ a deo:sed suis meritis imputat: Sic pharisęus: Luce.xviij.b. qui dicebat: Gratias tibi ago dñe: quia non sum sicut cęteri hominũ ꝛc. Cõtra quos dicit.ij. Corinth.iij.b. Mõ q̃ sim⁹ sufficiẽtes cogitare aliquid a nobis quasi ex nobis:sed sufficiẽtia nostra ex deo est. Tertia est:cum homo iactat se habere qđ non habet. Cõtra quos dicit Apoc[.iij.c. Tu dicis q̃ diues sũ/t nullius egeo: t nescis q̃ tu es miser/t miserabilis t paup/t cęcus et nud⁹. Nudus/charitate vestimento nuptiali: Cęcus/ fide: Paup/spe ęterno:ꝝ: Miser et miserabilis.s.miseria culpę t pęnę: vel duplicis pęnę/ hic et in futuro. Quarta est:cum homo despectis cęteris appetit videri habere aliq̃d singulariter: De quib⁹ Ecci.xxv.a. Tres species odiuit anima mea: pauperẽ superbũ:senem fatuum: diuitem mendacẽ. Hiere.xlviij.c. Ego scio ait dominus iactantiã eius t arrogantiã: t q̃ non sit iuxta eam virtus eius. Jn hac specie tumoꝛis siue arrogantię fuit heliu:in q̃ ẽt multi sũt:t in qua diabolũ vicini⁹ imitant/qui despecta aliozum angelorum societate/altissimo similis esse appetijt. A quo vitio apostolos a ꝓdicatione reuersos/de miraculis quę fecerant gratulantes/conpescuit domin⁹:Luc[.x.c.dicens: Videbã sathanam sicut fulgur de cęlo cadentẽ:t ecce dedi vobis potestatẽ calcandi supra serpentes et scoꝛpiones: t super omnẽ virtutem inimici: t nihil vobis nocebit: Verũtamen in hoc nolite gaudere:quia spiritꝰ vobis subijciunt: Gaudete autẽ quia nomina vestra scripta sunt in cęlis.

a Ideo dicã/aliq̃d:exq̃ nõ a lõgeuitate tẽpozis ẽ sapiẽtia.
b Audite me:loquẽtem q̃si doctozẽ. c Ostẽdam vo/
bis etiã ego meã sciẽtiã:q̃si singularẽ ꝛ excellentẽ. Pzo/
Al. ꝓstult⁹ uerb.xxvj.c.Sapiẽtioz sibi videt ꝓpiger septẽ viris loquẽtib⁹
sentẽtias. d Expectaui eñ sermones vestros:quasi
aliquid magnũ dictu/
Al. ꝓdico ros.Et e Audiui
Al. ꝓsentẽtiã tacit⁹:pzudẽtiã ve/
Al. ꝓsapientiã strã:q̃si sciozẽ. f Do
C nec disceptaretis:
vel disceptaremi: alia
Al. ꝓdiscepta/ littera. In g Ser/
remini monibus vestrl: id
est tacui q̃diu fuistis
locuti. h Et donec:
id est q̃diu. i Pu/
tabã vos aliq̃d di
cere:quasi sapiẽtes.
k Cõsiderabam:
qõ dicebatis. In hoc
apte ostẽdit heliu/ licz
tacuerit: port⁹ tñ stu/
dio iudicandi q̃ vo/
to discendi. l Sed
vt video nõ est in
vobis/ qui possit.i.
sciat. m Arguere iob: de stulticia ꝛ malicia sua. n Et
respõdere ex vobis sermonib⁹ eius: quib⁹ refellit vos
ꝛ defendit se. Jdeo ego volo loq̃:qõ ideo facio: o Me foz
te dicatis:inuenim⁹ sapiẽtiã:banc.s. p Deus ꝓie/
cit eũ ꝛ nõ homo.q.d.tã loqui volo:ne dicatis vos sapi/
entes:ꝛ iob ꝓiectũ a deo sicut cõtemptibilẽ:ob hoc / qz non
vult recedere a sentẽtia sua: ꝛ acq̃escere vob. Jta dicũt hẽre/
tici videtes ecclesiã ab omnib⁹ venerari: Deus ꝓiecit eam et
nõ homo.q.d.ideo flozet hic eccl'a in tpalibus:qz ẽterna non
est habitura.Sed mẽtiũk:qz sic ecclesię mõ gl'ia ẽtrena dak/vt
multiplicius cẽlestis sequak.Uñ Pzouerb.iq̃.b. Longitudo
dierũ in dextera eius:ꝛ in sinistra illius diuitię ꝛ glozia. Jtem
Cantſ.q̃.b.Leua eius sub capite meo:ꝛ dextera illi⁹ amplexa
bit me. q Nihil locut⁹ est mihi /iob/cõtra scientiã meã:
licz ꝓtra vitã.Arrogans eñ de supbia/se argui nõ ẽstimat:qz
se hũilẽ putat.q.d.nihil ꝓtra me locut⁹ est iob:ꝛ tñ ego respõ/
debo ei:ſz nõ sicut vos.Et hoc est: r Et ego non ꝑm ser
mones vestros rñdebo illi: sed melius. Sed arrogãtes
respõdent cõtra ecclesiã:sed nõ sicut hęretici. Nõ eñ cõtradi
cunt ei pzaua ꝓdicando:ſz male viuẽdo. Nec de deo indigna
sentiũt sicut hęretici: sed de se plus q̃ necesse est digna suspi/
cãk. s Extimuerũt: illi tres amici iob. t Nec respon/
derũt vltra/ipsi iob:qz videbãt eũ iustũ. Uel nõ rñderũt
ipsi heliu:Aut ꝓpter arrogantiã ei⁹:aut ꝓꝑ magnã sapiẽtiã
quã credebãt eũ habere. In q̃ mystice notak/q̃ arrogãtes do
ctozes ecclię vl' ꝓdicatozes:q̃uis ozdinẽ dicẽdi nõ teneãt: tñ
q̃ũq̃ hęreticos ꝟrute dictoꝝ ꝓturbãt: vt nesciãt loq̃. Uñ seq̃k:
v Abstulerũtes a se eloquiũ.i.nolucrt ampli⁹ ei loq̃:vel
ipsi iob. x Quñ igit expectaui/cũ silẽtio. y Et nõ sũt
locuti:illi tres amici iob. z Steterũt/nec rñderũt vl
tra:auditis verbis heliu. a Rñdebo ꝛ ego partẽ meã.
q.d.vos respondistis iob/q̃libet ꝑtẽ suã:Rñdebo ꝛ ego ei ꝑtẽ
meã. Partẽ quidẽ suã dicit omnis arrogans/scientiã suã plus
velle ostẽdere q̃ habere. Uñ sequit: b Et ostendã scien/
tiã meã. In quo apte ostẽdit arrogantiã suã/magis quęrens
gl'iã suã q̃ ꝓfectũ audiẽtiũ. Sapiẽtes eñ eouſq̃ solẽt etiã lo/
q̃: quouſq̃ aduersarijs ecclię silentiũ ũponãt:qz nõ quęrt se
ostẽtare:sed pzaua docẽtes cõpescere. Sed heliu illis iam silẽ
tib⁹ /adhuc ꝟba mltiplicat. Cõtra tales dz Pzouerb.xxv.d.
Sicẽ vrbs patẽs ꝛ absq̃ muroꝝ ambitu: ita vir q̃ nõ põt in lo
quẽdo cohibere spm̃ suũ. Jtẽ Mũe.xix.c. Uas qõ nõ habu/
erit operculũ: vel ligaturã desup/ũmundũ erit. Operculũ vel
ligatura/est censura disciplinę: vt dicit Gzeg⁹: qua qui non ꝓ/
mik/ũmund⁹ reputabik. c Plenus sũ sermonib⁹.i. vẽto
inanis gl'ię:ꝛ riuulis ꝑ q̃s sermo ostẽtatiõis erumpit. d Et
coartat me:ad loquẽdũ: e Spũs vteri mei.i.vẽt⁹ cla
tionis cozdis mei. Uel Spũs vteri mei.i.furoꝝ charita/
tis:q̃ se mẽtik heliu inflãmari ꝛ coartari ad loquẽdũ ꝓpt vti/
litatẽ audiẽtiũ. Sępe eñ arrogãs videꝫ aliquẽ sapientẽ ma/
gna loq̃/ꝛ inde hono/
rari: eius locutiõz imi
tak:sed nõ intentionẽ:
Sapiẽs ꝟo cum se nõ
audiri videt/sibi silen/
tiũ ꝟponit:iuxta illud
Eccl'i.xxxij.a. Ubi nõ
ẽ audit⁹/ nõ effundas
sermonẽ. Sed qz tunc
ilq̃ facinoza crescũt:
iõ cogẽte charitate ire
rũ i locutionẽ erũpũt.
Uñ Hieremias cũ di
xisset: Nõ loq̃r vltra i
noie ei⁹: Hiere.xx.b.
ilico adiũxit: Et fact⁹
est in cozde meo quasi
ignis ęstuãs/claususq̃
in ossib⁹ meis/ꝛ defeci
ferre nõ sustinẽs/q̃n lo
q̃rer. Sic heliu anxie/
tate vanę gl'ię exagitat⁹/q̃si celus charitatis inflãmaret eũ ad
loquẽdũ/ ſbdit: f En vẽter me⁹.i.sin⁹ cozdis mei: g
Quasi mustũ absq̃ spiraculo.q.d.sicẽ mustũ ęstuãs do
lio cõtineri nõ põt/qõ nõ hz spiraculũ q̃n rũpak doliũ: Sic
ego replet⁹ ardoze charitat/ tacere nõ possũ:ſz creparẽ si tace
rẽ. Cõtra tales dz Eccl'i.xix.b. Audisti verbũ aduers⁹ ꝓximũ
tuũ:cõmoziak i te fidẽs q̃ ñ te dirũpit. Jtẽ ibidẽ: A facie ꝟbi
pturit fatu⁹ /tanq̃ gemit⁹ part⁹ infantis. Jtẽ ibidẽ: Sagitta
infixa fęmozi canis:sic ꝟbũ i cozde stulti. Canis eñ nõ cessat
donec sagittã euulserit: sic stult⁹ nõ q̃escit donec ꝟbũ ꝓtule
rit. Hoc ẽ qõ dz Pzouer.xxix.b. Totũ spm̃ suũ ꝓfert stult⁹:
sapiẽs differt ꝛ reseruat in postęꝝ. Dicẽ q̃ heliu simulãs se ex
charitate velle loq̃: En vẽter me⁹.i.mẽs mea/ẽ q̃si mustũ
absq̃ spiraculo.i.sicẽ doliũ plenũ musto: h Ad lagũ
culas nouas dirũpit: multo fozti⁹ veteres. Moz aliter Moraliter
Mustũ est ardoz spũs sancti:q̃ q̃s inebziat/loq̃ces facit. Uñ ꝟ
musto ebzij fuerũt apli/ cũ senatoribus ꝓcipientib⁹ ne loq̃rent Act.4.d.
ampli⁹ i noie iesu/direꝛt:Si iustũ ẽ in ꝓspectu dei/vos port⁹
audire q̃ deũ: vosipsi iudicate: Nõ eñ possum⁹ q̃ vidim⁹ et
audiuim⁹ nõ eloq̃. Per lagũculas ifirmę mẽtes hoiz accipiũk.
Lagũculas nouas mustũ dirũpit:qz feruoꝝ spũsscti spũalia
cozda trãscẽdit: nec solũ veteri/ꝟ etiã noua vita vir capik: vt
dicẽ Gzeg⁹. Uñ Luc'.v.g. Nemo mittit vinũ nouũ i vtres ve
teres:alioq̃n rũpet vinũ nouũ vtres:ꝛ ipm effũdek/ꝛ vtres pi/
bũt. i Loq̃r ꝛ respirabo paululũ.q.d.qz ita plen⁹ sũ/
oportet me loq̃.Et sic ſspirabo paululũ/nõ plene:qz nõ pos/
sem totũ dicere:qõ hẽo i cozde. Et bñ dicit:respirabo:qz sicẽ
laboz ẽ iustoꝝ mala videre ꝛ nõ cozrigere: vt pz.j. Machab.
vj.ita grauis laboz est arrogãtiũ quod nõ sapiũt ostendere.
k Aptã labia mea: q̃si magna dictur⁹. Aptio eñ ozis/si/
gnũ ẽ dicẽdi magna:sicẽ dicit Glo.sup illud: Et apiẽs os suũ
tẽ. Matth.v.a. l Et rñdebo/iob. m Nõ accipiã ꝑso
nã viri.i.iob/parcẽdo ei ꝓpter iusticiã suã:aut despiciẽdo et
irridẽdo,ꝓpter miseriã:sic fecerũt eliphaz ꝛ baldath ꝛ sophar:
q.d.iuste loq̃r. n Et deũ homi nõ q̃q̃bo:dicẽdo hoiem
iustũ/ꝛ deũ iustũ:Sicẽ dixit iob ꝑm opinionẽ heliu.ꝟ.xix.a.
q̃ñ dixit:Saltẽ nũc intelligite: qz de⁹ nõ equo iudicio afflixe
rit me. Jtẽ.xvj.d. Hęc pass⁹ sũ absq̃ iniq̃tate man⁹ meę. Et
merito non equabo deũ hoi: o Nescio eñ q̃diu subsi/
stam:in hac vita: Et nescio si post modicũ tollat me:
de hac vita: Factoꝝ meus:id est de⁹/qui est factoꝝ homi/
nis quo ad cozpus: creatoꝝ quo ad animam. Uel sic: De/
um hoi non equabo:dicendo hominẽ sapientem: quia
omnis homo ignozans est:quod patet: o Nescio enim

ego qui talis et tantus sum. Qdiu subsistam /in hac vi/
ta. Et si post modicum: tempus: Tollat me /de mun/
do: Factor meus: deus /scilicet. Huic expositioni videtur
consentire Gregorius: qui dicit sup locū istum in moralibus.
Recta cōsideratio q deū homī idcirco nō equat: qz q̄diu h
subsistat: vl qñ ad dei
iudicium tollat /igno/
rat. Et bene ait: post
modicū: qz quātūli/
bet fuerit longuū tem
pus vitę p̄sentis: eo ipo
breue ē: quo p̄manēs
nō ē: Necp enī dignū
est vt diuinū iudicet /
q̄cq̄d fine circūscribit.

Expo. Ca. XXXIII.

a Audi igit tē. Sicut di/
cit Gregor. h
habet p̄riū doctrina
arrogantiū: vt hūilit
nesciāt p̄ferre qđ do/
cent: z recta q̄ sapiūt /
recte mīstrare nō pos/
sunt: qz nō cōsulēdo /s
q̄si dñando loquunt.
Uñ illis dicit Ezech.
xxxiij.a. Qđ p̄cerat nō q̄sistis: sz cū austeritate impabilis /et
cū potentia. Ubi Greg. Cū austeritate z potentia impant: q̄
subditos suos nō tranquille /sed aspere inflectere conant. Eō
uerso scī / hūilitatē q̄ magistra ē oīm /materq̄ ȳtutū z loquē/
do z viuēdo nitunt ostēdere. Uñ Paulus: Facti sum⁹ paruu
li i medio vestrū: tanq̄ si nutrix foueat filios suos, j. Thessal.
ij.b. Hoc aūt qđ ait discipulo suo: Argue cū oī impio: Titū
ij.d. nō dñationē potentię: sed auctoritatē suadet vitę: vt di/
cit Gregor: Cū omni quipe impio docet: qđ p̄us agit q̄ di/
cat: illā doctrinę subtrahit fiducią /qñ p̄sciētia p̄pedit linguā.
Uñ z de dño scīpto ē Matth. vij.d. Erat em̄ docēs eos sicut
potestatē hns /nō sic scribę z pharisei. Sup q̄ ȳbo Greg. dic
in moralib⁹: Sol⁹ ex potestate locut⁹ ē: q̄ ex infirmitate mala
nō cōmisit: Nos aūt infirmi cū de deo hominib⁹ loquimur:
p̄us debem⁹ meminisse qđ sumus: qz aut tales sumus vel fui/
mus: vel certe esse potuim⁹ / quales sunt q̄s corrigim⁹: vt cū
nos cognoscim⁹ /tempanti⁹ corde hūili alios corrigam⁹. Oz si
tales nec sumus nec fuim⁹: ne de innocentia in peius supbien/
do ruam⁹ /bona eoz quos corrigim⁹ / si qua habēt /ante oc̄los
nr̄os reuocem⁹. Quę si oīno nll'a sūt /ad occ̄ta dei iudicia re/
curram⁹: qz sic nos bonū qđ habem⁹ gratis accepim⁹: ita ipsi
q eandē gratiā /bona nr̄a possunt p̄uenire. Quis em̄ crederet
paulū p apl'at⁹ gratiā stephanū lapidatū ꝓt dñm / p̄cessuz?
Uis q̄ cogitatiōib⁹ p̄us dz coz hūiliari: z tunc demū poterit
iniquitatē delinquētiū increpare. Hūc eruditiōis modū igno
rauit heliu: q̄ beatū iob se audire admonuit: os suū se apuis/
se phibuit: linguā suā in faucib⁹ suis loqui p̄misit. Quib⁹ ver/
bis exp̄sse arrogātes signat: q̄ in faucib⁹ suis loqui dicunt: qñ
non hereticos: sed alios catholicos q̄si iuxta se positos increp/
pant. Dicit ergo: Audi igit iob eloquia mea. Igit /hic
s.32.d. est ornatiuū: sic: Igit sanct⁹ martin⁹. Uel illatiuū: sic: Apiā
labia mea z respondebo: non accipiā p̄sonā viri: Audi igit
iob eloquia mea: q̄si singulariter dicta. b Et omnes
sermones meos: nō quosdā tm̄. q.d. oīs sunt boni z au/
diendi. c Ecce apui os meū: magna dicturꝰ. d Lo/
quat lingua mea in faucib⁹ meis. i. sine clamore. q.d.
q̄ cōtra te p̄udēter sentio: hec silēter narro: iuxta documentū
dñi: Matth. xviij.b. Si peccauerit in te frater tuus: vade et
corripe eū int̄ te z ipm solū. Sz sciendū q arrogātes aliqñ ar/
rogantiā se fugere simulāt: z p̄uate singulis q̄si silent loquūt:
vt sicut ō sensu intelligētię: ita z de cōtemptu arrogātię apud
homies glorient. Aliqñ aūt ita impudētes sunt: vt alijs tacē/
tib⁹ laudent qđ dicunt: Cōtra illud Prouerb. xxvij.a. Lau/

enim q̄diu subsistam: et si
post modicum tollat me fa/
ctor meus. Ca. XXXIII.

a Audi igit iob eloquia
b mea: et oēs sermones
c meos ausculta. Eccē
d apui os meū: loquat lingua
mea in faucibus meis. Sim/
e plici cōrde meo p̄mōes mei:
f et sententiā labia mea purā
s loquent. Spūs dei fecit me: z
h spiraculū omnipotētis viui/
i ficauit me. Si p̄otes /respon/
k de mihi: z aduersū faciē meā
l cōsiste. Eccē z me sicut z te fe
cit deus: et de eodē luto ego
m quoq̄ formatus sum. Uerū
o tm̄ miraculū meū nōn te ter/
reat: z eloquētia mea non sit
p tibi grauis. Dixisti ergo in
q auribus meis: z vocem ver/
s borum audiui: Mundus
t sum ego / z absq̄ delicto ima
culatus: z nōn est iniquitas i
v me. Quia querelas i mē rep
r perit: ideo arbitratus est me
z inimicū sibi. Posuit in ner/
a uo pedes meos: cūstodiuit
b oīs semitas meas. Hoc est
ergo in q̄ nō es iustificatus.

det te alien⁹ / z nō os tuū: extrane⁹ / z nō labia tua. Uñ subdit
heliu: e Simplici corde meo sermones mei: supple
p̄cedūt. f Et sententiā labia mea purā: sine falsitatis
admixtiōe: loquent. Greg⁹. Magnę virtutis laus ē simpli
citas locutiōis: quā arrogātes se hz̄e simulāt: vt securi⁹ audi/
ant: z pure se loq̄ asse
rūt: qz duplicitatē suā
deph̄endi formidāt: z
vera falsis admiscent /
vt eis cit⁹ credat. De
quib⁹ dicit Prouerb.
xxvj.d. Qñ submise/
rit vocē suā /me credi/
deris ei: qñ septē ne/
quicię sunt in corde ip
sius. Itē in eodē pa:
añ: Uerba susurrōis
q̄si simplicia: z ipa p/
ueniūt vsq̄ ad intima
ventris. Ecci. xix.d.
Est q̄ nec̄ter se būli/
at: z interioza eius ple
na sūt dolo. g Spi/
ritus dei fecit me:
id est de⁹ q̄ est spir⁹.
Ecce sentētia. h Et
spiraculū oipotē/

Alt. eloquia

Alt. grauis

B

ē. 13.d.

tis. i. aīa inspirata ab oipotēte. i Uiuificauit me. Uñ
Gen. ij.b. Formauit de⁹ hoiem de limo trę / z inspirauit in fa
cię eius spiraculū vitę. k Si potes responde mihi:
z aduersus faciē meā cōsiste. q.d. nō poter⁹. Propriū
est em̄ arrogantiū / locutionē suā admirādo p̄uenire: z anteq̄
dicāt / mira se dicere estimāt: qđ facit elatio sensus. l Ecce
z me sic̄ z te fecit de⁹: z de eodē luto ego q̄z: q̄tū ad
corpus: m Format⁹ sum. Hiere. xviij.a. Ecce sic̄ lutū
in manu figuli: sic vos in manu mea dom⁹ israel. n Uerū
tamē miraculū meū. i. mirabil' sapiētia mea: o Nō te
terreat: z eloquētia mea nō sit tibi grauis / si nō po/
tes rñdere. Greg⁹. Quid est h q̄ heliu beato iob z conditū se
equat: z stati p̄ponēdo exaltat: nisi q̄ arrogātes alijs hoib⁹
p̄ naturę cōditionē se equāt: sz p̄ tumorē sciētię se supponūt:
equales se iudicant extitisse nascēdo: sz nō equales remānsisse
viuendo. p Dixisti q̄: Expletiuū ē illō q̄: q Ūn aurib⁹
meis. i. me audiēte. r Et vocē verboz audiui. Hęc
inq̄z dixisti: s Abundus sum ego: sine macula cogi/
tationis puersę. t Et absq̄ delicto immaculatus. i.
sine peccato omissionis. v Et nō est iniquitas in me:
id est peccatū transgressiōis. Sed r Quia querelas:
id ē occasiones. y In me reppit / deus: ideo arbitra/
tus est me inimicū sibi. Et dixisti: z Posuit deus
in neruo pedes meos: id est forti sententia suę distric/
tionis me ligauit. a Custodiuit omnes semitas me/
as: id est singulas cogitationes meas subtiliter iudicauit.
b Hoc est ergo in quo non es iustificatus. q.d. q:
hęc dixisti: ideo iustus non es. Sed sciendū q: iob hęc dixe/
rat: z veraciter mūdum quidē z absq̄ peccato immaculatū: z
sine iniq̄tate se dixit: Supra. xiij.c. Si fuero iudicat⁹ / scio q
iustus inueniar. Item. xvij.a. Nō peccaui: z in amaritudi/
bus meis oculus me⁹. Et hoc verū fuit: q: domin⁹ loquēs
ad diabolū: de h̄ sibi fecit testimoniū: Cōmouisti inquit me
aduersus eum: vt affligerē eum frustra. ē.ij.b. Qđ autem hic
seq̄t: Querelas in me reppit: ideo arbitrat⁹ ē me inimicū si/
bi: Hoc nō legit dixisse iob: sed heliu dum austere studuit in/
crepare q̄ dixit iob: adiūxit quę nō dixit: vt docte arguere vi
derē. Uel forte hoc sumpsit heliu. ē. vij.d. vbi dixit iob ad
dominum: Quare posuisti me contrarium tibi: et factus sum
mihimetipsi grauis? Item. xix.b. Iratus est contra me fu/
ror eius: et sic me habuit quasi hostem suum. Sciendum
autem est / q̄ nō ē hō in quo aliq̄ querela nō possit inueniri.
Uñ Prouer. xx.b. Quis p̄t dicere / mūdū ē cor meū: pur⁹

sum a peccato: q.d. nullus. Eccs. vij. c. Nō est homo iustus i terra qui faciat bonū z nō peccet. Item pedem suū positū in neruo/dixerat iob supra xiij. d. Sed heliu credidit q falso dixisset: nescies flagellis meritū augeri: nō vitiū deleri. Vñ iob vere hoc dixerat: Et ita patet qō heliu nō eo mō obijcit ei q ipe dixit. a Rnde/bo tibi zc. q.d. hoc dixisti: Sz ego rnde/bo tibi q maior sit deꝰ hoie: Et ideo debes ꝓsumere q nihil iniuste agit ʒ te. q.d. qz maior est deꝰ hoie: ideo cū flagellat hō a deo: dz credere iustū eē qō patit a meliore se/etiā si causas iusticię igret. Tu aūt iob

a Rndēbo tibi: quia maior sit
b deꝰ hoie. Aduersꝰ eū cōten/
c dis: q nō ad oia ẏba rndērit
f tibi. Semel loqt deꝰ: z secū/
s do idipm nō repetit. Per sō
b nū i visiōe nocturna: qñ ir/
i rūit sopor sup hoies: z dor/
k miūt in lectulo: Tunc aperit
l aures virōꝝ: z erudiens eos
m istrūit disciplina/vt auertat
n hoiez ab his q fecit: z liberet
o eū de superbia/eruens aiam
p eius a corruptione/et vitam
q illi vt nō trānseat in gladiū.
r Increpat quoq ꝓ dolorez
s in lectulo: z omnia ossa eius

b Aduersus eū. s. deū. c Cōtendis/cōquerēdo z murmurando. d Qz nō ad oia verba/ tua. e Rnderit tibi: puate p se/vl ꝓ angelos. Sed afflictoꝝ est ꝓpriū velle sibi diuinitꝰ respōderi: cur ita vel nō ita sit: vt respōsiōis diuine cognita rōne aliquātulū cōquiescāt. Sed heliu ꝓuidēs q deꝰ sacrā scripturā cōderet/ in qua omniū cōmuniter ꝓuatis vel publicis vel occultis q̄stionibꝰ rnderet/ adiūxit: f Semel loquit deus/z secūdo idipsum nō repetit. q.d. deus singuloꝝ quēstiōibꝰ ꝑuatis vocibus nō respōdet: sed tale construit eloquiū/ꝓ qō satisfacit omniū questiōibꝰ. Jn sacra eñ scriptura/si causas nostras reqrimꝰ/ singuli inuenimꝰ: ibi omnibus cōmunit respondet: Unde nō oportet: vt in omi tentatione quilibet queratꝝ sibi specialit respōderi diuina voce. Jbi eñ vita ꝑcedentiū/est forma sequētiū: Uerbi gra: qñ aliquis molestia carnis afficit/ velit scire causas molestię: Recurrat q̄ ad sacram scpturā: nec q̄rat sibi specialit respōderi: Jbi inueniet q paulo infirmitate carnis tēptato: z petenti liberari/ dictū est: Sufficit tibi gratia mea: Naz virtus i infirmitate ꝑficit. ij. Corinth. xij. c. Jdem q̄ dicit cuilibet sic tēptato. Unde Marci. xiij. d. Qō vobis dico/omnibꝰ dico. Nō ergo oportet q deus singuloꝝ cogitatiōibꝰ vel tēptatiōibus ꝓuatim ꝓ ꝓphetas vl ꝓ angelos satisfaciat: qz quicqd pōt singulis euenire/in sacra scriptura cōprehēsum est semel. Jbi eruditur de singulis q̄ nobis eueniūt: p ea q̄ ꝓximis acciderūt. Uñ Ro. xv. a. Quecūq scripta sunt/ad nostrā doctrinam scripta sunt. Unde est q diuiti roganti abraam/vt mitteret ad fratres suos vnū ex mortuis/dictū est: Habēt moysen z ꝓphetas/audiant illos: Luc. xvj. g. Unde ē q Hieronymꝰ dic ad damasū papā/q sola biblia adiutꝰ/ sufficiebat ad omnē cōsultationē respondere. Bene ergo dicit heliu: Semel deus loquit: et secūdo idipm non repetit. Uel loqui dei/est verbū genuisse. Et hoc semel: qz vnicū filiū habet pater: Cuius natiuitatem admirari/est videre aliquo mō: sicut clausus oculꝰ sentit lucē. Sed qz hec admiratio occupatis in terra/nō facile cōcedit: quō fiat ad nos locutio dei/aperit heliu/dicēs: g Per somniū zc. i. cū a tumultuosa huius mūdi cōcupiscētia intra mētis cubile segregamur. Jn somno eñ exteriores sensus dormiūt z interioza cernunt. Et quāto ab exteriori cura mens soluit: tanto plenius mandatoꝝ dei pondus agnoscit. Uñ Grego. Quid est q ꝓ somniū nobis locutio diuinitatis innotescit/nisi q dei secreta nō cognoscim⁹/ si in terrenis desideriis vigilem⁹. Uñ moyses i egypto positus/vocē dei nō audiuit/ nec visionē vidit: Sed extincto egyptio/z in desertū fugiens: ibiq longo tpe degens/z visionē vidit/z diuinā vocē audiuit. Unde est etiā q legē susceptur⁹/ solus i montē ductꝰ est. Exo. xix. a. Jdē etiā moyses relicto ꝓplo/crebro ad tabernaculū redit: ibiq secreto dominum de dubijs consulit: z quid certius decernat/agnoscit. Sup quo dicit Grego. Relictis turbis redire ad tabernaculū/ē postpositis exterioꝝ tumultibꝰ/secretū mētis intrare. Jbi eñ dñs cōsulit: z qō fozis agendū ē publice/intus silēter audit. Hoc quotidie boni rectozes faciūt: cum de aliquo dubitāt/ad secretū mētis velut ad quoddā taberna/

Exo. 33. b.

culū fugiūt: ibiq diuina lege ꝓspecta/q̄si cora dño cōsulūt: z qō ꝑus intus tacentes audiūt: hoc postmodū fozis agentes innotescūt. Unde est q sponsa dicit Cant. v. a. Ego dormio z coz meū vigilat: Ac si diceret: dū exteriozib⁹ sensib⁹ a curis huius vitę sopio: vacanti mente viuacius interna cognosco. Quāto eñ quis exterioza non sentit: tanto solliciti⁹ interioza apphendit. Jñ ergo dicit heliu/q deꝰ nobis loquit ꝓ somnium: id est cū mentē ab exteriori cura subtrahimus. Sed qz nec sic secreta dei itelligere seu videre nisi sub quibusdam imaginatiōibus possum⁹: hm q dicit. j. Corinth. xiij. d. Uidemus nūc ꝓ speculū in ęnigmate: recte subdit: b Jn visione nocturna. i. intelligentia tenui z obscura: qualis pōt esse in hac mortali vita: qz corpus qō coz rumpit aggrauat animā: z terrena inhabitatio depimit sensū multa cogitantē: Sap. ix. c. Hac caligine sēsit se ꝓmi Esaias xxvj. b. cū dicebat: Aia mea desiderauit te in nocte: sz z spū meo in ꝓcordijs meis de mane vigilabo ad te. q.d. i hac nocte ꝓsentis vitę te desidero videre: sed nō possū: qz nubilo infirmitatis circūscribor: videbo autem expulsis tenebris huius vitę/ z mane glorię lucescente. Uñ Ps. Mane astabo tibi z videbo zc. i Qñ irruit sopor sup homies. i. qñ cessant homines ab exteriori sollicitudine. k Et dormiunt in lectulo. i. in secreto mētis cubiculo requiescūt. l Tūc/inq/ete. s. pure cōscientię/z mentis solitarię: m Aperit/deus: n Aures. i. intelligentiā. o Virorū: qui viriliter a strenis se abstrahūt/z cęlestib⁹ intendūt: Tūc eñ ꝓcipit vera sapiētia. Uñ z Johes in pathmos insula apocalypsim vidit. Jtē Eccli. xxxviij. c. Sapientiā scribe in tpe vacuitatis: et q minorat actu/ꝓcipiet sapiētiā. p Et erudiēs eos: interi⁹/aperiēdo aures intelligētię. q Jnstruit disciplina. i. cōpunctiōe mētis: quā faciūt q̄ttuor: vt dic Grego. s. memoria peccatoꝝ/dū attēdit hō vbi fuerit. Uñ Paul⁹. j. Corinth. xv. b. Ego sū minim⁹ apl̄oꝝ/q nō sū dign⁹ vocari apl̄us: qz ꝑsecutus sum ecclesiā dei. Jtē timoz iudicij: dū ꝓuidet hō vbi erit nisi bñ vixerit. Uñ Paul⁹. j. Corinth. ix. d. Castigo corpus meū zc. Jtē męroz ꝑtis mitię: dū videt hō vbi ē. Uñ paul⁹ Ro. vij. d. Uideo aliā legē i mēbris meis ꝛpugnātē legi mētis meę: z captiuātē me i lege peccati/q̄ est i mēbris meis: Jnfelix ego hō: qs me liberabit de corpe mortis huius: Jtē desideriū patrię: dū cōsiderat hō vbi nō est. Uñ Ps. Heu mihi qz incolat⁹ me⁹ ꝓlongat⁹ est. Ro. viij. d. Scim⁹ q omis creatura ingemiscit/z ꝑturit vsq adhuc: Non solū aūt illa/sz z nosipsi ꝓmitias spūs habētes: z ipi intra nos gemim⁹ adoptionē filioꝝ dei expectātes. Hi sūt venti: de quib⁹ Ezech. xxxvij. c. Hec dicit dñs deꝰ: a q̄ttuoꝝ vētis veni spūs/z insuffla sup interfectos z reuiuiscāt. r Et auertat: disciplina: vel dñs p disciplinā: s hoiem: nō diabolū obstinatū. t Ab his q̄ fecit. i. a peccatis. Nihil eñ facit hō ꝓprie p se nisi peccatū: cuius initiū ē superbia: Eccli. x. b. Uñ sequit: v Et liberet eū a superbia: q̄ ꝑma est i recessu a deo: sed vltima recedit in reditu ad deū. x Eruēs aiam eius. i. homis. y A corruptione: vitioꝝ/ꝓ gratiā in ꝑsenti: tandē a corruptōie mortalitatis ꝓ gloriā. z Et eruēs vitā illi⁹. i. illū viuū in corpe z in aia. a Ne transeat in gladiū: dānatiōis. i. in pęnā ęternā: De q. s. xix. d. Fugite a facie gladij: qm vltor ē iniqtatū gladi⁹. b Jncrepat q̄z/dns. c Per dolorē. i. stimulis tēptatiōis/vl flagelli afflictiōe ꝑturbat hoiez descentē. d Jn lectulo. i. i requie ꝑpetuę vitę: vt multis laboribꝰ fatigat⁹ b: alibi q̄rat requiē. Grego. Electi suis dñs bñ mūdi iter aspera fac: ne dū ds vitę ꝑpetuę requie q̄si vię amenitate pascit: magis eū diu pgere q̄ citi⁹ puenire delectet. e Et oia ossa eius. i. oēs ꝓtutes qb⁹ q̄si q̄busdā ossib⁹ corpus totius vitę machina sustētat.

e ¶ Marcescere facit/dñs:q; temptatiõe pulsante/cognito infirmitatis suę tędio/hũiliat. Unde.ij.Corinth.xij.b. Ne magnitudo reuelationũ extoliat me:datus est mihi stimulus carnis angel⁹ sathanę/qui me colaphizet. Et bñ dicit: Marcescere facit:q; dũ ęia alicui⁹ boni sibi cõscia/virtutes suas ad memoriã reuocat/ q̃dã delectatione pascit/quasi gratulatiõe ꝓtę plenitudinis impinguata: Sed dũ tẽptatione interrogante ꝓpa infirmitas cognoscitur/oĩs pinguis virtũ nr̃arũ gratulatio męroze siccat: Et q̃ nos alicui⁹ momenti bona nostra pẽsando putauim⁹:pulsati statim nos pituros formidam⁹. Tũc oĩe gaudiũ bonoꝝ nostroꝝ vertit in pauorem pęnarũ. Tũc iniquos nos esse deprehendim⁹:qui nos sanctos pauloante credebam⁹: Tũc tabescet mens:stupent oculi: oĩe qđ p⁹ ꝓsperũ arridebat/euanescit. Lux ipsa fastidio est:solę se in aĩo tenebrę męroris effundũt:nihil qđ delectet aspicit: triste est quicqđ occurrit. Unde etiã apte subdit: b ¶ Abominabilis ei fit i vita sua panis.i.iocũditas p̃sentis ꝓsperitatis:quę ꝑus dulce sapiebat/p vim temptatiõis amarescit. c ¶ Et animę illi⁹ cib⁹:id est gaudiũ tẽporale. d ¶ Ante desiderabilis: fit abominabilis:q; cum alicui p̃sens ꝓsperitas arridet/hilarescit: Sed tẽptatione pulsante/hoc gaudiũ ab eo respuit:qđ fit diuina dispẽsatiõe:vt nostrę infirmitatis spe:temptatiõis recolamus:cui⁹ tpe ꝓsperitatis obliti eramus. Tũc cognoscit hõ qualis ex se/et qualis ex deo sit. Unde Esaię.xxviij.e. Sola
Ps.17. vexatio tm̃modo dabit intellectum auditui. Ps. Disciplina tua ipsa me docebit. Eccl.xxxj.a. Infirmitas grauis sobriã facit animã. Ad idẽ facit qđ legit Prouerb.xxij.c. Stultitia colligata est in corde pueri :z virga disciplinę fugabit eam. Item Prouerb.xx.d. Liuor vulneris absterget mala:z plagę in secretioribus⁹ ventris. Ubi dicit Greg⁹.q; p liuorẽ disciplina corpozeę pcussiõis accipit: Per plagas/ventris dolor interioris cõpunctionis:quoꝝ vtrũqꝫ peccatũ fugat. Interest aũt inter hęc:q; plagę pcussionis dolent: lamẽta cõpunctiõis sapiunt: Ille affligentes cruciant:ista reficiũt dum affligũt. Per illas in afflictiõe męroz est:p hęc in męroze lętitia. Notandũ autẽ q; i sacra scriptura/nomĩe panis/ aliqñ ipse dñs/aliqñ spiritualis gratia/aliqñ diuinę doctrinę eruditio/aliqñ hęreticoꝝ p̃dicatio/aliqñ subsidiũ vitę p̃sentis/aliqñ iocunditas humanę delectatiõis accipit. Uerbi gr̃a: Noĩe panis/christ⁹ itelligit. Joh.vj.e. Ego sum panis viuus q̃ de cęlo descendi. Itẽ spiritualis gratia. Esaię.xxxiij.c. Qui obturat aures suas ne audiat sanguinẽ.i.peccatis carnalibus assensum nõ p̃bet:z claudit oculos suos ne videat malũ.i.qđ aduersum est rectitudini non approbat: iste in excelsis habitat:mõ spe/tandẽ re:munimẽta saxoꝝ.i.exẽpla scõꝝ:sublimitas ei⁹:panis ei dat⁹ est.i. gratia spũalis:aquę ei⁹ fideles.i.doctrina spũalis hoĩs bona z ꝑa est. Itẽ p panẽ/diuinę doctrinę eruditio designat. Esaię xxj.d. Qui habitatis terram austri:cũ panibus occurrite fugienti.i.illi qui in ecclesia spiritu sapientię iam pleni sunt/eum qui mala sua euadere nitit/eruditionis colloquio cõsolẽt. Gregoꝝ⁹. Fugiẽti cũ panib⁹ occurrere/est metuẽti ętema supplicia/doctrinę sacrę pabulũ offerre. Itẽ noĩe panis/ hęreticorũ p̃dicatio accipit. Prouerb.ix.d. Aquę furtiuę dulciores sũt: z panis abscõdit⁹ suauior. Alia trãslatio habet: Panes occultos libẽter edite:q; miseris cordib⁹ verba hęreticoꝝ occulta eo magis sapiũt/q̃ cũ alĩs cõiter nõ habent. Itẽ p panẽ subsidiũ vitę p̃sentis accipit. Joh.vj.a. Amen amẽ dico vobis: q̃ritis me:nõ q; vidistis signa:sed q; ex panibus mãducastis z saturati estis. Ubi dicit Greg⁹.nõ sup Jobem:sz in moralibus/sup illa ꝓba Job. Dñs illos ũtra sanctã ecclesiã detestat/ q̃ p sacros ordines dño ꝓpinq̃ntes/ nõ in eisdẽ ordinib⁹ ꝓfectũ merita:sz subsidia vitę p̃sentis exq̃rũt: nec cogitãt qđ viuẽdo

a b mãrcescere facit. Abõminabilis ei fit in vita sua panis:z c ánimę illius cibus ãnte desiderabilis. Tabescet caro ei⁹/ f z ossa quę tecta fuerant/nu- s dabunt. Apꝛõpinq̃bit cor- b ruptioni aĩa ei⁹:et vita illius

i k l m mortiferis. Si fuerit pro eo n ãngel⁹ lõquẽs vnũ ex milib⁹ o p q r s t v simili- bus:vt ãnnũciet hoĩs equitatẽ/miserẽbit eius/ et dicet: Libera eum vt nõn descẽdat i corruptionẽ: Inuẽni in q̃ ei ꝓpitier. Cõsũpta est caro ei⁹

c. Homi fornicario oĩs panis dulcis:nõ fatigabit trãsgredi- ens vsq; ad finẽ. Sequit: e ¶ Tabescet caro illi⁹.i. carnalis delectatio flagellis extenuat. f ¶ Et ossa q̃ tecta fuerãt/nudabunt.i. virtutes q̃ ꝑus latuerãt/p flagella patescũt. Memo em̃ quãtũ ꝓfecerit/nisi inter aduersa cognoscit. Eccl.xxvij.a. Uasa figuli ꝓbat fornax :z homies iustos tẽptatio tribulatiõis. Est aũt duplex tẽptatio. Quędã p vitia: quędã p flagella. Unde Greg⁹. In hac vita dũ sum⁹/aliqñ flagellis atteri:aliqñ temptari virgis necesse est. Siue em̃ in laborib⁹ flagellor/siue in certamĩe vitiorũ sudemus:nõ solũ nobis nostra infirmitas innotescit: sed etiã quantũ in virtute ꝓfecerimus/agnoscim⁹. Memo quippe vires suas i pace cognoscit: Et imꝓrouid⁹ miles ẽ q̃ fortẽ se i pace gloriat. Uitia dũ nos tẽptant/ pficientes in nobis virtutes hũiliat:flagella dum temptãt/ surgentes in corde hui⁹ mũdi voluptates eradicãt. Per tẽptãtia vitia/qđ de nobis:p feriẽtia flagella/ qđ de hoc mũdo sentiamus/cognoscim⁹. Per illa restringimur/ne intrinsec⁹ extollamur:p ista cõꝑimimur/ne qđ extrinsecus appetamus. g ¶ Apꝛopinquabit corruptioni aĩa eius.i.homis sic tẽptati.i.flagellis attritus/z tẽptatiõib⁹ pulsat⁹/ex suis viribus se ꝓtinus pditioni nõ ignorabit.
h ¶ Et vita illius.i.ipe viuẽs. i ¶ Mortiferis.i.peccatis mortẽ ferẽtib⁹ z inferẽtib⁹. k ¶ Si fuerit ꝛc. Descꝛibit bũani generis pestilẽtia generali:subdit belũ remediũ medicinę de christi natiuitate/dicẽs: Si fuerit p eo.i.p hoĩe generali: l ¶ Angel⁹/magni cõsilij. m ¶ Loquẽs vnũ de similib⁹.i.interpellãs patrẽ p vnũ/in q̃ nobis similis fuit.i.veritatẽ hũanę nature. Per h̃ em̃ ꝓ nob pñi loq̃t:vt dicit Greg⁹. p qđ semetipm̃ similẽ nobis ostẽdit. Loq̃ quippe christi vt interpellare/est seipm̃ ꝓ hoĩb⁹ hoĩem demonstrare. Est g̃ sensus: Si fuerit ꝛc̃.i.si filius dei se hoĩez pñi ꝓ hoĩb⁹ demõstrauerit: n ¶ Ut ãnnũciet hoĩs eq̃tatẽ.i.formã serui accipiat: in q̃ se hoĩb⁹ eq̃lẽ ostẽdat:z hõ equus añ deũ appeat. De q̃ eq̃tate: dictũ ẽ s. xxiij.b. Ꝓponat eq̃tatẽ ꝫ me. Et si fiat. o ¶ Miserebit: de⁹ pater: p ¶ Eius.i.hoĩs. q ¶ Et dicet/de⁹ pater/ filio: r ¶ Libera eũ.i.hoĩem a peccato. Uel sic: Et dicet/pñi filio⁹: Libera eũ:me mittẽdo.i.liberũ fac a seruitute pcti: De q̃ libertate dr̃ Joh.viij.e. Si filius vos liberauerit/vere liberi eritis. Filiũ ꝓ hoĩe pñi: Libera hoĩez:nihil aliud est:vt dicẽ Greg⁹.q̃ naturã assumẽdo liberã demõstrare. Ex ea q̃ppe carne quã assumpsit:etiã hãc oĩdit liberã quã redemit. s ¶ Ut nõ descẽdat hõ in corruptionẽ: d̃pę vel pęnę ętnę: De q̃ supza dr̃: Apꝛopinq̃bit corruptioni anima eius. Justũ em̃ est:vt qui se corruptioni ꝓtinus cõsentiet hũiliter:ab eadẽ liberet misericordit. Sed q; nullus erat cui⁹ meritis posset hõ liberari:ideo vnigenitus patris/formã serui accipiẽs /iust⁹ oĩno apparuit ꝓ peccatorib⁹ intercedẽs. Pbt.2.a.
Uñ loquẽs ad patrẽ dicit: t ¶ Inueni in q̃ ei.i.homi. v ¶ Propitier.q.d.q; nemo corã deo sufficiẽs intercessor apparuit ad ꝓpitiandũ peccatoribus:me hoĩem feci/infirmitatem eius suscipiens. Et sic iustũ.s.me hominẽ in quo ꝓpitier inueni.j. Joh.ij.a. Ipse filius ẽ ꝓpitiatio ꝓ peccatis nr̃is:nõ ꝓ nr̃is tm̃/sz et ꝓ totius mũdi. x ¶ Cõsumpta ẽ caro ei⁹.i.

hois. a ¶A supplicijs.i. carnis infirmitatibus. In carne q̃dem gemitũ/ cruciatũ/interitũ patim̃: qõ iusto iudicio dei fit: vt ñ aliũde sit cẽsura supplicij: nisi vnde fuerit cã peccati. Adam enĩ ꝑ carnẽ peccauit: vt dicit Gꝛegˢ: et iõ tota eiˢ successio/sub carnis afflictiõe gemit. b ¶Reuertak ad dies adolescentię suę: Dicit angelˢ loquẽs ꝑ hoie redẽpto.q.d. homo ꝑ pctm̃ in q̃daz vetustat̃ senectute decrepitus est: sed reuertak modo exq̃ redẽptus ẽ/ ad dies adolescẽtię suę.i. pꝛistinę vitę integritate renouek: vt nõ in eo statu remaneat in q̃ lapsus ẽ: ꝙ ad id redẽptˢ reuertak: ad qõ pcipiẽdũ ꝓdituˢ ẽ. Ponit aũt b adolescẽtia ꝑ nouitate vitę: moꝛe scꝛpture. Vñ venienti sponso dꝛ Cant̃. j.a. Adolescẽtulę dilexerũt te.i. electoꝛ aię gꝛa baptismat̃ renouatę. Itẽ Thꝛen. iij.d. Bonũ ẽ viro cũ poꝛtauerit iugũ dñi ab adolescẽtia.i.a nouitate vitę/quã suscepit in baptismo vel pœnitẽtia. Itẽ Eccs.xj.d. Lętare iuuenis in adolescẽtia tua: et in bono sit coꝛ tuũ in diebˢ iuuẽtut̃ tuę.q.d.q̃sq̃ foꝛt̃ gaudeat in renouatiõe sua.i.lęticiã suã nõ in vitę veter̃ voluptate: ꝙ in ꝓuersatione nouę ꝓstituat. Quia ꝙo redẽptoꝛs inꝛpellatio facta ad pꝛez ꝑ hoie/ fiduciã oꝛãdi p̃stitit: recte seq̃t: c ¶De pcabit deũ/hõ.s. d ¶Et placabilis erit ei/deus/hoi. Cõgrue aũt heliu pˢ ãgelũ postulare ꝑ hoie dic̃: postea hominez depcari: quia nisi incarnatiõis eius p̃cessisset oꝛatio: nunq̃ humana infirmitas se ereꝛisset ad petẽda ęterna: Sꝛ qꝛ filius exauditˢ est ꝓ sua reuerẽtia: vt dicit Heb.v.b. ideo hõ fiducialit petit ęterna. Vñ Eccj.ij.c. Respicite filij nationes hominũ: et scitote/qꝛ nullˢ sperauit in dño et ꝓfusus est. Quis ꝙmansit in mãdat̃ eiˢ et derelictˢ est: Aut q̃s inuocauit illũ et despexit eũ: Quid autez fiat hoi post temptationẽ et laboꝛuz amaritudies/et oꝛonũ instãtiã: subdit: e ¶Et videbit/ hõ.s. post tẽptationẽ et oꝛonẽ f ¶Faciẽ eiˢ. i. dei in p̃senti visiõe ęnigmatica: in futuro ꝙo visiõe apta. Vñ.j.Coꝛ̃. xiij.d. Videmˢ nũc ꝑ speculũ in ęnigmate: tũc autẽ facie ad faciẽ: Nũc cognosco ex parte: tunc aũt cognoscã sicut et cognitˢ sũ. Quõ aũt videbit hõ faciẽ dei: subdit: g ¶In iubilo. i. in coꝛdis gaudio. Jubilus enĩ est: vt dic̃ Gꝛegˢ. ineffabile mẽtis gaudiũ: qõ nec absc̃di põt: nec sermõibˢ apiri: et tñ q̃busdã motibˢ ꝓdit: ¶Quis nullis ꝓꝛietatibˢ exꝑmak. Vñ Pˢ. intuens electoꝛ aiaſ tantũ gaudiũ mẽte ꝓcipe/ q̃tum nõ valent apire sermõe/ait: Btus ꝓꝛ̃s q̃ scit iubilationẽ: Nõ dic̃: q̃ loquit̃: ꝙ q̃ scit: qꝛ sciri intellectu põt iubilatio: sed dictu exꝑmi ñ põt. Ps. 88.

g ¶Et reddet/ deˢ: h ¶Hoi iusticiã suaz: ꝑ quam deo inhęreat ꝑ amoꝛẽ q̃ ad secũdã ꝑtem iusticię: et minacẽ sniaz timeat. Et nota q ꝺꝛ: ¶Reddet hoi iusticiã suam: nõ eam quã ex se habuit: sed quã ꝓditus cũ non hꝫet accepit: et in q̃ pseuerare noluit: vñ et dei dicit̃ iusticia et hoiſ: sed dei ex munere: hois ex acceptiõe: Jgit̃ illaz reddet deus hoi iusticiam quã ꝑ pctm̃ amisit. Et recte post gꝛam ꝓꝛeplatiõis/ponit heliu iusticiã opatiõis: qꝛ vnuſq̃sq̃/tanto melˢ ꝓtemplak/q̃to magis a terrena actione coꝛrigik. i ¶Respiciet/homo accepta iusticia: k ¶Hoies/iustoſ: q̃z exẽpla ꝓsideraꝛs/se pctõrẽ fatek coꝛ cõpatiõe. Vñ sequit̃: l ¶Et dicet/peccaui: mala ꝓpetrãdo. m ¶Et vere deliq̃: bona debita omittẽdo. n ¶Et vt erã dignˢ nõ recepi.i. minˢ q̃ merui flagellatˢ fui. Hic dic̃ Gꝛegˢ. Pctõres nos in trãquillitate loq̃m̃: ꝙ cũ ꝺ pctis flagello inꝛueniẽte coꝛrigim̃/murmuramˢ: Pœna q̃ nos inꝛrogat: si veracit culpã nr̃az cog̃scimˢ. Multi etiã se pctõres esse fatenk: sed cũ pctã sua veracit aliis arguẽtibˢ audiũt: sũmope se defendũt: et inocẽtes videri conank. Talis et si dicat deliq̃: nõ tñ vere dic̃: deliq̃: qꝛ ñ ex coꝛdis intimo: sed ꝙboten˜ se pctõrẽ asserit. Ecce q̃tũ bonũ facẽ ꝓsideratio melioꝛ: qꝛ facẽ hoiez seipm cog̃scere. Vñ Gꝛegˢ. Qui plenissime ꝛtelligere exꝑcit q̃lis ẽ: rales nimirũ ꝓspicere ꝺꝛ q̃lis ñ est. i. meliozes se: vt ex eoꝛ forma metiak q̃tũ ipse deformis ẽ: et ꝛ illoꝛũ pulcꝛitudine suã fẽditatẽ ꝓspiciat. Lucẽ quippe ꝺꝛ cõspicere: q̃ vult de tenebꝛis iudicare. Vñ Eçech.xliij.c. dicit: Ofide domui israel templũ: et ꝓfundank ab iniq̃tatibˢ suis: et metiank fabꝛicã/et erubescãt ex omnibˢ quę fecerũt. Vñ dicit Gꝛegˢ. Templũ dei/domui israel oñdit: q̃ iusti alicuius aia pctõꝛibˢ ad ꝓfusionẽ suã demõstrak: vt in illa bonũ q̃ in se negligũt videãt: et in semetipsis malũ q̃ opank erubescãt. Metiri ꝙo fabꝛicã/ẽ subtilit̃ pensare iustoꝛ vitam: q̃ tãto subtiliˢ facimus: tãto veriˢ mala q̃ gessimus repꝛobamˢ. Nec est aliquis tam perfectˢ/qui in alio nõ videat aliquid: q̃ in se non habet: vt dicit Gꝛegˢ. Diuisa enĩ sunt dona gratiarum. Alius habet donum scientię: sed dono abstinẽtię caret. Aliˢ magnę abstinẽtię virtute accingit̃: sed in summa sciẽtię ꝓtemplatiõe nõ dilatak. Alius ꝓphetię spiritu oia vẽtura cognoscit: ꝑ gꝛam curatiõis nõ valet p̃sent̃ molestię mala subleuare. Alius gꝛa curatiõis/p̃sentia mala subleuat: ꝙ ꝓphetię spũ carẽs/q̃d sequak ignoꝛat. Aliˢ indigẽtibˢ multa largit̃: sed iniuste agẽtibˢ obuiare nõ audet. Alius tyrannis audack obuiat: ꝙ pauꝑibˢ sua tribuere recusat. Aliˢ ab ocioso sermõe se restringẽs/ liguę lasciuiã iam supauit: sed tñ adhuc insurgẽt̃ irę stimulos nõ calcat. Alius irę motus pfecte edomat: ꝙ adhuc linguã sępe in lasciuiã relaxat. Et q̃d ẽ ꝺ ꝙ iste eo bono idiget q̃ ille pollet: nisi ꝙ mira dei disꝑsatione agit̃ nobiscũ: vt ꝑ hꝰ q̃ alẽ habet/ q̃ alẽ ñ habet: alter alteri melioꝛ oñdak: vt sic tãto ardenti˜ q̃sq̃ ad humilitatẽ ꝓficiat: q̃to ex bono q̃ nõ habet/inferioꝛẽ se habẽtibˢ pensat: Et ita mutua iustoꝛ ꝓsideratio: et elationẽ repmit: et ad melˢ semp accẽdit. Vñ Eçech.iij.c. cum descripsisset aialia volantia adiũxit: Et audiui in pˢ me vocẽ cõmotiõis magnę: Bndicta gloria dñi de loco suo: et vocẽ alarũ aialiũ pcurientiũ alterã ad alterã. Per alas aialiũ/virtutes sctoꝛ accipiunt̃: qui dũ terrena despiciũt/volãdo ad cęlestia subleuant̃. Vñ Esa. xl.g. Qui sperãt in dño/mutabũt foꝛtitudinẽ: assumẽt pẽnas sicut aq̃le. Aialia igit̃ volãtia/alis suis vicissim se feriũt: quia sancti ꝓsideraſ inuicẽ alteriˢ virtutibˢ/ mutuo excitant̃. Ala enĩ sua me pcutit: q̃ exẽplo sctitat̃ suę me ad melˢ accẽdit: et ego ala mea vicinũ aial ferio: si aliq̃ alteri opus bonum qõ imitek oñdo. Sequit̃. o ¶Liberauit enĩ aiaz suã/ sic pœnitens: p ¶Ne pgeret in interitũ/inferni vl̃ pcĩ. Et nota q̃ dic̃: Liberauit animã suã: Nosmetipsi enĩ aias nr̃as liberare dicim̃: qꝛ liberanti nos dño ꝓsentimˢ. Pꝛeuenit enĩ gꝛa dei/cui coopak liberũ arbitriũ. Vñ cũ paulus dixisset: Abundantius illis oibˢ laboꝛaui: ne videret̃ laboꝛes suos sibi attribuere: statim adiunxit: Nõ aũt ego/ꝙ gꝛa dei mecũ. j.Coꝛ̃. xv.b. Et ita qõ facit gꝛa simul et liberũ arbitriũ/et nos dicimur facere et deˢ. Et iõ bñ ꝺꝛ ꝺ: Liberauit aiam suam ne ꝑgeret in interitũ. q ¶Sed viuẽs/ vita gratię et gloꝛię: r ¶Lucẽ videret/ veritatis: quã coꝛde moꝛtuˢ videre non põt. Vel/Viuẽs lucẽ videbit in futuro: q̃ deuz ad iudiciũ venientẽ in foꝛma diuinitat̃ liber̃ oculis mẽt̃ aspiciet: Quẽ etiã impũ in foꝛma humanitat̃ videbũt. Apoc̃.j.b. Videbũt in quẽ pupugerũt. Idẽ Zach.xij.c. Sequit̃. s ¶Ecce hec oia tc̃. De hoie flagellato et liberato dixit.s. parũ heliu: Abominabilis fit ei in vita sua panis: Et approꝛinquit coꝛruptioni aia eius/et vita illˢ moꝛtiferis. Et postea adiunxit: Deꝛecabitur deum et placabilis erit ei: et videbit faciem eius in iubilo: et liberauit animam suam: ne pergeret in interitum: sed viuens lucem videret: In quibus verbis ꝓius męroꝛ amaritudis: postea lętitia securitat̃ exꝓimit: Modo dicit heliu: Ecce hec oia.i. męroꝛẽ et lętitiã: t ¶Opak deˢ trib˜ vicibˢ ꝑ singlos.q.d. qõ semel ꝺ vno hoie dixi: ꝺ tribˢ vicibˢ.i. in tribˢ statibˢ agit̃ ꝑ singulos hoies. Tres enĩ sũt statˢ in q̃bˢ q̃libet iustus: ꝓmo anxietate męroꝛis afficit̃: deinde lętitia securitat̃ reficit̃.i. in ꝓuersiõe: in ꝓbatione: in

morte. In ꝓuersiõe enĩ grauis mgror est: cũ aliquis peccata sua ꝓsiderãs/vult sęculũ dimittere/t viam dei ambulare: Sz occurrit ei illa sua familiarꝭ carnalis delectatio: quę ẽpto diu/tius tenuit: tanto artius astringit/t tardius abire ꝑmittit. Et ꝙs ibi mgror t anxietas cordis: quãdo hinc spiritꝰ vocat/inde caro reuocat: hinc amor nouę ꝓuersionis luitat/ide vsus vetustę puersitatꝭ impugnat: hinc desiderio cęlestis patrię flagrat/ide carnalẽ ꝓcupiam ĩ seipso tolerat/q̃ eũ etiã inuitũ ỏlectat: Wag̃ hęc ãxietas/vt recte ỏ tali hoie dicak: Abominabilis sit ei ĩ vita sua panis t̃. Sz qz diuina gr̃a diu hoiez hac anxietate affici ñ permittẽs: iuxta qỏ dicit. j. Corꝭ. x. c. Fidelis est deus q̃ nõ patietur vos temptari t̃. cito peccatoꝝ ruptis vinculis nouam
Ps. 93. consolationẽ inducit: Sicut dicit Pſ̃. Scõm multitudinem dolorꝫ meorum in cordẽ meo t̃. Et Tob. iij. d. Post tempestatem tranquillũ facis: t post lachrymationẽ t fletum exultationẽ infundis: ita vt ꝓuersi animꝰ magꝭ postea gaudeat de ꝓsolatione ẽpt ꝓ voluerit de anxietate: vt recte de eo dici debeat: Deꝑcabit deũ t placabilis ei erit: t videbit faciẽ eiꝰ in iubilo. Sed iterũ ne lętitia extollat/t securitas sternat: dispensante deo permittit/vt post ꝓuersionẽ stimulis temptationũ fatigetur. Unde Eccl. ij. a. Fili accedens ad seruitutez dei: sta in iustitia t timore: et prępara animã tuã ad temptatiões. Et post baptisma t post ieiuniũ dñs temptari voluit: vt nob̃ innueret q̃ mẽbra eius post ꝓuersionẽ ad deũ/acriores temptatiões esse tolerarẽt: Inter q̃ certamĩa anima huc atq̃ illuc distendit: et multiplicibꝰ temptationũ ęstibus dissipat: ita vt recte dicak ỏ ipso hoie sic tẽptato: Abominabilis sit ei in vita sua panis. Sz quia deꝰ misericors est: et ꝑbari temptationibꝰ nos ꝑmittit non reꝓbari: cito consolationẽ infũdit: et pugnã temptationũ interna pace tranquillat: vt recte iterum dici possit de hoie temptato t iam liberato: Deꝑcabitur deum t placabilis ei erit. Ui duabus vicibꝰ. ſ. ꝓuersionis t ꝑbationis trãsactis: supest tertia: in qua t mgrorem ꝓius sustineat/et deinde gaudium subsequak: Post ꝓuersionis enim certamĩa: post ꝑbationis erumnas/morti appropinq̃nſ tacite considerat iudicis seueritatẽ: et qualiꝫ ei poterit respondere: qui etiaz de verbo ocioso exiget rationẽ: vt ỏr Matth. xij. c. Qui nemĩ parcit: vt ỏr Sap̃. vj. a. Cui oĩa nuda sũt et aperta: vt dicit Heb. iiij. d. Qỏ attendẽs iustus quilibet vrgente morte/mirabiliꝫ angustiak: vt recte de illo dicak: Abominabilis sit ei in vita sua panis. Sed iterum/quia animę iustorũ a leuibꝰ contagijs/si qua habent/ mortis pauore purgantur: vt dicit Gregꝰ. cito in ꝓtemplatione quadaz retributionis ẽpnę hilarescũt: et etiã ante mortẽ cuiusdã noui muneris lętitia perfruunt: vt recte dici debeat: Deꝑcabit deum et placabilis ei erit: et videbit faciem eius in iubilo. Bene ergo heliu hoĩs afflicti t liberati/prius mgrorẽ t postea lętitiã exprimẽs subiũxit: Ecce hęc oĩa. i. mgrorẽ t lętitiaz/operatur deus tribus vicibꝰ. ſ. in ꝓuersione: in ꝑbatiõe: in morte: per singulos: qz q̃libet iustus ad deũ ꝓuersus: ꝑmo duris stimulis mgroris afficit: et postea magnis securitatis gaudijs refouet. Sciendũ tñ q̃ ꝓuersoꝝ ad deũ/tres sunt status. ſ. inchoatio/ medietas/perfectio: vt dicit Gregꝰ. In inchoatione/inuenitur blãdimẽta dulcedinis. In medio/ certamina tẽptatiõis. Ad vltimũ/pfectionẽ plenitudinis. Prius illoꝝ dulcia suscipitur/quę ꝓsolent: deinde amara/quę exerceãt: tandẽ suauia atq̃ sublimia/q̃ ꝓfirmẽt: Sicut sponsus ꝑ sponsam blãdimẽtꝭ fouet: deinde increpatiõibꝰ ꝑbat: tandem ꝑbatã securꝰ possidet. Qỏ figuratũ fuit ĩ ꝑſ̃o israelitico: q̃ primo ĩ ęgypto blãdimẽta miraculoꝝ suscepit: deinde ĩ heremo certamina temptationũ inuenit: tandem in terra ꝑmissionis virtutꝭ plenitudĩe ꝓfirmatꝰ/gaudia securitatꝭ possedit. Et re-

a vt rẽuocet ãnimas eorum a
b cõruptione: t illũminet lu-
c ce viuentium. Attẽde Iob
f et audi me: t tãce dum ego
b loquar. Si ãutem habes qỏ
k loquaris: rẽspõde mihi. Lõquere: Uolo enim te appa-

l rere iustum. Quod si nõ habes/audi me: tace/t docebo
m te sapientiam.

Capi. XXXIII.

n P Rõnũciãs itaq̃ heliu etiã hęc locutꝰ ẽ.
o Audite sapiẽtes verba mea:

cte dñs ꝑus blãdimẽta ꝓsolatiõis dat ꝓuersis ad se/ q̃s tẽptatiõis certamĩa ꝑmittat insurgere: ne forte in inchoatione turbati/redirẽt ad vomitũ. Uñ t moyses cũ pharao populũ dimisisset/nõ ꝑ terrã philistijm q̃ vicina erat/duxit eũ: ne cuz videret bellũ insurgere/pgniteret t rediret ĩ ęgyptũ: Ita dñs ꝑ dat blãdimẽta ꝓsolationis: deinde ꝑmittit insurgere certamĩa tẽptatiõis: qz dulcedie diuinę ꝓsolatiõis gustata/tolerabiliꝰ sustinent tẽptationũ pugnę. Unde et Petrus Matth. xvij. a. ꝓius claritatẽ dñicę trãsfiguratiõis vidit: et tũc demũ ab ãcilla ꝑmis/ Matth. 16.
sus ẽ tẽptari. Et notãdũ q̃ sępe tã diutina sũt tẽptationũ certamĩa: q̃s lõga fuerit inchoatiõis blãdimẽta. Sępe plꝰ dak in inchoatiõe dulcedis/t minꝰ ĩ ꝑbatiõe certamis: sępe ecõuerso. Semp ỏo pꝰ laborẽ supatę tẽptatiõis dak tãta vel maiỏr pfectio firmitatꝭ: vt dic Gregꝰ. Sępe etiã accidit q̃ ꝓuersus ad deũ/talibꝰ tẽptationũ stimulꝰ agitak: q̃lesnũq̃ añ senserat: nõ qz tũc hęc eadẽ radix tẽptatiõis deesset: ſ qz ñ apparebat. Sicut enĩ carduus nascẽs in via/pedibꝰ trãseũtiũ ꝓculcak/ita vt nõ appareat: et tñ radix occulta manet sub terra: q̃ statim ꝓcedit in publicũ si cessauerit pes trãseũtiũ: Ita t in corde ſeculariũ sępe q̃dã radix tẽptationũ occulta manet siue latet/qz pede trãseũtiũ cogitationũ tenet: t ꝑ inumeras curas q̃st multꝭ itinerãtibꝰ ꝑmik ne videak: Si ãt deo vacare voluerit curarũ turbã t tumultꝰ cogitationũ a corde suo remouens: tunc qỏ occultũ latebat agnoscit: tunc de radice vitioꝝ pungit libere spina tẽptationũ: quę spina sępe ita acrik pungit: vt temptatꝰ supari se credat: et vulnꝰ sibi inflictũ exitialiter ꝓmescat. Sępe etiã ipsi stimuli temptatiõis dilatãt: et in vsuz veniunt: t non acriores sed longiores fiunt: et tunc minꝰ dolent: sed magis inficiunt. Ita atteritur mens cõuersorum: et quia hac attritione purgata liberatur: recte sequit: a Ut
reuocet/ deus. ſ. b Animas eorum: id est hominum temptatoꝝ. c A corruptione/culpę t pęnę. d Et illuminet luce viuentiũ/ despecta luce huius mũdi: q̃ ẽ lux mortẽtiũ: vt ad ęternã claritatẽ recurrãt: ibiq̃ viuãt/ vbi verus lumẽ videãt: vbi idẽ ẽ lux t vita. e Attẽde Iob t̃. Pro ꝓtũ ẽ arrogãtiũ/ verꝭ superba miscere. Uñ heliu postq̃ multa sapię ꝓfũda digessit: q̃lẽ se apud se habeat/his ỽbis ostẽdit/ dicẽs: Attẽde Iob/ỽbis meis. q. d. ꝓfunda sunt t sentẽtijs plena: et tõ attẽtionẽ req̃rũt. f Et audi me/q̃si doctorẽ. g Et tace dũ ego loq̃r. Hic supbũ se mõstrat: Immẽſa enĩ supbia ẽ/a seniore reuerẽtiã exigere: et silẽtiũ impare meliori. h Si aũt habes qỏ loq̃rꝭ: postq̃s audierꝭ me: i Rñde mihi/q̃si singlariꝫ tibi opponẽti. k Loquere: volo enĩ te appere iustũ. i. vt te iustum oñdas si potes. Quia aũt ñ ex corde ỏ dixit: ñ expectãs audire qỏ q̃ fierat: statim subdit: l Qỏ si ñ habes/qđ. ſ. rñdeas mi. m Audi me: tace t docebo te sapiaz. Tam i ỏ q̃ ñ expectauit rñsionem eius qỏ q̃ fierat/ stultitiã suã mãifestauit. Dicit enĩ Eccs. viij. a. Tps t rñsionẽ corꝝ sapiẽtꝭ itelligit. Prouer. xxix. c. Uidisti hoiez velocẽ ad loq̃ndũ: stultitia magꝭ sperãda est q̃ eiꝰ correctio. Itẽ Prouer. xxvj. b. Uidisti hoiez sibi videri sapiẽtẽ: magꝭ illo spẽ habebit insipiẽs.

n P Ronũciãs t̃. Oẽs ar/ Expo. Ca. XXXIIII
rogãtes cũ doctoꝝ spẽm accipiũt/ velut i alto positi longe distãtes ab alijs loquũt: q̃si ỽba eoꝝ digtiõe q̃daz supindigs hoĩes cęlitꝰ effũdãt. Uñ signãt scỏtoꝝ huius historię hũc ỽsũ inꝺposuit. Pronũciãs itaq̃ heliu etiã hęc locutꝰ ẽ. In vocabulo enĩ ꝑnũciatiõis/ mãifeste oñdit inflatio elatiõis. Mã ỽba q̃ ỏ alta radice supbię venũt/ cũ q̃dã altitudine ỏ ore loq̃ntꝭ ꝓcedũt. Heliu itaq̃ se sapiẽtẽ ęstimãs/ et Iob stultũ: ỽba sua non nisi a sapiẽtibꝰ audiri dignũ ęstimãs/ dixit: o Audite sapiẽtes ỽba mea/quasi singularia.

a Et eruditi.i. exruditatē nouitatꝫ posit: b Auscul/tate me. In quo patet q nō quērit sapiētes facere: ſ sapiē/tibus se ostentare/ vt doctꝰ a doctꝫ videat. c Auris eni ꝟba ꝓbat/qlia sint.i. ratio in aure. d Et guttur: id est aīa ī gutture: e Escas gustu dijudicat: nō ecōtrario/ aurꝫ ꝟba ī gutte/ nec guttur escas ī aure di/iudicat. Uñ.ē.xij.b. Monne auris ꝟba di/iudicat: et fauces co/medētꝫ sapozez: q.d. heliu: sīc auris escas ꝛ guttur ꝟba ñ dijudi/cat: sic stultꝰ sniaz sapi entꝫ nō intelligit: Jō sapiētes et eruditi qui potestꝫ intelligere au/dite ꝟba mea: qz alij ſi debēt ea audire. Cō trariū dic sapiēs p̄dica/toz: Sapiētibꝰ indꝫ ꝛ insipientibꝰ debitoz sū: Roma.j.b. Sz qz nullus audiret arrogā tem/nisi spēm humili/tatis p̄tenderet: subdit: f Judiciū eligam⁹ nobis: id ē q̄d iudicare debeam⁹. In ſ se equalē alijs ostendit: et per ſ q̄ sequit/similit: Et inter nos videamus quid sit me/lius. De q̄ re ḡsierit iudiciū: subdit: g Quia dixit iob: iustus suz/ ꝛ deꝰ subuertit iudiciū meū/ sine culpa me affligēs. h In iudicādo eni me/mēdaciū est.i. iniu/stum iudiciū. Hoc nō dixit iob: nisi forte ex eo q̄ dixit.ē.xiij c. Si iudicatꝰ fuero: scio q̄ iustꝰ iueniar: vñ accepit hoc heliu. i Violēta sagitta mea.i. pēna q̄ punitꝰ sum: nō ex cā ſ p violētiā dei inflicta ē mihi. Neq; ſ dixit iob: nisi forte sumaī ex eo q̄ dixit supꝝ.vj.a. Sagittę dñi ī me sunt: q̄rū indignatio ebibit spm̄ meū. k Absq; ullo pctō. Hoc forte sumpsit heliu/ex eo q̄ dixit iob supꝝ.xvij.a. Nō peccaui: ꝛ in amaritu dinib⁹ mozaī oculꝰ meꝰ. Et cū ſ dixerꝫ o tu iob: l Quis est vir vt ē iob: q.d. nullus ē ita malus. Heliu iudiciū quę/rens/iudiciū ꝓtulit. Ex q̄ patet/ q nō ex humili cozde iudiciū cōmune ḡsierat: sed ex fastu supbię. Et quē deus diabolo lo/quens.ē.j.b. iustū absq; compatiōe dixerat: heliu absq; com/paratione asserit pctōrē: cum subdit: m Qui bibit sub/sannationē.i. derisionē: n Quasi aquā. i. facile. Aq eni facile ꝛ sine oi obstaculo absoꝛbet. Uñ subsannationē vt aquam bibere/est deum sine obstaculo alicuius cogitationis irridere: vt dicit Greg⁹. Hoc imponebat heliu brō iob. ſ. q subsannando deū irriserat: et ideo eū malum sup oēs asserit. Item ex societate maloꝝ/malū ꝓbat ꝛ damnatiōe dignū: Uñ sequit. o Qui gradit cum operantib⁹ iniq̄tatē: qz non faceret/nisi esset malus. Uñ Prouerb. xxiij. a. Ne emuleris viros malos: nec desideres eē cū eis. p Et am/bulat cū viris impijs. Hoc forte sūpsit heliu ex illo ver/bo iob.xxx.d. Frater fui draconuz/ꝛ socius struthionū. Hęc oīa dixit heliu ꝫ iob ex arrogātia. Propzium eni est arrogā/tiū: vt dic Greg⁹: afflictos magꝫ districte cozrigere q̄s blāde refouere: Et plꝰ studēt inuenire mala q̄ obiurgādo increpēt/ q̄s bona q̄ laudando ꝓfirmēt. Uñ Prouer. xiij. a. In oze stulti virga supbię. Ecōtrario boni rectozes plus studēt inue nire bona q̄ laudādo ꝓfirmēt ꝛ ad melioza ꝓuocent: q̄s mala q̄ obiurgādo increpēt: Et cū increpāt/nō hoiem sed vitia fe/riūt. Uñ Eccs.vlt.d. Verba sapiētū sic stimuli: ꝛ q̄si claui in altū defixi. Adhuc heliu ḡre iob rephēdat/adiūgit: q Di/xit eni/iob. r Nō placebit vir deo etiā si cucurre/rit cū eo.i. mādata eiꝰ seruādo impleuerit/ vel potꝰ ꝓfitia: qz ābulare cū deo/est p̄cepta dei ſuare ꝛ ſuando iplere: Sic dic Ps. Uiā mādatoꝝ tuoꝝ cucurri ꝛc. Hoc ſ dixit iob: nisi forte sūpserit ſ heliu ex illo ꝟbo.ē.x.c. Si iustus fuero/non leuabo caput saturatꝰ afflictione ꝛ miseria. s Ideo viri

Ps. 118.

a et eruditi auscultate me. Aū
b ris eni verba ꝓbat: ꝛ gūttur
c escas gustu dijudicat. Jūdi
f ciū eligam⁹ nob: et inter nos
g videam⁹ q̄d sit melꝰ: Quia
dixit iob: iustꝰ sum/ ꝛ deꝰ sub/
b uertit iudiciū meū. In iūdi/
cando eni me/mēdaciuz est:
k violēta sagitta mea absq; vl
l lo pctō. Quis ē vir vt ē iob/
m qui bibit subsānationē qua/
n si aquā: q̄ grādit cū opanti/
o bus iniq̄tatē: ꝛ ambulat cuz
p viris ipijs: Dixit eni: Non

placebit vir deo etiam si cu/
q currerit cū eo. Jdeō viri coz
r dati/audite me: Absit a deo
s impietas: et ab oipotēte ini/
t q̄tas. Opus eni hoīs reddet
v ei: et iuxta vias singlox rēsti/
x tuet eis. Uere eni deꝰ nō cō/
y dēnabit frustra: nec oipotēs
z subuertet iudiciū. Quē sti/
a tuit aliū sup terrā/ aut quem
b posuit sup orbē quē fabrica/
c tus ē: Si direxerit ad eū cōr
d suū: spiritū illius ꝛ flatum
e ad se trahet. Deficiet oīs ca/

cordati.i. sensati/coz hītes: t Audite me. Sup.xxxij. c. dixerat heliu: Ut video/ nō est qui possit arguere iob/ꝛ re/spondere ex vobis sermonib⁹ eius: et ita iob sapientē ꝛ illos stultos esse inuebat: Modo dic totū ꝓtrariū/illos cordatos: iob imperitū ꝛ impiū dicit. Unde ſ/nisi quia exęcatus erat supbia/ꝛ nesciebat q̄d dixerat p̄ius: Unde ij.Corꝫ.iij.a. Deus huiꝰ sęculi. ſ. supbia: exęcauit mentes in/fideliū. Itē.ij.Corꝫ. vj.c. Os nostꝝ patet ad vos o corinthij. Ibi Glo. Malę ꝓscientię mēs loq̄ trepidat: sen/sū pdit: in ꝟbis errat. v Absit a deo im/pietas: et ab oipo/tente iniq̄tas. q.d. iob dixit deum impi/um ꝛ iniquū: sed non est ita. x Opus eni hoīs reddet ei: id est iuxta opera sua q̄libet remūerabit.

B

Apocꝫ.ij.g. Dabo vnicuiq; vestrū ſm opa sua. Item Pro/uer.xxiij.b. Seruatoꝛē animę tuę nihil fallit: reddetq; homi/ni iuxta opa sua. Non tñ in hac vita: vt putabat heliu: Mul/tos eni malos videm⁹ florere ꝓsperis: ꝛ bonos depmi aduer/sis. Uñ Eccs.viij.c. Sunt iusti q̄bus mala ꝓueniūt q̄si ope/ra egerint impioꝝ: et sunt impij qui ita securi sunt q̄si iustoꝝ facta habeāt. y Et iuxta vias singulox.i. actus inte/riozes: z Restituet eis/i futuro. Apocꝫ.vlt.c. Ecce ego venio/ꝛ merces mea mecū est: reddere vnicuiq; ſm opa sua. a Uere eni deus non condēnabit frustra.i. sine me/ritis: affligit tñ deus ſ frustra. Uñ sup.ij.b. Tu aūt cōmoui/sti me aduersus eū / vt affligerē eū frustra. b Nec oipo/tens subuertet iudiciū/reos absoluendo/ꝛ iustos ꝓdem/nando: qz etsi minus recta videant aliq̄bus quę patiunt: tñ in occulto examine decernunt. Jdē dixit baldath: sup. viij.a. Munq̄d deus supplātat iudiciū/ ꝛ oipotēs subuertit q̄d iustū est: q.d. non. Sed qz posset aliq̄s dicere: deus non subuertit iudicia: sed aliq̄s alius quē deus sup mūdū ꝓstituit/ q̄si p̄ę/positū: et ille subuertit iudiciū: ideo occurrit heliu: ostendens q nullus est p̄epositus mūdo nisi solus deus: Nō eni eget ad/iutoꝛio ad regendū mūdum: qui non eguit ad faciendū: sed p se regit: qui per se creauit: et q̄d pie ꝓdidit/pie disponit. Et ſ est: c Quem cōstituit aliū sup terrā: aut quez po/suit super orbem quē fabricatus ē/ q̄si ꝓpositū aut ꝓpositū aut ꝓsiliariū: q.d. nullū nisi se. Hoc idez dicit Esa.xl. c. Quis adiuuit spm̄ dñi: aut q̄s ꝓsiliariꝰ eius fuit: q.d. nullꝰ. Jō d Si direxerit/homo e Ad eū.i. ad deū: qui nō subuertit iudiciū: f Cor suum.i. cogitatiōes ꝛ desideria sua. g Spiritū illius.i. volūtatē hoīs: g Et flatū: id est exteriozē actionem: h Ad se trahet/ deus: vt nihil velit vel faciat homo nisi ꝓpter deū. Uel sic/ Si direxerit/ deus: ad eum.i. ad hoiez: Cor suū.i. ꝓpriationē suā: tūc deus/spiritū illi⁹ et flatū.i. interiozes ꝛ exteriozes actꝰ ho/minis: trahet ad se/quęrendū/diligendū/tenendū. De hoc tractu dicit Cantꝫ.j. a. Trahe me post te. q.d. non possum venire ad te nisi tu traxeris me. Unde Joh.vj.e. Nemo po/test venire ad me: nisi pater meus traxerit eum: aut flagellis/ aut beneficijs: vel minis/aut ꝓmissionib⁹. Osee.xj.b. In fu/niculis adam traham te/ꝛ in vinculis charitatis. Quę autem vtilitas sequat si deus traxerit coz hominis: ostendit heliu.

h Deficiet/tunc/ i Omnis caro: id est omnis carnali/tas: non sibi/sed spiritui seruiēs: quia gustato spiritu/desipit omnis caro: vt dicit Augꝰ. Et super illud Ysaie. xxxj. d. Postq̄ conuertisti me ꝛc. dicit Greg⁹. Quāto incipit quisq; superius viuere: tanto incipit inferius interire.

a Et homo in cinerē reuertet. i. humiliabit recognoscens se puluerē esse. Sic abraam viso dño dixit: Loquar ad dñm meū cum sim puluis ꝛ cinis. Geñ.xviij.d. Itē Geñ.iij.d. Puluis es ꝛ in puluerē reuertes. Eccl.x.b. Quid supbis terra ꝛ cinis. Ps. Auferes spm̄ eoꝝ ꝛ deficiēt: ꝛ in puluerem suum reuertent. b

Ps.103.

Si habes ergo/ o tu iob c Intellectum/audi qđ dicit/a me. d Et ausculta vocem eloquij mei. ſ. ca.p/xi.d. dixit heliu: Si hēs qđ loqr̄: rñde m̄: Hic aūt dicit: Si habes intellectū audi qđ dicit. Ibi dubitauit si iob qđ iustū est posset loq: Hic dubitat si eū iusta dicentē posſit vel debeat audire: Ita paulisper crescit elatio mēt̄: sic caligo in oculo generat: quę q̄to latius se dilatat: tāto amplius lumē angustat. Qđ autem sit eloquium qđ audiri monet: subdit:

a ro simul: et hō̄mo ī cinerē re/
b uertet. Si habes q̄ intellec/
c tum audi qđ dr: ꝛ auscultā/
d vocē eloquij mei. Munqđ q̄
f nō amat iudiciū sanari pōt:
g Et qđō tu eū qui iust⁹ est/in/
h tāntū ꝯdēnas? Qui dic regi/
i apostata: Qui vocat duces
k ipios: Qui nō accipit pſo/
l nas pncipū: nec cognuit ty/
m rānū cū disceptaret ꝰ pau/
n perē. Op⁹ ēni manuū ei⁹ sūt
o vniuersi. Subito morient:
p ꝛ ī mēdia nocte curuabūtur
q ppli: ꝛ ptransibūt ꝛ auferent
r violētū absq manu. Oculi
s eni ei⁹ sup vias hoim: ꝛ dēs
t gressus eoꝝ cōsiderat. Non
v sunt tenebrę: ꝛ nō est vm/
x bra mortis/ vt abscondan/
y tur ibi qui operantur iniqui/
z tatem. Neq enim vltra in
a hōminis potestate est: vt ve
b niat ad deum in iudicium.

Ut ꝛ turbabit

Opus eni manuum ei⁹ sūt vniuersi: Et ideo sic poter cuz voluit creauit: ita potent cuz placuerit ei destruet vniuersos. r Subito morient/supbi pncipes ꝛ tyrāni: qz finem suū cogitādo nō puidēt. Subitum est: vt dicit Greg⁹: quicquid anteq̄ vēiat nō puidet. Unde q̄tūcūq̄ sero tollant iniq̄ de hac vita: subito tñ ac repente tollunt. s Et in

s. 31.a. Prouerb. 5.d.

media nocte. i. ī cordis obscuritate t Curuabunt populi/p sniaz iudicī: q̄ nūc curuari negligūt p humilitatē cordis. v Et ptransibūt/ad pnā eternā. Et bñ dicit/ptransibūt: nō trānsibūt: Diuētes eni q̄tidie p singula momēta trāseunt: sed morientes ptrāseūt. Et sicut viui trāsierūt de iniq̄tate ad iniq̄tatē: ita mortui ptransibūt ꝺ pna ad pnā. Un. s. xxiij.c. Ad nimiū calorē trāsiet ab aq̄s niuiū: ꝛ vsq̄ ad inferos pctm̄ illi⁹. Uel: in media nocte dicit pp̄los curuādos i futuro/pp̄t incertitudinē diei iudicij. Un Matth.xxv.a. Media nocte clamor fact⁹ ē: ecce sponsus venit: exite obuiam ei. x Et auferēt/supple diuina iudicia: vel āgeli messores. De qb⁹ dr Matth.xiij.c. Messores aūt angeli sunt. Hi q̄ auferent. i. ad pnā rapiēt: y Violentū. i. q̄ alios violētia faciebat. z Absq manu. i. sine potētia. q.d. q̄ hic per potentiā alios rapiebat: in futuro ad pnā p diuina iudicia/ vel p demones rapiet. Uel sic/Auferēt absq manu/demones. ſ. violētū. i. inuisibilit rapiēt eū. Un Greg⁹. Absq manu violēt⁹ auferet: qz raptorē suū nō intuet: Et q̄ quos rapuit vidit/ qs iūū in morte rapiat/nō videt. 3 Oculi enim ei⁹. i. dei. a Sup vias hominū/iniq̄rū: q̄ q̄tiens mala inulte ppetrāt: a deo se nō videri estimāt. b Et oēs gressus eoꝝ cōsiderat. Uias dic opa sua: gressus ꝙo/alternantes mot⁹ cogitationū: q̄b⁹ q̄si q̄busdā passib⁹ vel a deo recedim⁹/vel ei appropinq̄m⁹: Que oīa videt dñs. Prouer.xvj.a. Oēs vię hoim patēt oculis ei⁹: spirituū ponderator ē dñs. c Nō sūt tenebre/igrātię ī deo: vt igret cogitata. d Et

Ps.138.

nō est vmbra mort̄. i. obliuio: q̄ dr vmbra mort̄. i. imago mort̄: qz sicut mors vitam: ita obliuio tollit memoriam. e Ut abscōdank ibi. i. in ꝓspectu dei: f Qui operant iniq̄tatē. q.d. heliu: Dñs nec ignorat cogitata iniq̄rū: nec obliuiscit ppetrata: 3 ꝛ videt qđ agit: ꝛ qđ videt nō obliuiscit. Uel/vmbra mort̄ dr mutatio siue mutabilitas: q̄ recte vmbra mort̄ dr: qz id qđ mutat ab eo qđ erat inficit vt desinat eē qđ fuit: Que ī deo nō ē: apud quē nō ē trāsmutatio: nec vicissitudis obūbratio: Jaco.j.c. Et bñ dicit heliu: q̄ ibi abscōdāt q̄ opank iniq̄tatē: qz q̄tiēs peccam⁹ deū nob abscōdim⁹/nō nos illi: et dñs nos videri ñ credim⁹/ī sole oculos claudim⁹. Necesse q̄ habem⁹/vt dñs licet: a ꝓspectu ei⁹ iudicī ꝛ male cogitata ꝛ pessima ppetrata deleam⁹: p pnitentiā nosmetipsos intra mēt̄ nr̄ē iudiciū accusantes: Nō enī spiritus cebit. Un seq̄t: g Neq enī vltra. i. p⁹ hāc vitā: h In hois ptāte ē vt veniat ad deum/gressib⁹ cogitationū: i In iudiciū: nō illud futurū qđ extenditur punit: Ad illud q̄pe nemo desiderat venire: 3 ī iudiciū mēt̄ qđ ī pñti agit: Qđ etiā a dānat̄ ꝛ reprobis aliqñ desiderabit. Jn q̄ q̄ sc dānauerit/nō dānabit in futuro. De q̄ dicit apl's. j. Cor̄.xj.g. Si nosmetipos diiudicarem⁹: nō vtiq̄ iudicarem̄. De q̄ etiā

Ps.98. Ps. Bonor regis iudiciū diligit. Itē Prouer.xx. b. Rex q̄ sedet in solio iudicij/dissipat omne malum intuitu suo. Item Osee.iiij.a. Iudiciū dño cū habitatorib⁹ terrę. Et bñ dicit: Cū habitatorib⁹ terrę: qz ī futuro erit sup habitatores terrę. Nyodo corā dño a nobilipsis iudicam̄: in futuro ab illo iudicabim̄. Uñ aię oblitę dicit per Esa. xliij.d. Reduc me in mēoriā et iudicem̄ simul: narra si q̄d habes vt iustificer. Debet enī qui libet pēnitens causas suas apud dñm/ et causas dñi ptra se sollicita inq̄sitione discutere. i. quę bona ab eo pcepit: et q̄ mala ei⁹ beneficijs puersę viuēdo rūderit. Qđ electi q̄tidie faciūt. Unde Prouer.xij.a. Cogitatiōes iustor iudicia. Greg⁹. Accedūt iusti ad secretariū iudicis intra sinū cordis: psiderāt q̄s districte q̄q̄ feriet/qui nūc patienť expectat: metuūt in his quę se egisse intelligūt: et in his q̄ non intelligūt: Sciūt enī videri diuinit⁹ qđ ipsi in se videre nō pñt. Sctor q̄z patrū residere puentū cū eo ptemplanť: eorūq̄ vel exēpla vel dicta ptemplisse repbēdūt. Ubi aduersū se q̄dq̄d impugnat enūerāt: ibi ante oculos suos oē qđ defleant coaceruāt: ibi quicq̄d p iraz districti iudicī decerni possit ituenť: ibi tot patiunť supplicia/ quot pati timēt. Nō deest ī h iudicio mētī oē ministeriū qđ punire reos suos debeat: Naz pscientia accusat/ratio iudicat/timor ligat/dolor excruciat. Qđ iudiciū/eo certi⁹ punit: q̄ interi⁹ sequit. Jn h enī examie/idē actor q̄ exhibet/et reus q̄ exhibetur: odit se/q̄lem fuisse se meminit: ipse est/q̄ semetipsum in sequit illū qui fuit: ab ipso hoie aduersus semetipsum fit q̄dā rixa in animo parturiēs pacem cū deo. Manc rixā reqrit dñs per Here. vij.c. Attēdi et auscultaui: nemo qđ bonū est loq/tur: nullus est q̄ agat pēnitentiā sup pctō suo/dicens: q̄d feci.

a Conteret/dñs in futuro iudicio: b Multos et innumerabiles. i. reprobos oēs: q̄ sunt multi et q̄si infiniti. Eccēs.j.d. Stultor infinit⁹ est numer⁹. Innumerabiles ꝺo dicit impios: vel ꝑter multitudinē reprobor q̄ numerū ra-
Ps.39. tionis excedit. Uñ Ps. Multiplicati sunt sup numerū. Uel qz reprobi infra elector numerū non habenť: vt eo sint innumerabiles: q̄ ex numerū elector currūt. c Et stare faciet alios p eis. Hoc q̄tidie agit. Deponunť enī vel moriunť pncipes et plati: et alij subeūt locū eor. Eccj.x.b. Sedes superbor ducū destruxit de⁹: et sedere fecit mites p eis. Labunť etiam sepe iusti a statu iusticię: et locū vitę alij illis cadentib⁹ sortiunť. Uñ Apocl.iij.c. Tene qđ habes: ne alius accipiat coronā tuā. Qđ ꝺz/ non qz aliq̄s cadat a p̄destinatiōe: et ali⁹ de nouo p̄destinet: Sed ē modus loquendi: cert⁹ est enī deo numer⁹ p̄destinator: nec augeri potest vel minui: Uñ si quis a statu iusticię cadat et pereat: nunq̄ fuit p̄destinat⁹. Unde Glo. sup dictū verbū apli dicit: Certus est deo numer⁹ seruor suor: si quis labit: alius miscōia ei⁹ subinducit. i. sine illo habebit ali⁹ coronā: vel subinducit in statu iusticię/ a q̄ ille cecidit. Uñ sequit in Glo. Sicut p superbiam iudeor gētilitas subintrauit: Certū est enī q̄ iudei reprobi nunq̄ a statu p̄destinatiōis/ et a statu gratię ceciderūt: quē statū subintrauit gētilitas. Et hūc statū vocat Greg⁹. b in Glo. locū vitę. Et Iohannes in apocalypsi/corona. Sequit: d Nouit enim opa eorū. q.d. nō iniuste pteret eos dñs: sed iuste. Nouit enī opa eorū: qz mala sūt: q̄b⁹ meruerunt pteri in futuro. De q̄ ptritiōe dicit Esa.xxx.c. Subito dū nō sperat/ veniet ptritio ei⁹: et cōminuet sicut pterit lagena figuli ptritione pualida. e Et idcirco. s. qz nouit opera eorū: f Inducet/dñs/noctem: id est interiorē/mentis cecitatem: vel exteriorez/eternę tribulatiōis obscuritatē. g Et conterentur/iniq̄/nocte inducta. Hic dicit Greg⁹. Duob⁹ modis iniquus q̄sq̄ in nocte conterit. s. vl cū exteriorī pēnę tribulatione pcutit: Sicut fiet in extremo iudicio: quādo lumen viuendi ī perpetuū amittet. Uñ dicit Matth.xxij.b. Ligatī manib⁹ ei⁹ et pedib⁹: mittite eū in tenebras exteriores: qz ꝑius interiores sustinuit. Rursum in nocte pterit iniqu⁹: cū occulta sentētia interi⁹ cecat: et pfusiōe pctōr p̄cedentiū damnatus lumē veritatī nō inuenit: et qđ deinceps agere debeat nescit. Inducere aūt noctē dñs ꝺz: non q̄ ipse inferat: sed qz obscura corda peccantiū non illustrat: vt idē sit noctē inducere/ qđ

a cecitatī tenebris nolle liberare: sicut indurare ē nolle misereri: vt dicē Aug⁹. Sequtur

b Quasi impios pcussit eos i loco videtiū ꝛc. Moranđ/q̄/q̄si/in sacra scriptura aliq̄n ꝑ similitudine/aliq̄n ꝑ veritate accipit. Pro similitudie. ij. Cor. vj. b. Quasi tristes/sp aūt gaudētes. Pro vitate. Joh. j.b. Vidim⁹ gloriā ei⁹/gloriaz q̄si vnigeniti a pre. Utroq̄ aūt modo h accipit: Nihil differt: q⁹ vtrobiq̄ puor mala vita sig/tur. Impios ꝺo sacra scptura ꝑprie appellat infideles: vt sūt pagani/heretici et iudei: q̄ a pietate religiōis et fidei sepati sūt. De qb⁹ ꝺz in Ps. Non resurgūt impij in iudicio. Pctōres Ps.1. ꝺo dicūť etiaz q̄ in fide pij sūt: ꝫ mala opa faciūt. Uñ hec est differētia inť pctōrē et impiū: q⁹ ois impi⁹ pctor ē: ꝫ non ois pctor impi⁹. Loc⁹ videntiū/ꝺz sctā ecclesia: in q̄ sola verū lumen qđ de⁹ ē videť. Uñ ad moysen ꝺz Exo.xxxiij.d. Est loc⁹ apud me: et stabs sup petrā: cūq̄ trāsibit gl'ia mea: ponā te i foramie petrę/ et ꝑtegā dextera mea donec trāseā: rollāq̄ manū meā et videb posteriora mea. Hic loqť heliu ꝺ pctōrib⁹ q̄ fide pij sūt/ꝫ ope puersi. De qb⁹ apl's dicit: Confitenť se nosse deū/factis aūt negāt: Titū. j.d. Hi et impij punienť: Sicut enī impij ꝑ infidelitatē: sic iniq̄ ꝑ iniq̄tate sua dānabūť. Dic ergo heliu: Quasi impios pcussit eos/existentes/in loco videtiū. i. i ecclesia: vbi deū videre videbanť. Sz q̄uis aptos hzent oculos in fide: clausos tñ tenuerūt in ope. Unde Esa. lvj.d. Speculatores ei⁹. i. iudęi/cęci oēs: qz nō videbāt in ope: qđ cernebāt fidei ꝑfessiōe. Uñ et ꝺ balaā ꝺz Nume. xxiij.a. Qui cadit et sic apienť oculi ei⁹. Cadens q̄ppe in ope: aptos habuit oculos in ptēplatiōe: isti aptos habent oculos in fide: ꝫ clausos in ope: intra ecclesiaz pia specie: et ex impia puersatiōe. De qb⁹ ꝺz Eccēs. viij.b. Vidi impios sepultos q̄ etiā cū adhuc viuerēt in loco sctō erāt: et laudabanť in ciuitate q̄si iustor operū. i Qui q̄si de industria recesserť ab eo. i. a deo: qđ est gr̄uissimū pctm̄. Trib⁹ enī modis pctm̄ cōmittit: vt dicē Greg⁹. Ignorātia/infirmitate/studio. Grauc est pctm̄ ignorātię: grauis⁹ ex infirmitate: grauissimū ex studio: qđ ē/bonū nec facere nec amare. Jgrātia peccauit paulus. Uñ. j. Timoth. j.c. Qui ꝑus fui blasphem⁹ et psecutor et ꝑtumeliosus: ꝫ miscōia dei ꝑsecut⁹ sū/qz ignorās feci ī incredulitate. Petr⁹ infirmitate peccauit: quē vox vni⁹ puellę cōfessit: et deū quē corde tenuit/voce negauit: Matth.xxvj.g. Ex industria peccauerūt iudęi. De qb⁹ dicē dñs Joh. xv.d. Si opa nō fecissem in eis q̄ nemo ali⁹ fecit: pctm̄ non hzient: nūc aūt et viderūt et oderūt et me et pr̄em meū. k Et oēs vias ei⁹. i. hūilitatī et ceterarū virtutū exēpla. l Intelligere noluerūt: impunitatē peccādi existimantes remediū nesciēdi: q̄ sola supbię caligine tenebrescūt: et ideo non discernūt q⁹ aliud ē nescire/aliud scire noluisse. Nescire enī ignorantia ē: scire noluisse/supbia. De qb⁹ Ps. Noluit intelligere Ps.35. vt bñ ageret. m Ut puenire facerēt/illi q̄ vias dñi intelligere noluerūt: n Ad eū. i. ad deū: o Clamorez egeni: et audiret/de⁹/vocē pauperū/opr̄ssor ab eis. Eccj.xxj.a. Depcatio paupis ex ore vsq̄ ad aures dei puenit: et iudiciū festinato aduenit illi. Itē Eccj.xxxv.c. Depcationē lesi exaudiet dñs: nō despiciet pces pupilli: nec vidua si effūdat loqlā gemit⁹. Uel iō ꝺz/ q⁹ ad deū fecerūt clamorē pauperū puenire: qz illis cadentib⁹/pauperes. i. humiles eor loco surrogank: sicut ꝺz Eccj.x.b. Uel certe meli⁹ de p̄latis exponit: q̄ relicto p̄dicatiōis studio/secularib⁹ negocijs inuoluunť: vnde subditos clamare cōpellūt/et dicere (Greg⁹) Cur tenet pastoris locū q̄ non exercet officiū? Thren. iij.a.

Paruuli petierũt panẽ: ⁊ nõ erat q̃ frãgeret eis. Uel p tumorem potentiũ intelligit supbia iudeox: per clamorẽ pauperũ desideria gentiliũ. Judeis enĩ supbiẽtib⁹ puenerũt ad deum vota gentiliũ. Cur⁹ cãm nõ audet discutere apl's: sed miratur dicẽs: O altitudo diuitiarũ ⁊c. Roma. xj. d. Similit heliu ũ audet discutere: cur in daico ꝓ'o stãte in fidelitate gentilitas incuit: ⁊ cur gentilitate surgẽte ad fidẽ iudaicus ꝓ's ꝓstrat⁹ iacuit: cur vn⁹ ex dono trahit: ali⁹ ex merito repellit: ⁊ admirãs ait:

8. q. 1. c. iudaei

a Ipso enĩ .i. deo:
b Cõcedẽte pacẽ pectoris vel ẽknitat⁊:
Al. † ꝓhibebo c Quis ẽ q̃ ꝺẽnet: q. d. si aliquẽ trahit dñs ex dono misericordię: sicut gẽtilitatẽ: q̃s est q̃ impediat: q. d. nullus. Esa. l. d. Ecce dñs de⁹ auxiliator me⁹: quis est q̃ ꝺemnet me:
Roma. viij. f. Si de⁹ ꝓ nobis: q̃s ꝰ nos:
d Ex q̃ abscõderit vultũ / suũ ab aliq̃:
e Quis est q̃ ꝓtẽplet eũ. i. si aliquem repellit ex merito culpę ꝓprię/ sic iudaicũ ꝓ'm: q̃s poterit eũ videre: q. d. nullus. Esa. xxij. g.
Apoc. 3. b. Claudit ⁊ nemo apit: aperit ⁊ nemo claudit.
f Et sup gẽtes ⁊ sup oẽs homines/ supple est ꝟ. Subtile enĩ ⁊ occultũ est ꝟ iudiciũ: ⁊ trãscẽdit oẽm intelligentiã hominũ. Unũ cũ dñs de hac re loqueret: Matth. xj. d. ait: Confiteor tibi pr̃ dñe cęli ⁊ terrę: q. abscondisti hęc a sapientib⁹ et prudẽtib⁹: ⁊ reuelasti ea paruul': Ita pater/ quĩ sic placitũ fuit ante te. q. d. hui⁹ absconsionis ⁊ reuelatiõis non alia ratio gr̃ẽda/ nisi bñplacitũ. In q̃ ꝟbo humilitat⁊ exẽpla accipim⁹: ne temere discutere supna ꝓsilia de alioꝝ vocatiõe ⁊ alioꝝ repulsiõe ꝓsumam⁹. Quia ꝟo heliu ꝺ specie trãsierat ad gen⁹: nunc de genere trãsit ad speciẽ: et quid iudeis dñs reddiderit meritis suis exigẽtib⁹ oñdit/ dicẽs:

g Qui regĩre facit/ sup iudęos. s.
h Hoiem hypocritã: q̃ sub specie simulatę sctitat⁊/ multos trahet ad iniq̃tatẽ: quę iudęa merit⁊ suis exigẽtib⁹ regẽ suscipiet: q. verũ regẽ. i. christũ dñm sup⁹ se regnare noluit: Sicut ipsemet dicit Joh. v. g. Ego veni in nomine pr̃is mei ⁊ nõ accepist⁊ me: si alius venerit in noĩe suo/ illũ accipiet⁊. Et paul⁹. ij. Thessal. ij. c. Pro eo q̃ charitatez veritat⁊ nõ receperũt vt salui fierẽt: ideo mittet illis de⁹ operationẽ erroris: vt credãt mẽdacio. Itẽ Osee. xiij. c. Dabo tibi regẽ in furore meo. Hoc est q̃ ꝺr Leuit⁊. xxvj. c. Dabo vob cęlũ desup sicut ferrũ. Sz vnde h⁹:

i Propter pctã populi. Nã ꝑ'm merita subditoꝝ/ tribuunt rectores: vt dicit Greg⁹. Certũ est enĩ q̃ ita merita rectoꝝ ⁊ plebiũ ꝓnectunt: vt sępe ex culpa pastoꝝ fiat deterior vita subditoꝝ: ⁊ sępe ex merito plebiũ mutet⁊ vita pastoꝝ. Sz gr̃i rõnabilit põt: quõ hic dicat q̃ dñs regnare facit hoiez hypocritã: cũ ipsemet ꝺ hac re ꝓquerat Osee. viij. a. Ipsi regnauerũt ⁊ nõ ex me. i. ñ ex mea volũtate: ꝓncipes extiterũt ⁊ non cognoui. Sol'. Dei scire ẽ aꝑ'obare: nescire repr̃obare. Unũ malis dicet ĩ die iudicij: Nescio vos. i. nõ aꝑ'obo: Matth. xxv. a. Itez facere dei/ aliq̃n est id q̃ ꝓhibet/ irascẽdo ꝓmittere. Uiro g̃ modo dñs hypocritas regnare facit/ ⁊ nescit. Facit sinẽdo: sicut ꝺr Amos. iij. b. Si erit. i. nõ erit/ malũ in ciuitate q̃ ꝺñs nõ fecerit: Nescit repr̃obãdo/ q̃ nõ facit volẽdo.

k Quia g̃ ego locut⁹ sũ ad deũ: dicit heliu ad iob.
l Se q̃z nõ ꝓhibeo / loq̃. s.
m Si erraui / in dictis meis:
n Tu doce me/ ostẽdẽs errorẽ meũ.
o Si iniq̃tatẽ locutus sum/ ꝓtra deũ/ vel ꝓximũ.
p Ultra nõ addã. Humilit loquit hic heliu: ⁊ tũ corde arrogãti. Multa enĩ bona ⁊ sublimia paulo sup⁹ se dix'sse memorat: ideo secutus ne errauerit/ reꝙrebat: q̃ nequaq̃ reꝙreret si se erasse crederet. Sz ꝓ/

b cem pauperũ. Ipsũ enĩ ꝓcẽ
c dente pacẽ: qui⁹ ẽ q̃ ꝺẽnet:
d Ex q̃ abscõderit vultũ: qui⁹
f est q̃ ꝓtẽplet eũ: Et sup gen/
g tes ⁊ sup oẽs homines. Qui re/
h gnare facit hoiez hypocritã
i k ꝓpter pctã ꝓpli. Quia ergo
l ego locut⁹ sũ ad deum: tẽ q̃z
m non † ꝓhibeo. Si erraui: tu
o doce me: si iniq̃tatẽ locutus
p suz: vltrã nõ addã. Nunq̃d
q a te ꝺ⁹ † expetit eã/ quia dis/
r s plicuit tibi: Tu enĩ cepisti lo

v qui: ⁊ ñ ego. Q̃z si qui⁹d no/
x y stu melĩ⁹: loq̃re: Uiri intelligentes loq̃nt mihi: ⁊ vir sa/
z piens audiat me. Job autẽ
a stulte locut⁹ ẽ: et ꝟbã illi⁹ nõ
b sonãt disciplinã. Pater mi:
c ꝓbet iob vsq̃z ad finez. Nẽ
d desinas ab hoie iniq̃tat⁊: qui
† addidit sup pctã sua blas/
e phemiã. Inter nos interim
f † constringatur: ⁊ tunc ad iudicium prouocet sermonib⁹ suis deum.

Ca. xxxv

v Quis ẽ q̃ ꝺẽnet: q̃ nõ ẽ defensor ĩ mal'. Uerũ. Uere bũilis ẽ in bonis: q̃ nõ ẽ defensor ĩ mal'. Uerũ. Uere bũilis ẽ ñ vult bũilis ꝓdicari: ⁊ vilis reputari. Hęc ẽ victima spẽs bũilitat⁊: quã ꝓstat/ q̃ nõ habuit heliu. Unũ subito ab bũilitat⁊ spẽ ad verba tumidę causatiõis exilit/ dicẽs: q̃ Nun q̃d a te / o tu iob: r
De⁹ expetit eaz. s. Al. † addit iniq̃tatez meam. s
Quia displicuit tibi. s. iniq̃tas mea. q. d. ego dño rõnẽ reddit⁹ sũ ꝓ me: ⁊ q̃/ bet ꝓ se: Sic ꝺcht ẽ: Unusq̃sq̃z on⁹ suũ por
Al. † ꝺitragit

tabit: Gal'. vj. b. Cur g̃ iniq̃tas mea mõ repbẽdit a te: ꝺ a te ĩ iudicio nõ reꝙret⁊: Et sic heliu more arrogãtiũ magi⁊ eligit diuina inuectiõe ĩ futuro pcuti/ q̃z ab hoie tpaliꝰ increpari. Econtrario scri tibi ꝓferri p̃miũ credũt: cũ mõ ꝺ suis illicit⁊ actib⁹ arguũt. Sciũt enĩ q̃ districtũ iudiciũ/ tãto mit⁹ erit cis/ q̃to ꝟ mõ acri⁹ hoie arguẽte p̃uenit. Unde salomon Prouer. xx. b. Noli arguere ꝺrisorẽ ne oderit te: argue sapiẽtẽ ⁊ diliget te. Quia ꝟo culpabilioz est q̃ ꝑus in ꝓtiõe loquit q̃z qui rñdet: Jo sbiũgit heliu. t Tu enĩ cepisti loq̃: ⁊ nõ ego. q. d. ego ĩnocẽs sũ q̃ pulsat⁹ rñdeo: tu ꝟo culpabil' es: q̃ cepisti.
Greg⁹. Nescit heliu q̃ inocẽtia non tpe defendit / ꝟ ratione.
v Q̃z si q̃d nosti melĩ⁹/ q̃z id q̃ ꝺ dixi: r Loq̃re. Dic iterũ velamẽ fictę bũilitat⁊ palliat arrogãtiã suã heliu: cũ lacũ. s. loquẽꝺi tribuit iob: tũ q̃ nõ affirmauit iob aliq̃ melius nosse: sed dubitãꝺo dixit: Si q̃d melĩ⁹ nosti: magi⁊ aput arrogantiã suã. Mã vt ꝺicẽ Greg⁹: nimis supbire ẽ vꝺe melior⁊ scientia dubitare.
y Uiri q̃ꝺẽ intelligẽtes loq̃nt mihi: et vir sapiẽs audiat me. q. d. sapiẽtes sapiẽtib⁹ ꝺebẽt loqui/ q̃z intelligũt se: nõ stultis qui non intelligunt. Unde Eccl'. xxij. a. Cũ dormiẽte loquit⁊ q̃ narrat stulto sapiaz. Itẽ j. eo. Cũ stulto ne multũ loq̃r⁊. Et stultũ reputabat ipse heliu btũ iob ⁊ indignũ: nõ solũ loq̃/ ꝟ etiã audire eu⁊: Unde sequitur:
z Job aũt stulte locut⁹ ẽ: et iõ ñ debet mihi loq̃: nec me audire.
a Et ꝟba illi⁹ nõ sonãt disciplinã. i. indisciplinata sunt. Sine disciplina ꝟo locutũ iob credidit heliu: q̃z iustũ se dixit. s. xiij. c. dicẽs: Si fuero iudicat⁹: scio q̃ iust⁹ inueniar ⁊ sine culpa flagellatum. s. xvij. a. Non peccauit in amaritudiꝰ mozak oculi⁹ me⁹. Sz ꝓstat q̃ nec falso nec supbe ꝺicẽ hęc iob: q̃z ipe ꝺñs eum frustra pcussum ꝓhibuit. s. ij. a. vbi loquẽs diabolo dixit: Munq̃d ꝓsideraſti ꝑuũ meũ iob/ q̃ non sit ei similis in terra:
Et post: Tu autez cõmouisti me aduersus eum: vt affligerẽ eum frustra. Et cum heliu btũ iob compati deberet/ quẽ stultũ reputabat/ ⁊ flagellatũ cernebat: contra eum deũ depcabat⁊ dicens:
b Pater mi: ꝓbet iob vsq̃z ad finẽ. i. flagellis atterat⁊ vsq̃z ad mortẽ. Greg⁹. Prozia hęc arrogãtiũ vota sũt: vt vitã dolẽtiũ examinari acrius depcent: q̃z q̃sto libimentiꝰ mitiozes sũt: tãto alienũ dolorib⁹ duriozes existũt.
c Ne desinas ab hoie iniq̃tat⁊. i. hoiez iniquũ ne desinas flagellare. i. iob/ quẽ iniquũ ꝺicẽ: quẽ tũ ꝺñs iustũ p̃ oĩb⁹ sup⁹ ꝓnũciauit.
d Qui addit sup pctã sua blasphemiaz/ murmurando ꝺ flagella ꝺñi. q. d. p pctis flagella meruit: ⁊ post flagella murmurãdo peccauit. In vtroq̃ mẽtit heliu: q̃z nec ꝓ pctis flagella meruit: nec p⁹ flagella peccauit.
e Inter nos iterum ostrigak. i. ꝓuicak.
f Et tũc ad iudiciũ ꝓuocet sermonib⁹ suis deũ/ si põt. q. d. ex nra assertiõe cognoscat q̃ ũ poterit sus/

ficere diuine examinationi. Hoc dic̃ heliu ꝓpt̃ b q̃ dixerat iob
3.xxiij.b. Proponat eq̃tatẽ ꝫ me: ⁊ ꝓueniat ad victoriã iudi/
cium meum. Expositio Ca. XXXV

a Bit heliu hec rursum locut⁹ ẽ. Heliu/alia fini/
ens/ alia statim inchoat: vt loquacitas eius per sub/
iuncta initia semp cõ/
rinuet. Omnis enim
arrogans in locutione
sua semp incipere stu/
det: vt ipsa inchoatio/
ne suspẽsos faciat au/
ditores: quasi aliquid
nouũ sit dicturꝰ: mo/
re diaboli: qui semper
studet aliquid nobis
afferre nouum. Unde
Lucl.iij.f. Quid no/
bis ⁊ tibi iesu nazare/
ne: Ibi Glo. Bede.

A a Bit hẽliu hec rur/
b i sũ locut⁹ ẽ: Mũnq̃d
eq̃ tibi videt tua co/
gitatio/ vt diceres: iustior deo
c s sũ: Dixisti ẽni: Non tibi pla
cet qđ rectũ ẽ: vel q̃d tibi ꝓ/
e dert si ego peccauero: Itaq;
ego rũdebo �somnib⁹ tuis: et
f g amicl tuis tecũ. Suspice cẽ/

Huius impudentie est diabolus: vt inter homies aliquid ꝓ/
us vsurpet./⁊ ad homines quasi nouũ deferat: quo errorem
suę potentię incutiat. In Ben.iij.a. etiam primus deum no/
minauit: vbi dicitur: Cur precepit vobis deus ⁊c. Heliu er/
go in hoc capitulo adhuc iob increpans: Primo arguit eum
sup q̃busdam ꝟbis quę eum dixisse mendacit dicit. Secũdo
dicit se rũdere sermonibus iob ⁊ amicis eius: duris increpa/
tionib⁹ freqnt eũ feriens/fortes ꝓponens snias: quę tñ ꝓsonę
iob nõ ꝓgruũt. In fine capituli ꝓcludit/q̃ iob frustra aperuit
os suũ/sine scia ꝟba multiplicãs. Dic̃ g. b Munq̃d eq̃
tibi videt tua cogitatio: vt diceres: iustior deo sũ:
Falso imponit ꝫ heliu bt̃ō iob. Nõ enī legit vsq̃ iob dixisse
se iustiorẽ deo: Sz tñ.3.xxiij.b. dixit: Eq̃tatẽ ꝓponat ꝫ me/
⁊ ꝓueniat ad victoriã iudiciũ meũ: vitã suã ꝓsiderãs/⁊ cãs p/
cussionis ignorãs. Credebat enī se pcussum ꝓ diluẽdis pctis/
nõ ꝓ augendis meritꝫ: et ideo iudiciũ suũ ad victoriã ꝓueni/
re ꝓsidebat: q̃ culpã in se ꝓ qua debuisset pcuti/ nõ videbat.
Uñ ꝓstat q̃ illud dicẽdo/nõ peccauit iob: sed heliu tñ sonitũ
ꝟborꝫ attẽdẽs: nõ ex q̃li corde ventrẽt/ eũ arguit male dixisse.
Greg⁹. Apud hoies cor ex ꝟbis/apud deũ ex corde ꝟba pen
sant. c Dixisti enim/deo.s. d Nõ tibi placet qđ
rectũ est: vel/bonũ: vel q̃d tibi ꝓderit si ego pecca/
uero. i. dixisti deo: tibi ñ ꝓderit. i. oberit si peccauero. q.d.
heliu: O iob/ tu dixisti deo q̃ nõ aꝓprobat bonũ: et q̃ pctñ
tuũ nociuũ esset ei. e Itaq; ego rũdebo sermõib⁹ tu/
is: q̃b⁹ ꝫ dixisti: f Et amicl tuis tecũ: eliphaz.s. et bal/
dath et sophar. De q̃b⁹. 3.xxxij.a. dictũ est: Omiserũt autez
tres viri isti rũdere iob: eo q̃ iust⁹ sibi. i. eis videret: et iratus
indignatusq; est heliu. Sciendũ tñ est/q̃ ꝫ nusq̃ dixit iob: q̃
sibi falso hic imponit heliu. Sz arrogãtes ꝫ hñt ꝓriũ: vt dũ
i nimiã iuectionẽ ꝓrũpũt/etiã inuehẽdo mẽtiãt: et cũ nõ ꝓnt
reꝑhẽdere iuste q̃ sũt: reꝑhẽdũt mẽtiẽdo q̃ nõ sunt. Ita dicit
Greg⁹. Tñ occasiõe q̃licũq; dicẽdi ꝫ potuit hẽ heliu/ex eo
q̃ dixit iob. 3.ix.d. Si lot⁹ fuero aq̃s niuis/⁊ fulserint velut
mũdissimę man⁹ meę/tñ sordib⁹ puluerl intinget me. Or aũt
iob bono suo deũ iuuare nõ possit/ vel malo nocere: vult ꝓba
re heliu q̃si p locũ a maiori: q̃ iob nec cęlo nec ętheri q̃ sunt
creaturę dei/nocere põt vel ꝓdesse: q̃ multo fortius nec deo.
Et ꝫ ẽ: g Suspice. i. sursuz aspice: h Celũ/ sidereũ:
ad lram: i Et intuere ⁊ ꝓtẽplare ętherã: ad litteram.
k Or altior te sit/ cęlũ vel ętheꝛ. q.d. in his creaturis q̃/
bus inferior es/ potes cogscere ꝫtũ distes a creatore. Roma.
j.c. Inuisibilia dei. i. deũ inuisibilẽ/p ea q̃ facta sũt intellecta
ꝓspiciunt. Sap.xiij.b. A magnitudie speciei ⁊ creaturę/cog̃/
scibilit poterit creator horꝫ videri. l Si peccaueri/o tu
iob: m Quid ei. i. cęlo vel ętheri: n Nocebis. q.d.
nihil. o Et si multiplicatę fuerint iniq̃tes tuę: q̃d
facies ꝓtra eũ. i. cęlũ vel ętheꝛa. q.d. nihil poteris facere ꝫ
cęlũ vl ętheꝛa: q̃ multo fortⁱ⁹ deo actiõe tua nõ potes aut ꝓ/
desse aut obesse/q̃ est altior cęlo ⁊ ętheꝛe. Uñ.3.xj.b. Excel/
sior cęlo ẽ: ⁊ q̃d facies: Itẽ.3.xxij.a. Quid ꝓdest deo si iust⁹

fueris: aut q̃d ꝓfers ei/ si imaculata fuerit vita tua: Uel/p cę/
lũ intelligunt spũs angelici. Et ẽ sensus: Suspice celũ et
intuere ⁊ ꝓtẽplare ętheꝛa. i. angelicas prãtes: q̃ ãltior
te sit/loco ⁊ dignitate nature ⁊ felicitate glorię. Uñ Aug⁹.
in.xj.d ciuitate dei. ca.xv. ī fi. Natura ãgelica q̃ oĩa cętera q̃
deꝰ ꝓdidit/naturę dig
nitate ꝓcedit. Itẽ ī eo
dẽ. ca.xvj. in ꝑn. In
his q̃ intelligũt: ꝓꝑo/
nunt imortalia mor/
talib⁹/sicut ãgeli hoi/
bus. Uñ ꝫriũ videtur
Heb.ij.b. Qui modi/
co q̃ ãgeli minorat⁹ ẽ.
Ibi Glo. non fm na/
turã humanę mẽtl: q̃
natura humanę mẽtis
nõ est minor angelica
natura. Itẽ in eadem

B

1.q.4.c.hoi
Al. ꝑ impietas

h lũ: ⁊ itũere: ⁊ ꝓtẽplare ętheꝛa
i q̃ ãltior te sit. Si pẽccaueri:
m quid ei nõceb⁹: Et si mũltipli
o catę fuerit iniq̃tes tuę: q̃d
p facies ꝫ eu⁹: Pro ro si iuste
q egeri: q̃d donab ei: aut q̃d ꝺ
r mãu tua accipiet: Homini q̃
s silis tui ẽ nocebit: iusticie tue:
t et filiũ hois ãdiuuabit iusti/

Glo. Natura hois q̃ mẽte spũali ceteras creaturas ꝓcellit/so
lus deꝰ maior ẽ: nõ q̃ ãgelus. Sol. Simplicit natura ãgelica
dignior ẽ hũana/⁊ purior ⁊ subtilior. Uñ Math.xj.b. Qui
minor ẽ in regno cęlor: maior ẽ iohãne baptista. Angel⁹ enī
tanto purior est: q̃to vasi corruptibili ⁊ corpori immixtus.
Corpus enī qđ corrũpit/aggrauat animam: Sap. ix.c. Et
Aug⁹. in ꝓdicta Glo. ad Heb. dicit: Maiores q̃dem angeli
possunt dici hoie: quia maiorel sũt hoĩ corpe: Maiores sũt
et animo: ꝫ in eo tñ q̃ peccati originalis merito corruptibi/
le corpus aggrauat ipsum animũ. Natura ꝟo humanę men/
tis q̃lem christus assumpsit: quę nullo peccato potuit depra/
uari: solus maior est deus. Uerũ est hoc de aĩa christi: de q̃
loquit Glo. illa: ꝫ ꝺ alijs opiniões sunt. l Si peccaueris
q̃d ei: id est angelico spiritui/nocebis: q.d. nihil. o Et si
multiplicatę fuerint iniq̃tes tuę: quid facies cõ/
tra eum: id est angelicũ spiritũ: q. d. nihil. p Pro ro si
iuste egeri: q̃d donabis ei: q.d. nihil. q Aut quid
de manu tua: id est de opere tuo: Accipiet: q.d. nihil.
Multo fortius nec deus. Sed videt hoc falsum: q̃ angelus
gaudiũ recipit de bono ope nostro. Unde Luc.xv.b. Gau/
diũ erit angelis dei sup vno pctore pęnitentiã agente. Sol.
Sicut punct⁹ addit⁹ lineę/non auget lineam: vnde ⁊ nihil ꝺ
respectu lineę: sic hmõi accidẽtale gaudiũ aduenientis angelo
vel recedens: non auget vel minuit substãtiale gaudiũ ei⁹: vn/
de ⁊ nihil reputat. r Homini qui similis tui est ⁊c.
Ostenso q̃ angelis suplorib⁹ non potest obesse vel ꝓdesse ho
mo: ostendit heliu quibus potest obesse vel ꝓdesse. s. hoibus
qui sunt mutabiles: qui pñt malo exẽplo scandalizari: vel ma/
la suggestione peruerti: vel bono exẽplo/vel bona exhortatiõe
a malo auelli/⁊ ad melꝰ ꝓuerti. Et ꝫ ẽ: Homini q̃ similis
tui est: id ẽ mutabilis vt tu. s Nocebit iniq̃tas tua:
id ẽ nocere poterit: si imitet te ī ea: Uel si scãdalizęt in te: vel
si assentiat malę suggestioni tuę. t Et filiũ hominis/ q̃
peccare potest ⁊ mutari a malo: v Adiuuabit iustitia
tua: id est adiuuare poterit: si eam imitetur ꝓficiẽdo in me/
lius: vel a malo recedendo. Sciendũ tamen est: q̃ non solum
iustitia hominũ iuuat bonos: sed ⁊ peruersa vita reprobor̃
prodest bonis: quia quãto magis affliguntur boni in mũdo:
tanto magis displicet eis mũdus: ⁊ crescit desiderĩũ ⁊ amor
cęlestium. Unde Greg⁹. Mequitia reprobor̃ more triturę
electorum vitam quasi grana a paleis sepans premit ⁊ pur/
gat. Mali enī dum bonos affligunt: dum multa eis hic vio/
lenta ingerunt: festinare illos ad summa compellũt. Quod fi/
guratum fuit Exo.iij. et. iiij. vbi legitur q̃ tunc primo mis/
sus est moyses ad vocandũ ꝑplm israeliticũ de egypto: cum
iam pharao ad opprimendum eum duris operibus fuerat ex/
citatus: vt dum alius vocando traheret: alius opprimendo
impelleret. Uñ patet q̃ mũdus oppримit blandiẽdo: et iuuat
premendo: Et hęc ẽ causa q̃re dñs hic pmittit bonos affligi:
vt ad faciliores exitũ dũ amor ꝓuocat/cruciat⁹ mũdi ꝑpellat.
Has oppssiões q̃s hic patiunt electi ꝓsequit heliu/ dicens:

a Propter multitudinē calūniatoꝝ clamabūt/ ad dñz electi/oppſſi ab eis. b Et heiulabūt.i.clamāteſ plo/rabūt. c Propter vim brachij tyrānoꝝ.i.ꝑt vio/lentiā potentię tyrānoꝝ/ oppzimētiū ⁊ rapientiū bona eoꝝ. Calūniatores autē vocat oēs illos q̄ malis moꝛib⁹ ⁊ vitę re/probę exēpliſ aut pꝛa/uis ſermonibus bona nr̄a interioꝛa auferꝛ: vt ſunt hęretici ⁊ mali chriſtiani. Tyrannos dicit: q̄ bona exꝛioꝛa rapiūt. Illi nos iteꝛ⁹ ſpolār: iſti exteꝛi⁹ de/pꝛędank. Iſti amoꝛe rerū: illi odio virtutū ſęuire nō ceſſant. Iſti inuident qđ habem⁹: illi qđ viuim⁹. Iſti rapiūt exꝛioꝛa bona/quia placent: illi diſ/ſipant bona interioꝛa/quia diſplicent. Quātū aūt diſtat moꝛum vita a rerum ſubſtantia: tanto grauioꝛ eſt calumniatoꝛ q̄ male viuendo vel falſa docendo vim infert fidei vel moꝛib⁹: q̄z tyrannus qui rapiendo damna ingerit rebus: Verba ſunt Gręgl. Sequitur. d Et non dixit ꝛc. Hic de puſilla/nimitate criminatur beatum iob: dicens eum fractum in tri/bulatione. Et hoc eſt: Et non dixit/ iob ſcilicet in tribula/tione deficiens: e Ubi eſt deus qui fecit me: id eſt nō attendit iuſticiā ei⁹ a quo fact⁹ eſt: quā ſi attenderet/non defi/ceret in tribulatione. Nam qui hominē qui non erat fecit: fa/ctum ſine gubernatione nō deſeꝛit: Et qui benigne hominez condidit: iniuſte cruciari nō ſinit. Unde Gręg⁹. Cum cauſaz noſtrę tribulationis tardiuſ inuenimus: iſta eſt concita ratio/vt cogitemus q̄ nihil iniuſte patiam̄. Et iterum non dixit: Ubi eſt deus: f Qui dedit carmina in nocte: id eſt in tribulatione lęticiam. Carmen enim in nocte/ eſt lętitia in tribulatione. q.d. heliu: neſciuit iob q̄ de⁹ in tribulatiōe dat lęticiam: et ideo fructus defecit. Mentit aūtē heliu: Job enī ſciens cętꝛa bona conferat tribulatio: dixit. ſ. vj. b. Quis det vt petitio mea veniat: ⁊ qđ expecto tribuat mihi de⁹: et q̄ cę/pit ipſe me conterat: ſoluat manū ſuam ⁊ ſuccidat me: et hęc mihi ſit ꝓſolatio: vt affligēs me doloꝛe nō parcat: Carmen i nocte habuit dauid qui dicebat: Tu es refugium meum a tri/bulatione quę circūdedit me: exultatio mea erue me a circū/dantibus me. Carmen in nocte pꝛędicabat paulus: Roma. xij. c. Spe gaudentes: in tribulatione patientes. Hoc idem pꝛędicat totius ſacrę ſcꝑturę ſeries. Qđ ſigtum eſt per libz̄ qui datus ē ezechieli: vbi erat ſcriptum: carmen/lamentatio/nes ⁊ vę. Eccłi. ij. d. Itē nō dixit iob: Ubi ē de⁹: g Qui docet nos ſuper iumenta terrę: ⁊ ſuper volucres cęli erudit nos: id eſt beſtialiter viuendo/ſe non cognouiſ/ſe q̄ de⁹ hoiez ſup iumēta terrę ⁊ volucres cęli et ratione ⁊ ſa/pientia dotat. q.d. ideo in aduerſis defecit iob: quia in pꝛo/ſperis beſtialiť vixit. Per iumēta/ intelligit voluptuoſos et luxurioſos. De quibus Joheł. j. d. Computruerūt iumenta in ſtercoꝛe ſuo. Per volucreſ/accipit curioſos: q̄ ſuperbe ſub/limia perſcrutank. De quibus dicitur Matth. viij. c. Vul/pes foueas habent: ⁊ volucres cęli nidos. Illi ergo beſtialiť viuendo deponunt ſe infra q̄z ſunt: iſti ſuperbe inquirendo ſe eleuāt vltra q̄z poſſunt. Illos ī infima deūcit voluptas car/nis: iſtos in ſuperioꝛa erigit libido curioſitatis. Illis dicitur: Pſ. 31. Nolite fieri ſicut equus ⁊ mulus/quibus non eſt intellectus: Iſtis dicitur Eccł. iij. c. Altioꝛa te ne quęſieꝛ: ⁊ foꝛtioꝛa te ne ſcrutatus fueris: ſed quę pꝛęcępit tibi deus/cogita illa ſem/per. Item illis dicitur Col. iij. a. Moꝛtificate membꝛa ve/ſtra quę ſunt ſuper terram: foꝛnicationez/ īmūdiciam/ libidi/nem/concupiſcentiā malam. Iſtis dicitur Col. ij. b. Nemo vos ſeducat ꝑ philoſophiā et inanem gloꝛiam. Docet ergo deus hominem ſuper iumenta terrę ⁊ volucres cęli: q̄ hoc qđ eſt/quo iumenta ⁊ volucres antecellit cognoſcit: nec eum carnis voluptas deūcit: nec curioſitas erigit. Vel alit: vt ꝑ iumenta/terreni homīes: ꝑ volucres cęli/dęmones intelli/

a cia tua. Propt̄ mltitudinez
b calūniatoꝝ clamabūt: ⁊ heiu
c labūt ꝑpter vim brachij ty/
d rannoꝝ. Et nō dixit: ubi ē
f de⁹ q̄ fec̄ me: q̄ dedit carmia i
g nocte: q̄i docet nos ſup iu/
mēta t̄rę: ⁊ ſup volucres cęli

h erudit nos. Ibi clamabūt/ ⁊
i nō exaudiet ꝑpter ſupbiā
k malo⁊. Mō eni frustra au/diet de⁹ ⁊ ōmipotēs ſingulo/rū cāusas intuebit. Etiaz cū
l dixerł: nō ꝓſiderat: iūdica/
m re coz̄ illo / ⁊ expecta eum.
n
o
p
q
r
s
t

gank. Sup iumenta igit deus virum ſanctū docet: q⁊ in hac vita nihil qđ pęterit ḡrit: Sicut faciunt homīes terreni: de quibus Phil. iij. d. Multi ambulant quos ſępe dicebam vo/bis: nunc autem ⁊ flens dico inimicos crucis chriſti: quoꝝ finis interitus: quoꝝ deus venter eſt: ⁊ gloria in confuſio/ne ipſoꝝ qui terre/na ſapiunt. Super vo/lucres cęli hominem/ erudit deus: cum om/nes inſidias dęmonū/ deꝑhēdit. Sicut pau/lus. ij. Cor. ij. c. Nō enim ignoꝛamus aſtu/tias eius: id eſt ſatha/nę: Dicit ergo: Qui docet nos ſup iu/menta terrę: ⁊ ſup volucres cęli erudit nos. Hoc inēz nō dixit iob: ſed pu/ſillanimitate victus tempoꝛe ꝓſperitatis terrena amauit: fal/lacias dęmonū ignoꝛauit: et ideo tempoꝛe aduerſitatis labe/factauit: Sequitur: b Ibi: id eſt in tribulatiōe: i Cla/mabunt/ iuſti ad dñm. k Et non exaudiet/ eos dñs: l Propter ſuperbiaz malozum/ oppzimentiū eos. Ac ſi diceret: reatus oppzimentiū audiri pꝛohibet clamoꝛem op/pꝛeſſoꝝ: Nō enim liberantur viſibilik iuſti: quia ſaluari in/uiſibilik non merentur iniuſti: Et cętꝛo magiſ modo iuſti affli/guntur: tanto amplius malozum nequitia ꝓſumatur: vt dicit Gręg⁹. Qđ fit iuſto dei iudicio. Unde dñs dixit ad abꝛaz Gen. xv. c. Scito p̄noſcens q̄ peregrinū futurum ſit ſemen tuum in terra non ſua: et ſubiįcient eos ſeruituti/ et affligent quadringentł annis: Ueruntn̄ gētem cui ſeruituri ſunt ego iu/dicabo: et poſt hęc egredienk cū magna ſuba: tu autē ibis ad patres tuos in pace ſepultus in ſenectute bona: Generatione autez quarta reuertenk huc. Et q̄ſi aliq̄s ḡreꝛet: et q̄re tantū erāt ſeruituri: Subdit dñs rōnē: Nec dū eni cōpletę ſūt ini/quitates amoꝛeoꝝ. Sciendum tn̄ eſt/q̄ dñs aliq̄n iuſtos eri/pit de tribulatione ꝑpter ſalutez inimicoꝝ: vt viſa virtute dei in liberatione ſuoꝝ: ꝓuertank inimici ad imitatiōē eoꝝ. Uñ Pſ. Propter inimicos meos eripe me. q.d. non ꝑpter me: ſed ꝑpter inimicos eripi peto de tribulatione temꝑali. Pſ. 58.
Aliquādo autem dñs non liberat iuſtos ꝑpter maliciam op/pꝛimentium: qui ſaluari non merenk. Unde Pſ. Cum vide/rit ſapiētes moꝛiētes/ſimul inſipiēs ⁊ ſtulk⁹ pibūt. q.d. inſipi/ens eo periculū moꝛtis ętern̄ę incurrit: quo iuſtū tempaliter moꝛi cernit. Nec eſt b pꝛo malo iuſtoꝝ/ſed pꝛo bono ſuo: q̄ dñs non exaudit eos. m Non enim frustra: id eſt faciliter et cito: n Audiet deus/ clamoꝛem ſuoꝝ. Pſ. 43.
o Et omnipotens/tn̄: p Singulozū/ oppreſſoꝝ. ſ. et oꝑimentiū: q Cauſas intuebitur/deus. Duo di/cit heliu. ſ. q̄ deus non frustra audit clamantē ad ſe: et tn̄ qđ clamans patitur reſpicit deus: et tn̄ exaudire diſſimulat. Se/pe enim clamoꝛ iuſtoꝝ/ eo pꝛoficit/ quo differt. Dñ Gręg⁹. Laboꝛ pꝛotrahit pugnę: vt creſcat coꝛona victoꝛię: Et quo vocē ęgri diſſimulat audire medic⁹: eo ęgritudinis finem p/ Pſ. 21.
curat. Unde Pſ. Clamabo per diem: ⁊ non exaudies: ⁊ no/cte ⁊ non ad inſipientiā mihi. q.d. non mihi ad inſipientiam pꝛoficit: q̄ die ac nocte clamantē non exaudis: Qđ to eni pl⁹ dñs iuſtum in tribulatione deſerit: tanto amplius ad ętern̄az ſapiaz erudit. Sz q⁊ nōnulli auxiliꝰ tarditate frangūtur: recte ſubdit: r Etiā cū dixerł/ o tu iob: vel qlibet ī tribulatiōe poſit⁹: s Nō cōſiderat/ de⁹ afflictos vt liberet: t Ju/dicare coz̄ illo/ merita tua: ⁊ bn̄ficia dei diligenk ⁊ fidelik ꝓferēdo. v Et expecta eū. q.d. cū idcirco de⁹ cāz afflictoꝝ ꝓſiderare ñ credik: q⁊ tarde miſerek: debet afflict⁹ ſoliū coꝛdis aſcēdere: ⁊ ibi coz̄ deo ſeipm iudicare/recolēdo mala q̄ fecit: ⁊ bona q̄ a deo accępit: et ſic ꝓſolatiōe tāto⁊ munerū roboꝛa tus: ſecur⁹ pōt expectare quē videt ſibi tam ꝑpitū eſſe. De hoc dicit Pꝛouer. xx. c. Expecta dñz: ⁊ liberabit te. Et Aba/cuck. ij. a. Si moꝛā fecerit: expecta eū: q⁊ veniēs veniet ⁊ nō tardabit. Pſ. Expectans expectaui dñm: et intendit mihi. Pſ.

a Nūc enī nō infert/dñs/furozez suū/sup oppzessozes bonoz. b Nec vlciscitur scelus/eoz: valde.i.sufficienti pēna in pñti: qz et si qua punit hic dñs: plura tñ reseruat.q.d.iustū/dum affligit/oportet expectare: Dñs enī diu tolerat oppzessozes/dans tp̄us ad pēnitentiā: et furozem suū nūc sup eos effundere dissimulat/quē effundendum in futuro sine fine refuat: Electozū autē est hic flagella recipere/quib⁹ seruatur gaudiū de ēterna hēreditate. Unde Heb.xij. b.Quē diligit dñs castigat:flagellat autem oēm filiū quē recipit. Prouer.iij.b.Quem diligit dñs corripit:z q̄si pater ī filio cōplacet sibi. Unde Apoc. iij.d.Ego q̄s amo arguo z castigo. Vali ꝑo q̄sto diuti⁹ sine vltiōe relinquūt:tanto grauiora cōmittūt. Unde Eccs.viij.b. Eteni qz non ꝑfert cito cōtra malos sentētia:absq; timoze vllo filij hominū perpetrant mala. Unde q eis parcit hic:potius est ira dei q̄ misericordia. Prouer.xiij.d.Qui parcit virge/odit filiū. Uel aliter: Nūc enim non infert tē.q.d.iustum/ dum affligitur/ oportet expectare dñm : quia etsi hic virga q̄si iratus ꝓcutiat:non tñ effundit furoꝛē suū:id est non penit⁹ ꝓterit: Sed sicut dicit Greg⁹: ira iudicij a nostra hic corzeptione inchoat: vt in reprobozū dānatiōe ꝓficiat. Unde.i. Pet.iiij.d. Qm̄ tēpus est vt incipiat iudiciū a domo dei: Si aūt p̄mū a nob: q̄s finis eoz q̄ non credūt dei euāgelio? Sequit. c Ergo iob frustra aperuit os suū:et absq; scia verba multiplicat. Hoc infert heliu ex magna arrogātia:qua credit se mira dixisse. Hec autem inferens/beatum iob z multa dixisse et nihil scisse asserit: et ipse loquax/ō vitio loq̄citat⁹ iob accusat. Hoc enī ꝓpriū est arrogātiū vt z pauca credant quę ipsi multa dixerint:z multa estimēt quę ipsis pauca dicunt: Qui enī sua semp dicere volunt: aliena audire non possunt.

d Adens q̄z heliu hec locut⁹ est. Loquente heliu/tacuit iob.Sed heliu ex verbis q̄b⁹ sup rūderat amicī suis/causam inuectiōis accipiēs: vt sibi silētiū iob lat⁹ faceret:et ipe liber⁹ multa loqui posset:ipsum de multiplicitate vboz reꝑhendit. Unde et moz initia ꝓlixe locutiōis inchoat:dicēs: Addēs q̄z heliu hec locut⁹ est: Sustine me paululū: et indicabo tibi/quę ī coꝛde meo sūt . Multa tam dixerat heliu/z tñ adhuc sustineri paululū postulat: qz omīs arrogās graue dānū estimat: vt dic Greg⁹:si doctrinā suā loq̄ndi breuitate cōstringat. Tāto enī se credit doctiozē oīdere:q̄sto se potuerit loq̄citat⁹ multiplicitate apire. Eccī.xxj.c.Cōpedes in pedibus:doctrina stulto:z q̄si vincula manuū sup manū dextrā. Sed qz arrogās sepe sentit sibi reuerētiā silētij nō deferri : ō deo loquit⁹ et sub ꝓtextu illius silentiū sibi fieri q̄rit : et tñ se potius ostendere q̄s factū illius ꝓdicare intendit. Unde heliu addit: e Adhuc enī habeo qō ꝓ deo loq̄r. q.d. et si non ꝓ me:tñ ꝓpter deū quē pzedico debeo audiri . Uel qz sancti doctozes crebzo repetūt:si q̄ obscur⁹ dixerūt/vt audiozib⁹ manifesta fiāt. Plerūq; appetūt h̄ arrogantes imitari: et insolenē replicant quę dixerūt: non vt doceant:sed vt ipsi eloquētes appareāt. Unde heliu/ait: f Repetā sciaz meam.i.doctrinam meam:a principio. Sed quia ex tumoze cozdis dixerat:repetaz scient iā meā/q̄si singularē:ne ꝓpenderetur arrogātia eius:subdit: g Et opatozē meū.i. deū: h Probabo iustū/ contra iob: qui ꝓquerit se frustra flagellari ab eo. Hec ē calliditas arrogātiū/ ꝓ iusticia dei se loqui iactant: vt q̄cq̄d arroganē affluūt/excuset. Et vere ꝓbabo qō dixi: i Uere enim: Uel/veri/absq; mendacio sermones mei/supple sunt:quos. s. dixi/z quos dicam.

k Et perfecta scientia/mea l Probabitur tibi: o tu iob. Laudat seipsum heliu satis impudenē: Cōtra illud Prouerb.xxvij.a. Laudet te alien⁹/z non os tuū: extrane⁹/ et non labia tua. Hoc autez facit heliu securi⁹: quia z iusti cō sueuerūt sepe laudare bona quę dicunt: non qō laudari appetant: sed vt auditozes attētiozes reddāt. Unī ij.Corinth.vj.c.cum paulus multa z mira dixisset corinthijs/adiunxit: Os nostz patet ad vos o corinthij: coz nostrū dilatatum est. Probatur⁹ igitur heliu deum iustū:subdit: m Deus potentes non abijcit cum z ipse sit potens. Ptās enī bona est. Roma. xij.a. Non est potestas nisi a deo. Sūt tñ ptāti admixta multa noxia. Unī Greg⁹. Quędam ex se noxia sunt: vt pctā z flagitia: Quędā ex adiacentibus: vt ꝓfugium ex cura sęculi. j. Cor. vij. f. Qui sine vxore est: sollicitus est quę domini sunt: quō placeat deo : Qui autē cū vxoze est:sollicit⁹ ē quę sunt mūdi: quō placeat vxori/ z diuisus ē. Itez potestas bona ē in se/sed noxia ex elatione/q̄ sepe comitat . Eo enī ipso q̄ ceteris ꝑeminet quis/ elatione cogitatiōis intumescit:z subditos despicit/quos equales nature ozdine non agnoscit:cunctis se estimat amplius sapere/quib⁹ videt se amplius posse : in quo similis efficitur lucifero:de quo scriptum ē:Omne sublime videt:ipse ē rex super vniuersos filios superbię. j. xlj.d. Dimōi potentes abijcit et execratur de⁹. Sap. vj.a. Potētes potenē tozmēta patienē.Sz sūt alij/ q̄.s. fastigiū potētię alienis vtilitatib⁹ intēti/ nō ꝓprijs laudib⁹ elati administrāt:q̄ ꝓdesse appetūt/ non ꝓesse. Qualis fuit q̄ dicebat: Dñe non ē exaltatū coꝛ meū tē. Neq; ābulaui ī magnis tē. Talis fuit z petr⁹ :q̄ cū a cornelio veneraret/dixit: Surge z ego ipe hō sū: sicut z tu. Actī.x.d. De his dicit Greg⁹: Sūmus locus bñ regitur:cū is q̄ ēst/ vtilis pot⁹ q̄ frib⁹ dñat. Qui potētes vix inueniri possunt: Subtilissima nāq; ars viuēdi est: culmē tenere z gloriam rependere: esse q̄dē in potētia/z potētē se esse nescire:ad largiendā bona potētē se cognoscere: ad repēdēda noxia q̄cq̄d potēter valet ignozare: Et de talib⁹ dic heliu: Deus potētes nō abijcit/a se:cū z ipse sit potēs/seipo . Idē enī ē deo esse qō posse:z essentia qō potētia. Sed hoī dat de⁹ potētiā: q̄ quidē iusta ē/s elatio mala: Unī subdit: n Sed nō saluat ipios.i.elatos potētes destruit:iam p cōminationē/ in futuro p̄dēnationē. o Et iudiciū paupib⁹ tribuet.i. hūiles liberos reddet. Uel certe/ iudiciū paupib⁹ tribuet: qz hi q̄ nunc neq; oppzimūt/ sup oppssozes suos iudices erūt. Matth.xix.d. Amē dico vob:vos q̄ secuti estī me/ī regeneratiōe cū sederit fil⁹ hois ī sede maiestat⁹ sue:sedebitis z vos sup sedes.xij.iudicātes.xij.trib⁹ isrl. Esa.xiij.a. Erūt capientes eos q̄ se cepant:z subijciēt exactozes suos. Malach. vlt⁹.a. Egrediemi z saliet⁹ sic vitul⁹ d armēto:z calcabit⁹ ipios cū fuerit cinis sub plāta pedū vzoz:ī die q̄ ego facio/dic dñs exercituū. p Et nō auferet dñs a iusto oculos suos: q̄s abstulisse h̄ credit: qz ab iust⁹ sine vindicta lacerat : Sed vt dic Greg⁹:dñs famulos suos tūc magis respicit:cū iniuste eos neq̄tia ꝓsequit⁹ affligit. Videns enī dñs q̄d h̄ humilit tolerāt/iā ꝓuidet q̄d illic eis misericozdit recōpenset. Unde sequit: q Et reges ī solio mētis collocat i ꝑpetuū. Reges vocat heliu oēs illos q̄ tēptationū meritb⁹ bn ꝑesse nouerūt : qui mō luxurię appetitū refrenāt:mō estū auaricię temperāt/ mō gliaz elatiōis iclināt:mō suggestiōes liuoris obzuūt: mō ignē furoris extinguūt: Hos collocat dñs ī solio iudicij mētis . De q̄ Prouer.xx.b. Rex q̄ sedet ī solio iudicij/ intuitu suo dissipat oē malū. Qui ī h̄ solio digne sederit/ sine dubio sublimabit⁹ ad

Alt. vert.

Alt. tranfert

Ps. 130.

ſoliũ ẽtnę retributiõis. Uñ Apoc.iij.d. Qui vicerit/dabo ei ſedere i thzono meo: ſic̃ t ego vici t ſedi cũ pr̃e meo i thzono ei⁹. Ut reges i ſolio collocat dñs: qz hoſ q mõ bñ ſe regũt/iudicet ſeꝛ. Diox efficiet i die iudicij. Quattuoꝛ enī erũt oꝛdines hominũ tũc: ſic dic̃ Gzegoꝛ. Alij nãq iudicãt t peũt: alij ñ iudicant t peũt: alij iudicant t regnãt: alij t ñ iudicãt t regnãt. Uerbi gr̃a: Judicãt t pereũt: ſic illi q fidẽ habuerũt/ſ nõ opa: qb⁹ Alt Reuelabit dicet: Eſuriui: t ñ dediſtj mihi manducare ꝛc. Ubi ſeqt: Diſcedite a me maledicti i ignem ẽternũ: qui paratus eſt diabolo et angelis eius: Matth.xxv. d. Alij non iudicantur t pereunt: qui nunq̃ fidem habuerũt: De quibus Pſ. Pſ. 1. Non reſurgẽt impij in iudicio: id eſt vt iudicẽt vel iudicent. Job.xij.c. Qui non credit: iam iudicat⁹ eſt. Roma.ij.b. Qui ſine lege peccauerũt: ſine lege peribũt. Alii legaliꝛ pereũt: qz ſub lege poſiti peccauerũt: iſtis i pditione nihil de lege dict: qz nil legis habere conati ſunt. Jtez iudicant t regnãt: qui ſ. p̃cepta dñi ſeruauerũt/t maculas vitę lachrymis t elemoſynis terſerũt. Quib⁹ dicet: Eſuriui: t dediſtis mihi mãducare. Quib⁹ pmiſit dñs: Uenite bñdicti patris mei: pcipite regnũ vobis paratũ a ꝓſtitutione mũdi: Matth.xxv.c. Item non iudicant t regnãt: qui p̃ceptis ꝓlia addiderũt: qui nudi nudũ chriſtũ ſecuti ſunt. Quibus dñs dicit: Amẽ dico vob: q vos q ſecuti eſtis me ꝛc. Matth.xix.d. De quibus etiam Pꝛouer.vlt.c. Mobilis in poꝛt⁹ vir eius/qñ ſederit cũ ſenatoꝛib⁹ terrę. Hi recte ſub generali iudicio nõ tenent: qz p̃cepta generalia bñ viuẽdo trãſcẽderũt: Et de his hic recte dꝛ: Reges terrę i ſolio collocat. Quia ꝯo addit/in ꝑpetuũ/apte oſtendit q nõ de terreni regni ſolio intelligit: ſed de ẽtno. Uñ bñ ſubdit: a Et illic erigunt: qz hic humiliati fuerũt: vt patet Luc.xviij.c. b Et ſi fuerint in catenis/boni reges: de q̃bus dictũ eſt: c Et vinciant funib⁹ pauptat⁹: Tũc/ d Indicabit eis/ dñs e Opera eoꝝ et ſcelera eoꝝ/ q̃ fecerũt ante. f Quia violẽti fuerũt: id ẽ mali ſibi t alijs violentiã faciẽtes. Per catenas intelligit heliu retinacula p̃ſentis pegrinatiõis: q̃bus ligat⁹ erat paul⁹ cum dicebat: Deſideriũ hñs diſſolui t eſſe cũ chriſto: Phil. j.d. Jtẽ Roma.vij.d. Infelix ego hõ ꝛc. Per funes paupertatis/intelligit trialis vitę miſerias. De quib⁹ Oſee.xj.b. In funiculis adã t in vinculis charitat⁹ trahã te. Uis funib⁹ paupertatis vinctũ ſe cernebat paulus: qñ intuẽt veras diuitias/ dicebat: Ut ſciatis q̃ ſit ſpes vocationis eius: q̃ diuitię glorię hęreditat⁹ eius in ſanct⁹: Eph̃.j.d. g Reuelauit q̃z dñs aurem eoꝝ. i. intellectũ cognitionis eis aperuit.

b Ut coꝛripiat/eos. Cũ enī ſupnam gloriã magis amãdo cognoſcim⁹: tunc mala q̃ egim⁹ grauiora fuiſſe ſentimus. Gzeg⁹. Reuelata aure vnuſq̃ſq; coꝛripit: qñ intrinſecus ẽternoꝝ bonoꝝ deſideriũ pcipit: et q̃ mala extrinſecus ꝑpetrauit agnoſcit. i Et loquetur/dñs p flagella exteri⁹/ vel interius p inſpirationẽ. k Ut reuertant ab iniq̃tate. Sępe enī flagella retrahũt: q̃s p̃mia nõ iuuãt. Uñ Pſ. Jn chamo t freno maxillas eoꝝ ꝓſtrinxe: q nõ approximãt ad te. Sz ſi flagella deſpiciũt: ꝓſtat q grauiꝰ peccãt. Uñ ſeqt: l Si audierint/ ẽba domini/quibus vocat interius t exterius. m Et obſeruauerint/ faciẽdo. n Cõplebunt dies ſuos in bono/ope.ſ. o Et ãnos ſuos in gloria/ẽterna.q.d. ſi verbis dñi obedierint. i. flagellis t inſpiratiõib⁹ q̃ bus loquit nob: curſum p̃ſent⁹ vitę pficiẽt in recto ope: et cõſummationez ſuã in fęlici retributiõe. Joh̃.v.d. Uenit hora t nũc eſt: qñ mortui audiẽt vocẽ filij dei: et q audierint viuent. p Si aũt nõ audierint/.i. obedire verbis ei⁹ noluerint: q Trãſibũt/in ignẽ ẽtnũ: r Per gladiũ/iudicialis ſniẽ: vel p̃ſent⁹ pęne: Multi enī ex ẽbere q̃ debeant coꝛrigi/deteꝛioꝛes exiſtũt: qz pulſati doloꝛib⁹ aut ꝓtinacia/duꝛioꝛes fiũt: aut q̃ peius ẽ/in murmuꝛ⁹ vel blaſphemię exaſpationẽ ꝓſiliũt. De q̃b⁹ Miere.v.a. Percuſſiſti eos et nõ doluerũt: attriuiſti eos t renuerũt accipe diſciplinã: iduraueruꝛ facies ſuas ſuppetrã t noluerũt reuerti. s Et ꝓſument in ſtulticia/ erroꝛis ſui q̃ coꝛrigi h̃ ad flagella domini nolunt. Gzeg⁹. Fatuitas ſtulticię ẽ: q̃ ſic illos inicitas obligat vt a culpa eoꝝ nec pęna compeſcat. De vtrisq̃.i. bis q̃ voce dñi audiunt/ t bis q̃ audire nolũt dꝛ Eſa.j.e. Si volueritꝭ et audieritis me: bona terrę comedetis: q̃ ſi nolueritis t me ad iracũdiã ꝓuocaueritꝭ: gladius deuoꝛabit vos. Qui autẽ ſint q̃ ꝓuocant deũ/oñdit heliu. t Simulatoꝛes t callidi.i. hypocritę aſtuti. v Pꝛouocãt iraz dei/ſimulata q̃ſtate. Pꝛouer.xj.b. Simulatoꝛ oꝛe decipit amicũ ſuũ: iuſti aũt libabunt ſcia. Et apte dic̃: Sumlatoꝛes et callidi ꝓuocãt irã dei: nõ ſimulatoꝛes tm̃: qz hypocritę niſi ingenio calleãt: q̃ videri appetũt/ꝓgrue ſimlare ñ pñt. Jta dic̃ Gzeg⁹. Oportet enī eũ q talis ẽ/duo hꝛe: vt.ſ. callide nouerit oſtẽtare q̃ ñ eſt/t occultare q̃ ẽ: et ꝓa mala ꝓmere/falſa bona monſtrare. Sz ne talis appareat/ſepe oportet eũ ſimulate gloriã declinare: vt fugiẽdo cõprehẽdat q̃ nõ põt ſeq̃ndo. Et nota q̃ non dic̃ ſimulatores t callidi merenꝭ irã dei. i. vindictã: ſ ꝓuocãt irã dei. Irã q̃ppe dei põt q̃s mereri neſciẽs: ꝓuocare ꝓo irã dei/ẽ mãdatꝭ ei⁹ ſcienꝭ ꝓtraire: ſcire bonũ ſ deſpicere: facere poſſe t nolle. Jta dic̃ Gzeg⁹. Hi ſimulatoꝛes ꝓpetratiõe nequitię intriſec⁹ tenebꝛeſcũt: t oſtẽtatiõe iuſtitię ſuꝑficieten⁹ dealbant: ſicut teſta vel paries luteus. Uñ Actꝭ. xxiij.a. dixit paulus ꝓncipi ſacerdotũ: Percutiat te de⁹ paries dealbate. Et Matth.xxiij.c. Uę vob ſcribę t phariſei hypocritę: qui ſimiles eſtis ſepulchꝛis dealbatis: q̃ a foꝛis pareũt hoib⁹ ſpecioſa: intus ꝯo plena ſũt oſſib⁹ moꝛtuoꝝ t omi ſpurcitia: Sic t vos a foꝛis q̃dem paretis hoibus iuſti: intus autez pleni eſtis hypocriſi t iniq̃tate. Sunt autẽ quattuoꝛ partes hypocriſis. Una eſt ſimulatio falſi boni. Secunda diſſimulatio veri mali. Tertia/iactantia apti boni. Quarta/excuſatio aperti mali. Unde recte ſigꝛtur per tertiam beſtiã quã vidit Daniel.vij.b. Poſt hęc inq̃t aſpiciebã: et ecce alia q̃ſi pardus: t alas habebat quaſi auis q̃ttuoꝛ ſup ſe: et q̃ttuoꝛ capita erant in beſtia. Quattuoꝛ alę/ ſũt q̃ttuoꝛ dictę ſpecies ſimulatiõis. Quattuoꝛ capita/ſunt q̃dripartita intentio hypocritarũ. Oĩ enī hypocrita intẽdit/aut diuitias/aut delitias/aut honoꝛes/aut gl̃az hominũ. Quid ꝯo in fine ſequaꝭ hypocritas/adiungit heliu. x Necꝫ clamabũt/p veram ꝓfeſſionẽ. y Cũ vincti fuerint/ vinculis flagelloꝝ dñi. Flagella enī dñi vincula dicunt: qz ligãt nos/ne libere ad pcã effluam⁹. Uñ Gzeg⁹. Liberi ſum⁹: cũ nulla coꝛrectiõe caſtigam̃. Uincim̃ autẽ: cũ flagello pcuſſiõis aſtringim̃. Vincti ꝯo tanto altꝰ clamam⁹: q̃to in pcuſſiõe poſiti pcã nr̃a veraci⁹ ꝓfitemur. Apud aures q̃p pe dei/vox valida ẽ deuota ꝓfeſſio. Sz hypocritę etiã aciter flagellati/fateri ſe pcãtoꝛes refugiũt: quia ſcit⁹ p̃ius opinione oĩuz ferebanꝭ. Et q̃uis ſe duci ad ẽtna ſupplicia nõ ignoꝛent: tñ tales cupiũt apud hũana iudicia remanere: q̃les ſe ſtudurãt ſp oñidere. Uerba ſũt Gzegoꝛ. Uel iõ nõ ꝓfitet hypocrita ſe pcãtoꝛẽ eẽ cũ pcutiꝭ a dño: qz putat ſe eẽ talẽ: q̃li⁹ doꝛ ab hoibus: iuſto dei iudicio deceptꝰ intꝛus: qz alios foꝛ⁹ fallit: vt dic̃ Gzeg⁹. z Moꝛiet⁹ i tẽpeſtate: q̃ ſubito t cũ tumultu venit. a Alia eoꝝ/q̃ hũanę laudis peſſima trãquillitate ꝛeꝛanit. Hiere.xxiij.d. Tẽpeſtaꝭ erũpẽs ſup caput impioꝝ veniet. Gzeg⁹. Simlatoꝛes dũ ãplectũt in laude q̃ ñ ſũt: repẽte in baꝭ. Hiere.xxiij.d. Tẽpeſtaꝭ erũpẽs ſup caput impioꝝ veniet. Gzeg⁹. Simlatoꝛes dũ ãplectũt in laude q̃ ñ ſũt: repẽte in ueniũt i vltiõe q̃ ſunt: b Et vita eoꝝ. i. hypocritarum.

a Inter effeminatos/moziek:qz nō viriliter viuit quē laus
Pō.30. humana cozrupit. Uñ electi ōz p Pō. Viriliē agite ⁊ pfortek
coz vīm. Bzegᵒ. Arrogātes hūanis laudibᵘ mollia cozda p/
stituūt: qz suis amatoribᵘ cozrumpunt. Matth.xj.a. Quid
existi ī deserū videre: Hoiez mollibᵘ vestitū: Ecce q̄ mollibᵘ
vestiūt in domibᵘ re/
gū sūt. b Eripiet
⁊c. Dicto ō dānatio/
ne reprobox q̄ h affli
gūt paupes: subiūgit
heliu ō ereptiōe pau/
Alt. ⁊ bñtis perū.i. hūiliū/dicēs:
C Eripiet deᵒ. s. c
Pauperz spū.i.hūi/
lē. d De āgustia
sua/ quaz h patitur.
Bzegᵒ. Tūc paup ō
āgustia eripit: cū hu/
milq̄z ō afflictiōe suę pegriatiōis liberat: qō ē ī morte. Pro
uer.xj.b. Justᵘ ō āgustia libat ē/⁊ tradet impiᵘ p eo. Et cō/
grue ōz ō āgustia sua.i. vtili sibi. Assidue enī h affligit: vt ad
reqrendū alibi remediū verę psolatiōis puocet. Uñ sequit:
e Et revelabit/deᵒ. f In tribulatiōe/p̄senti: g Au
rē.i.intelligētiā. h Eius.i.paupis: quaz pspitas claudit.
Prouer.j.d. Auersio puulox interficiet eos: ⁊ pspitas stultox
pdet eos. Bzegᵒ. Aurē in tribulatiōe revelare/ē auditū cozdis
plagl ꝓberū apire. Esa.xxviij.e. Sola vexatio trāmō dabit
ītellectū auditui. Seqt. i Pgit saluabit te/dñs o tu Iob.
k De oze āgusto latissime. i.a pctō mortali: qō ōz os
angustū: nō q̄n facilis sit ingressus: ⁊ qz difficilis ē egressus.
Esa.v.d. Dilatauit infernᵘ aīam suam/ ⁊ aperuit os suū absq̄
vllo termīo. Hoc dic heliu: qz p culpa Iob flagellatum credi/
dit: Et q̄ cū validioribᵘ plagl vidit affici: eo deterioribᵘ iniq̄/
tatibᵘ credidit pzeguari: ⁊ iō in os āgustū putauit cecidisse: de
q̄ dñs saluat latissime: cū ad latitudinē charitatl ⁊ libtatē bo/
Pō.30. ni opis adducit. Sic se saluatū nouerat Pō. cū diceret: Sal/
uasti ō necessitatibᵘ aīam meā: nec pclusisti me ī mānibᵘ inimi/
ci: statuisti ī loco spacioso pedes meos. Ibi Bzegᵒ. In loco
spacioso pedes stabiliti sūt: qñ ad pgruētia bona tēdimus: ⁊
nulla difficultate ppedim. l Et ñ bñte fūdamētū sub/
ter se.i. ius sbsistēdi. Prophetū pctūm q̄dē sine subā ē/ ⁊ ī natu
ra boni coalescit. Bzegᵒ. Oē pctūm fūdamētū nō hz: qz nō ex
ppria natura subsistit. Al/nō bñte fūdamētū.i. fūdū. Et
ōz pctūm nō hre fūdū ppt īmēsā vozaginē inferni: ad quā duc
pctūm. Vel pctūm fūdamētū nō hz: qz sp ad deteriora demer/
git. Mā sic q̄ in puteū mergit / tenet fundo putei: ita aīa se/
mel lapsa in aliq̄ pctō: si ibi staret pcēta illo pctō: q̄si in q̄das
fundo mersa psisteret: sed dū pctō in qō labit nō pōt esse cō/
tenta: sed q̄tidie de vno ī aliud deūcit/ q̄si in puteo q̄ cecidit/
fundū nō inuenit q̄ retineat. Bzegᵒ. Esset fundᵘ putei/si fuis/
set mensura pcti. Prouerb.xviij.a. Impius cum venerit in
pfundū pctōz/ptēnit. Talis nāq̄ redire dissimulat: quia sibi
posse misereri desperat/vt dic Bzegᵒ. Sz cum despat/puteo
suo fūdum subtrahit: ne vbi retineri possit iueniat. Breuit q̄
qōlibet pctūm mortale ōz os inferni: ⁊ pctūm psuetudis vl de/
spatiōis ōz os āgustū: A q̄ cū liberat/ō oze āgusto saluat la/
tissime. i. latissima pietate: Ibi enī est latissima misēdia dei: ⁊
tūc ppie ōz deus multū misericoz/qñ a tali pctō liberat.
m Reges aūt ⁊c. Dictū ē sup ♣ vñs paupez de āgustia
sua libat: ⁊ etiā in tribulatiōe intelligētiā p̄stat: Plus etiā facē
dñs: qz post āgustiā tribulatiōis/ redem internā ⁊ eternaz dat.
Uñ heliu in brō Iob tpalia ꝓbera volēs psolari/ēternox retribu
tiōe: qō ei debebat ex meritl q̄si ex seipo gratuito ppmittit di/
cens: Reges aūt mense tuę. i. refectio satietatis internę:
n Erit plena pinguedie. i. eternę voluptatis delectatione.
Pō.64. Uñ Pō. Pinguescet speciosa deserti. Huiᵘ mēse epulas desi
Pō.16. derabat ppha cū dixit: Satiabor cū apparuerit gl̄ia tua. Hu
Pō.41. ius etiā mēse poculū sitiebat cum dixit: Sitiuit aīa mea ad
deū fontē viuū/qñ veniā ⁊ appebo añ faciē dei. o Causa
tua q̄si impij iudicata ē. i. tu q̄si impiᵘ flagellatᵘ es. Bzegᵒ.

abcdefghiklm inter effeminatos. Eripiet pauperes ō ag̃ustia sua: ⁊ reuelabit in tribulatiōe aurē eī. Igitur saluabit te ō ōre ag̃usto latissime ⁊ nō t bñte fundamētū subt se. Reges aūt mēse tue erit plena pingue/dine. Causa tua q̄si impij iudicata ē: causā iudiciūq̄ re/cipies. Nō te ergo superet ira vt aliquem opprimas: nec multitudo † donoruz in/clinet te. Bepone magnitudinem tuam absq̄ tribula/tione: et oēs robustos fo/rtitudine. Ne ptrahas noctē:

Causa iustoz iusticia ē p q̄ certāt: q̄ q̄si impij cā iudicat: qz hic paterno flagello fatigat. Eccs. viij.c. Sūt iusti qbᵘ ma/la multa pueniūt/q̄si opa egerint impioz. p Causaz iu/diciūq̄ recipies. i. iustā retributionē: qz iusti q̄sto magl b iudicant: tāto potēs tūc oīa iudicabūt. q Nō te q̄ su/pet ira/ō ecty coz/rigerl. r Ut aliquē oppzimas/violētia. s Nec mltitudo donoruz inclinet te/a recto iudicio: qō Alt. locorum freq̄nt accidit. Unde Deut.xvj.d. Nō ac/cipies psonā nec mu/nera: qz munera exce/cant oculos sapiētū: et mutāt verba iusto/rū. Idē Exo.xxiij.a. Item Eccj.xx.d. Exenia ⁊ dona excecāt oculos iudicū/q̄si mutus in ore canis. Item.ē.xv.d. Ignis deuorabit tabna/cula eoz qui libenē munera accipiūt. Uel sm antiquos codi/ces: vt dicit Bzegᵒ: Nec multitudo locoz/per quę vagatur homo ī cogitatiōibᵘ. Et notat hic mos ⁊ modus arrogātiū: Modo heliu psolatiōis verba dicebat pauloante: nūc subi/to ad asperā increpationē ppsilit: Talis enī est mos arrogāti/um. Uñ Bzegᵒ. Arrogātes cū ad aliq̄ ꝓba psolatiōis descē/dunt: statim viluisse se estimāt/⁊ p increpatiōis tumidę aspe/ritatem quasi quoddaz sibi ingenium reformant: Aliena etiā magna despiciūt/⁊ sua parua admirant: de suis malis bona estimant: de alienis bonis male sentire nō cessant: et pondus bonę actiōis/vertūt in maculā criminis. Et benigni volētes apparere/ irę motuz reputant quicq̄d geritur censura disciplī ne: et a bonis rectoribᵘ opzimi iniuste estimant: quos cernūt inuitos a vitijs coerceri. Uñ heliu admonens beatum Iob/ ait: Nō te superet ira/vt aliquem opprimas. Et recte admo/net: quia vt dicit Bzegᵒ. qui aliena corrigit/prius videat ne ira superet. Eph.iij.f. Sol nō occidat super iracundiā ve/strā. Gal.vj.a. Frēs/si ꝓoccupatᵘ fuerit homo ī aliq̄ de. ⁊c. Hoc maxie conuenit pzelatis. Uñ per quēdam dicitur illis: Discite dura pati sola ē q̄ pterit hostē: Uirtuteq̄ regit pa/tientia sola triūphis. Militat innocuis ⁊ honeste psulit irę. Ubi aūt non habemᵒ: Nec multitudo donoz inclinet te: ve/teres codices: Nec mltitudo locoz inclinet te. i. multitudo su/peruacuarū cogitationū: quibus mens acquiescit. t De/pone magnitudinē tuam absq̄ tribulatione. i. pati/enter sustine te deponi / tū a magnitudie tua sine tribulatio/ne. v Et etiā depone omnes robustos fortitudie: id est amissionem robustoz um tuoz um patienter sustine.
x Ne protrahas noctē/tribulatiōis tuę: nimis dolēdo.

Ut ascendāt Mystice. Mystice exponit ō ecclesia: cui arrogātes subduct fo/rtib plati q̄s olim habuit: quasi psulētes illudunt / dicentes: t Depone magnitudinē tuā absq̄ tribulatiōe: et oēs ro. fo/z. q. d. ne pfidas te hre magnitudinē: qz mortuis pozib pīb /tā nō habes ō q̄rū vita glorier. Oēs enī robu/sti fortitudie fuer: q̄ tibi oli adhesert: qz viuēdo tenuert qō p̄dicādo docuert: nūc vo q̄ tibi p̄fidēt visiōe robusti sūt: ñ fo/rtitudie. Uñ ipleta ē pphetia Esa.iij.a. Dabo pueros p̄nci/pes coz: ⁊ effeminati dñabūt eis. Mu.ij. a. Locutusq̄ ē dñs ad moysen ⁊c. Ibi Glo. Sepe accidit vt q̄ humilē sensū ge/rit ⁊ frena sapit/excelsū sacerdotij gdū vel cathedrā doctoris obsideat: et q̄ spūalis ē ⁊ a terrēis tā lib vt oīa examīare possit ⁊ a nemine iudicari/inferiorl ordinē misterij teneat/ vel in plebis multitudine relinquat: Sz h ē legl ⁊ euangelij statuta ptemnere: ⁊ nihil sm ordinē gerere. Eccs. x.b. Est malū qō vidi sub sole: q̄si per errozem egrediens a facie p̄ncipis: posi/tum stultū in dignitate sublimi: ⁊ divites/sciētia ⁊ virtute/ sedere deoz sum: Vidi seruos in eqs/ ⁊ p̄ncipes q̄si seruos am/bulātes sup terrā. x Ne ptrahas noctem. q. d. obscu/ritate igr̄ātię tuę nō faciaſ vt i loco fortiū subroges infirmos.

a Ut ascēdāt populi p eis/ quos amisisti. b Caue ne declines ad iniq̃tatē/murmurādo per impatientiam ꝓtra deū. c Hanc enī cēpisti seq̃ post miseriā. Hoc falsū ē. Sz beliu incerta ⁊ ignota/ sicut certa ⁊ nota dānat: Nescit enim vtrum ex impatientia vel ex virtute dixerit iob: quę ab eo audiuit.

d Ecce enī deꝰ excelsus in fortitudine sua: ⁊ nullꝰ ei simil' in legislatoribus. i. ī ꝓphetis ⁊ p̄archis. Iere. x. a. Nō ē sibi similis tui dñe. q. d. beliu: expedit tibi o iob vt nō declines ad Vl. ⁊ potest iniq̃tatē: q; deus fortis est: ⁊ fortiter vindicat iniquos. Exo. xx. a. Ego sū deꝰ ęlotes ⁊c

a vt ascēdāt ppli p eis. Cāue
ne declines ad iniquitatem.
c Hanc enim cępisti seq̃ post
d miseriam. Ecce deus excel-
sus in fortitudine sua: ⁊ nul-
lus ei similis in legislatori-
e bus. Quis poterit scrutari
f vias eius: aut quis ⁊audet
ei dicere: opaꝰ es iniq̃tatis:

Mystice Mystice autem ꝓphetat hic beliu de primo aduētu christi: vt dicit Greg⁹. Nec mirum si vir arrogans impletur spiritu prophetico: cum saul in numero ꝓphetarum fuerit. j. Regl. x. c. et. xix. d. Et balaā de eodem ꝓphetauit: Nume. xxiij. c. Oriet stella ex iacob: Et multi alij mali. Vñ Matth. vij. c. Multi dicēt ī illa die: Nōne ī noie tuo ꝓphetauim⁹: Quib⁹ tūc dicet dñs: Nō noui vos. Dic̄ g̃ beliu: Ecce deꝰ excelsus in fortitudie sua: ⁊ nullus ei similis i legislatorib⁹: q. d. christꝰ humil' videbit in infirmitate sua: ⁊ tm manet i fortitudie. Vñ. ij. Cor. xiij. a. Et si crucifix⁹ ē ex infirmitate: ⁊ viuit ex virtute dei. Huic nullꝰ similis fuit: q; hō fuit sine peccato omni: natꝰ sine dolore matris: filꝰ sine adoptiōe p̄tis.

e Quis poterit scrutari vias eius. i. iudicia q̃b⁹ hunc eligit/hūc reprobat/ hunc humiliat/ alū exaltat. q. d. nullus. Roma. xj. d. O altitudo diuitiarū ⁊c. f Aut ꝙs audet ei dicere: opaꝰ es iniq̃tatē: Ac si dicat: Cui⁹ actio pscrutari non pōt: quo pacto poterit reprehendi: Nemo enī bene iudicat q̃ ignorat: vt dic̄ Greg⁹. Deut. j. c. Audite illos ⁊c. Ibi Glo. Nemo iudicādꝰ ē/nisi auditꝰ. Job. vij. g. Munq̃d lex nr̄a iudicat quenq̃ / nisi ꝑius audierit ab ipso/ ⁊ cognouerit q̃d faciat: g Memēto q ignores opus eiꝰ. i. iudicia. h De quo. i. de cuius potētia: i Cecinerūt viri: id est angeli/ vel doctores ꝓfecti: nobis eius potentiā p̄dicantes: ⁊ tñ eius iudicia ignorant. Quis enī nouit de duob⁹ paruulis simil' nascentib⁹: cur vnus ad baptismi gratiā perueniat: alter autem moriat/ cū eum regenerās vnda perfundat:

Ps. 35. Nemo. Unde Ps. Judicia tua abyssus multa. Eccls. xj. b. Quō ignoras quę sit via spiritus/ ⁊ qua ratione cōpingant ossa ī ventre p̄gnātis: sic nescis opa dei qui fabricator est omnium. k Omnes homines vident eum: id est cognoscūt deum esse/fide ⁊ ratione. Unde Greg⁹. Omnis homo eo ipso q rationalis est conditus: debet ex ratione colligere eum qui se cōdidit/deū esse. Sed ne crederet q homines viderēt deū per speciem sicut est: ideo subdit: l Unusq̃sq intuet ꝓcul: Etiā iustus in hac vita qui non per speciem cernit/ sed ex sola operū suoꝝ admiratiōe quodā modo conspicit. Roma. j. c. Invisibilia dei p ea quę facta sunt a creatura mundi intellecta conspiciunt. Sap. xiij. b. A magnitudine speciei ⁊ a creaturę: cognoscibiliter poterit creator horū videri. Vali ꝙo ⁊ in hac vita ⁊ in futura procul intuent: quia solam humanitatē videntes/diuinitatis claritatez non videbūt. Unde miro modo reprobi longe fient ab eius visione quem conspicient. Sed cum minꝰ sint opera dei q̃ ipse: valde mirū est/q ipsum cernimus ⁊ opus eius ignoramus: Dictum est enim: Memento q ignores opus eius: Et statim subiungitur: Omnes homines vident eum. De hoc dicit Greg⁹: Agentem cernimus: sed in actione caligamus: id in rōne actionis: q; rationē q̃re ita sit nescimꝰ: q; videlicet cur q̃d fiat incertū ē: sed q̃s sit q̃ hęc faciat/certū est. Qz autē deꝰ ꝓcul videat: ostendit beliu cū subiūgit: m Ecce deus magn⁹ vincēs sciam nr̄am. Per b̄ q̃ dic̄/Ecce: innuit q videt. Vñ Greg⁹. Quia deꝰ vbiq̃ ꝑsens ē: cū de illo/ecce dr: etiā nō videntib⁹ adesse mōstrat. Per b̄ aūt q̃ dic̄/vincēs sciaz nr̄az: ostendit q ꝓcul videt. i. a longe. Nume. xxiij. c. Videbo eū/ & ñ mō intueboꝝ illū: & nō ꝓpe. Et ē argumētū q alicui reuelat sua dānatio. n Numer⁹ ānoꝝ ei⁹. i. ętnitas ei⁹. o Inestimabil': q; bo ętnitatez ñ pōt metiri. p Qui aufert stellas pluuię/ Vl. ⁊ cetera
uię: Ad lr̄az: ne mūdo pareant: et vocat B
stellas pluuię/ quas sequitur pluuia. q Et effūdit imbres ad instar gurgitum: Vl. ⁊ fluunt
id est copiole. r
Qui: scilicet imbres Vl. ꝙ fluunt
vt gurgites. s De nubibus fluunt:
ad litteram. t Quę. s. nubes. v Prętexerunt cūcta desuper. i. aerias partes: ita vt cuz in cęlum oculos attollimus/non ipsum cęlum sed nubes intuemur. Unde sequitur:

& Si voluerit

p Qui aufert stellas pluuię ⁊c. Duo sunt in ecclesia Mystice
dei genera iustorum. Unū bene viuentium tm̄: Aliud bene viuētiū ⁊ bñ docētiū siue recte: Sic ⁊ ī cęlo sunt duo genera stellarū. Alię q̃dē siccitatis: q̃r ortū nulla pluuia seq̃t. Alię sūt stellę pluuię: q̃ exortę arētē ęrā magnis imbrib⁹ ifūdūt. Simplices igit̄ bñ viuētes/stellę sūt: q; p exēplū bñ viuendi alios lucēt: sed nō pluuię: q; p doctrinā vel p̄dicationē pluere nesciunt. Qui ꝙo bñ viuūt ⁊ recte docēt/ stellę pluuię sunt. Stellę q̃dē: q; vitę meritis lucent. Pluuię: q; doctrinę ⁊ p̄dicatiōis pluuiā effūdūt. Tales fuerūt ꝓphetę: q q̃si astra in cęlo ecclesię positi/totā ecclesię ęraz pluuia doctrinę ⁊ p̄dicatiōis irrigauerūt. Quos cū dñs ab hac vita sumpsit: stellas pluuię abstulit: et adinstar gurgitum imbres effundit: quia eoꝝ vice apostolos misit: qui abundanti⁹ ī similitudinē gurgitis ecclesiā cōpluerūt. Dicit ergo: Qui aufert stellas pluuię. i. ꝓphetas ad secreta cęlestia ⁊ intima assūpsit. q Et effūdit imbres adinstar gurgitum: id est doctrinam apostolorum vberius ecclesiam irrigantē/emisit. Pōt etiam per stellas pluuię/ apli designari: de quib⁹ iudęx reprobatę dr: Prohibitę sunt stellę pluuiarū/et serotin⁹ imber non fuit: Iere. iij. b. Quos cū dñs solutis corpib⁹ ad cęlū assūpsit: q̃si a facie cęli stellas pluuię abscōdit: Sz ī morę gurgitū ibres fudit: q; per expositores sequētes/fluenta sapientię largiusq̃ patefecit: Nam q̃ apostoli breuiter dixerunt: isti diffusius exponendo auxerūt. Dicatur igitur: Qui aufert stellas pluuię: id est apostolos: Et effundit imbres ad instar gurgitū: id est expositores ꝑsequēter trāsmisit: r Qui de nubibus fluūt: quia expositores ex sanctis apostolis originē intelligentię receperunt: et apostoli quodāmodo a prophetis. Nubes enī aliquādo ꝓphetę: aliquādo apostoli: aliquādo homines mobiles dicuntur. Prophetę quidē: vt in Ps. Ps. 17.
Tenebrosa aqua in nubibus aeris. i. occulta ē sciētia in ꝓphetis. Apostoli q̃dem. Unde Esa. v. b. Mandabo nubib⁹ meis ne pluant super eam imbrem. Itez Esa. lx. b. Qui sunt isti q̃ vt nubes volāt: Hoies mobiles. Vñ Eccls. xj. b. Qui observat ventum: nunq̃ seminat: id est qui temptationes venturas metuit: coꝝ ad bona opera non ꝓponit: et qui considerat nubes: nunq̃ metet: id ē qui ante humanę mortalitatis terrorem trepidat: mercede ętnę retributiōis se priuat. t Quę scilicet nubes: idest prophetę ⁊ apostoli. v Prętexerūt cuncta desup: Ut quēadmodū cum oculos ad cęlum attollim⁹: nō ipsū cęlū/ & nubes intuem̄: ita intellectꝰ noster trāsire ad diuina non sinit/ nisi ꝑius p scriꝑ p̄cedētiū exēpla fortes meā. Verbi gra: Cupis deo placere per obedientiaz/ ⁊ regni hereditatē tibi acq̃rere: considera vestigia abrāā: et iuuat̄ ad b. Quid enī obedientiꝰ abrāā: q; ad ꝓmā vocem dñi cognatos reliq̃t ⁊ patriam: filium etiam vnigenitū nō timuit īmolare:

* Si ꝑ patientiā

a Si voluerit extendere nubes: p aera spargẽdo eas. b Quasi tentoriũ suũ: qz vltra nubes latet cęlũ/ vbi est sedes dei. c Et si voluerit fulgurare lumine suo desup: quid fiet? Ecce d Cardines q̃z. i. certe: e qui ad ar f ctos deꝛ hęc eñ: scz nubes z fulgura cũcta desup. Si vo luerit extendere nubes quasi tentoriũ suũ: z fulgurare lumine suo desup: cardines q̃z ma ris opiet. Deꝛ hęc eñ iudicat populos/ et dat escas multis mortalib⁹. g Judicat: id est ꝛet dñs: pplos.

b Et dat escas multis mortalib⁹: qz nubib⁹ et fulgurib⁹ irrigat z fęcũdat ꝛa/ vt escas pꝛo pferat. Or aũt dicit: multis mortalib⁹/ et nõ cũ/ Al. †cunctis Al. †in manib⁹ ctis: mysteriũ respicit: qz nõ omniũ est fides: nec oñs obediũt euã/ gelio: Roma. x. c. Et ideo dicit/ multis: qz quędã sunt aĩalia q̃ nõ viuũt ex nascen tibus terꝛe: vt est salamãdra/ q̃ viuit de igne: z allec ex aqua. i Immanib⁹. i. magnis tyrannis/ z potẽtibus/ z superbis. k Abscõdit/ dñs: l Lucẽ/ coꝛpalẽ vel spũalẽ/ excęcan/ do eos. i. nõ illuminãdo. Vel/ In manib⁹. i. ĩ opib⁹ suis: vt sint duę dictiões: abscondit/ dñs: lucẽ/ solis: faciendo eum occidere sub terra: vt penit⁹ nõ videat in hemispꝛio. m Et p̃cipit/ deus: n Ei. i. luci: o Ut rursus aduenĩat: supius ĩ nostro hemispꝛio. p Annũciat: scz de⁹. q De ea. i. luce. r Amico suo: cuilibet homini ꝓpter quẽ facta est. s Ut possessio eius sit. Unde et si nõ peccasset hõ: ipse sol z cętera luminaria cęli/ eẽnt obediẽtia hoi.

Mystice ✻ Si p patientiam vis placere deo: considera isaac: qui ligna poꝛtat/ z de hostia interrogat: ligak z nõ loquik: arę supponik nec reluctak. Itẽ si p laboꝛ tolerantiã vis placere deo: attẽde iacob: qui ꝓpinquus iure cognatiõis: lon go tm̃ tpe ꝓ habẽda rachel exercuit opa seruitutis. Item si p cõtinentiã vis place/ re deo: respice ioseph: q̃ ad desideriũ dominę petulantis iugo luxurię nõ potuit ꝑmi etiã captiu⁹. Itẽ si p mãsuetudinẽ vis placere: attende moysen: qui cõmissi sibi ꝓpli/ seditionẽ z mur/ mur tolerat: et tm̃ ꝓ ipsis dominũ trascentẽ rogat. Item si p constantiã vis placere: cõsidera iosue z caleph: qui ad explo/ randum missi/ nec ꝓceritatis magnitudine/ nec numerositatis multitudine exterriti/ nec socioꝝ segnitie/ vel ꝓpli clamoꝛe cõ/ moti: easdẽ gentes quas explozando nõ timuerũt/ ꝑliando ꝓ/ strauerũt. Item si p benignitatẽ animi vis placere: considera samuelẽ: qui de ꝑncipatu regendi ꝓpli electus/ successoꝛẽ hu/ militer requirit: inuentũ saulẽ in regẽ vngit/ ꝓ ipso ne amoue/ atur a regno/ rogat z luget: Uñ dictũ ẽ ei: Quousq̃ tu luges saul: cum ego abiecerim eũ: ĵ. Regũ. xvj. a. Item si p pieta/ tem z humilitatẽ vis placere: attende dauid: qui a rege repꝛo/ bo ꝓ victoꝛiꝝ cõtumelias suscipit: qui de manu hostili popu/ lũ israeliticũ foꝛtis eripit: z tamẽ q̃si debilis ne moziak fugit: Electum se diuino iudicio et ꝓsecutoꝛẽ suũ repꝛobatũ agno/ scit: et tamẽ eidem satisfactionis humilitate crebꝛo se subiẽcit. Quia q̃ in cũctis quę spũaliter appetimus: exemplis sancto/ rũ ꝓcedentiũ informamur: recte de his dixit heliu: Quę ꝑ/ texerũt cũcta desup: Mã moze nubiũ tegimur/ vita patꝝ extensa sup nos: vt ab eis infundamur z fęcũdemur: z cęlestia penetrare volẽtes/ ꝓ ipus facta coꝝ admirãdo cernamus: z post cęlestia ꝓ eos informati/ expiendo attingam⁹. a Si volu/ erit extendere nubes quasi tentoriũ suũ. i. ministris suis viam p̃dicationis aperire: z eos in mũdi latitudine circũ/ quaq̃ diffũdere. c Et si voluerit fulgurare lumie suo desup. i. p̃dicatoꝛes suos virtute superna miracula facere ad mentes hominũ illustrandas. Si hęc voluerit dñs facere: d Cardines q̃z maris opiet: vel apiet: id est extremos mũdi terminos in diuinũ amoꝛẽ cõuertit. f Deꝛ hęc. i. guttas nubiũ z fulgura miraculoꝛũ: g Judicat popu/ los: id est terrendo ad pęnitentiã reuocat. Nam dũ peccato/ res superna audiũt: z mira opera p̃dicantiũ attendũt: moꝛ ad coꝛda sua redeunt: z de ante factis peccatis se affligẽtes/ ęter/ na supplicia ꝓmescunt. b Et iterum per hęc dat escas multis mortalib⁹: qz ꝓ easdem nubes p quas terꝛoꝛ inflꝛ/ gik/ esca cõsolationis dak. Hęc est eñ/ vt dicẽ Gzeg⁹/ magna p̃dicatoꝝ dispẽsatio: vt sic sciãt supbientiũ mentes affligere: vt etiã afflictas nouerint consolationis eloquio nutꝛire: Sic peccantes de ęternis supplicijs terꝛeant: vt pęnitẽtes de supernĩ regni gaudijs pascãt.

i Immanib⁹ abscondit lucẽ/ veritatis. i. supbis: qui apõ semetiꝑos sapiẽtes sk. Luc. x. d. et Matth. xj. d. Confiteoꝛ tibi pater dñe cęli z terꝛę: qz abscõdisti hęc a sapiẽtibus z pꝛudẽtib⁹/ z reuelasti ea paruulis. Sed qz aliquãdo supna gratia hos sapientes respicit/ apte subdik: m Et pꝛęcipit ei vt rursus aduenĩat. Lumẽ eñ veritatis q̃ elatis abscondik/ eisdem afflictis z hũiliatis reuelak. Ut autem afflicti z hũiliati pec/ catoꝛes fiduciã habeãt posse redire ad pꝛiaz z lucẽ ꝓitat⁹: re/ cte subiungik: p Annũciat de ea amico suo q̃ pos sessio ei⁹ sit/ z ad eam possit ascẽdere: Amicũ verita/ tis siue lucis: dicit amatoꝛẽ rectę operationis. Unde Joh. xv. b. Uos amici mei estis/ si feceritis ea q̃ ego ꝓcipio vobis dicẽ dominus.

Expositio Capi. XXXVII.

t Uper hoc expauit coꝛ meũ zc. In fine ꝓcedẽ/ tis capituli dixerat heliu de luce ętern̄e patrię: q̃ dñs annũciat ꝺ ea amico suo q̃ possessio eis sit: z ad eandẽ possit ascẽdere vel accedere: q̃ valde mirũ atq̃ ꝛribile videk: q. s. homo in ꝛa ꝑditus/ atq̃ a cęlesti pꝛia iure exigẽti/ bus meritis longe damnatus/ nõ solũ ad statũ ꝑmę cõditiõis reducik: sed longe glozioſius exaltak. Sup cui⁹ rei cõsiderati/ one fatek heliu expauisse/ dicens: Sup hoc: scz q̃ dictũ est q̃ homo. s. possit ascẽdere ad cęlũ. Uel Sup hoc: id est sup dei iudicio/ q̃ alios vocat/ alios relinq̃t. Roma. xj. d. O altitudo diuitiaꝝ sapiẽtię z sciẽtię dei zc. expauit coꝛ meũ: ꝑ stupoꝛe admiratiõis. v Et emotũ ẽ de loco suo. i. de delectatione vitę p̃sentis/ q̃ est locꝰ bũani coꝛdis: qz ibi quiescit. Unde Hiere. xlviij. b. Requieuit moab in fęcib⁹ suis: nec est trãsfusus de vase in vas: z in trãsmigrationẽ nõ abiit. Pauoꝛ autem hic ponik ꝓ excessu/ sicut in Ps̃. Ego dixi in excessu meo. Alia littera dicit/ In pauoꝛe meo: qz sicut in excessu: ita in pauoꝛe mens a seipsa alienak: qz cõsiderata luce ętern̄e patrię/ mens quę p̃us in tpalib⁹ delectatiõe toꝛpuerat/ repente ꝓ excessũ admiratiõis ad supna se suspendit/ z cogitatiõis infimę locũ mutauit. Locus quippe eius p̃us erat delectatio tpalis: post excessum hui⁹ factus ẽ locus ei⁹ amoꝛ ętern̄itatis. Sed q̃liter hoc fiat: cõsequẽter ostendit heliu/ dicens: x Audiet/ hõ. s. y Auditionẽ in terꝛoꝛe vocis eius. Auditio vocis dei/ ẽ idẽ qd̃ vox dei. Uox aũt dei dicik hic gratia inspirata: quę nõ in gaudio/ sed in terꝛoꝛe audiri dicik: qz coꝛ terrenũ dũ asperatiõe diuinę gratię tangik: statim intelligit q̃ cũcta q̃ agit/ districte iudicabũk: et sic terꝛoꝛe concutik: vt cõcussum in amoꝛe dei solidek. Uñ Gzeg⁹. Auditio vocis dei pꝛius in terꝛoꝛe fit: vt postea vertatur in dulcedinẽ. Domin⁹ eñ nos p̃us districti iudicij timoꝛe castigat: vt castigatos supernę dulcedinis cõsolatione reficiat. Unde sequik. z Et sonũ de oꝛe eius ꝓcedentẽ/ audiet supple. i. dulcedinẽ consolationis a deo post terꝛoꝛẽ recipiet. Os dei filij⁹ est/ ꝑ quẽ nobis pater locutus est. Sonus oꝛis/ est spũssanct⁹: q̃ p̃us de ꝛena actiõe quos replet terrificat: z postmodũ spe cęlestiũ cõsolak. Possũt hęc z de iudicio exponi: qñ iudex p̃mo dicit: Discedite a me maledicti in ignẽ ętern̄um/ Ecce vox in terꝛoꝛe. Postea dicet electis: Uenite bñdicti zc/ Ecce son⁹ de oꝛe ꝓcedẽs. Esa. xxx. g. Auditã faciet dñs gl̃iaz voc̃ suę: z terꝛoꝛẽ bꝛachij sui ostẽdet ĩ cõminatiõe furoꝛis. Sed qz sũt multi/ q̃ deũ ita intẽtũ ĩ insupioꝛi/

Matth. 25. d.

Ps. 115.

bus dicūt/vt inferiora nō curet: ostēdit heliu deū sic oīa dispo
nere/q nō obliuiscat singula/sic regere maxīa vt nō impediat
ad pua. Deꝰ em̄ q vbiq; pñs ē/vbiq; q̄lis/eque oīa disponit
et respicit. Et hoc est: a Subter oīes celos ipe con/
siderat: Uel/super. q. d. qui sūma regit/inferiora non deserit.
b Et lumē illius:
id ē cognitio. c Su
Ar. †super per termios terre:
q; nihil est ei incogni/
tū in ẽra. Sap. viij. a.
Attingit a fine vsq; ad
finē/fortit: et disponit
oīa suauit. ē. xxviij. d.
Ipse fines mundi in/
tuet. Si aut̄ p celos
aplos accipim⁹/recte
dī: a Subter oēs
celos ipse cōside/
rat: q; ablatis aplis
adhuc infirmitatē ec/
clesie ꝓsiderat deꝰ et curat: gō nō putat a quibusdā: q; non vi/
dent mō miracla fieri q̄ faciebāt aplī. b Et lumē gre illi⁹:
sup termios terre. i. modernos p̄dicatores: q; post subli/
mē vitam p̄cedentiū/etiā modernoꝝ mozes et actꝰ gratie suę
illustratiōe cōprehēdit: q̄ etsi miracula nō faciāt/tū faciūt opa
bona. Uel sic: Lumē illi⁹ sup terminos terre. i. p̄dicatio
gre sup gētes/eas ad fidē ītra ēmios sācte eccl'ie colligēs. Uel
sic: Lumē illi⁹ sup termios terre. i. sup fines pctōꝝ sepe
diuina gra hoies q̄ tota vitā i pctis exp̄ēdert: i fine vite visi/
tat et illustrat ad pḡnitētiā. Unde Gen̄. vij. c. In articulo dici
illi⁹ ingress⁹ ē noe et sem et cham et iapheth filij ei⁹ i arcā: vxor
ei⁹ et vxores filioꝝ ei⁹ cū eis. d Post eū rugiet sonit⁹. i.
post gre illustrationē luct⁹ ō pctis: Quia vt dic̄ Greg⁹: cū de⁹
mentē ingredit: cōstat ꝓculdubio q; mox pḡnitētie gemit⁹ se/
quat: vt ei iā libeat flere/q̄ pus de peccati iocūditate gaude/
bat: Et q̄ vberi⁹ culpa flet/eo altioꝝ cognitio ꝟitatis attingit:
q; ad videndū internū lumen/pollura dudū ꝓscia lachrymis
baptizata renouat. e Tonabit voce magnitudinis
sue. Tonat deꝰ voce magnitudinis sue: cū se nobis tā p lamē
ta p̄paratis/q̄s sit magn⁹ in supnis insinuat/vñ timoꝝ fit sic ex
tonitruo. Sed q; ignoraꝝ quib⁹ modis fiat ista visitatio ẽro/
ris/subdit heliu: f Et nō inuestigabit cū audita fue/
rit vox ei⁹. Uox dñi audit: cum mēti gra inspirat. Sed ista
voce supuentētis spūs: nec ipa mēs p ea illustrata inuestigat:
q; quib⁹ meatibus virtus inuisibilis mēti se influat: et q̄b⁹ mo
dis veniat aut recedat/nescit. Unū ē. ix. b. Si venerit ad me
nō videbo eum: et si abierit nō intelligā. Job. iij. a. Spūs vbi
vult spirat/et voce ei⁹ audis: sed nescis vñ veniat/aut q̄ vadat.
Greg⁹. Uoce spūs audire ē vi cōpunctiōis intūe ī amoꝝ in/
uisibilis cōditoris assurgere. Sz nemo scit vñ veniat: q; igno/
rat quib⁹ occasiōib⁹ se ad nos p oza p̄dicātiū fūdat. Et nemo
scit q̄ vadat: q; cū vnā p̄dicatione multi audiūt/nescit quem
deserat/vel i cui⁹ corde requiescat. g Tonabit deꝰ i voce
sua mirabiliter. i. quadā occulta vi corda penetrās: quāto
ardore sit amād⁹ atq; timēd⁹/mōstrabit: quodāmō silēter cla/
mās. Unū aīa h̄ itimo clamore i semetipa collecta/mirat q̄ au
dit: q; vim cōpūctiōis incognite p̄cipit. Q̄ significat Exo.
xvj. d. vbi dulcis cib⁹ desup veniēs: manhu vocat. i. q̄d est h̄.
Supnū igit māna aīa p̄cipit: cū diuina dulcedie repleta admi
rādo/rūdet: q̄d est h̄. Sequit: h Qui facit magna: opis
pfectiōe. i Et inscrutabilia: rōne. Perfectio em̄ opis ex
paret: sz q̄litas opatiōis int⁹ latet. k Qui p̄cipit niui vt
Ps. 148. descēdat sup trā. i. solo verbo descēdere facit. Dixit em̄ et
facta sūt. l Et hyemis pluuijs et imbri fortitudinis
Mystice sue: supple p̄cipit vt descendāt sup terrā. Mystice Per ni/
ues itelligūt p̄dicatoꝝ mētes luce iusticie cādidate. Aque em̄
in supiozib⁹ ductę cōstipant vt niues fiāt: q̄ iterū i ẽrā veniē/
tes/i aquā liq̄scūt: Sic p̄dicatoꝝ mētes ad supna erecte p ꝓtē/
plationē/altioꝛi intellectu solidant: et virtutū cōfirmationē re/
cipiūt: Sed iteꝝ in ẽra fraterna dilectiōe retēte/infirmis hūi/
lia p̄dicātes/moze niuiū liquate p cōpassionē descēdūt. Hy/
ems est p̄sens vita: in q̄ nos frig⁹ mortalitatis cōstringit. Unū
Sap. ix. c. Corp⁹ qđ corrūpit aggrauat aīaz ꝛc. Hęc hyems
hz pluuias. i. doctorū p̄dicationes: sz estate cessabūt: q; post
q̄ eterni iudicij estus incaluerit/non erit necessaria p̄dicatio.
Unū sponse di Cant⁹.
ij. c. Surge ꝓpa ami
ca mea/formosa mea
et veni: Jā em̄ hyems
transijt/imber abijt et
recessit. Trāseūte q̄/
pe hyeme/imber rece/
dit: q; cum vita p̄sens
pagit/i q̄ nos ig̃rātię
nubilo obuoluimur:
oīe misteriū p̄dicati/
onis cessabit: q; tunc
clari⁹ videbim⁹ qđ mō
in p̄dicatiōe audim⁹.
Unū Ps. Sic audiui/ Ps. 47.
m⁹/sic vidim⁹ in ciuitate dñi virtutū. Precipit g̃ dñs niui et
pluuijs hyemis/vt in ẽrā descēdāt/dū aspiratione spūssancti
corda p̄dicatoꝝ ꝓ corrigēdis pctōrib⁹ būiliat. m Et im/
bri fortitudis. Silr imber fortitudis/est p̄dicatio diuinita
tis: Imber ꝟo infirmitat⁹/ē p̄dicatio hūanitat⁹. Imbrē forti/
tudinis pluebat iobes cū dixit: In pncipio erat ꝟbū: et ꝟbū Job. 1. a.
erat apud deū/et deꝰ erat ꝟbū. Imbrē infirmitatis pluit: cū
dixit: Uerbū caro factū ē/et hītauit i nobis. Imbri igit fortı/
tudinis p̄cipit vt in ẽrā descēdat. i. sublimē deitatis p̄dicatio/
nē ꝑ̄n capacitatē audiētiū tempari iubet. n Qui i manu
oim hoim signat/vt nouerint singuli opa sua. i. im/
bre fortitudinis descēdente in ẽrā/facit vt hoies q̄ pus nole/
bāt attēdere mala q̄ fecerāt/subtilꝰ vitā suā inuestigāt. Uel
sic: Qui i manu oim hoim signat/vt nouerint sin/
guli opa sua. i. ꝓ bona opa p̄dicatoꝝ facit vt singuli audi/
toꝛes noscāt opa sua. Unū Jaco. v. b. Exemplū accipite frēs
laboris et patiētię/ꝓphas q̄ locuti sūt i noie dñi. Uel sic: Qui
i manu oim hoim ꝛc. i. q̄ tales fec̄ oēs hoies vt et singli
noscāt opa sua. Lege em̄ nature: vt dicit Greg⁹: cōpellit hō
scire siue rectū seu prauū sit qđ opat. Et h̄ ꝓbat Greg⁹/hoc
mō: Si bona se facere nesciūt/cur aliquib⁹ factis i oblectatiōe
gl'iant? Rursū: si mala se agere ignorant: cur in eisdem factis
alienos oc'los declināt? Sed't: o Ingredietur bestia ꝛc.
Mō est pfect⁹ doctoꝛ/q̄ docet bonū vt fiat/nisi doceat malū
ne fiat. Jdeo post q̄s de ꝟtutib⁹ nubiū egit: subiūgit de mali/
cia et ipugnatiōe aduersarij/dicens: Ingredietur bestia:
. i. diabol⁹: q̄ oīe bonū vastat. De q̄ dī Esa. xxxv. d. Mala
bestia nō ascēdet p eā/nec inueniet ibi. p Latibulū suū. i.
antichristū: quē replebit ī q̄ latebit: q; se bonū simulabit an/
tichristus. q Et in antro suo morabit. i. i antichristo: Ps. 9.
inde insidiās trāseūtib⁹. Ps. Insidiat i absc̄dito q̄si leo i spe
lūca sua. Notādū aūt q diabol⁹: ꝓmo pulsat p suggestionē.
Beñ. iij. a. Quare p̄cepit vobis ꝛc. Intrat p cōsensum. Unū
illud: Ingredietur bestia latibulū suū. Stat p pecca/ Ps. 36.
ti ppetrationē: Unū Ps. Et diabol⁹ stet a dextris ei⁹. Dor/
mit p ōlectationē: Infra. xl. c. Sub vmbra dormit. Morat
p cōsuetudinē. Unū illud: Et i antro suo morabit. Hiere.
iij. d. Usq; quo morabunt i te cogitatiōes noxie: Ut/in an
tro suo morabit. i. in cordib⁹ iudęoꝝ: q̄s q̄si ꝓprīū antrū
possidet/morā in eis faciens: q; ꝓ pus noxias cogitatiōes vsq;
ad iniq̄ desideria: et desideria vsq; ad iniq̄ssima opa pduxit:
q̄ ex malicia christū pilato feriendū tradiderūt. Unū sequit:
r Ab interioꝛib⁹ egrediet tēpestas. i. a iudęis pleq̄s
malicia. s Et ab arcturo frigus. i. a gentilib⁹ potestas
pmēs: Ex inuidia em̄ iudęi impetrauerūt vt gētilis iudex. i.
pilat⁹ romana auctate christū occideret. t Flante deo:
in fidelib⁹ suis: v Cōcrescit gelu. i. roꝛpoꝛ inuidię i infi/
delib⁹. Quāto magis em̄ sācti spūsancto aspirati maiora mi/
racula faciebāt: tāto maioꝛi inuidia infideles ꝛ̄ christū et suos
exardebāt. x Et rursū latissime fundunt aq̄s: ex gelu

resoluto: qz chr̃ist⁹ postꝫ iudeoꝝ ſeuitiã vſꝫ ad mortẽ ptulit/ amoꝛis ſui aſpiratiõe coꝛda eoꝝ ab infidelitatis duricia liq̃/ fecit. Vñ Greg⁹. Aq̃ ex gelu currunt: qz plerꝫ ex duris pſe/
Ps.147. cutoꝛib⁹/magni p̃dicatoꝛes fiũt. Vñ Ps. Emittet ꝯbũ ſuũ ⁊ liq̃faciet ea/flauit ſpũs ei⁹ et fluẽt aq̃/ad deũ. i. pl'us electus:

De q̃ ſubdit: a Frumentũ. i. pl's electoꝝ cęleſtib⁹ hoꝛreis recõdendus: b Deſiderat nubes. i. p̃dicatoꝛes: vt cõplutus creſcat. Hoc frumẽtũ electoꝝ mõ pmixtũ ẽ cum palea repꝛobozũ quouſq; ſupnus agricola vẽtilabꝛo iudicij diſcutiat: ⁊ electos q̃ſi grana mũda ĩ cęleſtib⁹ hoꝛreis cõdat: paleas ꝯo ignib⁹ tradat. Vñ Matth. iij. c. Cui⁹ vẽtilabꝛ ĩ manu ſua: ⁊ pmũdabit areã ſuã/⁊ congregabit triticũ in hoꝛreũ ſuũ: paleas aũt cõburet igni inextiguibili. De hoc deſiderio q̃ frumẽtũ deſiderat nubes/dicit Thren. iij. a. Paruuli petierũt pane/⁊ nõ erat q̃ frangeret eis. Luc. x. a. Meſſis quidẽ multa: operꝝ aũt pauci: rogate g̃ dñm meſſis vt mittat operꝝios in meſſem ſuã. Qui hic frumentũ dicunt: ibi meſſis vocant: ſcz electi. Qui ꝯo h̃ nubes: ibi operꝝ vocant. ſ. p̃dicatoꝛes: q̃ nubes ſũt ⁊ operꝝ. Nubes p doctrinã: operꝝ p vitã. Nubes/qz ꝯbis pluũt: operꝝ/qz faciũt qõ dicũt. Vñ ſequit: c Et nubes ſpargũt lumẽ ſuũ. i. doctrinã ſuã docẽdo ⁊ opando. Greg⁹. Nubes lumẽ ſuũ ſpargere/ẽ ſctõs p̃dicatoꝛes exẽplis vitę ⁊ agendo ⁊ loquẽdo dilatare. d Quę luſtrãt cũcta p circũitũ: luce verbi ⁊ exẽpli. Vñ de capite p̃dicatoꝝ ſcripti ẽ Matth. ix. d. Circũibat ieſus oẽs ciuitates ⁊ caſtella/docẽs. Heb. xj. g. Circũierũt in meloꝛis. Sed ne crederet q̃ nubes ductu ꝓpꝛio regant: et nõ potius nutu diuino/ſubdit:

e Quocũq; eas volũtas gubernãtĩ duxerit: ſupple ſpargũt lumẽ ſuũ. Eſech. j. d. Ubi erat impet⁹ ſpũs: ibi gradiebant ⁊ rotę. f Ad oñe qõ ꝯceperit illis ſup faciẽ oꝛbis terꝝ. q. d. nõ q̃ volunt ire/eunt: nec qõ agere/ſemp agũt: ſz q̃ ⁊ ad q̃d duxerit hos diuina volũtas/eo ⁊ ad hoc vadũt. Pꝛouerb. xvj. b. Coꝛ hoĩs diſponet viã ſuã: ſz dñi ẽ diꝛigere greſſ⁹ ei⁹. Pꝛędicatoꝛes em̃ ſępe aliq̃b⁹ p̃dicare cupiũt: ſz nequeũt: Sępe etiam aliq̃s delinare q̃rũt: ⁊ illuc ire inſtinctu diuino cõpellunt. Vñ cũ paulus veſtimẽta ſua excutiẽs/vellet diſcedere a coꝛinthijs/audiuit: Noli timere/ſz loq̃re ⁊ ne taceas/qm̃ tecũ ſũ: ⁊ nemo apponet tibi vt noceat te: qm̃ multus ẽ mihi ꝓpl's ĩ hac ciuitate: Act. xviij. c. Itẽ cũ ad theſſalonicẽſes voluit ire/retent⁹ eſt. Vñ. j. Theſſal. ij. d. Voluim⁹ venire ad vos: ego quidẽ paul⁹ ⁊ ſemel ⁊ iterũ: ſed impediuit nos ſathanas/occulta dei diſpenſatione. Itẽ p̃dicatoꝛes plerũq; aliq̃s ſtudent blande coꝛrigere: ⁊ tñ eoꝝ ſermo vertit in aſpitatẽ. Aliq̃ aliq̃s volũt aſpe increpare: ſz rigoꝛ eoꝝ p mãſuetudinis ſpm̃ refrenat. Pꝛouerb. xvj. a. Homis eſt animũ ꝓpare: ⁊ dñi eſt gubernare linguã. Itẽ in eodẽ. xxj. a. Sic diuiſiões aquaꝝ: ita coꝛ regis ĩ manu dñi: quocũq; voluerit inclinabit illud. g Siue in vna tribu/ſiue in terra ſua/ſiue in quocũq; loco miſcõię ſuę eas iuſſerit inueniri: ſupple illuc vadũt: ⁊ ibi inuenient p̃dicatoꝛes: qz nõ ſuis ſz dei nutib⁹ ducunt. Una tribũ/dicit h̃ tribũ iuda: q̃ p̃ ceteris dariꝛ fuit. Terrã ſuã/dicit omnẽ iudeã. Locũ miſcõię vocat gentilitatẽ. Et inuit hic/q̃ dñs aliq̃ ſoli tribui iudę p̃dicatoꝛes ſiue ꝓphas cõtulit: pene toto iſrael idolis ſeruiente/a tpe hieroboã vſq; ad captiuitatẽ babylonicã. Aliq̃ in tota iudea bas nubes pluere fecit: q̃. ſ. poſt captiuitatẽ pl'm iſrl'iticũ ad antiquã gratiã reuocauit. Poſtea ꝯo ad gentilitatẽ miſit p̃dicatoꝛes. Nubes g̃ dñs quocũq; voluit duxit: ſiue in vna tribu. i. in tribu iuda: ſiue i terra ſua: ſcz dei in tota iudea: ſiue i quocũq; loco miſcõię ſuę eas iuſſerit inueniri. i. in gẽtilitate/ q̃ ex ſola miſcõia recõciliatione acceꝑit: Ju-

dei ꝯo ⁊ ex miſericoꝛdia ⁊ ex veritate: quia eis fuit pmiſſus chr̃iſt⁹/ nõ gentib⁹. Vñ Roma. xv. b. Dico em̃ chr̃iſtũ ieſum fuiſſe miſtrũ circũciſiõis ꝓpter veritatẽ dei/ad cõfirmãdas pmiſſiões patrũ: gẽtes aũt ſup miſcõia honorare deũ. h Auſculta hęc ꝛc. Dic apte arrogantiã ſuã oſtẽdit heliu: Oꝛ em̃ multa ꝓphice et ſublimiter dixerat: ideo iob q̃ſi coꝛpentẽ ⁊ inſciũ ad audiẽdum iuitat/dicẽs: Auſculta hec iob/quę dixi. i Sta. i. ſurge vt ſtes qui iaces p pigritiã et ignoꝛantiam: k Et cõſidera mirabilia dei/ſtãs nõ iacẽs: q̃ faciũt qui opa dei miꝛant p contẽplationẽ: ſed ad ea nolũt aſſurgere p imitationẽ. Stare quidẽ/eſt bñ agere. j. Cozinth. x. b. Qui ſe exiſtimat ſtare/ videat ne cadat. l Nũquid ſcis q̃ ꝯcepit de⁹ pluuijs. i. ꝯbis p̃dicatoꝝ: m Et oſtẽderet/auditoꝛib⁹: n Lucẽ nubiũ ei⁹. i. claritatẽ quã habent ipi p̃dicatoꝛes. Per verba em̃ p̃dicationũ agnoſcit vꝛtus p̃dicatoꝝ: qui ſi taceant/reliquis homib⁹ ſil'es/aut longe deſpectiores vident. Sed cũ loqui cęperint/pſecutiõibus et cõtumelijs pſſi/in quãtã virtutis arcẽ pfecerint innoteſcũt: ⁊ viſione deſpecti/loquẽdo tñ vñ timeant oſtẽdũt: Vñ paulo coꝛinthijs dicebãt: Epiſtolę graues ſunt ⁊ foꝛtes: pſentia aũt coꝛpis infirma/⁊ ſermo cõtemptibilis. ij. Cozinth. x. c. Plerumq; ſancti p̃dicatoꝛes oſtendere ſe vt pſint/cupiũt/⁊ non poſſũt: aliq̃n latere appetũt vt quieſcãt/⁊ nõ pmittunt. Et iõ nemo ſcit q̃ lucẽ nubiũ pluuię oſtẽdũt. i. nemo nouit q̃ de⁹ virtutẽ p̃dicationi p̃beat/vt p̃dicatoꝛis gl'ia clareſcat. Dicit ergo heliu: Nũquid ſcis q̃ ꝯcepit deus pluuijs vt oſtẽderet lucẽ nubiũ eius: q. d. nũquid apꝛehendis q̃ dñs p̃dicatoꝛes ad loquẽdũ repletiõe ſpũſſcti impellat: ⁊ q̃b⁹ mõis claritatẽ vitę eoꝝ mũdo innoteſcat: q. d. nõ. Vñ ſ̃bdit:

o Nũqd noſti ſemitas nubiũ ei⁹ magnas: i. bene viuẽdi vias: q̃b⁹ p̃dicatoꝛes nõ ſolũ ſub ꝯceptoꝝ/ſed ⁊ ſub cõſilioꝝ cuſtodia coangunt. Vita quidẽ p̃ſens/via eſt: ſz cenſura bñ viuendi/ſemita eſt. Arta quidẽ ĩ p̃ncipio: ſed paulati dilatatur. Vñ Pꝛouerb. iiij. b. Ducã te p ſemitas equitatis/quas cũ ingreſſ⁹ fueris/ nõ artabunt greſſus tui: ⁊ currẽs nõ habeb̃ offendiculũ. Et infra. c. Juſtoꝝ ſemita q̃ſi lux ſplẽdẽs pcedit ⁊ creſcit vſq; ad pfectã diẽ. Greg⁹. De bui⁹ mũdi cõcupiſcẽtia nihil h̃e/aliena nõ appetere/ ꝓpꝛia nõ tenere/laudes mundi deſpicere/ p deo oppꝛobꝛia amare/gloꝛiã fugere/ deſpectũ ſequi/adulãtes deſpicere/deſpiciẽtes honoꝛare/mala nocentiũ ex coꝛde dimittere/erga eos etiã gratiã dilectõis ĩmobilẽ ĩ coꝛde retinere: Semitę hęc magnę: qz q̃nto h̃ magꝛ anguſtant: tãto ampli⁹ ĩ ęterna retributiõe dilatant. p Et iterũ: nũq̃d noſti pfectas ſciẽtias eoꝝ: Greg⁹. Perfecta ſciẽtia/ẽ cũcta ſollicite agere: ⁊ ſe de ſuis meritꝛ ſcire nihil eẽ. Ad quã ſciẽtiã mõet dñs apl'os Luc. xvij. c. Cũ feceritꝛ oĩa q̃ p̃cepta ſũt vobis/dicite: ſerui inutiles ſum⁹. Beat⁹ Berñ. Sciẽtia ſanctoꝝ eſt tpaliter flagellari/⁊ in ęternũ gl'iari. Itẽ Greg⁹. Jn hoc mũdo dũ viuim⁹/tũc pfecte q̃ ſciẽda ſũt/ ſcimus: cũ ꝓficientes p intelligẽtiã nil nos pfecte ſcire cognoſcimus. q Nõne veſtimẽta ꝛc. Hoc generaliꝛ de eccl'ia/ cui⁹ typũ gerit iob: ſpecialiter ꝯo de ipſo iob exponit. Per veſtimẽta coꝛpi adhęrẽtia/ſignificant diſcipuli magiſtris bñ viuẽtib⁹ adhęrẽtes. Sicut em̃ veſtimẽta caloꝛẽ a coꝛpe recipiunt/⁊ in ipm̃ coꝛp⁹ caloꝛẽ illũ poſtea refundũt: ſic diſcipuli a magiſtris caloꝛẽ fidei ⁊ ſanctitatis recipiũt: quẽ poſtmodũ in ipos refundũt: qz magiſtri videntes feruoꝛem diſcipuloꝝ/ in amoꝛem boni amplius accenduntur. Veſtimenta ergo eccleſię/ſunt omnes qui ei fidei adunatiõe iũgunt. De quibus eidẽ eccl'ię dr̃ Eſa. xlix. e. Viuo ego dicit dñs: qz his omnib⁹ velut oꝛnamẽto veſtieris. Veſtimẽta ꝯo iob et vniuſcuiuſq;

recte viuentis/ sunt: quotāt ei cōcorditer adhērēt. Igit dum
ꝓbo doctoꝝ accendunt auditores: ās̄i ex viuēti corpe vestimē
ta caleſiūt. Sz cū ex ꝓfectu auditoꝝ etiā doctorū vita ꝓficit:
ās̄i ex calefactis vestimētis calor ad corp⁹ redit. Nec hoc sibi
possūt doctores attribuere q̄ auditores ꝓficiūt: qz nisi spūs/
sanct⁹ corda eoꝝ reple
at/ ad aures corporis
vox doctoꝝ incassū so
nat. Formare q̄dē vo/
cē exteri⁹ ingr̄i possūt:
hanc ꝓbo impmere in/
terius nō possūt. Unde
j. Corꝛ. iij. b. Neq; q̄
plātat aliq̄d est/ neq; q̄
rigat: sz q̄ incrementū
dat de⁹. Meliu ꝓbo vo/
lens repmere supbiaz
iob dic̄: Mone vesti
menta tua calida
sunt/ cū pflata fue/
rit terra. i. corda au/
ditoꝝ: a Austro. i.
spūsancto. De q̄ Cantꝛ. iiij. d. Surge aq̄lo z veni auster. Ac si
apte diceret heliu: incassū tibi attribuis si aliās p te ꝓfecisse i
ꝓximis ꝓtēplaris: qz nō est b a te: sz a spūsancto. b Tu for
sitā zc̄. Post verba iactātię/ verba irrisionis subiūgit heliu.
Tu forsitā cū eo. i. cū deo: c Fabricat⁹ es cęlos/ ma
teriales: vel spūales. i. angelicos spūs. De q̄b⁹ Matth. vj. b.
Fiat volūtas tua sic̄ in cęlo z in ꝛra. i. sic̄ in angelica creatura: ita
z in hūana. De q̄b⁹ bñ sequit: d Qui solidissimi ās̄i ere
fusi sūt: Uel/ fundati. i. nlla pcti rubigine possibiles cōsumi.
Natura q̄ppe ęris est rubigine difficile cōsumi: z angeli q̄ pfti
terūt/ fixi in amore dei/ iā nulla surripiēntis culpę labe siue rubi
gine possūt mōrderi. Possūt etiā p cęlos/ electoꝝ mētes cęle/
stib⁹ inhęrētes designari: q̄ solidissimi ās̄i ere fusi sunt:
qz ab integritate cęptę fortitudinis nlla mutabilitatis rubigi/
ne cōsumūt: Quib⁹ fortit̄ i aduersis durātib⁹: dic̄ dñs: Uos
estis q̄ pmāsistis mecū in tēptationib⁹ meis: Luc̄. xxij. c. Itē
deridendo subiūgit heliu: e Ostēde nobis q̄d dicam⁹
illi. i. deo. q. d. nos i tenebris ignorātię iuoluimur: tu aūt iam
fruer̄ luce magnę intelligētię: z iō debes nos docere. f Nos
q̄ppe iuoluimur tenebr̄: ignorātię. Post irrisionē despi
ciēdo subiūgit: g Quis narrabit ei. i. deo: h Que lo
quor: q. d. de laudib⁹ dei acute sentiēs/ mlta locut⁹ sū: z loq̄r
etiā inaudita: z q̄s enarrare poterit ei/ etiā cū audierit: q. d. tu
nō poter̄. i Etiā si locut⁹ fuerit hō/ de deo. s. k De/
uorabit/ hō. i. deficiet: qz fari ineffabilē cupiēs/ ignorātię sue
angustia deglutit. Greg⁹. Quō em̄ pōt loq̄ caro de spū: circū
script⁹ de incircūscripto: creatura de creatore: tpalis de ętno:
mutabilis de īmutabili: mortalis de viuificante: cęc⁹ de luce:
Sic se abrāā deuotū oñdit/ cū dixit: Loq̄r ad dñm meū cū
sim puluis z cinis: Geñ. xviij. d. Itē Dañ. x. b. Uidi visionē
hāc: z nō remānsit i me fortitudo: sz spēs mea īmutata est i me/
et emarcui. Dō ꝓbo pōt hō loq̄ de deo: qz de⁹ fact⁹ ē hō/ mor⁹
z visibilis. Baruch. iij. d. In ꝛra inq̄t visus ē/ z cū hōmib⁹ cō
uersat⁹ ē. Tūc ꝓbo nōdū cognit⁹ erat de⁹ i ꝛris: Unde recte sub/
dit: l At nūc/ dicit heliu: m Mō videt: boies: n Lu/
cē/ deitatis: quā postea viderūt. Unde Esa. ix. a. Pplus gentiū
q̄ ambulabat i tenebris/ vidit lucē magnā zc̄. Qualit̄ aūt ħ lux
videaꝝ ab hoib⁹/ subdit: o Subito aer cogit̄ i nubes. i.
mens fluida/ virtutis robore solidat̄. Oz aūt noīe aeris mens
fluida varīs desideriis intelligat̄/ dī Sap̄. ij. a. Spūs diffun
detur tanq̄ mollis aer: z trāsiet vita nr̄a tanq̄ vestigiū nubis.
Aer/ fuer̄t apli: cū p varia desideria sparsi/ curę piscatiōis intē
debāt. Sz subito aer i nubes coact⁹ ē: cū de vanis piscatoib⁹
facti sunt firmi ꝓdicatores/ more nubiū aq̄s scię cōtinētes: q̄/
bus ꝛra ecclię irrigauerūt: q̄ pacto misterio/ ad cęli secreta re/
cepti sūt. Unī bñ subdit: p Et vent⁹ trāsiēs. i. curs⁹ vitę p̄/
sentis: q Fugabit eas/ a superficie ꝛre. s. in morte. Greg⁹.
Uentus trāsiens/ nubes fugat: qz vitę tpalis excursus a carne
apl̄os subtrahit/ z eos i secreta reqe ās̄i i cęlor̄ cardine absc̄o
dit. Sz qz apli p̄dicaueꝛt vsq; ad mortē: q̄d laboꝛe eoꝝ agak
in eccl̄ia/ subdit: r Ab aq̄lone aurū veniet. i. a gentili/
tate p̄ciosa vita fideliū. s Et a deo formidolosa lau/
datio. i. ab hebręis fidelib⁹/ q̄ videtes gentes q̄uersas/ diuia
iudicia formidādo lau
dauerūt. Unī Act̄. xj.
c. cū petr⁹ frib⁹ retu/ Act. 11 venit
lisset/ quō corneliū et
eos q̄ cū eo erāt bapti
zasset/ dī: Dis audit̄
tacuer̄t/ z laudauerūt
deū dicentes: Ergo z
gentibus pniaz dedit
de⁹ ad vitā. Sed ās̄re
ab eis q̄ iā fideles erāt
dī venire formidolosa
laudatio/ cū lętā pon⁹
debeant venire: Dici/ A
m⁹ q̄ iō formidolosa
laudatio dī venisse a
iudęis fidelib⁹: qz de
vocatōe gentiū timēdo gaudebāt. Timebāt, ꝓpt repulsā syna
gogę: gaudebāt aūt laudātes deū de gētiū vocatiōe. Seq̄t:
t Digne eū. i. deū: v Inuenire nō possum⁹. i. mani/
feste apphēdere: qz q̄cq̄d d illo mō sentim⁹/ ex fide ē/ nōdū ex
specie. Sz tūc digne inueniem⁹ eū/ qñ p speciē ꝓtēplabimur.
j. Corꝛ. xiij. d. Uidem⁹ nūc p speculū i ęnigmate/ tūc aūt fa/
cie ad faciē. x Magn⁹ fortitudie z iudicio z iustitia
z enarrari nō pōt. Magn⁹ fortitudie ꝫ aduersarios. Unī
Luc̄. xj. c. Cū fortis armat⁹ custodit atriū suū/ i pace sūt oīa
q̄ possidet: si aūt fortior supueniēs/ vicerit eū: vniuersa arma
ei⁹ auferet. Itē magn⁹ est iudicio: qz electos suos ħ p aduersa
depmit/ q̄s postmodū in ętna gl̄ia extollit. Eccl̄i. xliij. d. Ter
ribilis dñs z magn⁹ vehemēter: z mirabilis potēcia ill⁹. Itē
magn⁹ iustitia i reprobos/ q̄s diu ħ tolerat: sz in fine ęternalit
dānat. Esa. xxviij. c. Erit eis ꝓbū dñi: māda remāda/ expecta
reexpecta/ modicū ibi/ modicū ibi: vt vadāt z cadāt retrorsū/
z ꝓterāt z illaqent̄ z capiāt. Ibi Glo. Quos diu vt puertant
tolerat/ nō puersos duri⁹ dānat. Bñ aūt dī: r Et enarra/
ri nō pōt. Sētiri em̄ siue ītelligi/ digne ñ pōt: q̄nto min⁹ di/
ci. Esa. liij. c. Generationē ei⁹ q̄s enarrabit: Eccs. xj. b. Quō
igras q̄ sit via spūs/ z q̄ rōne cōpingant ossa i vētre pregnāt̄
. i. ꝓtutes in mēte pęnitētis: sic nescis opa dñi q̄ fabricator ē
oīm. y Ideo timebūt eū viri. i. sapiētes ad intelligētiā
diuinor̄ fortes. z Et nō audebūt ꝓtēplari oēs q̄ sibi
videt̄ ee sapiētes. i. arrogātes: q̄ licz docti/ nāto a dei luce
lōge fiūt/ quāto apud se būiles nō sūt. Jaco. iij. b. De⁹ sup/
bis resistit/ būilib⁹ aūt dat gratiā. Expo. Ca. XXXVIII

a Respōdens aūt dñs zc̄. Post dāna rerū/ post fu/
nera pignorū/ post vulnera corporis/ post ꝛba ma/
le suadētis vxoris/ post cōtumelios̄a dicta p̄solantiū/
post fortit̄ suscepta iacula tot dolor̄/ p tanta virtutū ꝓstātia
laudand⁹ a iudice fuerat iob: si iā de p̄senti sęc̄o esset euocan
dus. Sz qz adhuc ħ duplicia receptur⁹ erat/ z saluti ꝓstinę re
stituēd⁹/ vt reb⁹ redditis diuti⁹ vtar: ne p elatiōis gladiū illū
sua victoria sterneret: debuit eū oipotēs icrepare p districtā
iusticiā q̄ seruat ad vitā. Just⁹ q̄ppe fuit iob añ flagella: sz iu/
stior p⁹ flagella: vñ magꝛ laudād⁹ erat: sz ne robustissimū pe/
ct⁹ elatiōis tela cōfoderēt/ būiliand⁹ fuit. Unī cū dñs sup de
ipo dixisset: q̄ non ecēt ei similis vir sup ꝛrā: iā nulli⁹ hois cōpa/
tiōe poterat vinci: Jō dñs ex psona sua narrat ei ꝓtutel suas
sub interrogatiōe/ dicēs: Nūq̄d ꝓducis luciferū tpe suo: Et
mlta alia q̄ sol⁹ deus pōt: vt sic q̄ nulli⁹ hois cōpatiōe pote/
rat vinci/ cōpatiōe dei supek. Finita q̄ supba narratiōe heliu:
quā iob patięt audiuit: assumēs dñs ꝓbū ad iob: Primū re/
darguit heliu de ipitia: qz recta ñ recte sapuit/ nec ꝓtulit: q̄d
q̄dē vitiū iperitię ē: vt dic̄ Greg⁹. Deide vertit dñs ꝓba sua
ad eruditēdū iob. Et nota q̄ dñs de turbine loq̄t iob ꝓhibet:
qz loquit flagellato. Dicit q̄ Ridēs aūt zc̄. q. d. ita rīdit

beliu: iob aũt. i. sed. Dñs respõdẽs iob de turbine/dixit: a Quis est iste. s. beliu: inuoluẽs sentẽtias sermonib⁹ imperitis: q. d. qõ dixerit scio/ sed dicerẽ nescio. i. reprobo. In eo aũt q dicit simpliciter/ sentẽtias: t nõ addidit ꝗles: dat intelligere dñs q bonas sentẽtias locut⁹ ẽ beliu: sed inuolutas impitis sermonibus eas dicit: qz cũ verbis iactãtię p/latę fuerũt. Utrũ aũt dñs p semetipm an p angelũ sit ei locutus/ ambiguũ ẽ. Aliqñ em̃ p se dñs: aliqñ p angelũ loqt. Cũ p se loqt/ sola vi internę aspiratiõis/sine ỽbis et syllabis cor docet. Uirt⁹ em̃ diuina q̃ddã pond⁹ ẽ: vt dic̃ Greg⁹: qõ oẽm aĩam quã replet/leuat. Est t lumẽ icorporeũ/qõ et iteriora replet: t repleta exteri⁹ circũscribit. Uñ sine strepitu ẽ sermo dei: q t auditũ apit: t hẽ sonitũ nescit. Qõ aũt aduẽtu spũscti dr̃: Fact⁹ ẽ repẽte ð cęlo son⁹: Actꝯ. ij. a. Dicẽdũ q dñs p ignẽ exteri⁹ apparuit/t p semetipm int⁹ locutionẽ fec̃. Qñ ỽo p angelũ dñs loquit: aliqñ ỽbis: aliqñ reb⁹ loqt: aliqñ simul verb⁹ t reb⁹: aliqñ imaginib⁹ cordis ocłis ostẽsis: aliqñ cęlestib⁹ substãtijs: aliqñ terrenis: aliqñ simul cęlestib⁹ t terrenis: aliqñ etiã ita dñs p angelũ loqt vt ipe angel⁹ mẽtis obtutib⁹ p̃sentet: aliqñ etiã dñs p angelũ cordib⁹ nr̃is ỽtutẽ sue aspiratiõis infũdit: Sępe em̃ exteri⁹ nõ apparẽt: ꝫ sic sũt angelici spũs/volũtatẽ dei ꝓphetaꝝ sensib⁹ innotescũt. Potuit g̃ esse qñ dñs iob de turbine rñdit: q p angelũ fecit cõmotionẽ aeris/et formauit ỽba q̃ sequunt. Uel vtrũq p se fecit dñs sine mĩsterio angeli: sicut fecit cęlũ t terrã. Uel potuit esse q angel⁹ exteri⁹ in turbine excussit aerẽ: t p semetipm dñs vim sentẽtię suę cordi iob sine verbis impsit. b Accinge tc̃. Despecto beliu/dñs ad erudiẽdũ iob verba sua conuertit/dicẽs: Accinge sicut vir lũbos tuos: id est viriliter mẽte t corpe luxuriã restringe. Delectatio nãq carnis in lũbis est. Unde p̃dicatorib⁹ dicit Luc. xij. e. Sint lumbi vr̃i p̃cincti: t lucernę ardẽtes. i. luxuriã i vobis ꝑmo restringite: et tunc de vobis exempla bonor̃ operũ monstrate. Sed cũ iob tanta castitate fuerit p̃dit⁹: cur dicit ei post tot flagella: Accige sicut vir lũbos tuos. i. restringe sic̃ fortis luxuriã: Sed dicim⁹ q alia est luxuria carnis: alia luxuria cordis. Illa de corruptione carnis orit: ista de castitate t cęteris virtutib⁹ nascit. Donet g̃ dñs iob/ vt q̃ pus luxuriã corrupti/onis vicerat: nũc luxuriã elatiõis restringat/ne scz de patiẽtia vel de castitate supbiat. Uñ. j. Pet. j. c. State succincti lũbos mẽtis vr̃ę. c Interrogabo te: t respõde mihi. Trib⁹ modis interrogat nos de⁹: vt dicit Greg⁹. s. flagello/p̃cepto/exemplo. Primę interrogatiõi rñdet p patiẽtiã. Secũdę p obdiẽtiã. Tertię p sapiẽtiã. Iã duplici interrogatiõi dei rñderat iob: Nũc monet rñdere tertię: q̃si diceret ei: Cõsidera q̃ sup te sunt: q̃ dũ minime cõprehẽdis/q imperfect⁹ sis/t ꝓpe nihilũ cognoscis: t sic rñdebis si te ignorare intelligt. Primo g̃ dñs de origine mũdi mĩta interrogat/dicẽs: d Ubi eras qñ ponebã fundamẽta terrę: Ad litterã. q. d. scis tu rationẽ qua tra posita est t fundata. Ps. Qui fundauit terrã sup aqs. Esa. xl. c. Qui appẽdit trib⁹ digit molẽ terrę. s. xxvj. b. Qui appẽdit terrã sup nihilũ. Ergo tra nõ hz fũdamentũ. Solo. Fundamẽtũ dicit hẽ/eo q infimũ locũ inter elemẽta teneat: et qz firmi⁹ est cęteris elemẽtis. e Indica mihi si habes intelligentiã. i. si intelligis: f Quis posuit mẽsuras eius. s. terrę. g Si nosti: indica mihi. h Uel quis tetendit sup eam lineã/mẽsurantẽ: q. d. si nosti mẽsuras t lineas positas t extẽsas ad tram partitionẽ. Itẽ indica mihi: i Sup quo bases illi⁹. i. terrę: k Solidate sunt: id est quõ t in quo subsistat terra. l Aut ꝗs demisit lapidem angularẽ ei⁹. Hoc ad lram nõ exponit: p qõ patet q totũ mystice exponẽdũ ẽ. Ideo em̃/vt dicit Greg⁹/reb⁹ plenis ac patẽtib⁹/obscura quędã ac dissona ꝑmiscent: vt p hõ qõ ab intellectu litterę discrepat: etiã illud ingrat mystice/qõ dictum iuxta litteram so nat. Dicat g̃ d Ubi eras qñ ponebã fundamẽta terrę. i. p̃dicatores ecclię. De qb⁹ Ps. Fundamẽta eius. i. ecclię: in mõtib⁹ sanctis. i. in aplis. Ideo aũt dñs in ꝓncipio interrogatiõis cõmemorat iob/aplos: vt quãto illos mirabiles venturos cõspiceret: tanto in eor cõpatiõe de se humili⁹ sentiret. e Indica mihi si habes intelligentiã: Quis posuit mẽsuras ei⁹ si nosti: vel ꝗs tetendit sup eã lineã: Per mẽsuras t lineas qb⁹ terra partit/significãt occulta dei iudicia: quib⁹ in carne venies fines ecclesię distinxit: hanc relinquẽs i infidelitate: illã trahens ad fidẽ p p̃dicationẽ aplor̃. Lineas g̃ ecclesię t mensuras eius/tetendit dñs sup terrã: qñ apli agente spũsancto/in alijs ptib⁹ mũdi vocabant vt irent: ab alijs arcebant ne accederẽt: Sic legit Actꝯ. xvj. b. Tẽptabant apli ire in bithyniã: t nõ pmisit spũs ihesu. Et paul⁹ macedonię nolebat p̃dicare: et p visum apparuit ei vir macedo q̃ dixit: Trãsiens i macedoniã adiuua nos: Actꝯ xvj. b. Dũ g̃ paul⁹ ad macedoniã vocatur: t ab asia ꝓhibet: quid aliud/nisi q linea occultę mẽsurę ecclesię illic ducta est: hinc reducta: Illic ducta/vt macedonia ĩtra fines fidei comꝓhendat: hinc reducta/vt asia extra fines fidei reliquat. Itẽ lineas tetendit dñs sup terrã: qñ cuidã dicẽti: Magister seqr̃ te quocũq ieris: Respondit dñs: Uulpes foueas habẽt tc̃. Matth. viij. c. Alij dicenti: Dñe pmitte me ꝑmũ ire t sepelire patrẽ meũ: Respõsũ est: Dimitte mortuos sepelire mortuos suos: tu aũt vade t annũcia regnũ dei: Matth. viij. c. Hic vult sequi/t repellit: ille vult dimitti/et retinet. Uñ hoc nisi ex occulto dei iudicio: q extẽdens mẽsuras t lineas suas: hũc apprehendit t illũ dimittit: t quos cõprehendit alios dat aplos/alios ꝓphas/alios euangelistas: alios pastores: alios doctores: Eph. iiij. c. Itẽ. j. Corinth. xij. b. Alij dat sermonem sapiẽtię/alij ꝛmonẽ scięntię/alij fidẽ/ alij gratiã sanitatũ/ alij operationẽ ỽrtutũ/alij ꝓphetiã/alij discretionẽ spirituũ/alij genera linguar̃/alij interpretationẽ ꝛmonũ. Uñ hęc extẽsio linearũ spũalium: Deus scit/nõ hõ. Cur dr̃ ad iob: Indica mihi si hẽs intelligẽtiã: Quis posuit mẽsuras tc̃. nisi vt cõsiderãs q sol⁹ de⁹ ista mirabilia fec̃/suę virtuti nihil attribuat. Sequit: i Sup quo bases eius. i. doctores ecclesię/qui totam ecclesię fabricã sustinent: k Solidate sunt: supple nisi sup me: qui sum fundamentũ ecclesię. j. Corinth. iij. c. Fundamentũ aliud nemo potest ponere/ p̃ter id qõ positũ est/christus iesus. l Aut quis demisit: id est de alto misit: m Lapidem angularẽ eius: id est christũ: qui duos populos quasi duos parietes ecclesię in se iunxit. Eph. ij. c. Ipse est pax nostra/qui fecit vtraq vnum. De hoc lapide dicit Ps. Lapidẽ quẽ reprobauerũt ędificantes/ hic factus est in caput anguli. Esaię. xxviij. d. Ecce ego mittam in fundamẽtis sion lapidẽ angularẽ/probatũ/ꝑciosum/ in fundamẽto fundatũ. n Cum me laudarent simul astra matutina/ cũ vesperinis. i. angeli cũ electis homib⁹. Simul em̃ angeli t homines incarnato domino laudauerunt deũ. Homines: quia viderunt se redimi. Angeli: quia viderunt suum numerũ impleri. Dicunt autẽ angeli astra matutina: qz primi in tempore creati sunt. Uel quia missi ad homines exhortandos/mane gratię nũciant. o Et iubilarent oms filij dei: id ẽ homines electi. Greg⁹. Jubilatio est: cũ cordis lętitia oris efficacia non explet̃r: sed quibusdam modis gaudiũ prodit: qõ gaudens nec tegere potest nec exprimere. Bene autẽ dicunt laudare angeli/t homines iubilare: quia angeli iam vident latitudinẽ claritatis/et nullas patiunt angustias: homines ỽo adhuc oris sui angustias sustinẽt. Hęc quasi iam facta narrat domin⁹: qz futura ꝓuiderat. Quia ỽo

Ps. 135.

7. 40. a.

Ps. 117.

de profectu ⁊ gaudio bonor excitant mali ad rabiem furoris: quos tamē dñs restringit: recte de his consequenter dicitur:

a Quis conclusit ostijs mare ⁊c. Mare/est cor impij vel seculū. Esa.lvij.d. Impij q̄si mare feruens/q̄ quiescere non potest. Ostia/doctores vel p̄dicatores vel miracula vel lex: Nubes/ignorantia: Pānī infantię/impedimēta strictię: Uectis/christ⁹. Itē ostia doctores vel virtutes: Mare/seculum: Vulua/seculi origo vel occulta et maliciosa carnalium cogitatio. Per hanc vulua mali cōcipiūt: qñ mala cogitāt. Per eandē pariunt: quando mala q̄ cogitauerūt operant vel loquunt. Dicit q̄ dñs:

a Quis conclusit ostijs mare quādo erumpebat quasi de vulua p̄cedēs: cū ponerem nubē vestimentū eius: ⁊ cālig̃ine illud quasi pānis infantię obuoluerem: Circūdedi illud terminis meis: et posui vectē et ostia/et dixi: Hucusq; venies: et non p̄cedes amplius: et hic cōfringes tumentes fluctus tuos. Nūquid post ortum tuum p̄cepisti diluculo: et ostenduisti aurorę locū suū: Nūqd tenuisti cōcutiēs extrema trę: ⁊ excussisti impios ex ea: Restituet vt lutum signaculum: ⁊ stābit sicut vestimētū. Auferetur ab impijs lux sua: et brachium excelsum cōfringet.

Quis conclusit.i.vndiq; clausit: b Ostijs/ablatiui casus.i.p̄dicatoribus vel miraculis: c Mare.i.seculū vel corda iniquor: d Q̄n erūpebant quasi de vulua: id est de occultis cogitatiōibus in mīnas ⁊ verbera exeundo: e Cū ponerē nubē/ignorātię ⁊ inquietudinis. f Uestimentū ei⁹.s.maris.i.seculi/vt nō videret q̄d ageret/sanctos opprimēdo. g Et caligine.i.ignorantia/vel infirmo sensu: b Quasi pannis infantię illud obuoluerē: ne posset facere q̄ vellet. Pānos infātię dicit: quib⁹ pedes ⁊ brachia infantiū ligantur/ne huc atq; illuc dissoluta libertate iactent: Sic dñs maliciā seculi cōtra sanctos cohibuit/ne posset ppetrare q̄ cogitauit. Unde s.v.b. Qui dissipat cogitatiōes malignor/ne possint implere man⁹ eor q̄ cepāt. Cū hęc facerē: i Circūdedi illud.s.mare. k Termis meis.i.dispōsatiōe iudicior/q̄ dñs iras psequētiū modificauit. l Et posui vectē ⁊ ostia. Per ostia p̄dicatores: Per vectē christus: q; sicut vectis ostijs dat firmitatē: ita christ⁹ aplis ⁊ p̄dicatorib⁹ cōtra sequentis maris impetū tribuit firmitatem. m Et dixi: Hucusq; venies/⁊ nō p̄cedes amplius/vltra vires electos affligendo. Fidelis em̄ deus est q̄ nō patit suos supra id q̄ possunt temptari: sed dat cū temptatiōe prouentū/vt possint sustinere.j. Corinth.x.c. n Et hic: id est in vecte isto.i.in fide christi: o Cōfringes tumētes fluct⁹ tuos.i.supbos psecutores tuos. Cognita em̄ fide christi: ipsi psecutores/cōuersi sunt ad fidē. p Nūquid post ortum tuū p̄cepisti diluculo.i.p̄mittię ecclesię: vt.s.esset. q Et ostēdisti aurorę.i.militāti ecclesię: r Locū suū/futurū: in q̄ est p̄fecta visio claritatis ęternę/siue diuinę: supple sicut ego: q.d. nō. Christ⁹ em̄ post natiuitatē suā electos suos ad videndū locū suū fide illuminauit: q̄ etiā ⁊ ante ortū suū fecit: sed paucos sic illuminauit. Locū quippe suum videbat

Ps.41. Ps.cū diceret: Sitiuit anima mea ad deū fontē viuū: q̄n veniā ⁊ apparebo ante faciē dei. Item locū suū iam viderat paulus/cum dicebat: Desideriū habēs dissolui ⁊ esse cum christo: Phil.j.d. Item ibidē: Mihi viuere christ⁹ est: ⁊ mori lucrū. Breuiter locū suū aurorę monstrauit dñs/cū dixit: Ubicūq; fuerit corpus/illic congregabuntur ⁊ aquilę: Matth.xxiiij.c. s Nūquid tenuisti ⁊c. Multis mōis exponit hoc. Primo de iudea/quā dñs tenuit ⁊ cōcussit: q; alienigenis regibus qui eā oppримebāt subiecit: ⁊ ex ea impios excussit/et a gloria legalis sacrificij repulit. Nō em̄ extra hierusalē poterāt sacrificia celebrare ppter illā legem Deut.xij.b. Caue ne offeras holocausta in omī loco quē videris: sed in eo quē elegerit dominus in vna tribuū tuar. Ideo dicit Osee.iij.b. Dies multos sedebūt filij israel sine rege/⁊ sine principe/⁊ sine sacerdotio/⁊ sine altari/⁊ sine ephot/⁊ sine theraphin. Dicit q̄: Nūquid tenuisti cōcutiens extrema terrę: id ē iudeā i extremis tempor⁹ cōcussisti timore ⁊ alienigenar subiectione: v Et excussisti: id expulisti: x Impios: id est iudeos/fidē christi recipe renuētes: y Ex ea/iudea scz.q.d.non: sz ego. Uel extrema terrę tenuit dñs: q; extremos iudeę.i.būles piscatores assumpsit. Unde.j. Corinth.j.d. Uidete vocationē vestrā fratres: q; nō m̄lti sapiētes sm̄ carnē/nō multi potēs/nō multi nobiles: sed q̄ stulta sunt mūdi elegit deus vt confundat fortia. t Cōcutiēs/hic dicit: q; quos elegit dñs/pio timore terruit. Uel q; p eos potentes seculi cōfudit: sicut dicit i p̄dicta auctoritate apli. Dicit q̄

s Nūqd tenuisti cōcutiēs extrema trę.i.nūqd elegisti i firmos mūdi eos pio timore terrēs: ⁊ p eos potentes seculi cōfundens: q.d. nō: sz ego.

v Et nūqd excussisti ex ea impios.i. ex iudea scribas ⁊ pha

Vt. tēdentes

riseos: q.d. non: sed ego. Gen.xlix.a. Symeon et leui/vasa iniquitatis bellātia: diuidā eos i iacob: ⁊ dispergā eos i isrl. Ibi Glo. Per hos scribę et phariseī ⁊ sacerdotes intelligūt. De symeone em̄ scribę: ō leui sacerdotes fuerūt: q̄ cōsiliū inierūt vt iesum morti traderēt. Joh.xj.f. Tertio modo exponit de ecclesia: cui⁹ extrema dñs sub antichristo cōcutiet: ⁊ nō tenēs quosdā nō deseret: a q̄ tūc cūcti impij q̄ mō specieten⁹ int⁹fuerūt exibūt. Dicit q̄: s Nūquid ⁊c. i.nūqd sub antichristo extremā ptē ecclię cōcutiens tenuisti/nō deserens oīno: Et excussisti ipios ex ea. q.d. nō: sed ego. Quarto mō exponit de peccatorib⁹ i fine vitę reuertētib⁹: q̄s timore pcutit vt pęniteant: et cōuersos tenet ne recidāt: ⁊ oīs mor⁹ impios ab eis excutit. Et hoc est: Nūquid tenuisti cōcutiens extrema terrę.i.nūqd peccatores i extremis suis terruisti ad pęnitentiā: ⁊ cōuersos tenuisti ne recidērēt: v Et excussisti impios/mor⁹. y Ex ea .s.terra.i.aia eor q̄ dicit tra: q̄ imbre gratię ⁊ doctrinę irrigata: fructū reddit deo. Heb. vj.b. Terra sup se venientē bibens imbrē ⁊ generās herbam oportunā his a quib⁹ colit accipit būdictionē a deo. z Restituet vt lutū signaculū/p circūcisionē.i.pplus iudaic⁹ miraculis ⁊ scientia repletus: fact⁹ signaculū dei: fiet vt lutū reuertēs ad peccata ęgypti: vbi seruiuit in luto ⁊ latere. Numeri.xiiij.a. Cōstituam⁹ nobis ducē ⁊ reuertamur i ęgyptū. Exo.i.c.

a Et stabit sicut vestimentū: q̄ tm̄ extern⁹ corpi inhęret: Sic ꝑplus iudaic⁹ p exteriores obseruātias tm̄ deo inhęsit: sed p charitatis intelligentiā nō adhesit: litteram legis tenēs: sed spm̄ nesciēs. Un̄ sequit: b Auferet ab impijs lux.i.a iudęis legis itelligētia. Matth.xxj.d. Auferet a vob regnū dei.i.sacra scriptura: ⁊ dabit genti faciēti fructus eius. Causam hui⁹ assignat Greg⁹. Judęi inq̄t/q; veritati credere renuerunt: cognitionē legis in ppetuū amiserūt: et dum de accepta lege supbiunt: nimirū de sciētię sue gloria exęcant. Un̄ scriptū est: Obscurenk oculi ne videāt. Et Joh.ix.g. In iudiciū ego in hūc mūdū veni: vt qui nō vident videāt: ⁊ qui vident cęci fiant. Itē quia de opibus legis se extulerūt: recte subdit: c Et brachiū excelsum cōfringet: id est supba operatio legis reprobabit p̄dicata fidei gra. Roma.iij.c. Ex opibus legis nō iustificabit ois caro. Aliter ab illo loco: z Restituet vt lutū signaculū/ppt characterē baptis/malē.i.q̄ mō fideles videnk/type antichristi hostes fidei inuenienk: Et qui nō tēptati/apparent esse signaculū: tēptati inuenienk lutū. a Et stabit sicut vestimentū: id est in malo psistet breui tempore: q; cito sicut vestis veterascet. Uel stabit sicut vestimentū.i.nō stabit. Uestis em̄ induta ⁊ p corpus tensa stare videt: exuta ꝑo fracta complicat: Sic q̄libet malus dum erat in ecclesia stabat: et postmodū eruitus cōfractus ⁊ abiectus iacet. b Auferet ab impijs lux: fidei/quā male viuendo tenuerūt. c Et brachiū excelsum cōfringet.i.antichrist⁹ cōteret.q. Thessal.q.b. Tūc reuelabit ille iniquus: quē dñs iesus interficiet spū oris sui: et

Ps.44. Ps.44.

destruet illustratiõe aduẽt⁹ sui. a ¶Nũqd ingress⁹ es ꝓfũdũ maris/ꝙ cognitionẽ: b ¶Et i nouissimis abyssi deambulasti/ ꝙ inuestigationẽ: q. d. nõ: qz hmõi soli deo nota sunt. Mystice: Incarnatio christi: et descensus ad inferos ꝓphetat hic. Dicit g̃ dñs ad iob: a ¶Nũqnid ingressus es ꝓfundum maris. i. labores ꝛ erumnas seculi: sicut ego ꝙ carnis assumptionẽ: b ¶Et in nouissimis abyssi. i. inferni: c ¶Deambulasti: supple sic̃ ego: qui inde extraxi electos: Zach ix. c. Tu q̃z in sanguie testamenti tui emisisti vinctos tuos de lacu i quo nõ est aqua. Sed nũquid descendit dominus ad inferni nouissima: Constat qõ non: quia inde nullũ extraxit. Solo. Respectiue intelligit: sicut ẽ. xv ij. d. In ꝓfundissimũ infernũ descẽdent oĩa mea. d ¶Nũquid aptę sunt tibi portę mortis. i. potestas dęmonũ facta est tibi quia/sicut mihi: q. d. nõ. e ¶Et ostia tenebrosa. i. claustra inferni: f ¶Uidisti/sicut ego: q. d. nõ. Christ⁹ em̃ potestatẽ dęmonũ ꝙ mortẽ supando apuit: ꝛ claustra inferni penetrãdo vidit. Dicunt etiã ipi dęmones ostia tenebrosa: qz ꝙ occultas ĩsidias mẽtib⁹ decęptis viã mortĩ apiũt. Quę tenebrosa ostia dñs videt: qz fraudulentiã dęmonũ cog̃scit: Et nos videre facit: qñ supnę lucis radijs nos illustrat. Unde Ps. Dñs mihi adiutor: et ego videbo inimicos meos. Littera nr̃a dicit: Et ego despiciã ĩimicos meos. Et qz post mortẽ ꝛ resurrectionẽ christi/creuit ecclesia in cũctis gentib⁹ dilatata: Bene subdit: g ¶Nũquid cõsiderasti latitudinẽ terrę. i. eccl̃ię: Esaię liij. a. Dilata locũ tentorij tui/ꝛ pelles tabernaculoꝝ tuoꝝ extende: Ne parcas: Longos fac funiculos tuos/ꝛ clauos tuos ꝓsolida. Ad dexterã em̃/et ad lęuã penetrab: ꝛ semẽ tuũ gẽtes hereditabit: ꝛ ciuitates desertas inhabitabit. Moraliter. a ¶Nũquid ingressus es ꝓfundũ maris. i. cor peccatoris ꝙ cognitionẽ: q. d. non. Hiere. xvij. b. Profundũ est cor homis ꝛ inscrutabile: ꝛ q̃s cognoscet illud: Solus de⁹. b ¶Et in nouissimis abyssi deambulasti. i. latẽtia vitia hũanę mẽtis calcando ꝙ te repssisti/sicut ego: q. d. nõ. Greg⁹. Mare ẽ mẽs hũana: cui⁹ ꝓfundũ deus ingredit: qñ ꝙ cognitionẽ suã ad lamẽta pnitẽtię pturbat. Et ĩ nouissimis abyssis ambulat: qñ mẽtes despatissimas visitatiõis suę vestigijs tãgẽdo reformat. d ¶Nũquid aptę sunt tibi portę mortis. i. intĝ cogitatiões/quę ducunt ad interitũ tibi sunt manifestę: e ¶Et ostia tenebrosa vidisti. i. latẽtia cordis vitia cognouisti: q. d. nõ: qz hmõi soli deo nota sũt: q̃ occulto respectu gr̃ę destruit ea: sicut dr̃ Prouerb. xx. b. Rex q̃ sedet in solio iudicij sui: intuitu suo dissipat oñe malũ. Quia ꝺo omne vitiũ animã angustat: virtus ꝺo dilatat: post destructa vitia/recte subiũgit: g ¶Nũquid consideraſti latitudinẽ terrę. i. dilatationẽ animę iustę siue bonę cõsciẽtię: quã etsi exteri⁹ ꝑ̃na angustat: interi⁹ tñ charitas dei dilatat. Hanc latitudinẽ habuit dauid Ps. 4. inter angustias/cũ diceret: In tribulatiõe dilataſti mihi. Hãc eandem monebat apl̃s. ij. Cor. vj. c. Dilatami et vos: et nolite iugũ ducere cũ infidelib⁹. Sic dilatati fuerãt apl̃i inter angustias: q̃ flagella in gaudiũ ꝓuertebãt: qz ibãt gaudẽtes a cõspectu cõcilij ꝛc. Act. v. g. Hãc mẽtis latitudinẽ solus deus cõsiderat: ꝓpter qõ g̃rit: Nũqd cõsiderasti latitudinẽ terrę. q. d. nõ. Uel ideo iob ingrit: vtrũ latitudinẽ tr̃ę cõsiderauerit: vt. s. exẽplo alienę latitudinis hũiliet. Seq̃t: h ¶Indica mihi ꝛc. Difficilis ẽ g̃stio hęc quã facit dñs iob: Sz ꝟ fit/vt iob hęc ignorãs/idẽ de se sentiat. Per lucẽ/iustĩa: ꝙ tenebras/iniq̃tas designat. Uñ q̃busdã ꝓuersis ab iniq̃tate sua dr̃ Eph. v. b. Eratis aliq̃n tenebrę: nũc aũt lux in dño. Dicit ergo beato iob: Indica mihi si nosti oĩa. i. si plenã scientiã te hãe suspicaris. i ¶In q̃ via habitet lux. i. cui⁹ mentẽ iustĩa veniẽs ipleat. k ¶Et tenebrarũ q̃s sit loc⁹. i. ĩ quo

l sit: vt ducas vnũquodq; ad
m terminos suos: et intelligas
n semitas domus eius. Sciẽ
bas tũc q̃ nasciturus esses:
o ꝛ nũmerũ dierũ tuorũ noue
p ras: Nũqd ingress⁹ es the
q sauros niuis: aut thesauros
r grãdinis aspexisti: q̃ ꝑparaui i
s tẽs hosti: ꝛ i diẽ pugnę ꝛ bel

iniq̃tas cęca ꝑduret. l ¶Ut ducas vnũquodq; ad termios suos. i. vt dijudices si iste q̃ nũc iniqu⁹ ẽ: ĩ iniq̃tate vitã finiat: ꝛ is q̃ iust⁹ cernit/in iustĩcia sua moriat. Hoc nescit hõ viuẽs. Eccl̃s. ix. a. Sũt iusti atq; sapiẽtes ꝛ opa eoꝝ ĩ manu dei sũt: ꝛ tñ nescit hõ/vtrũ amore an odio dign⁹ sit. m ¶Et itelligas semitas domꝰ ei⁹. i. merita actionũ: q̃b⁹ itur ĩ cęlũ vel in infernũ. Hęc latent sens⁹ hoĩs. Unde Prouerb. xx. d. Quis hominũ poterit intellige re viam suam. Greg⁹. Quis hoĩm ista discutiat: q̃s ista saltẽ imꝑterrit⁹ audiat. Uidemus em̃ q̃tidie iusti cię luce resplẽdẽtes: et tñ ad finẽ suũ neq̃cię obscuritate tenebrant: ꝛ inĩtos cernim⁹ pctõꝝ tenebris obuolutos: ꝛ iuꝝ vitę suę terminũ repẽte reddi iustĩcię. Uidem⁹ q̃ illa deo aduersa gentilitas iustĩcię luce pfusa ẽ: ꝛ iudea dudũ dilecta pfidię nocte cęcata. Scim⁹ q̃ latro ò patibulo trãsiuit ad regnũ: iudas de apl̃at⁹ gl̃ia ẽ lapsus ad tartaꝝ. n ¶Scẽbas tũc q̃ nascitur⁹ esses: q. d. nõ. Nõ est g̃ mirũ si nescis terminũ tuũ: qz nescis initiũ. Non g̃ debes extolli in his quę agis/quãdo huc venisti vel quãdo exibis. Uel sic: Scis tũc q̃ nascitur⁹ esses: supple vt ego: q̃ me nasciturꝰ ꝓnouit: qz añ eram vt de⁹: o ¶Et numerũ dierꝰ tuoꝝ noueras. i. quãtũ viatur⁹ esses: q. d. nõ. Eccl̃s. ix. c. Nescit hõ finẽ suũ. p ¶Nũqd ingress⁹ es thesauros niuis ꝛc. Per thesauros niuis/ frigida corda pctõꝝ intelligunt: Per thesauros grãdinis/dura corda ꝓuoꝝ: q̃z moriꝫ q̃si armis suis pugnat diabol⁹ ꝫ electos. Uñ ꝛ bñ sequit: r ¶Quę ꝑparaui i tẽs hosti: ꝛ i diẽ pugnę ꝛ belli: Et dicũt thesauri/nõ g̃ ad se: sz q̃ ad bonos/q̃s affligendo purgãt. Diẽ g̃: Nũqd igress⁹ es thesauros niuis/ꝙ cognitionẽ. i. nũqd nouisti frigidos pctõres: q ¶Aut thesauros grãdinis aspexisti. i. dura corda ꝓuoꝝ nouisti: r ¶Quę ꝑparaui in tẽs hosti. i. diabolo: vt ꝙ eos electos ĩpugnet et purget: s ¶Et in diẽ pugnę ꝛ belli. Pugnę/q̃ ad carnales ꝓcupiscẽtias: Belli/q̃ ad spũales negcias: qz ꝫ vtraq; oportet pugnare. Eph. vlti. b. Nõ ẽ nob colluctatio aduers⁹ carnẽ ꝛ sanguinẽ: supple tñ: ꝫ aduersus ꝓncipes ꝛ ptates/aduers⁹ mũdi rectores tenebraꝝ harũ: ꝫ spũalia negcię ĩ cęlestib⁹. Alit ĩ bono. Per niuẽ ꝛ grandinẽ/frigida vel dura corda ꝓuoꝝ ĩtelligunt: sicut dictũ est: inter quos multos electos repositos nouit dñs: ꝓpter q̃ ò in niue vel in grãdine thesauros habere se dicit: q̃ absconditũ est hoĩb⁹. Ideo dic̃ dñs: p ¶Nũquid ingressus es thesauros niuis: aut thesauros grandinis aspexisti: i. quos iter duros ꝛ frigidos pctõres fieri ꝓdicatores elegerim/ cognouisti: q. d. nõ: qz hmõi soli deo nota sunt. In natura niuis/mãsuetudo: in grãdine ꝺo libera correctio ꝓdicatoꝝ signat. Mix em̃ suauiter cadit: grãdo ꝺo veniens/ percutit: sz liquata infundit: Sic ꝓdicatores cõmĩãdo feriũt/blandiẽdo infundũt. Uñ Ps. Uirtutẽ terribiliũ tuoꝝ Ps. 144. dicent: ꝛ magnitudinẽ tuã narrabũt/ Ecce grãdo feriẽs. Itẽ: Memoriã abundãtię suauitatis tuę eructabũt: ꝛ iustĩcia tua exultabũt/ Ecce grãdo liq̃ta infũdẽs. Et qz ꝙ hos fides ꝓtra aduersarios defendit: Ideo seq̃t: r ¶Quę ꝑparaui i tẽs hosti: impugnãtis fidẽ/vel corrũpentis mores: s ¶Et i diẽ pugnę ꝛ belli. Pugnę/quo ad impugnationẽ morũ. Belli/quo ad impugnationẽ fidei. Unde Hieremias missus ẽ vt Hiere. i. c. ędificet ꝛ plantet. Edificet quidẽ mores: plãtet fidem. Bene ergo dicit ad iob: Nũquid thesauros niuis ingressus es: aut thesauros grãdinis aspexisti: quę ꝑparaui in tẽpus hostis: et in diẽ pugnę ꝛ belli: Ac si aperte diceret: nulli te de operib⁹ tuis ꝑferas: qz de his quos adhuc ꝙ culpã frigidos itueris: q̃ntos operatores iustĩcię ac defẽsores fidei sim factur⁹/ignoras. Quod quia per aduentum mediatoris factũ ẽ: Sequit.

a Per quã viam spargitur lux ꝓdicationis: Per illũ
Job.14.a. scz qui dicit: Ego sum via/veritas ⁊ vita. Per hanc viam lux spargit: quia ꝑ eius ꝓsentiam gentilitas illustrat. Cõuenien/ter autẽ dixit: Spargit: quia nõ anguste sed late fulgens lux ꝓdicationis emicuit ꝑ apostolos ⁊ sequaces eox. Unde Ps.
Ps.18. In omnẽ terrã exiuit sonus eorũ. Et Warci vlti.d. Illi autẽ ꝓ/fecti ꝓdicauerũt vbiq; ⁊c. Quia ꝙo sparsa luce/iardescit vis amo/ris/trãsacta mala an/xie lugens: vel futura bona flagrãtissime re/quirens/competenter adiungit: b Diuidit ẽstus: id est gra/tia ẽsuans: c Super terram: id eccl̃iã: quia sparsa luce ꝓdicationis/facta est diuisio gratiaꝝ/vnanimiter omnes accẽ/dens. j. Corinth. xij.a. Diuisiões ꝙo gratiarũ sunt: idem autẽ spiritus. Et diuisiones administrationũ sunt: idem autẽ dñs. Et diuisiones operationũ sunt: idem autẽ deus/ qui operat omnia in omnib⁹: diuidens singulis ꝓut vult. Uel sparsa luce diuidit ẽstus super terrã: qz vt lux ꝓdicatiõis inclaruit/ statim rabies ꝓsecutiõis eccl̃iã vbiq; dispersit. Unde Act̃. viij.a. Facta ẽ in illa die ꝓsecutio magna ĩ eccl̃ia ꝙ erat hierosoly/mis: ⁊ oẽs dispersi sũt ꝑ regiones. Uel ꝑ lucẽ/gratia: ꝑ ẽstum/ temptatio: ꝑ terrã/anima designat. Quẽrit ergo dominus a Iob: a Per quã viam spargit lux: id est dic/quo ordi/ne/vel quib⁹ meatibus infundit cordi humano gratia: Nescit hoc homo. Joh. iij.a. Spiritꝰ vbi vult spirat/⁊ vocẽ eius au/dis: sed nescis vnde veniat aut quo vadat. Itẽ dic: Per quã viam. i. quo: b Diuidit ẽstus sup terrã: id est tempta/tio sup animã. Et bene sparsa luce dicit diuidi ẽstus: qz crescẽ/te gratia/crescunt ⁊ temptamẽta. Unde Gregoriꝰ. Post lucẽ ẽstus sequit: quia post illuminationẽ diuini muneris/tempta/tionis ardor auget. Recte autẽ dicit diuidi ẽstus: qz nõ oms vno/ vel singuli omnibus viris temptant: sed quilibet tem/ptat vitio magis sibi vicino. Unde Gregoriꝰ. In temptatio/nis ardore callidꝰ/hostis singulis insidians/vicinos moribus laqueos abscondit: Lętis eñ ꝓponit luxuriã: tristibus/iram: timidis/terrores: elatis/laudes: ⁊ sic de alijs. Et qz crescente malorum ꝑsecutione/creuit eccl̃esię ꝓdicatio: recte subditur:
d Quis dedit vehemẽtissimo imbri cursum: id est ꝓdicationi accessuz vsq; ad cor: supple nisi ego: De quo cursu
Ps.147. dicit in Ps. Velociter currit sermo eiꝰ. Est aũt imber/vehe/mens ꝓdicatio/ꝙ monet credere credẽda: vehemẽtior/ꝙ mo/net facere facienda: vehemẽtissima/quę monet consilia imple/re: ⁊ se/⁊ sua/et suos: non solũ deserere: sed ⁊ cõtemnere ꝓpter deũ: vt est illud: Si quis vult venire post me/abneget semet/ipsum ⁊c. Matth. xvj.d. Hic imber aliquãdo est/sed cursum non habet: qz ꝓdicatio ad aures venit: sed cessante gratia/ad corda audiẽtiũ nõ ꝑtrãsit. Ideo rogat apls. ij. Thessal. iij.a. Decętero rogate frẽs ꝑ nob/vt sermo dei currat. e Et viã sonanti tonitrui/ datiuꝰ est: supple ꝙs dedit/nisi ego: Per tonitruũ/intelligit ꝓdicatio supni terroris: quo sonante/in au/ribꝰ/corda ꝙtiunt: et hoc sola gratia dei faciente: Ideo domi/nus se dare viam sonanti tonitrui asserit. Aliquando etiã per tonitruũ ipse christus accipit: qui ex antiquoꝝ patrũ cõueni/ente ꝓphetia/quasi ex nubiũ cõcursione nobis ꝓlatus est: qui terribiliter inter nos apparẽs insonuit/⁊ terribilius insonabit. ꝙ. xxvj.d. Quis poterit tonitruũ magnitudinis eius intueri: Unde ⁊ apostoli de eiꝰ gratia generati/ boanerges: id est filij tonitrui sunt vocati: Marci. iij.b. Huic tonitruo viam dedit dominus: quia ꝑ terrorem ꝓdicationis eius/corda audientiũ compunxit. Quid aũt accępta via/imber atq; tonitruus ęge/rit/subdit: f Ut plueret super terram: supple quę est:
b Absq; homine in deserto: vbi nullus mortalium cõmoratur. q. d. ideo dedit dominus cursum imbri/⁊ viam tonitruo: Ut plueret: id est pluuia ꝓdicationis caderet:

g Super terrã: quę est: b Absq; homine in deser/to: id est sup gentilitatem desertam a deo/diu/quę fuit absq; cultore dei. i Ubi nullus mortaliũ cõmoratur: id est nullus homo: quia gentes sine fide: non homines/sed be/stię sunt. Hiere. iiij.f. Intuitus sum/ et ecce non erat homo.

a li: Per quam viam spargi/
b c tur lux: diuidit ẽstus super
d terrã: Quis dedit vehemen/
e tissimo imbri cursum: ⁊ viam
f sonanti tonitrui: vt plueret
g h super terram absq; homine
i in deserto/vbi nullus morta/
k lium cõmoratur: vt implẽret
l m inuiam et desolatam: ⁊ prõ/duceret herbas virentes:
n Quis est pat̃ pluuię: vel ꝙs
o genuit stillas rozis: De cu/
p ius vtero egressa est glacies:
q et de cęlo gelu quis genuit:

Hanc tamẽ terrã de/sertam/ diuiso ẽstu: id est dispersa fidelium ꝑsecutiõe in iudea/do/minus pluuia ꝓdicati/onis compluit. Esaię xlj.e. Ponam desert/tum i stagna aquarũ: et terram inuiam in ri/uos aquarum: Dabo in solitudinẽ cedrum ⁊ spinam/⁊ myrtum/⁊ li/gnũ oliuę. Item Esaię. xliij.a. Effundam aquam sup sitien/tem: ⁊ fluenta super aridam: ⁊ germinabũt inter herbas qua/si salices iuxta ꝓterfluẽtes aquas. Uel sic: Terra deserta est/ qui corde non accipit verbũ dei. Quę terra deserta nõ habet hominẽ: id est sensum rationis: vel si aliquãdo est/nõ ibi com/morat: Et tamẽ tales sępe cõpungit ⁊ implet: Unde sequit:
k Ut impleret inuiam et desolatam: scz gentilitatem quę fuit inuia: quia ꝓdicationi non paruit: ⁊ desolata sine ra/tione consilij ⁊ fructu boni operis. Sed dominus dedit cur/sum imbri vehementissimo/⁊ viam tonitruo sonanti: vt im/pleret/fidelibus: l Inuiam ⁊ desolatam/ gentilitatẽ scz. Unde Esaię. liij.a. Multi filij desertę magis q̃ eius quę habebat virũ: id est synagogę. m Et produceret her/bas virentes: id est fidei doctrinam/vel opera bona. Bene iter ergo domin⁹ exteriori ꝓdicationi internam aspirationẽ contulit: vt corda gentilium ꝓrius arentia virescerent: clausa patefierẽt: inania implerentꝰ: infecunda germinarẽt. Et best:
Quis dedit vehementissimo ⁊c. vsq; huc: n Quis est pater pluuię: id est gratię vel ꝓdicationis: o Uel quis genuit stillas rozis: id est doctrinę facilis ⁊ suauis: supple nisi ego: Quia omnis sapientia a domino deo ẽ. Eccl̃i. j.a. Et Jaco. j.c. Omne datum optimũ: ⁊ oñe donũ ꝑfectũ desursum est descendens ⁊c. Unde Esaię. xl.b. Super montẽ excelsum ascende tu qui euangelizas sion ⁊c. Ibi Glo. id est sup christũ: vt nihil annũcies nisi qđ a christo habes. Sicfe/cit apostolus. j. Thessal. ij.c. Cum accepisseris a nobis ver/bũ: id est quod audiui a deo/ et accepi/ auditus dei: accepi/stis illud nõ vt verbum hominũ: sed sicut est vere verbũ dei: qui operat in vobis qui credidistis. De hac pluuia ⁊ de hoc roze dicit Deut. xxxij.a. Cõrescat in pluuiã doctrina mea: fluat vt ros eloquiũ meũ. p De cuius vtero egressa est glacies: supple nisi de meo: Per glaciẽ intelligit plebs iudaica corpore infidelitatis constricta: quã olim domin⁹ in/tra sinũ gratię sue quasi mater in vtero portauit. Esa. xlvj.a. Audite domus iacob: et omne residuum domus israel: qui portamini a meo vtero: et gestamini a mea vulua. Sed cum ꝑ maliciam suam plebs iudaica gratiam dei amisit: quasi gla/cies de vtero creatoris exiuit. j. Joh. ij.c. Ex nobis prodie/runt: sed ex nobis nõ erãt. q Et de cęlo gelu quis ge/nuit: supple nisi ego: Nomine cęli/ antiqui patres accipiunt: ꝙ gelu/pontifices iudęoꝝ/corpore pfidię frigidi. Quia ergo de sublimi ꝓgenie antiquoꝝ patrum ꝓcesserunt pfidi pon/tifices iudęoꝝ: de cęlo gelu exiuit. Cũ eñ caiphas de abra/am natus est: qđ aliud/nisi gelu de cęlo ꝓcessit: Quod tamẽ gelu dñs dicit genuisse: quia oẽs bonos cõdidit per naturã: qui tamẽ per malicią frigidi ab eo exierunt. Uel nomine cęli ad litteram: cęlum empyreum accipit: per gelu sathan mali/cia frigidus: quem domin⁹ bonum creauit: Gelu de cęlo exi/uit: id est sathan: de cęlestibus ad ima corruit. Dicit ergo: Et de cęlo gelu quis genuit: id est sathan de cęlo caden/tem/quis condidit: supple nisi ego: Domin⁹ enim nature con/ditor est/non culpę. Sed quia corda iudęoꝝ olim mollia ⁊ fidei penetrabilia/obstinatione indurata sunt: recte subditur:

a In similitudinē lapidis aquę durank: id est in duriciam ⁊ in insensibilitatē gentiū iudęi indurati sunt. Nomine em̄ lapidis/duricia gentiū intelligit. Matth. iij. b. Potēs est de⁹ de lapidib⁹ istis: id ē ō gētib⁹ duris/suscitare filios abrę: filios. s. p imitationē. Per aquā vero intelliguntur iudęi olim molles ⁊ teneri: iuxta illud Apoc. xvij. d. Aquas q̄s vidisti vbi meretrix sedet: populi sūt ⁊ gentes ⁊ linguę. Sed q̄ri fiunt ex occulto iudicio dei: Sequit: b Et superficies abyssi: id est iudiciorū dei. De quib⁹

a In similitudinē lapidis aq̄
b durank: et superficies abyssi
c cōstringit. Nūquid cōiungere valebis micātes stellas
e pleiades: aut gyrum arcturi
f poteris dissipare? Nūnquid
g producis luciferū in tempore
h suo: ⁊ vesperū sup̄ filios terrę
k surgere facies? Nūquid no
m sti ordinē cęli: ⁊ pōnes rōnem
n eius in terra? Nūquid eleua
o bis in nebula vocem tuam:

cūctę se verterit ostendit: ⁊ luce diei vicina/stellarū eius ordo distendit: significat lex moysi: quę nimię rigiditatis asperitate subditos oppimebat: quasi a solis charitate aliena: Sicut dicit petrus Act. xv. c. Quid temptatis dominū iugum imponere sup̄ ceruicē discipulorū: q̄ nec nos/nec patres nri portare potuimus?

Per pleiades quę ab oriēte apparēt/⁊ septenario nūero ꝓtinent: Al. fines noui testamēti gratia designat: q̄ fideles septiformi spiritu illustrant: ⁊ a laboze carnalium obseruantiarū relaxantur. Christus

Ps. 35. Ps. Judicia tua abyss⁹ multa: c Constringit/ne hūanę
Roma. 11. d. mētis oculo possit penetrari. Vñ exclamat apostol⁹: O altitudo diuitiarū sapientię ⁊ scientię dei: q̄ incomp̄hēsibilia sūt iudicia ei⁹: et inuestigabiles vię ei⁹. Sequit: d Nūq̄d cōiūgere valebis micātes stellas pleiades: aut gyrū arcturi poteri dissipare? Pleiades/a πλειστου: id ē a pluralitate dictę sūt: q̄ septē sūt: quę vicinitate cōiunctę sūt: ꝛ tactu disiunctę. Vñ significāt vniuersitatē sanctor̄: q̄ lumię septiformis gratię illustrati: alios eodem lumine illumīare nō cessant. Qui etiā disiuncti sūt p visionē suę imaginis: ꝛ cōiuncti p intentionē mentis simul micant: quia vnū p̄dicant. Sed seipsos nō tangūt: quia diuersis temporib⁹ partiunt: Verbi gratia: Abel/esaias/iohānes/diuisi fuerūt tempore: sed vniti in p̄dicatione. Nam abel christi passionem in oblatione agni significauit: Gen. iiij. a. quā Esaias. liij. c. p̄dicauit: Sic̄ ouis ad occisionem ducēt: ⁊ quasi agnus coram tondente se obmutescet. Nunc eūdem iohānes demōstrauit: Ecce inquit agn⁹ dei: ecce qui tollit peccata mundi: Joh. j. d. Ecce quomō isti tres diuersis temporib⁹/eūdem agnum locuti sūt: Abel offerendo: esaias p̄uidendo: iohānes ostendendo. Similit̄ dauid/esaias/paulus/diuersis fuere temporibus: et tamen trinitatis
Ps. 66. vnitatē cōcorditer locuti sunt. Inquit em̄ dauid: Benedicat nos deus/deus noster/benedicat nos deus. Ecce trina dei nominatio/trinitatē demonstrat. Sed ne tres deos dixisse putarēt/illico vnitatē illius trinitatis insinuans/addidit: Et metuant eum oēs fines terrę: Quia eum/ non eos/dixit: profecto vnū deū/non tres deos esse insinuauit. Similit̄ Esaias. vj. b. cum laudem de vnitate trinitatis apiriret/nobis voces exprimēs/ait: Sanctus/sanctus/sanctus. Et ne tertio sanctū nominans/vnitatē substantię diuidere videret siue crederet: statim adiūxit: dñs de⁹ sabaoth. Et cū dñs de⁹/addidit/nō dñi dij: vnū deū esse: quē tertio nominauerat/sanctū indicauit. Similiter paulus Roma. xj. d. trinitatē exprimens/ait: Ex ipso/et p ipsum/⁊ in ipso sūt omnia: Et statim eiusdem trinitatis vnitatem insinuans/adiunxit: Ipsi honor ⁊ gloria in sęcula sęculorū: amē. Cū non ipsis/sed ipsi dixit: vnū substantialit̄ deū/nō tres esse in tribus psonis innotuit. Isti ergo sancti q̄si pleiades in vno ⁊ eodem loco sitę sunt: quia de christo cōcorditer sentiūt. Tamē seipsos nō tangūt: q̄ diuersis temporib⁹ partiunt. Quia ergo soli⁹ dei est tam diuersis tēporib⁹ missos/in vnitate sensus et fidei p̄dicatione cōiungere: recte quęrit dom⁹: Nūq̄d cōiūgere valebis micātes stellas pleiades? q. d. nō: sed ego. Arctur⁹ ꝓ quo q̄ p gyrū semp vertitur ⁊ nunq̄ ad ima demergitur: qui dum in gyro voluitur/nox finit: significat totā simul ecclesiā: quę gyrum laborū tolerat: et nunq̄ ad defectū declinat: ⁊ dum innumeris tribulationibus stans quatit: nox p̄sentis vitę finit. Qui⁹ arcturi gyrum dñs in fine mūdi dissipabit: q̄ labores ecclię ad requiē p̄mutabit. Qō facere: q̄ solius dei est: recte ḡrit dñs: e Aut gyrum arcturi poteris dissipare: supple vt ego? q. d. non. Miro aūt mō dñs simul ḡsiuit de ꝓiunctiōe pleiadū: ⁊ de dissipatione gyri arcturi: q̄ tūc pleiades plen⁹ cōiungent/cū gyr⁹ arcturi destruet: q̄ in fine mundi cū labores ecclię finient: tunc omnes sancti etiam visionis specie cōiungent. Potest ⁊ aliter exponi: Nam p arcturū q̄ ab aquilone surgit: ⁊ pleiades quo/

f Nūquid p̄ducis luciferū in t̄mpore suo? Id est p̄dicatores ecclesię: q̄ sicut lucifer ante solem apparet: ita ante christum p̄dicauerunt. Et vesperū: id est antichristū: i Super filios terrę: id est sup̄ homies terrenos: k Cōsurgere facies: id est dominari: q. d. nō: sz ego. Vesper dicit antichrist⁹: q̄ cū apparuerit/lucē gratię in sibi cōsentientibus terminabit/et noctē erroris inducet: Quē dñs super terrę filios cōsurgere faciet: q̄ eorū merito exigente terenis hominibus antichristū dominari p̄mittit. ij. Thessal. ij. c. Eo q̄ charitatē veritatis non acceperūt vt salui fierent: ideo mittet eis domin⁹ operationē erroris/vt credant mendacio: ⁊ iudicent⁹ oēs qui non crediderūt veritati. Joh. v. g. Ego veni in noīe patris mei/⁊ non accepistis me: si alius veniet in nomīe suo/ ⁊ illū accipietis. l Nūquid nosti ordinē cęli. i. dispositionem iudicior̄ dei vidisti? Vel cęli: idē angelor̄. Vel ad Fax: quō p̄mo cęlū aereū/postea ętherēū/postea igneū: et sic de alijs. m Et pones rationē ei⁹ in terra: id est hoib⁹ causas secretorū dei aperies? q. d. nō: Quia nemo consiliū dei nouit. Esa. xl. c. Quis adiuuit spm̄ dñi/aut q̄s cōsiliarius ei⁹ fuit/⁊ ostēdit illi? Cū q̄ iniit consiliū ⁊ instruxit eū: ⁊ docuit eū semitā iustitię: ⁊ eruditiuit eū scia: ⁊ viā prudētię ostendit illi? n Nūquid eleuabis/p te o In nebula. i. in caligine/sis cordib⁹ pctōr⁹/ Vocem tuā? q. d. non. Prędicator em̄ ad aures corpis pōt sermonē facere: sz ad cordis intelligentiā nō pōt p̄ducere. Hoc em̄ solus de⁹ facit. Vel sic: Nūquid eleuabis i nebula vocē tuā. i. loq̄ris i parabolis: sic̄ ego? Vel sic: Nūquid ele. ⁊c. id est tā alta et subtilia p̄dicabis vt intelligi nō possint: ⁊ tuipse nō cogn̄sci? q. d. nō. Sz christ⁹ multa dixit tam alta/vt intellectu hominis capi nō possint: ⁊ cordi faciens locutionē/occultat suā speciē. Unde Gregor⁹. Qui cordibus nostris inspirando p̄bet locutionem: sed suam occultat speciē/velut in nebula formāt vocē. Sed q̄ eleuata p̄dicatiōis voce: statim orta ē psecutio ꝺ christū: recte seq̄t:

a Et impetus aquaꝝ. i. psecutionū: b Operiet te/ sic me: q. d. nō. Hāc aquaꝝ impetū ptulit chr̃ist⁹ in seipo ut mor-
Ps. 87. tē. Unde Ps. Circūdederūt me sic aqua tota die: circūdederūt
Ps. 68. me simul. Et alibi: Saluū me fac deus: qm̃ intrauerūt aquę
vsq; ad aiaꝫ meā. Et in suis post ascensionē. Unde Act. ix. a.
clamat: Saule saule qd me psequris. Ope-
rit etiā dns aquaꝝ im-
petu spūalit̃ i cordib⁹
nr̃is: cū post acceptā
Vl. treuertētia. gratiā tribulatiōibus
& tēptatiōib⁹ oppri-
mur. Unde Greg⁹. Cū
temptatiōe vitiorū ipe de deo noster intellect⁹ oppримit: q̃si
aquarum impetu in voce sua deus operit. Tot enim sup illū
aquas admittim⁹: quot post inspirationē gratię ei⁹ cogitatio-
nes illicitas in corde versam⁹: nec tamē nos vel oppressos de-
serit. Item q; post vocē p̃dicationis secuta sunt miracula/ sub-
dit: c Munquid mittes fulgura: id est facies miracula
sicut ego: q. d. nō. d Et ibunt/ p manifestationē. e Et re-
uertentia dicēt tibi assumus: supple sicut mihi: q. d. nō.
Greg⁹. Vadūt fulgura: cū p̃dicatores miraculis coruscāt.
Reuertētia dicunt assum⁹: cum nō sibi sed dei virib⁹ tribuūt/
quicqd se egisse fortiter cognoscūt. Uis videre fulgur vadēs:
Act. iij. a. dixit petrus cuidam claudo: Argentū & aurū non
est mihi: quod autem habeo/ hoc tibi do: In nomīe iesu chri-
sti naz̃areni surge et ambula: Et apprehensa manu eius dex-
tera/ leuauit eum: & ptinus cōsolidatę sunt bases eius & plan-
tę: & exiliens stetit & ambulauit. Item cum de hoc facto turba
iudęorum fuisset cōmota: ait petr⁹: Uiri israelitę/ quid admi-
ramini i hoc/ aut nos quid intuemini quasi nostra virtute aut
potestate fecerimus hunc ambulare: Deus abraā/ deus isaac/
deus iacob/ de⁹ patrū nostrorū glorificauit filiū suū iesū. Et
paulo post: In fide nominis ei⁹/ hūc quē vos videtis & nostis
cōfirmauit nomē eius: et fides quę p eum est/ dedit integrā sa-
nitatem isti in cōspectu omniū vestrū. Uadit ergo fulgur/ cū
petr⁹ miraculū facit: Redit cum nō sibi sed auctori tribuit qđ
fecit. Uel aliter: Fulgura vadunt/ cum p̃dicatores a secreto
cōtemplationis exeunt ad publicū operis: sed reuertētia deo
dicunt assumus/ cum post laborem ad contemplationē recur-
rūt: Aliter siccaret p̃dicatio: quia ibi sumūt qđ postea effun-
dunt. Unde Eccs. j. b. Ad locum vnde exeunt flumina reuer-
tunt/ vt iterum fluant. f Quis posuit in visceribus
hominis sapientiā: id est cordi terreno hominis/ quis in-
fudit gratiā/ vt ei frena desipiant et cęlestia sapiant: nisi ego:
g Quis dedit gallo: id est p̃dicatori: h Intelligen
tiam: id est virtutē discretionis: vt sciat quid/ vel quando/ vel
q̃bus/ vel quomō debeat p̃dicare: Quia vt dicit Greg⁹ius:
non vna cunctis eadēq; cōuenit exhortatio: quia nec cūctos
par morū qualitas astringit: sed p qualitate audientiū debet
formari sermo doctorum. Nam plęrūq; herbę quę hęc ani-
malia reficiunt: alia occidunt: et lenis sibilus equos mitigat/
catulos instigat: et medicina quę hunc morbum imminuit/ alte-
ri vires iungit: et panis qui fortes roborat/ paruulos necat.
Unde Greg⁹ius. Intelligētiā gall⁹ accipit/ vt pus horas no-
ctis discutiat: & tūc demū vocē excitatiōis emittat: Quia qui-
libet p̃dicator prius in auditorib⁹ qualitatem vitę cōsiderat:
et tunc demū ad erudiendum congruam vocē p̃dicatiōis for-
mat. Sunt autē galli quędam ppria/ quę & p̃dicatori cōueni-
unt. Primū q; noctis horas determinat: & prędicator merita
dij̃udicat. j. Corinth. ij. d. Spiritualis homo iudicat omnia.
Secūdo: dormiētes excitat. Eph̃. v. d. Surge q̃ dormis &c.
Prouerb. xxiij. d. Usqquo piger dormis: vsqq̃ de somno
cōsurges: paululū inq̃s dormies/ modicum dormitabis. Ro.
xiij. c. Hora ē iam nos de somno surgere. Tertio: mane ven-
turum cantando nunciat. Roma. xiij. d. Nox p̃cessit/ dies aūt
appropinquauit. Quarto: de pfundioribus horis noctis va-
lentiores & pliriores edit cantus: in mane leuiores & minuti-
ores: Sic pfundius iniquis/ valentioribus vocibus p̃dicator
terrorem iudicij incutit; cōuersis fort pficientibus blanda de
p̃mijs & minuta: id ē subtilia de mysterijs p̃dicat. De primo
Matth. iij. b. Progenies viperarum/ quis demōstrauit vo-
bis fugere a vētura ira: De secūdo Roma. xiij. d. Nox p̃ces-
sit dies aūt appropinquauit: Abijciamus q̃ opera tenebrarū
& induamur arma lucis: sic vt in die honeste ambulem⁹. De
vtroq; di Mūeri. x. a.
Si semel clangueris:
venient ad te p̃cipes
& capita multitudinis
israel: Si aūt plixior
atq; concisus clangor
increpuerit/ mouebūt
castra p̃mi qui sunt ad
orientalem plagā. Quinto gallus se alis pus pcutit: & postea
cantat. j. Corinth. ix. d. Castigo corpus meū &c. Greg⁹.
Omne qđ locuturi sūt p̃dicatores/ operib⁹ p̃clamāt. Sexto:
alios gallos impugnat: Sic catholic⁹ p̃dicator hereticos cō
futat. Act. ix. d. Paulus autē inualescebat & cōfundebat iu-
deos. Septimo: gallo canēte in nocte/ infirmor morbus in-
cipit leuiari. Unde Tob. viij. c. Cum raguel putaret tobiam
mortuū/ circa gallorū cantū inuenit eum incolumē cum sara.
Octauo: oculos claudit ptra solem: sic p̃dicator cōtra mūdi
psperitatē. 3. xxxj. c. Si vidi solem cum fulgeret. Glo. Soli
iusti bona sua nō vident/ q̃ alijs videnda p̃bent. Nono celat
gallinas suas. ij. Cor. xj. a. Emulor enī vos dei emulatione
&c. Decimo: inuēto grano vocat gallinas. j. Pet. v. a. Pasci-
te q̃ in vobis est gregē christi. De hoc gallo dicit Prouerb.
xxx. d. Tria sunt q̃ bñ gradiunt: & quartū qđ incedit fęliciter.
Leo fortissimus est bestiarum/ ad nullius pauebit occursum.
Gallus succinctus lumbos suos: & aries: nec est rex q̃ resistat
ei: & q̃ stulte apparuerit/ postq̃ eleuatus est i sublime. Primo
ponit leo: id est christus. Secūdo/ gallus. i. p̃dicatores. Ter-
tio/ aries. i. ecclesiaꝝ rectores. Quarto/ stultus. i. antichr⁹
fastu supbię eleuat⁹. Tria prima incedunt bñ: quartū fęliciꝫ:
quia leo/ gallus/ aries bene incedūt: sed non fęliciꝫ hic. s. quia
psecutores patiunt. ij. Timoth. iij. c. Omnes qui pie volūt
viuere &c. Quartū fęliciter incedit: sed nō bene: quia antichri
stus ad malū suū breui tempore psperabit: Sicut de eo sub
specie antiochi dicit Daniel. viij. f. Roborabitur fortitudo
eius: sed non in viribus suis: & supra q̃ credi potest vniuersa
vastabit/ & psperabit/ & faciet/ & interficiet robustos &c. Ecce
qđ salomon dicit: incedit fęliciter: daniel dicit: psperabitur.
i Quis enarrabit cęlorꝫ rationē: id est secretorū cęle-
stiū causas quis insinuabit: k Et cōcentū cęli. i. hym-
nos & gaudia angelorꝫ cęlestiū. l Quis dormire faciet:
id est reprobis abscōdet: supple nisi ego: Dns enī secreta cęli
electis insinuat: & hymnos angelicos reprob occultat. Dns
dormit cōcent⁹ cęli: q; quę sit laudis supnę suauitas/ intrin-
sec⁹ nō audiūt/ aure cordis curaꝫ sęculi tumultib⁹ surdescēte.
Lingua enī inuisibilis cōpunctiōis/ q̃ cęli cōcētū cordi cōtri-
to loquit: vt dicit Greg⁹: loqui talib⁹ dedignat. Aliquib⁹ aūt
nō dormit cęli cōcentus: q̃ tā int⁹ audiūt qđ appetūt: Et dū
in aure cordis int⁹ cęli cōcent⁹ erūpit: societatē sibi quotidie
supnoꝝ ciuiū p̃stolant: omne qđ vident sue estimāt: q; nō ad
est illō ad qđ anhelāt. Iste cōcent⁹ i aure illi⁹ erupat/ q̃ dice-
bat: Ingrediar locū tabnaculi admirabil' vsq; ad domū dei:
in voce exultatiōis & cōfessionis son⁹ epulātis. Istū igit̃ qui
int⁹ vocē exultatiōis et cōfessiōis & sonū ciuitatis epulantis
audiebat: qđ aliud nisi cęli cōcent⁹ excitabat: Uel cęlorꝫ rō-
dicit ipa diuina sapia: q̃ ola ordinat et disponit. Cęlorꝫ rōnē
dns enarrabit: qñ i iudicio seipm manifestabit: & detersa mē-
tis nr̃e caligine/ quō p̃sit electis spiritibus demonstrabit. Et
tūc pcentū cęli dormire faciet. i. doctrinā p̃dicatiōis subtra-
het. Tūc enī nō erit necessaria doctrina: q; videbūt oēs ele-
cti deū facie ad faciē: & erūt oēs docibiles dei. Joh. vj. c. Itē 1. Cor. 13.
Joh. xvj. f. Uenit hora cū iā nō i puerbijs loqr vob: sz palā
de pre meo annūciabo vob. Idem. xxxj. f. Nō docebit vltra
vir pxim suū/ et vir fratrem suū/ dicens: cognosce dnm: Oēs
enī cognoscēt me a minimo vsq; ad maximū/ dicit dns. Enar-
rat igit̃ dns cęlorꝫ rōnem: & tamē cōcentū cęli dormire facit:

quia electis per inſpirationem ſupne retributionis ſcientiam pādit: t reprobis q̄ ſit interne laudis ſuauitas abſcōdit. Quia tūc nobis pleni⁹ innotuit/ qñ dñs a morte ſurrexit: Uñ ſeq̄t:

a Qñ fundabat puluis i terra. i. fundabit. i. qñ ex puluere reſurget corpa. c Et glebę cōpingebant. i. corpa ſolidabūt. Loquit̄ eñ de futuro quaſi de iaz pręterito/ pbali cer/titudine. q. d. tūc dñs enarrabit cęlor rōnē: t cęli pcentū dormire faciet: qñ corpa ex puluere ſuo collecta con/ſurgēt. Daniel. xij. a. Qui dormiūt in tre puluere euigilabūt: alij in vitā eternā: alij in oprobriū.

Ar. †fundebat

Moraliter

a b Quando †fundabat puluis
c i terra t glebę cōpingebant:
d Quid capies leęne ꝓdā: t
e f animā catulor ei⁹ implebis:
s qñ cubāt i antris t i specub⁹

s inſidiant: Quis ꝓparat corvo eſcā ſuā/ qñ pulli ei⁹ clamāt ad deū †vagantes/ eo q̄ nō habeant cibos:

b n Quid (Ca. XXXIX

Moraliter b Puluis fundat i terra: qñ leuis t incōſtans/ virtute cōſtātię ſolidat. c Glebę compingunt: cū corda trena glutino charitatis vniunt: Sicut illi de quib⁹ ſcriptū eſt Act. iij. f. Multitudinis aūt credentiū ꝛc. Sed quia hoc nō homis ſz dñi virtute fit: recte ſubiūgit:

d Quid capies leęne ꝓdā. i. ecclię. i. nūquid addu/ces gentes. q. d. nō/ſed ego. Leęna dr ecclia/ t chriſt⁹ ſpōſus eius leo: Apoc. v. b. Qui ei ꝓdā de gentib⁹ rapuit/ t in ſuo corpe cōuertit: et ſic deſideriū aplorū cōpleuit. Unde ſequit:

e Et animā catulor ei⁹. i. deſideriū aplorū: f Implebis: q. d. nō. Apli appellant catuli ꝓpt mētis teneritudinē t fortitudinis infirmitatē: q̄ paſſo dño clauſis foris⁹ reſidebant q̄ſi catuli i ſpecub⁹ ꝓſtolātes patrē: ſicut ſcriptū ē Joh. xx. e. Cum ſero eſſet die illo vna ſabbatorū/ t fores eſſent clauſe vbi erāt diſcipuli cōgregati ꝓpt metū iudeorū: venit ieſus ianuis clauſis/ t ſtetit in medio eorū. Uñ de eiſdē hic apte ſubiūgit:

g Qñ cubāt in antris t i specub⁹ inſidiant: vt aiar ꝓdā dño rapiāt: Sz nōdū cōfirmati ꝓtute ex alto: nō audebāt exire in publicū t ꝓdicare: Sic doctores aliqñ/ qñ vitia corrigēda cōſpiciūt: t tū in corde ſe p ſilentiū retinēt/ q̄ſi i ſpecub⁹ latēt/ t in antris ſe cōtegūt: qr i cordib⁹ ſuis occultant: Sz cū tpuſ oportunū inueniūt/ repēte pſiliūt: t nlla q̄ dicēda ſūt/ re/ticent: t rebelles dente liberę increpatiōis mordēt. h Quis ꝓparat corvo eſcā ſuā: qñ pulli ei⁹ clamāt ad deū vagātes/ eo q̄ nō habeant cibos: ſupple niſi ego: q̄ inſi delē ꝓpm tolero/ t pane ꝓdicatiōis paſco. Corui eñ noie po/pul⁹ iudaic⁹ deſignat. Pulli ei⁹ fuert apli ex eo carnalit nati: quib⁹ ad deū clamātib⁹ t orātibus: ꝓpo iudaico eſca ſpūalis intelligētię dat. Qō ſo vagantes dicunt: ſignificat diſpſionē aplor i oēs ptes mūdi: Ex q̄ euagatiōe eſca corvo ꝓparat: qr dū p laborē aplor cōuerſam gentilitatē ꝓpius iudaic⁹ reſpi cit: cognoſcēs ſtultitiā ſuam/ ſententias ſacrę ſcripturę ſpiritu/aliter intelligit. Qō qr dei ſol⁹ virtute fit: recte dicit: Quis ꝓparat corvo. i. iudaico populo: eſcam ſuam: id ē ſacrę ſcripturę ſpiritualē intelligētiā: ſupple niſi ego: Nō aūt ſemp: ſed tūc/ qñ pulli eius: id ē apoſtoli: clamant ad deum: orātes p ipſo corvo: t vagantes: per orbem ꝓdicando: eo q̄ nō habeant cibos: id eſt homines/ quos credentes ſibi eccleſię incorpent. Judęis eñ nolentib⁹ credere/ diſperſi apli ꝓfecti ſūt ad gentes. Et bñ dicitur ꝑmo/ clamantes: t poſtea vagantes: quia apoſtoli ꝑmo ꝓdicauerūt in iudea/ orantes p

Act. 13. g. ipſis: quib⁹ reſiſtentib⁹ eis/ dixerūt apoſtoli: Vobis oportebat ꝑmū loqui verbū dei: ſed quia repellitis illud/ t indignos vos iudicatis vitę ęternę: ecce cōuertimur ad gētes. Uł aliter nomie corui deſignat nigra gentilitas: p pullos ſinguli gē/

Pſ. 146. tiles. De quib⁹ Pſ. Qui dat iumentis eſcam ipſor: et pullis corvor inuocātibus eum. Iſtius corui. i. gentilitatis/ eſca eſt cōuerſio pctōr/ vel refectio fidei. Cui⁹ pulli: id eſt ꝓdicatores ex ea generati: ad deū clamant: quia ꝯuis cōuerſionē pecca/torę eſuriant: a deo qui interius operat cuncta fieri exoptant. Sciunt eñ q̄ neq̄ qui rigat/ neq̄ qui plantat aliqd eſt: ſed q̄ incrementū dat deus. j. Corinth. iij. b. Qō ſo dicit/ vagāres eo q̄ non habeant cibos: ſignificat charitatis eſtuationē/ qua ſuccenſi ꝓdicatores nūc ad hos/ nūc ad illos colligendos deſideriū et cogitationem extendūt/ et in diuerſas mūdi partes

eſurienti mente diſcurrunt. Charitas eñ: vt dicit Gregor⁹: que diuiſa vnire conſueuit: vnum cor ꝓdicatoris diuidi per multa compellit: Sed tanto alt⁹ in deū colligit: quāto latius p ſācta deſideria ſpargit. Dic g̃: Quis ꝓparat corvo: id eſt gentili ꝓpo: eſcā ſuam: id eſt fidei refectionē: ſupple niſi ego: qñ pulli eius: id eſt pdicatores ex eo nati: clamant ad deū/ orando p ſalute alior: vagātes: deſiderio t cogitatione: t etiam quādoq̄ corpore diſcurrentes: eo q̄ nō habeant ci/bos: id eſt cōuerſos quos ſibi incorporēt. Uel aliter: Corv⁹ eſt ꝓdicator nigredinem infirmitatis ſuę geſtans: qui magna voce clamat/ cras. i. in futuro erit gloria: nō modo. Qui pulſos. i. diſcipulos ſuos paſcere de ſublimibus differt/ donec a nitore mūdi p hūilitatē t lamēta pęnitentię nigreſcāt: p qua diſcretione doctrinę/ ꝓdicatori diuinitus latior copia ꝓdicationis dat: Non eñ ſolum p ſe: ſed p eis/ p quibus laborat/ maiorē intelligentiā pcipit. Unde Eccech. iij. g. Adhęrere faciam linguā tuā palato. Ibi Glo. Pro auditorib⁹ datur ſermo ꝓdicatorib⁹/ etiā malis: quid ergo bonis? Recte ergo dicitur hic: Quis ꝓparat corvo: id eſt ꝓdicatori: eſcam ſuam: id eſt verbū ꝓdicatiōis/ qua paſcat t ſe t alios: ſupple niſi ego: qui do verbū euāgeliçantib⁹ virtute multa: qñ pulli eius: id eſt diſcipuli eius: clamāt ad deum/ deſiderio audiendi verbū dei: eo q̄ nō habeant cibos: id eſt epulas ꝓdicationis: quib⁹ homo interior nutrit. De hoc corvo dicit. iij. Regl. xvij. a. Recede hinc/ et vade cōtra orientē: et abſcōdere in torrente carith qui eſt cōtra iordanem: t ibi bibes de torrente: corviſq̄ ꝓcepi vt paſcant te. Abiit g̃ t fecit iuxta verbū domini. Corvi quoq̄ deferebāt ei panem t carnes mane: ſimiliter panem et carnes veſpe: t bibebat de torrente. Itē Prouerb. xxx. c. Oculū qui ſubſānat patrē/ t deſpicit partū matris ſuę: ſuffodiant eum corvi de torrentib⁹: id ē ꝓdicatores in ſacra ſcriptura cōmorātes. De malo corvo dicit Geñ. viij. a. Dimiſit noe corvū qui egrediebat et nō reuertebat donec ſiccarent aquę ſup terrā. Soph. ij. d. Vor clamātis i feneſtra: corv⁹ in ſuplimiari.

Expo. Ca. XXXIX

Q Nunquid noſti ꝛc. Me beatus Iob de patiētia ſua qua fortiter damna rerum ſuſtinuerat: aut de ſapientia ſua/ qua cōtumelioſa verba amicorū ſuorū t irriſiones heliu ſupauerat/ ſupbiret: Ideo dñs poſt vſum tantę patientię/ t exemplū tantę ſapientię: multas ei propoſuit queſtiones/ ſup vires intelligētię ſuę: Quas cum cerneret ſoli deo ſolubiles/ ſuam ignorantiā t impotentiā recognoſcēs: humiliter ſe ei ſubiiciēs in iuſticia pmaneret: multas iam domini q̃ſtiones in pcedenti capitulo ordinauit auctor: Adhuc in hoc capitulo alias eiuſdem vel maiorīs ꝓfunditatis queſtiones ponit. Primo oſtēdens q̄ idcirco Iob ſe egiſſe aliquid fortiter poterat credere: qr nōdum ꝓuiderat illud quo chriſt⁹ apoſtolos t alios ſpūales magiſtros miſit/ q̄ p doctrinā antiquorū patrū filios domino genuerūt: quorū fructū ſi aſpiceret Iob: hūiliter de ſua ꝓtute ſentiret: Quia vt dic Gregor⁹: magna quę agimus/ minima dicimus: cū hęc p fortiora exempla penſamus. Poſſunt aūt quę in hoc capitulo ꝓponūt exponi ad litteram: Similiter et ea quę t in pcedēti capitulo dicta ſunt. Sed quia ſenſus litteralis minus vtilis eſt: Ideo myſtice oia exponem⁹. Dicit ergo: Nūquid noſti temp⁹ ibicū ꝛc. Ibices/ vt dicit Gregor⁹/ ſūt aues quas meridiana pars habet/ quę nili fluentis inhabitāt: Orientalis ꝙo et occidentalis plaga/ ibices dicit parua quadrupedia quę i petris morantur et pariunt: quę ſi aliquādo de ſaxorum cacuminibus ruant/ in ſuis cornibus ſe illęſa ſuſcipiūt. Ceruarum ꝙo moris eſt/ viuos ſerpētes membratim deuorare: t poſtea ſitire: Et quando flumina tranſeunt: capitū ſuorū onera dorſis pcedentium ſuperponunt: ſibiq̄ inuicem ſuccedentes/ laborem ponderis omnino nō ſentiūt. In ceruis g̃ vel ibicib⁹:

magistrorū spūaliū psona significat: q̄ velut ibices in petris pariūt: qz i doctrina patrū q̄ dicunt petrę ꝓter fortitudinē/ in fide aīas gignūt. Ipsi etiā velut ibices nullius casus dāna sentiūt: qz q̄cūq̄ ruinę talis eis acciderit/ad ꝓsolationē duox testamēt fugiūt: t ita q̄si cornīū exceptiōe saluant. Hoc docebat apostol⁹/dicēs: Roma. xv.a. Quę/cūq̄ scripta sunt: ad nostrā doctrinā scripta sūt: vt p patiētiā t cōsolationē scripturax spem habeam⁹. Itē ipi more ceruarū interemptī vitijs/q̄si extinctis serpētib⁹ bibunt: et de ipa extinctiōe vitioꝝ ad fontē vitę acrius Ps. 41. inardescūt. Unde Ps. Sicut ceruꝰ desiderat ad fontē aquę/ita desiderat aīa mea ad te deꝰ. Ipsi etiā more ceruax p transitū hui⁹ mūdi charitate cōpatientes/onera sua sibi inuicē suppo/nūt: sic scriptū est Gal. vj.a. Alter alteri⁹ onera portate: t sic adimplebit̄ legē christi. Quia g̃ tpus gr̃ę/an̄ ꝓphax voces nō fuit cognitū: licz incarnatio christi oib⁹ electis fuisset p̃cognita: vt dic̄ Greg⁹: recte dñs beatū Iob de tpe part⁹ ibicū et ceruax inrogat/dicēs: Nūq̄d nosti: sicut ego: a Tpus part⁹ ibicū. i. spūaliū magistrox: b In petris/supple cōmorātiū t pariētiū. i. i doctrina patrū. c Vel parturiētes ceruas obseruasti. i. doctores cū labore t dolore magno filios deo p p̃dicationē generātes: Sz licz cū dolore pariant: post partū gaudēt. Joh. xvj.e. Mulier cū parit tristiciā hz &c. Cerua pariēs fuit paulus: Gal. iiij.c. Filioli mei q̄s iterū parturio donec formet christus i vobis. i. imitatio christi. Possūt etiā ceruax noīe/doctores intelligi: p ibices q̄ sūt aīa lia parua/ipi auditores: q̄ in petris pariūt. i. p exēpla mgrox ad exercenda fortia opa fecūdant: vt cū aliq̄d magnū audiūt: infirmitatis ꝓpię cōscij/illud se posse iplere diffundūt. Sz cōsiderata fortitudine patrū p̃cedentiū/fortit illud aggrediunt: Verbi gr̃a: Cū aliq̄s ꝓtumelijs p̄ssus ꝓtrē patiētię ꝓuare nō sufficit: debet dauid ad memoriā reuocare: quē cū semel cōuitijs argueret/t armati milites eū vlcisci ꝓtenderēt: Dauid dixit: Quid mihi et vob filij saruie? Dimittite eū vt maledicat iuxta p̃ceptū dñi: si forte respiciat dñs afflictiōz meā/t reddat mihi bonū p maledictiōe hac hodierna. ij. Regū. xvj.c. Ubi dic̄ Greg⁹. Ad aīaz reduxit dauid malū q̄ fecerat/t q̄nimit ꝓtulit q̄ audiuit/t ꝓtumeliosa ꝓba nō tā cōuitia q̄ adiutoria credidit. Tūc em illata cōuitia bñ toleram⁹: cū in secreto mēt ad male ꝓpetrata recurrim⁹. Itē aliq̄s stimulis luxurię vexat: et ille debet bona g̃ a deo p̃cepit ad memoriā reducere: vt eo magis erubescat peccare/ q̄ recolit se plura bona a deo recę/pisse: ad exemplū ioseph/q̄ dñę male suadēti dixit: Ecce dñs me⁹ oib⁹ mihi tradit̄ ignorat q̄d habeat i domo sua: nec q̄cq̄ est q̄ i mea nō sit potestate ꝑter te/q̄ vxor ei⁹ es: Quō g̃ possū hoc malū facere/t peccare i dñm meū? Gen. xxxix.b. Ubi dic̄ Greg⁹. Quia voluptas ex ꝓspitate nascit̄/eiusdē ꝓspitat̄ cōsideratiōe ē feriēda: q̄ten⁹ hostis nr̄ vnde ort̄/inde moriat̄. Itē aliꝰ interne scię dulcedinē g̃rit: sz nō valet ad hoc cōtingere: debet danielē ad mentē reducere: q̄ cibo regio retracto/legumie t aq̄ vitā seruauit: t tanto auidi⁹ gustū sapiētię interius p̃cepit: quāto sibi cibi exteriozis blādimēta subtraxit. Unde Greg⁹. Si a carne hoc q̄ libet abscindim⁹: mox in spiritu q̄ delectat inuenim⁹. Auditores igit dum doctorum vitam imitādo respiciūt: velut ibices i petris pariūt. Quasi ibices i petris parere/admonebat discipulos suos paul⁹: cū Heb. xij.a. enumeratis multis patribus/dicebat: Habentes tantā impositā nubē testiū: deponētes oīne pōdus/t circūstans nos peccatū/p patiētiā curram⁹/ad ꝓpositū nob certamē. Itē. xiij.b. Quox intuētes exitū/cōuersatiōis imitamini fidē. Et notādū q̄ dñs nō de partu ibicū interrogat Iob: sz de tpe part⁹: Mā quō semē ꝓbi dei i corde cōcipit p auditū iteriorē: quō postea coagulet p meditationē: quō deinde formet p discretiōis rationē: deinde quō solidet ad modū ossiū p amorē: ad extremū qualiter ꝓdeat in partū p operationē aut p̃dicationē: hęc in-

a nosti tēp⁹ part⁹ ibicū in pē/
b tris: vel pārturiētes ceruas
c obseruasti? Dinumerāsti mē/
d ses conceptus earum: et sci/
e sti tempus partus earum?

crementa diuini seminis/nullus in mente alia cōsiderat/nisi q̄ creat. Recte itaq̄ dic̄t: Nūquid nosti partū ibicū in petris. i. q̄n semen diuinū in corde auditox cōceptū in partū erumpat: q. d. non. c Vel parturiētes ceruas obseruasti. i. quāto labore t dolore doctores parturiāt filios spūales: nūquid considerasti: q. d. nō. Mā quātus sit p̃dicatoribus dolor de cadentibus: quāt⁹ de stāribꝰ timor: quātus seruor de conuertendis: q̄tа sollicitudo de cōseruā/dis: q̄ fortes cē opor/teat in p̃ceptis: terribiles in minis: cōpatiētes infirmis: blandos in exhortatiōe: hūiles in magisterij ostēsione: infirmos i valitudine: in cōtemptu temporaliū dominātes: paucox ē hoc pensare. Uñ t dñs nō ceruos/sed ceruas vocat doctores: qz cū p rigorē disciplinę sint patres: p pietatis viscera sūt matres: qz filios in viscerib⁹ charitatis portāt: quos nō sine dolore pariūt. Unde recte sequit̄: Repete: Et nūquid d Dinumerasti mēses cōceptus eax. i. quāto tpe p̃dicatores cōceptā sobolē anteq̄ pariāt in mente portent: q. d. non. e Et scisti tempꝰ partus earū? in p̃dicatiōe vel opere/ supple vt ego. q. d. nō: qz solius dei est scire/q̄n doctores q̄ cogitauerūt/implere valeāt. Possūt etiā p mēses qz sūt dies cōgesti/multiplicatę virtutes intelligi: quibus se innouant p̃dicatores anteq̄ p̃dicent: vt q̄ loquēdo docēt/viuēdo concordent: virtutes vitijs opponētes: vt cōtra irā/patiētię lucę resplendeāt: cōtra carnis luxuriā/etiā cordis mūdicia fulgeant: cōtra teporē/zelo candeāt: cōtra p̃cipitationē/grauitate rutilent: cōtra superbiā/vera humilitate luceāt: cōtra timorē/ radijs auctoritat̄ clarescāt: Cū p̃dicatores has ꝓtutes ꝓpus in se cōgerunt: q̄si in cōceptu p̃dicatiōis mēses virtutū fiunt: quos menses solus deus dinumerat. Bene igit̄ g̃rit dñs: Di numerasti mēses cōceptus earū. i. virtutes q̄s i se cōgerūt: cū ad p̃dicandū se parant: q. d. nō. Et qz iuxta mensurā virtutū subsequit̄ effectus fructuū: recte subdit̄: Et scisti temp⁹ partus earū. i. q̄n q̄ implere appetūt/parere valeant. Modū aūt pariēdi determiat dñs/cum dicit: f In/curuant ad fętū/faciendū. s. ab altitudine ꝓplatiōis interne/ad nostrā infirmitatē cōdescēdūt. Nunq̄ em cerua pareret si semp erecta staret: Silr doctores nunq̄ in fide filios gignerent: si semp in suę altitudinis arce p̄sisterēt. Uñ dauid ceruas parere cupiens/dicit: Dñe inclina cęlos tuos t descende. Est em idē cęlox inclinatio/t ceruarū incuruatio. s. p̃dicatiōis hūiliatio. Utilioz em ē grossa p̃dicatio t hūilis: q̄ alta t subtilis. Uñ t sangar vomere. i. grossa p̃dicatione sercētos interfecit. Judic̄. iij.d. Phinees ꝓ pugione. i. subtili p̃dicatione/tm̄ duos: Numeri. xxv.b. Incuruant igit̄ ceruę ad fętū t pariūt: qz cū se humiliant p̃dicatores: nobis noticiā deitatis infundūt/t in fide pariūt. g Et rugitus emittunt/pariēdo: vt nos ab ęterno gemitu t dolore liberēt. Ó nō faciūt p̃dicatores/nisi dolendo t flēdo. Uñ Apoc. xij.a. Mulier. i. ecclesia/ in vtero habens/ clamabat parturiēs: et cruciabat̄ vt pariat. Quia ꝓ illi q̄ p̃dicatiōe patrū nascunt/ doctores suos patiēdo p̃ueniūt ad regnū: Sequit̄: b Seperant filij earū. i. ceruax: i Et pergūt ad pastum/ ętern̄ refectionis: vbi nullius rei est penuria. De quo dicit Ps. Domin⁹ regit me t nihil mihi deerit: in loco pascuę ibi me collocauit. Et alibi: Nos aūt pp̃l⁹ tu⁹ t oues pascuę tuę. Per quam aūt viam ad hęc pascua p̃ueniat: docet ipe dñs: Joh. x.b. Ego sū ostiū: p me si q̄s introierit/saluabit̄: t ingredi et egredi̇t̄ t pascua inueniet. Qualit aūt p̃gāt ad pastū: ostēdit dñs cū subdit: k Egrediūt/de corpib⁹ suis. l Et nō reuertunt ad eas. i. ceruas: qz egressi de angustijs hui⁹ vitę/lac p̃dicatiōis ampli⁹ nō req̄rūt. Tūc em implebit illud Hiere. xxxj. f. Nō docebit vltra vir p̃xiuz suū: t vir frēm suū dicēs: Cognosce dñm: Oēs em cognoscent me a minio vsq̄ ad maxiuz/dic̄ dñs. Joh. xvj.e. In illo die nō inrogabis q̄cq̄.

Ps. 145.

Ps. 22. Ps. 94.

a Quis dimisit ⁊c. Sup̄ de virtute magistroꝝ siue p̄dicatoꝝ mꝛa dicta st: Nūc ad vitā eoꝝ q̄ secretā ꝙuersationē appetūt/ ꝓba vertūt: q̄ p onagrū designāt. Sz qz hoīes hāc vitā solitudis nō suis viribꝰ: sz diuino adiutorio assequūt: recte ꝺ eis dic̄ dn̄s: Quis dimisit onagꝝ/solitariū. i. beremitā: sicut beatū Antoniū.

b Liberū: a ſuitute negociozū ſęculariū:

c Et vincula eiꝰ: qbꝰ i mūdo ligatꝰ tenebaꝝ: ꝺ Quis solut/misi ego: Hęc aūt vincula sunt/ ambitio honoꝝ/amoꝝ parētū/ cura carnis: qbꝰ multi ligati currere post dn̄m cōcupiscūt: sed his vinculis retinent: Quę dn̄s q̄nq̄ soluit: q̄n. s. igne charitatꝭ suę/mētē exurit: ita vt mēs sana remaneat/⁊ vincla cōburāt. Qꝺ significaꝝ Daniel. iij. g. i tribꝰ pueris: q̄rū vincula ꝙsumpsit flāma ignis: eis
Ps. 115. autē nihil molestię intulit. Jō dic̄ Ps. Dirupisti dn̄e vincula mea. De qbꝰ Prouer. v. ꝺ. Jniq̄tates suę capiūt impiū: ⁊ funibꝰ pcōꝝ suoꝝ ꝙstringit. e Cui dedi i solitudine domū: Ad litterā. Sed qz paꝝ ꝓdest solitudo coꝛpis si defuerit solitudo coꝛdis: vbi mēs ītra se q̄ꝺā sibi cū deo secretū facit: vt cū illo/exterioze cessāte curaꝝ strepitu/silēter loquaꝝ p inna ꝺsideria/⁊ eiꝰ dulci colloq̄o pfruaꝝ: Sic ꝺ. Osee. ij. c. Ducā eā in solitudinē: ⁊ ibi loquar ad coꝛ eiꝰ. Onagro igit i solitudine domū dat: q̄n remotis carnalibꝰ mūdi desideriis/silētiū mētis ad inhitandū alicui dat. f Et tabernacula eiꝰ in terra salsuginis/supple dedi: vt semp sitiat illa siti: de q̄
Ps. 41. Ps. Sitiuit aia mea ad deum fontē viuū. Et Eccī. xxiiij. c. Qui bibūt me adhuc sitiēt. Salsugo eīm accēdit sitim: Et ꝺo sancti viri/ꝺū viuūt i ītra/salsuginis tabernaculū hꝫe dicūt: qz icessanꝫ accēdunt igne diuini amoꝛis: vt sitiāt ipm deū fontē. Sitiūt ꝺo vt aliq̄n satient: sic̄ scriptū est: Beati q̄ esuriūt ⁊ sitiūt iusticiā: q̄m ipi saturabunt: Matth. v. a. g Cōtemnit mꝛitudinē ciuitatꝭ. Ad litterā: amoꝛe ꝺetis fugit ciuitatē: sic̄ beatꝰ antoniꝰ: Difficile ē eīm inꝛ hoīes ſuare inocētiā. Un̄ dic̄ Seneca: Quotiēscūq̄ inꝛfui/minꝰ hō rediij. Ut mꝛitudinē ciuitatꝭ/ dic̄ ꝙsortia maloꝝ: q̄ multi sūt. Eccēs. j. ꝺ. Stultoꝝ infinitꝰ ē numerꝰ. Quę cōsortia ꝓtēnit ⁊ fugit q̄libet iustꝰ: iuxta ꝙsiliū Hiere. xlviij. ꝺ. Relinq̄te ciuitates/hītate i petra. Osee. xj. ꝺ. Ego dn̄s ⁊ nō hō/in medio tui sanctus: ⁊ non ingrediar ciuitatē. ij. Corꝭ. vj. ꝺ. Exite ꝺ medio eoꝝ/⁊ sepamini: ⁊ īmūdū ne tetigeritꝭ. h Clamoꝛē exactoꝛꝭ nō audit. i. violēt/ tēptationū motibꝰ diaboli nō ꝙsentit. Diabolꝰ eīm exactoꝛ dī: q̄ semel homī in padiso nummū malę ꝙsuasiōis cōtulit: ⁊ q̄ꝺie ab eo hutꝰ debiti vsuras exigit. Huiꝰ exactoꝛꝭ ſmo ē inchoatio malę suggestiōis: sz clamoꝛ eiꝰ ē violēta tēptatio. De ꝫ exactoꝛe dī Zach. ix. b. Nō trāsibit sup eos vltra exactoꝛ. Esa. iij. b. Pplin meū exactoꝛes sui spoliauerī. Uel exactoꝛ dī vēter: q̄ q̄ꝺie a nobis debitū refectiōis exigit. Huiꝰ exactoꝛis ſmo ē naturalis appetitꝰ: sz clamoꝛ eiꝰ ē īmoderatꝰ appetitꝰ. Clamoꝛē igit exactoꝛꝭ/nō audit onager: qz viri iusti violēta gulę ꝺesideria/nō obediēꝺo restrīgūt. Sciūt eīm q̄ nisi venī restringaꝝ: oēs ſtutes aīę p carnis ꝙcupiscētiā ꝺestruūt. Un̄ nabuçardā ꝓnceps cocoꝛ ꝺescribit muros hierl'm fūꝺitꝰ ſubuertisse. iiij. Regꝭ. xxv. c. Quid nabuçardā/ nisi diabolꝰ? Quid p muros hierl'm/nisi ſtutes aīę ad visionē pacis tendētis? Quid ꝓnceps cocoꝛ/nisi vēter exꝓmit? Muros q̄ hierl'z ꝓnceps cocoꝛ ꝺestruit. i. vēter ſtutes aīę/ꝺum nō restringit/ꝓdit. Huic cocoꝛ ꝓncipi/ꝫ mœnia suę hierūn ꝺcertāti/sꝺtrahebat vires apl's cū ꝺixit: Castigo coꝛpꝰ meū ⁊c. j. Corꝭ. ix. ꝺ.
Gula q̄nq̄s modis temptat Sup hūc locū Iob dic̄ Greg⁹. Sciendū q̄ q̄nq̄s modis vitiū gulę tēptat. Aliq̄n eīm indigētię tp̄us ꝓuenit. Aliq̄n aūt nō tēpus ꝓuenit/sz cibos lautioꝛes q̄rit. Aliq̄n tp̄us nō ꝓuenit/nec lautioꝛa q̄rit: sz acuratꝰ pari appetit. Aliq̄n aūt ⁊ tp̄i et q̄litati cibi/et ꝓpationi cibi cōgruit: sz ī quantitate mēsurā refectiōis excedit. Aliq̄n aūt tp̄us/⁊ q̄litatē cibi/⁊ appatꝰ modū/⁊ mēsurā debitę quātitatis obseruat: sz nimio ꝺesiꝺerio sumēꝺo peccat. Primo mō peccauit ionathas/gustādo mel ante tp̄us cō-

a Quis dimisit onagrū libꝝ: b c ⁊ vincula eiꝰ quis soluit? Cui d e dedi i solitudie domū: ⁊ tabernacula eiꝰ i terra salsuginis? g Cōtemnit mꝛitudinē ciuitatis: clamoꝛē exactoꝛꝭ nō audit. Circūspicit mōtes pascuę suę: et virētia q̄q̄ ꝓrit. Nūq̄d volet rhinoceros ſuire tibi: aūt mozabit ad p̄sepe tuū? Nūq̄d alligabis rhinocerota ad arādū lozo tuo: aūt cōfringet glebas vallū post te: sic̄ mihi seruit p mīsterū apl'oꝝ? Quos aī mētē iob reduc̄ dn̄s: vt ñ supbiret ꝺ ſtutibꝰ suis: vidēs p alios tā mira fieri. m Aut mozabit ad p̄sepe tuū: supple sic̄ ad meū/q̄ꝺ ē sācta eccl'ia: q. ꝺ. nō. Et ꝺe ꝫ p̄sepi dī Prouerb. xiiij. a. Ubi nō sūt boues/p̄sepe vacuū ē. Uel p̄sepe dn̄i est sacra scꝛtura: in q̄ sancta aīalia ſꝺi pabulo satiāt. Un̄ ⁊ dn̄s natꝰ ī p̄sepi repit a pastoribꝰ: qz eiꝰ icarnatio i sacra scꝛtura cogsc̄it. De ꝫ p̄sepi dī s. vj. a. Nūq̄d mugiet bos cū aī p̄sepe plenū steterit? Dn̄s igit rhinocerota ad p̄sepe suū mozari fec̄/cū potētes seculi ad audiēꝺū ⁊ legendū sacrā scꝛturā iclinauit. Sz qz pꝰ acceptū pabulū p̄ꝺicatōis rhinoceros iste debet oñdere fructū opis/subiūgit. n Nūq̄d alligabis rhinocerota ad arādū lozo tuo: sicut ego meo: q. ꝺ. nō. Loꝝ dn̄i ē disciplīa moꝝ ⁊ fidei. Arare/est p̄ꝺicare. Hic g̃ rhinoceros quōꝺā supbꝰ ⁊ rigiꝺꝰ/lozis iā morū ⁊ fidei ligatꝰ/a p̄sepibꝰ ducit ad arandū. Dicit g̃ ad beatū iob: Nūquid alligabis rhinocerota ad arandū lozo tuo: Ac si apte ꝺicat: Nūq̄d potētes huiꝰ secl'i lozis fidei restrīges/⁊ ad p̄ꝺicādū alīs ꝺiriges: sicut ego q̄ hostes fidei p̄ꝺicatoꝛes ⁊ defensoꝛes ecclesię feci? Sicut patet in paulo.
o Aut cōfringet glebas valliū post te: sic̄ post me/ cui subꝺit ē: q. ꝺ. nō. Glebę ẽrę exculte supiacētes/in se nō recipiūt semīa: sz iactata i ītra semīa p̄mūt ⁊ suffocāt. Un̄ significāt illos/q̄ nec semīa ꝺiuini ꝫbi recipiūt: nec recepta in alīs

ſtitutū a rege. j. Regꝭ. xiiij. ꝺ. Secūꝺo mō peccauit ꝓplus iudaicꝰ: q̄ ꝺespecto mānā cibos carniū petijt/q̄s lautioꝛes putauit. Mūe. xj. b. Tertio mō peccauerūt filij heli. j. Regꝭ. ij. c. qui de sacrificio carnes crudas faciebant auferri: vt sibi accurati⁹ ꝓpararēt. Quarto mō peccauit sodoma. Ezech. xvj. f. Hęc fuit iniq̄tas sodome sororꝭ tuę: supbia: saturitas panis ⁊ abūdātia. Quīto mō peccauit esau: q̄ p̄mogenitoꝝ gl'iaz amisit: qz nimio ęstu ꝺesiꝺerij vilē cibū. i. lēticulā cōcupiuit. Gen. xxv. ꝺ. Sexto
B
i Circūspicit mōtes pascuę suę. Mōtes pascuę/sūt altę ꝓtēplatiōes inter refectiōis: Ul' altę sētētię sacrę scꝛpturę: De qbꝰ Ps. Mōtes excelsi ceruis/supple sūt refugiū. i. viris q̄ iā clarę ꝓtēplatiōis salt⁹ nouerūt: alti diuinaꝝ sentētiaꝝ vertices: ad q̄s ifirmi nō possūt ascēdere. Un̄ ibi sequit: Petra refugiū herinatijs. i. infirmis/fides chr'isti. Qz igit q̄libet iustꝰ/eo magꝭ se eleuat ad intelligēda supioza: q̄ ī se carnis incētiua castigat: recte pꝰ ꝓtēptū clamoꝛē exactoꝛis/ꝺī ꝺe onagro: Circūspicit mōtes pascuę. i. altas ꝓtēplatiōes refectiōis inter. Ul' altas sentētias scꝛpturę sācte. Ul' certe mōtes pascuę/sūt sblimes ſtutes angeloꝝ: q̄ mīstrādo nos ꝫ reficiūt: qz illic interno ꝓtēplatiōis roze pingueſcūt. Quę qz viros iustos in omni certamīe ꝓtegūt: recte ꝫ ab onagro circūspici dicūt. k Et virētia q̄q̄ ꝓrit. i. ętna q̄ nll'a tpalitate marceſcūt. Arētia ꝺo sunt oia tpalia: qz a viroꝛe p̄ientis iocūditatꝭ cōtinue siccant. l Nūq̄d volet rhinoceros ſuire tibi: sic̄ mihi: q. ꝺ. nō. Rhinoceros idē aīal est qꝺ vnicoꝛnis/hꝫs ī nare coꝛnu. Un̄ ꝺr a rhinos q̄ ē naris/⁊ ceras q̄ ē coꝛnu. Est aūt indomitę naturę: q̄ si captū tenet/ilico mozit: nec pōt capi p violētiā/sz capit p virginē q̄ apit gremiū/⁊ ipm ibi reclinat caput: et sic mānsuescit ⁊ capit. Interficit etiā elephātē coꝛnu suo/pcutiēs eū in vētre q̄ mollis ē/⁊ ꝺefacili pforaꝝ. Et sigt potētes huiꝰ seculi: q̄ ꝺomari nō valēt: Et hūt coꝛnu ī nare. i. elationē i fatuitate. Jn nare q̄ꝺē significaꝝ fatuitas. Prouer. xj. c. Circulus aureꝰ i naribꝰ suis. i. pulchra ⁊ circūflexa locutio i sensi/bꝰ stultę mētis. Et postea exp̄ōit: Mulier pulchra ⁊ fatua. i. ꝺoctrina hęretica. Pulchra p ꝫbū: fatua p ītellectū. Jn coꝛnu ꝺo sigt elatio. Un̄ Ps. Dixi iniq̄s: nolite iniq̄ agere: ⁊ ꝺe linq̄ntibꝰ/nolite exaltare coꝛnu. Bū g̃ ī rhinocerote accipiūt potētes secl'i/fatui ⁊ elati: q̄s p̄us indomitos ꝺns p apl'os iugo sancti timoꝛis subiecit/⁊ eos loꝛis fidei ligauit. Qꝺ qz nō hoīs sapīa/sz ꝺei potētia factū ē: ꝺicit ꝺns: Nūq̄d volet rhinoceros seruire tibi: supple sic̄ mihi seruit p mīsterū apl'oꝝ: Quos aī mētē iob reduc̄ ꝺns: vt ñ supbiret ꝺ ſtutibꝰ suis: vidēs p alios tā mira fieri. m Aut mozabit ad p̄sepe tuū: supple sic̄ ad meū/q̄ꝺ ē sācta eccl'ia: q. ꝺ. nō. Et ꝺe ꝫ p̄sepi dī Prouerb. xiiij. a. Ubi nō sūt boues/p̄sepe vacuū ē. Uel p̄sepe ꝺni est sacra scꝛpturā: in q̄ sancta aīalia ſꝺi pabulo satiāt. Un̄ ⁊ ꝺns natꝰ ī p̄sepi repit a pastoribꝰ: qz eiꝰ icarnatio i sacra scꝛptura cogsc̄it. De ꝫ p̄sepi dī s. vj. a. Nūq̄d mugiet bos cū aī p̄sepe plenū steterit? Dn̄s igit rhinocerota ad p̄sepe suū mozari fec̄/cū potētes seculi ad audiēꝺū ⁊ legendū sacrā scꝛpturā iclinauit. Sz qz pꝰ acceptū pabulū p̄ꝺicatōis rhinoceros iste debet oñdere fructū opis/subiūgit. n Nūq̄d alligabis rhinocerota ad arādū lozo tuo: sicut ego meo: q. ꝺ. nō. Loꝝ ꝺni ē disciplīa moꝝ ⁊ fidei. Arare/est p̄ꝺicare. Hic g̃ rhinoceros quōꝺā supbꝰ ⁊ rigiꝺꝰ/lozis iā morū ⁊ fidei ligatꝰ/a p̄sepibꝰ ducit ad arandū. Dicit g̃ ad beatū iob: Nūquid alligabis rhinocerota ad arandū lozo tuo: Ac si apte ꝺicat: Nūq̄d potētes huiꝰ secl'i lozis fidei restrīges/⁊ ad p̄ꝺicādū alīs ꝺiriges: sicut ego q̄ hostes fidei p̄ꝺicatoꝛes ⁊ defensoꝛes ecclesię feci? Sicut patet in paulo.
o Aut cōfringet glebas valliū post te: sic̄ post me/ cui subꝺit ē: q. ꝺ. nō. Glebę ẽrę exculte supiacētes/in se nō recipiūt semīa: sz iactata ī ītra semīa p̄mūt ⁊ suffocāt. Un̄ significāt illos/q̄ nec semīa ꝺiuini ꝫbi recipiūt: nec recepta in alīs

Ps. 105. Luc. 2. cō Ps. 74.

fructificare pmittũt: Per valles/intelligunt paupes t hũiles: Igit glebę valliũ/st oppssores paupũ. Has glebas rhinoce/ros pfringit ãtidie: cũ catholici pncipes duriciã oppssor aliosq; puertẽtiũ potestate sibi tradita pterũt: vt tã alios nõ ipediãt: Sed t ipi ãsi glebę pfractę/t semĩa ẏbi dei recipiãt t fructifi/cẽt. Quod q; sola dei ẏtute fit: recte quẽrit dns: Aut cõfriget glebas vallũ p te: sic p me: q. d. nõ: q; nõ hois virtute sed mea b fit. Ecci. xxxvij. c. Qui tenet ara/trũ/t q gliaf i iaculo/stimlo boues agitat: t pueraf i opib eor/t narratio ei i filijs tau ror: Cor suũ dabit ad ẏsandos sulcos: t vigi lia ei in sagina vacca. Osee. x. d. Arabit iudas/pfringet sibi sulcos iacob. Iterũ vt iob de ẏstutib suis hũilit sentiat/adhuc dns addit de magnificis factis potẽtiũ secti puersor ad fidẽ: q vires t potestatẽ sibi a dño collatas ei cultui t ẏuitio fidelit i/pẽderẽt/bonos ptegẽdo/t malos oppmẽdo. Et b ẽ: a Nũqd fiduciã hẽbis i magna fortitudine ei. i. rhinocerotis: sic ego/q vires meo cultui ẏuituras video: Quãta aũt fiduciã habuerit dns i fortitudine sui rhinocerotis. i. pncipũ/ondit cũ sbdit: b Et derelinqs ei labores tuos: sic ego: q. d. nõ. Dns aũt labores suos huic rhinoceroti relict: q; cõuersis pn/cipib ecclĩã quã morte sua mercat ẽ/tuendã pmisit. c Nũ/qd credes illi/qm semẽtẽ. i. ẏbũ pdicatiõis: d Red/dat tibi/ipe rhinoceros: e Et areã tuã pgreget. i. ecclĩã: q. d. nõ. Quis em in initio nascẽtis ecclię cũ videret pncipes seculi tot minis/tot cruciatib pecclĩã sequiẽtes/credere posset q rhinoceros iste deo semẽtẽ redderet. i. acceptũ ẏbũ pdicatiõis opib t pdicatiõe cõpẽsaret: t p ecclĩa pgregãda t pser/uãda leges suas pmulgaret: sic mõ ẽ: Et hęc ẽ mutatio dexte rę excelsi. Nũ pui q dudũ pecclĩaz sequiebãt: hoc. i. fideliũ pn cipũ timore pssi: fingũt exteri religionẽ/ quã vidẽt ab hoib venerari: t iteri iniqs moz nocent: Ideo dns postq̃ rhino cerota lozis ligatũ/dixit: ilico prauoz hypocrisim ostendens subiũxit: f Pẽna struthiõis silis ẽ pẽnis herodij et accipitris: in coloze. s. nõ in virtute. Herodi t accipit reli/qs aues volat velocitate trãscendũt. Habẽt em pua corpa/s pennas plimas: t ideo celerit volãt: q; parũ ẽ qd aggrauat/sz multũ qd leuat. Nũ significant viros religiosos: q in hac vita sine alicui culpę cõtagione esse nõ possũt: q; nemo mũdus a sordib/etiã infans vni diei: Nũ si habeãt aliqd parũ qd de/pmat: bñt tñ multas ẏtutes q̃ eleuãt. Exrio: Struthio raris pẽnis induit/sz imani corpis mole guat: Nũ cũ volare appe/tit/pẽnaz paucitas tãta molẽ corpis i altũ tollere ñ suffic. Nũ recte sigt hypocritas: q si aliq̃ pauca bona faciũt q̃ eleuãt: mul ta tñ mala bñt q̃ grauãt. Pẽnę struthiõis silues sũt pẽnis hero/dij t accipitris/i colore/nõ in ẏtute: q; hypocritę silues sũt ele/ctis i specie sãctitatis exteriozis: sz nõ i veritate actiõis siue cõ uersatiõis. Struthio alas ãsi ad volãdũ erigit/sz mole corpis pgrauat/nũq̃ a tra recedit: Ita hypocritę qbusdã opib ãsi ad cęlũ volãt: sz pua itẽtiõe nũq̃ a trenis recedũt. Dic g dns: Pẽna struthiõis. i. exrio puersatio hypocritę: silis ẽ pẽ/nis herodij t accipitris. i. ẏtutib electoz: Nũ defacili di/scerni nõ possũt/nisi iteri opa attẽdãt. Nũ dns monet aplos hic hãc attẽtionẽ: Matth. vij. b. Attẽdite inqt a falsis pphis q veniũt ad vos i vestimẽtis ouiũ: intrisec aũt sũt lupi rapaces. Io dns b post speciẽ struthiõis/de opib qb dinoscat adiũ/git/dicẽs: g Nũ derelict oua sua i terra/tu fozsitã in puluere calefacies ea: Per oua q̃ i se iscibilia sũt: s cale/facta i viua aialia cõuertũt: significãt puuli auditozes adhuc i/scibiles/donec sollicita doctoz exhortatiõe calefacta valeãt p itelligẽtiã viuere/t p ptẽplationẽ volare. Oua igit struthiõis q̃ i tra derelict/st hypocritaz discipli: qs bñ loqndo pariũt: s

Ps. 76.

Ar. Que dere/linquit

get glebas vallũ post te: Nũ a qd fidũciam hẽbis in magna b fortitudie ei: et derelinques c ei labores tuos: Nũqd crẽ/d del illi/qm semẽtẽ rddat tibi e et areã tuã cõgreget: Idẽ ã f struthiõis silis ẽ pẽnis herodij g t accipitris. † Nũ derelict oua sua i tra/tu fozsitã i puluere ca/

b lefacies ea: Obliuiscit q pes i culcet ea: aut bestia agri cõ k terat. Durat ad filios suos l q̃si nõn sint sui: frustra labo/m n rauit nll'o timore cogẽte. Pri o uauit em ẽã de sapiẽtia/ nec p dedit illi intelligẽtiã. Cũ fue/q rit tps/in altũ alas erigit: de/r ridet equũ/t ascensorẽ eius. s

mũdo/verbũ vitę cõtinentes. Sed vñ hoc/nisi q; de oua in tra derelicta/igne sui amoris calefacit: Ita struthio derelin/quit oua sua in tra/nõ curans amplꝰ de ipsis. b Obliui/scit q pes cõculcet ea. i. nõ curat hypocrita/si prauoꝝ exempla eos corrũpant/ quos ẏbo genuerat. i Aut be/stia agri. i. diabol: k Cõterat. i. a bona cõuersatiõe puer tat. Bestia agri/dr diabol: q; deuorat mũdanos. Ager em mũdus est: Matth. xiij. c. De hac bestia agri dr Osee. xiij. c. Ego cõsumã eos ibi. i. in mũdo/q̃si leo: bestia agri scindet eos. Quia ẏo cõtingit q etiã mater filios ad tps oblita di/mittit: vt ostẽdat dns q hypocrita non ad tps sz semp dere/linqt filios suos/subdit: l Durat ad filios suos: nõ cõ patiẽs/nõ puidẽs eis necessaria. m Quasi nõ sint sui. i. generati ab eo in bona cõuersatiõe. n Frustra labora/uit/ hypocrita in filioꝝ cõuersiõe/i exteriozi afflictiõe. i. sine ęterna remuneratiõe. Recepit em mercedẽ suã. s. fauorẽ bo/minũ: vl q̃stũ tẽpozaliũ. Et bñ dic: laborauit. Hypocrita em sępe irrũpit palacia: pulsat pncipes: dic se deũ meruere: t idcirco tãto studio alioꝝ defendẽdis patrociniꝰ inſudare: In fine em miser dicet qd legit Sap. v. b. Lassati sum in via iniqtatis t pditiõis. Et posset dicere aliqs/q timor dei cogit hypocritas sic laborare: iõ dic dns: o Nll'o timore cogẽ/te: sz potꝰ ppa cupiditate/ ppt quã neglecta filioꝝ custodia t talia acqrere vl defẽdere satagit. Cur ẏo hypocrita cęlestia deserat/t i trenis elaboret: sb struthiõis noie adhuc subiũgit dns: q̃si aliqs q̃reret: q̃re hypocrita tantos labores sustineat frustra: p Pruuauit em. i. nõ dedit ei q Eã de. i. stru/thioni. r Sapiẽtiã: q̃ saperẽt ei cęlestia. Ita ẏo pp̃e dns nullũ ẏuat dono suo: q dixerat/ Pruauit eã sapia: exponẽdo repetit: s Nec dedit illi itelligẽtiã. Vel pp̃e sapiaz nõ dedit q̃ sapiũt cęlestia: nec intelligentiã q̃ cognoscũt cęlestia. Nũ duo dona diuersa sũt: sapia t intelligẽtia. Intelligẽtia q/dẽ cogscim cęlestia: sapia icognit delectamur: vt dic Aug. Utroq; dono caret hypocrita/q̃ solũ in tpalib delectat. Ite hypocrita tpe pacis sãctitatẽ simulat: sz oportunitate cõpta: pelle ouina deposita/rabiẽ itrinsecã mãifestat. Sic dr Ecci. xix. d. Et si ab ibecillitate viriũ vetet peccare: si inuenerit tps male faciẽdi/male faciet: Io sequit h: t Cũ fuerit tps. i. oportunitas male faciẽdi: v Ju altũ alas erigit. i. cogi/tiões ẏus occultas supbiendo/ostendit. Et tũc r deridet equũ. i. corp iusti. i. exteriozẽ puersatiõz. y Et ascẽsoz ei. i. aiaz. i. interiozẽ sanctitatẽ. q. d. hypocrita apte vestiẽs despic electoꝝ puersatõz exteri/t sãctitatẽ interi. Ascẽsor equi ẽ vir iust: Ascẽsor ei christ. Equũ g̃ deridet hypocrita. i. sã/ctos despic. Et ascẽsorẽ deridet: q; pstilit vsq; ad iniuriã crea/tor. Eo em ipso q despic pauper christi/sctos deridet t dni stũ: Juxt illo Prouer. xiij. d. Qui calũniat egẽtẽ/exprobrat factori suo. Et nota ꝓcessũ dei circa hypocritã. Primo ostẽ dit q nõ ẽ bon: Inde q bonos despic: ibi: Cũ fuerit tps. Tandẽ ad iniuriã dei ostendit eum pstilire: ibi: Et ascenso/rẽ ei. Quia ẏo ecclesia cõmuniter cõstat ex bonis t malis:

Mytice

Pr. 10.

dicto de reprobatiõe hypocritaꝝ/mox cõuertit ꝓba ad fortẽ electoꝝ: vt in illis audito qđ fugiamus: in istis audiam⁹ quid imitemur. Dicẽ ḡ: a Mũqđ ꝓbebis eą fortitudinẽ ꝛc. Nota in sacra scꝑtura/eą noie aliqñ lubrica vita ꝓuoꝝ signi/
Ps.31. ficat: vt ibi: Nolite fieri sicẽ equ⁹ ⁊ mul⁹. Et Hiere.v.c. Saturaui eos et męchati sũt: in domo meretricis luxuriabant: eą amatores in ſmias: et emissarij facti sunt. Zach.vlti.d. Et erit qđ sup frenũ equi est sanctũ dño. Glo. Per equũ insania libidinis itelligit. Aliqñ dignitas tpalis. Eccs. ꝛ.b. Vidi seruos in equis/et principes ambulantes quasi seruos super terram. Aliqñ ꝓsens seculũ: Gen.xlix.c. Fiat dan coluber i via: cerastes in semita mordẽs vngulas eą: vt cadat ascẽsor ei⁹ retro. Greg⁹. Ungulas eą mordere/est extrema ſculi feriendo cõtingere. Aliquãdo ꝓparatio recte intentiõis. Prouerb.xxj.d. Equ⁹ paratur in die belli: ſz dñs salutẽ tribuit. Aliqñ ꝓdicatoꝝ. Abacuk.iij.b. Qui ascẽdes sup eąs tuos: et qđrigę tuę saluatio. Et ifra.d. Utã fecisti i mari equis tuis: et i luto aąꝝ mꝛtꝝ. Hoc itaqꝫ loco eą noie intelligit ꝓdicatoꝝ. De q̃ postq̃ dñs descꝑsit struthionẽ deridere equũ ⁊ ascẽsorẽ eius: dr ad Iob: Mũqđ ꝓbebis eą. i. ꝓdicatoꝝ/fortitudinẽ/in se vitia extinguẽdi/⁊ mala illata ęqnimiter sustinẽdi:
b Aut circũdabis collo ei⁹ hinnitũ/ꝓdicatiõis: q.d. nõ: sed ego. Prius aũt fortitudinẽ se dare equo asserit dñs: et postea collo eius hinnitũ circũdare: qz ꝓdicatoꝝ vitia ꝑus i se debet fortiter extinguere: postmodũ põt ad alios hinnitũ ꝓdicatiõis emittere: Sic apls. j. Cor.ix.d. Castigo corꝑ meũ. ꝛc. Sed ḡret aliqs: cũ hinnit⁹ sit vox emanans ab interi⁹: quõ dicat circũdari collo equi. Ad ꝟ dicimus/q reuera vox ꝓdicatiõis ab interi⁹ emanat: ⁊ tñ collũ ꝓdicantis extra circũdat: qz ꝓdicatoꝝ eo ipo q bona alijs ꝓdicat/ad ea faciẽdũ se obligat: Et ne i aliq̃ pte ad malũ defluat: hinnitu ꝓpꝛię vocis vndiqꝫ obsidet. Vñ Prouerb.vj.a. Fili si spopõderis ꝓ amico tuo: defixisti apud extraneũ aiaz tuã: illaqatus es ꝛbis oris tui/et captus ꝓpꝛijs sermonib⁹. c Mũquid suscitabis eum q̃si locustas: Locusta noie/aliqñ iudeoꝝ ꝓplus/aliqñ cõuersa gentilitas/aliqñ adulantiũ lingua/aliqñ heremita/aliqñ resurrectio dñica/ aliqñ vita ꝓdicatoꝝ significat: Uerbi gra: Populũ iudaicũ significant locustę: qđ significat vita iobis: de q̃ scꝑtũ est Matth.iij.a. q edebat locustas/⁊ mel siluestre. Itẽ conuersa gentilitas. Eccs.xij.b. Florebit amygdal⁹/impinguabit locusta: ⁊ dissipabit caꝑaris. Amygdal⁹/ꝑmittua eccłia: q̃ florẽte fide ⁊ ope/mox locusta. i. gentilitas ꝑpinguata est pinguedine cęlestis grę. Et caꝑaris. i. iudea dissipata est a cultu fidei. Itẽ adulantiũ lingua. Exo.x.d. Uent⁹ vrẽs leuauit locustas q̃ ascẽderũt sup vniuersã terrã ęgypti: opuerũtq̃ vniuersã supficiẽ trę/vastãtes oĩa: deuoratąq̃ ẽ herba/⁊ qcqd pomoꝝ in arboꝛib⁹ fuit. Per herbã/accipe bona verba: q poma arboꝝ/fortia opa bonoꝝ: q̃ oĩa deuorat adulatio. Itẽ heremita. Prouerb.xxx.d. Regẽ locusta nõ hz. Itẽ resurrectio
Ps.108. dñica. Ps. Excuss⁹ sũ sicẽ locusta. Vñ dicẽ: Cent⁹ eñ fuit vsq̃ ad mortẽ a iudeis: sed sicẽ locusta excuss⁹ ẽ: qz ab eoꝝ manib⁹ saltu subitę resurrectiõis euolauit. Itẽ ꝓdicatoꝝ. Nah.iij.d Custodes tui q̃si locustę/⁊ puuli tui sicẽ locustę locustaꝝ. In ꝟ q̃ loco/locustę noie accipit ꝓdicatoꝝ: cruriũ⁹ operũ primũ innitẽs: deinde alis ꝓtẽplatiõis in altũ se erigẽs. Dicit ḡ dñs ad Iob: Mũquid suscitabis eũ. s. equũ: q̃si locustas. i. nũqđ ꝓdicatoꝝ ad altitudinẽ ꝓtẽplatiõis sublevabis sicẽ ego: q.d nõ. Solus eñ deus coꝛ hũanũ illumiat/⁊ subleuat ad cęlestia ꝓtẽplãda. d Głia narũ ei⁹ terroꝛ. Terroꝛ naris eą ꝟ loco dr ꝓfectia ꝓdicatoris ỏ die iudicij: q erit głia bonis ⁊ troꝛ malis. Qđ significatũ est Matth.xxviij.a. vbi dicit: q aspectus ei⁹ erat sicẽ fulgur: ⁊ vestimẽta ei⁹ cãdida sicut nix. In fulgure/terroꝛ iudicij exꝑmit qui malis incutiet. Unde Amos. v.e. Uę desiderãtibus diẽ dñi: ad quid eã vobis. In candoꝛe vestis/gloria sanctoꝝ significat. Unde Prouerb.vlti.d. dicit de muliere fortj: Et ridebit in die nouissimo. Quia ſgit sancti ꝓdicatoꝛes aduentũ iudicis/quẽ tã fide ꝓuident vehemẽter expectant/quẽ iniusti formidant: recte de ipsis dicit dñs:
Gloria narij eius terroꝛ: id dies iudicij siue aduẽt⁹ iudicis/malis terribilis est/ gloriosa expectatio ꝓdicatoꝝ. Prouerb.xvij.b. Gemma gratissima expectatio ꝓstolãtis. Spm̃ p naꝛes trahebat equ⁹ ille: qui laboꝛes suos intuens ⁊ venturũ iudiciũ ꝓstolãs dicebat: Ego iam deliboꝛ ⁊ tꝑus resolutiõis meę instat: Bonũ certamẽ certaui/cursũ cõsũmaui/ fidẽ seruaui: de reliquo reposita est mihi coꝛona iusticię/ quã reddet mihi dñs in die illa iustus iudeꝛ: Non solũ aũt mihi/ sed his q̃ diligũt aduentũ eius.ij. Timoth.iiij.b. Sed nota q naris vocabulo/ aliqñ fatuitas/ aliqñ antiqui hostis instigatio/aliqñ ꝓscientia designat. Fatuitas. Prouerb.xj.c. Circulus aure⁹ i narib⁹ suis/mulier pulchra ⁊ fatua. Antiqui hostis instigatio. j.xlj.b. De narib⁹ eius ꝓcedit fum⁹. i. de peruersa instigatiõe diaboli/surgit in coꝛdib⁹ hoim caligo neqſsimę cogitatiõis. Itẽ ꝓscia: vt hic: Et Esaię.ij.d. Quiescite ab hoie cui⁹ spũs in narib⁹ ei⁹ ẽ: qz excelsus reputaꝝ ẽ ipse: q.d. qescite a malicia vĩa i ꝓfitia christi/q̃ ꝓscit oĩa: qz excelꝝ est. s. de⁹. Posset aũt aliqs ḡrere: qđ facit interim ꝓdicatoꝛ dũ differt iudiciũ qđ expectat: Et dicit dñs: e Terrã vngula fodit. i. a coꝛde suo cogitatiões ꝓsideratiõe mortis/q̃ p vngulã designant/eĳcit. Nihil eñ plus valet ad purgãdũ coꝛ a malis cogitatiõib⁹ q̃ ꝓsideratio mortis. Et ideo multi sordidas sustinẽt cogitatiões: quia nunq̃ de morte cogitant. Threñ.j.c. Sordes ei⁹ i pedib⁹ ei⁹: nec recoꝛdata ẽ finis sui. Uel equ⁹ terrã vngula fodit: qz in exemplo fortiũ opeꝝ suoꝝ/q̃ i vngula designant/a coꝛdib⁹ audiẽtiũ terrenas excutit cogitatiões: qb⁹ diabol⁹ implere coꝛda coꝝ itez nõ cessat: Qđ significat Gen.xxvij.d. vbi legit qđ allophyli puteos q̃s fui abraã foderãt/obstruxerũt. f Exultat audacter: i occursũ pgit armatꝫ. Fidẽ vel moꝛes fideliũ impugnãtibus exultat audacter: quia dum cõstanter ꝓ christo decertat/augeri sibi virtutis meritũ lętat. Vñ et apls tunc legunt exultasse/cum ꝓ christo flagellati sunt: sicut dicit Actꝫ.v.g. Ibant apostoli gaudentes a cõspectu concilij ꝛc. Sed vnde hoc q equus iste aduersa non metuit/nisi qđ dulcedinem iam quã quęrit/sentit: Unde Prouerb.xij.c. Non cõtristabit iustum quicquid acciderit ei. Nec solum equus iste minas aduersantiũ non metuit: sed eis etiã quãdo nõ quęrit/ in occursum pergit: quãdo. s. videt fidem vel iusticiam in alijs impugnari: Sicut legitur de paulo Actꝫ.xix.f. q facta seditiõe in ipsum/volebat in populũ intrare: sed non pmiserunt discipuli. Et hoc est qđ dr hic: In occursum pergit armatis. Unde hoc huic equo nisi quia supsedentis calcarib⁹ stimulatur. Nunquid calcaria non sentiebat qui dicebat: Charitas christi vrget nos: ij. Corꝫ.v.c. De hoc equo dr Prouerb. xxviij.a. Justus quasi leo cõfidens absq̃ terroꝛe erit. Item xxx.d. Leo fortissimus bestiarum: ad nullius pauebit occursum. Et hoc est qđ sequit hic: g Cõtemnit pauoꝛem: id est aduersa quę pauẽt homies non formidat: memoꝛ verbi dñi sui qui sibi insidet: Nolite inquit timere eos qui occidũt coꝛpus ꝛc. Matth.x.d. h Nec cedit gladio/ferienti. Sed quia timoꝛ est de futuro malo: vt dicit Aug⁹. in pauore/futura aduersitas: i gladio/ꝓsentis pcussiõis dolor intelligit: quoꝝ neutrũ timet equus domini. Est ergo sensus: Cõtemnit pauorẽ: nec cedit gladio: id est aduersitatẽ futurã despicit/⁊ ꝓsenti nõ vincit. Nunqđ nõ talis equ⁹ fuit paulus. Ro.viij.g. Quis inqt sepabit nos a charitate christi: Tribulatio/ an angustia/ an fames/ an nuditas/ an pscutio/ an piculũ/an gladi⁹? Cert⁹ sũ: qz neq̃ moꝛs/neq̃ vita/ neq̃ angeli/neq̃ ꝓncipat⁹/neq̃ virtutes/neq̃ instãtia/neq̃ futura/ neq̃ fortitudo/neq̃ altitudo/neq̃ ꝑundũ/neq̃ creatura alia poterit nos separe a charitate dei/q̃ ẽ i christo ihesu dño nr̃o.

a Sup ipsũ sonabit pharetra. Usq; huc ꝺ eꝝ dictũ ē q̃/liter occurrat armatꝰ/ꝓtēnat pauorē/nō cedēs gladijs:nūc ꝗd aduersarij faciāt interim/ostēdit dñs. Uidētes eñ se feriendo vinci/et illũ sustinēdo vincere: dolos ꝑparāt/insidias machi/nanꝝ: vt quē apta cōgressiōe ñ possūt supare/occ'tis machina/tiōibꝰ inꝟiciūt: sic ꝓꝫ ī paulo: quē q̃draginta viri educi ꝺ carcere po stularꝰ vt dolo interfi cerēt/quē publice nō poterāt supare: Actꝫ. xxiij. ꝺ. Et ḃ est qꝺ ḃ dicit: Sup ipm. ſ. equũ: sonabit pha/retra. i. occ'ta machi natio hostiũ: q̃ cũ dolos q̃s ꝫ bonos excogitāt: secretis ma/chinatiōibꝰ occultāt: q̃si ī pharetra sagittas parāt. Uel alit et ſbtilꝰ: Sepe mali ꝫ bonos ineũt cōsilia: ꝛ postea latēter trās/mittūt ꝗ nūciēt ḃ bonis q̃si furtiue: vt sic suspitiōe futuri sup/plicij ꝛeāt eos: vt ꝓꝫ Neemię. vj. c. vbi legit/ꝙ tobias ꝛ sara/ballath miserūt samaią vt ꝛeret neemiā/ dicens eos vēturos nocte ad occidēdū eū. Mucij igit hmōi ꝗ minaꝰ dolose nūciāt sūt q̃si sagittę q̃ in pharetra latētes sonādo/etią nō vise mor/tē futurā nūciāt. Pharetra igit sup equũ sonat: cū sanctis ꝑdi catoribꝰ occ'ta machinatio ꝓuoꝝ cōsiliū suū qꝺ fraudulēter opit/fraudulētꝰ inotescit: vt ꝓmissis minis q̃si ex sonitu pha retrę terreant/ꝗ aptas cōtumelias nō formidat. Cū ꝟo equꝰ minis nō ꝛeꝛ: mox ꝓsecutoꝝ crudelitas ad supplicia manife/sta ꝺclinat. Uñ postq̃ ꝺictũ est: Sup ipm sonabit pha/retra: ilico addit: b Uibrabit hasta. i. apta pęna desęui/et cōtra equũ ꝺei. Greg⁹. Cōtra ꝑdicatorē ꝺei/post pharetrę sonitũ hasta vibrat: qñ post terrores exhibitos e vicino tā fe/riens apta pęna ꝓducit. Sed qꝛ ꝑdicatoꝛ etią inter verbera ꝑdicatiōe quos pōt/trahit ad fidem: ꝓo qua pugnat timens ne alios amittat: statim ꝓtra ꝑdicatoꝛis verba scutũ rñsionis parat/quo suos muniat/ ne eos amittat. Uñ cũ dñs ꝺiceret: vibrabit hasta: recte subiūgit: c Et clypeꝰ ꝛc. Hasta vibratur vt ferias equus: ſꝫ ne audiri possit/opponit clypeꝰ. Breuiter ꝯ contra equũ ꝺei/pharetra sonat: cū ꝓuoꝝ consi lia ꝑstrepūt. Hasta vibrat: cum apta pęna exquirit. Clypeus antefertur: cum ei disputatione resistit. Sed nec sic cōpescit equus: sed ad ꝑdicandā fidem acrius instigat. Uñ sequit ꝺe equo: d Fervens: charitate. e Et fremens: ęelo iu/sticię: f Sorbet terram: id est ad se trahit peccatoꝛes. g Nec reputat tubę sonare clangorem: id est nō me/tuit minas hostium vel ꝓhibitionem: imo qꝺ maius est inter aduersa exultat. Unde sequit: h Ubi audierit buccinam: dicit vah: id est apꝛopinquāte certamīe passiōis ex/ultat. Uah ꝗdem sermo exultatiōis est. Talis equꝰ erat ille ꝗ
Ps. 26. dicebat: Si cōsistant aduersū me castra/nō timebit coꝛ meū: si exurgāt aduersū me ꝓlia/in ḃ ego sperabo. Talis equꝰ erat beatꝰ andreas/cū ꝺiceret: O crux diu ꝺesiderata ꝛc. Breuit tales equi fuerūt oēs apli: ꝺe quibꝰ ꝺr Actꝫ. v. g. Ibant apli gaudentes ꝛc. Sꝫ vñ eis tāta audacia: Ex duobꝰ: ſcꝫ ex certa spe ętern̄ę remuneratiōis: ꝛ ex intēta ꝓmeditatione passiōis. Sępe eñ/vt ꝺicit Greg⁹/moꝛis ipa sic ꝛopinata ꝓturbat: ita ꝺeliḃatiōe ꝓuenta lętificat. Uñ recte ꝺe isto equo subiūgit: i Nꝛocul odoꝛat bellũ: Ac si apte ꝺicat: Idcirco qꝺli/bet bellum equus exupat: qꝛ mentē certamini ante certamen parat. Bellū quippe odoꝛari est: vt ꝺicit Greg⁹: aduersa ꝯ adhuc lōge posita cogitādo ꝓnoscere. Ideo ꝺicit Eccl̄i. ij. a. Fili accedēs ad seruitutē ꝺei ꝛc. Nec solū bellū odoꝛat: sed et k Exhoꝛtationē ducũ. i. hęresiarchārū / qua subditos suos exhoꝛtant cōtra eccleſiā. l Et vlulatū exercitus: id est bestialiū subditoꝝ. Et recte ꝺicit dñs: ꝺuces exhoꝛtari: exercitū ꝟo vlulare: qꝛ hęresiarchę errorē suum quē tenere ꝓcipiūt alijs/quasi rōne ꝓsuadent. Turba ꝟo eis subdita: qꝛ sine iudicio obedit: quasi bestiali mente vlulare ꝺicit. Exhoꝛ tationem ducum odoꝛabat petrus: cū discipulos admoneret cauere a quibusdam/ꝺicens: In auaricia fictis verbis ꝺe vo/bis negociabuntur. ij. Pet. ij. a. Iterum ibideꝫ: parum ante:

a Sup ipm sonabit pharetra:
b vibrabit hasta ꝛ clypeꝰ. Fer
c uēs ꝛ frēmēs sorbet trā: nec
f rēputat tubę sonare clāgorē.
g Ubi audierit buccinam: dic
h vah: Procul odoꝛat bellū/
k exhoꝛtationē ducū/ ꝛ vlula/
l tū exercitus. Nūquid ꝑ sapi/
m entią tuą plumescit accipiter
n o ēxpādēs alas suas ad austꝝ:
p †Nūquid ad ꝙceptū tuū ele/
q uabit aquila: ꝛ in ārduis po/

exercitus vlulatum odoꝛabat/ cum ꝺixit: Et multi sequētur eoꝝ luxurias: ꝙ quos via veritatis blasphemat. Hic assi/gnat Gregoꝛ⁹: ꝺuces vitioꝝ/septē capitalia: ꝛ cuilꝺet exer citū suū. Sequit: m Nūquid ꝑ sapientią tuam ꝛc. Dicto quātus ꝛ q̃ fortis sit pꝛędicatoꝛ cōtra certamina sub equi specie: cōsequenꝫ ostendit dñs q̃ alte ꝙ cōtemplationez volet sub specie auiū. Et re/ctus est oꝛdo: qꝛ ꝓus pugnandū est in cam/po certamis: et post/modū quiescenduꝛ in loco cōtemplationis. Uñ et iacob pꝛ⁹ con/iunctꝰ est lię: ꝛ tandeꝫ fruitur amplexibꝰ rachelis. Et martha dñm in domo recipit: ꝛ maria postmodū ad pedes residens audit verbum illius. Dicit ꝙ dñs ad iob: Nūquid per sapientią tuam plumescit: id est renouat: n Accipiter: qui ꝙ singulos annos pennas et plumas veteres no/uis nascentibus ꝓꝟcit. o Expandens alas suas ad austrum: vt tepoꝛe venti pennę laxatę facilꝰ cadant. Unde ꝛ domesticis accipitribꝰ tepētia loca requirunt/vt melꝰ posſint plumescere: Agrestes ꝟo flāte austro/expandūt alas: vt membra eoꝝ ad laxandas pēnas veteres tepoꝛe venti cōca/lescant. Cū ꝟo ventus deest/alis cōtra solis raꝺiū expansis atq; ꝓcussis/tepentē aurā sibi faciunt: vt sic aptis poꝛis vete/res pennę exiliant ꝛ nouę succrescant. Notandū autē ꝙ non loquit dñs hic ꝺe plumitione illa/ qua plumescūt pulli in ni/ꝺo: qꝛ nec ꝺū alas possūt extēdere ad austrū. Uoie accipitꝛ ꝗlibet iustus accipit. Plumę sūt virtutes. Alę/cogitatiōes. Auster/spūssanctꝰ. Accipitrē igit plumescere/est vitā veterē deponere: ꝛ nouā induere. Alas ad austrū extēdere/ē cogita/tiōes spūsancto ꝙ cōfessionē apire: qꝺ solꝰ ꝺeꝰ opat ī nobis: Uñ recte q̃rit dñs a beato iob: m Nūquid ꝑ sapientią tuą plumescit accipiter. i. nūquid ꝑ sapiētią tuą renouat iustus/ꝺe veteri cōuersatiōe mutatꝰ in nouā. q. ꝺ. nō: qꝛ solꝰ ꝺeꝰ facit hāc innouationē. Uñ Thes̄. vlti. ꝺ. Innoua ꝺies nros sicut a ꝓncipio. Hanc innouationē monet aplus Col. iij. b. Nolite mētiri inuicē: spoliātes vos veterē hoiem cum actibꝰ suis: ꝛ induētes nouū hoiem ꝗ renouat in agnitionez ꝺei ſm imaginē eiꝰ ꝗ creauit eum. Eph. iiij. c. Renouamini spiritu mētis vestrę: ꝛ induite nouū hoiem/ꝗ ſm ꝺeū creatꝰ est in iustitia ꝛ sanctitate ꝟitatis. o Expandēs alas su as ad austrū: id ē aperiens cogitatiōes suas in cōfessione ad flatū gratię spūssci. p Nūqꝺ ad ꝙceptū tuū ele/uabit aquila: et in arduis ponet nidū suū: Nomie aquilę aliqñ ꝺemones aiaꝝ raptoꝛes/aliqñ seculi potestates/ aliqñ chriſtꝰ/aliqñ subtilis sctoꝝ intelligētia significāt. Ꝺe/mones. Thes̄. iij. ꝺ. Uelociores fuerī pseꝯ nri aꝺlis cęli. i. aereis potestatibꝰ. Seculi potestates. Eccl̄. xvij. a. Aꝺla grāꝺis/magnarū alaꝝ/lōgo mēboꝝ ductu/plena plu/mis ꝛ varietate/venit ad libanū: et tulit medullā cedri/et sū/mitatē frōꝺiū eiꝰ auulsit. Aꝺla hęc fuit nabuchodonosoꝛ: ꝗ potestate grāꝺis: ꝓ īmēsitate exercitꝰ/magnaꝝ alaꝝ: ꝓ diu turnitate tēpoꝛū/lōgo mēboꝝ ductu: ꝓ mltꝫ diuitijs/plenꝰ plumis: ꝓ inumera ꝛenę gloꝛię cōpositiōe/plenꝰ varietate ꝺescribit: ꝗ venit ad libanū. i. ad tēplū: ꝛ tulit medullā cedri 4. Reg. 24.
. i. ioachim regē hierlm abstulit: et sūmitatē frondiū eiꝰ auul/sit. i. iuuenes nobiles captiuos duxit. Chriſtꝰ. Eccl̄. j. b. et Apoc̄. iiij. c. Uidit iohes quattuoꝝ aialia plena oculis añ ꝛ retro. Et aial ꝑmū simile leoni: et secūꝺū aial simile vitulo: et tertiū habēs faciē q̃si hois: et quartū aial simile aꝺlę vo/lanti. Ibi scom vnā expositionē/per q̃ttuoꝝ aialia/quattuoꝝ euāgeliſtę ꝺesignāt. Scom aliā ꝟo/ipse chriſtꝰ: ꝗ fuit hō na/scēdo/vitulꝰ moꝛiēdo/leo resurgēdo/aꝺla ascēdēdo. Ite scō scēdo/vitulꝰ moꝛiēdo/leo resurgēdo/aꝺla ascēdēdo. Ite scō rū itelligētia ꝑ aꝺlā ꝺesignat: vt ḃ. Aꝺla eñ cęteris auib⁹/ib/tilꝰ videt: ꝛ altꝰ volat. In viu aꝺlę/sctoꝝ itelligētia: i volatu eoꝝdē ꝓtēplatio figurat. Quoꝝ vtrūq; : qꝛ solꝰ ꝺeꝰ ꝺat: recte q̃rit: Nūqꝺ ad ꝙceptū tuū eleuabit aꝺla. i. vir iustꝰ in cōtēplationē/supple vt ad meū: q. ꝺ. nō. q Et i arduis

ponet nidū suū: id ē in supnis figet mēt̄ desideriū. Nūqd
aqla illa nidū suū i arduis nō posuerat que dicebat Phil. iij.
d. Nostra cōuersatio in cęlis est: a Jn petris manet. Pe
tra in singulari numero aliquādo christus accipit. j. Corinth.
x. a. Petra autē erat christus. Aliqñ beata virgo. Esa. xvj. a.
Emitte agnū dñe do/
minatorē terrę de pe/
tra deserti ad montē fi
lię sion. Aliqñ solida
fides christi. Matth.
xvj. c. Tu es petrus: t
sup hanc petrā ędifica
bo ecclesiā meaz. Ali/
qñ durū cor peccato/
ris. Prouerb. xxx. c.
Tria mihi sunt diffici
lia: t qrtū penit⁹ igno/
ro: Vlā aqlę i cęlo: viā
colubri sup petrā: viā nauis i medio mari: t viā viri i adolescē/
tia. In plurali vo numero/noie petrę siue lapidis/sctī viri in/
telligunt. j. Pet. ij. a. Ipsi tanq̄ lapides viui supędificamini i
domos spūales. Et ita accipit hic. Dicit g̈ dñs de aquila ista:
Jn petris manet. i. in exemplis et dictis fortiū patrū mē/
tis statiōe collocat. b Et in ꝓrupis silicib⁹ cōmorat. i.
i cōtēplatiōe sctōz angelorz/qz gloriā adhuc in ꝛra posit⁹ ꝓtē/
plat t cū suspirio ꝓstolat. Qui dicūt ꝓrupti: qz ps eoz cecidit/
ps remānsit. Jntegri quidē p qlitatē meriti: sz ꝓrupti p qntita/
tē numeri. c Atq̄ inaccessis rupib⁹: supple cōmorat
aqla. Jdē vocat inaccessas rupes/qō ꝓruptos silices. s. ange/
los: q dicūt inaccessę rupes: qz cordi pctōris valde inaccessa ē
claritas angelorz: Vlto magis claritas dei: q habitat lucē iac/
cessibilē. j. Timoth. vj. c. Tñ cū vir sanct⁹ in ꝓtēplatiōe rapt⁹/
intētionē suā chorz intserit angelorz: nō sufficit ei: nisi eū q sup
angelos est cōtemplet. Vñ sequit: d Jnde. i. post ange/
lorz cōtemplationē. e Cōtemplat escā. i. christū/qui est
Ps. 77. cibus angelorz/t refectio aiarz: sicut dicit Ps. Panē angelorz
māducauit hō. Esa. xxxij. c. Panis ei dat⁹ est/aquę eius fide/
les sunt. Hunc panē videre/est ipsū comedere/t ipso pasci: sic
ipsemet dicit Joh. xvij. a. Hęc est vita ęterna vt cognoscāt te
solū deū verū: t quē misisti iesum christū. Hūc panē videre t
ipso refici/facit sola cordis mūdicia. Matth. v. a. Beati mū/
do corde: qm̄ ipsi deū videbunt. Jste panis quāto magis co/
medit: tanto magis esurit: qz ipsa satietas esuriē parit: Sicut
ipsemet testat Ecci. xxiiij. c. Qui edunt me/adhuc esurient: et
qui bibūt me/adhuc sitient. Ipsa etiā esuries satietatē gignit.
Unde Matth. v. a. Beati q̄ esuriūt et sitiunt iusticiā: qm̄ ipsi
saturabūt: Nō dubiū quin hoc pane. Non em̄ dabit nisi esu/
rienti/vñ qō dicit Esa. lviij. b. Frange esurienti panē tuum.
Jtem. lxv. c. Ecce serui mei comedēt t vos esurietis. Sed qz
corpus qō corrumpitur aggrauat animā: et terrena inhabita
tio deprimit sensum multa cogitātē: Sap̄. ix. c. ideo aquila il/
la adhuc carne grauata: nō potest adhuc deū videre sicut est:
Unde sequit. f Et de longe oculi eius ꝓspiciunt: cū
magno desiderio. Esa. xxxiij. c. Regē in decore suo videbūt:
et oculi ei⁹ cernēt terrā de lōge. Heb. xj. c. Oēs isti iuxta fidē
defūcti sūt nō acceptā repromissiōib⁹: sz eas a lōge aspiciētes
et salutātes. Prędicatores vo t doctores cū vidēt auditores
suos diuinitatis mysteria nō posse capere: debēt se vertere ad
incarnatiōis dñice verba: Sicut ⁊ illa magna aquila faciebat/q̄
dicebat: Nō iudicaui me aliqd scire inter vos/nisi iesum chri/
stum t hunc crucifixū. j. Corinth. ij. a. Jdeo bene sequit hic:
g Pulli eius: id est aquilę: b Lambūt sanguinē.
Per qō notat auiditas/nō satietas. i. passionē christi/fide/spe
t charitate feruenti venerāt. Sanguinē quidē lābere/est/vt di
cit Grego⁹: passionis dñicę firma venerari: q. d. dñs: aquila
in arduis ponit nidū suū: qz diuinitatis cōtemplatiōe pascit:
sed pulli eius. i. minores/qui nondū habēt visum aquilinū/la/
cte hūanitatis christi/ t sanguīe passionis reficiunt: circa hoc
vertit eorum cōtemplatio/t in his interim gloriant. Nūquid
nō pullū aqlę se reputauit paul⁹/ cū diceret: Absit mihi glo/
riari/nisi in cruce dñi nostri iesu christi: Gal. vlti. d. Prędica/
tor g̈ cū tacita diuinitatis celsitudine/auditores suos de solo
cruore crucifixi docet: quid aliud q̄ sanguinē pullis prębet:
cui⁹ aia carnis corruptione exuta/mox ad eum euolat: Unde
signāter subiungit hic: i Et vbicūq̄ cadauer fuerit:
id ē: verbū caro factū
est: k Stati adest Joh. 1. b.
aquila. i. aia ꝑdicato/
ris/carne exuta. Jdez
dicit Matth. xxiiij. c.
Ubicūq̄ fuerit corp⁹
illic cōgregabūt t aq̄/
lę. i. vbi fuerit christus
hō: ibi erūt sancti ei⁹:
vñ qō ipe rogauit pa
trē: Joh. xvij. d. Pat
volo quos dedisti mi/
hi/ vt vbi ego sū et illi
sint mecū: vt videāt claritatē meā. Vl aliter: Dis pctōr pōt Aliter
dici cadauer: Et sic accipit Matū. iij. a. Nō ē finis cadauerū
t corruēt in corpib⁹ suis ꝓpter multitudinē fornicationū me/
retricis speciosę. Esa. vlti. g. Egredient t videbunt cadauera
viroz/q̄ ꝓuaricati sunt in me. Aquila g̈. i. ꝑdicator/vbi cada/
uer. i. pctōres esse cōsiderat: statim illuc volat/vt mortuis vi/
tā misterio ꝑdicatiōis reddat: t sibi in cadauere escā quęrat.
Cibus quippe iustoz/est cōuersio pctōz: vt dicit Grez⁹. De
quo dicit Joh. vj. c. Operamini cibū q̄ nō perit: sz q̄ pmanet
in vitā ęternā. Auditis aūt tot sanctoz virtutib⁹/credit beat⁹
Iob stupuisse: t p̄ admiratiōis ꝛroze siluisse. Nā sequit. l Et
adiecit dñs: ꝑdictis. m Et locut⁹ est ad Iob: pie in/
crepans eū/ne se iniuste pcussum crederet. Vñ dicit: n Nū
quid q̄ ꝓtendit cū deo: murmurās de flagello/vt tu du/
bitās an iuste pcussus sis: o Tā facile conquiescit. i. si/
let vt tu: vidēs tibi alios pares vel maiores: q. d. dñs ad Iob:
tu qui de virtutib⁹ tuis tm̄ locut⁹ es supra: cur mō audita vita
sanctoz siluisti: p Vtq̄ q̄ arguit deū: sicut tu q̄ dubi/
tas de pcussiōe ei⁹/an fuerit iusta: qō quidē est deū arguere:
q Debet et rndere ei: de virtutib⁹ ꝓprijs: auditā ꝛtutib⁹
alioz. Ob hoc em̄ dñs beato Iob tot virtutes sanctoz narra/
uit/vt seruaret i eo hūilitatē. Magno em̄ hūilitat̄ radio sua
opa illustrat: q̄ alioz bona subtilit pensat: vt dicit Grez⁹. Vñ
dñs ad heliā ęstimantē se solū remānsisse/dixit: Reliq̄ mihi se/
ptē milia virorz q̄ nō curuauerūt genua sua ante baal. iij. Re
gū. xix. d. r Rndēs aūt Iob dño/dixit. Sic dic Grez⁹:
vnusq̄sq̄ sibi ostenditur/cū tactu veri lumis illustrat: t vnde
agnoscit quid est iusticia: inde erudit vt videat q̄d est culpa.
Unde sancti viri: quāto altius apud deum virtutū dignitate
ꝓficiunt: eo subtilius indignos se esse deꝑhendūt. Unde bea/
tus Iob: cunctos mortales virtute transcēdens/ amicos suos
loquendo supauit: sz loquēte deo ad ipsū/sublimius erudit: et
recognoscēs seipsū reticuit: Illos iniuste loquentes/exterius
subdidit: sed deo loquente sibi interius/reum se iuste cogno/
uit/ dicens: s Qui leuiter. i. min⁹ discrete: t Locut⁹
sum. s. qō iustū me credidi. ē. xvij. a. Nō peccaui ꝛc. Et. xix.
a. Nūc saltem intelligite/qz deus nō equo iudicio afflixit me:
v Respōdere quid possum: q. d. sermonē meū defen/
derem/si cum pondere rationis illum diressem: sed postq̄ lin/
gua leuitate vsa cōuincit: nihil restat nisi vt tacendo refrene/
tur. Unde sequit: x Manū meā ponam super os
meū: id est tacebo: Uel meli⁹: in manu opatiō/in ore locutio
designat. Manū ergo sup os ponere/est virtute boni operis
tegere culpas incaute locutionis. Est igit sensus: Manū
meā sup os meū ponam. i. q̄ male locutus sum/opando
satisfaciam. Sed obijciet aliquis: Ergo stulte locutus est. Cō
tra. ē. j. d. Non peccauit Iob labijs suis: neq̄ stultū q̄d cōtra
deū locut⁹ est. Solutio. Nō forte tūc/sed postea: vel nō pec/
cauit vt tantā pęnam sustineret. Jtem quęret aliq̄s: Cur ita
leuiter dimissum sit Iob murmur/cū filij israel ꝓpter murmur
tā grauiter sint puniti: Nume. xvj. e. Solo: qz illi ex malicia
t inuidia: iste aūt ex simplici dubietate/q̄ est hūana tēptatio.

a Unū locutus sum/qđ vtinā nō dixissem: et alterū quibꝰ vltra nō addā. Sile iuxta cōsiliū/Eccli.xxj.a. Fili peccasti/quiesce:ne adiçias iterū:ſz de ꝓteritis deꝑcare. q.d.Iob: duo mala dixi:de qbꝰ pniteo:nec de cętero tale aliqđ dicā.Sed q̄ sūt illa duo:vix inuenies in tota serie ꝓceden/tiū: Nihil enī nequiter dixit. Unū t ipse Iob.s. xxvij.a.dixit: Mō reꝑhendit me cor meū i omī vita mea. Si vo dicta eiꝰ in aliqđ virtū supbię volumꝰ inflectere/multa erūt:non tm duo. Sed dicendū est q aliud est loq homi/nibꝰ/aliud loqui deo. Loq hoibꝰ/ē occultū sensū/verb vocalibus aptre:loq deo/ē motū mētis/etiā actiōis exꝑssione ostēdere/ siue sit actio extrinseca siue intrinseca. Et h̄ genere locutiōis cōfitet Iob se semel et iterum deliquisse loquēdo:ꝑmo male opādo: scdo murmurādo. Unū Greg⁹. Unū loq Iob/ē res flagello dignas illicite agere:alter loqui/est de flagello murmurare. Job igit q̄ ꝑus oibꝰ hoibꝰ ꝑlatꝰ fuit/increpatiōe dñi se minꝰ rectū ꝑus i ope/t post minꝰ patientē in verbere se agnouit. Unū semetipsū redarguēs/ait: Unū locutꝰ sū/qđ vtinā nō dixissem:t alterꝫ quibꝰ vltra nō addā.q.d.Iob dño:rectū intē homies me ꝑus credidi:ſz te loquente mecū/t ante flagellū prauū/t post flagella rigidū me inueni: Quibꝰ vltra nō addā:qz quāto nūc te subtiliꝰ intelligo:tāto hūiliꝰ meipsū inuestigo. Expo. Ca.XL.

b Espōdēs aūt dñs Iob de turbine/dixit: Accinge sicꝫ vir lūbos tuos:interiores t exteriores: Quia c Interrogabo te/et indica mihi. Quid sit dñm de turbine rndere:qđ beatū Iob lūbos suos accigere: qđ inkrogare dei:qđ indicare hois:in ꝓncipio sermōis dñi dictū ē.s.xxxviij.a. Idcirco qz tedio lectoris parcimꝰ/dicta nō replicamꝰ. Seqt: d Nūqđ irritū facies iudiciū meū: defēdēdo te ꝫ flagella mea: f Et cōdēnabis me: credēs te iniuste pcussū/et sine culpa tua. g Ut iustificeris.i.iustꝰ appareas.i.sine merito tuo pcussꝰ. Et qđē flagella dñi Iob pcussērūt/nō vt culpas i eo extinguerēt:ſz vt merita augerēt. Sed Iob nullā culpā in se inuenīēs q̄ corrigi deberet: t flagella illata nesciēs eē cām augēdi merita/iniuste se ferīri credidit. Et idcirco corripit a dño: et ad occulta dei iudicia reuocat: vt credat iustū esse qđ patit:qz a deo fit:t si cām nō videat. Dīc g̣ dñs ad Iob: d Nūqđ irritū.i.sine causa. e Facies iudiciū meū:q̄ pcussi te. f Et cōdēnabis me: dicēs me iniustū t te iniuste pcutere: g Ut iustificerꝫ.i.iustꝰ appareas hoibꝰ.q.d. dñs Iob:tu cōsideras merita tua:ſz occulta iudicia mea q̄gras:t tō irritū credis iudiciū meū. h Et si habes brachiū sicut deꝰ .i.fortitudinē q̄lē vel similē deo. i Et si voce sili tonas: alios libere corrigēdo vt ego:q.d.nō. Vel alit. Brachiū dei/filiꝰ est ꝑis p quē oīa opat: de q̄ Esa.liij.a. Brachiū dñi cui reuelatū est. Itē vox dñi/est ipse filiꝰ/quē gignēdo dixit: de q̄ Joh.j.a. In ꝓncipio erat ꝙbū tē. Ergo deo hīe brachiū/est filiū opatorē oīm generare. Deū voce tonare/ē filiū cōsubstātialē sibi mūdo terribilit demōstrare. Dīc g̣ dñs beato Iob: Si habes brachiū sicut deꝰ: t si voce sili tonas.i.si habes filiū tibi ꝙsubstātialē p quē oīa operis sicut deꝰ:q.d.nō. In hac aūt inkrogatiōe miro mō dñs Iob t increpat t exaltat:qz quē sua cōpatiōe supat/supiorē cūctꝫ homibꝰ demōstrat. k Circūda tibi decorē/t i sublime erigere:t esto gliosus: t speciosis induere vestibus:supple sicut ego. Hoc non poterat Iob:ſz qz Iob supabat homies:ideo dñs ad ꝙsiderādā gliaz maiestatꝫ suę ꝓuocat: vt illa visa de se/mihil sētiat. Dñs

a sup os meū. Unum lōcutus sum: qđ vtinā non dixissem: et alterum quibus vltra non addam. Ca. XL.

b Espōdens aūt dominus Iob de turbine/dixit: Accinge sicut vir lumbos tuos: iterrogabo te t indica mihi. Nūqđ irritū facies iudiciū meū: et ꝯdēnabis me ut iustificeris? Et si habes brachiū sicut deus: et si voce sili tonas: circūdā tibi decorem/t in sublime erigere:et esto gloriosus/t speciosis induere vestib⁹. Dispērge superbos in furore tuo:et respiciens omnem arrogantem humilia. Respice cunctos superbos et confunde eos: et contere impios in loco suo. Abscōde eos in puluere simul:et fāciēs eorum dēmerge in foueā: et ego confitebor q̄ salvare te possit dextera tua. Ecce behēmoth quem feci tecuz: fēnum quasi bos comedet.

Aliter

omīb⁹ his velut ornamēto vestieris. Ipse enī velut quandā vestē gloriosam sibi exhibet/ecclesiā nō habentē maculā neq rugā. Eph.v.f. Unī in mōte thabor facta sunt vestimēta eiꝰ candida sicē nix. Matth.xvij.a. Et qđ hoc/misi qz in supna ciuitate scti fulgētes luce iusticię/ei inseparabiliter adhęrebūt:iusti ꝙ ab eo in ppetuū disiūgent. Unī seqt: Dispge sup bos in furore tuo: diuersas pnas infligēdo: sicē ego faciā in furore meo.i. in die iudicij: qñ videbit reprobis furiosus. Hiere.xxv.g. Facta ē terra i desolationē a facie irę colūbę/t a facie irę furoris dñi. Sup q̄ rogat idē ꝓpha.x.d. Corripe me dñe: verūtamē in iudicio/non in furore tuo. m Et respiciēs omnē arrogantē hūlia: vt ego facio. Duobus aūt modis dñs respicit peccatores:aut cū a peccato cōuertit/t est respectꝰ misericordię: De quo Pś. Respice i me t miserere mei. Aut cū ꝓ peccato punit/t est respectꝰ iusticię: De q̄ Esa.xxxvij.c. Apt oculos tuos dñe t vide/t audi oīa verba sennacherib. Utroq mō peccator arrogans hūliabit: ibi/in gehennā:hic/p pnitentiā. n Respice cūctos superbos:sicut ego /vultū terribilē ostēdendo. o Et ꝙfunde eos: Aut hic pnitētes cōfusione bona:aut illic supplicia sentiētes cōfusiōe ignominiosa. Est enī cōfusio adducēs peccatū:t est cōfusio adducens gloriā: Eccli.xlij.c. p Cōtere impios in loco suo.i.in supbia sua. Supbia enī locꝰ ē impioꝝ. Sicē enī ex supbia orit impietas:ita in supbia continet. Impiꝰ q̄ in loco suo ꝓterit:qz ipsa supbia q̄ eleuat oppimit. q Abscōde eos i puluerē simul.i. in similitudine trenorū/sicē ego:qui eos q̄ cōtēpto amore meo terrenis inhęrēt/in ipsis oppressi pmitto. r Et facies eoꝝ.i.cordis intētiones: s Demerge in foueā/inferni:sicut ego/q̄ dicturꝰ sū eis: Ite maledicti tē. Matth.xxv.d.id ē faciē eoꝝ q̄si dscōditā nō cogscet/dicēs: Nescio vos. Ibidē.a. Quare ꝙ cūcta ꝑmiserit dñs/ostēdit/dicēs: t Et ego ꝙfitebor q̄ salvare te possit dextera tua.q.d.si ꝑdicta potes facere/mihi non mihi deputo bona q̄ fecisti. Si ꝙ alios ꝓtōres nō potes pdere/patet q̄ nec te virtute tua a reatu culpę poterꝫ liberare. Qz ꝙ ꝑmissis ꝙbis dñi potētiā suę magnitudis oñdit:cōsequēt nequā antiq hostꝫ apit: t oēs eiꝰ machinatiōes ifirmat: oē qđ oppmēdo rapit:oē qđ insinuādo circūuolat:oē qđ minando fret:oñe qđ suadēdo blādit: oñe qđ despādo trāgit: oē qđ ꝓmittēdo decipit:breuit hec cūcta tergiuersatiōis eiꝰ certamia exordit/dicēs: v Ecce behemoth quē feci tecū.i.sicē te ad imaginē et sitūdinē meā. x Fēnū.i.carnales q̄ cito marcescūt vt fēnū. Esa.xl.b. Omis caro fēnū. y Quasi bos comedet.i.auide et sine difficultate. Ibi enī sūt esca diaboli. Abacuk.j.d. Incrassata est ps eiꝰ:et cibꝰ eiꝰ electus.

B

Pś.65.

Pś.95.

Ut ꝓcedat

Pś.91. Pś.28.

Pś.24.

a Fortitudo eius. Ostenso qđ faciat diabolus. ſ. qz fęnū vt bos comedet: ostēdit dñs/ quō ꝓualeat: vt eī astutia quo aptius cognoscāt/eo facilī superet. Dicit g̃: Fortitudo eī. i. vehemoth. b In lūbis eī: quo ad viros. c Et virtus illī in vmbilico ventris eī: quo ad mulieres. Seminariū eñ luxurię/vt dicunt/viris est ī lūbis: fęmis ꝙo in vmbilico. Idcirco/ qz potestati diaboli vterq; sex⁹ ex infirmitate luxurię maxime substernīt: fortitudo eī in lūbis ꝓtra masculos: z in vmbilico ꝺ fęmias esse ꝓbibet. Et nota q nō dic dñs: Fortitudo eī et virt⁹ eī in lūbis suis z in vmbilico eoz qui sęz ꝓsternunt: ſz ī lūbis eī et in vmbilico illī⁹: Ac si apte diceret: Fortitudo vehemoth ī lūbis suis/z virt⁹ eī ī vmbilico ventris sui: qz prosapie eius corp⁹ fiūt/q turpiū suggestionū blādimētis decepti ei ꝑ luxurię fluxa succūbunt. d Stringet caudā suā q̃si cedrū. Cedri nomīe/aliqñ alta iustoz excellētia exp̄mīt: vt ī Pš. 91. Pš. Just⁹ vt palma florebit: z sic cedrus mltiplicabit. Aliqñ Pš. 28. supba potētia puoz. Pš. Vox dñi cōfringētis cedros: Et sic accipit h̄. Cauda vehemoth dicit antichrist⁹: qui ī fine ꝙli tā deficere incipiēte ꝓncipatu diaboli/veniet: sicut dī Apocl. xx. c. Postq̃ cōsummati fuerint mille anni. i. totū tp̄us: soluet sathanas de carcere suo. i. de corđib⁹ ꝓuoz/ vbi mō occulte opat/z exibit z seducet gētes. Quia ꝙo antichrist⁹ hoies horis culmīe/ z signoz potestate trāscēdet: sicut cedrus alias arboꝛes: ideo cedro cōpat. Sed qz cauda cū stringit/ erigit: recte dicit h̄ de vehemoth: Stringet caudā suā sicut cedrū. i. eleuabit antichristū: nō solū crudeli potestate/ sed z sig. Pš. 9. noz ostēsione. Vñ in Pš. Insidiat. ſ. diabol⁹/in occulto sic leo in cubili suo. i. in antichristo. Insidiās/ꝑ miraculoz ostensionē: leo/ꝑ fortitudinē ꝙlarē. Olim martyres cū patiebāt/ faciebant miracula: Tūc ꝙo satellites vehemoth sanctos torquētes/faciēt miracula. Pensem⁹ g̃/q̃ erit hūanę mētis tēptatio: qñ sancti corp⁹ tormētis subiiciēt: z tm̄ tortoꝛes eoz ante oculos eoz miracula faciēt: Cui⁹ virt⁹ nō q̃tat/qñ h̄ q̃ flagris cruciat/signis corusat: Ideo apl̄us illa tempoꝛa vocat piculosa. ij. Timoth. iij. a. Et dñs Matth. xxiiij. b. Surgēt pseudo ꝓphę et pseudo christi: z dabunt signa magna et ꝓdigia: ita vt ī errorē mittāt si fieri pōt/etiā electi. De hac cauda vehemoth dicit Apocl. xij. a. Et cauda eī trahebat tertiā partē stellaz cęli in terrā. Ubi dic Greg⁹: Stellas cęli in ra trahi/est relicta spe cęlestiū christianos ad ambitionē gl̄ię secularis anhelare. Hęc cauda vehemoth caput ē iniquoz. Gregoriꝰ dic h̄ sup Iob. Trib⁹ modis peccatū admittit. ſ. serpētis suggestiōe: carnis delectatiōe: spūs ꝓsensiōe. Vehemoth ꝓbus illicita suggerens/linguā exerit: post ad delectationē trahens/ dentē figit: ad extremū ꝑ cōsensionē possidēs/ caudā stringit. Ubi nc est q̃ multi peccata longo vsu ꝓpetrata/in seipsis reprehendūt/atq; hęc ex iudicio fugiūt: ſz vitare/ope etiā certātes nō possunt: qz dum caput vehemoth nō cōterūt: cauda etiam nolētes ligant. Itē Greg⁹. Sciendū/q̃ plęrūq; eis ꝺs cępit/ tunc grauioꝛes culpas ingerit: cum ꝑsentis vitę termino illos ꝓpinquare cognoscit. Vehemoth igit caudā q̃si cedrū stringit: quia quos ꝑ prava initia cęperit/ad finē deteriorē trahit. Postq̃ aūt dñs ostēdit de cauda vehemoth. i. de capite iniquoz q̃le sit: ꝙsequēter q̃lia mēbra ei adhęreāt/ostēdit. Unde sequit: e Nerui testiculoz eius ꝓplexi sunt. Testiculi vehemoth/sunt pseudo ꝓdicatoꝛes: q̃ ei iniquos filios generāt/viruletа errorꝭ semia fundēdo. Nerui testiculoz ei⁹/sūt dolosa argumēta: ꝓplexa. i. quibusdā adinuētiōib⁹ innodata/ vt recta videanť q̃ suadēt/nec solui possūt. Uel testiculi vehemoth/sūt oēs illi q̃ corda innocentiū malo exēplo corrūpūt/z fętus errorꝭ diabolo generāt. Perplexi: qz ꝑ correctionē solui nō possūt/se rationib⁹ defēdētes. De his dic Greg⁹. O q̃ mlti

a b Fortitūdo eī⁹ in lūmbis eī⁹: c z virtūs illī⁹ ī vmbilico ventris eī⁹. †Stringet cāudā suā d quasi cedrū: nęrui testiculo- f rū eius ꝓplexi sunt. Ossa eī⁹ g velut fistulę ęris: cartilago b illī⁹ quasi lamię ferreę. Ipse

antichristū nō viderūt/et tm̄ testiculi eī⁹ sūt: qz corda innocētiū actiōis suę exēplo corrūpūt. Quisq; eñ in supbia extollit: qsq; auaricię desideriis cruciat: qsq; luxurię voluptatib⁹ soluit: qđ alt⁹ q̃ antichristi testꝭ ē: f Ossa eī⁹ velut fistulę ęris. Ossa vehemoth/sūt valētioꝛes in corpe eī⁹/ indurati malicia: per qs tota corpis eī⁹ cōpago cōsistit: Qui bene fistulę ęris cōpank: qz more metalli insēsibilis/ dulcē sonū in loquēdo habent: ſz sensū bn̄ viuēdi nō habēt. Un apl̄s j. Corꝭ. xiij. a. Si linguis hoim loquar et angeloz: charitatē autē nō habeā: factꝰ sum

†applicabit

i est ꝓncipiū viaz dei: Qui fecit eū/†applicauit gladiū eī⁹: k Huic montes herbas ferūt: l Oēs bestię agri ludūt ibi. m n Sub vmbra dormit ī secreto calami in locis humētib⁹. o p Protegūt vmbrę vmbrā eī⁹:

velut ęs sonās vel cymbalū tinniens. Quia bona loquēs: z p amoꝛē eadē nō sequens verba non sentit q̃ facit. g Cartilago illī⁹ q̃si lamine ferreę. Cartilago speciē habet ossis sed nō fortitudinē: Et significat minoꝛes: q̃ quāto debiliores sūt ad ꝓpetrāda mala/ neq̃oꝛes existūt. Qui recte nō ferro sed lamis ferreis cōpank: qz dū vndiq; ī crudelitate se dilatāt/q̃si in laminas ferreas se extēdūt. Possūt etiā dici testiculi vehemoth/diaboli suggestiōes: ossa fraudulēta cōsilia/q̃ eī⁹ maliciā exigūt/z sub tilitate ingenij q̃si medullis irrigant. In hoc testiculi ab ossib⁹. i. suggestiōes a ꝓsilięs distāt: qz ꝑ illas apte noxia ingerit: ꝑ hęc q̃si ex bono ꝓsulēs ad culpā trahit. Et dicunt ossa vt fistulę ęris: qz dulcia resonant/ad noxia inclināt: qz et ostēsa vtilitatis/mentē mulcēt/z absconsa iniq̃tate corrūpūt. Cartilago ē simulatio/q̃ vitia virtutes credunt: z qđ fragile ē/firmū videt. Sed posset aliqs q̃rere: vñ vehemoth tā/tā astutiā/tātāq; fortitudinē hēat: Jō dñs addidit: h Ipse ē ꝓncipiū viaz dei. i. dignissimū operū dei: Etiā reliqs angelis eminentioꝛ. Un Ezech. xxxj. c. Cedri nō fuerūt altioꝛes illo ī paradiso dei: abietes nō adęquauerūt sūmitatē eius: platani nō fuerūt ęque frondib⁹ illī⁹: Oēs lignū paradisi nō est assimilatū illi/z pulchritudini ei⁹: qñ speciosū fec eū in multis cōdēsisq; frondib⁹. Per cedros/abietes/platanos: cęlestiū virtutū agmia designāt: q̃ q̃uis excelsa: tamē lucifero nō fuerūt ęquata. Qui speciosus ī multis cōdensisq; frondib⁹ dī. i. cęteris angeloz legiōib⁹ vndiq; decoraī⁹. Tot eñ cōdensas frondes habuit/ q̃t legiones sub se positas vidit. Itē Ezech. xxviij. c. Tu signaculū similitudinis ei⁹/ plen⁹ sapiētia/ pfect⁹ decoꝛe in delitiis paradisi fuisti: Omis lapis pciosus opimētū tuū/sardi⁹/ et topazi⁹/z iaspis/ chrysolith⁹/z onyx/z berill⁹/z saphir⁹/et carbūculus/z smaragd⁹. Ecce nouē dixit nomia lapidū: qz nouē sunt ordines angeloz: q̃b⁹ ille vehemoth optus describit: qz eos q̃si vestē ad ornatū habuit: q̃rū dū claritatē trāscēdit: ex eoz cōpatiōe clarioꝛ fuit. i Qui fecit eū/applicauit gladiū eī⁹. i. ei⁹ maliciā restrixit. q. d. etsi sit vehemoth ita fortis/nō tm̄ despet hō: qz/q̃ fecit eū applicauit gladiū eī⁹. i. coartauit maliciā ei⁹/ne tantū mali valeat facere/quātū vellet. Unde ē. v. b. Dñs dissipat cogitatiōes malignoꝝ ne possint man⁹ eoz implere qđ cępāt. j. Corꝭ. x. c. Fidelis deꝰ q̃ nō ꝑmittit ꝛc. k Huic montes herbas ferūt. i. superbi suas fluxas z lubricas voluptates illi offerūt. Quib⁹ ille resistit: qz ī eis pnā ętrnā sitiens/eoz perditis morib⁹ satiatur. l Oēs bestię agri ludūt ibi. i. ī herb⁹ mōtiū. Bestię sūt maligni spūs. Liger mūdus. Oēs igit bestię agri ludūt ibi: qz dęmones in h̄ mūdo delecti/prauis supboꝝ opibus delectank. Sz qz dñs dixit/qđ vehemoth comedat/subdit/ vbi ꝑ prauū desideriū q̃escat/dicēs: m Sub vmbra dormit: id est ī hypocrisi/ vbi nihil eū cōmouet. Quę dī vmbra: quę speciē corpis habet: ſz nō veritatē: Ita hypocrisis speciē sanctitatis tenet exteri⁹: ſz interi⁹ rem veritatꝭ nō habet. n In secreto calami. i. in vana gl̄ia/ vbi est species gl̄ię secularis q̃si cortex arboꝝ: ſz nō solidit⁹ charitatꝭ. o In locis humētib⁹. i. in voluptate z luxuria. p Protegūt vmbrę vmbrā eī⁹. i. pctoꝛes peccatoꝛē i suo peccato defēdūt.

Umbra diaboli dicit q̄libet pctō: qz a corpe eius speciē ima/
gines trahit. a Circūdabūt eū salices. i. pctōres ꝟbox
Ps. 136. folijs virētes: sz fructu operū steriles: de. qb⁹ Ps. In salicib⁹
i medio ei⁹ suspēdim⁹ organa nr̄a. b Torrētis. i. carnalis
delectatiōis. c Absorbebit fluuiū. i. infideles. d Et nō
mirabit: qz nō ꝓ ma
gno hz diabol⁹ / si infi
deles rapit. Sz qz p⁹
christi aduētū quosdā
noie fideles / recte vi/
uere negligētes rapit:
apte sequit: e Et hz
fiduciā q̄ influat
iordanis. i. baptiza/
ti. f In os ei⁹. i. in
peccati voraginē. Uel
noie fluuij / significank
sec̄ares: q̄ p diuersa desideria fluūt. Noie iordanis intelligūt
claustrales / q̄ hūilit de fastu seculi descēderūt. Fluuiū igit ab/
sorbet diabol⁹ z nō mirat: qz nō ꝓ magno habet / si seculares
rapit i peccatū: sz hz fiduciā q̄ iordanis influat i os ei⁹. i. dau/
strales: Incrassata ē em̄ ps ei⁹ / z cibi ei⁹ electi: vt dr̄ Abacuck
. j. d. Et Greg⁹. Non mirū deputat / si eos absorbeat q̄s sup/
bia erigit / auaricia tabefacit / voluptas vilatat: malicia angu/
stat / ira inflāmat / discordia separat / iuidia exulcerat / luxuria in/
q̄nās necat: sed illos magnope rape nitit / q̄s despectis trenis
studijs iūgi tā celestib⁹ cōtēplak. g In oculis ei⁹ zc̄. Ec
ce q̄s misericordit ꝟba sua tēpat de⁹: Nō aspis increpationib⁹
nos tret / nō blādis cōsolatiōib⁹ nos refouet / terrore fomētis
miscēs z fomēta troi / ne desperem⁹ territi / vel extollamur incau/
te securi. Jō dns post astutas insidias / et effrenatas malicias
vehemoth / adhibēs ꝓsolatiōis adiutoriū: statim redēptor⁊ cō
mēdat aduentū: quo ordine vehemoth ab illo sit pīmēd⁹ / insi/
nuās. Dicit g̃: In oculis ei⁹. s. vehemoth: h Capiet eū /
de⁹ q̄si hamo. i. filio incarnato: q̄ corp⁹ assūpsit / vt diabol⁹ i eo
mortē carnis appeteret q̄si escā suā: sz ibi erat deitas latēs q̄si
ferrū / q̄ raptoris faucē ꝓsorauit. Unde aūt dic̄: In oculis ei⁹ q̄si
hamo captus est vehemoth: qz illū nouit / z cōfitēdo ptinuit.
Matth. viij. d. Mar. v. a. Luc̄. viij. d. Quid nobis z tibi ie/
su fili dei? Et tū in cruce eū momordit: sz mordēdo capt⁹ fuit.
Nec solū p filiū suū de⁹ p̄z vehemoth cepit: sz z p scōs ei⁹ in/
sidias euacuauit. Unde sequit: i Et i iudib⁹. i. acutis sanctor
sensib⁹: k Perforabit nares ei⁹. i. eneruabit insidias ei⁹.
Sācti em̄ p studiū ꝓtēplatiōis noscūt dēmonū astutias. Unde
z vitāt eas / z vitare alios docēt. q̄. Cor⁊. ij. c. Ego qđ donaui /
si qđ donaui ꝓpt vos i psona christi: vt nō circūueniamini a
sathana: Nō em̄ ignoram⁹ cogitatiōes ei⁹. Sz qz vehemoth
p varia fraudū argumēta ꝫ gen⁹ hūanū distēdit: de⁹ p̄z fideli
famulo incarnationē filij insinuās: p quā q̄si p hamū capt⁹ ē /
ait: l An extrahere poter⁊ leuiathan hamo / de aḡs
hūani gener⁊: supple vt ego: Qui filiū i carnatū q̄si hamū ad
capiēdū raptorē mitto i mare hui⁹ mūdi: vbi diabol⁹ q̄si cet⁹
apto ore oēs hoies deuorabat / q̄sq̄ capt⁹ fuit hamo. i. filio
incarnato Hui⁹ hami linea ē illa patr̄ ꝓpago / quā Matthe⁹
. j. a. texens / ait: Abraā genuit isaac zc̄. In extremo cui⁹ / dns
icarnat⁹ q̄si ham⁹ ligak: quē i aḡs hūani generis depēdentē
cet⁹ momordit. Sz dū escā corpis momordit / deitat⁊ illū acu/
leus ꝓsorauit. Appellak aūt vehemoth leuiathā: qđ inēpzetak
additamētū eor̄. i. hoīm: qz culpe p̄me p̄uaricatiōis p sugge/
stiōes addere conak vsq̄ ad mortē ętnā. Ul⁹ p irrisionē sic dr̄:
qz p̄mis parētib⁹ deitatē se additurū ꝓmisit: Gen. iij. b. sz im/
mortalitatē abstulit. m Et fune ligabis liguā ei⁹: supple
Ps. 15. vt ego: Noie funis / aliq̄n dimēsio sor⁊ accipit: vt i Ps. Fu/
nes ceciderūt mihi i p̄claris. Aliq̄n peccata. Esa. v. e. Uę qui
Ps. 118. trahitis iniq̄tatē i funiculis vanitatis. Et Ps. Funes pctōr
circūplexi sūt me. Aliq̄n / fides trinitat⁊. Eccs. iij. c. Funicul⁹
triplex difficile rūpit. In h̄ loco noie funis / tam fides q̄s pctm̄
pōt accipi. Fune em̄ peccati dns linguā leuiathā ligauit: qz in
silitudine carnis peccati apparēs: de peccato damnauit pctm̄.
Roma. viij. a. Itē fune fidei ligauit dns linguā leuiathan: qz

a circūdabūt eū salices tōrrētis.
b Ecce absorbebit fluuiū z nō
c mirabit: z hz fidūciā q̄ influ/
d at iordanis i os ei⁹. In oculis
e ei⁹ q̄si hamo capiet eū: et i su
f dib⁹ pforabit nares ei⁹. An
g extrahere poteris leuiathan
h hamo / et fune ligabis linguā
i ei⁹? Nūquid pones circulū i
k narib⁹ ei⁹: aut armilla pforā/
l bis maxillā ei⁹? Nūqd mul/
m tiplicabit ad tē pces: aut lo/
n quet tibi mollia. Nūquid fe
o riet tecū pactū: z accipies eū
p pulū imp⁊udētē nō videb. Ibi Glo. id ē gregē philosophor
in ecclesia sanctor. n Nūquid p ones circulū in na
ribus ei⁹? Per nares ipsi⁹ leuiathā / sagaces insidię ei⁹ signi/
ficank. Per circulū / oīpotētia diuinitat⁊: q̄ sagacia dēmōis re
tinet / ne tantū valeat ꝫ nos quātū latenk explorat. Uel noie
circuli / potestas diuini iudicij designak: qz vndiq̄ stringit et
nullaten⁹ euitak: sic falx i herba se colligit quā incidit. Un re
cte cū iudex venturus ostēdit / falcem in manu tenere phibet.
Apoc⁊. xiij. c. vbi dr̄: Uidi / et ecce nubes candida z sup nubē
sedentē similē filio homis / habentē in capite suo corōnā au
reā / z in manu sua falcē acutā. In narib⁹ igit leuiathā dns cir
culū ponit: quia potētia iudicij eius insidias coartat. Dicit g̃
dns ad Iob: Nūqd pones circulū i narib⁹ eius: supple
sicut ego: q̄ astutias ei⁹ omipotēti iudicio cōstringo: ne tantū
tēptet / q̄ntū appetit: nec tātū capiat q̄ntū tēptat: o Aut ar
milla. i. misc̄ię potētia: p Perforabis maxillā ei⁹. i.
malicią ei⁹ q̄ deuorat oīes q̄s pōt: supple vt ego: Null⁹ em̄
semel ore leuiathā rapt⁹ / maxillā ei⁹ euadere posset nisi eēt p/
forata: Sz dns maxillā ei⁹ pforabit subula misc̄ię suę: ita q̄
ab ore ei⁹ cadūt q̄cūq̄ post culpas ꝓpetratas ad inocētiā re/
deūt. An nō leuiathan petrū in ore suo tenuit: cū dīm nega/
uit: Et dauid quādo adulteriū cū bersabee cōmisit: Sed dū
vterq̄ p pnitentiā redijt: ab ore ei⁹ p forame maxille cecidit.
Hic dicit Greg⁹. Cauendū sūmope ē / ne q̄s delectatiōe pec/
cati ore leuiathā rapiak: et tū si raptus fuerit / nō desper: qz si
pfecte peccatū lugeat: adhuc in maxilla eius foramē inuenit
p qđ euadat. Uel aliter z subtili⁹ intelligik: pforata maxilla le/
uiathan: vt dicak illos habere in ore / q̄s temptat / z inter den/
tes varię temptatiōis cōterit: Illos ꝟo iam habet in ventre:
quos pctōr ꝓsensu vel ope implicauit: vt mādere diaboli idē
fit qđ tēptare. Sicut hō q̄ habet maxillā pforatā: quāto plus
mādere z deglutire vellet / cib⁹ p forame maxille caderet: Ita
diabol⁹ q̄nto pl⁹ iustos varijs tēptatiōib⁹ ꝓterit: tāto ampli⁹
amittit. Mādendos qđē / sz nō deglutiēdos tradit dns iustos
ipsi leuiathā / ne de virtutib⁹ suis supbiant. Nūquid nō pau/
lū mādendū / sed nō deglutiēdū accepit leuiathā: q̄n post tot
reuelatiōes carnis stimulo agitabat: ij. Cor⁊. xij. b. q Nū/
quid multiplicabit / leuiathā: r Ad te pces: sicut ad
me: s Aut loquet tibi mollia: sic mihi: Si ad psonā
filij dei hęc ꝟba referank: i carnato ei mollia loq̄bak leuiathā
cum diceret: Scio q̄ sanct⁹ sis dei: Marci. j. c. Et Luc̄. iij.
f. Ad quē etiā pzeces multiplicauit / cum subiunxit: Si ejcis Matth. 8. b.
nos de isto / mitte nos in gr̄gē porcorum. Uel ad deū patrē Marci. 5. b.
multiplicabit pces leuiathā in mēbris suis: q̄n. s. iniqui in die Luc̄. 8. c.
iudicij q̄ sunt corp⁹ eius / sibi parci depcabunk / dicētes: Dne
dne api nob. Quib⁹ ꝓtin⁹ rndet: Nescio / vn̄ sitis. Luc̄. xiij. c.
Tunc etiā dno leuiathā p mēbra sua mollia loquet / q̄n dicēt:
Dne dne: nōne in noie tuo ꝓphauim⁹? z in noie tuo dēmonia
eiecim⁹? z in noie tuo virtutes multas fecim⁹? Mollia quidē
dicūt: qz ei⁹ nomi attribuūt q̄ fecerūt. Sequit: t Nūqd
feriet tecū pactū: sicut mecū? v Et accipies eū ser/
uū sempiternū / sicut ego? Sz qđ pactū habet leuiathā cū
dno / cū volūtates eor̄ semp contrarię sint? Sed dicimus q̄

tẽptãdi licẽtia ḣ pactũ vocaf: in q̃ t desideriũ tẽptatoris agit t volũtas dei implef. Nã volẽs temptat diabol⁹: sed tẽptando nescies/purgat t ꝓbat. Uñ et in hoc q̃ malicioſe facit/etiã inuit⁹ dño seruit: t ita seru⁹ ex pacto efficit. Notãdũ aũt q̃ nõ seru⁹: sed seru⁹ sempitern⁹ dr: qz hic tẽptando iustoꝝ vtilitatibus seruit: et etiã post hanc vitam damnatio eius sanctis ꝓficiet: quia videtes eius cruciatus quos euaserũt/ q̃ patientiã in dei laudib⁹ crescent. Pſ. Lę tabit iustus cũ viderit vindictam. Sequitur:

a ¶Nũq̃d illudes ei quasi aui: Nota diabolus ꝓpus vocat⁹ est a dño vehemoth: postea leuiathan/ mõ aui compaf. Uehemoth iterꝑtaf belua: Leuiathã/additamẽtũ eorũ. Belua igit quadrupes esse ostendit: dum fenũ quasi bos comedere dr. Leuiathan ꝙo qz hamo capit: sine dubio draco ī aquis est. Plane ergo vehemoth dr bestia q̃ actionis immũdę fatuitatẽ: Draco per nocendi maliciã: Auis q̃ subtilis naturę leuitatẽ. Ita dicit Gregor⁹. Uel certe vehemoth cuius habitatio est in terra/dr/dũ de auaricia temptat: Draco seu leuiathan/cũ de luxuria pulsat: Auis/ cũ ò supbia temptat. Diabol⁹ g̃ in eis quos ad luxuriã incitat/draco ẽ. Jn illis q̃s ad auariciã inflãmat/belua est. Jn illis quos ad fastum supbię eleuat/auis ẽ. Jn illis ꝙo q̃s parit auaricia/luxuria/supbia/polluit: simul belua/draco/t auis existit. Quasi belua ad dominũ venit: q̃ndo eũ de auaricia temptauit. Matth.iiij.b. quãdo ei ostendẽs oĩa regna mũdi/dixit: Hęc omnia tibi dabo/si ꝓcidens adorazueris me. Quasi draco venit: q̃n de gula temptauit/dicens: Si filius dei es/dic vt lapides isti panes fiant. Quasi auis ei apparuit: q̃n sup pinnaculũ templi eum portauit/t de vana gloria temptauit/dicens: Si filius dei es mitte te deorsum. Quasi aui illusit ei dñs: cum in passione filij sui escã humanitatis ostendit: sed laqueũ deitatis abscondit: qui dum escam caperet/captus est more auis. Dicit g̃: Nunquid illudes ei quasi aui: sicut ego: b ¶Aut ligabis eum ancillis tuis: sicut ego meis: c ¶Cõcident illũ. i. dividẽt mẽbra ei⁹ ab eo: amici. d ¶Dividẽt illũ negociatores. Idem sũt ancillę/amici/ negociatores. s. apli et ꝓdicatores: q̃ ꝓpus sunt ancillę ꝓ formidinẽ: postea amici ꝓ fidẽ: tandẽ negociatores/ꝓ ꝓdicationẽ. Item ancillę ꝓ humilitatẽ et ꝓprię fragilitatis considerationẽ: De quib⁹ Prouerb.ix.a. Misit ancillas suas vt vocarent ad arcẽ t ad mœnia ciuitatis. Amici ꝓ secretorũ reuelationẽ. Joh.xv.b. Uos aũt dixi amicos: qz q̃cq̃ audiui a ꝑre meo/oĩa nota feci vob. Negociatores ꝓ aiaꝝ acquisitionẽ. Luc.xix.b. Negociamini dũ venio. Prouerb.xlvi.c. Gustauit t vidit: qz bona ẽ negociatio eius. e ¶Nũquid implebis sagenas pelle eius: t gurgustiũ piscių capite illius/sicut ego: Sagena est magnũ rete: vbi t magni t parui pisces capiunt. Gurgustiũ est magnũ vas/in quo magni pisces tm̃ capiunt. Idem ergo significat ꝓ sagenas et gurgustiũ. s. ecclesia fideliũ. Unde Matth.xiij.f. Simile est regnum cęlorũ: id est ecclesia militans/sagenę missę in mare/t ex omni genere piscium cõgreganti: quia malos cum bonis/ superbos cum humilib⁹/ iracũdos cum mitibus/ fatuos cum sapiẽtibus habet intra se ecclesia. Jn pelle leuiathan/stulti de corpore eius: in capite/sapiẽtes accipiunt. Uel quia pellis exterius est: per pellem/subditi: per caput/ p̃positi designant. Domin⁹ ergo sagenam siue gurgustiũ prius pelle leuiathan impleuit/t postea capite: quia prius elegit infirma mũdi/vt cõfunderet fortia: t stulta/vt destrueret sapiẽtes. j. Corſ.j.d. Prius collegit indoctos: postea philosophos. Hec per oratores docuit piscatores: ſz ecõtrario ꝓ piscatores subegit oratores. Dicit ergo: Nunquid implebis sagenas pelle ei⁹: et gurgustium piscium capite illius/

b addas loqui. Eccẽ spes eius
i frustrabit eũ: t videtib⁹ cũctis p̃cipitabit. ¶Ca. XLI.
k
l ¶On quasi crudelis suscitabo eum. Quis
m n enim ꝓtest resistere
n vultui meo: Quis ꝓante dedit mihi vt reddã ei: Omnia
o que sub cęlo sunt mea sunt.

sicut ego: q̃ prius q̃si pellẽ diaboli/ infirmos t stultos collegit: et postea caput illius: id est prudentes seculi mihi subegit: f ¶Pones sup eum manũ tuam: sicut ego: qui eum cum volo ad seruiendũ relaxo: t cum volo/virtutis ꝓprię potestate reprimo: q. d. non. Unde t apte mox subdit: g ¶Memento belli: Hec vltra addas loqui: id est murmurare contra flagella mea. q. d. si occulti hostis ꝓtra te bellũ cõsiderares: q̃cq̃d a me patereris nõ accusares. Hoc ideo dixit dñs/ne iob q̃ nullius culpę sibi cõscius erat: et tamẽ dura flagella tolerabat/in vitium murmurationis caderet. Ultra eñ dei dispensatio: vt dicit Gregor⁹: sępe bene merentes famulos vel minis impetit: vl flagellis ꝑmit: vel quibusdam superimpositis onerib⁹ grauat: vel laboriosis occupatiõibus implicat: quia mira potentia q̃uidet: q̃ si liberi ac quieti in tranquillitate psisterent: temptantes aduersarios ferre non valentes/mentis vulneribus ꝓstrati iacerent: Ideo domin⁹ more medici: qui exterius sauciat vt interius curet: corpus fatigat vt mentẽ purget. Et hoc est quod dicit Prouerb.xx.d. Liuor vulneris absterget mala: et plagę in secretioribus ventris. Quia vero leuiathan de diuina miscõia falsa ꝓmissione blandit: postq̃ dom⁹ fortitudinẽ eius intulit: t iob ad intuendũ illã admonuit/dicens: ¶Memẽto belli tc̃. vt penã ei⁹ et suorũ irremissibilẽ ostẽderet: illico subiũxit: h ¶Ecce spes eius: qua sperat se et suos: nõ quidẽ liberari/ſz leuius puniri: frustrabit eum: i ¶Et videntibus cunctis. s. angelis t hominib⁹ electis ad hoc spectaculũ adductis: vt dicit Zach.xiiij.b. Ecce domin⁹ veniet/t omnes sancti eius cũ eo: k ¶Precipitabit i infernũ: cũ corpe suo. Matth. xxv.d. Ite maledicti in ignẽ ęternũ: qui ꝑparatus est diabolo t angelis eius. Esa.xxv.c. Precipitabit dñs mortẽ in sempiternũ. i. diabolũ qui est causa mortis. Jnuidia eñ diaboli intrauit mors in orbem terrarũ: Sap.ij.d. Tũc verũ erit qđ legit Apoc.xij.c. Proiectus est accusator fratrũ nostrorũ qui accusabat illos ante cõspectũ dei die ac nocte. Jtẽ.xx.c. Diabolus qui seducebat eos/missus est in stagnũ ignis t sulphuris: vbi t bestia t pseudo ꝓphetę cruciabunt die ac nocte. Sed aliquis posset quęrere: Dñe qui leuiathã istũ tantę fortitudinis scis esse: cur suscitas eũ ꝑ nos infirmos in certamine: Ideo/respõdet dom⁹/ dicẽs: ¶Expo. Ca. XLI.

l ¶On quasi crudelis suscitabo illũ: imo ad cõ
n modũ electorũ qui ex temptatiõe ꝓficiunt. Sed posset aliquis dicere: quomõ non quasi crudelis suscitas eum: quẽ scimus tot t tantos inuadere t deuorare te ꝑmittente? Ideo subdit: m ¶Quis eñ potest resistere vultui meo: q. d. reuera nõ quasi crudelis eum suscito: quia cũ volo eũ reprimo: Nõ eñ potest resistere mihi. Quis eñ potest resistere vultui meo. i. volũtati meę: Mull⁹. Ro.ix.d. Uoluntati eius q̃s resistet: Hiere.l.g. Quis est iste pastor q̃ resistat vultui meo: Ut nõ possim eripere electos ò fortitudine eius Possum quidẽ.ij.Pet.ij.b. Nouit deus pios de temptatiõe eripere: iniquos ꝙo in diẽ iudicij reseruare cruciandos. Hec est ḣ iniustũ/si impios cruciandos derelinquat. Quia nemo pr⁹ aliquid cõtulit deo: vt diuina gratia illũ sub sequat: Et hoc ẽ qđ sequit: n ¶Quis ante dedit mihi vt reddã ei: Ac si apte diceret: ad parcendũ reprobis nulla ratione compellor: quia eis debitor ex sua actione non teneor. Ex hoc loco sumpsit aplus illud Roma.xj.d. Quis prior dedit illi t retribuet ei: o ¶Omnia quę sub cęlo sũt mea sunt: Similit t quę in cęlo et quę sup cęlos sunt. Sz quia de leuiathã loquit/ qui de cęlo cecidit: Ideo cũcta quę sub cęlo sũt asserit sua ẽ: vt illũ ostẽdat potestati suę seruire:

A Dicit. Sa.g. Al. ꝓterit Al. ꝓautem

q.d.dñs:leuiathan/gloriã meã amisit:sed dominiũ nõ euasit.
a Mõ parcã ei verbis potentibus ⁊ ad depcandũ cõpositis. Hoc de corpe eius.i.de iniquis omnib⁹ intelligitur:qui dicẽ tũc: Dñe dñe aperi nobis: Matth.xxv.a. Sũt etiã nõnulli intra eccl̃iã:qui ꝓlixas põces ad deũ faciũt:ſz vitã depcantiũ non habẽt:de quib⁹ Matth. xxiij.a. Oia opa sua faciunt vt videant ab homĩbus. Luc̃.xx.g. Attẽdite a scribis qui volũt ambulare in stolis/⁊ amãt salutatiões in foro:⁊ ꝓmas cathedras in synagogis: et ꝓmos discubit⁹ in cõuiuijs:q̃ deuorãt domos viduar⁹: simulantes longã oꝛonem:hi ꝛcipient damnationẽ maiorẽ. De his dicit Esa. xxix.d. Popul⁹ hic labijs me honorat cor aũt eor longe ẽ a me. Hiere.xij.a. Prope es tu oꝛi eor: ſz longe a renib⁹ eor. Per hoc aũt q̃ verba potẽtia ⁊ ad depcandũ cõpositа dicunt:apte vanitas oꝛonis ostendit: vt dicit Greg̃. Ueracit nãq̃ orare/ẽ amaros in cõpunctiõe gemit⁹/⁊ nõ cõposita ꝟba resonare: Oꝛ ꝟo diabol⁹ q̃nto district⁹ frãgit:eo nequius ⁊ multiplicẽ⁹ ſcuit:cui⁹ tñ insidias:quãto subtilius occultat:tanto misericordi⁹ nobis dñs manifestat: recte subiũgit dñs: b Quis reuelabit faciẽ indumẽti ei⁹: id est volũtatẽ decipiẽdi sub specie sanctitat̃ occultatã. c Et in mediũ oꝛis ei⁹ q̃s intrabit: discutiẽdo modos ⁊ ꝟba suggestionũ eius:nisi ego:q̃ p discretas electoꝛ mẽtes/suggestiones eius discutio ⁊ manifesto non ita esse vt sonant:⁊ Bona em̃ vident ꝓmittere:ſz ad pditionẽ trahũt. Igit̃ in mediũ oꝛis diaboli intrare/ est calliditatis eius verba penetrare/ vt nõ penset hõ cui loquit̃ diabol⁹/q̃d eius verba resonẽt:ſz quo tendãt. Seq̃t d Portas vultus ei⁹ q̃s aperiet:⁊ Portę vultus leuiathã/sunt iniq̃ doctoꝛes:p quos pditiõis viã multi ingrediũt. Quas dñs apit:qꝛ electi⁊ suis eoꝛ fallacias inotescit. Bñ q̃ dicit: Portas vult⁹ ei⁹ q̃s aperiet.i.magistros erroꝛ sub specie sanctitatis absconditos:q̃s manifestos faciet nisi ego:cui nihil absconditus est:⁊ Quia ꝟo antichꝛisto ꝓncipes ſeculi adhęrebũt:p quoꝛ terroꝛẽ inclinabit/q̃s p ꝓdicatoꝛes suos decipe nõ poterit:recte sequit̃: e Per gyrũ dẽtũ eius.i.in circũitu ꝓdicatoꝛ eius.ſ.leuiathã: f Formido.i.terroꝛ ꝓncipũ. O q̃le erit illo tp̃us/ vbi ad puerẽdos fideles/alij verb̃ ſequient/alij gladijs interficiẽt.Q̃o signãter dicit Apocl̃.ix.d. Potestas equoꝛ in oꝛe/⁊ in cauda eoꝛũ erat. In oꝛe quidẽ doctoꝛ sciẽtia:in cauda ſecularis potentia desi- Ps.9. gnat. De eodẽ Ps̃.dicit: Sub lingua ei⁹ laboꝛ ⁊ doloꝛ:sedet in insidijs/cũ diuitib⁹ ĩ occult̃. Propt̃ diuersa dogmata/dic̃: Sub lingua ei⁹ laboꝛ ⁊ doloꝛ. Propt̃ miraculoꝛ speciẽ/dicit: sedet ĩ insidijs. Propt̃ ſecularẽ potẽtiã/dic̃: Cũ diuitib⁹ ĩ occultis:qꝛ simul ⁊ puersa ꝓdicatiõe ⁊ miraculoꝛ fraude ⁊ terrena potestate/fideles conabit̃ inclinare. g Corpus eius.i. omnes iniqui: h Quasi scuta fusilia.i. duri p obstinationẽ:⁊ fragiles p cõuersationẽ. O m̃e quidẽ vas fusile durũ ẽ in se:sed cũ labit̃/fragile. Itẽ corpus leuiathã scutis fusilibus cõpar̃:qꝛ nulla sagitta veritatis penetrat̃:sed oĩa verba correctionis scuto supbię defensiõis a se repellit. De hoc scuto dicit Threñ.iij.g. Dabis eis scutũ/coꝛdis laboꝛẽ. i Et compactũ squamis se ꝓmẽtibus.i. crebꝛis excusatiõib⁹ vel defensiõib⁹. Hmõi squamas paul⁹ aliq̃n habuit: ſz postq̃ ei⁹ repugnatiões victę sũt/defẽsiõis squamas abiecit.Uñ scr̃tũ ẽ Act̃.ix.c.Cõfestim ceciderẽt ab oculis ei⁹ tanq̃ sq̃me:⁊ visũ recepit. k Una vni ꝟiũgit̃:qꝛ iuicẽ se defẽdũt oẽs iniq̃. Quos em̃ simul reat⁹ sociat:cõcoꝛdi ꝓtinacia defensio puersa constipat. l Et ne spiraculũ ꝺadẽ incedit p eas.i.ita

mutuo se defendũt/q̃ spiraculũ ꝓdicatiõis ad se intrare nullatenus ꝓmittũt. De q̃ pestifera cõcoꝛdia adhuc aptius subdit: m Una adhęrebit alteri:et tenentes se nequaq̃ sepabunt/ ab inuicẽ/vel a sua malicia. Peruersos em̃ virtas coꝛroborat dũ cõcoꝛdat:et tãto magꝛ incoꝛrigibiles fiũt: quãto vnanimes sũt.

a Mõn parcã ei verbis potentibus ⁊ ad depcandum compositis. Quis reuelabit faciem indumenti eius: ⁊ in mediũ oris eius quis intrabit: Portas vultus eius quis aperiet: Per gyrũ dentium eius formido: corpus eius quasi scuta fusilia et compacta squamis se ꝓmentib⁹. Una vni coniungit: ⁊ nec spiraculũ quidẽ incedit per eas. Una

adhęrebit alteri:et tenẽtes se
n nequaq̃ sepabunt. Sternu-
o tatio eius splendoꝛ ignis: et
p q oculi eius vt palpebꝛe diluculi. De oꝛe eius lampades
r ꝓcedũt quasi tedę ignis ac-
s t censę: De narib⁹ eius ꝓcedit fumus/ sicut ollę succẽsę
v atq̃ feruentis. Halitus eius
x ꝓmunas ardere facit/⁊ flam-
y z ma de oꝛe eius egredit. In
a b collo ei⁹ moꝛabit fortitudo.

n Ualitudo eius. o Splendoꝛ ignis. p Et oculi eius. q Et palpebꝛe diluculi. r De oꝛe eius lampades ꝓcedũt q̃si tedę ignis accensę. s De narib⁹ ei⁹. t Ꝓcedit fum⁹. u Sicut ollę succẽsę atq̃ feruẽtis. v Halitus eius. x Ardere facit. y Flamma de oꝛe ei⁹ egredit. z Incendiũ. a Flamma de oꝛe ei⁹ egredit. b In collo ei⁹. c Moꝛabit foꝛtitudo.

Ps. vltimus

Matth.15.a.

Ps.9.

Ps. vltimus

illecebꝛis cõcoꝛdit se inebꝛiãt. Descẽdo corpe leuiathã/redit dñs ad capur.i.antichꝛistũ:ostendẽs q̃d p semetipm extremo tpe sit actur⁹. Uñ dicit: n Sternutatio ei⁹.i.extrema cõmotio ex elata ſeculi potestate ꝓueniens: o Splendoꝛ ignis.i.adiuta miracl̃is q̃ faciet antichꝛist⁹: ꝓpt̃ q̃ mꝛtos cõmouebit. Et qꝛ sapiẽtes mũdi ei⁹ tyrãnidi adhęrebũt:Sequit: p Et oculi eius.i. sapiẽtes mũdi qui erũt eius cõsiliarij: q Ut palpebꝛe diluculi:dicẽtes:ꝓcessisse noctẽ errorẽ: ⁊ doctrinã antichꝛisti succedere/q̃si lucẽ ꝟitatis. Quib⁹ dicit Esa.v.e. Uę q̃ dicitis bonũ malũ ⁊c. r De oꝛe eius lãpades ꝓcedũt q̃si tedę ignis accẽsę.i. de ꝓdicatoꝛibus ei⁹ inflãmant̃ auditoꝛes ad male agendũ. Sic em̃ p oculos intelligunt̃ sapiẽtes q̃ ꝓuident: ita p os accipiunt̃ ꝓdicatoꝛes q̃ docent. Et bñ dicit: Sic tedę ignis accẽsę. Teda em̃ accẽsa odoꝛe suauẽ habet/ſz lumẽ obscurũ: Ita ꝓdicatoꝛes antichꝛisti odoꝛe bonę famę habẽt/ ꝓpter speciẽ sanctitatis:sed obscure lucẽt ꝓpter neḉtiã opatiõis. s De naribus ei⁹.i.de miraculoꝛ ei⁹ insidijs: t ꝓcedit fum⁹.i.caliginosa dubietas:q̃ etiã electoꝛ oculos turbabit:⁊ nõ exceca bit. Matth.xxiiij.b.Surgẽt pseudoꝓphę ⁊ pseudo chꝛisti:⁊ dabũt signa magna ⁊ ꝓdigia:ita vt in erroꝛẽ inducant̃ si fieri põt/etiã electi. Feruoꝛ etiã aioꝛ fideliũ in ꝺ fumo exprim̃t cũ subinferꝛ: v Sicut ollę succẽsę atq̃ feruẽtis. Vellut olla feruẽs/ est vnaquęq̃ aia:q̃ impetus cogitationũ q̃si vndas ardẽtes intꝛ⁹ sustinet: q̃s ignis celi cõmouit/⁊ oppꝛssio tꝛalis intrinsec⁹ clausas tenet. Uel de narib⁹ ei⁹ ꝓcedit fum⁹: cũ noxijs inspiratiõib⁹ eius pꝛaua cogitatio ĩ coꝛde hoĩs nascit:p quã mẽtis acies obscurat. Cui⁹ fumi vim exprim̃t dñs cũ subiũgit: Sic ollę succẽsę atq̃ feruẽtis. Olla em̃ succendit:cũ mens hũana diaboli suggestiõibus instigat. Olla feruet:cũ p cõsensum in pꝛauis desideꝛijs accẽdit. Q̃o apt⁹ ostẽdit/dicens: x Halit⁹ eius.i.suggestio ei⁹: y Prunas .i.iniquoꝛ mẽtes male accẽsas: z Ardere facit/ flãma mali desideꝛij. Diabolus est q̃ q̃si faber/sufflatu iniq̃ suggestiõis mentes hominũ igne pꝛaui desideꝛij inflãmans. De quo Esa.liij.d. Ego creaui fabꝛũ sufflantẽ in igne pꝛunas:et ꝓferentem vas in opus suum. Hui⁹ fabri folles/sũt oẽs adulatoꝛes/detractoꝛes/lenones/⁊ vetulę mediatrices. a Flamma de oꝛe ei⁹ egredit.i. incendiũ pꝛaui desideꝛij/ de instigatiõe occultę locutiõis ei⁹. Quã flãmã citi⁹ extinguit vnda lachꝛymaꝝ/⁊ oꝛo cõtinua:vt dic̃ Greg̃. b In collo ei⁹.i. in elatiõe ei⁹/q̃ p colli extensionẽ significat̃.s.xv.c. Cucurrit aduersus deũ erecto collo:et pingui ceruice armat⁹ est. Esa. xlij.c. Pro eo q̃ eleuatę sũt filię sion:⁊ ambulauerũt collo extẽto:decaluabit dñs verticẽ filiaꝝ sion. c Moꝛabit foꝛtitudo: secularis potẽtię. Mã elationi illi⁹ adiuncta potẽtia suffragabit. Supbia em̃ sine potẽtia leuit̃ frangi posset:⁊ po-

tētia sine supbia nō noceret. Sz qz leuiathā ꝑus diuitias mē/tis aufert.i.bonas cogitationes ꝗ̄ noticiā suę iniquitatis in/fundat:recte subdit: a Et faciē eius.i.noticiā: b Pręcedet egestas/virtutū ⁊ bonarū cogitationū. Greg⁹. Me/mo cognitiōi eius iūgit/ nisi ꝑus virtutū diuitijs denudet:⁊ ꝑus facultas virtū p/dit: ⁊ postmodū ꝗ̄si p familiaritatē ei⁹ noti/cia coḡscit. Uel faciē ei⁹ ꝓcedit egestas: qz añ ꝗ̄ veniat ātichri/st⁹ / diuina miracła ab eccłia subtrahēt:⁊ ipe multa faciet. Uñ Jo/hel.ij.a. Añ faciē eius ignis vorās:⁊ p⁹ eū ex urēs flāma:ꝗ̄si hor⁹ voluptat⁊ ira cozā eo: ⁊ post eū solitudo de/serti:nec est q̄ effugiat eū. Prouerb.xxix.c. Cū ꝓbia defecerit/dissipabit popul⁹. c Membra carniū ei⁹.i.imitatores mox illi⁹: d Cohęrētia sibi/in malo ꝫ bonos. Illa em̄ tūc diuersitatis altercatio scindet:et iō vehemēti⁹ ꝫ bonos ꝑualebūt. Carnes leuiathan vocat dñs/oēs reprobos. Membra carniū:dic oēs q̄ eisdē sese ꝓcedētib⁹ ad iniq̄tatē ꝓiūgunt. Dic ecōtrario de corpe christi mystico dī.j.Cor⁊.xij.d. Uos estis corp⁹ christi/⁊ membra de membro. Corp⁹ christi/st oēs boni sil: Membrū ō membro:q̄libet q̄ ab alio regit. Quid aūt ꝫ antichristū diuina clemētia faciet ī fine/oñdit dñs/dicēs: e Mittet ꝫ eū fulmia: dñs ꝫ diabo/lū ⁊ suos. Esa.xj.a. Spū labioꝝ suoꝝ interficiet impiū. Et.ij. Thessal.ij.b. Tūc revelabit ille iniqu⁹ quē dñs iesus interficiet spū oris sui. Noie fulminū/extremi iudicij sñia accipit:q̄ ideo fulmē dī:qz eos quos feriet ī ęternū incēdet. f Et ad locū aliū:ꝗ̄ ad leuiathā ⁊ membra ei⁹: g Nō ferent:fulmia.q.d. iustis gaudētib⁹ soli re ꝑbi feriēt: Nō s⁹ palea triticū gemit: sz extremi iudicij vētilabro triticū a palea discernet:ita q̄ tri ticū in horreū dñi recondet:palea vo igni inextinguibili da/bit:sic dicit Matth.iij.c. Et h̄ est q̄ hic dī q̄ fulmia ad aliū locū nō ferent:qz igne suo/nō grana sz paleas accendēt. Hoc est q̄ dī Joh.v.e.Et ꝓcedent q̄ bona fecerūt/ī resurrectiōz vitę: q̄ vo mala egerūt/in resurrectionē iudicij. Sed ḡre ipsū leuiathā nō corrigit pena/ostēdit dñs/dicēs: h Cor ei⁹.i. volūtas eius: i Indurabit quasi lapis:qz nūq̄ ad pę/nitentiā mollieť: Et iō male erit ei. Eccī.iij.d. Cor durū ma/le bēbit ī nouissimo. Et qz solis ictib⁹ ęknę vltiōis aptabit le/uiathā/q̄ mō alios ferit vbiq̄:recte sequit: k Et stringet/ inferni vinculis coartatus/q̄ mō vagať ad libitū: l Quasi malleatoris incus:quę ad hoc tūn statuit vt crebris ictib⁹ feriať. Et recte diabol⁹ incudi cōparat:qz ī incude alia vasa for/mant:ipsa tū tot ꝓcussiōib⁹ ī vas aliud nō trāsferť: Ita nos le uiathā ꝑsequente cōponimur et fimus vasa dñi:ipe aūt semp ꝓcutit pęna cōtinua:⁊ in vas vile nunq̄ mutať. m Cū sublat⁹ fuerit:futurū ꝓ ꝓterito posuit. Leuiathā em̄ de cęlo ca dente cū suis cōplicib⁹:aliq̄ timuerūt timore reuerētię ad robu stius standū. Uñ sequit: n Et territi purgabunt.i. pur/gati fuerūt:qz soli boni malis cadentib⁹ remāserūt. Lapsus ḡ malor/bonos et terruit ⁊ purgauit. Terruit ne deū supbiēdo cōtēnerēt: sic leuiathā. Purgauit: qz malos ab eor cōsortio sepauit. Ezech.xxviij.e. Jn terra ꝓieci te/añ faciē regū dedi te vt cernerent te. Uel pōt legi ꝓrie de futuro:et dicunt ange li ꝑdicatores:sic dī Esa.xxxiij.b. Angeli pacis amare flebūt. Apoc⁊.j.d. Septē stellę st̄ septē angeli. Hi:cū sblat⁹ fuerit le/uiathā cū corpe suo.i.turbine iudicij rapt⁹ ī infernū:ūmēso pa/uore cōcussi:si q̄d in eis fuerit culpę venialis:illo pauore pur gabiť. Et h̄ est q̄ seq̄t: Et territi purgabūt. Interī aūt quid agat/oñdit: o Cū apphēderit eū gladi⁹:subsistere nō poterit neq̄ hasta neq̄ torax. Gladij noie/aliq̄ acci/pit ꝑdicatio. Hiere.xlviij.b. Maledict⁹ q̄ phibet gladiū suū a sanguie:. Aliq̄/ ękna dānatio. Deut.xxxij.f. Gladi⁹ me⁹ de/uorabit carnes. Aliq̄/dolor ꝓpať. Luc⁊.ij.c. Et tuā ipi⁹ aiam ꝓtrāsibit gladi⁹. Aliq̄/duo testamēta. Luc⁊.xxij.d. Ecce gla dij duo h̄. Aliq̄/sęcular⁊ potestas.i.abus⁹ ei⁹. Matth.xxvj. e. Qui accepit gladiū:gladio pibit. Aliq̄/sbtilitas ⁊bū dei. Hebr.iij.c. Uiu⁹ ē sermo dei ⁊ efficax ⁊ penetrabilior oi gla/dio ancipiti. Aliq̄/ira vl ꝑsuasio diaboli. Pś. De gladio ma ligno eripe me. Sic ac cipit h̄. Leuiathā eñ ī fine tēpoꝝ ī antichri/sto in tantā ⁊tek insa/niā/vt omib⁹ appetēs dñari:nllo mō ire suę dñet: Jō nō apphen/dere gladiū/sz apphē/di a gladio dī h̄. Per hastā ⁊o iaculū ꝑdica tiōis: Per torace fortitudo patiētię intelli/git. Leuiathā ḡ in an/tichristo veniens/tan/tę virtutis apparabit: vt si supnū desit auxiliū:⁊ ꝑdicantiū acumē obtūdat:⁊ pa/tiētiū lōganimitatē destruat. Dic ḡ: Cū apphēderit eū.i. leuiathā. p Gladi⁹.i.ire imper⁹. q Subsistere no po/terit:cozā eo. r Neq̄ hasta.i.acumē ꝑdicatiōis. s Neq̄ torax.i.fortitudo patiētię. t Reputabit em̄ q̄si pa/leas ferrū.i.iacula ꝑdicatōis. v Et q̄si lignū putridū ęs.i.lōganimitat⁊ ꝓstātiā:qz nisi diuia gr̄a ꝓtegat/ꝑdicator vires igne neq̄cię suę cōsumet velut paleas:⁊ patientiū ꝓstā/tiā q̄si lignū putridū in puluerē rediget. Greg⁹. Quid de pa/leis tūc faciet leuiathā/si ferrū q̄si paleas ęstimabit:Quid ō putridis lignis actū⁹ est/ si q̄si lignū putridū ęris fortitudinē soluet:O q̄ multi q̄ suis viriḃ⁹ ferrū se esse vel ęs ęstimāt: in illo tūc tribulatiōis igne paleas se esse deꝑhēdūt:⁊ q̄ multi q̄ p infirmitatē ꝓriā se esse paleas metuūt p diuinū adiutoriū fulti/ ī ferri atq̄ ęris soliditatē roborant. x Non fugabit eū vir sagittari⁹.i.ꝑdicator a cordib⁹ reprobor:qz quisq̄s ab illo deꝑhēdit/ꝗba sancte ꝑdicatiōis audire ꝓtēnit. Greg⁹. A vinculis diaboli vinct⁹ tenet/q̄ audire ꝗbū dñi dedignāt. y In stipulā versi sūt ei lapides fūdę.i.fortes eccłię infirmos ⁊ molles reputabit. De hmōi fundę lapidib⁹ dicit Zach.ix.d. Deuorabūt ⁊ subiciēt lapidib⁹ fundę. Uel in sti pulā versi sūt ei lapides fundę.i.auctates sacrę scpturę: De q̄b⁹.j.Reg⁊.xvij.f. Tulit dauid lapidē ⁊ fūda iecit:et circūducēs ꝑcussit eū ī fronte. Sed q̄d mirū si leuiathā vires hūanas despicit:q̄ etiā tormēta supni iudicij ꝓtēnit:Uñ seq̄t: z Quasi stipulā ęstimabit malleū.i. pond⁹ supnę aīad/versiōis. De q̄ malleo dī Prouer.xix.d. Parata st̄ derisori/b⁹ iudicia:⁊ mallei ꝑcutientes st̄tor corpib⁹. Jtē.iij.Reg⁊.xj a. Dom⁹ aūt cū ędificaret:de lapdib⁹ dolatis atq̄ pfect⁊ ędi/ficata est:⁊ malle⁹ ⁊ securis/⁊ oñe ferramētū nō sunt audita ī domo cū ędificaretur. Uel malle⁹ ē verbū dei. Hiere.xxiij.f. Nūq̄d nō ꝗba mea sūt q̄si ignis ardēs:dic dñs:⁊ q̄si malle⁹ ꝓterēs petras:. a Et deridebit vibrantē hastā.i.dñm pęnā ęknā cōminātē. Hastā q̄ꝑe vibrare/est ei mortē ęternā ꝑparе:vt dic Greg⁹. Sz leuiathā vibrantē hastā deridet: qz q̄cq̄d graue/ q̄cq̄d horribile ꝑuidet/pati nō metuit. Sed q̄ se ękna tormēta nō posse vadere cōspicit:eo ad mala faciēda du/rior assurgit:⁊ multos hui⁹ mūdi sapientes ad suū famulatū inflectit: Uñ seq̄t: b Sub ipo erūt radij solis.i.sapiē/tes:q̄ intra eccłiā acumīa sapię q̄si lucis radios videbāt spar/gere:⁊ p auctoritatē regimis sic sol desup rꝭplēdere. Nota sol aliq̄ dī christ⁹. Sap̄.v.a. Sol iusticię nō ē ort⁹ nob. Ali/q̄ iust⁹/rotūd⁹ p iusticiā:clar⁹ p mūdiciā:calid⁹ p charitatis ardorē. Eccī.xxvij.b. Nō sanct⁹ ī sapia manet sic sol. Aliq̄ ꝑsēs tribulatio. Cant⁊.j.b. Nolite me ꝓsiderare q̄ fusca sim: qz decolorauit me sol. Aliq̄/manifeste visionis ostēsio. Pś. Jn sole posuit tabnaculū suū.i. corp⁹ suū in lumie manifestę visiōis ostēdit. Aliq̄/ꝑsens ꝓsperitas. Pś. Per dię sol nō uret tē. Aliq̄/tēpalis cordis lęticia. Hiere.xv.b. Occidit ei sol cū ad huc eēt dies. Aliq̄/acumē sapię. Esa.xij.b. Obte nebrat⁹ ē sol ī ortu suo. Apoc⁊.xvj.b. Et q̄rt⁹ angel⁹ effudit

Ar. †flumina

Pś.143.

Pś.18.

Pś.120.

phialā suā in solē. Greg⁹. Phialā effundere in solē/ē sapiētib⁹ psecutiōis supplicia irrogare. Hoc vltimo mō accipit hic sol. Totiens aūt pedibus leuiathā se radij solis subdūt: quotiens docti itelligētię luce pollētes/se despectis cęteris ī supbiā eri/gūt: vł ea q̄ sciūt carnalib⁹ desiderijs inq̄nāt: vł obliti cęlestiū/ trena ambiūt: vł nō re/miniscētes q̄ trā sūt: de cognitiōe cęlestiū/ glianť. Vel cū doctor Alt. tmaris trenę potestati quersi/ tate opis: vł blādimē/to adulationis/vel cō/modo/vel gloria tpali/ se subijcit. Dō sępe et in multis sit: Vñ sequit:

a Sternet sibi aurū q̄si lu/tū. i. sapiētes luce intelligētię fulgētes/auaricia vel luxuria vł erronea doctrina sibi subiectos viliter cōculcabit. Lutū enim aliqñ dī iniq̄ doctrina sordidi magistri. Abacuk. iij. d. Vlā fe/cisti ī mari eq̄s tuis: ī luto aq̄ę multaę. i. iter apuisti p̄dicatori/bus inť doctrinas hui⁹ seculi sordida ť trena sapiētes. Aliqñ/ Pō. 68. carnalis voluptas. Pō. Eripe me de luto vt nō infigar. Aliq̄ñ/ trenę diuitię. Abacuk. ij. b. Uę ei q̄ multiplicat nō sua: vsq̄ quo et aggrauat ꝯ se densū lutū: Itē Zach. ix. a. Coacerua/uit sibi argentū q̄si humū: ť aurū vt lutū platęarū. Aliqñ/ fra/gilis caro. Mauū. ij. c. Intra in lutū ť calca: subigēs tene late/rē. Aliqñ/ ipe hō. Esa. lxiij. c. Nos lutū ť tu fictor nr̄. Aliqñ/ liberū arbitriū cū gra. ē. x. b. Demēto q̄so q̄ sic lutū feceris me. Aliqñ/ christ⁹ in vtraq̄ natura. Job. ix. a. Expuit in terrā ť fecit lutū ex sputo. Itē auri noie/aliqñ accipit claritas deita/tis. Cant. v. c. Dilect⁹ me⁹ candid⁹ ť rubicūd⁹: electus ex mi lib⁹: caput ei⁹ aurū optimū: Uz caput christi de⁹. j. Cor. xj. a. Aliqñ/ claritas supnę ciuitatis. Apoc. xxj. e. Ipsa ꝙo ciui/tas aurū mūdū: sile vitro mūdo. Aliqñ/ charitas. Apoc. j. c. vidit iohes angelū cinctū ad mamillas ꝯa aurea: q̄ supni ciues omī timore pęnali excluso/sola charitate ad imitcē ꝓstri/gunť. Aliqñ/ nitor glię tpalis. Hiere. lj. a. Calix aure⁹ babylon ī manu dñi inebriās oēm trā. Aliqñ/ splēdor sāctitat⁹. Threñ. iij. a. Quō obscuratū est aurū/ mutat⁹ ē color optim⁹. Greg⁹. Aurū obscurat: cū iniq̄tatū tenebr⁹ iusticię pulchritudo dese/rit. Mutat color optim⁹: cū splēdor inocētię vertit ī fęditatē culpę.

b Feruescere faciet q̄si ollā ꝓfundū mare. i. reprobos ꝯ electos faciet desęuire. Per mare eñ impij desi/gnanť. Esa. lvij. d. Impij q̄si mare feruēs/qđ q̄escere nō pōt. Per ꝓfundū maris: occultę cogitatiōes impioꝝ. Hiere. xvij. b. Prauū ē cor hoīs ť inscrutabile. Alia littera habet: Pro/fundū est cor hoīs et inscrutabile. Leuiathā igit feruescere fa/ciet q̄si ollā ꝓfūdū mare: q̄ corda malorꝝ ꝯ bonos valido ardo/re succēdet. Quia ꝙo mali decepti obediēdo antichristo/pu/tabāt se obsequiū p̄stare deo in afflictiōe bonoꝝ: recte sequit:

c Et ponet q̄si cū vnguēta bulliūt. i. reprobos ita seducet vt plecutio bonorū redoleat eis fragrātiā vnguētorꝝ. Unguē/ta eñ cū bulliūt/fragrantiā suauitatis reddūt. Hoc ē qđ dixit dñs discipl⁹: Joh. xvj. a. Et erit vt oīs q̄ interfīc vos/arbitret obsequiū se p̄stare deo.

d Post eū lucebit semita: q̄ ꝓ antichristū faciet miracula: q̄b⁹ lucid⁹ appebit. Ūñ Matth. xxiij. b. Surgēt pseudo christi ť pseudo ꝓphę: ť dabūt signa multa ť p̄digia. ij. Thessal. ij. c. Erit aduēt⁹ ei⁹ sm operationē sathanę/in omī virtute ť signis ť p̄digijs mēdacib⁹.

e Estimabit abyssū q̄si senescentē. i. suos estimare ť credere faciet: q̄ pęna iudicij sit terminabilis. Uz aūt noie abyssi iudi/ Pō. 35. ciū intelligat: dicit in Pō. Judicia tua abyssus multa. Sene/ctus ꝙo ꝓ finis ꝓinq̄tate ponit. Ūñ Heb. viij. d. Dō anti/quat ť senescit ꝓpe iteritū ē. Glo. Antiquatio ť senect⁹ ꝓnūcij sunt mortis. Ratio aūt q̄ leuiathā suos infatuat ad hoc credē/dū: hec est: Just⁹ est omipotēs/dicit ipe: ergo sine fine nō pu/niet culpā cū fine. Ad h rndet Greg⁹. Ad districti iudicis iusti/ciā ptinet vt nunq̄ careāt supplicio: q̄rū mens in hac vita no/luit carere peccato: Inq̄ aūt sine fine voluissent peccare: si si/ne fine potuissent viuere: Uolūtas q̄ mala nunq̄ finē habuit: et ideo pęna fine carebit. Itē dic diabol⁹: Null⁹ iust⁹ crudeli/

tate pascit: ergo de⁹ nō pascit in cruciatib⁹ iniquoꝝ: Nō igit cruciabit eos sine fine. Greg⁹. Omipotens/q̄ pius est/iniq̄ cruciatib⁹ nō delectat: tñ q̄ iust⁹ est/ab eoꝝ vltiōe in ꝓpetuū nō sedat. Itē dicit diabol⁹: Seru⁹ delinquēs/idcirco a iusto dño cędit vt a neq̄cia corrigat: igit miseri cur in gehēna cru/ciant nisi vt expient? Greg⁹. Inic̄ sua iniq̄/tate ętno supplicio pu/nit: vt iusti oīs ť in deo videant gaudia q̄ ꝓcipiūt: ť in istis respi/ciāt supplicia q̄ euase/rūt. Itē seruus tādiu debet ꝓcuti q̄usq̄ ve/lit corrigi: sed miseri ī inferno positi nunq̄ volent corrigi: vñ sine fine debēt puniri. Itē dicit diabol⁹: Ubi ē q̄ sūt sancti/si ꝓ inimicis suis q̄s tūc ardere videbūt nō orāt: cū eis p̄ceptū fuerit: Orate ꝓ psequēt⁹ vos: Matth. v. g. Orāt q̄ ꝓ eis: quomō q̄ nō exaudient ab eo cui semꝑ seruierūt: ť ꝓ q̄ mo/tē sustinuerūt? Greg⁹. Sancti orant ꝓ inimicis suis eo tpe q̄ ad fructuosā pęnitētiā possūt eos cōuertere: ť ipa ꝑuersione saluare. Quid eñ aliud ꝓ inimicis orandū ē/nisi qđ ait apls⁹ ij. Timoth. ij. d. Ut det illis de⁹ pęnitētiā ť resipiscāt a dia/boli laq̄is a q̄ tenent captiui ad ipi⁹ volūtatē. Et quō ꝓ illis tūc orabit q̄ iā nullaten⁹ possūt ad iusticię opa ab iniq̄tate cō/mutari? Eadē itaq̄ causa ē/cur nō orent tūc ꝓ homib⁹ ęterno ignę dānatis: q̄ nunc causa est vt nō orent ꝓ diabolo ť ange/lis ei⁹ ęterno supplicio deputat⁹: q̄ tūc etiā causa ē/vt nō orēt sancti homies ꝓ infidelib⁹ imp̄ęsq̄ defunctis: q̄ de eis vtiq̄ q̄s nouerūt iam ęterno deputatos supplicio/ante illū iusti in/dicis cōspectū orationis suę meritū cassari refugiūt. Uz si nunc q̄s viuētes iusti mortuis ť dānatis iustis minime cōpatiunt: quāto district⁹ tūc iniq̄ tormēta respiciūt: q̄s ab omī corru/ptiōis vitio eruti/ipi iā iusticię vicini⁹ adhęrebūt. Itē dic dia/bol⁹: Nō ꝑmittit mulier dānari filiū cū pōt succurrere: Ergo mlto forti⁹ /nec de⁹ patiet dānari filios q̄s creauit. Scptū est eñ: Nūqd obliuisci pōt mlier infantē suū vt nō misereat filio Esa. 49. d. vteri sui? Et si illa oblita fuerit/ego tñ nō obliuiscar tui/dic dñs. Itē null⁹ sapiēs sciēter et volūtarie pdit imaginē suā: q̄ mlto forti⁹ neq̄ de⁹: q̄ nō dānabit ętnaliť hoies q̄s creauit ad imaginē et silitudinē suā. Ostēsa calliditate leuiathā/q̄ bo nos fallere conabit: ostēdit dñs potestatē ei⁹/dicēs:

f Non est potestas sup terrā q̄ cōparet ei/ qui factus est vt nullū timeret. i. nō est potestas ꝑ terrā q̄ pugnet: q̄ etsi ꝓ pctō suū ifra hoies cecidit: tñ cūctos hoies naturę angeli/cę cōditiōe trāscēdit. Mā etsi beatitudinē pdidit: magnitudi/nē tñ naturę angelicę nō amisit/q̄ cūcta hūana supat. Ipe eñ est ille fortis q̄ custodit atriū suū: Luc. xj. c. Sed ꝯ hoc qđ h dicit: Nō est potestas ꝛc. videt dicere Aug⁹. Nihil est inq̄t fortⁱ aia habēte charitatē. Sz nō ē ptrariū: q̄ hic agit de potestate naturali: Aug⁹ loquit de potestate gręe. Unde Greg⁹ dic/ q̄ diabol⁹ magnitudine naturę supat oēs hoies: tñ meritis sct̄oꝝ subiacet.

g Qui fact⁹ est vt nullū timeret. i. fecit ac si nullū timeret: q̄si dixit: Ascendā ī cęlū ꝛc. Ut Esa. 14. d. Fact⁹ ē vt nullū timeret. i. tā obstinat⁹ vt nullū timeat: q̄ nec deū/nec hoies/neq̄ etiā h qđ passur⁹ est. Greg⁹. Qui elemētis supesse poterat/si vnū quē debuit timere voluisset: vnū ꝓfecto timeret oīa possidens: qui nūc vnū nō timēs/oīa patit.

h Omne sublime videt. i. cūctos velut infra se positos de sublim: respicit. Idē ꝑuenit mēbris ei⁹: vt dic Gre/gorⁱ⁹. Cūctos eñ infra se esse respiciūt: q̄ ꝓ elationē cordis ī q̄dā se altitudis arce posuerī. Cōtra q̄s dī Esa. v. c. Uę q̄ sa/pientes estis ī oculis vr̄is: Roma. xij. d. Nolite ꝓsudētes esse apud vosmetipsos.

i Ipse ē rex sup vniuersos filios superbię: id est sup omnes superbos. Superbia ꝙo domin⁹ fini suę locutionis inseruit: vt quid esset malis omnibus dete/ri⁹ indicaret: Quia vt dicit Gregorⁱ⁹: alia vitia illas virtu/tes solūmodo impetūt quibus ipsa destruunt: Verbi gratia: Ira patientiam: castrimagia abstinentiā: libido cōtinentiam expugnat: Superbia vero contra singula animę membra se erigit/ť q̄si generalis ť pestifer morb⁹/oīe corꝑ ꝓtū cor/

rūpit. Per ꝟ etiā qđ vltimo ponit: radix oīm vitiorū esse mō/strat. Eccī.x.b. Initiū oīs pcti supbia. Tob.iiij.c. Supbiā in tuo sensu/aut i tuo verbo nunqꝫ dñari pmittas: in ipa em intiū sumpsit omnis perditio. ¶ Expo. Ca. XLII.

a ℟Espōdens aūt iob dño dixit. Postꝫ dñs fide/li famulo leuia/than hostis eius qꝫ sit fortis ⁊ callidꝰ/oñdit: Postꝫ vires eiꝰ frau/desqꝫ quibus nos im/pugnat subtilit pate/fecit: iob ad vtraqꝫ rñ/dit/dicēs: qđ vtrumqꝫ potēs est dñs refrena/re. Dicꝫ g̃: b Scio qz oīa potes: ex te. c Et nlla te latet co/gitatio. Heb.iiij.d. Oīa nuda sūt et apta oculis eiꝰ/ ad quē nob fmo. Cōtra vires le/uiathā/ait: Scio qz oīa potes. Cōtra oc/cultas machinatiōes adiūxit: Nulla te la/tet cogitatio. Homo enim videt ea quę parent: dominus aūt coz intuet. j. Regl. xvj. b. Uñ iob/ mox eidē leuiathā ex/probrat/dicēs: d ¶Quis ē iste q̃ celat ꝓsiliū absqꝫ sci/entia: i. indiscrete vult abscōdere: qz q̃uis ꝫ nos multis frau/dib⁹ occultet ꝓsiliū leuiathā: tū dei inspiratiōe nobis detegit. Uñ paul⁹. ij. Corl. ij. c. Nō ignoram⁹ cogitatiōes eiꝰ. i. fatha/nę. Prouerb. j. b. Frustra iacit rete añ oculos pēnatoꝝ. Uel absqꝫ scia celat ꝓsiliū suū leuiathā: qz licz tēptatos lateat/ pte/ctorē tēptatoꝝ latere nō pōt. Uñ stultꝰ ē: ⁊ iō ei ⁊ silibꝰ dī Esa. xxix. e. Uę q̃ ꝓfūdi estis cord̄e: vt abscōdatl a dño ꝓsiliū. Cō/siliū aūt leuiathā/ē iniq̃ ⁊ occulta suggestio. Audita igit fortitudine ⁊ calliditate diaboli: ⁊ creatorl potētia/q̃ illū valēter re/pmit/ ⁊ nos miscōiter ꝓtegit: beatꝰ iob q̃d de se sētiat apit/dicens: e ¶Ideo insipiēter locutꝰ sū/cōpatiōe sapiētię tuę: q. d. audita sapiētia tua: compi me nō eē sapiētē. Et ideo in/sipiēter locutꝰ sū: et q̃ vltra modū excederēt sciētiā meā. i. excedūt. Ut excederēt nisi tu faceres itelligi. In duobꝰ se rephendit iob. In mō loquēdi/per ꝟ q̃ dicit: Insipiēter locutꝰ sū. Et i altitudīe materię/p ꝟ q̃ dicꝫ: Et q̃ vltra modū excederēt sciētiā meā. Oīs em hūana sapia q̃ntūcūqꝫ polleat: diuinę sapiētię cōpata insipiētia ē: ⁊ oīa iusta ⁊ pulchra diuinę iusticię ⁊ pulchritudini cōpata/nec iusta sūt/nec pulchra: imo oīno nō sꝫ: vt dicꝫ Grecꝰ. Hinc ē q̃ abraā int ꝟba dñi nihil se nisi puluerē recognit/dicēs: Loquar ad dñm meū cū sim pul uis ⁊ cinis: Geñ. xviij. d. Hinc ē q̃ moyses omi sapia egypti/orū instructꝰ: ex q̃ loquētē dñm audiuit: impeditioris linguę ⁊ tardioris se eē ppendit/dicēs: Obsecro dñe/nō sū eloquēs ab heri ⁊ nudiustertiꝰ: ex q̃ locutꝰ es ad ſuū tuū impeditioris et tardiorl linguę sū: Exo. iiij. c. Hinc est etiā q̃ Esaias postꝫ vidit dñm sup soliū excelsū/ad seipm rediens/ait: Uę mihi qz tacui: qz vir pollutꝰ labijs ego sū: ⁊ i medio ppli polluta labia hñtis/ego habito. Et statī subiūgit: vñ cogit suā pollutionē/dicēs: Regē dñm exercituū vidi oculis meis: Esa. vj. b. Hinc etiā Hieremias ꝟba dei audiēs/dixit: A a a dñe deꝰ: ecce ne/scio loq̃: qz puer ego sū: Hiere. j. b. Hic etiā Ezechiel loq̃ns Ezech. 1. g. de q̃ttuor aialibꝰ/dixit: Cū fieret vox sup firmamētū/qđ erat sup caput eoꝝ: stāteſ ſbmittebāt alaſ suaſ. i. cū iternā vocē sup/ne sapię audiūt/volatꝰ sui alas deponūt. i. dei altitudinē minꝰ se posse ꝓtēplari cogscūt. Grecꝰ. Ad vocē desup veniētē alas deponere/ē cognita supna potestate/ſtutes ꝓprias hūiliare. Igit sancti dñi sentētias dei audiūt: quāto magis ꝓtemplādo pficiūt: tāto magꝫ despiciēdo qđ sūt/aut nihil aut ꝓpe nihil se eē cogscūt. Uñ iob audit/ſmonibꝰ dei/stultū se eē cogscēſ/ait: Insipiēter locutꝰ sū: ⁊ q̃ vltra modū excederēt sciēntiā meā. i. excedūt: supple locutꝰ sū: vel audiui a te/loq̃nte mihi. Uñ poterat iob dicere cū Pſ. Mirabilis facta ē scia tua ex me: cōfortata ē et nō potero ad eā. Seqꝫ: f ¶Audi ⁊ ego loq̃r: iterrogabo te ⁊ rñde mihi: qz tgrātē se cogi/uit iob audita ſnia dei: iō tā inrogat vt doceat. Sed nota q̃ aliud ē loq̃ hoīs ad deū: aliud loq̃ dei ad hoīem: aliud audire hoīs: aliō audire dei. Loq̃ hominis ad deū/ē ꝓmptis i illū desidę/rijs inhiare. Loq̃ dei ad hoīem multiplex ē. Loquit em deꝰ p flagella/p bñficia/p inspi/rationē. Hoc vltimo modo loq̃ dei ad ho/minē/ est cōpunctionē cordi eiꝰ infūdere. Cōpunctio quidē lingua dei est/q̃ aię loquit: vt dicꝫ Grecꝰ. Audire hominis/ est sono aliūde veniēti aurē alibi posi/tā cōmodare. Audire dei/ est desideria cor/diū acceptare. Inter/rogare hoīs deū/ est in ꝓspectu eiꝰ se nescientē cognoscere. Rñdere dei/ est eū q̃ se nescientē hūiliter cognoscit/occultis inspiratiōibꝰ erudire. Est g̃ sensus: Audi ⁊ ego loq̃r. q. d. misericorditer desideria su/scipe. g ¶Inrogabo te/⁊ rñde mihi. i. me nescientē/⁊ stul/ticiā meā hūilit cognoscentē doce. Or aūt iob deū inrogaue/rit ex desiderio hūilitatis: ⁊ q̃ deū rñdere sibi q̃ fierit ex ma/gisterio aspiratiōis: patet ꝓ hoc q̃ inrogaturū se dixit: ⁊ post ea nihil inrogauit/ſz de se hūilit sentiēs/subdit: h ¶Auditu auris audiui te. i. pax añ flagella. ſ. cognoui te. i ¶Nunc aūt oculꝰ meꝰ videt te. i. meliꝰ cognosco te. q. d. ex flagel/lis ad te cogscēdū ꝓfeci. Certior em cognitio visus q̃ auditꝰ: et iō etiā audiuisse añ flagella se dicit: post flagella videre eū/dē se dicit. Et ita pz q̃ flagella dñi cognitionē eiꝰ faciūt. Esa. xxviij. e. Sola vexatio tm̃m dabit intellectū auditui. Quid aūt fecerit iob ex eo q̃ magl cogūit deū/ſbdit: k ¶Idcirco ipe: nō aliꝰ: l ¶Me rephēdo: plus q̃ añ/nō ab eis. m ¶Et ago pniaz: de male dictis. n ¶In fauilla ⁊ cinere. i. in hūilitate ⁊ vilitate. o ¶Postꝫ aūt ⁊c. Auditis sermonibꝰ iob/⁊ cognitl rephēſiōibꝰ amicoꝝ eiꝰ/q̃si sentētiādo dñs redi/arguit eos q̃ nō rectū ꝫ iob locuti sunt. Sz cū sit dñs iustꝰ et misericors postꝫ ꝓ iusticiā districte redarguit/ꝓ miscōiaz pę/nitētes benigne ꝓuertit. Et ħ ē: Postꝫ aūt locutꝰ ē dñs ꝟba hec: q̃ ꝓdicta sꝫ: ad iob: p ¶Dixit ad eliphaz the/manitē: q̃ ꝑmꝰ erat int tres amicos iob: q ¶Iratꝰ ē furor meꝰ in te ⁊ i duos amicos tuos. i. ꝫ te ⁊ duos amicos tu/os: baldath ⁊ sophar. r ¶Quia nō estis locuti coram me rectū: licz coram hoībꝰ: q̃ videt ea q̃ parēt ⁊ iudicāt ſm facię: deꝰ aūt intuet coz. j. Regl. xvj. b. s ¶Sic seruꝰ meꝰ iob: q̃ nihil supbę locutꝰ ē: ſz hūilit ⁊ vere. Eodē mō laudauit dñs moysen: Nūe. xij. b. At nō talis seruꝰ meꝰ moyses q̃ i oī do/mo mea fidelissimꝰ ē: Oze em ad os loq̃r ei: palā ⁊ nō p enig/mata deū videt. t ¶Sumite igit vobis. i. ad vſi vtilita/tē: v ¶Septē tauros: Ad litterā. x ¶Et septē arietes: ⁊ ite ad seruū meū iob: q̃ mihi seruiuit/etiā in flagellis. y ¶Et offerte holocaustū ꝑ vobis/deo/p illū. a ¶Job aūt seruꝰ meꝰ orabit ꝓ vobis: nō reddēs malū ꝓ malo: Ro. 12. d. nec maledictū ꝓ maledicto: sed ecōtrario benedicēs. j. Pet. iij. b. b ¶Faciē eiꝰ suscipiā. i. oratiōnē eiꝰ exaudiā. c ¶Et nō vobis imputet stulticia: q̃ stulte ꝫ iob cōtendistis. d ¶Nec em locuti estl coram me. i. intꝰ/ vbi solꝰ deꝰ videt: vbi multi displicēt/q̃ fortis placent. e ¶Sic seruꝰ meꝰ iob. Idē iā dixerat: sed replicat/ vt manifestiꝰ iusticiā iob/⁊ iniusti/ciā amicoꝝ suoꝝ demōstret. Repetitio em/firmitatis est indi/ciū. Unde Geñ. xlj. d. dixit ioseph pharaoni: Qđ aūt vidisti secūdo: ad eandē rem ptinens somniū firmitatis indiciū est.

Al. ꝓcedunt

Al. ꝓtende

Al. ꝓtad me recta

a Abierũt ḡ eliphaz themanites et baldath suites/ꝛ sophar naamathites: ꝛ fecerũt sic̃ locut⁹ fuerat dñs ad eos.i.obtulerũt ea q̃ dixerat eis dñs. b Et suscepit dñs faciẽ iob.i.ei⁹ oronẽ exaudiuit ꝑ amicis suis:qz ꝛ ipi iã fecerãt qõ dñs dixerat ill'. Oñ ẏo ꝑ se laborat/q̃ ꝑ alijs orat/vt dicit:recte sequit: c Dominus q̃z conuersus est ad pn̄itentiã iob/cum oraret ꝑ amicis suis: id est pn̄itẽtiam eius acceptauit: ꝛ citius ꝑ se exauditus est: quia ꝑ alijs orauit. Plus eñ ꝑ se valere p̄ces suas efficit:qui eas ꝛ alijs impendit: vt dicit Gregor⁹. Et libẽtius sacrificiũ orationis accipit: qõ in cõspectu misericordis iudicis ꝓximi dilectiõe condit. Qõ etiã gratius est deo/quando ꝑ aduersarijs offert. Unde Stephan⁹ cum ꝑ se orãdo diceret: Dñe ihesu suscipe spiritũ meũ:nõdum est exaudit⁹:sed cũ dixit: Dñe ne statuas illis h̄ peccatũ:statim obdormiuit i domino: Actꝛ. vij.g. Luc.23.c. Hinc est q̃ ipse nr̃t dom̃in⁹ in cruce ꝑ occisoribus suis orauit. Idẽ etiã p̄cepit discipl̃is: Matth. v.g. Orate ꝓ psequẽtib⁹ ꝛ calũniãtib⁹ vos. Quãtũ aũt ꝑ se obtinuerit iob/q̃ ꝑ aduersarijs orauit :ostẽdit/cũ sequit: d Addidit q̃z dñs omnia quęcumq̃ fuerãt iob duplicia:id est cũcta q̃ amiserat i duplo restituit ei.Sic etiã tẽptatis facit dñs: qz post tristiciã tẽptationis/maiorẽ ifũdit lęticiã cõsolatiõis. Uñ afflictę iudeę dicit Esa. liij.b. Ad pũctum in modico dereliqui te: et in miserationibus magnis congregabote. Aliquando etiam iuxta pondus afflictionis datur mẽsura cõsolatiõis. Unde Ps̃. Ps̃.93. Scõm multitudinẽ dolorũ ꝛc. Esa.xxvij.b. In mẽsura ꝓtra mẽsurã cũ abiecta fuerit/iudicabit illi. Motãdus ẽ ordo remuneratiõis: Excessũ quippe iob correctio dñi: correctionẽ pn̄itẽtia:pn̄itẽtiã venia:veniã munera sequũt. Item qz iob diuina pmissiõe fuerat pcussus:ꝛ amicoꝝ verbis afflictus:ideo nũc diuinę pietatis muneribus consolatus/debuit hũana charitate refoueri: vt vndiq̃ gaudia cõsolationis refoueãt:quẽ vndiq̃ aduersa lacerauerãt: Uñ subdit: e Venerunt aũt ad eũ.i.ad iob: f Oẽs fratres sui ꝛ vniuersę sorores suę.i.oẽs de cognotiõe sua. g Et cũcti qui nouerãt eũ ꝓius.s.añ flagella: h Et comederũt cũ eo panẽ i domo ei⁹/cõgratulãdo ei. i Et mouerũt sup eum caput/admirãdo ꝑ gaudio. k Et consolati sũt eũ sup omi malo qõ intulerat dñs sup eũ.i. cõgratulati sunt de eius restitutione. Mã vt dicit Greg⁹:percussi mœrorẽ cõsolari/est ei post pcussionem de venia cõgaudere: Mã quãtũ quisq̃ cernit de restituta ꝓximi salute hilarescere:tm̃ se idcirco de ablata doluisse. Tũ isti videt fuisse amici fortunę:qui cum fortuna recedẽte/ recedũt: ꝛ cũ redeunte/redeunt:de quib⁹ Prouerb.xix.a. Diuitię addunt amicos plurimos:a paupe aũt et hi quos habuit sepant. Eccl.xij.b. Nõ agnoscet i bonis amic⁹:ꝛ nõ abscõdet i malis inimic⁹. Cato: Cũ fuerꝭ felix:multos nũerab amicos: Tẽpa si fuerint nubila/sol⁹ eris. i Et dederũt ei vnusquisq̃ ouẽ vnã/et inaurẽ aureã vnã. Ad litterã:qz vt dicẽ Greg⁹:cũcta hec iuxt̃ histori ꝓcess dicta st. m Dñs aũt bñdixit nouissimis iob/bñdictiõe sinistrę. n Magis q̃ ꝓncipio.i.multiplicauit ei

a Iob. Abierunt ergo eliphaz themanites ꝛ baldath suites ꝛ sophar naamathites: et fecerũt sicut locut⁹ fuerat dñs
b ad eos: et suscepit dñs faciẽ
c iob. Dñs q̃z cõuersus est ad
d pn̄itentiã iob: cũ oraret ille
d pro amicis suis. Et addidit
e q̃z dñs oia q̃cũq̃ fuerãt iob
e duplicia. Uenerũt aũt ad eũ
f omnes fratres sui ꝛ vniuersę
g sorores suę:ꝛ cũncti q̃ noue-
h rant eum ꝓius: ꝛ comederũt
cum eo panẽ in domo eius:
i et mouerũt sup eum caput:
k et cõsolati sunt eum super
omni malo qõ intulerat dñs
l sup eũ: Et dederũt ei vnusq̃sq̃
ouẽ vnã/ꝛ iaurẽ aureã vnã.
m Dominus aũt benedixit no-
n uissimis iob magis q̃z prin-
o cipio eius. Et factã sunt ei
p quattuordecim milia ouiũ:ꝛ
q sex milia camelorũ:ꝛ millẽ iu-
r ga boũ:ꝛ millẽ asinę: Et fue-
s rũnt ei septem filij/et tres fi-
t lię. Et vocauit nomẽ vnius
diem: et nomẽ secũdę casiã:
et nomen tertię cornustibij.
v Non sũt aũt inuẽtę mlieres
speciosę/ sicut filię iob i vni-
x uersa terra. Deditq̃ eis pat
y suus hereditatẽ inter fratres
z earum. Uixit autez iob post
hec:centũ quadraginta annis/et vidit filios suos/et filios filiorũ suorum vsq̃ ad
quartã generationẽ: et mor-
a tuus est senex/ et plen⁹ dierũ.

Liber iob explicit.

n uissimis iob magis q̃z prin-
o cipio eius. Et factã sunt ei
p quattuordecim milia ouiũ:ꝛ
q sex milia camelorũ:ꝛ millẽ iu-
r ga boũ:ꝛ millẽ asinę: Et fue-
s rũnt ei septem filij/et tres fi-
t lię. Et vocauit nomẽ vnius
diem: et nomẽ secũdę casiã:
et nomen tertię cornustibij.
v Non sũt aũt inuẽtę mlieres
speciosę/ sicut filię iob i vni-
x uersa terra. Deditq̃ eis pat
y suus hereditatẽ inter fratres
z earum. Uixit autez iob post
hec:centũ quadraginta annis/et vidit filios suos/et filios filiorũ suorum vsq̃ ad
quartã generationẽ: et mor-
a tuus est senex/ et plen⁹ dierũ.

Liber iob explicit.

Camelus
- Chriſt⁹/ad onera nr̃a portãda spõtane⁹ se inclinãs. Matth.xix.c. Facil⁹ ẽ camelũ p foꝛa.ꝛc.
- qz nisi nob fozamẽ hũilitat/ ostẽdisset:mũq̃ ad hũilitatẽ illi⁹/nr̃ę supbię rigiditat se iclinasset.
- Bẽtilitas/vitijs toꝛtuosa. Gen.xxiij.g. Rebeca viso isaac/descendit de camelo ꝛc.
- Magna trãsgressio. Matth.xxiij.c. Excolãtes culicẽ/camelũ aũt glutientes.

Bos
- Luxuriosi⁹. Prouer.vij.d. vbi agit ꝺ muliere fatua: ibi dr: Statim eã sequit q̃si bos duct⁹ ad victimã.
- Prędicatoꝛ. Deut.xxv.a. Nõ alligabis os boui tri turanti. 1.Cor.9.b. 1.Timoth.5.c.
- Ppls iudaic⁹. Esa.j.a. Bos cognuit possessoꝛ suũ.

q Et mille iuga boũ:et ꝓius tãtũ q̃ngẽta habuit. r Et mille asinę:ꝛ ꝓius tantum q̃ngentas. s Et fuerũt ei septẽ filij et tres filię:sicut ꝓius. t Et vocauit nomen vni⁹ diem:ꝛ nomen secũdę casiã:et nomẽ tertię cornustibij. Hec noia latina sunt. Unde patet q̃ interpres nõ ea sicut in arabico ſmone inuenit:ita posuit:sed i latinum vertens / proprietatem ſuauit. v Non sunt autẽ inuẽtę mulieres /alię/ speciosę sicut filię iob.s.sicut dies / casia/et cornustibij. x Deditq̃ eis pater suus:id est iob. y Hereditatez inter frẽs earum. Argumẽtũ ẽ hic/q̃ filię debẽt hereditari i patrimonio sic filij: Qñ meli⁹ põt haberi: Mũe.xxvij.b. vbi agit ꝺ filiab⁹ salphaad. Tñ dic̃ h̄ Glo. Usu veteris vitę/fęminę int mares hereditatẽ nõ habẽt. Sz dicim⁹ q̃ Glo. h̄ mystica ẽ: vl ſm loci ꝓuetudinẽ alicubi filię nõ habebãt ptẽ i hereditate:sed bona mobilia dabant eis. z Uixit autẽ iob post flagella hęc/centũ q̃draginta annis:ꝛ vidit filios suos ꝛ filios filiorũ suoꝝ vsq̃ ad q̃rtã generationẽ:ꝛ mortu⁹ est senex: nõ solũ senectute annorũ numero cõputata:sz etiã venerabili ętate q̃ ẽ vita imaculata. Sap.iiij.b. a Et plen⁹ dierũ.i. merito bonorũ. Sic̃ legit de abrahã: Gen.xxv.a. Et de isaac. Gen.xxxv.d. Et ꝺ oib⁹ bonis/idẽ põt dici:q̃ bñ viuũt/q̃ntũlibet paucũ viuãt: Sz mali q̃ i vanitate ꝓsumũt dies suos/quãtũlibet multũ vixerint vacui diez moriunt. Mystice. Per tres filias/significat triplex stat⁹.s. innocẽtię añ peccatũ ꝑmi hois:Stat⁹ recreatiõis/p odorẽ sacramẽtoꝝ:Casia ẽ spẽs aromatica:Stat⁹ glię/vbi ẽ duplex laus.s.mẽtal' ꝛ vocalis.ſm Cassiodoꝝ. Ul'q̃ laus est de duob⁹.s.de dote aię/et corpis: qõ significat h̄ noie cognustibũ: qõ ſm Greg.cõpositũ ẽ ex duob⁹ corruptis.s.corn⁹ ꝛ tibijs:q̃z integra sũt cornu ꝛ tibia. Uel ꝑ tres filias significat vniuersitas electoꝝ:q̃z quidã sũt incipiẽtes: quidã ꝓficientes: quidã perfecti. Uel tres dotes animę.s.visio/dilectio/laus.ſm Augl. Per septẽ filios/vniuersitas electorũ/ꝓpter septẽ dona spũſſancti:quib⁹ omnes electi adiuuant.

Postilla dñi Hugonis Cardinalis sup iob/explicit.

Mystice